T.C.

ORDU ÜNİVERİSTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

234 NUMARALI MARDİN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ METİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H. 1288-1289)/(M. 1871-1872)

MENCİ EYE

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. İLHAN EKİNCİ

ORDU 2021

ÖĞRENCİ BEYAN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak savunduğum “234 Numaralı Mardin Şer’iye Sicil Defteri Metin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi ’’ adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmadan yazdığımı ve yararlandığım kaynakların “Kaynakça’’ bölümünde gösterilenlerden farklı olmadığını, belirtilen kaynaklara atıf yapılarak yararlandığımı belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

…./…./ 2021

Menci EYE

17530300013

İmza

ÖNSÖZ

Osmanlı İmparatorluğu'nun kısa bir sürede büyüyüp gelişmesini, üç farklı kıtaya yayılmasını ve yüzyıllar boyunca devam eden hakimiyetini sürdürmesine etken olan faktörler, yabancı ve yerli araştırmacıların ilgi odağı olmuştur. Osmanlı Devleti'nin geniş bir coğrafyada dini ve etnik köken bakımından birbirlerinden farklı milletleri tek çatı altında toplaması ve bu milletleri ortaya çıkan kırılmalara rağmen muntazam bir şekilde yönetmesi tarih boyunca merak edilen konular arasında yerini almıştır. Devletin yönetim konusundaki tecrübelerinin yapısına ilişkin farklı etkenlerden bahsetmekle beraber hukuk ve adalet sistemini özellikle vurgulamak ve bunların üzerinde durmak yerinde olacaktır. Yönetim ve adalet konusundaki başarı ve tecrübelerini anlamak, izlemek ve bugünün yapı ve değerleriyle karşılaştırarak geçmişte ve bugüne sahip olunan değerlerle ve imkanları anlaşılır kılmaktadır. Bu kapsamda Osmanlı Devleti'nin adalet ve hukuk sisteminin kurumsal işleyişinden meydana gelen şer'iye sicilleri, geçmişin perdesini aralamak, anlamak ve geleceğe nizam vermesi açısından önem arz etmektedirler. Osmanlı Devleti'nin bu defterleri kayıt altına alması; o dönemin sosyal, ekonomik, içtimai, siyasi, askeri açılardan nasıl bir yol izlediğine dair bilgilerin bugüne ulaşmasına vesile olmuştur. Bu sicillerin incelenmesi özellikle Osmanlı Devleti'nin üzerinde durduğu adalet sistemini nasıl işlediğini, farklı dinlere, mezheplere ve dillere ait bir çok milleti yüzyıllar boyunca nasıl tek çatı altında topladığı bilgisini apaçık vermektedirler. Sicillerin kayıt edildikleri dönemin ana kaynak olma özelliğini taşıdıkları ifade edilebilir. Bu sebepledir ki sicillerin incelenmesi, bilgilerin gün ışığına çıkması hemen hemen her açıdan çok büyük önem arz etmektedir.

Mardin'e ait olan 234 Numaralı Şer'iye Sicil Defterinin incelenmesi, o dönemde yaşanmış olan ve deftere kaydedilen meselelerin gün yüzüne çıkmasına bir nebze de olsa vesile olacaktır. Ayrıca Mardin'in çok kültürlü bir yapıya sahip olması bu bilgilerin çeşitliliğine de yansıyarak o dönemin ne derece önem taşıdığının da göstergesidir. Çalışmanın konusu olan 234 Numaralı

Mardin Şer'iye Sicil Defteri'nin değerlendirilmesi, transkripsiyon ve hüküm özetleri, Osmanlı Devleti'nin başarılı yönetim, hukuk ve adalet sisteminin incelenmesiyle ve anlaşılması konusunda bir örnek teşkil etmektedir. Transkripsiyon, belge özetleri ve değerlendirmesini yaptığımız 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defterinin aslı tüm şer'iye sicillerinin toplandığı Ankara'daki Milli Kütüphanede bulunmaktadır. Çalışmada, metnin okunması sürecinde; defterdeki bazı fiziki bozulmalardan kaynaklanan veya silinmelerden dolayı okunamayan […] ve okuyamadığımız yerler (…) işareti ile bizim okuyup da doğru olduğundan şüphe duyulan yerler (?) işareti ile gösterilmiştir. Tez üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Mardin'in tarihi ve coğrafyası, ikinci bölümde Şer'iye Sicilleri ve 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil defteri tanıtımı, üçüncü bölümde ise 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri'nin Değerlendirilmesi yapılmıştır. Defterin transkripsiyon ve hüküm özetleri Ek-1 ve Ek-2'de verilmiştir.

Bu çalışmanın hazırlanması aşamasında öncelikle; kıymetli hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Sayın İlhan EKİNCİ Hocam'a minnettarım. Kaynak temini aşamasında yoğun bir çalışma temposuna rağmen benden hiçbir yardımı esirgemeyen ve her daim bana yardımcı olmaya çalışan Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü kıymetli hocam Prof. Dr. Sayın İbrahim ÖZCOŞAR'a ve Ankara Yıldırım Bayezid Üniversitesi Dekanı Prof. Dr. Sayın Ahmet KANKAL Hocalarım'a teşekkürü borç bilirim. Yine aynı şekilde beni hiçbir zaman kırmayıp her daim bana yardımcı olmaya çalışan Mardin Artuklu Üniversitesi Araştırma Görevlisi ve Doktora öğrencisi Cemal ÜLKE Hocam'a müteşekkirim. Mardin-Nusaybin İmam Hatip Lisesi Müdür yardımcısı Şemsettin ATAYOĞLU'na ve Ordu Üniversitesi Doktora Öğrencisi Selçuk Sarı'ya yardımlarından ötürü çok teşekkür ederim. Bu süreçte fedakarlığın en büyüğünü benim için yapan, yeri geldiğinde bana anne-baba olan ve her zorlukta yanımda olan benim için her şeye katlanan kız kardeşim Hanife EYE'ye sonsuz teşekkür ederim.

Menci EYE ORDU-2021

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ. i

İÇİNDEKİLER.....iii

ÖZET vi

ABSTRACT.....vii

KISALTMALAR VE SİMGELER.....viii

TABLOLAR LİSTESİ.....ix

GİRİŞ.....1

1. MARDİN'İN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHÇESİ.....1

1.1. Mardin İsmi.....1

1.2. Mardin'in Coğrafi Konumu.....2

1.3. Mardin'in Tarihçesi.....3

1.3.1. Osmanlı Öncesi.....3

1.3.2. Osmanlı Dönemi.....11

1.4. XIX. Yüzyıl'da Mardin'in İdari Yapısı.....12

2. ŞER'İYE MAHKEMELERİ VE MARDİN ŞER'İYE SİCİLLERİ.....14

2.1. Kadılık Müessesesi ve Şer'iye Mahkemeleri.....14

2.2. Şer'iye Sicilleri ve Önemi.....16

2.3. Mardin Şer'iye Sicilleri ve Bu Siciller Üzerine Yapılmış Belli Başlı Çalışmalar.....18

2.4. 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri Tanıtımı.....22

3. 234 NUMARALI MARDİN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....24

3.1. Demografi ve Yerleşim 24

3.1.1. Mahalleler.....24

3.1.2. Çarşılar.....25

3.1.3. Köyler.....26

3.1.4. Nahiyeler.....27

3.1.5. Kazalar…….28
3.2. Sosyal Hayat……....29
3.2.1. Evler…….....29
3.2.2. Ev Eşyaları……31
3.2.3. Ev Satışları ile İlgili Davalar……33
3.3. Aile Hayatı……..36
3.3.1. Aile……36
3.3.2. Nişanlılık (Namzed-Sözlenme)……39
3.3.3. Evlenme (Nikah)……..40
3.3.4. Boşanma (Talak)……..43
3.3.5. Nafaka Tayini……...44
3.3.6. Miras Hukuku ile İlgili Davalar……46
3.3.7. Vasi Tayinleri……48
3.3.8. Kadının Toplumdaki Yeri……..…51
3.4. Komşuluk İlişkileri……...55
3.5. Din Değiştirme……..…57
3.6. Dini ve Sosyal Müesseseler……..…58
3.6.1. Camiler……..…58
3.6.2. Kiliseler ……..…..60
3.7. Alacak ve Borçlarla İlgili Terimler……..……61
3.7.1. Rehin…….61
3.7.2. Hibe……...62
3.7.3. Emanet……..…….63
3.8. Alım-Satım ile İlgili Davalar……63
3.8.1. Mülk Satışı…….63
3.8.2. Hayvan Satışı…….67
3.8.3. Diğer Davalar……68
SONUÇ……..69
KAYNAKÇA……72
EK-1 234 NUMARALI MARDİN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ METİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ……..78

EK-2 234 NUMARALI MARDİN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ HÜKÜM ÖZETLERİ……...…335
EK-3…….....546
EK-4…….....547
EK-5…….....548
EK-6…….....549
ÖZGEÇMİŞ……..…550

ÖZET

234 NUMARALI MARDİN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ METİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

(H.1288-1289) / (M.1871-1872)

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. İlhan EKİNCİ

234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri, Mardin şehrinin merkezi, köyleri ve Mardin'e bağlı eyalet, sancak, nahiye ve kaza gibi yerleşim yerlerinin iki yıllık (1288-1289)/(1871-1872) süre zarfında idari, sosyal, kültürel, ekonomik ve içtimai hayatta o dönemde yaşayan insanlar arasında yaşanan sorunları konu alan resmi mahkeme kayıtlarından oluşmaktadır.

XIX. Yüzyılın sonlarında Mardin, Osmanlı Devleti'nin siyasi ve idari düzeni içerisinde Diyarbekir Eyaleti'ne bağlı olarak sancak ve kaza merkezi durumunda idi. Mardin'in Suriye, Irak ve Anadolu'nun geçiş noktasında bulunması hasebiyle ticari açıdan büyük bir önem taşıdığı ifade edilebilir. Bunun yanında Mardin'in sosyo-kültürel bakımdan gösterdiği bazı farklılıklar dışında bulunduğu İslam ve Osmanlı coğrafyasının genel özelliklerini taşıdığı da ifade edilebilir.

Mardin'in; Müslüman, Hristiyan, Yahudi ve Süryani gibi farklı topluluklardan oluşan milletlere ev sahipliği yapmış olması, kültürel ve sosyal açıdan bir mozaik oluşturduğu kanaatini doğurmaktadır. Farklı milletlerden oluşan bu toplulukların asırlardır aynı çatı altında dil, din, mezhep ve ayrımcılığa düşmeden beraber yaşamaları kentte hoşgörünün, insanlığın, kardeşliğin, birlik ve beraberliğin olduğunun göstergesidir.

Çalışma, giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında, Mardin'in ismi, coğrafi konumu, kısaca tarihçesi, Şer'iye Mahkemeleri, Şer'iye Sicilleri ve önemi, Mardin Şer'iye Sicilleri hakkında genel bilgiler ve 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defterinin tanıtımı hakkında bilgi verilmiştir. Birinci bölümde Mardin'in idari yapısı, sosyal ve ekonomik hayat, aile ve komşuluk ilişkileri defterdeki hükümlerin sunduğu olanaklar çerçevesinde değerlendirilmesi yapılmıştır. İkinci bölümde metin transkripsiyonu verilmiş olup son bölümde ise hüküm özetlerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şer'iye Sicilleri, Şer'i Mahkemeler, Mardin, Mardin Şer'iye Sicilleri, Kadı.

ABSTRACT

TEXT TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF REGISTRY BOOK NO 234 FOR MARDİN ŞER'İYE

(H.1288-1289) / (M.1871-1872)

Postgraduate, The Main Disciplines Of History

Thesis Advisor: Prof. Dr. İlhan EKİNCİ

Registry book no 234 for Mardin Şer'iye consists of the official court records regarding the problems experienced among the people living in that period in administrative social, cultural, economic and social life for two years (1288-1289)/(1871-1872) in the center of Mardin city, villages and settlements such as township, sanjak, subdistrict and district of Mardin.

At the end of XIX. Century Mardin was sanjak and a district center within the political and administrative order of the Ottoman Empire depending on the Diyarbakır province. It can be stated Mardin is of great commercial importance as it is located at the crossing point of Syria, Irag and Anatolia. Mardin Hand the common characteristics of Islamic and Ottoman geography, except for some social differences.

That the city of Mardin hosts nations from various communities such as the muslim, Christian, Jewish and Syriac makes clear that it creates a mosaic in cultural and social terms. The fact that these communities of different nations have been living together for centuries under the same roof without making any segregation in language religion, sect and any racism and discrimination is an indicator of tolerance, humanity, brotherhood, unity and solidarity in the city.

The study consists of introduction and three parts. In the Introduction part, about the name of Mardin, geographical location, briefly its history, Şer'iye courts, Şer'iye Registers and its importance, general information about Mardin Şer'iye Registers and the introduction of Registry book no 234 for Mardin Şer'iye have been given as information. In the first part, the administrative structure of Mardin, social and economic life, family and neighborhood relations were evaluated within the framework of the judgment in the book. In the second part, text transcription and in the last part, summary of the jugment has been expressed.

Keywords: Şer'iye Registries, Şer'i Courts, Mardin, Mardin Şer'iye Registries, Kadi, Muslim Judge.

KISALTMALAR VE SİMGELER

b.k.z. : Bakınız

C. : Cilt

Çev. : Çeviren

Ed. : Editör

Haz. : Hazırlayan

H. : Hicri

h. : Hüküm

KSU : Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

M.B.E.: Milli Eğitim Bakanlığı

M. : Miladi

M.Ş.S. : Mardin Şer'iye Sicili

M.S. : Milattan Sonra

M.Ö. : Milattan Önce

M.K. NO : Mikrofilm Numarası

OTAM : Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

S. : Sayı

vb. : Ve benzeri

Y. : Yıl

Yy. : Yüzyıl

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo-1 Mardin Şer'iye Sicilleri……..18
Tablo-2 234 Numaralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Mahalle İsimleri……..25
Tablo-3 234 Numaralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Çarşı İsimleri……...26
Tablo-4 234 Numaralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Köy İsimleri…….27
Tablo-5 234 Numaralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Nahiye İsimleri……28
Tablo-6 234 Numralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Kaza İsimleri…….29
Tablo-7 234 Numaralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Cami İsimleri……...59
Tablo-8 234 Numaralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Kilise İsimleri……..60
Tablo-9 234 Numaralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Millet İsimleri……..61
Tablo-10 234 Numaralı M.Ş.S.Defterinde Geçen Vadi İsimleri……...65

GİRİŞ

1. MARDİN'İN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHÇESİ

1.1. Mardin İsmi

Tarihte "Mardin" isminin nereden geldiği konusunda birçok farklı görüş ortaya atılmıştır. Bu görüşlerden bir tanesi de IV. Yüzyıl'da yaşamış olan Antakyalı tarihçi Ammianus Marcellinus'a aittir. Bu isimden ilk defa Marsellinus'un bahsettiği ve şehrin bulunduğu coğrafi konumunun güney tarafında tarih öncesi kalıntılara rastlamış olduğu bilinmektedir.[1] Bu isim ile ilgili ortaya atılan görüşlerin hangilerinin doğru olduğu bilgisi henüz tespit edilmiş değildir. Yapılan incelemeler sonucu bu konuda ele alınmış kaynaklarda Mardin isminin en eski ismi olarak *"Ardobe"*[2] olduğunu yazmışlardır. Bundan başka *"Marde"*[3] ismiyle anıldığı ve bu konuda özellikle Ermeni kaynaklarında; *"Merdin"*, Süryani kaynaklarında; *"Merdo, Merdi, Merde, Marda ve Mardin"*[4] gibi isimlerle de anıldığı bilinmektedir. Ayrıca eski Arap kaynakları ve Osmanlıca metinlerinde ise *"Maridin, Merdin"* isimleri şeklinde geçtiği ifade edilmektedir.[5]

Mardin ismi ile ilgili birçok farklı görüşün ortaya atılmış olduğu ve bu görüşlerin de döneminde kayıt altına alınan kaynaklara yazıldığı belirtilmiştir. Bunlardan; A. Dupre ve J. Von Hammer, kaynaklarında Mardin'e "Marde" denildiğini ve bu ismin Yunan coğrafyacıları tarafından da kullanıldığı bilgisi verilmektedir. "Marde" kelimesinin orjinalinin ise savaşçı bir toplum olan Mar'delerle ilgili olabileceği vurgulanmıştır. Yine tarihçi Hammer'e gore; Mar'delerin (226-241) yıllarında İran hükümdarı olan Ardeşir tarafından bu coğrafyaya yerleştirildikleri söylenen görüşler arasındadır. Mardin'in gerçek

---

[1] Banu Bilgicioğlu, "Mardin", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, (C.28, s.48-51).

[2] Mehmet Azimli, "Klasik Kaynaklarına Göre İlk Fetihten Artuklulara Mardin", *I Uluslararası Mardin Tarihi Sempozyumu Bildirileri*, (Ed. İbrahim Özcoşar, H. Haşimi Güneş), Mardin, 2006, s.43-51.

[3] Ernst Honıgmann, *Bizans Devleti'nin Doğu Sınırı*, (Çev. Fikret Işıltan), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1970, s.6.

[4] Nejat Göyünç, *XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, Ankara, 1991, s.3.

[5] Mehmet Taşdemir, "Mardin", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, (C.28, s.43-48).

isminin "Merdin" olarak bilindiği bu isimle şöhret bulduğu ve "kaleler" manasına da geldiği ifade edilmiştir.[6]

1.2. Mardin'in Coğrafi Konumu

İnsanlık tarihinde, Fırat ve Dicle Nehirleri'nin birleştiği nokta Mezopotamya Ovası olarak isimlendirilen yerde bulunan Mardin;[7] Asurluların kralları Adadnirari I (1305-1274) ve oğlu Salmanasar (1244-1274) dönemlerinde *"Kaşiari Dağları"* ismi ile zikredilen yerin "*Tur'Abdin*" bölgesi olduğu ayrıca bu ismin Asurluların metinlerinde de sık sık geçtiğini ifade etmişlerdir.

Bu ismin yer almış olduğu metinlerde *"Nirbu"* coğrafi teriminin Tur'Abdin'in orta kesimleri kastedildiği sanılmaktadır. Aynı şekilde çivi tabletlerinde ve daha sonra Bizans ve Roma müelliflerinde geçen *"Izala"* teriminin de Tur'Abdin'in güney kısımları, Mardin civarı, muhtemel olarak Mardin Dağı'na has kullanılan bir tabir olduğu düşünülmektedir. Yani Tur'Abidin bölgesi bugünkü Mardin şehrinin olduğu yer olarak zikredilmektedir. Mardin şehrinden ilk defa doğrudan doğruya bahseden tarihçi, M.S. IV. Yüzyılda yaşamış olan Roma tarihçilerinden ve Antakyalı olan Ammianus Marcellinus'tur. Ammianus, Diyarbakır-Nusaybin güzergahının *"Izala Dağı"* üstünden *Maride ve Lorne* adındaki kalelerden geçtiğini kaydeder. Burada kayıtlara geçen *Maride,* Mardin'dir. Mardin şehrinin sahip olduğu stratejik konumunun sunduğu avantajlarla bulunduğu bölgede çok önemli bir yere sahip olmuştur.[8]

Mardin, bugünkü konumu ise; Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, 12.760 km² yüzölçümüne sahip olan bir vilayettir. Şehrin bulunduğu mevkide yer alan ve Mardin-Midyat eşiği olarak adlandırılan, üzerinde bir çok tepenin olduğu yükseklikteki plato, batı tarafından Diyarbekir ilinin güney-batısındaki Karacadağdan, güney-doğuda Dicle Nehri kenarındaki

---

[6] Göyünç, 1991, 4.

[7] Veysi Akay, *201 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili (Değerlendirme, Metin Transkripsiyonu ve Dizin)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2006, s.1.

[8] Merve Karakulak, *XVI. Yüzyılda Diyarbakır Eyaleti'nde Kentler*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu, 2016, s.53.

Cizre bölgesine kadar uzanır. Bu platonun, Mardin'in doğu tarafında yer alan genellikle kalker ve yer yer olarak da bazalt yığınlarının oluşturduğu kısmı "Cebeli Tur ve Tur Abdin" olarak bilinir. Bu bölgenin en büyük ve en önemli şehri ise Mardin'e bağlı Midyat kazasıdır.[9]

Mardin, Tur'Abdin bölgesinin en batı kısmında ve Diyarbekir-Nusaybin güzegahına hakim olan bir şehirdir. Ayrıca bu yolu da tamamen kontrolü altında tutan Mardin Dağı'nın en tepe noktasından 100 m. aşağı kısmında, onun güney yamacına bakan sırt bölgesinde bulunur. Mardin'in kuzey-batısındaki kısmı ise Mazı Ağaç türleri ile örtüldüğü için Mazı-dağı olarak isimlendirilmiştir.[10] Coğrafi koordinat açısından bakıldığı zaman Mardin, 37-38 enlemleri ve 40-42 boylamları arasında yer aldığı bilgisi kaynaklarda mevcuttur. Kısaca; Mardin, kendisine bağlı olan Mazıdağı ilçesinin eşiği, Dicle Nehri tarafındaki bölgeden Habur Çayı'nın aktığı güzergahta kurulmuştur.[11]

1.3. Mardin'in Tarihçesi

1.3.1 Osmanlı Öncesi

Mardin'in ne zaman kurulduğu kesin olarak bilinmemekle birlikte kuruluşu M.Ö. 2850 yılına dayandırılmaktadır. Mardin'in önemli bir geçiş güzergahında bulunması, Osmanlı Devleti idaresi altına girene kadar ki süreçte bir çok milletin saldırısına maruz kalmasına sebebiyet vermiştir. Mardin, Osmanlı Devleti hakimiyetinden önce; Akadlar, Babiller, Sümerler, Asurlular, Medler, Persler, Grekler, Aramiler, Partlar ve daha sonra da Emeviler, Abbasiler, Selçuklular, Karakoyunlular, Akkoyunlular, Safeviler, İlhanlılar ve Memlükler gibi farklı milletlerin hakimiyetlerine ve saldırılarına maruz kaldığı söylenebilir. Bu durum ise Mardin'e ait kimlik tarif edilirken özellikle üzerinde durulan ve sıkça bahsedilen kentin çok kültürlü bir yapıya sahip olmasında oldukça önemli bir rol oynadığı ifade edilebilir.[12]

---

[9] Danyal Tekdal, *208 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri (Metin Transkripsiyonu ve Değerlendirme)*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2009, s.14.

[10] Göyünç, 1991, 1.

[11] Tekdal, 2009, 15.

[12] İlhan Kaya, "Azınlıklar, Çokkültürlülük ve Mardin", *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.9, Diyarbakır, 2007, s.44.

Mardin ve çevresi, Osmanlı dönemine kadar öncelikle Roma hakimiyetinde kalmıştır. Daha sonra Bizans'ın (224-642) yılları arası Sasanilerle yaptıkları mücadelelerde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Bölgede hakimiyet süren II. Constantinus, İran Devleti'nin bu bölgeye yaptıkları ve sürekli olarak birbirini takip eden baskınları durdurmak amacıyla iki kale inşa ettirmiş, Mardin'in ilçesi olan Nusaybin'den, Resülayn bugünkü ismiyle (Ceylanpınar) mevkisine kadar devam eden bütün saha bu coğrafyanın ana merkezi ve en önemli şehri olan Amid yani Diyabekir'e bağlanmıştı. Zikredilen kalelerden bir tanesi Dicle Nehri kenarındaki *"Hesna de- Kepha" (Kaya Kale-Hışn-ı Keyfa, Hasankeyf),* diğer kale ise muhtemel olarak Tur'Abdin'de *("Hatemi Ta'i Kalesi")* olarak bilinir. İmparator Anastasius (491-518) döneminde, 507 yılında Nusaybin'in bu kalelerden çok uzakta bulunduğu ve bu mevkinin sıkça saldırılara maruz kalması sonucu yeni bir kale inşa edilmesine teşebbüs edildiği söylenebilir. Mardin şehrine üç fersah uzaklıkta "Dara" denilen yerde büyük bir kale inşa ettirilerek buraya "Anastasiopolis" ismi verilmiştir. Bundan başka bu mevkide küçük çapta bir çok istihkamlar inşa edilmiştir. Bunların arasında ise Mardin, Savur ve Lorne de olduğu bilinir. İnşa ettirilen bu kaleler Sasaniler ile Bizanslıların mücadelelerinde bir çok kez el değiştirmişlerdir.[13]

Mardin ve çevresi özellikle Tur'Abdin olarak bilinen yer, Hristiyanlık tarihinde önemli bir yer işgal etmiştir. Sasani hükümdarı II. Hüsrev (590-628)'de Yukarı Mezopotamya bölgesi Musul ve Tekrit civarına yerleştirdiği *"Monofizist"*, Bizans'ın ele geçirdiği harp esirleri VIII ve XI. Yüzyılda dini inaçlarını yayarak bu civarda itibar kazanmışlar ve Nasturi ırkından olanları da kendi mezheplerine kazandırmışlardır. Bunun sonucunda da Tur'Abdin bölgesi bunların merkezi haline gelmiş ve burada bir çok manastır inşa etmişlerdir. Bunlardan en önemlileri ise Tur'Abdin'deki *"Kartmin"* veya *"Deyr-al Umr"* ile Mardin'in doğu tarafında yer alan Deyr Zaferan'dır.[14]

Mardin şehri, Tur'Abdin ve Dara ile birlikte H.(19)-M.(640) yılı son

---

[13] Göyünç, 1991, 7-8.
[14] Göyünç, 1991, 9-10.

dönemlerinde ve H. Muharrem ayının başlarında yani (1 Muharrem 20-21 Aralık 640) yıllarında İslam ordusunun kumandanı İyaz b. Ganm komutasında barış yolu ile alınmıştır. Bu şehrin H.(133)-M.(750-751)'de Beni Rebi'a Kabilesinin reisi olan Burayka adlı kişinin elinde olduğu, IX. Yüzyılın ikinci yarısında da aynı şekilde Hamdan b. Hamdun adındaki kişinin ele geçirdiği bilinmektedir. 895 yılı Ocak ayı son dönemlerinde halife olan Mu'tazid, bu zat ile mücadele ederek Hamdan'ında şehri oğullarından birisine bırakarak kaçtığı ve şehrin muhasara sonucu Mu'tazid'in eline geçtiği biliniyor. Bunun üzerine yine X. Yüzyılın ikinci yarısı başlarında Hamdan b. al-Hasan adındaki kişi tarafından tekrar inşa ettirildiği söylenir. Bu mevki X. Yüzyıl sonlarında Humaydiya kürtlerinden olan Baz lakaplı Mervanlı Hanedanının büyüğü olan Ebu Abdullah el-Huseyn b. Dustak'ın eline geçmiştir.[15]

Mardin, Emevilerin yıkılışı ile birlikte Abbasilerin hakimiyetini tanımayarak uzun bir süre direnmiştir. H.(133)-M.(750)'de Cezire mevkisinin ana merkezi olan Harran Kalesi son Emevi halifesinin naibi olan İshak b. Muslim el-Ukayli adındaki kişinin başkanlığında kuşatılmıştı. Bunlara karşı Abbasi valisi Musa b. Kab Harranı savunarak saldırıya karşı direnmiş. Bölgeden sorumlu olan Abbasi halifesinin kardeşi Ebu Cafer Mansur, bölge valisi Musa b. Kab'a yardım göndermiştir. İsyancılar halife Mervan'ın öldürüldüğünü öğrenince dağılmışlar. İsyancıların bir kısmı Mardin ve Dara mevkisinin hakimi olan Harici Bureyke adındaki kişiye sığınsalar da Ebu Cafer bunları yenerek Bureykeyi de öldürmüştür. Böylece Mardin yine Abbasilerin elinde kalmış. Mardin'deki Abbasi yönetimi 248/252-862/866'da Halife Mustain zamanında sarsılmaya başlamıştır. Bizans'ın bölgeyi yağmalaması üzerine ve bu bölgedeki Tolonilerin yarı bağımsız devlet kurmaları sonucu Abbasi hakimiyeti Mardin'de iyice zayıflamıştır.[16]

Selçuklular Mardin'e XI. yüzyılın ortalarında gelmişlerdir. Türkmenlerin (H.433-M.1042) tarihinde Mardin'e akın ettikleri mevcut kayıtlarda yer almaktadır. Mardin bölgesi, Sultan Alparslan'ın emri ile damadı

[15] Azimli, 2006, 45.
[16] Azimli, 2006, 46.

ve aynı zamanda emrinde olan komutanlarından Artuk Bey'e verilmişti. Bu dönemde Fahrud-Devle Muhammed b. Cuhayr'e bağlı içlerinde Artuk Bey ve Emir Boncuk Böri'nin de bulunduğu kuvvetler Sultan Melikşah zamanında Mardin'i ele geçirmişlerdir. Bundan sonra Mardin'e Türkmenlerin yerleşimleri başlamıştır. Melikşah'ın ölümünden sonra Mardin bir süre Suriye bölgesinden sorumlu olan Tutuş adındaki kişi tarafından istilaya uğradıysa da bölge Berkyaruk'a bağlı olarak kalmıştır.[17] Ancak Beryaruk komutanlarının esir olarak tuttukları isyancılardan Artuk Bey'in torunu olan Yakut Mardin'de hapsedilmiştir. Yakut'un hapisten çıkması üzerine Mardin'i bir hile ile ele geçirmiştir. Lakin yapılan savaş sonucu Yakut ölünce yerine kardeşi Ali b. Hasan b. Artuk geçse de Hasankeyf hakimi olan amcaları Sökmen bin Artuk, Mardin'in ellerinden çıkacağı endişesiyle gelerek tekrar hakimiyetine almıştır. Sökmen ölünce yerine oğlu İbrahim, Mardin hakimi olarak devam etmiş. Bu dönemde kısa bir süreliğine de olsa Mardin, Emir Şems adındaki birinin yönetimine girmiştir. Ancak Sökmen'in oğlu İbrahim Mardin'i tekrar ele geçirse de amcası Bağdat Şıhnesi Necmettin İlgazi Bağdat'tan gelerek Mardin'e yerleşip Hasan Keyf bölgesini de İbrahim'e bırakmıştır. (H.502-M.1108)'de Mardin'de artık Artuklular dönemi başlamıştır.[18]

Artuklular, Mardin'de Hısn-ı Keyfa (Hasan Keyf, Mardin ve Harput olmak üzere üç kol halinde yerleşmişlerdir. Bunlardan Mardin kolu, Bağdat'taki görevinden atılan Necmeddin İlgazi, yeğeni olan İbrahim'in hakimiyetinden Mardin'i alarak burada Artukluların kolu olan Mardin Kolu'nu kurmuştur. İlgazi bu kolu kurduktan kısa bir süre sonra Nusaybin ve Harran bölgelerini hakimiyetine almıştır. O dönemde Haçlılara karşı büyük bir mücadele veren İlgazi Antakya hakimi olan Roger'i mağlup etmiştir. İlgazi yeğeni Belek b. Behram ve Dımaşk Atabegi Tuğtekin adındaki kişilerle Zerdena kalesi üzerine sefere çıktığı ve sefer sırasında hastalanarak vefat ettiği bilinir. Artuklu Kolu'nun Mardin'deki hakimiyeti de burada son bulmuştur.[19]

[17] Azimli, 2006, 47.

[18] Azimli, 2006, 48-49.

[19] Coşkun Alptekin, "Artuklular", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1991, (C.3, s.415-418).

Bu süreçlerden sonra Mardin iki kez Timur'un saldırısına da uğramıştır. İlk saldırı 1394 senesi başlarına tekabül etmektedir. Ancak bu süreçte Timur'dan aman dileyen Artuklu Sultanı Melik İsa adındaki kişi onu zengin hediyelerle karşılamaya gitmiştir. Niyeti ise ona tabi olduğunu bildirmek ve Timur kaleyi isterse daha önceden kendisinin tasarrufunda olduğunu ve Timur'un buna hükmü geçmediğini bildirmektir. Karşılaşma sırasında ise Melik İsa'nın tahmin ettiği gibi Timur kendisinden kaleyi istemiştir fakat Melik İsa bunu kabul etmediği için Timur önce onu tehdit etmiş bunun işe yarayamayacağını görünce de şehri basıp kadın çocuk demeden herkesi katl etmiştir. Sultan İsa'ya bağlı adamlar ve geride kalanlar da haps edilerek Sultaniye'ye götürülmüşlerdir. Halk vergi vermeyi kabul etmek zorunda kalmıştır. Uluğ Bey'in dünyaya gelmesi ile birlikte Timur, Mardin halkının hepsini affetmiştir.[20]

Timur, ikinci kez Mardin'e saldırmak için (H.803-M.1400) yılında El-Cezire bölgesinde tekrar ortaya çıktığında Mardin'in hakimiyeti Sultan İsa'nın eline geçmişti. Timur'un Mardin'i kuşatması ve muhasara altına alması uzun süreceği için erzak temini ve kıtlığın olma ihtimali üzerine de şehrin önlerinde beklemeyerek Mardin'in kuşatma işini daha önce de kendisine bağlılığını ilan etmiş, Türkmenlerden olan Akkoyunlu hükümdarı Kara Yülük Osman Bey'e vermiştir. Bu durum ise Akkoyunluların Mardin'e saldırılarının başlangıcını teşkil etmiştir. Kara Yülük Osman Bey de Timur'un isteği üzerine Mardin'in kuşatılma işi ile meşgul iken Mardin Sultanı şehirden çıkarak aralarında büyük bir savaş meydana gelmiştir. Sultan İsa kaleye çekilmiş ve Akkoyunlular da yetersiz kuvvetleri yüzünden şehri ele geçirememişlerdir.[21]

Kara Yülük Osman bu şekilde Mardin'i ele geçirmek için büyük uğraş verirken şehrin teslim olması adına ahalinin tahıllarını ve mahsullerini hayvanlara otlatmıştır. Bu şekilde de şehri ele geçiremeyince bu sefer Mardin dışında bulunan Savur kalesini kuşatmıştır. Akkoyunluların Mardin'i bu şekilde ele geçirme gayretlerini gören Karakoyunlular da hemen harekete geçmişlerdir.

[20] Göyünç, 1991, 11.
[21] Göyünç, 1991, 12.

Kara Osman ile Karakoyunlular arasında yapılan savaşta üstünlük her iki taraf için de söz konusu olmamıştır. Fakat Mardin'i almak için son derece kararlı görünen Kara Osman Bey, (H.808-M.1405) yılında tekrar şehrin üzerine yürümüştür. Osman Bey, Diyarbakır'dan Mardin'e giderken yolu üzerindeki her yeri de istila ve yağma etmiştir. Kara Osman'dan korkan Sultan İsa hemen Halep ve Hama Trablus Emiri olan Çekim'den yardım istemiştir. Halep hakimi ile Çekim güçlerini birleştirerek Kara Yülük Osman Bey'e karşı ilerlemişlerdir. Çekim, Kara Osman'a karşı savaşmak için Diyarbakır'a gelerek savaş hazırlıklarına başlamış. Çekim'in, Kara Osman'ın oğlunu öldürmesi üzerine de Kara Osman harekete geçmiş ve Sultan İsa'yı öldürmüştür.[22]

Kara Yusuf ile Akkoyunlu hükümdarı Kara Yülük Osman arasındaki Mardin'i ele geçirme mücadesi aralıklarla devam etmiştir. 1412 yılında Muş'tan Bitlis bölgesine uğradıktan sonra Mardin'deki Savur kalesinin önüne gelerek muhasara için askerlerinden birkaçını burada bırakmıştır. Ardından Mardin'e geri dönerek hazinesini orada bırakıp oranın muhafızlığını da Kara Bahadır adındaki birine bırakmıştır. Oradan da Amid üzerine yürüyerek Ergani'de önüne çıkan Kara Osman'ı yenilgiye uğratmıştır.[23] Bazen de bu iki Türkmen Beyi arasında anlaşmalar da yapılmıştır. Örneğin; 1417 yılında Kara Yülük Osman üzerine yürüyen Kara Yusuf Bey, Akkoyunlu Kara Yülük Osman'ı yenilgiye uğratmıştır.[24]

Bu hadiselerden sonra Akkoyunlu hükümdarı Kara Yülük Osman Bey, Kara Yusuf'un ülkesine dönmesini fırsat bilip tekrar Mardin'i muhasara altına almıştır. Ancak oğlu ibrahim'in ölümü üzerine şehri hakimiyeti altına alamamıştır. Bu dönemde Melik İsa'nın ölümü üzerine onun yerine ikinci defa kardeşi Melik Salih hükümdar olmuştur. Melik İsa, Kara Yusuf gayretlerini gözetmesi neticesinde onu Mardin'e davet etmiştir. Mardin'in kendisine verilmesi şartı ile davete icabet eden Kara Yusuf, Akkoyunlu hükümdarı Kara

[22] Kazım Paydaş, *Makalelerle Mardin I Tarih-Coğrafya,* (Haz. İbrahim Özcoşar), İstanbul, 2007, s.308-309.
[23] Paydaş, 2007, 310-311-312.
[24] Kazım Paydaş, "Akkoyunlular Döneminde Urfa ve Yöresi", *Türk Dünyası Tarihi Dergisi*, S.129, İstanbul, 1997, s.46.

Yülük Osman'ı mağlup ederek Mardin'de hakimiyet kurmuştur. (Haziran 1409-Safer 812).[25]

Karakoyunlu Devleti, Türkmen boylarından bir tanesi idi. Devletin Toprakları; Musul, Erbil ve Şehrezur sınırlarına kadar uzanmakta idi. Devletin ilk hükümdarı Türkmen Kara Mehmet'ir. Kara Mehmet, Türkmen olduğu için Sultan Ahmed onu idaresi altındaki Türkmenlere emir yapmıştır. Kara Mehmet görevini en iyi şekilde yerine getirerek (H.795-M.1392) yılında vefat etmiş. Onun yerine oğlu Kara Yusuf geçmiştir. Kara Yusuf dömeninde Timurlenk ortaya çıkarak Bağdat yakınlarına kadar olan tüm bölgeyi ele geçirmiştir.

Bunun üzerine Bağdat hakimi Sultan Ahmed bölgeyi terk ederek Kara Yusuf'a sığınmıştır. İki hükümdar Timur saldırısına karşı çareyi Mısır'a kaçmakta bulmuştur. Timur, Bağdat bölgesini terk edince de Sultan Ahmed ve Kara Yusuf Bağdat'a geri dönmüşlerdir. Bu dönemde de Bağdat hükümdarı Sultan Ahmed ve Kara Yusuf arasında düşmanlıklar başlamış ve Kara Yusuf, Ahmed'i öldürerek Bağdat bölgesini hakimiyetine alarak sultanlığını ilan etmiştir. Kara Yusuf, Timur'un saldırıları neticesi harabe olmuş birkaç kale ve birkaç ev dışında o dönemde Melik Salih'in elinde olan Mardin'i geri almıştır. Bunun üzerine Timur'un oğlu Şahreh, Kara Yusuf ile savaşmak için hazırlıklara başlamıştır. Irak'ın Uhan şehrine kadar Kara Yusuf'u takip eden Şahreh ordusuyla birlikte Kara Yusuf ve ordusunu büyük bir yenilgiye uğratmış ve askerlerin çoğunu öldürmüştür. Ölen askerler içinde Kara Yusuf da vardır. Kara Yusuf'un ölümünden sonra yerine oğlu I. Emir İskender geçmiştir.[26]

Kara Yusuf'un Emir İskender ve Emir Cihanşah adında iki oğlu vardır. İkisi de güçlerini birleştirerek Şahreh'e karşı hareket edip babalarının intikamını alarak Şahreh'i büyük bir bozguna uğratmışlardır. İktidarı aralarında paylaştıramayan iki kardeşten biri olan Emir Cihanşah abisinin düşmanı olan Şahreh ile ittifak yaparak kardeşine suikast düzenleterek onu öldürtmüştür. Kardeşini öldüren Emir Cihanşah'ı Şahreh, Azerbeycan, Diyarbekir ve Mardin

[25] Göyünç, 1991, 12.

[26] Abdüsselam Efendi, *Mardin Tarihi*, (Çev. Hüseyin Haşimi Güneş), Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007, s.63.

hükümdarı yapmıştır. Bu dönemde gittikçe güçlenen Emir Cihanşah Bağdat, Basra ve Kirman bölgelerini ele geçirmiştir. Semerkand bölgesini ele geçirmek için Uluğ Bey'in üzerine yürüdü ise de oğlu Hasan Ali Mirza'nın Tebriz bölgesini ele geçirdiğini öğrenmesi üzerine bölgeye tekrar dönmek zorunda kalmıştır. Tebriz'e geri dönen Cihanşah oğlunu hapse attırmıştır. Cihanşah; Irak, Diyarbekir ve Mardin bölgelerini diğer oğlu olan Pir Bedak'a veriyor ancak bu oğlunun da isyan çıkartması sonucu isyanı bastırarak (H.870-M.1465) onu öldürmesine sebebiyet vermiştir. Bu dönemde Mardin, Diyarbekir bölgeleri ise Timur ve Şahreh döneminde Akkoyunlu Devleti hükümdarı Uzun Hasan'ın hakimiyetindedir. Timur ve Şahreh ölünce Şahreh'in oğlu Cihanşah, Uzun Hasan'ın bu bölgeleri yönetmesine izin vermişti ancak daha sonra Karakoyunlu hükümdarı Cihanşah, Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ı görevden almak istemiştir. Buna karşı çıkan Uzun Hasan ile Cihanşah arasında düşmanlık başlamış ve ikisi karşı karşıya gelmiştir. Uzun Hasan vur kaç taktiği uygulayarak Cihanşah ve ordusunu mağlup ederek Mardin ve Diyarbekir bölgelerini hakimetine almıştır.[27]

Emevi, Abbasi, Akkoyunlu, Karakoyunlu, Timur ve sıra Safevilere gelmiştir. Safeviler, Mardin'e XV. Yüzyılın sonlarından itibaren girmeye başlamışlardır. Mardin, Şah İsmail tarafından 913 yılında ele geçirilmiş olup Şah İsmail, Ustacalu Muhammed adındaki kişiyi bölgeye vali olarak göndermiştir. Şah İsmail ile Osmanlı arasında gerçekleşen Çaldıran Savaşı bölgenin kaderini değiştirmiştir. Bu savaşta bölgeye gönderilen vali Ustacalu ölünce onun yerine kardeşi Karahan geçerek Mardin'de karargahını kurmuştur. Bu dönemde tamamen Osmanlıların eline geçen Mardin'deki Safevilerin hakimiyet sahaları da iyice daralmıştır. Karahan'ın başarısız Diyarbekir kuşatmasından sonra Osmanlı ordusu onu takip ederek Mardin önlerine kadar gelmiştir. Bu sırada da Karahan burada duramayarak Sincar'a gitmek zorunda kalmıştır. Osmanlı kuvvetleri içinde bulunan İdrisi Bitlisi ve Hısn-ı Keyfa hakimi olan Eyyubi Meliki Halil, Mardin halkıyla anlaşma yaparak şehri tekrar teslim almıştır. Bu sırada da Safevi kuvvvetleri kaleye çekilmek zorunda

[27] Abdüsselam Efendi, 2007, 65.

kalmıştır. Diyarbekir Beylerbeyi Bıyıklı Mehmed Paşa kuvvetleri Mardin'e girip birkaç gün kaldıktan sonra oradan ayrılmışlardır. Osmanlı kuvvetleri de Karahan'ın üzerine yürüyüp bugünkü Kızıltepe mevkisinde şehri tekrar teslim almıştır. Böylece Mardin, Osmanlı hakimiyetine geçmiştir.[28]

1.3.2. Osmanlı Dönemi

Mardin ve civarında Osmanlı hakimiyeti, Safevi Devleti'nin ağır baskıları neticesi gerçekleşmiştir. Mardin'de yer alan emirliklerin bölgenin Osmanlı hakimiyetine girmesine ısrarları sonucu Osmanlı'nın Mardin'de hakimiyet çabaları başlattığı bilgisini vermektedir.[29] Mardin'in Osmanlılar tarafından fethi, Yavuz Sultan Selim'in izlemiş olduğu doğu siyasetinin bir neticesi ve Şah İsmail ile gerçekleşen Çaldıran Savaşı sonucu bölgenin Osmanlı hakimiyetine girmesine sebep olmuştur. XVI. Yüzyılın başlarında Şah İsmail adındaki kişinin ortaya çıkıp Safevi Devleti'ni kurması üzerine Osmanlı Devleti'ne sığınan ve önemli vazifelere getirilen İdris-i Bitlisi'nin çok büyük etkisi olmuştur. Bitlisi'nin bu faaliyetleri, Yavuz Sultan Selim'e yazdığı bir arzından ve Bitlisi'nin oğlu babasına yazdığı *Selim-Şah-name* adını alan esere istinaden Zeyl-i Heşt-Bihişt'inden yer almıştır. Bitlisi, ilk olarak Urmiye taraflarına giderek başlarda Şah İsmail'in tarafını tutmuş olan Emir Sarim adındaki kişinin oğulları ile temas kurmuş ve ülkelerinde İran tarafını tutan kişileri kovmalarını ayrıca Safevilere karşı da sınırlarını koruma konusunda uyarıda bulunmuştur.[30]

Bu olaylar neticesinde Şah İsmail Çaldıran Savaşı'nda ölen Ustacalu oğlu Mehmet kardeşi Karahan'ı, Urfa'da hakimiyeti sağlamış olan Durmuş Bey ile beraber Diyarbekir, Mardin, Hasan Keyf, Ergani ve Harput bölgelerini zapt etmesi için görevlendirmiştir. Karahan, bu esnada Diyarbekir bölgesini muhasara edip ele geçirmiştir. Diyarbekir halkı ise orada bulunan İdris-i Bitlisi vasıtası ile Yavuz Sultan Selim'e haber gönderip yardım istemişlerdir. Aslen

---

[28] Taşdemir, 2003, 48-51.

[29] İbrahim Özcoşar, "Osmanlı Modernleşmesi/Merkezileşmesi ve Kriz: Mardin ve Çevresinde Aşiretler Zamanı", *Kadim Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.3, S.2, Mardin, 2019, s.4-5.

[30] Göyünç, 1991, 15-16-17.

Diyarbekirli olan Ahmet Yiğit bu durum üzerine Amasya'dan Diyarbekir'e gelerek şehri muhasara altına almıştır. Safevi tehlikesi Diyarbekir'de bir yıl kadar sürmüştür. Şehirde bulunan mahsurların ısrarı üzerine yardımlarına Bıyıklı Mehmet Paşa gönderilerek halkın ona iltihak etmesi emr edilmiştir.[31]

Karahan'ın Mardin'e girmesi ile Osmanlı kuvvetleri de Diyarbekir'de fazla kalmayarak onu takibe almışlardır. Osmanlı kuvvetleri Mardin'i tekrar ele geçirmiştir. Mardin'in Osmanlılar tarafından fethinin tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte (H.921-M.1515) tarihine dayanmaktadır. Böylece Osmanlı Devleti, Mardin ve çevresinde hakimiyet kurmuştur. Osmanlı hakimiyeti altına giren Mardin, tarihsel sürecini klasik bir Osmanlı Sancağı statüsünde, Osmanlı barışı altında uzun asırlar boyunca yaşayarak XIX. Yüzyıla kadar getirmiş. Ancak XIX. Yüzyılda küçük çaptaki bazı olaylarla karşı karşıya kalındığı ve 1832'de bölgedeki aşiretlerin bir kaçının baş kaldırmaları olduysa da netice veremeyip kısa sürede bastırıldığı görülmektedir. Bu aşiretlerden biri de Milli Aşiretidir. 9 Ocak 1920'de bölgeye gelen Fransız subayları, bölge halkından destek göremeyince geri dönmek zorunda kalmışlardır.[32]

1.4. XIX. Yüzyılda Mardin'in İdari Yapısı

Mardin şehri ve çevresinin Osmanlı Devleti hakimiyetine alınması, Yavuz Sultan Selim'in gerçekleştirdiği doğu siyaseti sonucu ve Safevi hükümdarı Şah İsmail'e karşı kazandığı Çaldıran Savaşı sonrası Doğu Anadolu Bölgesi'nin Osmanlı'ya bağlanmasıyla ilgilidir.[33] XIX. yüzyılın ilk çeyreği sürecinde, şer'iye sicil kayıtlarında*"Badad, Basra ve Şehrizor Valisine"*gönderilmiş olan fermanların bulunması, XVIII.Yüzyılda Bağdat Eyaleti'ne bağlanmış olan Mardin şehrinin, bu bağlılığın halen devam ettiğini göstermektedir. Mardin, 1835 yılında Diyarbakır şehrine, 1839 yılında Musul şehrine, 1840 yılında tekrar Diyarbakır şehrine bağlanarak son kez 1840-1842 yıllarında Musul'a bağlandıktan sonra Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar

[31] Taşdemir, 2003, 43.
[32] Taşdemir, 2003, 48.
[33] İbrahim Özcoşar, *"19. Yüzyılda Mardin Süryanileri"*, (Yayımlanmış Doktora Tezi), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2006, s.93.

Diyarbakır Eyaleti'ne bağlı kalacaktır. XIX. Yüzyılın başlarında Mardin şehri, Osmanlı'nın diğer şehirleri gibi voyvodalık ile yönetilmektedir. XIX. Yüzyılın ilk yarısında, Mardin şehrinin gerek idari açıdan farklı eyaletlere bağlanması ve gerekse yönetimin voyvodalardan mütesellim denilen kişilere geçmesi XVII. ve XVIII. Yüzyıllardaki genel anlamda yapısını değiştirmemiştir. O dönemde Mardin'de bir yandan Osmanlı Devleti'nin kendi merkezi hakimiyetini yerleştirme çabaları devam ederken diğer yandan ise yerel güç unsurlarının kendi hakimiyetlerinin sarsılmaması için hem bölgede faaliyet gösteren yerel güçlerle hem de devletle mücadeleye devam etmişlerdir. XIX. Yüzyılda Mardin şehrinde cereyan eden olaylar hakkında o dönemde bölgede müftülük yapmış olan Abdüsselam Efendi'nin "Mardin Tarihi" adlı eseri bilgi vermektedir. Ayrıca döneminin ana kaynakları olan şer'iye sicil kayıtları da bölgedeki yoğunluğu gözler önüne sermektedir.[34]

[34] İbrahim Özcoşar, *Merkezileşme Sürecinde Bir Taşra Kenti: Mardin (1800-1900)*, Şarkiyat Enstitüsü Hazırlık Yayınları, Mardin Artuklu Üniversitesi Yayınları, Mardin, 2009, s.24-25.

2. ŞER'İYE MAHKEMELERİ VE MARDİN ŞER'İYE SİCİLLERİ

2.1.Kadılık Müessesesi ve Şer'iye Mahkemeleri

Türk-İslam devletlerinden farklı olarak uzun bir imparatorluk süreci yaşayan Osmanlı Devleti, bunu kendi içinde kurduğu müesseselerine borçludur. Bu müesseseleri kendisinden önce kurulmuş olan Türk-İslam devletlerinden alarak ve daha da geliştirerek imparatorluk dönemi boyunca uygulamıştır.

Osmanlı Devleti'nin Müslüman bir devlet olması hasebiyle onun hukuk kaynağını da "şer'i hukuk" teşkil etmiştir. Bununla beraber şer'i hukuk yanında "örfi hukuk" da varlığını sürdürmüştür. Osmanlı uygulamalarına bakıldığı zaman hukuk sisteminin bu iki temel üzerine kurulduğu anlaşılmıştır. Bunlardan şer'i hukukun bilinmesi ve özellikle nasıl uygulanması gerektiği bakımından Osmanlı Devleti'nin ilmiye teşkilatının kurulması önem arz etmiştir. İlmiye teşkilatında yetişen adliye ve mülkiye görevini üstlenen kişilere "Kadı" denilmektedir. Bununla birlikte kadılık müessesesi olarak isimlendirilen ve devletin yapı taşı olan sosyal ve siyasi hayatta önemli bir yere sahip olan bu müessese işlevsel bir yapıya sahiptir.[35]

Osmanlı Devleti'nin uygulamarı incelenip bakıldığı zaman o dönemde Kadıların yalnız şer'i hukuk ile ilgili karar vermedikleri, şer'i hukukun kolu olan örfi hukuk konularında da söz sahibi oldukları ve bununla ilgili uygulamalar da olduğu gözlenmiştir. İncelenen sicil kayıtlarından Kadıların bulundukları ve görev yaptıkları mahallin yerleşmiş olan örf-adet ve gelenekleri doğrultusunda hareket ederek çıkan anlaşmazlıkları çözüme kavuşturdukları anlaşılmaktadır.[36]

Bir Kadı'nın tayin edilmesi için taşıması gereken şartlar sıralanacak olursa;

- *Reşit olmalı,*

---

[35] İbrahim Özcoşar, Hüseyin Haşimi Güneş, Fasih Dinç, *235 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, (Ed. Ahmet Kankal), Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007, s.1.

[36] İbrahim Özcoşar, Hüseyin Haşimi Güneş, Ercan Gümüş, *238 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007, s.1.

- *Temyiz kudretine sahip olmalı*
- *Hukuki ehliyet ve muamele kabiliyetine sahip olmalı,*
- *Bitaraf olmalı,*
- *Nesebi sahih olmalı,*
- *Yeterli derecede hukuki bilgi sahibi olmalı,*
- *Erkek olmalı*

Bir Kadı'nın tayin edilmesi için taşıması gereken şartlar mevcut ise azli ve istifa durumunda da belli başlı sebepler bulunmakta idi. Bunlardan;

- *Aklını ve temyiz kabiliyetini kaybetmesi,*
- *Kör, sağır ve dilsiz olması,*
- *Görevinde irtikap yoluna sapması ve kanunu ihlal etmesi,*
- *İmanını kaybetmesi,*
- *Yolsuzluğunun anlaşılması,*
- *Bilgisizliğinin anlaşılması veya kendisinin açıklaması.*[37]

Kadıların ve mahkemede görevli kişilerin bulundukları kaza ve şehirlerde şer'i davaların görüşülüp karara bağlandığı yerde şer'i mahkemeler görülmektedir. Bu mahkemelerin bulunduğu mevki, başlangıçta camiler ve daha sonraki zamanlarda ise Kadı'nın ikamet ettiği evi ile yan yana veya büyük bir caminin yanındadır. Her kazada mevcut olan bu mahkemelerin haklı-haksızı birbirinden ayırmak, evlilik (nikah), boşanma (talak), vakfetme ve son olarak da evlat edinme gibi işleri görmek ve gerektiği şartlarda neticelendirmek asıl görevleri arasında yer almaktadır. Bütün bu yargı işleri şer'i mahkemelerde görülmüştür. Bununla beraber bazı özel durumlarda ise *"meclis-i şer"*olarak isimlendirilen mahkeme kurulu burada toplanıp görev yapmıştır.[38]

Mahkemeye intikal eden davalara bina içerisinde bakıldığı gibi aynı zamanda bina dışında da bakılmaktadır. Bu tür durumlarda, mahkeme Kadısı

[37] Ahmet Kankal, İbrahim Özcoşar, Hüseyin Haşimi Güneş, Veysel Gürhan, *248 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007, s.2-3.

[38] Ahmet Kankal, İbrahim Özcoşar, Hüseyin Haşimi Güneş, Veysel Gürhan, *183 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007, s.4.

veya mahkeme tarafından görevlendirilen kişi olay yerine intikal ederek *"akd-i meclis"* görevini üstlenmekte ve mecliste görüşülen duruşmalardan sonra problem çözüme kavuşturularak verilen hükme bağlanmak ve kesinleşmiş olan hükmü getirilerek "*sicill-i mahfuz*"denilen defterlere kayıt edilmiştir. Bu mahkemelerde genellikle*; başkatipler, mukayyid, mahkeme imamları, fetih-han, muhzır, muhzırbaşı* gibi vazifelilerin yanı sıra *şuhudu'l-hal* denilen ve sayıları azalıp çoğalabilen, gerektiğinde bilgilerine müracaat edilen kişiler de mahkeme meclisinde bulmuşlardır.[39]

2.2. Şer'iye Sicilleri ve Önemi

Şer'iye; "şer'i" kelimesinden türeyen şer'iyye (şeri'ata ait, şer'i, şer'iatla alakalı olan yani şer'iata uygun olan manasında kullanılmakla birlikte sicil ise;(kayıt, divan, defter, resmi belgelerin-vesikaların kayıt altına alındığı) defterler olarak bilinmektedir.[40] Bununla birlikte Şer'iye Sicillerini "mahkeme kadıları tarafından görülen davalar ile kadıların hem idari ve hem de hukuki faaliyetleri sonucu olarak ortaya çıkan her çeşit belgenin kayıt altına alındığı defterler şeklinde tanımlanmaktadır.[41] Ayrıca Şer'i mahkemelerde mahkemenin bilgisi dahilinde kayıt altına alınan ve kendilerinde resmi statü barındıran hemen hemen her konu ile ilgili bilginin mevcut olduğu defterlere yaygın adıyla "şer'iye sicilleri", "kadı defterleri", "mahkeme kayıtları", "defatir-i şer'iye" ve "zabıt kayıtları" olarak isim verildiği gibi kısaca "defter" olarak da isim verilebilmektedir. Bu siciller, 15. Yy. ilk yarısından 20. Yy. ilk çeyreğine kadar ki süre zarfında Osmanlı tarihi, iktisadı, siyasi, hukuki ve sosyal yaşantısını çok yakından ilgilendirmişlerdir.[42]

"Sicil" tabiri sözlükte "okumak", "kaydetmek" ve "karar vermek" anlamlarına geldiği gibi terim anlam olarak ifade ettiği ise; kayıt altına alındıkları ve o dönemde yaşayan insanlarla ilgili bütün hukuki olayları, sicilleri

[39] Kankal, Özcoşar, Güneş, Gürhan, 2007, 5.
[40] Halil Çoban, *206/3 Numaralı Urfa Şer'iye Sicillerinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (367-602)*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa, 2018, s.5.
[41] Ekrem Tak, *Diplomatik Bilimi Bakımından XVI-XVII. Kadı Sicilleri ve Bu Sicillerin İhtiva Ettiği Belge Türlerinin Form Özellikleri ve Tanımlanması*, (Yayımlanmış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, 2009, s.57.
[42] İbrahim Özcoşar, Hüseyin Haşimi Güneş, Abdulbaki Bozkurt, *193 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007, s.7.

kaydeden Kadıların verdikleri kararların suretlerini, hüccetlerini ve aynı zamanda mahkemenin yargı organını da ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtlarını oluşturan defterlere şer'iye sicilleri diğer adıyla (*"sicillat-ı şer'iye"*) denilmiştir. Şer'i mahkemelerin verdiği her türlü hüccetler, ilamlar ve şer'i evraklar istisnasız bir şekilde bu evrakların asıllarına uygun bir şekilde defterlere kaydedilmektedir.[43]

Kısaca sicillerdeki kayıtlar:

- *"Kadı tarafından verilen hükümler,*
- *Herhangi bir hadiseyi, bir şahitliği, bir ikrarı, bir hibeyi, resmiyete rabtolunması istenen bir hususu zaptedenler,*
- *Devlet merkezinden gelen bütün fermanlar, emirler ve tebliğler Kadı tarafından tetkik olunup doğru oldukları tespit edildikten sonra deftere yazılanlar"* olarak sıralanabilir.

İki bölüm olarak kayıt altına alınan bu defterler, bir taraflarında mahalli olaylar yani (*evlenme-boşanma, alacak-verecek, alım-satım, nafaka, vakıf, hibe, cürüm-cinayet, şahitlik*) gibi konuları baz almışlardır. Bu kısma; *"sicill-i mahfuz"* denilmiştir. Diğer taraflarında da merkezden gönderilen (*ferman, berat, buyruldu, izinname*) gibi belgeler olmuştur. Sicillerin Osmanlı tarihinin kaynakları arasında en önemli yere sahip oldukları söylenebilir. Devrin sosyo-kültürel, ekonomik, siyasi, askeri ve etnografyasından kültürüne, konuşulan diline kadar bilgileri kendilerinde barındırmışlardır.[44]

Osmanlı döneminde kayıt altına alınan Şer'iye Sicilleri, özellikle yabancı araştırmacıların ilgi odağı olduğu ve bu konuyla ilgili pek çok araştırmalar ve incelemeler üzerinde çalıştıkları söylenebilir. Bu durumun ise Osmanlı'nın içerisindeki farklı dinlere bağlı milletleri kendi içerisinde hoş görüyle yönetmesi her zaman merak uyandırmış olabileceği izlenimini verdiğini

[43]Ahmet Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iye Mahkemeleri ve Şer'iye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.14, Y.2009, s.21-22.
[44] Özcoşar, Güneş, Bozkurt, 2007, 8.

göstermektedir. Şer'iye Sicilleri ile ilgili yapılmış çalışmalarda bu konuda bibliyografik künyenin verilmiş olması bu bilgiyi doğrular niteliktedir.[45]

2.3. Mardin Şer'iye Sicilleri ve Bu Siciller Üzerine Yapılmış Belli Başlı Çalışmalar

Mardin'e ait toplam 92 adet Şer'iye Sicil Defteri bulunmaktadır. Ancak günümüze 86 tanesi ulaşabilmiştir. Bunlardan 17 tanesi çalışılmış olup geri kalan defterler üzerinde de çalışmalar devam etmektedir. Bu defterlerin içerisinde yazılan en eski tarihli belge (H.996-M.1587/1588) yani 262 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteridir. En yeni tarihli defter ise (H.1326-M.1908/1909) tarihini kapsayan 228 ve 230 numaralı sicil defterleridir. Mardin'e ait Şer'iye Sicilleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo:1 Mardin Şer'iye Sicilleri

NO	M.K NO	TARİH	NO	M.K NO	TARİH	NO	M.K NO	TARİH
1	179	1309-1311	31	210	1318-1320	61	243	1273-1274
2	180	1311-1312	32	211	1310-1312	62	244	1277-1279
3	182	1297-1300	33	212	1308-1311	63	245	1281-1282
4	183	1307-1310	34	213	1313-1315	64	246	1283-1284
5	184	1263-1265	35	214	1308-1309	65	247	1170-1173
6	185	1308-1309	36	215	1318-1321	66	248	1100-1159
7	186	1305-1306	37	216	1308-1309	67	249	1274-1275
8	187	1303-1305	38	217	1263-1267	68	250	1271-1272
9	188	1305-1319	39	219	1294-1308	69	251	1126-1130
10	189	1305-	40	220	1315-1317	70	252	1137-1160

(Devam Ediyor)

[45] Mehmet Yaşar Ertaş, *Üsküdar Kadılığı 335 Numaralı Şer'iye Sicil Defteri (1118-1119/1707)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, 1994, s.13-14-15-16.

(Devam)

		1306						
11	190	1308-1309	41	221	1317-1320	71	253	1221-1256
12	191	1307-1310	42	222	1311-1317	72	254	1271-1274
13	192	1287-1288	43	223	1309	73	255	1153-1263
14	193	1282-1284	44	224	1310-1312	74	256	1321-1323
15	194	1280-1281	45	225	1321-1322	75	257	1308-1309
16	195	1173-1178	46	226	1309-1310	76	258	1286-1287
17	196	1291-1292	47	227	1165-1270	77	259	1006-1009
18	197	1278-1280	48	228	1321-1326	78	260	1291-1293
19	198	1312-1317	49	229	1317-1321	79	261	1282
20	199	1315-1317	50	230	1321-1326	80	262	996-1231
21	200	1285-1287	51	232	1306-1313	81	263	1243-1247
22	201	1262-1271	52	234	1288-1289	82	264	1099-1100
23	202	1228-1252	53	235	1275-1277	83	266	1203-1205
24	203	1135-1156	54	236	1275-1277	84	269	1285-1287
25	204	1282-1283	55	237	1118-1277	85	270	1295-1297
26	205	1284-1285	56	238	1282	86	334	1306-1310
27	206	1291-1294	57	239	1275-1284			
28	207	1321-1323	58	240	1283			
29	208	1314-1315	59	241	1187-1196			
30	209	1317-1321	60	242	1258-1261			

Kaynak: Ahmet Akgündüz, *Şer'iye Sicilleri Mahiyeti Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, s.203-204.

19. yüzyılı kapsayan Mardin'e ait şer'iye sicil defterlerinde; Mardin kazası, sancağı ve aynı zamanda Cumhuriyet döneminde Mardin vilayeti olarak

bahsedilen şehir ile ilgili yakın zamana kadar çok fazla akademik çalışma yapılmamış olmakla birlikte Mardin Valiliği'nin hazırladığı ve proje koordinatörlüğünü Prof. Dr. İbrahim Özcoşar'ın üstlendiği "Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Projesi" 25 Temmuz 2005 yılında "Avrupa Birliği GAP Bölgesindeki Kültürel Mirası Koruma Programı" kapsamında başlattığı çalışmalar ile Mardin tarihi hakkında araştırma ve inceleme yapacak akademisyenlere büyük bir kolaylık sunmuştur. Bu proje ile şehrin son birkaç yüzyıllık toplumsal yapısı incelenerek yapılan akademik çalışmaların toplumsal tarihine ışık tuttuğu gözlemlenmiştir. Bu proje bünyesinde yer alan ve 14 ruloya sarılı mikrofilm şeklindeki 92 defterden 86 tanesi Mardin ve civar bölgesinin geriye kalan son 6 defter ise Midyat, Derik ve Savur ilçelerinin tarihi ile ilgili kayıtları ele almaktadır. Bu defterlerin dili çoğunlukla Türkçe ve Arapça olup yazıları ise genellikle okunaklıdır.[46] Mardin'e ait bu güne kadar çalışılmış Şer'iye Sicilleri aşağıda verildiği şekildedir.

- Şemsettin ATAYOĞLU, 249 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi.
- Sevim SAĞLAM, 244 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirme, Yüksek Lisasn Tezi.
- Ertuğrul TAN, 179 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi.
- Danyal TEKDAL, 208 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi.
- Ramazan GÜNAY, 259 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi.
- Veysi AKAY, 201 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri Transkripsiyon, Değerlendirme ve Dizin, Yüksek Lisans Tezi.

[46] Şemsettin Atayoğlu, *"249 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi"*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Artuklu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mardin, 2017, s.10-11-15.

- Fasih DİNÇ, H. 1006 (1597)-H. 1288 (1872) Tarihleri Arasındaki Mardin Şer'iye Sicillerinin Envanteri, I. Uluslararası Mardin Tarihi Sempozyum Bildirisi, Mardin 2006.
- Fasih DİNÇ, 235 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defterine Göre Mardin, Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır 2007.
- İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş, Fasih Dinç, 242 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, İstanbul 2006.
- İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş, Abdulbaki Bozkurt, 193 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, İstanbul 2007.
- İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş, Ercan Gümüş, 238 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, İstanbul 2007.
- İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş, Fasih Dinç, 235 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, İstanbul 2007.
- Ahmet Kankal, İbrahim Özcoşar, Hüseyin Haşimi Güneş, Veysel Gürhan, 183 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, İstanbul 2007.
- Ahmet Kankal, İbrahim Özcoşar, Hüseyin Haşimi Güneş, Veysel Gürhan, 248 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, İstanbul 2007.
- Kenan Ziya Taş, İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş, Veysel Gürhan, 195 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, İstanbul 2006.
- Ahmet Kankal, İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş, Ramazan Günay, 252 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, İstanbul 2007.

Yukarıda sayılan çalışmaların dışında bazı şer'iye sicil defterleri üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

2.4. 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri Tanıtımı

Çalışması yapılan 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili, Ankara Milli Kütüphanede 7163 mikrofilm, 234 Demirbaş Numaralı ve 96 poz sayısına sahip, 91 sayfa olup toplam 369 hükümden oluşmaktadır. Defterdeki 96 pozdan 37-38 ve 33-34. pozlar mükerrer çekilmiştir. Mikrofilm çekilirken sayfaların yırtık ve eksikliğinden kaynaklı aynı hükümlerin tekrar çekildiği anlaşılmaktadır. Bunlar;

- Sayfa 89, Hüküm 15 / Sayfa 90, Hüküm 12'nin tekrarı,
- Sayfa 89, Hüküm 17 / Sayfa 90, Hüküm 14'ün tekrarı,
- Sayfa 88, Hüküm 19 / Sayfa 90, Hüküm 13'ün tekrarı,
- Sayfa 88, Hüküm 21 / Sayfa 90, Hüküm 14'ün tekrarı,
- Sayfa 88, Hüküm 27 / Sayfa 88, Hüküm 20'nin tekrarı,
- Sayfa 81, Hüküm 51 / Sayfa 82, Hüküm 47'nin tekrarı,
- Sayfa 77, Hüküm 73 / Sayfa 78, Hüküm 67'nin tekrarı,
- Sayfa 74, Hüküm 85 / Sayfa 75, Hüküm 82'nin tekrarları olarak çekilmiştir.

Ayrıca defterin kopyası çekilirken aynı sayfaların mükerrer çekilmiş olması hüküm tekrarlarına sebebiyet vermiştir. Bundan dolayı defterde 4'ü kesik (yarım) hüküm tekrarı vardır. Bunun dışında 32 kesik hüküm olup devamına defterde rastlanmayan ve son olarak da 1 adet iptal edilmiş hüküm tespit edilmiştir.

Defterdeki hükümlerden 35'i Arapça, 334'ü ise Türkçe'dir. Defter genel olarak okunaklı bir yazı stiline sahiptir. Arapça hükümlerin transkripsiyon ve özetleri yapılamamıştır. Defterin orijinal sayfa numaraları ile sonradan verilen sayfa numaraları tam tersi yönündedir. Defterin transkripti, tarih sıralaması ölçü alınarak sonradan verilmiş olan latin rakamlarına göre değil, orijinal sayfa numaralarına göre verilmiştir. Defterde rika yazı stili kullanılmıştır. Defter, 1871-1872 yıllarını kapsamakla birlikte hüküm çeşidinin fazla olduğu ve yoğunluğun arttığı yıl 1872 yılıdır. Hükümlerin konu dağılımına bakıldığı

zaman yoğun olarak mülk satışları ve vasi tayinleri ile ilgili davalar olduğu görülmüştür. Bunların yanında borç, vekalet, din değiştirme, eşya satışı, hırsızlık, mülkü zorla alı koyma, nafaka, veraset, tereke, katl, deftere ait nizamname kayıtları, izinsiz arsa kullanımı, mihri muaccel ve mihri müeccel talebi, mahremiyetin gizliliği davaları vb. mevcuttur.

3. 234 NUMARALI MARDİN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Demografi ve Yerleşim

3.1.1. Mahalleler

Mahalle, kişinin hayatını doludizgin yaşadığı, hayatına dair tecrübeyi orada edindiği, paylaştığı ve yaydığı toplumsal ve insani hususlarla çevrilmiş olan bir mekandır.[47] Osmanlı'da mahalle kavramı, birbirini tanıyan, belli bir noktada ve ölçüde birbirlerinin davranışlarından sorumlu olan, birbirlerine yardım eden yani sosyal dayanışma içinde olan kişilerden meydana gelmiş belli bir topluluğun yaşadığı sosyal ve fiziki bir birim yada yerdir.[48] Mahallelerin kurulmasında mescid, tekke ve zaviyeler öncülük etmiş olması sebebiyle[49] buna istinaden mahalleye; genel itibariyle bir cami-mescid yada zaviye, tekke, medrese ve bunlara benzer dini-sosyal ilişkilerin olduğu binalar çevresinde oluşmuş ve gelişmiş yapılar da denilebilir.[50] Osmanlı Devleti'nde mahallelerde, birbirlerini tanıyan, gerektiği zaman birbirlerine kefillik yapan, zor durumlarda kişilerin birbirlerinin yardımına koştuğu ve birlikte yaşadıkları kent kesimi ve aynı zamanda bir yönetim birimi de denilmiştir. Şerif Mardin bu konuda mahalleyi; *"Osmanlı İmparatorluğu'nda topluluğun en küçük faal birimi"*[51] şeklinde tanımlamaktadır. Geleneksel yerleşme, dönemin iklim koşullarına karşı kendini savunabilme ve koruyabilme maksatlı aynı zamanda serin bir ortam ve havalandırmayı sağlamak amacıyla üst üste binaların oluşu bir fiziki doku sonucu değil, mahallede yaşayan kişilerin birbirleriyle kaynaşmaları, samimi olmaları ve her koşul ve şartlarda birbirlerinin yardımlarına koşabilme

---

[47] Köksal Alver, "Mahalle: Mekan ve Hayatın Esrarlı Birlikteliği", *İdealkent*, C.1, S.2, Aralık, 2010, s.129.

[48] Özer Ergenç, "Osmanlı Şehrindeki Mahalle'nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi IV*, C.4, S.4, İstanbul, 1984, s.69. ve Ömer Düzbakar, "Osmanlı Döneminde Mahalle ve İşlevleri", *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.5, Bursa, 2003, s.99.

[49] Ahmet Akşit, "Selçuklular Devrinde Kent İskanı ve Mahalleler", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.5, S.1, Çankırı, 1996, s.68-69.

[50] Ahmet Kankal, "17. ve 18. Yüzyıllarda Kuzey-Batı Anadolu'da Sosyal Hayat (Şer'iye Sicillerine Göre)", *Tarih İncelemeleri Dergisi,* İzmir, 2000, C.15, S.1, s.34.

[51] Turan Açık, "Mahalle ve Cami: Osmanlı İmparatorluğu'nda Mahalle Tipleri Hakkında Trabzon Üzerinden Bir Değerlendirme", *OTAM*, S.35, Ankara, 2014, s.2.

maksatlıdır. Mahalle, farklı kişilerin oluşturduğu topluluklardan oluşabildiği gibi aynı sülalelerden oluşan topluluklardan da oluşabilmektedir.[52]

Mardin şehri, XIX. Yüzyılda o dönemin şehir anlayışının niteliklerini baz alan ve bunu araştırmacıya sunan klasik bir şehir görünümündedir. İncelenen 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil defteri, kayıt altına alındığı iki yıllık süreçte (H.1288-1289/(M.1871-1872) defterdeki hükümler çerçevesinde Mardin mahallelerinde genellikle dini merkezli bir yapılanma olup büyük farklılıklara rastlanılmadığı tespit edilmiştir. 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil defterinde geçen mahalleler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo: 2 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Mahalle İsimleri

Baş Mahallesi	Gölasiyan Mahallesi	Necmüddin Mahallesi
Babü'l Cedid Mahallesi	Kıssis Mahallesi	Şehidiye Mahallesi
Babü'l Sor Mahallesi	Latifiye Mahallesi	Şeyh Şeyhullah Mahallesi
Cami'ül Kebir Mahallesi	Meşkin Mahallesi	Şeyh Çabuk Mahallesi
Emüniddin Mahallesi	Medrese Mahallesi	Tekye Mahallesi

Kaynak: 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri, s.93-92-90-89-88-85-84-83-82-81-80-79-78-77-76- 75-73-72-71-70-69-67-66-65-64-63-62-61-58-57-56-55-54-52-51-50-49-48-47-46-45-44-43-42-41-40-39-38-36-35-34-32-31-29-28-27-26-25-24-23-22-21-20-19-18-17-16-15-14-13-12-11-10-5-4-3 No'lu kayıtlar.

3.1.1 Çarşılar

Çarşı kelimesi, terim anlam olarak; Farsça "cihar" (dört), Arapça ise "suk" (cadde) tamlamalarından oluşup dört sokak yada caddenin aynı noktada birleşim alanı anlamlarına gelmekte ve aynı zamanda İngilizcede "bazaar" yada "souk" olarak isimlendirilmektedir.[53] Osmanlı döneminde çarşılar, kent içi alışverişin yapıldığı, gözalıcı ve canlı mekanlar olmuşlardır. Ayrıca kentlerin sosyal ve ekonomik yapılarının şekillendiği "mekanlar" olarak da

[52] Tekdal, 2009, 157.
[53] Mehmet Sait Şahinalp, Veysi Günal, *Osmanlı Dönemi Anadolu Şehirleri Çarşı Sisteminin Fonksiyonel Analizi*, Şanlıurfa, 2016, s.339.

bilinmişlerdir.[54] Çarşılar kent merkezlerinin en işlek noktalarında bulunmaları hasebiyle kentin en kalabalık noktalarını teşkil etmişlerdir. Osmanlı döneminde çarşılar, kent merkezlerinin ticaret, kültür ve sosyal ağlarının gelişimi açısından çok önemli yere sahip olmuşlardır. Osmanlı'nın her kentinde olduğu gibi Mardin kentinde de çarşılar, oldukça önemli bir yere sahip olup kentin ana ticaret merkezi olmuşlardır. Mardin'in ticari faaliyetini, üretim potansiyelini ve bunlara bağlı olarak kent organizasyonunu canlandıran bölgedeki çarşılar olmuştur.[55]

Mardin kentinde yer alan çarşılar dönemin ana kaynakları olan Şer'iye Sicil defterlerinde kaydedilmiştir. İncelenen 234 No'lu Mardin Şer'iye Sicil defterinde özellikle defterin mülk satış hükümlerinde çarşı isimlerine rastlanılmıştır. Mardin'de tespit edilen çarşı isimleri Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo: 3 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Çarşı İsimleri

Atadan Çarşısı	Bedesten Çarşısı	Derzi Çarşısı
Eskiciyan Çarşısı	Hafakan Çarşısı	Hafta Çarşısı
Hane Çarşısı	Kazanciyan Çarşısı	
Saraçhane Çarşısı	Sukü'l Terzi Çarşısı	

Kaynak: M.Ş.S 234, s.90-63-16-93-28-3-82-21-64-21.

3.1.3. Köyler

Osmanlı Devleti döneminde, köy tarihi araştırmaları ile ilgili yapılmış çalışmaların döneminin ana kaynakları olan Şer'iye Sicilleri, tahrir ve temettuat defterleri incelenerek yapıldığı görülmüştür.[56] Köy kelimesi sözlükte; "mahalle, sokak, semt ve yöre" anlamındaki Farsça *"kuy"*dan gelmiştir. Türkçe anlam

[54]Tuba Akar, "Osmanlı Kentinde Ticari Mekanlar:Bedesten-Han-Arasta-Çarşı Mekanları Literatür Değerlendirmesi", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Ankara, 2009, C.7, S.13, s.267.

[55] Evindar Yeşilbaş, "Mardin Çarşılarının Tarihi ve Mimari Özelliklerine Dair Tespitler", *Sanat Tarihi Dergisi*, C.27, S.1 Mardin, 2018, s.101.

[56] Bülent Özdemir, İsmail Arslan, *"Orda Bir Köy Var Uzakta; 19. Yüzyıl Osmanlı Köy Toplumunda Sosyo-Kültürel İlişkiler ve Değişim: Balıkesir Örneği"*, Mart, 2013, s.23.

olarak ise sürekli yerleşim yerlerinin en küçüğünü ifade etmektedir.[57] Bununla birlikte XIX. Yüzyılda 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil defterinde geçen köy isimleri Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo: 4 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Köy İsimleri

No	Köy İsimleri	No	Köy İsimleri
1	Azir Köyü	31	Kefrul Köyü
2	Ali Baş Köyü	32	Kabik Köyü
3	Brot Köyü (?)	33	Kalibeyn Köyü
4	Berman Köyü	34	Köd Köyü
5	Benabil Köyü	35	Kalatemri Köyü (?)
6	Birti Köyü	36	Maserti Köyü
7	Beyat Köyü	37	Metina Köyü
8	Bargan Köyü	38	Mansuri Köyü
9	Celileyn Köyü	39	Modi Köyü
10	Çınariye Köyü	40	Meşkinan Köyü
11	Derdevak Köyü	41	Nefsi Savur Köyü
12	Dera Köyü	42	Nebabil Köyü
13	Darit Köyü	43	Reşmil Köyü
14	Esbime Köyü	44	Sersi Kürsi Köyü
15	Emrud Köyü	45	Seri Köi Köyü
16	Gurs Usta Köyü	46	Semizyan Köyü
17	Güllü Köyü	47	Selah Köyü
18	Harbetü'l Kengeris Köyü	48	Şathı Köyü
19	Harabe Kaylo Köyü	49	Şamil Köyü
20	Haryin Köyü	50	Tenuri Köyü
21	Hemziye Köyü	51	Tezyan Köyü
22	Hafat Atvahan Köyü	52	Telbesim Köyü
23	Köslü Köyü	53	Tohab Köyü
24	Kasricran Köyü (?)	54	Totob Köyü
25	Kabala Köyü	55	Zone Köyü.
26	Kiril Köyü		
27	Kalas Köyü		
28	Kalat Köyü		
29	Küd Köyü		
30	Karagöz Köyü		

Kaynak: M.Ş.S 234, s.90-87-84-83-82-81-80-78-76-72-70-67-64-63-61-59-58-56-54-53-52-50-49-47-46-45-44-43-42-41-39-38-36-34-32-30-28-27-26-25-24-23-22-21-20-19-17-16-15-14-13-12-10-7-6-5-4-3 No'lu kayıtlar.

3.1.4. Nahiyeler

Nahiye terimi sözlükte; "cihet, taraf, kenar, yöre, bölge, çevre, küçük bölge" manalarına gelmektedir.[58] Nahiye, Osmanlı idari sistemi içerisinde

[57] Osman Gümüş, Mustafa Sabri Küçükaşçı, "Köy", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2019, (C.2, s.85-87).

bazen bir yönetim birimini, bölgeyi bazen de coğrafi olarak küçük veya büyük bir mekanı, yöreyi yada semti ifade etmektedir.[59] Bu dönemde nahiye, kaza kadısının atamış olduğu naib, nahiyeyi kadı yerine yönetmektedir. Nahiye idari sistemindeki yenilikler XIX. Yüzyıla ait yeniliklerdi.[60] XIX. Yüzyılda 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil defterinde geçen nahiye isimleri Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo: 5 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Nahiye İsimleri

Gurs Nahiyesi	Ömergan Nahiyesi	Savur Nahiyesi
Sürgücü Nahiyesi	Halcan Nahiyesi	Milli Nahiyesi
Behramsi Nahiyesi	Hams Nahiyesi	Kiki Nahiyesi
Hamse Nahiyesi	Semaver Nahiyesi	Havass-ı Hümayun Nahiyesi

Kaynak: M.Ş.S 234, s.90-63-53-83-64-43-80-58-36-32-54-38.

3.1.5. Kazalar

Günümüz idari teşkilatta ilçenin karşılığı olarak geçen "kaza", Osmanlı Devleti'nde hem kadıların idare bölgelerini ve hemde bu bölgeleri tanımlayan coğrafi bir terim şeklinde kullanılmıştır. Osmanlı döneminden önce Selçuklularda bu ad altında idare biriminin olmadığı kaynaklar ışığında ulaşılmıştır. Kaza tabiri tamamen Osmanlılar'a has olarak kullanılmıştır. Kazanın coğrafi bir bütünlüğe sahip idari bir yapı haline gelişi XVII. Yüzyıldan itibaren belirginleşmiştir.[61] Ayrıca kaza, ticari, sosyal, ekonomik ve kültürel üstünlüğü ile çevrenin merkezi olabilmiş bir kasaba veya şehir ile buna benzer bir topluluk merkezini çevrelemiş köylerin oluşturduğu idari yapılardır.[62] XIX. Yüzyılda, 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil defterinde geçen kaza isimleri Tablo 6'da verilmiştir.

---

[58] Ferit Develioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, (31. Basım), Ankara, 2015, s.936.
[59] İlhan Şahin, "Nahiye", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006, (C.32, s.306-308).
[60] Mustafa Gençoğlu, "1864 ve 1871 Vilayet Nizamnamelerine Göre Osmanlı Taşra İdaresinde Yeniden Yapılanma", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.2, S.1, Çankırı, 2011, s.31.
[61] Tuncer Baykara, "Kaza", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2002, (C.25, s.119-120).
[62] Tekdal, 2009, 154.

Tablo: 6 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Kaza İsimleri

Avniye Kazası	Behramsi Kazası	Cizre Kazası	Derik Kazası
Hamse Kazası	Havas-ı Hümayun Kazası	Midyat Kazası	Nusaybin Kazası
Ömergan Kazası	Resulayn Kazası	Rızvan Kazası	Savur Kazası

Kaynak: M.Ş.S 234, s.80-70-37-16-80-68-43-7-78-64-28-17.

3.2. Sosyal Hayat

3.2.1. Evler

Ev; insanların sosyolojik, estetik, fizyolojik ve ekonomik açılardan ihtiyaçlarının karşılandığı, toplumun en küçük yapı taşı olan ailenin yaşamını sürdürdüğü, coğrafi şartlardan, doğanın dış tehlikelerine karşı korunduğu ve sosyalleştiği mekandır.[63] Evin farklı Türk lehçelerinde *"ev, iv, üw, öy, üy, eb, ep,* ve *öm"* gibi farklı şekillerde türeyen kelimenin sözlükteki anlamı "barınak, çadır" olup bazı lehçelerde "aile" ve "kadın" anlamlarına da gelmektedir. Arapça dilinde ev kelimesi "dar" ve "mesken" anlamlarına gelmektedir. Ev, bir mimari olarak yapılışından çok içinde aile, insan hatta hayvan barındıran mekan olarak ifade edilmiştir.[64] Bu yüzden tarih boyunca insan toplulukları güven duyabilecekleri barınak veya ev denilen yapılara ihtiyaç duymuşlardır.

İnsanların güvenlik yada farklı sebeplerden ötürü birbirlerine yakın olma düşüncesinde oldukları ve bunun için de evlerini birbirlerine yakın inşa ettikleri anlaşılmaktadır. Evlerini birbirlerine yakın inşa ederken de mahremiyetlerini göz ardı etmedikleri özellikle bu konuya çok önem verdikleri ve buna istinaden evlerin bakış yönünün birbirini görmeyecek şekilde olması, evlerin birbirlerinden yüksek olmaması, avlu duvarlarının yüksek olması ve avlu kapılarının da farklı yönlerde bulunacak şekilde yapılması mahremiyete ne kadar önem verdiklerinin göstergesidir. Evlerin inşa edilmesinde; iklimin,

[63] Betül Çiftçi, "Osmanlı'da Ev ve Ev Eşyaları (17. Yüzyılda 'Ayntap Örneği)", *KSU Sosyal Bilimler Dergis*i, S.2, Kahramanmaraş, 2017, s.463.
[64] Nebi Bozkurt, "Ev", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, (C.11, s.502-507).

coğrafi yapının, dini inancın, ekonomik durumun ve uğraşının, bölgedeki malzeme kaynağının, beşeri ihtiyaçların, zevklerin ve ayrıca yaşlı, genç, çocuk vb. kişilerin de sayılarının dikkate alındığı anlaşılmıştır.[65] Evlerin bu şekilde inşa edilmesi insanların sosyal hayatlarına dair önemli bilgiler verdiğini de gözler önüne sermektedir.

Mardin şehri gibi bünyesinde binlerce yıllık evler barındıran şehirlerde bu tür durumlar daha da ön plana çıkmaktadır ve geçmişin karanlığa gömülü sayfalarına ışık tutabilmektedir. Mezopotamya'nın kuzey ucunda ovaya hakim bir dağın tepesinde kurulmuş olan Mardin şehrinde, evler yazın sıcak, kışın ise iklimin etkilerinin en aza indirgendiği şekilde kalın taş duvarlardan yapılmış ve bu kullanılan malzemeler de evlerin ömrünün uzun olmasına etki etmiştir. Pencerelerin küçük şekilde yapılması bu amaca hizmet ettiğinin de bir izahıdır. Defterde yer alan mülk satışları ile ilgili kayıtlardan bazılarının ev satışları ile ilgili olduğu görülmektedir. Ev satışları ile ilgili kayıtların geçiyor olması o dönemde Mardin'deki evler hakkında araştırmacıya geniş bilgi imkanı sunmaktadır. Kayıtlara bakıldığı zaman ekonomik durumlarına göre evlerin büyüklüğünde ve yapımlarında birkaç farklılık bulunmasına karşılık hepsinde ortak bölümlerin bulunması o dönemdeki insanların ekonomik gelirlerinin hemen hemen aynı olduğu bilgisine ulaştırmıştır.[66]

Ev satışları ile ilgili kayıtlarda satıcı, yeri geldiğinde evin tamamını, evin bir bölümünü veya evin içinden sadece bir odayı da satabilmiş yada kiraya verebilmiştir. O dönemde Mardin'deki evlerde, havlu (bahçe), mahsen, ayak yolu, divanhane, erzak dolabı, ahır gibi bölümlerin olduğu görülmüştür. Aynı zamanda evler inşa edilirken bölgenin iklim özellikleri ve coğrafi şartlar da göz önünde bulundurulmuştur.

Yine defterdeki kayıtlara bakıldığı zaman ev ile ilgili terimlerin dönemin genel adlandırmalarına uygun olduğu görülmektedir. Bu terimler başlıca; matbah (mutfak)[67], mahsen[68], ahur (ahır)[69], mağara[70], erzak dolabı[71], maslaba[72],

[65] Tekdal, 2009, 170.
[66] Atayoğlu, 2017, 211.
[67] M.Ş.S 234, s.78-75-72-69-67-56-51-48-47-36-26-24-22-19-13 No'lu kayıtlar.
[68] M.Ş.S 234, s.89-72-56 No'lu kayıtlar.

divanhane[73], havlu (bahçe)[74], kahve ocağı[75], yazlık[76], büyük salon[77], büyük sofa[78], mandıra[79], ayakyolu (tuvalet)[80] olarak karşımıza çıkmaktadır. Bazı evlerde büyük salon, kahve ocağı, yazlık gibi bölümlerin bulunuyor olması ekonomik bakımdan durumu iyi olan ailelerin var olduğu bilgisini vermektedir. Her evde hemen hemen havlu (bahçe) bölümünün bulunması ve havlunun dışarıdan yada komşu tarafından görülemeyecek şekilde inşa edilmesi mahremiyete verdikleri önemi bir kez daha ortaya koymaktadır. Ayrıca evlerin birçoğunda ahur (ahır) olarak tabir edilen bölümün bulunması gerek binek gerekse geçimlik hayvancılık olarak kullandıkları hayvanların var olduğunun göstergesidir.

3.2.2. Ev Eşyaları

Mardin evlerinin bölümlerinde kullandıkları eşyaları defterin tereke kayıtları ve miras paylaşım davaları gibi kayıtlarından defterin vermiş olduğu imkan nezdinde tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu konuda özellikle defterdeki tereke kayıtlarında evlerin bölümlerinde kullanılan eşyaların dökümü yapıldığından buna istinaden de eşyaların tespiti konusunda araştırmacıya oldukça kolaylık sağlamıştır. Ayrıca günlük hayatta kullandıkları eşyalara da kayıtlar sayesinde bir çok bilgiye ulaşılabilinmektedir. Defterde bu konuyla ilgili detaylı bilgi veren tereke kayıtları, miras davaları vb. kayıtlardan yola çıkarak evlerin bölümlerinde kullanılan eşyalar şu şekilde verilebilir:

Mutfak bölümünde kullanılan eşyalar; küçük tencere, sitıl, teşt, legan, sahan, ibrik, tava, beyaz kaşık, lengeri, büyük kazan, su tası, sıfre, seni, bakır sahan, küçük legan, tas, bulgur ölçek, hurc, küçük kazan, küçük teşt, büyük teşt, büyük tava, büyük bakır sahan, sac, pekmez ölçek, mercimek ölçek, kuru üzüm

[69] M.Ş.S 234, s.56-42-26-24-22 No'lu kayıtlar.
[70] MŞ.S 234, s.85-78 No'lu kayıtlar.
[71] M.Ş.S 234 s.84-67-51-48-47-42-36-26-24-19-13-11-5 No'lu kayıtlar.
[72] M.Ş.S 234, s.84-83-78-75-72-69-56-51-48-4742-36-19-13-11 No'lu kayıtlar.
[73] M.Ş.S 234, s.88-84-83 No'lu kayıtlar.
[74] M.Ş.S 234, s.78-75-69-56-51-48-42-36-24-13-11-5 No'lu kayıtlar.
[75] M.Ş.S 234, s.67-42-19 No'lu kayıtlar.
[76] M.Ş.S 234, s.67-19 No'lu kayıtlar.
[77] M.Ş.S 234, s.67-48-47-42-24-19 No'lu kayıtlar.
[78] M.Ş.S 234, s.67.
[79] M.Ş.S 234, s.47.
[80] M.Ş.S 234, s.78-72-69-56-51-48-47-24-22-19-11-5 No'lu kayıtlar.

ölçek, buğday ölçek, küçük ölçek, mankal, suhta, yoğurt sitılı, kase, şerbet kasesi, küçük bakır sahan, tepsi, hamam sitılı, hoşaf tası, bakır ibrik, büyük tencere, orta tencere, küçük tencere, tunutan mangal, tunutan küçük mangal, kırık mangal, kazan ocağı, kahve takımı, sak fincan, kahve ibriği, bardak ve destar (buğday ve arpa öğütme aleti), kuyu satılı, erzak dolabı, yarıngan fincan, süzgeç, havlu, tütün kasesi, erzak dolabının küçüğü, küçük tava[81] vb. sayılabilir.

Yere serdikleri eşyalara bakıldığı zaman; cacim (cecim), kilim, eski hasır, eski kilim, merş, eski sab semeresi, minder, keçeden minder, çaburna, seccade, halı, lima, gülli, eski seccade, çaputtan minder[82] vb. eşyalar.

Yatak odalarında kullandıkları eşyalar; döşek, çarşaf, yastık, küçük döşek, yorgan, büyük yorgan, küçük yorgan, yatak, çaputdan yastık, yorgan yüzü ile astarı, fırın yorgan[83] vb. eşyalar.

Banyoda kullandıkları eşyalar; hamam mahseni, tas, hamam elbisesi, küçük kese, havlu, atik havlu[84] vb. eşyalar. Ev satışları kayıtlarına bakıldığı zaman evlerde banyo bölümünün olmadığı görülmüştür. O dönemde insanlar muhtemelen şehir içindeki hamamları banyo amaçlı kullanmışlardır. Bu bilgiye ise tereke kayıtlarında geçen ve banyoda kullanılan eşyaları hamamda kullanıyor olmalarından ulaşılmıştır.

Günlük giyim eşyaları; saf ipek elbise, bohçe, gömlek, mintan, salika, beyaz ve kırmızı elbika, şal aba, bere, atik, eldiven, beyaz gömlek, pantolon, beyaz keten sako, beyaz atik basma, mebrum gömlek, çuka pantol, yelek ve setre, fes ve püskül, siyah boyun bağı, atik hırka, sarı basma, müstemel don atik, fes kalıbı ve çorap, müstemel içlik, atik fanilya, don, atik entari, atik pantol, şamdan, tülbe, müstagam entari, çuha elbisesi, eski elbiseden hırka, erkek yemenisi, zenan yemenisi, şal kuşağı, çuha yelek[85] vb. eşyalar.

Son olarak diğer eşyalar başlığı adı altında yazılan ve günlük olarak da kullandıkları eşyalar ise; tandır koltuğu, pese cizre taşı, kendir parçası, tesbih,

[81] M.Ş.S 234, s.84-82-75-74-73-71-59-57-48-44-43-42-34-31-18-15 No'lu kayıtlar.
[82] MŞ.S 234, s.82-75-74-71-43-42-18 No'lu kayıtlar.
[83] M.Ş.S 234, s.84-82-75-43-34-31-18-15 No'lu kayıtlar.
[84] M.Ş.S 234, s.84-82-75-74 No'lu kayıtlar.
[85] M.Ş.S 234, s.84-82-75-74-73-48-43-42-31 No'lu kayıtlar.

sehpa takımı, olta, sandık, kürsi, şuşe, yarmalık, dökme sal, falos, taht ve serir, eski keçe, yeni keçe, pamuk, iplik, muçınık (tırnak makası), kazma, şamdan, akçe kesesi, mum yağı, maşalı saat ve zincir, saat, sandık, kehribar takımı, nur sandığı, fener, baston, imam fesi, ihram, eski kürek, kondere (erkek ayakkabısı), beş mumluk, bir kat kumaş, sigara gazı, at eyeri[86] vb. eşyalar sayılabilir.

Ziynet olarak tespit edilen bazı eşyaların örneklerine gelince; 400 kuruş kıymetli altından boğma, gümüş halhal, gümüş zincir, gümüşten 67 düğme, 1 adet zincir, 1 çift altın küpe, 1 adet gerdanlık, 1 çift küpe, 14 adet altın, seyim zincir, beyaz yüzük taşı, gümüş merhem, hızma, ufak altın, gümüş tepelik, gümüş zincir, altın yüzük[87] vb. ziynet eşyaları. Ayrıca kullandıkları silahlar ise şunlardır; tabanca, kılıç, tüfek, hançer, ufak tüfek[88] vb. araçlar.

3.2.3. Ev Satışları ile İlgili Davalar

Mardin'de ev satışları 1871-1872 tarihleri arasında mülk alım-satım kayıtları kapsamında gerçekleşmiş olup oldukça önemli bir yer tutmuşlardır. İncelenen defterde o dönemde Mardin'deki halkın özel mülkiyetleri olan evlerin satışları özellikle kadınların ev satışları ile ilgili hayli kayda rastlanılmıştır. Ev satışları ile ilgili toplam 37 kayıt bulunmuştur.[89] Bu kayıtlardan Müslüman kişilerin evlerini, Müslüman veya Gayrimüslim kişilere sattıklarına dair toplam 21 kayıt mevcuttur.[90] Bu alım- satımlar ile ilgili kayıtlarda özellikle şu hususlar göz önünde bulundurulmuştur.

- Alıcının kimliği,
- Satıcı veya satıcıların kimliği,
- Satıcı ve alıcının dini ve hangi millete mensup olduğu,
- Satıcının asalet veya vekalet durumu,
- Satıcının eve sahip olma şekli,
- Evin vasfı,

[86] M.Ş.S 234, s.82-75-74-71-59-57-48-42-31 No'lu kayıtlar

[87] M.Ş.S 234, s.84-82-76-75-42-31 No'lu kayıtlar.

[88] M.Ş.S 234, s.71-57-42 No'lu kayıtlar.

[89] M.Ş.S 234, s.94-93-89-88-87-85-84-83-78-75-72-69-67-62-56-52-51-48-47-42-39-36-28-27-26-24-22-19-13-11-5. No'lu kayıtlar.

[90] M.Ş.S 234, s.89-88-87-85-84-83-75-72-69-67-52-48-47-42-39-36-28-27-26-22-5 No'lu kayıtllar.

- Evin müştemilat bölümü,
- Evin veya evlerin hangi mahalle yada mahallelerde olduğu,
- Evin komşuları,
- Evin satış bedeli,
- Satışın şer'i olarak gerçekleştiğini belirten ifade, Tarih ve Şudü'l-hal vb. olarak kayıtlarda belirtilmiştir.

Defterde geçen örnek kayıtlar ışığında; ev satışları ile ilgili ebeveynlerin vefatından sonra onlardan kalan mirasın paylaşımı konusunda haksız bir durumun ortaya çıkmaması için kardeşlerin mülklerini satıp bölüştükleri görülmüştür. Bu konuda; 'Ekim 1871 tarihli kayıtta; Mardin'in Meşkin Mahallesi'nde İbrahim, Mehmed ve Halime Hatun adındaki kardeşlerin, konaklarını Osman Ağa ibni Mustafa Ağa El-Meşkin'e 600 kuruşa sattıkları ve Osman Ağa'dan da 600 kuruşu aldıkları belirtilmiştir.'[91]

Yine Mardin'deki aile bireylerinin de birbirleri arasında ev alım-satımı yaptıkları görülmüştür. Bununla birlikte yukarda da ifade edildiği gibi satıcı olan kişinin evinin tamamını değil de yarısını da satabildiğine dair bilgilere ulaşılmıştır. Buna dair, 'Ocak 1872 tarihli örnek kayda bakıldığı zaman, Hızır bin Hacı Ömer adındaki kişi, evinin yarısını, kardeşi Abdulhalim'e 1.300 kuruş karşılığında sattığı ve 1.300 kuruşu ondan aldığı bilgisi kaydı düşülmüştür.'[92]

Defterdeki kayıtlar çerçevesinde, o dönemde ev satışlarının en fazla Müslümanların kendi aralarında yaptıkları bilgisine varılmıştır. Bu da Mardin'de Müslüman kesimin daha fazla olduğu sonucunu doğurmuştur. Aile bireyleri arasında yapılan satışlarda, satış fiyatları biraz daha düşük olabilmektedir.

Dinlerin kenti olan Mardin'de Gayrimüslim kişilerin de evlerini kendi aralarında sattıklarına dair toplam 16 kayıt tespit edilmiştir.[93] Gayrimüslimlerin Müslümanlar gibi aile bireylerinin kendi aralarında evlerinin yarısını yada tamamını satabildikleri tespit edilmiştir. Yine aynı şakilde Müslüman kesimde

[91] M.Ş.S 234, s.85/h.33 (Şaban 1288 tarihli kayıt).
[92] M.Ş.S 234, s.75/h.79 (Zilkade 1288 tarihli kayıt).
[93] M.Ş.S 234, s.94-93-83-78-62-56-51-47-42-36-24-20-19-13-11-5 No'lu kayıtlar.

olduğu gibi gayrimüslimlerde de aile bireyleri arasında satış işlemi olduğu zaman satış fiyatları normal fiyattan biraz daha düşük olabilmektedir. Bu durumun ise her iki kesimde de aile içi bağların güçlü olduğu aileden biri evlenip ayrıldığı zaman ailesiyle bağlarının kopmadığı bilgisini vermektedir.

Bu durumda, Müslüman ile Gayrimüslimler arasında ev satışları ile ilgili belirgin bir fark tespit edilmemiştir. Gayrimüslimler de Müslümanlar gibi istedikleri zaman evlerini özgürce satabildikleri gözlenmiştir. Gayrimüslimlerle ilgili davaların devletin resmi mahkeme kayıtları olan Şer'iye Sicilleri'ne kaydedilmiş olması dikkati çekmektedir.

Bu konuda kadınların da evlerini sattıklarına dair toplam 12 kayıt tespit edilmiştir.[94] Müslüman kadınların kendi aralarında ev satışları yaptıkları toplam 8 kayda ulaşılmıştır. Bu kayıtlardan bazılarının ise Müslüman kadınların kendileri hazır olmadıkları zaman adına vekil tayin ederek satış işlemlerini gerçekleştirdikleri ve kadınların da erkekler gibi hisseleri olan evin yarısını satabildikleri görülmüştür. Buna örnek ise; 'Kasım 1871 tarihli bir kayıt çerçevesinde; 'Fatma Hatun binti İsmail adındaki kadın tarafından, vekili Salih bin Halil, vekilesine ait olup Medrese Mahallesi'nde yer alan evin kendi hakkı olan yarısını 500 kuruş karşılığında Halil'e satmıştır.'[95]

Gayrimüslim kadınların evlerini aralarında sattıkları Müslüman kadınlar gibi yerlerine vekiller tayin ettikleri bilgisini veren toplam 4 kayıt tespit edilmiştir. Bununla ilgili 'Ağustos 1871 tarihli kayıtta; 'Yakubi Milleti'nden olan İbrahim El-Celazi binti Seydi adındaki Hatun evini, Şemi binti Kirko adındaki Hatun'a 1.500 kuruşa satmıştır.'[96]

'Mart 1872 tarihli kayıtta; yine Yakubi Milleti'nden olan Merti ve Feride binti Tayin adındaki Hatunlar adına, vekilleri İbrahim bin Seyid Ahmed ve Hema veledi Malki Şadel adındaki kişiler Emüniddin Mahallesi'nde bulunan

[94] M.Ş.S 234, s.93-84-83-72-62-56-52-39-36-22-19 No'lu kayıtlar.
[95] M.Ş.S 234, s.84/h.38 (Ramazan 1288 tarihli kayıt).
[96] M.Ş.S 234, s.93/h.7 (Cemaziye'lahir 1288 tarihli kayıt).

bir parça evin 1/3'ünü Maksi Sado'ya ve Hanna'ya 2.000 kuruşa teslim etmişlerdir.'[97]

Kayıtlardan, Gayrimüslim kişiler, aralarında alım-satım ticareti yaparken Müslüman kişileri kendilerine vekil olarak tayin ettikleri görülmüştür. Bu da o dönemde Müslüman ile Gayrimüslim insanlar arasında ayrımın söz konusu olmadığı ve ilişkilerin güven içinde yürütüldüğü kanaatini güçlendirmektedir.

Defterde tespit edilmiş olup incelenen kayıtlar bazında o dönemde Osmanlı Devleti'nin her şehrinde olduğu gibi Mardin şehrinde de Müslüman ve Gayrimüslim kadınların da hür iradeleri ile mülklerini satabildikleri, kendileri hazır olmadığı zaman onların adına vekilleri olup satış işlemlerini gerçekleştirdikleri bilgisine ulaşılmıştır. Erkeğin kadından üstünlüğü söz konusu olmadığı gibi kişilerin dili, dini, rengi ve ırkı fark etmeksizin hukukundan yararlanabildiğini ortaya çıkarmıştır. Ayrıca Gayrimüslim kadınların da haklarını almak için mahkemeye başvurabildikleri bilgisine ulaşılabilmesine bir nebze de olsa vesile olmuştur. Müslüman ile Gayrimüslim kişilerin birbirlerine ev satıkları yada satış işlemlerini yaparken Müslümanın-Gayrimüslüme şahitlik yapmış olması veya Gayrimüslim kişiye Müslümanın şahitlik yapmış olması insanlar arasındaki güven duygusunun hat safhada olduğunu da göstermiştir.

3.3. Aile Hayatı

3.3.1. Aile

Toplumun en küçük yapı taşına "aile" denilmektedir. Aile gerek İslam dininde ve gerekse Osmanlı Devleti'nde oldukça önemsenen bir kurum olmuştur. İslamiyet, mecbur kalınmadıkça bekar kalmaya müsaade etmemiş ve bunu da ayet ve hadislerle dile getirip evliliğe teşvik etmiştir. *"Evleniniz, çoğalınız, evlat sahibi olunuz, çünkü ben kıyamette sizinle ümmetlere karşı iftiharda bulunurum"*[98] buyrulmuştur. Ayrıca Kura'n-ı Kerim'in Nisa suresinin

[97] M.Ş.S 234, s.56/h.152 (Muharrem 1289 tarihli kayıt).

[98] Ömer Nasuhi Bilmen, *Büyük İslam İlmihali*, Şamil Yayınları, İstanbul, 2003, s.305.

4. Ayetinde; *"kadınlardan hoşunuza gideni nikahlayınız."*[99] denmektedir. Kökleri İslam hukuku, gelenek-göreneklerinden beslenen aile, Osmanlı Devleti'nde korunup kollanmış ve oldukça önem verilmiştir. Bu dönemde evlilik çağına gelmiş fakat maddi durumu yetersiz olan gençlerin evlenebilmeleri için kurumlar da kurulmuştur. Osmanlı hukukunda evlilik her iki tarafın da rızası alınarak ve ailelerinin de onayı alınarak gerçekleşmektedir. Eğer erkek veya kızın rızası alınmadan evlilik söz konusu olursa o zaman rızası alınmayan kişi Kadı'ya başvurup şikayetçi olabilmekteydi. Mahkeme ise onların istediği kişi ile evlenmelerine onay veriyordu. Aynı zamanda evlilik için yola girmiş olan kişiler bir süre nişanlı da kalabilmektedir. Evlenen kadın ve erkeğin birbirleri üzerinde bir takım hakları mevcuttur.[100]

Bu haklar ile ilgili Kura'n-ı Kerim'de; *"Erkeklerin hanımları üzerinde hakları bulunduğu gibi kadınların da kocaları üzerinde meşru çerçevede hakları vardır. Şu kadar ki erkeklerin onlar üzerindeki hakları bir derece daha fazladır."*[101] Yine başka bir ayette ise; *"Dikkat edin, sizin kadınlarınız üzerinde hakkınız var, kadınlarınızın da sizin üzerinizde hakkı vardır. Sizin kadınlarınız üzerindeki hakkınız hoşlanmadığınız kimseleri minderinize oturtmamaları ve sevmediğiniz kimselerin evinize girmesine izin vermemeleridir. Dikkat ediniz, onların da sizin üzerinizdeki hakları, giyim ve yiyeceklerini iyi bir şekilde sağlamanızdır."*[102] Ayetlerinde geçtiği üzere kadının ve kocanın birbirleri üzerlerindeki haklarına vurgu yapılmıştır.

Osmanlı Devleti, miras hukukunu İslam dininden almış olduğu kural ve kaidelere göre düzen getirmiştir. Ölen kişilerin ardından kalan mal varlıkları geride kalan aile fertlerinden her birine mirasları taksim edilmektedir. Aralarında anlaşmazlık çıkan kişiler mahkemeye başvurup kendilerine düşen paylarını alabilmektedir. Osmanlı Devleti bu durumun en güzel ispatını döneminde kayıt altına almış olduğu Şer'iye Sicillerine kayıt ederek bugüne gelmesine ve araştırmacılara ışık tutmasına vesile olmuştur. Defterde miras ile

[99] Hüseyin Kutlu, *Kur'an-ı Kerim*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2013, s.76.
[100] Atayoğlu, 2017, 214-215.
[101] Kutlu, 2013, 86-87.
[102] Kutlu, 2013, 109-34.

ilgili kayıtlara bakıldığı zaman haksızlığın olmadığı herkesin hakkı olan payı alabildiği gözlenmiştir. Özellikle kadın-erkek ilişkilerinde kadının erkek üzerindeki hakkı gözardı edilmeyerek herkese hakkı olan pay verilmiştir. Defterde yer alan nafaka, mehr, mehr-i müeccel ve mehr-i muaccel gibi kayıtların olması kadının kocası üzerindeki haklarından bazıları olarak değerlendirilebilir.

İncelenen defterde Mardin şehrinde, aileye önem verildiği ve çok eşliliğe fazla rastlanmadığı genelde tek eşle evlilik söz konusu olduğu anlaşılmıştır. Evlilik sonrası erkek kadına hakkı olan mehri vermek zorundadır. Mehir; sözlükte (mehr) yani "ücret" anlamına gelmektedir. Bir fıkıh terimi olarak ise; evlilik sırasında ödenen para veya malı ifade eder. Kur'an-ı Kerim'de mehr anlamında "ecrin" bunun çoğulu ise "ücur, fariza ve saduka" (çoğulu; sadukat)[103] şeklinde geçmektedir. Defterde mehr ile ilgili toplam 3 kayıt tespit edilmiştir.[104]

Kayıtlar nezdinde, akraba olması sebebiyle kadının erkeğe güvenmesi ve nikahsız olarak gerçekleşen evlilik ve bu evliliğin son bulması neticesinde akraba dahi olsa kadın mehr hakkını istemiş ve alabilmiştir. Ancak kadınların mehirlerini almak için bu kadar çok mahkemeye başvurmak zorunda kalmaları, kocalarının haklarını güzellikle vermedikleri ve kadınların da bunu zorla aldıkları kanaatini doğurmaktadır. Bu durumla ilgili, *'31 Mayıs 1872 tarihli kayıtta; Fatma binti Hüseyin adındaki Hatun, bundan 5 sene önce Edhem bin Hasan'ın akrabası olması hasebiyle mihr olmadan onu nikahına alıp evlendiğini ve evlendikten sonra da mehri olan 2.500 kuruşu kendisine teslim etmediği için ondan davacı olmuştur. Edhem'in mihrini vereceğini kabul etmiştir ancak mihrin 2.500 kuruş olmayıp 1.000 kuruş olduğunu ve ona da sadece 1.000 kuruş vereceğini söyleyip fazlasını inkar etmiştir. Davacı Fatma Hatun'a eşi Edhem'in 1.000 kuruş mihrini vereceğine karar verilmiştir.'*[105]

[103] Mehmet Akif Aydın, "Mehir", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, (C.28, s.389-391).
[104] M.Ş.S 234, s.93-79-36 No'lu kayıtlar.
[105] M.Ş.S 234, s.36/h.238 (Rebiü'levvel 1289 tarihli kayıt).

3.3.2. Nişanlılık (Namzed-Sözlenme)

Nişan; evlilik yoluna koyulan çiftlerin birbirlerini tanıyabilmeleri için evlilik öncesi yarı resmi bir sözleşmedir. Modern hukukta bir bağlayıcılığı yoktur. Nişanlanma ise; her iki tarafın da birbirlerine karşılıklı olarak evlilik vaadinde bulunmalarıdır. Nişan sözlükte; "işaret, alamet" gibi anlamlara gelmektedir. Farsça bir kelime olup Osmanlı bürokrasisinde ise farklı anlamlarda kullanılmıştır.[106] Fıkıh terminolojisinde nişanlılık; evlilik niyetini beyan etme *hıtbe* ve bu niyeti açıklayan erkek *hâtıb*, kendisine bu yönde niyet açıklanan kadın *mahtûbe* olarak isimlendirilmiştir.[107] Evlenme teklifi genellikle erkek tarafından yapıldığı için *hıtbe*, erkeğin dine göre kendisine helal kılınmış bir kadın yada kadının ailesine bu isteğini bildirmesidir.[108] İslam hukukunda nişanlılığın ön koşulu ve ilk neticesi olarak erkeğin evlenecek olduğu kadını görme hakkına sahip olmasıdır.[109] Ayrıca nişan, evliliğin başlangıcı olarak da kabul edilir.[110] Nişanlılık, Osmanlı hukukunda da aynı şekilde uygulanmıştır. İncelenen kayıtlarda kişilerin nişanlı olabilmesi ve evliliğe adım atmalarında herhangi bir yaş sınırı tespit edilmemiştir.

Mardin şehrinde, XIX. Yüzyılda "namzed" adı verilen ve bugün de nişan yada söz kesme olarak isimlendirilen uygulamanın o dönemlerde var olduğuna resmi kaynaklarda zikredilmektedir. Evlenecek çocukların bluğ yaşına erişmedikleri tespit edildiği vakit onların yerine ebeveynleri de karar verebilmektedir. Çocuklar buluğ yaşına ulaştıkları zaman ise fikirleri alınıp evliliğe giden yolda nişan hadisesi de bu vesile ile gerçekleşmektedir. Nikah kıyılmadan önce belli miktarda paranın kız tarafına ödendiği görülmektedir. Nişan sırasında ise kızın hakkı olan mehr-i muaccel yada diğer bir ifade ile mihr-i muaccel dediğimiz paranın kız tarafına verilmesidir. Bu ücret nişan sırasında verilmekte idi. Ancak herhangi bir sebepten dolayı nişan bozulursa o

---

[106] İbrahim Artuk, "Nişan", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, (C.33, s.154-156).
[107] H. İbrahim Acar, "Nişan", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, (C.33, s.152-154).
[108] H. İbrahim Acar, "İslam Hukuku Açısından Nişanlanma", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.23, Erzurum, 2005, s.72.
[109] Halil Cin, *"İslam ve Osmanlı Hukukun'da Evlenme"*, (Yayımlanmamış Tez), Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1974, s.48.
[110] Ahmet Güneş, "İslam Hukuku Açısından Nişanlanma", *Atatürk Üniversitesi Dini Araştırmalar Dergisi*, C.10, S.29, Erzurum, 2007, s.164.

zaman kız tarafına verilen para geri ödeyebilmektedir. Nişan bozma her iki taraf için de yani hem erkek tarafı hem de kız tarafı için de olabilmektedir. İncelenen defterde nişanlılık ile ilgili kayıtlara rastlanmamıştır. Bu durumun mahkemeye intikal edecek kadar büyük sorunların gerçekleşmediğini göstermektedir.

3.3.3. Evlenme (Nikah)

Evlilik; erkek ile kadının evlenmesi sonucunda meydana gelen "nikah aktidir."[111] Aile hukukunun temel müessesesine dayanmaktadır. İslam hukukuna göre evliliğin terim anlamı "nikahtır." Nikahın kelime anlamı da cinsi münasebet olup hukuki olarak ise cinsi münasebeti meşru kılan akittir.[112] Evlenme diğer bir adıyla nikah kelimesi sözlükte; *"birleştirme, bir araya getirme; evlenme, evlilik; cinsel ilişki"* vb. anlamlara gelmektedir. Nikah, fıkıh terminolojisinde ise; şer'i yol ile aranan şartlar çerçevesinde aralarında evliliğe dair engel söz konusu olmayan bir erkek ve bir kadının yaşamlarını geçici olmaksızın bir ömür birleştirmelerini sağlayan akdi ve bu süreç ile iki eş arasında meydana gelen evlilik durumunu ifade etmektedir.[113]

İslam hukukunda nikah; evlenecek olan her iki tarafın ve şahitlerin iştirakıyla gerçekleşen medeni bir akittir. Nikahın muteber olabilmesi için resmi bir memur yada bir din adamının huzurunda gerçekleşmesi şart değildir. Ancak nikah, İslam hukukunda erken devirlerden bu güne değin gelişigüzel bir şekilde gerçekleşmemiş, evlilik hukukuna vakıf, evlilik akdinin olup olmayacağına dair hükümleri tam manasıyla bilen resmi bir nikah kıyanın huzurunda olurdu. Bu kişi ise bir hakim yada onun naibi veya nadir de olsa bazen bir noter veyahut da bir din adamı olabilmektedir.[114]

Osmanlı Devleti'nde nikah, kadıların bu konuyla da ilgili görev aldıkları ve nikahları mahkemelerde de kıyabildikleri görülmektedir. Farklı sebeplerden ötürü mahkemeye başvuramayanların nikahı ise kadı tarafından değil ancak

---

[111] Esra Şahin, *1754 Numaralı Çorum Şer'iye Siciline Göre Çorum'da Sosyal ve Ekonomik Hayat (1826-1838)*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum, 2017, s.31.

[112] Cin, 1974, 39.

[113] Fahrettin Atar, "Nikah", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, (C.33, s.112-117).

[114] Mehmet Akif Aydın, *Osmanlı Hukukunda Nikah Akitleri*, Osmanlı Araştırmaları III, İstanbul, 1982, s.1-2.

yine kadı kontrolünde gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Nikahın geçerli olması için bir din adamının yada bir kadı'nın katılımı hukuki olarak zorunlu değildir. Bununla ilgili fetva mecmualarında; *"Zeyd sağire kızı Hind'i kadı izinsiz Amr'a tezvic eylese akd-i mezbur sahih olur mu? El-cevab: Olur", "Hind-i baliğa nefsini Amr'a tezvic itdik de izn-i kadı bulunmasa akd-i mezbur sahih olur mu? El-cevab: Olur."*[115] Şeklinde ifade edildiği ve kadı yada imamın bulunmasının hukuki zorunluluğunun olmadığı beyan edilmiştir. Mahkemelerde kıyılamayan nikahlar, genellikle bir din adamı yada mahalle imamı tarafından kıyılabilmekte idi. Herhangi bir olumsuz durumun önüne geçilmek için de nikah şahitleri de bulunurdu. XVII. Yüzyılın ortalarında gezgin Jean Thevenot adındaki kişi Osmanlı'da kıyılan nikah akdinin nasıl yapıldığı ile ilgili görüşlerini şu şekilde aktarmaktadır; *"Şayet birisi evlenmek isterse, evlenmek istediği kızın ebeveynleri ile kızlarına verecekleri çeyizin miktarı hakkında anlaşır ve bu anlaşmada kadı, iki şahidi ile birlikte bulunur, bu kadı evlenme şartlarını ve kocanın hanımına vereceği mehri yazar. Kadın ise çeyizini evlenme günü düğün sebebiyle odasında sergiler. Fakat bu evlenme gününden önce koca hanımını bir imamın önünde kendisine nikahlattırır.*[116] Şeklinde ifade etmektedir.

Nikah sırasında erkeğin kadına vermesi gereken mehr müessesesi devreye girmektedir. Bunlar mehr-i muaccel ve mehr-i müeccel olmak üzere iki kısma ayrılırdı. Mehr-i muaccel (erken, ön mehir) olarak verilmektedir. Mehrin bir miktarı bulunmamaktadır. Satışta veya kiralamada ücret edebilen her türlü para, eşya mehr olarak verilebiliyordu. Bundan başka mihr-i müeccel (geç mehr) de denilmektedir. Mihr-i muaccel ve mihr-i müeccelin verildiğine dair zevcenin rızası mahkemede sabit olmalıydı. Nitekim boşanma durumunda bu durum Şer'iye Sicillerinde çokça görülür.[117] İncelenen defterde evlilik ile ilgili

[115] Esra Yakut, "Şeyhülislam Çatalcalı Ali Efendi'nin "Fetavâ-yi Ali Efendi" Adlı Fetva Mecmuasına Göre Osmanlı Toplumunda Aile Kurumunun Oluşması ve Dağılması", *OTAM*, S.7, 1996, s.290.

[116] Zeynep Uysal, *Osmanlı Toplumnda Kadın (Konya Örneği 1670-1680)*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2014, s.15-16.

[117] Tekdal, 2009, 173-174-175.

1 kayıt tespit edilmiştir.[118] Erkeğin kadına vermesi gereken mihr-i muaccel ve mihr-i müeccel ile ilgili ise; toplam 12 kayıt tespit edilmiştir.[119]

O dönemde kadınlar eşlerinden boşandıktan sonra hakları olan mehri alabilmişlerdir. Kadına hakkı verilmediği takdirde mahkeme ile hakkını alabilmiştir. Bununla birlikte herhangi bir sebepten ötürü hazır olmadığı zaman onun adına babası da dava için vekil tayin ederek kızının mehr hakkını alabilmiştir. Bu durumun aile içerisindeki bağların kuvvetli olduğunu göstermektedir. Kadın, evlenip boşandıktan sonra da ailesinin sahip çıktığı ve onun hakkını aradıkları sonucuna ulaştırmıştır. Buna bağlı olarak kocanın mehri inkar etmesi durumunda Müslümanların bu haksızlığa kayıtsız kalmadıkları ve şahitlik yaparak kadının hakkı olan mehrin verilmesine ön ayak oldukları görülmüştür. Bu durumun da kadınların toplum içerisinde de saygın bir yere sahip oldukları söylenebilir. Buna örnek mahkeme kaydında; '7 Eylül 1871'de davacının vekili Ömer Çavuş, davacının kızı Fatma Hatun'a ödemesi gereken mihr-i müecceli olduğunu ve kızının mihr-i müeccelini ödemediğini beyan ederek dava açmıştır. Cevabında, eşinin vekili o kadar kuruştan müecceli olmadığını ve onu dava ettiğini ancak Müslümanların şikayeti üzerine 400 kuruş mihr-i müeccel ve üç ayda nafaka yardımı barış bedeli de eklenerek toplam 500 kuruş vekil Ömer Ağa'ya teslim edilmiştir.'[120]

Evlilik sırasında veya sonrasında verilen mihri muaccel yada mihri müeccelin sadece para olarak verilmediği para edebilen her türlü eşyanın da mehr olarak verilebildiği yukarıda ifade edilmekle beraber incelenmiş kayıtlar bazında da ortaya konulmuştur. Örneğin; '21 Mayıs 1872 tarihli kayıtta; 'Sudi binti Seyid Mustafa adındaki Hatun, eşi Abdulgani bin Seyid Ahmed zimmetinde mihr-i muaccelinden 1.510 kuruş değerinde bir çift küpe, bir kat elbise, bir kat yatak, bir sandık, bir ayna, bir kilim ve bir büskül eşyalarından 150 kuruşluk bir kat yatağın kendisine teslim edilmesi isteği üzerine eşinden davacı olmuştur. Eşi ise kendisine borcu olduğunu bu yüzden vermediğini

[118] M.Ş.S 234, s.13.
[119] M.Ş.S 234, s.93-79-63-50-41-40-36-32-27-17-14-5 No'lu kayıtlar.
[120] M.Ş.S 234, s.93 / h.6 (21 Cemaziye'lahir 1288 tarihli kayıt).

söylemiştir. Abdülgani'nin eşinin mihr-i muaccelini, eşyalarını ona teslim edeceğine karar verilmiştir.'[121]

Defterde incelenen kayıtlara bakıldığı zaman kadınların hakkı olan sadece mehr ve nafaka konularında haklarını alabilmek için kendilerine vekil tayin etmeyip aynı zamanda evlenmek istedikleri takdirde ve kendileri de hazır bulunmuyorsa evlilik için şartlarını vekillerine söyleyip ve vekilleri de evlenecek olan erkeğe söylemesi ve her iki tarafın da onayı alındıktan sonra kadının kendisi için tayin ettiği vekili tarafından evliliği gerçekleşebilmektedir. Bununla ilgili, 'Ağustos 1872 tarihli kayıtta; 'Fatma binti Mustafa ibni Hasan adındaki Hatun, bakire ve bluğ yaşında olduğunu ve evliliğine mani olmadığı, Fatma'nın bahsi olunan nikahı, vekili Numan ibni El-Hac Mahmud, Yusuf'un müvekkilesi Fatma'ya evlilik talep edip evliliğin Yusuf tarafından onaylandığı ve müvekkilesinin şer'i engeli olmadığı ve şahitlerin de şahitlik etmeleriyle iki tarafın rızasıyla 500 kuruş mihr-i muaccel ve 500 kuruş mihr-i müeccelin müvekkilesi Fatma'nın eşi Yusuf, vekile teslim etmiştir.'[122]

Kadının evlendiği eşinin eğer bir özrü varsa yada daha sonra herhangi bir özrü oluşursa, kadın kendisini güvenceye almak için mehr ve nafaka hakkını makemeye başvurup üzerine alabiliyordu. Mesela, 'Nisan 1872 tarihli kayıtta; Keti binti İbrahim Emini adındaki Hatun, eşi Abdurrahman bin İsa'nın bir tür hayvan hastalığı olan teneffir ve şukak hastalığına yakalanması sebebiyle ve onun zimmetinde olan mihr-i müecceli olan 500 kuruş ile 150 kuruş mihr-i muaccelini üzerine yapılmasını ve ayrıca nafakasınıın süresinin bitiminde nafakanın da üzerine yapılmasını talep etmiştir.'[123]

3.3.4. Boşanma (Talak)

Osmanlı aile hukukunun temelini oluşturan İslam aile hukuku, boşanmayı hoş karşılamamakla birlikte en son aşama olarak izin vermiştir.[124] İslam hukukunda boşanmanın 3 çeşidi mevcuttur. Sicillerde de örneklerine rastlandığı üzere bunlar; talak, muhala ve kadının kendi isteğiyle mahkemeye

[121] M.Ş.S 234, s.41/ h.213 (13 Rebiü'levvel 1289 tarihli kayıt).
[122] M.Ş.S 234, s.5/h.358 (Cemaziye'lahir 1289 tarihli kayıt).
[123] M.Ş.S 234, s.50/h.177 (Safer 1289 tarihli kayıt).
[124] Mehmet Akif Aydın, *Osmanlı Hukuku'nda Kazai Boşanma, Osmanlı Araştırmaları V "Tefrik"*, (Neşir Heyeti: Halil İnalcık, Nejat Göyünç), İstanbul, 1986, s.1.

başvurup ve mahkemenin de ispatı durumunda bu hakkı kadına vererek gerçekleşen boşanma türüdür.[125] Boşanma diğer bir ismiyle talak olarak da bilinmektedir. Ayrıca kocanın prensip olarak kendi hür iradesiyle ve tek taraflı olarak evliliğini sona erdirmesi durumudur.[126] Boşanma (talak) kelimesi sözlükte; *"serbest kalmak-serbest bırakmak, bağından kurtulmak-bağını çözmek"* manalarına gelmektedir. Fıkıh terimi olarak ise; belli sebeplerle nikah olayının bitmesi anlamlarına gelmektedir. Türkçe karşılığı olarak da boşama veya boşanma anlamlarını ifade etmektedir.[127] İncelenen defterde o dönemde Mardin şehrinde boşanmanın çok fazla olmadığı tespit edilmiş olup konuyla ilgili toplam 3 kayda rastlanılmıştır.[128]

Kayıtlar incelendiğinde boşanmanın genellikle erkek tarafından gerçekleştirildiği söylenebilir. Defterde, boşanma ile ilgili çok fazla kayda rastlanmaması ya aile içi huzursuzluğun çok fazla olmadığı ya da her boşanma olayının mahkemeye intikal etmediği ihtimallerini ortaya çıkarmaktadır. Kayıtlar üzerinden boşanmanın erkek tarafından gerçekleştirildiği ve yine kadının mehrini ve nafakasını almak için mahkemeye başvurduğu görülmüştür.[129]

3.3.5. Nafaka Tayini

Nafaka kelimesi sözlükte; "harcamak, tüketmek" manasındaki *"infak"* masdarından meydana gelmiş olup "azık, ihtiyaçların karşılanması sebebiyle harcanan para vb. maddi olarak ifade edilen değerler"[130] manasına gelmektedir. Dar anlam olarak; kişinin hakkı olan herhangi bir şeyi (eşya, para vb.) hak sahibine teslim etmesi demektir. Geniş anlam olarak nafaka kelimesi; erzak, giyim, hizmetçi masrafları ve mesken ihtiyaçlarını karşılamak, temin etmek

[125] Hüseyin Nejat Ertuğ, "Şer'iye Sicillerine Göre (Hicri 1137 (1724-1725) Senesi İstanbul'unda Osmanlı Ailesinin Evlenme ve Boşanma Verilerine Göre İncelenmesi", *Akademik İncelemeler Dergisi*, C.10, S.1, Sakarya, 2015, s.91.
[126] Saadet Maydaaer, "Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma (Bursa Şer'iye Sicillerine Göre)", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.16, S.1, Bursa, 2007, s.303.
[127] H. İbrahim Acar, "Talak", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2010, (C.39, s.496-500).
[128] M.Ş.S 234, s.34-21-17 No'lu kayıtlardır.
[129] M.Ş.S 234, s.17/h.312 (Cemaziye'levvel 1289 tarihli kayıt).
[130] Celal Erbay, "Nafaka", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006, (C.32, s.282-285).

demektir. İnfak kelimesi ise kişinin elindeki mülkiyeti olan, yiyecek, para veya malının tükenmesi sonucu fakirleşmesi, parasının rayic olması anlamlarına gelmektedir.[131] Kadının görevi ve sorumluluğu evine bakmak ve çocuğuna sahip çıkmak ise erkeğin görevi ve sorumluluğu da evinin ihtiyacını, nafakasını karşılamaktır. Nafakanın verilmesini gerektiren üç sebep vardır. Bunlar; evlilik, mülkiyet ve akrabalıktır. Şer'iye Sicillerinde geçen genellikle kocanın karısını boşadıktan sonra vermesi gereken evlilik nafakasıdır.[132] Evlilik nafakasının gaib olmaması halinde tek sorumlusu kocadır.[133] Buna istinaden İslam dini Müslüman, Gayrimüslim, zengin veya fakir ayrımı yapmadan erkeğin, karısının ve çocuklarının nafakasını karşılamasını emr etmektedir. Bunu da Kur'an-ı Kerim'deki ayetlerle açıkça dile getirmektedir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'in Bakara suresinin 233. Ayeti kerimesinde; *"Çocuğun babası yani koca, karısının yiyeceğini ve elbisesini uygun bir şekilde temine mecburdur"*.[134] Diye buyurmaktadır. Mardin'de XIX. Yüzyılda kayıt altına alınmış olan 234 Numaralı defterde nafaka ile ilgili toplam 13 kayıt tespit edilmiştir.[135] Kayıtlara bakıldığı zaman ise genellikle boşanmış olan kadınların nafakalarını almak suretiyle mahkemeye başvurup kocalarını dava ettikleri görülmüştür. Mahkeme sonucu olarak da kadınlara hakları olan nafakanın verildiği bilgisine varılmıştır.

Nafaka sadece eşe verilmeyip yeri geldiğinde anneye de verilebiliyordu. Örneğin;'11 Mart 1872 tarihli kayıtta; 'Seyrane Hatun binti Hüseyin adındaki kadın; büyük oğulları Sadun ve Abdurrahman, fakir, çaresiz ve elinden iş gelemediğini, çocuklarının ona bakmadığını ve bu yüzden onlardan hakkı olan nafakasını istemiştir. Çocukların anneleri olan Seyrane Hatun'a nafaka olarak her ay ve her ikisi de ayrı ayrı 20'şer kuruş vereceklerine mahkeme tarafından karar verilmiştir.'[136]

---

[131] Lütfiye Akgül, "İslam Hukukunda Evli Kadının Nafakası ve Kapsamı", *Ekev Akademi Dergisi*, S.62, Erzurum, 2015, s.22.
[132] Mehmet Dirik, "İslam Aile Hukukunda Kocanın Nafaka Mükellefiyetini Düşüren Haller", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.25, İzmir, 2015, s.138.
[133] Recep Çetin, "İslam Hukukunda Evlenmeden Doğan Haklar Bağlamında Nafaka", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.24, İzmir, 2014, s.187.
[134] Kutlu, 2013, 233-36.
[135] M.Ş.S 234, s.79-78-77-62-54-35-25-20-17-3 No'lu kayıtlar.
[136] M.Ş.S 234, s.62/h.132 (Gurre-i Muharrem 1289 tarihli kayıt).

Nafaka; boşanmış kadına verilmesinin yanında, yetim çocuklara da verilmekteydi. Erkek boşamış olduğu eşine nafakasını vermediği zaman kadın eşinden davacı olup nafakasını alabilmektedir. Mesela, 'Nisan 1872 tarihli kayıtta; 'Heti binti Hacı Ömer El-Meşkin adlı Hatun, oğlu Şeyhmus ibni Ali El-Kahveci eşi Şeyhmus'un diğer eşi Fatma binti Ali Ağa ile birlikte bir yerde oturmadıklarını ve eşinin nafakasını vermediğini ve eşi Şeyhmus'tan nafakasını isteyerek dava açmıştır. Bunun üzerine nafakasını ve kılık-kıyafet ihtiyaçlarını da karşılamak için Şeyhmus'un, eşi Heti'ye ve diğer eşi Fatma'ya da her ay 60 para 45 kuruş nafaka verileceğine karar verilmek üzere Şeyhmus tembihlenmiştir.'[137]

İncelenen hükümler üzerinden, baba ortadan kaybolduğu zaman kalan çocuğun nafakasını ise baba ortaya çıkana kadar anne borç olarak karşılıyordu.[138] Bununla birlikte kadınların, eşlerinden kalan nafaka haklarını aldıklarını, eşleri vermediği zaman da kadınların mahkemeye başvurup nakafalarını alabildikleri bilgisine ulaşılmıştır.

3.3.6. Miras Hukuku ile İlgili Davalar

Mülkiyet hakkını tanıyan hukuk sistemlerinin hepsinde olduğu gibi İslam hukukunda da ölen kişinin ardından kalan mirası geride kalanlara bir hak olarak görülmüştür. İslamiyet, beşeri hukuk sisteminin bugüne ulaşabildiği ölen kişilerin malı üzerindeki hakkıyla geride kalan mirasçılarının terekeleri üzerindeki paylarını adil ve eşit bir şekilde bölüştürme hukukuna eskiden beri sahiptir. Ölen kişilerin malları kassam defterlerine not edilir ve geride kalan varisler arasında pay edilmiştir. Miras, İslam hukukuna göre varislere kime ne kadar pay düştüğünü yazardı.[139] Miras kalan terekelerin hepsi kassam defterlerine kaydedildikten sonra Şer'iye Sicilleri'ne yazılmıştır. Osmanlı Devleti de bu hukuk sistemini İslam hukukundan alarak uygulamıştır. Ölen kişilerin ardından kalan mirasları Şer'iye Sicilleri'ne tereke kaydı şeklinde yazılmıştır. O dönemde ölen kişilerin terekelerine Şer'iye Sicilleri sayesinde

[137] M.Ş.S 234, s.54/h.158 (Safer 1289 tarihli kayıt).
[138] M.Ş.S 234, s.35/h.240 (Rebiü'levvel 1289 tarihli kayıt).
[139] Sevim Sağlam, *244 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili (Transkripsiyon ve Değerlendirmesi) (Hicri 1277-80 / Miladi 1860-63)*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Batman, 2014, s.246-247.

ulaşılabilinmektedir. İncelenen defterde tereke kaydı ile ilgili toplam 22 kayıt tespit edilmiştir.[140]

Miras kelimesi sözlükte; *"kök, temel; birinin diğerinden devr aldığı eski durum, bakiye anlamlarındaki irs (virase) kökünden türemiştir."* Çoğu kez irs kelimesi ile eş anlamlı olmak üzere "herhangi bir şeyin bir kişi yada topluluktan diğerine aktarılması, başkasının ardından kalan, tevarüs edilen şey" anlamlarında kullanılmıştır. Fıkıh terimi olarak ise miras, vefat eden bir kimsenin (muris) ardından kalan mal varlığının akıbetine düzen ve nizam getiren kuralların bütününü ifade eder.[141] Defterde miras konusu ile ilgili toplam 19 kayıt tespit edilmiştir.[142]

Miras ile ilgili kayıtlara bakıldığı zaman XIX. Yüzyılda Mardin'de babadan kalan mirasın aile üyeleri arasında eşit bir şekilde pay edildiği ve aile üyelerinden herhangi biri kendisine düşen mirası önce istemeyip sonradan mirasa sahip çıktığı vakit diğer kardeşler mahkemeye başvurup o hakları ellerinden alabilmektedir. Mesela, 'Eylül 1871 tarihli örnek kayıtta; 'Mehmed Said bin Ramazan El-Arab adındaki kişinin vefat etmesi sonrası mirası; eşi Kamer binti Halil, büyük oğulları Hasan ve Ahmed; büyük kızları Nevi, Ayşe, Hedi ve küçük kızı Hembur'a kalmıştır. 64 hisseden 8 hissesi Rıza eşi Kameri Hatun'a, 7'şer hisseden 28 hissesi büyük oğullarına Hasan ve Ahmed'e 7'şer hisseden de 28 hissesi büyük kızları Nevi, Ayşe, Hedi ve küçük kızı Hembur'a pay edilmiştir. Bunun üzerine Kameri, Nure, Ayşe ve Hedi mahkemeye başvurmuşlar. Mirasın kardeşleri Hasan ve Ahmed'e düşen payın artık istemeyip terk ettiklerini mahkeme huzurunda ispat etmeleri sonucu Hasan ve Ahmed mirastan düşürülmüşlerdir.'[143]

Miras konusunda kardeşler arasında haksız bir durum ortaya çıktığı zaman haksızlığa uğrayan kişi mahkemeye başvurarak hakkını alabilmiştir.

---

[140] M.Ş.S 234, s.84/h.40-82/48-76/78-75/80-75/81-74/83-74/84-73/89-73/90-73/91-71/97-59/141-57/148-48/185-43/208-42/212-40/220-34/245-31/254-18/307-18/308-15/319 No'lu kayıtlar.

[141] Hamza Aktan, "Miras", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2005, (C.30, s.143-145).

[142] M.Ş.S 234, s.93-92-90-78-77-58-55-44-42-40-39-38-36-23-15-14-13-4 No'lu kayıtlar.

[143] M.Ş.S 234, s.90/h.13 (Receb 1288 tarihli kayıt).

Özellikle kadınlara diğer konularda olduğu gibi bu konuda da haksızlığın olmadığı ve hakları olan miraslarının verildiği bilgisine varılmıştır. Ayrıca ölen kadınların da miras bırakabildikleri ve kalan miraslarının da eşlerine teslim edildiği görülmüştür.

3.3.7. Vasi Tayinleri

Boşanmalarda veya anne-babadan herhangi birinin ölümü durumunda maddi ve manevi açıdan hiç kuşkusuz en çok mağdur olan küçük çocuklar olmuştur. Bu sebeple XIX. Yüzyılda Osmanlı Devleti, anne-babası olmayan yetim ve öksüz çocukların geleceği için her türlü imkanı onlara tanımıştır. Bunun en açık delili ise yetim ve öksüz kalan çocuklara kendilerine kalan mal varlıklarını korumak, onlara sahip çıkmak ve adeta onlara anne-baba gibi olacak vasilerin tayin edilmiş olmasıdır. Bu bilgilerin varlığına da o dönemde kaydedilmiş olan resmi mahkeme kayıtlarından yani Şer'iye Sicillerinden çok rahat ulaşılabilinmektedir. Çocukların hisselerini korumak, mallarını en iyi şekilde onların adına tasarrufta bulunmak, onların her türlü ihtiyacını da karşılayan kişiler "vasiler" dir.[144]

Vasi kelimesi sözlükte; *"bitişmek, bitiştirmek"* anlamlarında olup "vasy" kökünden türemiştir. Aynı zamanda vasi; ölen bir kimsenin öldükten sonra onun adına yapılmasını istediği şeyleri kendisinden istenilen kimsedir. Ayrıca vasi, Hz. Peygamber'in temsilcisini, onun yerine faaliyet yürüten kişiyi yani onun halefini, varisini de temsil etmektedir.[145] Terminolojik açıdan vasi; herhangi birinin velayeti altında bulunmayan, küçüklük, yaşlılık ve buna benzer sebeplerle kısıtlılığı ifade etmektedir. Ayrıca hak ve hukukunu kullanamayan, kullanmaktan mahrum olan kişilerin menfaatlerini korumak ve kollamak üzere mahkemeler tarafından tayinleri yapılan kanuni temsilcileri ifa etmektedir.[146] Vasilerin bakmakla yükümlü oldukları, onlara kalan miraslarını korudukları ve

---

[144] Güven Dinç, "Şer'iye Sicillerine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Antalya'da Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumu", *OTAM*, S.17, Ankara, 2005, s.8.
[145] Mustafa Öz, "Vasi", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2012, (C.42, s.546-547).
[146] Seda Saraç Özturan, *19. Yüzyılın Son Çeyreğinde Osmanlı Mahkemelerinde Vasi Tayini*, Sakarya, 2018, s.242.

onlar için her türlü hak-hukuku kullandıkları kişiler, şu şekilde verilebilir. Bunlar ;

- Anne-baba vefat etmiş yetim ve öksüz yada(anne-babadan herhangi biri de olabilir) çocuklar,
- Yardıma muhtaç, hasta ve yaşlı kişiler,
- Soyu bilinmesine rağmen sokağa bırakılan kimsesiz çocuklar vb.[147]

Defterdeki kayıtlardan; vasi tayin edilirken öncelik her daim yetim ve öksüz çocukların ailelerinden birine yani anneye tanınmıştır. Anne eğer yoksa nine, dede, dayı, amca, hala bunlardan hiç biri yoksa vasilik kardeşe de verilmiştir. Kardeş de yok ise mahkeme tarafından güvenilirliği tasdiklenmiş ve mahkeme kadısı kontrolünde herhangi bir kişi de vasi olarak tayin edilebilmiştir.

Vasi, baba tarafından seçildiği zaman "vasi-i muhtar", mahkemede görevli kadılar tarafından seçildiği zaman ise "vasi-i mansub adını almakta idi. Şer'iye Sicillerinde vasilerin ücret alıp almadıkları bilinmemekle beraber vasilik yapacağı kişinin mal varlığı üzerinde tasarruf hakkına sahiptir. Bu hak ise yine mahkeme kadıları denetiminde verilmektedir. Vasiler, herhangi bir ücret talep etmiyorlardı ancak mahkeme kadısı isterse kişinin maddi durumuna göre ücret verebilmektedir. Vasi olarak tayin edilecek kişilerde bulunması gereken nitelikler şu şekildedir; kişinin öncelikle özgür olması, aklının yerinde olması (akıllı olması), bluğ yaşına ermiş olması, reşit olması ve kendisine güvenin tam olması vb. nitelikler yeterli idi. Aynı zamanda vasi olarak tayin edilen kişiler, vasi olacağı kişi ile aynı dine mensup olması gerekirmektedir.[148]

Osmanlı Devleti, yetim ve öksüz çocukları koruyup kollamış ve sahip çıkmıştır ki döneminin ana kaynakları olan Şer'iye Sicillerinde vasi tayinleri ile ilgili davalara çok fazla yer vermiştir. İncelenen defterde vasi tayinleri ile ilgili toplam 45 kayıt tespit edilmiştir. Bu kayıtlardan 33 tanesi Müslümanlarla, 12

[147] Hüseyin Muşmul, İrem Gürbüz, *Osmanlı'da Vasilik Kurumu: Konya Örneği*, Konya, 2018, s.203-204.
[148] Özturan, 2018, 243.

tanesi ise Gayrimüslimlerle ilgili kayıtlardır.[149] Müslümanları baz alan kayıtların çok olması, o dönemde Mardin'de Müslüman kesimin daha fazla olduğu bilgisini vermektedir.

Müslüman kesimde küçük çocukların babaları vefat edince çocuklara annelerinin vasi olarak tayin edildiği ifade edilmişti. Mesela; 'Ocak 1871 tarihli kayıtta; 'Vefat etmiş olan Abdülmennaf bin Hacı Ahmed Efendi El-Kazancı'nın küçük oğlu Abdullatif ve küçük kızı Latife için anaları Ayşe Hatun binti Esad Ağa adındaki Hatun vasi olarak tayin edilmiştir.[150]

Vasiliğin sadece anneye verilmeyip aynı zamanda yakın akrabalara da verildiğine dair Örneğin; 'Ocak 1871 tarihli kayıtta; 'Fazile binti Molla Hızır El-Katibi'nin küçük kızı Ayşe'ye amcası Davud Efendi ibni Emin El-Katibi vasi olarak tayin edilmiştir.[151]

Gayrimüslim kesim konusunda vasi atamaları, Müslümanlardan belirgin bir farklarının olmadığı kayıtlardan anlaşılmıştır. Ancak her iki kesimde de vasi seçilirken yukarıda da ifade edildiği gibi yetim olan çocukla vasi olacak kişinin aynı dinden olması gerekimektedir. Gayrimüslimlerde de ilk olarak eğer anne varsa vasilik annneye verilmektedir. Bununla birlikte vasiliğin sadece anneye verilmeyip eğer anne ve yakın akrabalardan kimse yoksa yada vasiliğin şartlarını taşımıyorlarsa o zaman mahkeme ve kadı tarafından güvenilirliği tasdik edilmiş kişilerin de vasi olarak seçildiği anlaşılmıştır.

Kayıtlara bakıldığı zaman; vasi tayinleri yapılırken Müslüman ile Gayrimüslimin arasında belirgin bir farkın olmadığı, her iki toplum için de önceliğin aileden birine verildiği, aileden herhangi biri yok ise mahkeme tarafından güvenilirliği tasdik edilmiş ve kadı kontrolünde herhangi birisinin de vasi olarak tayin edildiği tespit edilmiştir.

---

[149] M.Ş.S 234, s.90/h.12-88/20-82/47-82/48-81/53-80/56-78/66-77/70-76/75-75/81-73/88-73/92-71/97-71/100-70/103-69/104-68/109-66/115-66/116-65/121-64/124-63/127-63/128-63/129-63/130-62/131-62/134-59/141-57/147-57/148-54/159-51/174-49/182-48/185-43/207-43/208-34/244-34/245-29/262-27/269-27/270-25/280-24/284-23/285-20/302 No'lu kayıtlardır.

[150] M.Ş.S 234, s.78/h.66 (Zilkade 1288 tarihli kayıt).

[151] M.Ş.S 234, s.80/h.56 (Zilkade 1288 tarihli kayıt).

İncelenen defterde vasi tayin kayıtlarında; aileden seçilen: toplam 15 vasi hükmünde vasi olarak küçük çocuklara annelerinin, 1 vasi hükmünde babalarının, 2 vasi hükmünde kardeşlerinin, yine 15 vasi hükmünde yakın akrabaların, geriye kalan 4 vasi hükmünde de aileden ve akrabalardan olmayan lakin mahkeme ve mahkeme kadısı tarafından güvenilirliği tasdik edilmiş kişilerin vasi olarak tayin edildikleri bilgisine ulaşılmıştır. Diğer konularda olduğu gibi bu konuda da Gayrimüslim ile Müslümanlar arasında belirgin bir ayrım söz konusu olmamıştır.

3.3.8. Kadının Toplumdaki Yeri

Kadınlarla ilgili döneminin ana kaynakları olan Şer'iye Sicilleri üzerinden ilk çalışmalarını yapan Ronald Jennings, 17. Yy.da Kayseri şehrinde Osmanlı kadınının, mahkemelerden istediği şekilde yararlanabildiği, gerektiği zaman borç alıp verebildiği hatta bu dönemde vakıflar bile kurabildiği ve toplumun dışında olmadığı, toplumda aktif rol oynadığı bilgilerine sicil kayıtları üzerinden ulaşmıştır.[152] Osmanlı toplumunda, dönemin kaynakları çerçevesinde kadının hakkı yenmemiş, belli şartlarda ve koşullarda özgür bir şekilde mal varlığından yararlanabilmiştir. Kendisine miras bırakılmış, kendisi de miras bırakabilmiş, bu mirastan da hakkı olan payı alabilmiştir. Bu bilgilere Osmanlı Devleti'nin ana kaynağı olan 234 No'lu Şer'iye Sicil defterinden detaylı bir şekilde ulaşılmıştır.

Mirastan pay alma durumları özellikle defterin tereke kayıtlarından ve miras davalarından tespit edilmiştir. Kadın; nişan, evlenme, boşanma, miras, nafaka, alacak-verecek davaları, mehir davaları vb. konularda kendisine düşen hakkını alabilmiştir. Bu konularla ilgili Şer'iye Sicillerinde geçen kayıtlar, kadının bu hususta ki durum ve hakkından yararlanabildiğini açık bir şekilde ispatlamaktadır. Kadın ile erkek arasında ayırım söz konusu değildi ve kadın da erkek gibi mahkemeye başvurup hakkını rahatlıkla arayabilmiştir. Kendisi yoksa onun adına vekil de tayin edilmiştir. Kadınların hemen hemen her konuda

[152] Muhammed Okudan, "XIX. Yüzyılda Mardin'de Aile Yapısı ve Kadının Toplumsal Statüsü", *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri* Dergisi, C.1, Batman, 2012, s.197-198.

şayet mahkemeye başvururlarsa haklarını alabildikleri deftere yansıyan kayıtlardan anlaşılmıştır.

O dönemde, Müslim veya Gayrimüslim kadınların, erkek tarafından darp edildiği görülmüştür. Gayrimüslim bir kadının mahkemeye başvurup kendisini darp eden kişiden davacı olmuştur. Müslümanlar da bu konuda kayıtsız kalmayıp Gayrimüslim de olsa kadının hakkını alması için şahitlik yaptıkları bilgisi sicillere yansımıştır. İncelenen defterde darp ile ilgili kayda rastlanılmamış olması defterin kayıt edildiği iki yıllık süre zarfında ya o tür olayların gerçekleşmediği ya da kadının o tür bir şikayetle mahkemeye başvurmadığını göstermektedir. Çalışılmış 193 nolu Mardin Şer'iye Sicil defterinde, darp ile ilgili; *"30 Mart 1866 tarihinde Etraf-ı Şehir nahiyesi köylerinden Mansuriye köyü sakinlerinden Süryani Milleti'nden Mari binti Behdi Hatun, aynı köyden Meci'nin 3 gün önce köyde kendisini haksız yere dövdüğünü ve darp ettiğini söyleyerek şikayetçi olmuştur. Amos iddiayı inkar etmiştir. Araya muslihun girmesi üzerine Mari'nin davasından feragat ettiğine dair kayıttır."*[153]

Çalışması yapılan defterde, kadınlarla ilgili toplam 98 kayıt tespit edilmiştir.[154] Bu kayıtlardan kadınların kendilerine vekil olarak atadıkları ve mahkemede onların adına vekillik yaptıkları toplam dava sayısı 26 kayıt olarak tespit edilmiştir. Kadının boşanma konusundaki durumu, Erkeğin kadını boşama hakkına sahip olduğu gibi kadın da erkeği boşama hakkına sahiptir. İncelenen defterde kadının da boşanma talebinde bulunabildiği görülmüştür. Bununla beraber boşanma gerçekleştikten sonra da kadın mehr ve nafaka hakkını alabilmiştir.

Yine kadın ve erkek arasında miras hususunda veya başka bir konuda husumet olduğu zaman kadın, mahkemeye başvurabilmiştir. Şahitler huzurunda bir neticeye varılmıştır. Bu durumda da eğer kadın hakkını aramak isterse

[153] Özcoşar, Güneş, Bozkurt, 2007, 45/h.89 (30 Mart 1866 tarihli kayıt).
[154] M.Ş.S 234, s.265-266-267-268-274-276-277-278-279-280-281-284-285-286-287-288-289-290-291-294-302-305-306-308-310-311-312-314-316-319-321-322-323-325-326-330-331-336-337-338-339-341-342-346-347-349-358-362-365-367-368-370-372-374-376-377-378-3779-380-382-384-389-393-394-395-397-398-399-402-404-406-407-409-411-413-414-416-417-419-421-435-439 No'lu kayıtlar.

kimsenin engel olamadığı hatta kadın haklı ise onun lehine şahitlik yapıldığını göstermektedir. Kadının miras hakkı elinden alınmak istedinildiği zaman mahkemeye başvurup yardım istediğini sicil defterlerine yansımıştır.

Kadınların küçük yaşta babalarının rızası ve izni olmadan amcaları tarafından akraba çocukları (amca oğlu, dayı oğlu)vb. ile evleneceklerine dair söz verebildikleri bilgisi mahkeme kayıtlarına da yansımıştır. Bu durumun o dönemde Mardin'de akraba ilişki bağlarının güçlü olabildiği ve buna istinaden de aile üyelerinin birbirlerinden çekinmedikleri ihtimalini ortaya çıkardığı söylenebilir. Ancak kız belli bir yaşa gelip olgunlaştığı zaman eşi bildiği adama kadınlık yapmadığı ve erkek bu konuda mahkemeye başvurup eşinin kendisine kadınlık yapmadığına dair davacı bile olsa kadının rızası olmadığı için evliliğe zorlanamamıştır. Bu durum, mahkemeye yansıyan bir kayıtta; '2 Temmuz 1872 tarihinde; 'Ömer bin Mustafa adındaki kişi mahkemede, Zeliha binti Mehmed adındaki Hatun, babası Mehmed bin Süleyman bu tarihten 13 sene önce Zeliha Hatun yaşı küçük olduğu halde babası Mehmed, amcası Hüseyin bin Resul'un oğlu Resul'e nikahlamak üzere kayıp kız kardeşi Halo adındaki Hatun'a verdiğini ve kendisinin de bu durumu bilinçli bir şekilde kabul ettiğini söylemiştir. Zeliha Hatun'un nikahlı eşi olduğunu ancak o tarihten şimdiye kadar kendisine kadınlık yapmadığını ve kendisine teslim olmadığını söylerek davacı olmuştur. Zeliha Hatun'un ise; o tarihte küçük olması sebebiyle babası Mehmed'in izni ve rızası olmadan amcası Hüseyin'in davacı Ömer'in kayıp kız kardeşi Halo adındaki Hatun'un oğlu Resul'e aldığını ve kendisini davacı Ömer'e vermek üzere haksız olarak nikah yaptığını ancak bluğ yaşına geldiği zaman nikahı kabul etmeyip red ettiğini söylemiştir. Babası Mehmed'in nikahı inkar etmesiyle davacı Ömer'den davasının ispatı istenmiş. Davacı Ömer davasını ispatlayamayınca Zeliha Hatun'a dokunmayacağına ve Ömer'in davasından men edilmesine karar verilmiştir.[155]

Gayrimüslim kadınların kendilerine tayin ettikleri vekiller vasıtasıyla kendi dinlerinden olan kişilere mülklerini satabildikleri görülmüş olup vekil olarak da Müslüman kişileri de seçebildikleri ve böyle bir hakka da sahip

[155] Bkz. M.Ş.S 234, s.24/h.285 (2 Temmuz 1872 tarihli kayıt).

olabildikleri tespit edilmiştir. Deftere kayıt edilen bir dava bu bilgiyi doğrulamaktadır. 'Ağustos 1871 tarihinde; Rahile binti Huri ile Aminesi Semo binti Cebur adındaki Hatunlar tarafından vekilleri İsa bin El-Hac Ali ve Azer bin Eylo adlı kişilerin vasıtasıyla Hane Çarşısı'nda bulunan dükkanını 24,5 kuruşa Kilise nazırı Eblehad'a satmış oldukları bilgisi verilmektedir.'[156]

Kadınların kendilerine vekil tayin ettikleri, kadınlarla ilgili hemen hemen her konuda dile getirilmiş olup bu bilgiyi doğrular nitelikte de incelenen deftere kayıt edilen kayıtlardan tespit edilen örnek üzerinden; '28 Aralık 1871 tarihli kayda göre; Mardin'in Tekye Mahallesi'nde oturan Fatoş binti Mehmed Eş-Şebbab adındaki Hatun'un ve yine Tekye Mahallesi'nde oturan Abdurrahman bin Ahmed Cello ve Molla Ahmed bin Seyid Ramazan adlı kişilerin şahitliklerinde, kendisine ait olan mirasına ve Esbel Vadisi'nde bulunan bir kıta üzüm bağının satışı için yerine Şeyhmus Ağa'yı vekil tayin ettiğine ve yukarıda adı geçen kişilerin şahitlik ettiklerine dair kayıttır.'[157]

Kadınların kendilerine vekil olarak tayin ettikleri kişiler onların adına her konuda vekillik yapıp haklarını aramışlardır. Buna dair bir tecavüz kaydında; *"26 Mart 1859 tarihinde; "Mardin Sancağı'na bağlı Sürgücü Nahiyesi'ne tabi Şoşıp köyü sakinlerinden Şemşule binti Ali'nin vekili Ahmed bin Mustafa, mahkemede aynı köy sakinlerinden Abdo bin Şeyho'nun 7 ay önce müvekkilesi Şemşule'nin köye 1 saat uzaklıkta bulunan mahalde ekin biçerken Şeyho tarafından tecavüze uğradığını söyleyerek şikayet etmiş, Şeyho ise bu suçlamaları inkar etmiştir. Davacı tarafından iddiaları doğrultusunda şahid gösterememeleri neticesinde mahkeme davacı tarafı bu davadan men edilmiştir."*[158]

Kadınların evlilik olayını bitirme hususunda onların da hak sahibi olduklarına dair; evliyken kocası tarafından dayak yediği veya kocası ona zulm ettiği takdirde, kadın bu evliliği sürdürmek zorunda kalmayarak mahkemeye başvurup boşanmak istediğini ve kocasına dava açabildiği bilgisine varılmıştır. Buna göre; *"31 Ağustos 1865 tarihli kayıtta; Vesile binti Beno'nun eşi Şerif bin*

[156] M.Ş.S 234, s.93/h.5 (Ağustos 1871 tarihli kayıt).

[157] M.Ş.S 234, s.85/h.35 (28 Aralık 1871 tarihli kayıt).

[158] Özcoşar, Güneş, Dinç, 2007, 32/h.40 (26 Mart 1859 tarihli kayıt).

Davud'un mehr-i muaccel ve mehr-i müeccelini ödemediği, kendisine zulm ettiğini belirterek ayrılmak istediğini ve iddet süresi içinde ev ile diğer giderlerinin karşılanması talebinde bulunduğu ve iki tarafın üzerlerine düşeni yapacaklarını taahhüt ederek boşanmayı kabul ettiklerine dair kayıttır."[159]

XIX. Yüzyılda kadınların %36'nın kendilerine ait vakıf kurumları da kurdukları görülmektedir. Bu durumda kadınların adeta servet sahibi oldukları bilgisini verip bu haklarından da yararlanabildiklerinin en açık göstergesidir.[160] Çalışması yapılan defterdeki kayıtlardan; kadının XIX .Yüzyılda Mardin şehrinde toplum içerisinde saygın bir yere sahip olduğu, haksızlığa uğradığı zaman hakkını arayabildiği, mal-mülkünü istediği şekilde tasarrufta bulunup kullanabildiği bilgilerine defterdeki kayıtlar nezdinde ulaşılmıştır. Ayrıca bu dönemde kadınlarla ilgili davaların devletin resmi kaynaklarına kaydedildiği bilgisi ve kadınlarla ilgili bu kadar çok davaya yer verilmesi, kadına verilen önemi bir kez daha ortaya koyduğunu ispatlamaktadır.

3.4. Komşuluk İlişkileri

İslam medeniyetine özgü en önemli ayrıcalıklardan bir tanesi günümüzde öteki şeklinde isimlendirilen ve farklı yapılarda olan sosyal grupların birlikte yaşama hukukunu ortaya koyarak bu çerçevede kayda değer bir tarihi oluşturmasıdır. Bu medeniyetten doğan toplumlar hangi çoğrafyada olurlarsa olsunlar her zaman kendilerinden farklı bir sosyal toplum veya gruba yaklaşımları bugünün entellektüellerinin de odak noktası olup dikkatlerini celp etmiştir. Minnettarlık ve hayranlıklarını farklı yollarla dile getirmişlerdir. İslam medeniyet ve hukukunun ana temellerini attığı hoşgörü kültürünün XIX. Yüzyılda en iyi şekilde ve farklı yapıda vücuda geldiği yerlerden birinin de bahsedilen dönemdeki ana kaynaklar bazında Mardin şehri olduğu çok rahat bir şekilde ifade edilebilir.[161]

Mardin şehri, coğrafi konumuna bağlı olarak tarih süreci boyunca bir çok farklı yapıdaki kavimlerin, etnik grupların ve dini cemaatlerin meskeni

[159] Özcoşar, Güneş, Gümüş, 2007, 30/h.40 (31 Ağustos 1865 tarihli kayıt).
[160] Ekrem Buğra Ekinci, *"Osmanlı'da Kadın Hakları"*, Mart, 2016, s.1.
[161] Fasih Dinç, *"235 No'lu Şer'iye Sicil Defterine Göre Mardin"*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2007, s.86-87.

olmuştur. Bu sosyal grupların birbirleriyle olan ilişkileri hiç şüphe yoktur ki Osmanlı Devleti'nin bölgeye hakim olduğu dönemde en iyi şekilde cereyan etmiştir. Osmanlı'nın bölgeye hakimiyetinden bu yana Müslüman ile Gayrimüslim arasında komşuluk ilişkilerinin cemaatler arası kırılmalara yol açacak büyük sorunlar yaşanmadan devam ettiği söylenebilir.[162]

Mardin'de Müslüman-Gayrimüslüm arasındaki komşuluk ilişkileri, defterin vermiş olduğu bilgiler bazında takip etmek mümkündür. Ancak defterde bu başlık adı altında kayıtlara rastlanmamakla beraber bu ilişkiler mülk alım-satımlarında ortaya çıkmıştır. Mülk satışları genel itibariyle komşuluk ilişkilerine dair bilgiler vermektedir. Bu duruma örnek kayıtta; *'Mardin'in Reşmil Köyü'nde oturan Musa ve Halil Ati Mehmed adındaki kişiler, Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Amusi veledi Yusuf huzurunda, icaren tuttukları yani kiraladıkları, bir parça bahçenin kendi tasarruflarında olduğunu bu bahçeyi 500 kuruş karşılığında Amusi'ye teslim ettiklerine, Amusi'nin onlara 500 kuruşu verdiğine dair sicil defterine kayıt edilmiştir.'* [163]

Müslim ve Gayrimüslimlerin mülklerinin birbirleriyle çevrili olması aralarındaki komşuluk ilişkileri bağlarının kuvvetli olduğunun göstergesidir. Örneğin; *'Aralık 1871 tarihli sicil kaydına göre; 'Mardin ahalisinden El-Hac Hasan bin Hızır El-Gurucu (?) adındaki kişi ve yine Protestan Milleti'nden olup Osmanlı Devleti vatandaşı olan Osi veledi Cebir Sat El-Azuh huzurunda, Zone Köyü'nde bulunan ve kendi mülk-arazisi olan bir tarafı Osman bin Molla Ahmed bağı ve bir tarafı Amusi veledi Nama bağı ve bir tarafı Fethalı Davud bağı ve dört tarafı dağla çevrili bir kıta üzüm bağını Osi bine 500 kuruş karşılığında bağını teslim ettiğine ve karşılığında da 500 kuruşu teslim aldığına dair kayıt.'* [164]

Müslümanların mahrem konularını önemsedikleri gibi komşuluk ilişkilerinde Gayrimüslimlerin de mahrem konulara önem verdikleri

[162] İbrahim Özcoşar, "13 Mahalle 7 Cemaat (XIX. Yüzyıl Mardin'inde Cemaatler Arası Sosyal Uyum Örnekleri), Hoşgörü Toplumunda Ermeniler", (Haz. M.Metin Hülagu, Şakir Batmaz, Gülbadi Alan, Süleyman Demirci), *Erciyes Üniversitesi I. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Sempozyumu*, C.2, Kayseri, 2007, s.365.

[163] M.Ş.S 234, s.87/h.24 (Tarihsiz).

[164] M.Ş.S 234, s.84/h.37 (Aralık 1871 tarihli kayıt).

söylenebilir. Bu konuda dinlerin getirdiği nitelikler çerçevesinde sadece İslam'ın değil aynı zamanda Hristiyanlığın da mahrem konulara önem verdiğine örnek teşkil etmiştir. Nitekim bu durum ile ilgili çalışılmış Mardin'e ait sicil defterine de yansımıştır; *"7 Temmuz 1890 tarihli kayıtta; Latifiye Mahallesi'nden Emsih bin İlyas Harmuş'un vekili kapıcı Şeyhmus bin Osman, müvekkilinin bitişik komşusu olan Emsih bin Evakim Malo'nun vekili Mecdi bin Hana Verai huzurunda, müvekkili ile komşusunun evi arasında bulunan duvarın alçak olduğunu, birbirlerini görmemeleri için duvarın yükseltilmesi gerektiğini talep etmiştir.*[165]

Defterdeki mülk satışı ile ilgili kayıtlar baz alınarak, o dönemde Mardin'de Müslüman ile Gayrimüslimlerin mülkleri birbirleriyle çevrili olduğu, birbirlerine mülklerini sattıkları, birbirlerine şahitlik yaptıkları bilgilerine ulaşılmıştır. Komşuluk ilişkileri adı altında mahkeme kayıtlarında pek fazla kayda rastlanmaması ise aralarında çok fazla sorunun olmadığı kanaatini doğurduğunu ve defterdeki davalarda birbirlerine şahitlik yaptıkları ve mal-mülklerinin birbirleriyle çevrili olması hem aynı mahallelerde ikamet ettikleri hemde mahkemeye intikal edecek kadar büyük sorun yaşamadıkları bilgisini verebildiği kanaatine varılmıştır.

3.5. Din Değiştirme

Din değiştirme veya diğer adıyla ihtida kelimesi; 'doğru yola ulaşmak, doğru yol göstermek' manalarına gelmektedir. 'Hidayet' kökünden türemiş olup gerçeğe ulaşmak anlamına da gelmektedir. Terim anlamı ise; inançsız iken veya başka bir dine inanan birinin, dinine bağlıyken İslamiyeti tercih etmesi, benimsemesi demektir.[166] Din değiştirmenin birden çok farklı sebebi olabilir. Bunun nedeni ise hem o anki duruma bağlı olarak gerçekleşme şartları hem de doğuracağı sonuçlar itibariyle kişiden kişiye değişkenlik gösterebilmesindendir. Bazı kişilerde içten gelen bir durum iken bazıların da dış çevreden gelen sosyal faktörler etkili olabilmektedir. Bu durumun temel sebepleri tam anlamıyla bilinmemekle beraber din değiştirme hadiseleri yine sicil kayıtlarına yansımştır.

[165] Kankal, Özcoşar, Güneş, Gürhan, 2007, 35/h.49 (7 Temmuz 1890 tarihli kayıt).
[166] Bilal Yıldız, "Osmanlı'nın Son Dönemlerinde Denizli'de Yaşanan Bazı İhtida Örnekleri Üzerinde Bir Değerlendirme", *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.1, S.1, Y. 2013, s.106.

XIX. Yüzyılda Mardin'de Gayrimüslimlerden muhtedi olanlar, defterde tespit edilmiştir. Bu durumun ise o dönemde Mardin'de yaşayan cemaatler arası ilişkilerde uyumsuzluğun olabildiği veyahut Müslümanların, Gayrimüslim kişileri hor görmemeleri, sıcak davranmaları sonucu İslamiyete teşvik edebilmiş ihtimallerini ortaya çıkartmıştır. Defterde buna dair; *'Yezidi Taifesi'nden olan Reşid bin Abdi adındaki kişi, Mardin mahkemesine gelip, Hz. Muhammed (S.A.V)'in dinini kabul etmek istediğini söylemiştir. Reşid İslam dini ile müşerref olup kelime-i şehadeti getirerek Müslümanlığa geçmiştir. Adını da "Muhammed Reşid" olarak değiştirdiği bilgisi deftere kayıt edilmiştir.'* [167] Din değiştirme ile ilgili durumlar gerçekleştiği zaman da mahkeme ve kadı huzurunda Şer'iye Sicillerine kaydedilirdi.

3.6. Dini ve Sosyal Müesseseler

3.6.1. Camiler

İslamın yayıldığı ilk dönemlerde, ibadet edilen ve secde yapılan yer manasına gelen ve Cuma namazının kılınıp minberi bulunan büyük mescitlere "Cami" denilmiştir.[168] Cami kelimesi; arapçada "cem" kökünden türeyerek, bir araya getiren, toplayan[169] bir şeyin belli bir kısmını diğer kısmına eklemek, katlamak, barıştırmak, uzlaştırmak, herhangi bir işe azmetmek ve son olarak elbise giymek manalarına gelmektedir. İslam medeniyetinde camilere, Müslümanların biraraya gelerek topluca ibadet ettikleri mekanlar denilebilir.[170]

Camiler, İslam ve Osmanlı döneminde birden çok fonksiyonları olan yapılardı. Sadece ibadet yeri olarak kullanılmazlardı. Bunun yanında eğitim-öğretim yeri, diğer hizmetler adı altında ise tekke, mahkeme, haberleşme yeri, askeri karargah, hastane, misafirhane, nikah kıyılma yeri ve son olarak da sosyal hizmetler için kullanıldıkları görülmektedir.[171]

---

[167] Bkz. M.Ş.S 234, s.7/h.349 (Ağustos 1872 tarihli kayıt).
[168] Ahmet Akın, "Tarihi Süreç İçinde Cami ve Fonksiyonları Üzerine Bir Deneme", *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.15, S.29, Y.2016, s.180.
[169] Ahmet Önkal, Nebi Bozkurt, "Cami", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1993, (C.7, s.46-56).
[170] Cahit Baltacı, "İslam Medeniyetinde Cami", *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.3, İstanbul, 1985, s.225.
[171] Baltacı, 1985, 236.

Camiler, kendi içine dönük yapılardı. Önce bir dış avlusu ve sonra da iç havlu ile çevrili olabiliyorlardı. Toplumsal hareketliliğin merkezi olmalarına rağmen çevresinde bulunan şehrin strüktüründen, çevrelerini kaplayan duvarla ayrılmış ve kendi içlerinde yapı oluşturmuşlardır. Bunun en güzel örneği şüphesiz Ulu Cami olduğu söylenebilir.[172] Camiler, İslamın fiziki görüntüsünü yansıtan önemli yapılardır. Bu özelliklerinden ötürüdür ki şehir merkezinde sosyal hareketliliğin en yoğun olduğu yerler Cuma cami ve pazar yerleridir.

Camiyi inşa eden kişi, onun bakım ve temizliğinden, su yollarının tamir edilmesinden sorumludur. Ayrıca burada görevli olarak çalışacak kişilerin ücretlerinin temin edilmesi hususunda; gelirlerinin nakit olarak vakf edilebileceği gibi dükkan, bağ, bahçe, hamam, han vb. yerlerin satıldıktan sonra da gelirlerinin vakf edilmesi olabilmektedir. Camiyi inşa eden kişinin adı bu görevleri yerine getirdikten sonra vakfiyesine yazılmıştır. Camileri inşa edenler genellikle yüksek rütbeli devlet memurları ile şehrin ileri gelen kişilerdir.[173] Osmanlı döneminde kayıt altına alınan Şer'iye Sicilleri'nden çok rahatlıkla cami isimlerine ulaşılabilinmektedir. Mardin şehri de camiler açısından zengin bir yapıya sahipti. Camiler genellikle bulundukları mahallenin ismiyle isimlendirilmişlerdir. Bununla ilgili incelenen defterde adı geçen camiler Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo: 7 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Cami İsimleri

Babü's Sor Cami	Barman Cami	Kabala Cami	Kefrul Cami
Medrese Cami	Şehidiye Cami	Şehtine Zade Cami	

Kaynak: M.Ş.S 234, s.93-43-44-20-89-63.

[172] Doğan Kuban, "Anadolu–Türk Şehri Tarihi Gelişmesi, Sosyal ve Fiziki Özellikleri Üzerinde Bazı Gelişmeler", *Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Vakıf Dergisi*, C.7, İstanbul, 1968, s.70.
[173] Tekdal, 2009, 183-184.

3.6.2. Kiliseler

Kilise; bir kimseyi dışarıya çağırmak, yapılan toplantıya davet etmek ve toplamak anlamlarına gelip *"ekklesia"* tabirinden gelmektedir.[174] Anadolu'nun hemen her şehrinde XVIII. ve XIX. Yüzyılda inşa edilmiş çok sayıda kilise bulunmaktadır. Osmanlı Gayrimüslimleri, özgürce ve hoşgörü içerisinde ibadethanelerini inşa etmelerini, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan yıkılış sürecine kadar ki dönemde kendi bünyesinde barındırdığı farklı dinden, ırktan, mezhepten olan hiçbir milleti ayırmadan birlik ve beraberlik içinde onlara yaşam olanağı sağlamasına borçlulardır. Kilise inşaatları özellikle Islahat Fermanı'ndan sonra adeta bir yarış halini almıştır.[175] Devletin uzun bir dönem ayakta kalması, içerisinde barındırdığı milletlere karşı sadakatli olması ve hoşgörü politikasını uygulamış olmasından kaynaklandığı ifade edilebilir.

XIX. Yüzyılda Osmanlı'nın her şehrinde olduğu gibi Mardin şehrinde de Gayrimüslim unsurlar yaşamaktaydır. Müslümanlara tanınan ayrıcalıklar Gayrimüslimlere de tanınmıştı hatta Gayrimüslimlerin bu konuda daha fazla hak sahibi oldukları söylenebilir. Bu bilgilerin doğruluğunu ispatlayan şüphesiz Osmanlı Devleti'nin mahkemelerine intikal eden davaların devletin resmi belgelerine kaydedilmesidir. Şer'iye Sicilleri, Gayrimüslimlerin de Müslümanlar kadar yaşam haklarını hemen hemen her açıdan kullanabildikleri bilgisini sunmaktadır. Özellikle dini inançlarına hiçbir şekilde karışılmamıştır. Sicillerde gayrimüslimlerin, özgür bir şekilde inançlarını yaşadıkları kiliseler, havralar gibi ibadetgahlar inşa ettikleri tespit edilmiştir. 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicilinde XIX. Yüzyılda Mardin'de yaşam süren Gayrimüslim milletler ve dinlerini sembolize eden kiliseler Tablo 8 ve Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo: 8 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Kilise İsimleri

Erbain Kilisesi	Katolik Kilisesi
Sekur Kilisesi	

[174] Mehmet Aydın, "Kilise", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2002, (C.26, s.11-14).
[175] M. Sait Pekak, *Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Gayrimüslim Vatandaşların İmar Faaliyetleri ve Mustafa Paşa (Sinasos)*, Y. 2009, s.173.

Kaynak: M.Ş.S 234, s.93-3.

Tablo: 9 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Milletler[176]

Ermeni Milleti	Katolik Milleti	Keldani Milleti	Prot. Milleti (?)
Protestan Milleti	Süryani Milleti	Yakubi Milleti	

Kaynak: M.Ş.S 234, s.94-93-91-88-87-86-85-84-83-82-81-78-77-76-75-73-72-71-70-69-66-65-62-61-59-58-56-55-54-53-52-51-49-47-45-43-41-39-38-36-32-31-24-23-21-20-15-11-10-7-5-4-3 No'lu kayıtlar.

3.7. Alacak ve Borçlarla İlgili Terimler

3.7.1. Rehin

Rehin kelimesi sözlükte; sabit olmak, devamlı olmak; hapsetmek ve elde tutmak manalarına gelmektedir. "Rehn" kökünden türeyen rehin, terim anlam olarak ifade ettiği ise; herhangi bir alacak karşılığında teminat işlevi görmek ve gerektiği zaman bedeli karşılığı bu hakkı tahsil etmek üzere bir malın, eşyanın alacak hakkı olan kişi tarafından alıkonulmasını sağlayan akdi yada teminat işini gören malı ifade etmektedir.[177] Rehin alınan malın satışa uygun olması şarttır.[178]

İncelenen defterde davacıların alacaklarına karşılık dava ettikleri kişilerin mal-mülklerini borçlarına karşılık rehin aldıkları görülmüştür. Borcu olan kişiler borçlarını ödedikleri vakit davacı rehin aldığı mal-mülkü geri

[176] M.Ş.S 234, Defterde bahsi geçen Ermeni milleti; muhtemelen Gregoryen olan Mardin Ermenileridir. Bununla birlikte Katolik ve Protestan adı altında o dönemde Mardin'de yaşayan milletler ise yine Ermeni kökenli olup daha sonra misyonerlerin faaliyetleri ile birlikte Gregoryen Ermenilerin birbirleri ile mücadelelerinde çoğunluğun Katolikleştiği ve Protestanlaştığı milletlerdir. Cunit'e göre; Grogeryen Ermeniler ile Katolik Ermeniler arasındaki mücadelede Grogeryen Ermenilerin yenilgisi dolayısıyla Ermenilerin Katolikleştiği mücadeleye devam edemeyenlerin de göç etmek zorunda kaldıklarından bahsetmektedir. Ayrıca Prot. Milleti diye bahsi geçen millet ise muhtemelen Protestan Ermenilerdir. Defterde kısaltılmış hali Prot. olarak verilmiştir. Bkz. İbrahim Özcoşar, "Osmanlı Dönemi Mardin Ermenilerinde Din Değişimi", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.7, S.2, Gaziantep, 2008, s.427-440.

[177] Hasan Hacak, Halit Çalış, "Rehin", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, (C.34, s.538- 542).

[178] Halil Atabey, *Manisa'nın 79 Numaralı Şer'iye Sicil Defteri (H.1049-1050) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2014, s.445.

sahibine teslim edeceklerdir. Bu konuyla ilgili defterde toplam 6 kayıt tespit edilmiştir.[179] Buna örnek kayıtta; *'10 haziran 1872 tarihinde Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde oturan Seyid Mahmud bin Molla Mehmed bin Hacı İbrahim El-Şafi adındaki kişi, elinde olup 84 senesinin Aralık ayının 11. Günü tarihiyle zimmetinde 2.240 kuruş alacak hakkı olduğunu ve bu tarihten 10 ay kadar mühlet verdiğini ancak parasını zamanında alamadığı borçlunun Medrese Mahallesi'nde bulunan bir parça mülkünü alacağı karşılığında kendisine teslim ettiğini ve ikisinin de bu durumu kabul ettiğini söylemiştir. Borcunu verene kadar mülkün elinde kalacağı ve bu durumla ilgili Hızır bin Mustafa adındaki kişi de vekil olarak tayin edilmiştir. Seyyid Mahmud, Hacı Şaban'a verdiği borç karşılığında mülkü rehin almıştır. Dava sonucunda mahkeme Seyyid Mahmud'un deyni olan 2.240 kuruşu Şaban'ın vereceğine karar vermiştir.'* [180]

3.7.2. Hibe

İnsanoğlunun sosyal bir varlık olması ve insani vasıflarından olan yardımseverlik ve cömertlik duygularının bir göstergesi olan "hibe" hemen hemen her toplumda görüldüğü söylenebilir. Hibe, karşılık şart olmadan bir mülkün, hayatta iken başka bir kişiye temliki şeklinde ifade edilebilir.[181] Ayrıca hibe sözlükte, "karşılık beklemeden vermek, bağışlamak" manalarına gelip hukuk dilinde ise; *"özel borç ilişkileri grubunda yer alan ve bir malın karşılıksız olarak başkasına temlikini ifade eden akdin adıdır."*[182] Yani kısaca hibe, mülkün el değiştirmesini sağlayan bi sözleşmedir. Genelde Şer'iye Sicil defterlerinde geçen mülk satışlarını konu aldığı için daha çok bu defterlerde geçtiği görülmüştür. İncelenen defterde hibe ile ilgili toplam 1 kayıt tespit edilmiştir.[183]

---

[179] M.Ş.S 234, s.51-29-26-12-10-7 No'lu kayıtlar.

[180] M.Ş.S 234, s.29/h.261 (10 Haziran 1872 tarihli kayıt).

[181] Sibek Kundakçı, "Kastamonu'da Mülk Edinme Yöntemleri:Satış-Müzayede-Mübadele ve Hibe (1673-1702), *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.19, S.2, Kastamonu, 2019, s.536.

[182] Ali Bardakoğlu, "Hibe", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998, (C.17, s.421-426).

[183] Bkz. M.Ş.S 234, s.14/h.323 (Temmuz 1872 tarihli kayıt).

3.7.3. Emanet

Emanet kelimesi Arapça'da; "güven duymak, korku ve endişeden emin olmak" anlamındaki "emn" kökünden gelmektedir. Hıyanet kelimesinin karşıt anlamlısı olup isim şeklinde de kullanılmaktadır. Ayrıca "güvenilir olmak" anlamında masdar halinde de kullanılmaktadır. Bunun yanında emanet, *"güvenilen bir kimseye koruması için geçici olarak tevdi edilen şey"* [184] anlamına gelmektedir.

Emanet, genellikle Şer'iye Sicillerinin mülk satışlarında ve alacak-verecek davalarında geçtiği görülmektedir. O dönemdeki insanların güvendikleri kişilere eşyalarını veya paralarını emanet ettikleri görülmüştür. İncelenen defterde emanet terimi ile ilgili 1 kayıt tespit edilmiştir.[185]

3.8. Alım-Satım ile İlgili Davalar

3.8.1. Mülk Satışı

Mülk; herhangi bir şeye sahip olmak, tasarrufta bulunmak manasında olmuş olup (melk, milk) köklerinden türeyerek isim olan bu kelime, *"kişinin sahip olduğu, kendi başına tasarrufta bulunduğu mal"*[186] anlamına gelmektedir. Şer'iye Sicil defterlerinde, mülk alım-satım muamalesinde en çok yer alan usul, belli bir (semen) para karşılığında gerçekleştirilen satış işlemi için bey' kelimesi kullanılmıştır. Mülk edindirme amacıyla malın nakit para karşılığında satılması yada malın yine bir mal ile değişimi anlamında bir hukuk terimi şeklinde de kullanıldığı ifade edilmektedir.[187]

Satış, sözlükte; "mübadele" anlamındaki bey', çoğulu (büyû) kelimesinden gelmektedir. Ticaret ve alışverişi ifade etmektedir. İslam hukukunda ise "satım akdi"[188] manasına geldiği bilinmektedir. Bundan başka,

---

[184] Ali Toksarı, "Emanet", *TDV İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, (C.11, s.81-83).
[185] M.Ş.S 234, s.87/h.25 (tarihsiz kayıt).
[186] M. Macit Kenanoğlu, "Mülk", *TDV İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006, (C.31, s.540-542).
[187] Ramazan Günay, "Şer'iye Sicillerinde Mülk Alışverişleri: Kullanılan Usul ve Dil", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.27, Isparta, 2012, s.17.
[188] Ali Bardakoğlu, "(Bey')", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1992, (C.6, s.13-19).

bey' ise; Arapça bir kelime olup yine sözlükte de *"satmak, satılmak, satın almak"* anlamlarına gelmektedir. Fıkıh terimi olarak; bir malı başka bir mal ile değiştirmektir. Mülk alım-satımlarında kullanılan en yaygın satış akidlerinden bir tanesi de "bey'-i bât" olarak geçen 'kesin satış' usulüdür. Buna göre satıcı ile alıcının verdikleri karardan dönmemek üzere satışın kesin olarak yapıldığı usul şeklidir.[189]

Osmanlı Devleti mahkemelerinde görev yapan kadılar tarafından kayıt altına alınan Şer'iye Sicilleri, belli bir düzen, uslüp ve kaideye göre yazılmaktadır. Bu sicil defterlerinde yer alan mülk-alım satım işleminin *"meclis-i şer"* olarak ifade edilen ve mahkemede de alıcı-satıcı yada vekiller vasıtasıyla, mahkemede bulunan hakim ve şahitlik yapacak olan kişiler karşısında, belli kural ve nizam çerçevesinde gerçekleştiği görülmektedir. Bu kayıtlarda ilk olarak satılacak veya alınacak olan mülkün bulunduğu kaza veya şehrin ismi yazılmaktadır. Satışa konu olan mülk eğer o kazada yer almıyor ise; şehirde ise şehir ismi, köyde ise köy ismi yazılmaktadır. Ayrıca satıcı olan kişinin kimlik tespiti yapılmakta ve burada eğer varsa kişinin lakabı, ismi ve onunla birlikte babasının da ismi, kişi tanınmayan biriyse onu tanıtacak olan fiziki mahiyette özellikleri ve son olarak oturduğu mahallenin ismi belirtmektedir.

Şer'iye Sicil kayıtlarında bulunan mülk alım-satımlarında yer alan kişilerin hangi vasıfla satış işleminde bulundukları da yer almaktadır. Buna bağlı olarak alışverişi yapan kişi satışın gerçekleştiği yerde kendisi bizzat bulunup yapıyorsa *"asâleten"*, kendisi olmayıp da onun adına işi bir başkası yapıyorsa, temsil eden kişi *"vekâleten"* yada yetim/kimsesiz çocukların adına yapıyorsa o zaman da *"vesâyeten"* gibi işlemlerin takip ettiği kayıtlardan anlaşılmaktadır.[190]

Ayrıca defterde yer alan mülk satışı hükümlerinden anlaşıldığı kadarıyla satılan mülkün özellikle bağ satışları kayıtlarının birçoğunun şehrin dışında

[189] Mehmet Zeki Pakal, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, M.E.B. Yayınları, C.1, İstanbul, 1993, s.214.

[190] Günay, 2012, 18.

"vadilerde" yer aldığı görülmektedir. Buna göre tespit edilmiş olunan vadi isimleri Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo: 10 234 Numaralı M.Ş.S. Defterinde Geçen Vadi İsimleri

Bağı Gara Vadisi	Bakana Vadisi	Bereketü'l Cem Vadisi	Esmeru Vadisi
Esbel Vadisi	Gara Vadisi	Şarul Vadisi	Şavel Vadisi
Şadul Vadisi	Vadiü's Seği Vadisi	Zinar Vadisi	Zenarde Vadiü's Sefa Vadisi

Kaynak: M.Ş.S 234, s.77-65-51-26-72-64-45-13-70-60-29-85.

Defterde yer alan kayıtlar arasında en fazla mülk satışlarının olduğu görülmektedir. Buna gore; mülk satışları ile ilgili toplam 117 kayıt tespit edilmiştir.[191] Bu kayıtlardan; 37'si bağ satışı, 16'sı bahçe satışı, 7'si dükkan satışı, 7'si değirmen satışı, 10'u arazi satışı, 2'si harabe satışı, 7'si hayvan satışları ile ilgili kayıtlardır.

Ev satışları yukarıda detaylı incelendiği için buraya tekrar yazılma gereksinimi duyulmamıştır. Ayrıca mülk satışları ile ilgili olup belge kesikliğinden dolayı belgenin konusunun ne olduğu tam olarak anlaşılamayan 2 adet hüküm de tespit edilmiştir. Tespit edilmiş hükümlerden; 56 tanesi Müslümanların kendi aralarında mülklerini birbirlerine sattıkları, 27 tanesi Müslümanların mülklerini Gayrimüslimlere sattıkları, 26 tanesi Gayrimüslimlerin kendi aralarında mülklerini sattıkları ve son olarak da 8 tanesi Gayrimüslimlerin kendilerine ait mülklerini Müslümanlara sattıkları bilgisine incelenen kayıtlar üzerinden ulaşılmıştır.

Müslümanların kendi aralarında mülklerini birbirlerine sattıkları ve bu satış işlemlerini şahitler huzurunda yaptıklarına dair mahkemeye yansıyan bir davada; *'Eylül 1871 tarihinde Mardin Sancağından Gurs Nahiyesi köylerinden Usta Köyü'nde oturan Hasan bin Mehmed Seyid adlı kişinin Mardin tüccarlarından El-Hac Halil Çelebi ibni El-Hac Hasan şahitliğinde, bir parça*

[191]M.Ş.S 234, s.94-93-91-90-89-87-86-85-84-83-82-81-80-78-77-76-70-68-67-66-65-64-61-60-59-58-55-54-53-52-49-47-46-44-42-41-40-39-38-37-35-32-30-29-28-26-23-21-17-16-12-10-7-6-4-3 No'lu kayıtlar.

sulu bahçesini yukarıda adı geçen kişiye 1.000 kuruşa sattığına karar verilmiştir.'[192]

Mülk satışlarında aile üyelerinden baba ve oğullarının ortak mülklerini sattıkları bilgisine ulaşılmıştır. Bu durumun muhtemelen mirastan kalan payların bölüşümü için yapıldığı neticesini ortaya çıkartmıştır. Sicillere mülk satışları ile ilgili hayli kayda rastlanılmıştır. Mülk satışlarında kadınlar da istedikleri zaman mülk satış veya alımı yapabilmişlerdir. Kendileri yoksa vekilleri aracılığıyla mülk satın alabildiklerine ulaşılmıştır. Ayrıca kadının kocası hem ona vekil olup hem de onun adına mülkünü alabilmiştir.[193]

Müslümanlar ile Gayrimüslimler arasında mülk satışlarının olduğu incelenen defterdeki hükümler vasıtasıyla ulaşılmıştır. Mesela; 'Aralık 1871 tarihli kayıtta; Mardin ahalisinden El-Hac Hasan bin Hızır El-Gurucu (?) adındaki kişi bir kıta üzüm bağını Osi Bin'e 500 kuruşa satmıştır.'[194] Müslümanların kilise vekillerine de satış yaptıkları görülmüştür. Gayrimüslimlerin dini sembollerine saygı gösterilerek birbirleriyle iletişim halinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.[195] Gayrimüslimler de kendi aralarında mülk satışları gerçekleştirdikleri bilgisine ulaşılmıştır.

Mülk satışlarının gerçekleşmesi için Gayrimüslimlerin yada Müslümanların aynı köy veya mahallelerde bulunma şartları yoktu. Farklı köylerde olup da birbirlerine mülklerini sattıkaları durumlar da olmuştur. Bu durumun ise çevre köyler arasında iletişimin kuvvetli olduğu insanların birbirleriyle devamlı iletişim halinde oldukları ve kimin ne işle meşgul olduğuna dair birbirlerinden haberdar oldukları bilgisini vermektedir. Buna dair; *'Mart 1872 tarihinde, Mardin'in Tekye Mahallesi'nde oturup Yakubi Milleti'nden olan Mehmi veledi Malki Kendur ile Mardin'nin çevre köylerinden Maserti Köyü'nde oturan Malki veledi Meso adındaki kişiler mülkleri olup*

[192] M.Ş.S 234, s.90/h.14 (Eylül 1871 tarihli kayıt).
[193] M.Ş.S 234, s.83/h.44 (tarihsiz).
[194] M.Ş.S 234, s.84/h.37 (Aralık 1871 tarihli kayıt).
[195] M.Ş.S 234, s.82/h.46 (Aralık 1871 tarihli kayıt).

Maserti Köyü bağlarında bulunan bir parça üzüm bağını Hanna'ya 400 kuruşa satmışlardır.' [196]

234 No'lu Mardin Şer'iye Sicil defterinde tespit edilen mülk satışları hükümlerinin, XIX. Yüzyılda Mardin'de yaşamını idame ettiren birçok farklı millete mensup Gayrimüslimlerin, Müslümanlarla alışveriş yaptıkları sonucuna varılmıştır. Müslim-gayrimüslim arası ekonomik ve sosyal ilişkilerin yoğun olarak yaşandığı herhangi bir ayrımın olmadığı tespit edilmiştir. Müslümanların veya Gayrimüslimlerin kendilerine ait mülklerinin birbirleriyle çevrili ve iç içe olması Osmanlı Devleti'nin Gayrimüslimleri ötekileştirmeyip en az Müslümanlar kadar onlara da hak tanımış olduğu neticesini vermektedir. Hükümlerde Müslümanların kiliseye bile mülklerini satmaları, Gayrimüslimlerin dini inançlarına saygı duyduklarının göstergesidir. Ayrıca satış işlemi yapılırken Müslümanın, Gayrimüslim kişilerden şahit göstermesi yada Gayrimüslimin Müslümanı şahit göstermesi aralarındaki güven duygusunun ne derece önem taşıdığının izah şeklidir.

Çalışması yapılan defterde yer alan mülk satışları içerisinde satışın en çok ev ve bağ-bahçelerle ilgili olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Bu durumun ise o dönemde insanların genelde miras kalmış mülklerini sattıkları, miras paylaşımı konusunda oluşabilecek herhangi bir olumsuz durumun doğmaması için yapılabildiği görüşünü ihtimal dahilinde de olsa ortaya çıkartmıştır. Ayrıca Mardin'de yaz mevsiminin çok sıcak geçmesi nedeniyle şehir halkının serinlemek için kendilerini şehir dışına bağ-bahçe işlerine verdikleri söylenebilir.

3.8.2. Hayvan Satışı

XIX. Yüzyılda Mardin'de hayvancılığın da bir geçim kaynağı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. İncelenen defterde hayvan satışları ile ilgili çok fazla kayda rastlanmamakla birlikte toplam 7 kayıt tespit edilmiştir. Bunlardan 3'ü at satışı ile ilgili geriye kalan 1 tanesi eşek satışı (belgedeki dili merkep) ve diğer 3'ü ise koyun satışı ile ilgili olduğu görülmüştür.[197] Ayrıca defterde

[196] M.Ş.S 234, s.55/h.154 (Mart 1872 tarihli kayıt).
[197] M.Ş.S 234, s.81-68-44-40-37-30-28 No'lu kayıtlar.

geçen ve çalındığı yada sahibinden izinsiz satılan hayvanlarla ilgili davaların geçtiği de mevcuttur. Bunlar toplam 7 kayıttır.[198] Mardin sokaklarının fayton ve arabaların geçemeyeceği kadar dar olmasından dolayı taşımacılık ve kaza içi yollarda at, eşek ve katırlardan istifade edilmiştir. İncelenen hükümlere bakıldığı zaman koyun sürüsü yada koyun satışları ile ilgili davaların olması da küçükbaş hayvancılığın geçim kaynağı olduğu bilgisini vermektedir.

3.8.3. Diğer Davalar

Defterimizde diğer davalar adı altında ve farklı konusu olan toplam 9 kayıt tespit edilmiştir. Bu kayıtlar; bekaret-i duhul[199], barış bedeli[200], tımarhane vakfına hizmetçi atama[201], meclis ve müezzinlik makamına imamet atama[202], sınır anlaşmazlığı[203], takas usulü[204], özel mülkiyet ihlali[205], eşya satışı[206], mahremiyetin gizliliği[207] vb. davalardır. Bu kayıtlardan özellikle mahremiyetin gizliliği ile ilgili mahkemeye intikal eden davaların yer alıyor olması o dönemde insanların mahremiyetlerine çok önem verdiklerinin ve mahremiyetleri olan evin iç bölümlerinin bir başkası veya komşusu tarafından görülmemesine dikkat ettiklerini bir kez daha belirtmekte fayda vardır. Kullandıkları hayvanlar; koyun, keçi, at yavrusu, yarım kısrak, öküz, eşek, katır, bargir[208] vb. hayvanlar sayılabilir. Kayıtlarda bu hayvanların geçiyor olması o dönemde hayvancılık ile uğraştıklarının da göstergesidir.

[198] M.Ş.S 234, s.72-61-43-24-17 No'lu kayıtlar.
[199] Bkz. M.Ş.S 234, s.76/h.76 (Ocak 1872 tarhli kayıt).
[200] Bkz. M.Ş.S 234, s.53/h.166 (15 Nisan 1872 tarihli kayıt).
[201] Bkz. M.Ş.S 234, s.50/h.180 (8 Nisan 1872 tarihli kayıt).
[202] Bkz. M.Ş.S 234, s.20/h.300 (Temmuz 1872 tarihli kayıt).
[203] Bkz. M.Ş.S 234, s.19/h.305 (21 Temmuz 1872 tarihli kayıt).
[204] Bkz. M.Ş.S 234, s.19/h.306 (7 Temmuz 1872 tarihli kayıt).
[205] Bkz. M.Ş.S 234, s.10/h.336 (22 Ağustos 1872 tarihli kayıt).
[206] Bkz. M.Ş.S 234, s.84/h.36 (Ekim 1871 tarihli kayıt).
[207] M.Ş.S 234, s.57-40-31 No'lu kayıtlar.
[208] M.Ş.S 234, s.59-57 No'lu kayıtlar.

SONUÇ

İnsanlık tarihinin en eski devirlerinden itibaren çok sayıda uygarlık ve imparatorluğa beşiklik etmiş olan, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, Mezopotamya Ovası'nın kuzey ucunda bir tepe üzerine kurulmuş olan Mardin şehri, XVI. Yüzyılda Osmanlı hükümdarı Yavuz Sultan Selim'in doğu politikası ve bu dönemde şehrin Osmanlı Devleti'nin idaresi altına girmesine çok büyük etkisi olan İdris-i Bitlisi'nin yoğun çabaları sonucu devletin hakimiyetine girmiştir. Mardin şehri, Osmanlı Devleti idari sistemi altına girmesiyle beraber bu dönemde genellikle Diyarbakır'a bağlı bir sancak veya kaza merkezi konumunda olmuştur. Bununla birlikte bazen Musul ve bazen de Bağdat gibi merkezlere bağlanmıştır.

Bu dönemde Osmanlı Devleti, her bölgede uyguladığı klasik merkezileşme sistemini Mardin'de biraz daha esneterek, bölgeye vali göndermek yerine idareyi bölgede yer alan güçlü aşiretler ve eşrafların eline vermeyi daha faydalı görnüştür. Bu aşiret ve eşraflar, uygulanan sistem üzerinden hakimiyet ve emniyeti tesis etmişlerdir. Bu sistem uzun bir süre devam etse de devletin XVIII. ve XIX. Yüzyıllarda zarar görmesi, merkezin taşradaki idare hakimiyetinin son bulması tehlikesiyle karşı karşıya kalmasına sebebiyet vermiştir. Sultan III. Selim ile birlikte başlayan ve II. Mahmut zamanında oldukça kapsamlı bir şekilde uygulanmaya çalışılan merkezileşme sistemi bu durum ile de ilgilidir. Devletin, XIX. Yüzyılda zayıflaması, bölgede yer alan aşiret ve eşrafların güç kazanmalarına neden olmuştur. Devlet sarsılan otoritesini tekrar kazanmak suretiyle bölgedeki mirlikleri ortadan kaldırmıştır. Mirliklerin ortadan kaldırılması neticesinde devlet, çevre ile bağlantısı pek fazla olmayan birimlerden ve şehir merkezli aileler ile seyyidleri temsilci olarak seçmiştir. Tanzimat Fermanı ile birlikte merkeziyetçi politika ve buna hizmet eden kurum-kuruluşların ihdası en önemli hedef olarak belirlenmiştir. Bunun yanında merkezileşme sisteminin yerleşmesine engel teşkil edecek her türlü unsurlar da ortadan kaldırılmıştır.

Osmanlı Devleti, kuruluş sürecinden yıkılış sürecine dek aktif ve dinamik bir hukuki yapı içinde yer almıştır. Hukuk sisteminde meydana gelen

değişiklikler, devletin her alanına etki etmiş olmakla, olumlu ya da olumsuz tepki almıştır. Hukuk sistemine sirayet etmiş olan bu tepkilerin izlerini takip edebilmek, inceleyebilmek, gün yüzüne çıkarabilmek ve geçmişin ve bugünün karşılaştırmasını yapabilmek için devletin hukuk sisteminin ana dönütleri olan Şer'iye Sicil Defterlerinin incelenmesiyle mümkün kılınmıştır. 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri H.(1288-1289)/M.(1871-1872) iki yıllık süre zarfında Mardin mahkemesine intikal eden davaların kayıtlarını ele almaktadır. Deftere toplumsal ilişkilerin meydana getirdiği her türlü sorun ve ihtiyaç yansımış olmakla birlikte özellikle mülk satışları, vasi tayinleri ve miras davalarının çoğunluğu teşkil ettiği bilgisine varılmıştır. Osmanlı Devleti'nin idari sisteminde herhangi bir yerleşim yerinin kent veya şehir bazında adlandırılabilmesi için kendisine bağlı diğer yerleşim yerlerinin yargı merkezi olması gerekmektedir. Mardin'in de bu anlamda bir kaza merkezi ve bir şehir merkezi olduğu ifade edilebilir. Şehirlerin en büyük ve en önemli özellikleri güven veren ve güven sağlayan yerleşim bölgeleri olmalarıdır. Bununla birlikte şehirde güven sağlayan en önemli unsur ise bölgede yer alan mahkemelerdir. Mardin mahkemesine intikal eden davaları kayıt altına alan kişiler mahkeme kadıları olmuştur. Kadıların yanında davaların hukuki seyrini takip eden şuhudü'l hal, vekiller ve sivillerden oluşan (şahitlik yapan) kişiler de görevli olarak bulunmuşlardır. 234 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil defteri, (1288-1289) yılları arasında Osmanlı Devleti'nin idari yapısı içinde Mardin idari yapısı ile ilgili bilgiler de içermektedir. Deftere göre Mardin, Diyarbakır merkezine bağlı bir sancaktır. Defterde kaza ve sancak idari kavramları arasında bir karışıklık söz konusu olsa da bunun nedeni Tanzimat Fermanı ile gelen yeni idari nizam ve düzenlemeler ile beraber devletin klasik düzenlemeleri arasında ortaya çıkan geçişten kaynaklandığı görülmektedir. Bu dönemde kaza birimleri hem idari hemde adli anlamda kullanılmış olduğundan Mardin, Diyarbakır merkezi tarafından atanan kaymakamlar tarafından yönetilen bir sancak durumda olmuştur.

Bu dönemde bölgedeki halk, dini inanç örgütlenmesi açısından sosyal sınıflara ayrılmıştır. Böyle bir ayrım İslam dini hukuk sistemi öngörüsü olmakla birlikte, devletin kendi vatandaşından aldığı vergi türüne göre

sınıflandırmasından da kaynaklandığı öngörülmüştür. Sistemde halk, Müslüman ve Gayrimüslim adı altında iki sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Gayrimüslim kesim tek bir dinin mensubundan ziyade Hristiyan-Yahudi gibi dinlere mensup olmuşlardır. Defterde yer alan Hristiyanların farklı mezhepler (Yakubi- Katolik- Süryani- Ermeni- Keldani- (Prot) Protestan) çerçevesinde örgütlenmiş olduğu görülmektedir. Deftere intikal etmiş olan kayıtlar bazında, Müslim-Gayrimüslim arası ilişkilerin sıcak olduğu sonucuna varılmıştır. Müslümanların ve Gayrimüslim kesimden farklı mezhebe bağlı milletlerin aralarında yaşanan olaylarda, kişilerin dinleri göz önünde bulundurulmadan birbirlerine şahitlik yaptıkları bunun açık delilidir. Ayrıca bu dönemde Mardin'de kadına da önem verildiği, hakkının yenmediği defterde yer alan kayıtlardan anlaşılmıştır. Mardin'de ekonomi durum ise defterdeki kayıtlar çerçevesinde tarıma ve hayvancılığa dayalı olduğu bu konuda özellikle mülk satışlarında yer alan bağ-bahçe ve tarla satışlarının yanında hayvan satışlarının da yapılması bunun açık izahıdır denilebilir. Mardin'in, Musul-Suriye ve Bağdat güzergahlarında bulunması ticaret açısından da önemli bir gelir sağladığı ifade edilebilir.

Kısaca Mardin, bulunduğu konum itibariyle Osmanlı idaresi altına girene kadar ki süreçte farklı medeniyetlerin saldırısına maruz kalmıştır. Bu durum ise Mardin'in çok önemli bir kimliğe sahip olmasına vesile olmuştur. Mardin'in kendisine has bu kimlik ile diğer şehirlere de olumlu yönde örnek teşkil etmiş olduğu söylenebilir. Mardin, bu durumunu günümüzde de halen korumaktadır.

KAYNAKÇA

Acar, İ. H., "Talak", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2010, (C.39, s.496-500).

Acar, İ., "İslam Hukukunda Nişanlanma", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.23, 2005, s.72-94.

Acar, İ., "Nişan", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, (C.33, s.152-154).

Açık, T., "Mahalle ve Cami: Osmanlı İmparatorluğunda Mahalle Tipleri Hakkında Trabzon Üzerinden Bir Değerlendirme", *OTAM*, S.35, s.2-39.

Akar, T., "Osmanlı Kentinde Ticari Mekanlar:Bedesten-Han-Arasta-Çarşı Mekanları Literatür Değerlendirmesi", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, S.13, C.7, 2009, s.267-292.

Akay, V., *201 No'lu Mardin Şer'iye Sicili (Değerlendirme, Metin Transkripsiyonu ve Dizin)*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araşırmaları Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2006.

Akgül, Lütfiye, "İslam Hukukunda Evli Kadının Nafakası ve Kapsamı", *Ekev Akademi Dergisi*, S.62, 2015, s.21-34.

Akgündüz, A., "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iye Mahkemeleri ve Şer'iye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.14, 2009, s.21-22.

Akgündüz, A., *Şer'iye Sicilleri Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, C.1, İstanbul, 1988.

Akın, A., "Tarihi Süreç İçinde Cami ve Fonksiyonları Üzerine Bir Deneme", *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.15, S.29, 2016, s.177-209.

Akşit, A., "Selçuklular Devrinde Kent İskanı ve Mahalleler", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, C.5, S.1, 1996, s.68-69.

Aktan, H., "Miras", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2005, (C.30, s.143-145).

Alptekin, C., "Artuklular", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1991, (C.3, s.415-418).

Alver, K., "Mahalle: Mekan ve Hayatın Esrarlı Birlikteliği", *İdealkent*, C.1. S.2, Aralık, s.116-139.

Artuk, İ., "Nişan", *TDV İslam Ansiklpedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, (C.33, s.154-156.

Atabey, H., *Manisa'nın 79 Numaralı Şer'iye Sicil Defteri (H.1049-1050) Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2014.

Atar, F., "Nikah", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, (C.33, s.112-117).

Atayoğlu, Ş., *249 Numaralı Mardin Şer'iye Sicil Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Artuklu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mardin, 2017.

Aydın, M. A., "Mehir", *TDV İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, (C.28, s.389- 391).

Aydın, M. A., *Osmanlı Hukukunda Kazai Boşanma, Osmanlı Araştırmaları V "Tefrik"*, (Neşir Heyeti: İnalcık, H. , Göyünç, N.), İstanbul, 1986.

Aydın, M. A., *Osmanlı Hukukunda Nikah Akitleri*, Osmanlı Araştırmaları III, İstanbul, 1982.

Aydın, M., "Kilise", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2002, (C.26, s.11-14).

Azimli, M., "Klasik Kaynaklarına Göre İlk Fetihten Artuklulara Mardin", *I. Uluslararası Mardin Tarihi Sempozyumu Bildirileri*, (Ed. Özcoşar, İ., Güneş, H. H.), Mardin, (Mayıs, 2006).

Baltacı, C., "İslam Medeniyetinde Cami", *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.3, 1985, s.225-241.

Bardakoğlu, A., "(Bey)", *TDV İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1992, (C.6, s.13-19).

Bardakoğlu, A., "Hibe", *TDV İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998, (C.17, s.421-426).

Baykara, T., "Kaza", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2002, (C.25, s.119-120).

Bilgicioğlu, B., "Mardin", *TDV İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, (C.28, s.48-51).

Bilmen, Ö., N., *Büyük İslam İlmihali,* Şamil Yayınları, İstanbul, 2003, s.305.

Bozkurt, N., "Ev", *TDV İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, (C.11, s.502-507).

Çetin, R., "İslam Hukukunda Evlenmeden Doğan Haklar Bağlamında Nafaka", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi,* S.24, 2014, s.185-203.

Çiftçi, B., "Osmanlı'da Ev ve Ev Eşyaları (17. Yüzyıl'da 'Ayntâb Örneği)", *KSU Sosyal Bilimler Dergisi*, C.12, S.2, 2017, s.461-476.

Cin, H., *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, (Yayımlanmış Tez), Ankara, 1974.

Çoban, H., *206/3 Urfa Şer'iye Sicillerinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (367- 602)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa, 2018.

Develioğlu, F., *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 2015.

Dinç, F., *235 No'lu Şer'iye Sicil Defterine Göre Mardin*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2007.

Dinç, G., "Şer'iye Sicillerine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Antalya'da Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumu", *OTAM*, S.17, 2005, s.1-19.

Dirik, M., "İslam Aile Hukukunda Kocanın Nafaka Mükellefiyetini Düşüren Haller", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.25, 2015, s.135-159.

Diyanet, *Kur'an-ı Kerim*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Baskı.II, Ankara, 2013.

Doğan, K., "Anadolu-Türk Şehri Tarihi Gelişmesi, Sosyal ve Fiziki Özellikleri Üzerinde Bazı Gelişmeler", *Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Vakıflar Dergisi*, C.7, 1968, s.55-73.

Düzbakan, Ö., "Osmanlı Döneminde Mahalle ve İşlevleri", *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.5, 2003, s.97-108.

Efendi, A., *Mardin Tarihi*, (Çev: Güneş, H., H.), Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007.

Ekinci, B. E., *Osmanlı'da Kadın Hakları*, https://www.Derintarih.com/ozel-dosya/osmanlida kadın-hakları, E., T., (20.11.2020).

Erbay, C., "Nafaka", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006, (C.32, s.282-285).

Ergenç, Ö., "Osmanlı Şehrindeki Mahalle'nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi IV*, C.4, S.4, 1984, s.69-78.

Ertaş, M., Y., *Üsküdar Kadılığı 335 Numaralı Şer'iye SiciliDefteri (1118-1119/1707)*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, 1994.

Ertuğ, H. N., "Şer'iye Sicillerine Göre (H.1137/1724-1725) Senesi İstanbul'unda Osmanlı Ailesinin Evlenme ve Boşanma Verilerine Göre İncelenmesi", *Akademik İncelemeler Dergisi*, C.10, S.1, 2015, s.75-107.

Gençoğlu, M. , "1864 ve 1871 Vilayet Nizamnamelerine Göre Osmanlı Taşra İdaresinde Yeniden Yapılanma", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.2, S.1, 2011, s.29-50.

Göyünç, N., *XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı*, İstanbul Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları, Ankara, 1991.

Gümüş, O., Küçükaşçı, M., S., "Köy", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2019, (C.2, s.85-87).

Günay, R., "Şer'iye Sicillerinde Mülk Alışverişleri: Kullanılan Usul ve Dil", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.27, 2012, s.15-24.

Güneş, A., "İslam Hukuku Açısından Nişanlanma", *Atatürk Üniversitesi Dini Araştırmalar Dergisi*, C.10, S.29, 2007, s.161-188.

Hacak, H., Çalış, H., "Rehin", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, (C.39, s.538-542).

Honıgmann, E., *Bizans Devleti'nin Doğu Sınırı*, (Çev: Işıltan, F.), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1970.

Kankal, A., "17 ve 18. Yüzyıllarda Kuzey-Batı Anadolu'da Sosyal Hayat (Şer'iye Sicillerine Göre)", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 2000, C.15, s.31-74.

Kankal, A., Özcoşar, İ., Güneş, H., H., Günay, R., (Ed: Kankal, A., Taş, K., Z.), *252 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007.

Kankal, A., Özcoşar, İ., Güneş, H., H., Gürhan, V., *183 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007.

Kankal, A., Özcoşar, İ., Güneş, H., H., Gürhan, V., *248 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007.

Karakulak, M., *XVI. Yüzyılda Diyarbakır Eyaleti'nde Kentler*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu, 2016.

Kaya, İ., "Azınlıklar, Çokkültürlülük ve Mardin", *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.9, 2007, s.44-55.

Kenanoğlu, M., M., "Mülk", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006, (C.31, s.540- 542).

Kundakçı, S., "Kastamonu'da Mülk Edinme Yöntemleri: Satış-Müzayede-Mübadele ve Hibe (1673-1702)", *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.19, S.2, 2019, s.521-549.

Kutlu, H. , *Kur'an-ı Kerim*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2013.

Maydaaer, S., "Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma (Bursa Şer'iye Sicillerine Göre), *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.16, S.1, s.299-320.

Muşmul, H., Gürbüz, İ., "Osmanlı'da Vasilik Kurumu: Konya Örneği", *Turkish Studies*, Volume / 16, 2018, s.199-236.

Okudan, M., "XIX. Yüzyılda Mardin'de Aile Yapısı ve Kadının Toplumsal Statüsü", *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, C.1, 2012, s.879-890.

Önkal, A., Bozkurt, N., "Cami", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1993, (C.7, s.46- 56).

Öz, M., "Vasi", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2012, (C.42, s.546-547).

Özcoşar, İ., "Osmanlı Dönemi Mardin Ermenilerinde Dini Değişim", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.7, S.2, 2008, s.427-440.

Özcoşar, İ., "13 Mahalle 7 Cemaat (XIX. Yüzyıl Mardin'de Cemaatler Arası Sosyal Uyum Örnekleri), Hoşgörü Toplumunda Ermeniler", (Haz: Hülagu, M., Batmaz, Ş., Alan, G., Demirci, S.), *Erciyes Üniversitesi I. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Sempozyumu*, C.2, Kayseri, (Ekim, 2007).

Özcoşar, İ., *"19. Yüzyılda Mardin Süryanileri"*, (Yayınlanmış Doktora Tezi), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2006.

Özcoşar, İ., "Osmanlı Modernleşmesi/Merkezileşmesi ve Kriz: Mardin ve Çevresinde Aşiretler Zamanı", *Kadim Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.3, S.2, 2019, s.1-23.

Özcoşar, İ., Güneş, H., H., Bozkurt, A., *193 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007.

Özcoşar, İ., Güneş, H., H., Dinç, F., *235 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, (Ed: Kankal, A.), Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007.

Özcoşar, İ., Güneş, H., H., Gümüş, E., *238 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili Belge Özetleri ve Mardin*, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2007.

Özcoşar, İ., *Merkezileşme Sürecinde Bir Taşra Kenti Mardin (1800-1900)*, Şarkiyat Enstitüsü Hazırlık ve Mardin Artuklu Üniversitesi Yayınları, Mardin, 2009.

Özdemir, B., Arslan, İ., *Orada Bir Köy Var Uzakta; 19. Yüzyıl Osmanlı Köy Toplumunda Sosyo-Kültürel ilişkiler ve Değişim: Balıkesir Örneği*, Mart, 2013, s.21-32.

Özturan, S., S., *19. Yüzyılın Son Çeyreğinde Osmanlı Mahkemelerinde Vasi Tayini*, 2018, s.238-255.

Pakal, M., Z., *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, M.E.B Yayınları, C.1, İstanbul,1993.

Paydaş, K., "Akkoyunlular Döneminde Urfa ve Yöresi", *Türk Dünyası Dergisi*, S.129, 1997, s.147-158.

Paydaş, K., *Makalelerle Mardin I Tarih-Coğrafya*, (Haz: Özcoşar, İ.), İstanbul, 2007, s.307-325.

Pekak, M., S., *Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Gayrimüslim Vatandaşların İmar Faaliyetleri ve Mustafa Paşa*, (Sinasos), Y. 2009, s.173.

Sağlam, S., *244 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili (Transkripsiyon ve Değerlendirmesi), (H.1277-80 / Miladi 1860-63)*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Batman, 2014.

Şahin, E., *1754 Numaralı Çorum Şer'iye Siciline Göre Çorum'da Sosyal ve Ekonomik Hayat (1826-1838)*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum, 2017.

Şahin, İ., "Nahiye", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006, (C.32, s.306-308).

Şahinalp, M., S., Günal, V., "Osmanlı Dönemi Anadolu Şehirleri Çarşı Sisteminin Fonksiyonel Analizi", *Turkish Studies*, Volume 11/8, 2016, s.335-360.

Şentürk, L., Yazıcı, S., *İslam İlmihali*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2014.

Tak, E., *Diplomatik Bilimi Bakımından XVI-XVII. Kadı Sicilleri ve Bu Sicillerin İhtiva Ettiği Belge Türlerinin Form Özellikleri ve Tanımlanması*, (Yayınlanmış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları

Enstitüsü, İstanbul, 2009.

Taşkent, M., "Mardin", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, (C.28, s.48-51).

Tekdal, D., *208 Numaralı Mardin Şer'iye Sicili (Metin Transkripsiyonu ve Değerlendirme)*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2009.

Toksarı, A., "Emanet", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, (C.11, s.81-83).

Uysal, Z., *Osmanlı Toplumunda Kadın (Konya Örneği, 1670-1680)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2014.

Yakut, E., "Şeyhülislam Çatalcalı Ali Efendi'nin "Fetavâ-yi Ali Efendi" Adlı Fetva mecmuasına Göre Osmanlı Toplumunda Aile Kurumunun Oluşması ve Dağılması", *OTAM*, S.7, 1997, s.287-338.

Yeşilbaş, E., "Mardin Çarşılarının Tarihi ve Mimari Özelliklerine Dair Tespitler", *Sanat Tarihi Dergisi*, C.XXVII, S.1, 2018, s.97-117.

Yıldız, B. , "Osmanlı Son Dönemlerinde Denizli'de Yaşanan Bazı İhtida Örnekleri Üzerinde Bir Değerlendirme", *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.1, S.1, Y., 2013, s.105-122.

EK-1

234 NUMARALI MARDİN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ METİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

(1288 -1289) / (1871-1872)

S.96 /B.1

Hüseyin Fehmi Efendi'nin sicilidir.

Sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.95/B.2

Hüseyin Fehmi Efendi'nin sicilidir.

Sene-i semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.94/B.3

Mülk Satışı

[…] Ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin kuruş dahi tamamen bana def ve teslim edub sâhibi yeddinden tamamen ve kamilen ahz ve kabz ve istifa eyledim. Ba'de'l yevm menzil-i mahdûdu mezkûrun nısf-ı şaikinden benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayub mezbûr Osi'nin mülk müşteri ve hakk-ı harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu. Tahriren fi'l yevmû'l sabî' ışrîn mah-ı Cemazîyel'âhir li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.94/B.4

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milleti'nden Yakup veledi Zahfi nâm kimesne meclis-i şer-i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrifde medîne-i mezkûre ahâlisinden hamil'ül kitap Cabir bin Ahmet e'n-nasır mahzârında cem-î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûp ukde-i caliü'l beyanın sûduruna değin eşcar-ı ma'rûsanın mülk müşteram ve arazi-i müstakilâ hakk-ı mefûzum olup medîne-i mezkûrenin kalusi arkasında vaki' bir tarafı İbrahim […] ve bir tarafdan Hannâ veledi Aslan bağı ve mütânevvi […] şamil bir kıt'a bağımı eşcar-ı ma'rûsalarını ve müştemilat-ı sairesini tarafeynden icab ve kabulü havi şurut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile üç yüz

altı guruş semenî tesmiyesiyle iş bu merkûm Cabir'e beğ ve temlik ve mahallinde kemaniği teslim etmemle miri ve sema ba ma'rîfet-i sâhibi arzı meccanen kendüye ferağ-ı kat'i mûteber ile […] ol dahi ber veçh-î mabeyn eşcar-ı vesaîr ebniye ve eşya ve arazisi […] ve kabz ve kabul eyledikten sonra eşcar-ı mezkûrenin semeni olarak […] mülk müşterası benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayub merkûm Cabir'in mülk harici olmuşdur. Gıbbe't tasdikü'ş şer'i mûteberü'ş şer'i nizam intizam-ı seniyesine tatbika bağı mezkûrun yeri içün senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-talep ketb. ve î'mlâ olundu tahriren fi'l yevmû'l salîs mîn mahü'l Cemaziyelâhir li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.93/B.5

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Bâbü'l Cedîd Mahallesi'nde sâkine şahsı mûarrefe Rahile bint-i Huri ile Aminesi Semo bint-i Cebur nâm kadun tarafından zikr-i âti bey'ü ve kabz semene vekîli olduğu İsa bin El-Hac Ali ve Azer bin Elyo nam mûadeleyn şehâdetleriyle mahzâr-ı hasm-ı cahidde sabît ve sûbut vekâletine hükm'ü şer'iü'l lâhık olan Eylo veledi Siman meclis-i şer-i şerifü'l lazümü'l üz- zü'l ve't teşrifde Mardin Ka'în Erbaîn Kinisası'nın mütevelli ve nazırı olup medîne-i mezbûre ahâlisinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milleti'nden Eblehad veledi Semasi emmisi kişi mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîhe ve nafize olduğu halde her biri bi'l ihsân ve bi'l vekâle ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûp ukdatü'l zikr'in sûduruna değin bil'â'detü'l şer'i müstâkila mülk ve hakkımız olup medîne-i mezbûrenin Hane Çarşusında vaki' bir tarafdan Şehtine Zade Camî'-i Hızır Ağa dükkanı ve bir tarafdan Hannâ mezkûrun vakıf dükkanı ve bir tarafdan Tabahha Fatma Hatun'un menzili ve taraf-ı rabîğ-i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden bir bab mülk dükkanımızı cem'î tevabî'ğ-i ve levâhık'ı ve kaffe'i hukuk ve mürâfıkıyla tarafeynden icab-ı ve kabulü havi şûrut- ı müfside ve muvaza'âdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile Kinisay-ı mezkûr içün nazır mezbûr Eblehad yirmi dört buçuk asiye (?) lirayı Osmaniyeye her birimiz bi'l ihsân ve bi'l vekâle bey'ü ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi dört buçuk lirası dahi Kinisay-ı mezkûre malından ve nazır mezbûr yeddinden

tamamen ve kamilen ahz ve kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm dükkan hudûda-i mezkûrde asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb Kinisay-ı mezkûrenin cümle-i emlakinden olmuşdur ve mezkûrenin gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmû'l tasî' ışrîn mîn Cemaziyel'âhir li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.93/B.6

Mehir Davası

Kibar Ağa ile Ömer Çavuş'un Î'lâmının Kaydıdır.

Müdde-i vekîl merkûm Ömer Çavuş meclis-i şer'ide arzuhâlde mestor […] müvekkilem kızım Fatma Hatun'a zevce-i medhûl behası olup tarihinden […] sabît tatlik eden […] iktizada müdde-i-nde ve muâvenet sâkinesi dahi arz ve takdir olunmak matlubumdur deyû ba'de'l vûrut […] ve'l istintak ol dahi cevabında o kadar guruşdan mihr'i mûecceli olmayûb inkarına mekarına da'vâ etmiş isem de el hâlete hazihde ve mûsallimun tesmîyesiyle dört yüz guruş üzerine mihr'i mûaccel ve yüz guruş üç mahda nafaka muâvenet seksen ki cem'ân beş yüz guruş sûlh ve bedeli sûlh olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş meclis-i şer'ide vekîl merkûm Ömer Ağa'ya tamamen eda ve teslim ol dahi kabz ve teslim ve her biri aherin bi'l ihsân ve bil vekâle âmme-i da'vâdan ibrâ ve iskâ tart eylediği huzur-u alilerine î'lâm olunur. El-emr-i mîn tahrîn fi 21 Cemaziyel'âhir sene 88. (1288).

S.93/B.7

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Baş Mahallesi'nde sâkine ve şahsı mûarrefat-ı teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milleti'nden Seydi bint-i İbrahim El-Celazi nâm Hatun meclis-i şer-i şerifü'l lazümü'l üz-üz'l ve't teşrif'de yine medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i devlet-i müşarü'l ileyhanın Katolik Milleti nisvanından şahsı mûarrefe Şemi bint-i Cerco Kirko nâm Hatun mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûp ukdatü'l beyânın sûduruna değin yed ve taht-ı tasarrufumda bi'lâ'retü'ş şer'i hak ve mülküm olup mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Hannâ veledi Handûle mülk menzili ve bir tarafı Mehmet Göçüni bin Osman mülk menzili ve taraf-ı sülüs ve rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd ve kagir bir divanhâne altında zerr-i zemin ve matbah ve bir ma'i

vûsulünün berû şayıklarına havi bin beş yüz guruşa tarafeyn icab ve kabulü havi şûrüt-ı müfside ve muvazaâdan ari şerikin izn-i ve icâzesiyle mezbûre semeni Hatun'a bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruş bana tamamen def ve teslim tebdihi kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim. Ba'del yevm menzil-i mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteriye-i mezbûre Şemi Hatun'un mülk müşterası ve hakk-ı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe-t tasdikü'ş şer'i ma hüvel vaki' bi't-talep ketb. ve î'mlâ olunursa tahrîren fi'l yevmû'l sadîs ışrîn mîn Cemaziyelâhir li sene semanin ve semaniye mieteyn ve elf.

S.93/B.8

Miras Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesi'nden sâkine Sudi Hatun bint-i Necip Efendi ibn-i Ömer Efendi zat-ı mezbûre-i arifân medîne-i mezbûrun ahâlisinden İbrahim Ağa bin Salih Ağa ve Seyid Süleyman ibn-i Ali nâm şahit meâdeleti şehâdetleriyle mahzârı hasmı cahidde da'vâ-i sahîhe zımmında vekâleti sabît medîne-i mezkûre esbak Müfti Mükerremetlü El-Hac Mehmed Ali Efendi ibn-i İbrahim El-Hac Abdülgavûr Efendi muvâcehesinde medîne-i mezbûr mahallâtından Tekye Mahallesi'nde vaki' bir tarafdan Nizameddin Ömer Efendiler ibn-i Abdülselam Efendi mülkün ve menzillerin ve etraf-ı selâsesi tarîk-i âmme ile tarîk-i âmme ile Mehmed ve Muhip Efendi menzili lakin marûf mezmûr bir bab menzilin tarihinden olunur tesmiyesiyle mukâddem mevâfık mûma ileyh Necib Efendi ibn-i Ömer Efendi bin Mehmed Efendi mülk-ü ve hakkı harici olup hali cevabında ve kemal-i ak'l zımmında menzil-i mahdûd mezkûrun nısf-ı şaiki zevcesi mezbûre Hatun bin Abdullatif Efendi ibn-i Mehmed Efendiye iki bin guruş semeni medfû-u makbûzu ve mukâbelesinde ve bey'ü ve temlik eyledikten sonra ve diğer tasarruf bi'l kayyû'l vefat mülkü olup ba'de zevcesi mezbûre Zemzem Hatun'a dahi vefat edup verâseti sûreti kebîre nazırları müvekkilem zevcem mezbûre Sudi Hatun mûma ileyh Efendinin zevcesi Fatma Hatun ve diğer A'işe Hatun ile ebeveyn er karındaşı Mehmed Efendiye münhâsıra olub ve mesele'i merânları tahâkimû'l

feranlığı sahîhim dokuz sehîmden olub ikişer sehmî nebat-ı mezbûrât ba'de ve A'işe Hatunlara ve üç sehmî Ümmü mezbûre Mehmet Efendi bin hesap etmekle el-hâlete hazihi Sudi Efendi mûma ileyh menzili mahdûd mezkûrde diğer nısfı şaiki ve her zabt ve tasarruf eder olmağla suâl olunup zikr olunan menzilin diğer nısfı şaikinden müvekkilem zevcem mezbûre Sudi Hatun içün isbat eden hisse-i ırsiyesi keyfiyetle mahalde sâkine teslime bi'l vekâle mûma ileyh Efendiye teyit olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak efendi mûma ileyh hafi cevabında fi'l hakika sehmî mezbûreden müvekkilesi zevcesi Sudi Hatun'a aid iki sehmî ikrar lakin menzili mahdûdu mezkûrun ve diğer nısfı şaiki dahi kezalik ol tarihde müteveffâ-i mûma ileyh diğer zevcesi Meloş Hatun bint-i Süleyman Ağa el-mütevelline kezalik iki bin guruş ile bey' ve temlik ve teslim ol dahi iştira ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabul eyledikten sonra zevcei mezbûre Mazusi Hatun dahi tarihi mezkûreden yirmi beş sene mukâddem civarında bint-i mezbûre zevcem Fatma Hatun kezalik meblağ-ı mezbûr ile diğer nısf-ı şaiki mezkûr-u bey ve temellük ve tesellüm edûp vefâtından sonra verâseti bana ve sûduriye kebîre kızları Şahi Hatun Peruze Hatunlara tahsis olduktan sonra ve diğer nısfı şaiki mezkûru sicillatından mezbûrtân müstakilâ-i muârib olup ve nısfı şaiki mezbûru ber veçh-î muhârrer nebat-ı mezbûrat yedişer sehîmden vaki' mezbûr Mehmed Efendi üç sehîm ait olduğu maldan ve diğer nısfı şaiki mezkûre müstakilâ bi hakkı vaz-ı yedd ederüz deyû veledi El-Rafi mûma ileyh Efendi eylediği vaki' meşrûğı her biri mahallin ba varaka mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâda eydüği ihbar olunan medîne-i mezbûrenin ahâlisinden Rahi Zade Ali Efendi ile Emir Kâtîbi Efendi ve Molla Ömer bin Mehmed Efendi el- muâyyen ve Süleyman Ağa bin El-Yasin El-Mahuzi nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe veçh-î şer'i üzere ispat etmekle mûcibiyle müvekkilesinden izafetle müdde-i vekîl-i merkûm Seyid Halil eylediği ziyade hisse-i da'vâsıyla mûma ileyh El-Hac Kemal Efendiye ber veçh-î şer'i muarrazâdan alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr fi'l yevmü'l hamîs ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'ûla li sene semaniye ve semanin ve mieteyn ve elf.

S.92/B.9

Miras ve Alacak-Verecek

Davası Ma'rûz-i Dâ 'îleridir Ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Eminüddin Mahallesi sâkinlerinden şahsı tarîf şer'iyle muârrefe-i Helin bint-i Yusuf Hako nâm Hatun'un tarafından zikr-ı âtî da'vâ-ya vekîl meclis-i şer'i Farisi ibn-i Hızır nâm kimesne yine medîne-i mezbûre mahkemesine makûd meclis-i şer'i de yine medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Süryani Milleti'nden müvekkile-i mezbûre Heli'nin emmisi Maksi Emsic veledi Sako muvâcehesinde medîne-i mezbûre mahallâtından Şehidiye Mahallesinde ka'în bir tarafdan Ahmed ibn-i Hüseyin Ağa mülk menzili ve bir tarafdan Alo Areba menzili ve bir tarafdan Emsic Kasar menzili ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab mülk menzile müvekkilemin ceddi Hako'nun hayatında mülkü olup tarihinden otuz sene mukâddem merkûm Hako vefatı vûku bulmasıyla müvekkile-i mezkûre babası Yusuf ve emmisi Maksi Emsic de ırsen intikal etmekle cend sene salmena (?) hakkı mutasarrıflar iken ba'de merkûm Yusuf dahi fevt olup kızı müvekkilem mezbûre-i Helin Hatun ile zevcesi Meryem bint-i Maksi İlyas ve merkûm Maksi Emsic müntakil olup ba'de müvekkilem anası zevcei mezbûre Meryem dahi vefâtı vûkuyla ancak kızı müvekkilem mezbûre-i terk edûp bi hükmü'l lehü'l nısfı menzil mezkûr sekiz sehîmden beş sehmî müvekkilem mezbûre Helin'in ve üç sehmî merkûm Maksi Emsic mülk mevrûsları olup tarihinden iki sene mukâddem müvekkilem ile merkûm birlik de mutasarrıflar iken iş bu merkûm Maksi Emsic kendü nısfı hissesiyle beraber menzil mezbûrun cümlesini aherden gaîbü'l anî'l meclis-i El-Hac Hüseyin ibn-i Hıdıriye bundan iki sene mukâddem üç bin yedi yüz guruşa semenî medfûh ve makbûlü bey' edûp müvekkilem mezbûre bey'ü mezkûru muhabere olmağla meblağ-ı mezbûreden aled tarîkû'l münasibi hissesine isabet eden cem'an bin yüz elli altı kuruşa ve Nebare (?) merkûmun Maksi Emsic zimmetinde olmağla bi'l vekâle bi't-talep ederim deyû ba'de'l da'v-a ve'l istintak ol dahi cevabında menzili mezkûr müstakilâ mülküm olup yirmi seneden mütecaviz mezbûre Helin'in huzurunda menzil mezkûre müstakilâ mutasarrıf olmamağla kendü dahi Hannâ'da sâkine olup vekîl merkûm karısının da'va-i meşrûhası müvekkilesine izafetle iltikat müsevvi şaiki değildir deyû mezbûre Helin'in Emmisi merkûm Emsic ile menzil mezbûrun dahi Hannâ be'ine dahi diğer müştera mutasarrıf olunduğuna vekîl merkûm karısı Pembe'ye havale ve cihetle def-î istihâl olundu ise de Pembe'den işâr-ı gahr edûp temlike dahi taleb olmamağla vekîl merkûm karısının müvekkilesi Helin'in ol izafetle merkûm

Emsic'e tasaddi eylediği dava meşrûcesiyle ber veçh-î şer'i muarrazaâdan men' olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el emr-î men lehûl emr fi'l yevmû'l hamîs Recep li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.91/B.10

Arapça Belge.

S.91/B.11

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milleti'nden veledi Hannâ mûdebâne-i meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz- zü'l ve't teşrif'de yine medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve milleti mezkûreden şahsı Pusa veledi Ohan El-Kendir nâm kimesne mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûp ukdatü'l beyanın sûduruna vekîl yed ve tahtı taarrufumda olup medîne-i mezkûre mahallâtından bir tarafdan merkûm Şehas Yusuf etraf-ı selâsesi tarîk-i âmme ile mahdûd ve kagirlerden maslabalı bir bab dükkanımı sehîmle maaşımla ve Sebusi tarafından icab ve kabûlü havi şurut-ı müfside muvazaâdan ari sekiz yüz yetmiş beş guruş mevkûh makbûzam merkûm Şehas Yusuf bey ve temlik ve mahallinde teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î mûbeyyin iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edildikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr sekiz yüz yetmiş beş guruş menzili merkûm şahsı Yusuf tamamen bana def ve teslim tebdihi ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de ma dükkanı mahdûde-i mezkûre benim asla ve kat'a alakam kalmayûb müşter-i merkûmenin mülk müşteran ve hakkı sarf sahîh olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdik ma vaki' bi't-talep ketb. ve î'mlâ olundu fi'l yevmû'l tasi' mîn Recebü'l emr-i li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.90/B.12

Vasi Tayini ve Miras Davası

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesi'nde sâkin Faşoh Zade Yahya Çelebi ibn-i Abdülkerim nefsinden bi'l asâle ve validesi Zeliha bint-i Yusuf Efendi nâm Hatun ile mezbûr Yahya Çelebi'nin hemşiresi Hadice Hatun ve mûteveffâ biraderi Ali Efendi ibnû'l mezbûr Abdülkerim'in zevcesi Emine bint-i Molla Halil nâm Hatunlar taraflarından zikr-i âtî bey ve kabz semene vekîlleri ve müteveffâ-i mezbûrun sagîr oğulları Yusuf ve Mehmed

Ragıb ile sagîre kızları A'işe ve Cemale'nin sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesviye-i umurlarına kab'lî şer'i ma leddine ba hüccet-i şer'i vasileri olduğu zatı mezbûrat marîfeti şer'ine arifân mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Abdurrahman bin El-Hac İbrahim El-Şafi ve Hacı bin Abdo nâm meâdeleyn şehâdetleriyle ber nehc-î şer'î sabît ve sûbutu vekâlet ve vesâyete hükmü şer'î'ü'l lâhık olmağla bi'l vekâle ve bi'l vesâye meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûrenin mahalle-i mezkûresinde sâkine zatı muârefe Vahide bint-i El-Hac Abdullah Hadi El-Helvacı nâm Hatun tarafından zikr-i âtî şer'iye vekîl şer'i zevci bakkal başı Mehmed Reşid Ağa ibn-i Seyid Ali El-Helvacı mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin talebe müvekkilân mezbûrat ve sîgar mezbûruna meşâ'en ve müştereken mülk ve hakkı mevrûsumuz olup medîne-i mezbûrenin sûk'ul tevâbında vaki' bir tarafdan Saraçhane Çarşusı ve bir tarafdan Roza Zade Hacı Mustafa'nın vereseleri dükkanı ve bir tarafı Hacı Germü Zade Abdullah ve Bazar Başı Ahmed bin Seyid Mustafa ile müşterek dükkanları ve taraf-ı rab'î'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagir bir bab baş bakkal dükkanı ve üzerinde bulunan kagir eyvan kabl'î kısmet olmayan mülk dükkanımızın vasîleri olduğum sîgar mezbûrun Yusuf ve Mehmed Ragıp ve A'işe ve Cemale'nin babaları müteveffâ-i mûma ileyh Ali Efendi'nin zimmetinde olan dûyunu müsbite-i şer'iyenin ifâsı içün semeni meseleye ahere esbak kabl'î şer'i envaruna mezûn olmamla bundan akdem ba ma'rîfet-i münadi bey'ü arz ve ba'de'l müzâ'ide'l aleniye ve'l inkita el rağbat vekîl-i mûma ileyhin müvekkilesi mezbûre Vahide Hatun on bin beş yüz guruşa […] ondan ziyade […] zuhûr etmediği gibi meblağ-ı mezbûr on bin beş yüz guruş dahi el-yevm ma misli olduğu zeyl-î hüccetde muhârrerül esami müslimin ihbarlarına zahir ve mütehâkkik olmağla ben dükkan mahdûd mezkûr ise bi'l asâle ve bi'l vekâle ve bi'l vesâya cem'î tevâbi' ve'l levâhık ve kaffe-î hukuku ve marîfetiyle tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile müvekkile-i mezbûreye izafetle vekîl merkûm Mehmed Reşid Ağa'ya semeni misli olan meblağ-ı mezkûr on bin beş yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve bi'l vekâle tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on bin beş yüz guruşdan müvekkile-i mezbûre malından ve vekîl mûma ileyha yeddinden tamamen ve kamilen ahz ve kabz ve istifa eyledim. Ba'de'l

yevm dükkanı mahdûde-i mezkûrede benimle müvekkilelerim el-mezbûrat ve sîgarı mezbûrunun asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteriye-i müvekkile-i mezbûrenin mülk müştera ve hakkı harici olmuşdur. Ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sülüs mîn şehr'î Recebü'l sahîh li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.90/B.13

Miras Davası

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Gurs Nahiyesi kurasından Gurs Usta Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefat eden Mehmed Said bin Ramazan El- Arabın verâse-i zevce-i menkûhe-i mezdekesi Kameri bint-i Halil nâm Hatun ile sulbî kebîr oğlu Hasan ve Ahmed ve sulbîye-i kebîre kızları Nev'î ve A'işe ve Hedî sulbîye seğîre kızı Hembur mütehasıs tashîhi mesele'i meranları seckû'l feranlığı (?) altmış dört sehîmden olup sehmî mezkûreden sekiz sehmî Rıza zevce-i mezkûre Kameri Hatun ve yedişer sehîmden yirmi sekiz sehmî nebat mezbûrân ve on dört sehîmden kezalik yirmi sekiz sehmî inbat mezbûrân esabini tahâkkuktan sonra onları tarife-i şer'iyle mülâfe-i zevce ve nebat kebîrat-ı mezbûrân Kameri ve Nure ve A'işe ve Hedi Hatunlar meclis'i şer'i şerifü'l enverde baisü'l kitab inban-ı kebirân mezbûrân Hasan ve Ahmed mütehâsıslarında cem'î umurlarında mîn kûlli'l vûcuh ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûp mezbûr müteveffâ- i mezbûr Mehmed Said'in tereke ve muhâlefatı olan akarat meselû'l lazım ber tashîhi mezkûr bize aid olan mîn hasbel mu'i yirmi dokuz sehîmlerimizi bi'l mûtavvah levalarsa (?) karındaşlarımız inbat mezbûrân Hasan ve Ahmed'in meccânen terk edûp ve zimmetleri ibrâ-i âmme-i tashîh şer'i ile ibrâ ve iskât eyledik izah-ı ibar-i mezkûrumuzu ber minval-i muhârrer kabul ve tasdik ve kezalik âmme'i dava kaffete mümasattan zimmetleri ibrâ'i âmme ile ibrâ eyledikleri ve her bir sehîmleri aherin ibrâsı şifâhen ve vicâhen kabul ve tasdik eyledik dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l sülüs ışrîn mîn şehr'î Receb li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.90/B.1

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Usta Karyesinde sâkin Hasan bin Mehmed Seyid nâm kimesne meclis-i şer'imiz lazım'ül üz-zü'l ve't teşrif'de baîsü'l kitab medîne-i mezkûre tüccarlarından El-Hac Halil Çelebi ibn-i El-Hac Hasan mahzârında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm ettikde ukdatü'l beyanın sûduruna değin eşcarı ma'rûsasını mülk mevrûsum ve miri arazi mefûzdan olup karye-i mezbûre ka'în bir tarafı Hasan Eybu bahçesi ve bir tarafdan Kıro ve Ahmed Ali Sadi bahçesi ve bir tarafdan mûma ileyh bahçesi ve tarîk-i Molla Mehmed El-Gursi bahçesiyle mahdûd ve bir kıt'a suli bahçesi istimarını mûma ileyh bin guruş semeni tesmîyesiyle tarafından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eyledik de ve yeri dahi muâyyen mûma ileyhle kezalik ferağı ve teffiz ol dahi teferruğ ve tefefvüz ve kabz ve kabul eyledikten sonra emlakin semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin guruş bekası mûma ileyh def ve teslim tebdihi ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm ba semeni mahdûda mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşter-i mûma ileyhin mülk müşterası ve hakkı ve semeni olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i nizam memana intizam seniyesine şifâ'en senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr'î Recebü'l Gurre li sene ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.89/B.15

Sayfa 90 Belge 12'nin tekrarı olan belgedir.

S.89/B.16

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkin Sarac Başı Ahmed Ağa ibn-i El-Hac Mustafa meclis-i şer'i şerifü'l enver ve memâfil dini hayfû'l ezherde mahalle-i mezbûrede sâkin baîsü'l kitabı Mahdumi Süleyman Efendi mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin ve zikr-i cali-i menzilden hissei muâyyenesi mülk ve hakkım olup mahalle-i mezkûrede vaki' bir tarafdan mekabir ve üç tarafı tarîk-i âmme ile mahdûd oğlum merkûm Süleyman Efendi ile müşterek bir bab menzil mülk olduğu konak üç bin yirmi semerenin şimali ve garbi sekûleriyle derûnunda bulunan kilerin itsalinde

bulunan garbi eyvân ve dahilinde olan manzara ve hüdalarında bulunan sulu ve beher sene Şehidiye Camî'i şerif'ine yirmi guruşla cürmü muhârrem şerife dahi yirmi guruş ki beher sene kırk kuruş hebrali şûrut olan tahtâni tabakasında vaki' ahur ve havlu kapusında su mûrur-u şamil hisse-i mûatebe-i malûmesi bi'l cümletü'l tevâbi' malevâhık ve kaffetû'l ma'rûfetü'l ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile altı bin guruş olmalı mezbûr Süleyman Efendiye bey'ü ve temlik ve teslim eyledik de ol dahi ber veçh- î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm kabz u kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altı bin guruş temasa bana def ve teslim edûb tebdihi yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm hisse-i muâyyen mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb oğlum mezbûrun mülk müşterası ve hakkı harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ve ketb. olundu fi'l yevmû'l sadî ve'l ışrîn mîn şehr-î Recebü'l Gurre li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.89/B.17

Sayfa 90 Belge 14'ün tekrarı olan belgedir.

S.89/B.18

Mülk Satışı

Kesik Belge

Bahçeleri ve taraf-ı rabî'i kebîr ile mahdûd bir kıt'a suli bahçenin eşcarı ma'rûsasının nısfı şaiki mûma ileyh tarafından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari sekiz yüz guruş semeni tesmîyesiyle bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber minval-i muhârrer menzil ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb yeri dahi ba izn-i sâhib-i arazi iki yüz guruş bedel tesmîyesiyle kezalik mûma ileyh El-Hac Halil Çelebi fera'ı teffiz olduğu teferru' ve tefefvüz ettikten sonra semeni ve bedel ki cem'an bin guruş mûma ileyhden ba tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bahçe'i mahdûd mezkûrenin nısf-ı şaikinden benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb menzil mûma ileyhin mülk müşterası ve hakkı mukâvemeti olmuşdur deyû köh gıbbe't tasdikü'l muteberü'l şer'i nizam mehasin-i intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ve'l

ışrîn mîn şehr-î Recebü'l hâsm li sene semanin semaniye ve mieteyn ve elf.

S.88/B.19

Sayfa 90 Belge 13'ün tekrarı olan belgedir.

S.88/B.20

Vasi Tayini ve Alacak-Verecek Davası

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Cedid Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletin'den Cebrail veledi Arslan veledi Yusuf'un ber veçh-î cali-i hasr-ı hüsrevani eravani (?) olduklarını iddia eden sulbî kebîr oğulları Osbit ve Mihail ve Cercis ve halen Amasya'da bi'l müsâfere sâkin İlyas ve diğer oğlu müteveffâ-i Zafi'nin sagîrleri Nasri ve Berkenti'nin vasîleri diğer oğlu Emsic meclis-i şer'i akvamü'l enverde bi'l asâle ve bi'l vesâye ve bi'l virâne-i müverrisimiz babamız müteveffâ-i mezbûr Cebrail'in medyûn-u medîne-i mezkûre sâkinlerinden Mustafa bin El-Hac Kasım tasarrufatları mîn kûlli'l vûcuhun sahîhe ve nafize olduğu halde üzerine dava ve takrîr-i kelâm edûb müverrimiz babamız müteveffâ-i mezbûr Cebrail'in iş bu merkûm Mustafa zimmetinde cihet-i ferseden yirmi guruş alacak hakk-ı kable'l ahz ve'l istifâ fevt olup verâsetini yerlere ve hala Amasya'da bi'l müsâfere sâkin merhûm İlyas ve diğer oğlu müteveffâ-i mezbûrenin sîgarları tasaddi dersimeden münhâsıs ve bizden gayr-i verâseti ve terekesine müstehâk aheri olmamağla meblağ-ı mezbûr yirmi guruş bize ve Amasya'da olan merkûm İlyas ve sagîran mezbûrân müverrikat olmağla medyûn merkûm Mustafa'dan bi'l asâle ve bi'l verâsete ve bi'l vesâye hala talep ederim deyû dava ettiklerinde gıbbe'l suâl merkûm Mustafa dahi cevabında cihet-i mezkûreden müteveffâ-i merkûm Cebrail ile zimmetinde ol miktar guruş sahîhasını olduğu mestûime ikrar lâkin muhârrer med'ûnu merkûmenin ma'âda ve rant müdde'âlarını inkar edilmek med'ûne mezbûrdân ber minval-i muhârrer mevalarına mütâlik bin taleb olunduk da medîne-i mezkûre sâkinlerinden ve udûl-u icraya ricali müsliminden Hasan bin Hamza ve Numan bin El-Hac Mahmud nâm kimesneler li ecli'ş şehâde meclis-i şer'i hazıran olub eş-şehâde olduklarında fi'l hakika med'ûn-u mezbûrdân vasiyet ve mûneccel ve Cercimi ve hala Amasya'da sâkin İlyas ve müteveffâ-i emini Kavm Rıfat'ın oğulları Nasri ve Racine Kütad oğulları ve oğlunun olan sagîrleri olub olmamasıyla med'ûnû mezbûrdân

verâseti mûnehhede olub ve bunlardan gayrı verâseti ve terekesinden müstehâk aherî olduğu malumumuz değildir cevabında bu hususa veçh üzere şâhitleriz şehâdet dahi ederiz deyû her biri mûtefikü'l lafz olduğunu eş-şehâdet şer'iye ettik de şâhidanı mezbûrân ba varaka mestûre sera ve bağde alena zikrin ad'l ve makbûlü'ş şehâde olduğumla mûcibince ba'de'l hüküm ve tebeyyûn tashîhi mesele-i mirasları mûhakemü'l feraiz on sekiz sehim olub üç sehîmden eyvân mezbûr yine on beş sehmî ve iki sehmî sagîre-i mezbûr nasriyede bir sehmî sagîre-i mezbûre restimiye isabet ettikten sonra eyvân mezbûrlarından dahi mezbûr Emsic olub ve mutemaşil ve Cercisi meclis-i şer'ide cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb babamız müteveffâ-i mezbûr Cebrail Hüseyin vefâtında zikr olunan Amasya'da mûcure bağımla mehasatından (?) ve terekesine ve hamd eden kimesnelerinden taleb ve da'v-a ve ahz u kabz ve mefûzundan bizim hisse-i araziyemizi bize irsali ve El-Salih veledi El-Hac bey' ve serad cem'î ve ibrân ve hususu mezkûr mûzaf olduğu umurun kaliyesine tarafımdan vekâlete âmme-i sahîhi şer'i ile zikr olunan Amasya'da bulunan li ebeveyn karındaşları merkûm İlyas'ı nevale tevâfuka vekîl ve nebat münâye hesab vesâyet ve tebeyyûn eylediği malûm-ubi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' ışrîn mîn şehr-î Recebü'l asm li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.88/B.21

Sayfa 90 Belge 14'ün tekrarı olan belgedir.

S.88/B.22

Mülk Satışı

Kesik Belge.

Bi'l vekâle ve müvekkile-i mezbûre El-Hac Süleyman ibn-i Yusuf Osman kendü nefsinden bi'l asâle meclis-i şer'i akvamü'l lazümü'l üz-zü'l ve't ta'zîmde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Hannâ veledi Elrem Kerabid mahzârında mîn kûl'lil vûcuh cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûp ukdatü'l beyanın sûduruna değin bi'l vekâle ve bi'l asâle mülk hakkımız olub mahalle-i mezbûrede ka'în bir tarafdan El-Hac Kemal bin Hemuter'in mülk menzili ve bir tarafdan Tarık ve Mehmed bin El-Hac Hasan Lazime mülk menzili ve taraf-ı selâse ve rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd ve

kagirden konak iki sekülü bir semere derûndan bir kiler ve bir manzara içinde kiler ve üzerinde eyvan ve bir matbah ve su kuyusu ve tahtâni yine kagirlerine iki meclis üzerinde ve eyvân ve bir ve küçük oda ve konak bir memşa ve tahtâni kezalik bir memşani şamil tarafdan El-Hac kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Hannâ'ya merkûm Hannâ'ya on bin guruş bi'l vekâle ve bi'l asâle bey'ü bat sahîh şer'i ile be' ve temlik mahallinde sekayık (?) teslim eylediğinizde ol dahi ber veçh-î muhârrer menzil-i mahdûd mezkûrun cem'î tevâbi' ve'l levâhıkıyla ve kaffe-i müştemilât ve mürâfıkla iştira ve temellük ve tesellüm kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr on bin guruş merkûm Hannâ yeddinden bi'l vekâle ve bi'l asâle tamamen ve kamilen ahz ve kabz ve istifa eyledik bizim bi'l vekâle ve bi'l asâle ve rûcuhâna mîne'l vûcuh ve sebarı alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteri merkûme Hannâ'nın mülk müşterası ve hakk-ı sarf-ı harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dediklerinde ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmû'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Recebü'l asım li sene semanin semaniye ve mieteyn ve elf.

S.87/B.23

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Gurs Usta Karyesinde sâkin Ahmed ibn-i Mehmed Said nâm kimesne medîne-i mezbûre mevkisinde meclis-i şer'i bi't tevârih de baîsü'l kitab-ı medîne-i mezkûre tüccarlarından Camgöz birader imam Halil Çelebi ibn-i El-Hac Hasan mahzârında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcar-ı mülk mevrûsum ve miri arazi müstâkilem olub karye-i mezbûre akarında ka'în bir tarafdan ve bir ve bir tarafdan mezeristan ve bir tarafdan Ahmed Alo Cari ve Hacı Abdulkadir bahçeleri ve taraf-ı rabî'i kebîr ile mahdûd ve bir kıt'a bahçenin nısf-ı şaiki izn-i şer'ikle mûma ileyh El-Hac Çelebiyle eşcar-ı ma'rûsası tarafından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari sekiz yüz iki pare semeni medfûh makbûle bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eylediğinde ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb yeri dahi mûma ileyh meccânen fera' ve teffiz ol dahi ber veçh-î muhârrer teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul eyledikten sonra eşcar-ı ma'rûsasıyla semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz yüz yirmi pareyi mûma

ileyhden tamamen ahz ve kabz istifa eyledim ba'de ma bağ-ı mahdûde-i mezkûrenin tasdik nısf-ı müşâbinde benim asla ve kat'en alaka ve medhalim kalmayûb müşteri mûma ileyhin mülk müşterası olmuşdur keyfa ma yeşa malik mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i nizam teffika senedinin me'mûru tarafından it'a ve iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.87/B.24

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin etraf-ı şehr'î kurasından Reşmil Karyesinde sâkinler Musa ve Halil Ati Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'i akvamü'l lazım'ül üz- zü'l ve't ta'zîmde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Amusi veledi Yusuf mezbûr mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufat-ı sahîh icâr'en olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin yedd ve taht-ı tasarrufumda olub karye-i mezkûre akarında vaki' bir tarafdan Maso Mehmed ve bir tarafdan Şeyh Recep bahçesi ve tarafeyn-i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a bahçenin eşcar-ı ve köşkün sülüs şaiki on sehîmden iki sehmî Macapesi (?) tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Amusi semeni tesmîyesiyle beş yüz guruş semeni medfûh ve makbûzuna bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î meşrûh iştira ve temellük ve tesellüm kabz u kabul edûb araz-i dahi Mamapa (?) merkûm Amusi kezalik fera' ve teffiz ol dahi teferru' ve tefefvüz ve kabz u kabul edildikten sonra emlakin mezkûre semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş merkûm Amuzinde tamamen eda ve teslim tebdihi ahz kabz ve istifa eylediği fi ma ba'de bahçe-i mahdûde-i mezkûrenin mülk müşterası ve hakk-ı makbûzu olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedik de gıbbe't tasdikü'l mûteber'ü'ş şer'i nizam ma'ân intizam seniyesin. Kesik Belge.

S.87/B.25

Borç Davası, Emanet Para ve Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Gurs Usta Karyesinde sâkin Hasan bin Mehmed Said nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'i şerif'de baîsü'l kitab medîne-i mezkûr tüccarlarından El-Hac Halil Çelebi ibn-i El-Hac Hüseyin mahzârında ikrarat ve

tasarrufat-ı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdat-ı cali'ü'l beyanın sûduruna değin şimale (?) mûma ileyh El-Hac Halil Çelebi beyinlerimizde bi'l münâsefe müaş'en yedd ve taht-ı tasarrufumda olub karye-i mezbûr ve hudûd gerek hekaş bir tarafdan ve bir ve bir tarafdan mezeristan ve bir tarafdan Ahmed bin Alo Sadi ve Hacı Abdulkadir Efendi bin El-Hac Abdulkadir meclis-i şer'ide bi'l vekâle iş bu yeddimizde olub […] natık olduğu üzere müteveffâ-i mezbûr Seyid Halil bin Molla Hüseyin İskat'in zimmetinde geçen yetmiş altı senesi şehr-i şevval-i evvel-i aherin tarihiyle mevrûsum iki bin beş yüz yetmiş beş guruş müvekkilem mûma ileyh sahîh deyn-i olub ve meblağ-ı mezbûr iki bin sekiz yüz yetmiş beş guruş mukâbelesinde zikr-i âtî Camiü'l Kebir Mahallesi'nde vaki' bir bab menzilin yanında terhini va'âzıyla ol dahi irtihân ve teslim ve kabz u kabul ettikten sonra meblağ-ı mezbûru müvekkilem kable'l irane ve şamı şerife azimet ve orada vefâtı vaki' olub hala zimmetinde olmağla suâl olunmayub zikr olunan mahalle-i mezbûrede ka'în bir tarafdan Hıran ve bir tarafdan Hüseyin Kamo menzili ve bir tarafdan Salih Ağa veresesi menzili ve taraf-ı rabî'i Tütüncü Abdulgafur menzilesiyle mahdûd kagirden eyvân bir meclis içinde kiler ve matbah ve su kuyusu ve memşa-i şamil bir bab mülk menzilin müteveffâ-i mezbûr Seyid Halil'in hayatında ili'l vefât mülk-ü olduğu hasebiyle semeni tesmîyesiyle ahz bey' mûma ileyhin alacak hakkı ifa olunmak kısmi merkûm Molla Yusuf tenbih olunmak matlubumdur dedik de gıbbe't suâl kısm-i merkûm cevabında müteveffâ-i merkûm Seyid Halil'in ol mikdar guruş ve menzil mezbûr rehininde olduğu müvekkil mûma ileyse deyn-i olduğu malumum değildir deyû inkar etmekle müdde-i vekil-i mûma ileyh Mehmed Davud bin Efendi ber veçh-î muhârrer müddeâsına mutabık mabeyn taleb olunduk da her biri mahallinde ba varaka-i mestûre sera ve bağde alena lede'l tezkiye şehâdetleri makbûle olmağla şahidan-ı mezbûrân ile Hüseyin bin Seyid Salih ve Mehmed bin Abdulkadir nâm kimesnelerin bi'l muvâcehe şehâdetleriyle veçh-î şer'i üzere ba'de'l isbat kab'lî şer'ilerinden ma huna ba ma'rîfet münadi'i sûk-ı sultanı ve mecmu olan mahallerde iki ay mikdarı medar-ı müzayede olunduk da ra'bat-ı naşi inkitadında medîne-i mezbûre mahallâtından mezkûr Latifiye Mahallesinde sâkin Zemzem Hatun ibn-i El-Hac Abdulkadir ma'rûfe alarak üzerinde bin beş yüz elli guruşa karar ve ziyade ile talebi ahiri dahi zuhur etmeyûb ve meblağ-ı mezbûr eden menzil-i mahdûd mezkûrun el-yevm semen-i misli idüğü zeyl-i

hüccedde müşâhede esami men'i kimesnelerin ihbarlarıyla mütehâkkik olmağla menzil-i mahdûd mezkûr ise bi cümle mesafeyle (?) ve Sebon tarafeynden ba tashîhü'ş şer'i ve asâle icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari ve bey'ü batsahîh şer'i ile mezbûre Zemzem Hatun'dan bi'l vekâletü'l mezbûre meblağ-ı mezbûr. Kesik Belge.

Ahmed Efendi, Davud Efendi, Tapû Kâtibi Halil Efendi.

S.87/B.26

Ortak Değirmen Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Sersi Kürsi Karyesinde sâkinler Mehmed bin Hüseyin Ağa ile oğulları Ahmed ve Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'i şerif'ül lazım-ül üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezkûre sâkinlerinden baîsü'l kitab Ahmed Sek Zade El-Hac Ali mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna mülk ve hakk-ı mevrûsumuz olub karye-i mezbûre akarında vaki' etraf-ı rabî'i dere ve cem ve kabir ile mahdûd Könek Değirmeni demekle ma'rûf meşhûr bir bab kürümün on iki sehîmden olub üç sehmî şamillerini ba izn-i icazet şüreka-i tarafından bi'lâ taleb ve'l kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari mûma ileyh El-Hac Ali iki bin dört yüz guruş semeni medfûh ve makbûl-ü bey'ü bat sahîh şer'i ile bey'ü ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr bin dört yüz guruş tesmîyesiyle mûma ileyh El-Hac Ali'nin bize vaki' ve tedibinden dahi tamamen ahz ve kabz ve istifa eyledik de ba'de'l yevm zikr-i mîn mahdûd mezkûrenin El- Hac sehmî şaiklerini müşteri mûma ileyhin mülk müşterası ve hakkı sarf haricileri olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dediklerinde ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmû'l tasî' mîn şehr'î Şabanü'l muâzzam li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.86/B.27

Sayfa 88, Belge 20'in tekrarı olan belgedir.

S.86/B.28

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin […] Semasi Cercisi Ferso tarafından zikr-i âtî bey' ve kabz semene vekîl-i

olduğu mülk mezkûresi Anton veledi ki Emsic ve Maksi Eblehad veledi Semasi Yusuf Diyarbekirli şehâdetleriyle sabît ve sûbut vekâmetine hükm-ü şer'î lâhık olan Semas Cercisi veledi Elya E'lâm nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezbûreye tabî' Ömergan Nahiyesi kurasından Reşmil Karyesinde sâkin baîsü'l kitab Davud bin Musa mahzârında mîn kûllî'l vûcuhun ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edub millet-i mezkûresi ba hürmüz demekle ma'rûf-u nâm Kinisa'nın emvâlinden karye-i mezbûre akarına ka'în bir tarafdan Seton Şemdin bağı ve bir tarafdan Amusi El- Zerhi bağı ve bir tarafdan Hüseyin Halid bin bağı ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile bir kıt'a üzüm bağı eşcâr-ı ma'rûsasını bin altı yüz guruş semeni tesmîyesiyle ve bin beş yüz guruş bedel tesmîyesiyle ve yine karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafı Budi Sarı ve etraf-ı selâsesi dağ ile mahdûd bir kıt'a üzüm bağı kezalik merkûm Davud tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari eşcâr-ı ma'rûsaları bin yüz guruş semeni medfûh ve makbûl-ü ile ve arazi altmış guruş bedel tesmîyesiyle yine merkûm Davud'a fera' ve teffiz olan ber minval-i muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve kabz ve kabul edûb keyfa ma bağların eşcarları iki bin yüz guruş ve arazilerini mezbûr yüz otuz guruş bedelleri bi'l vekâleten merkûm Davud bana def ve teslim bir tarafı tamamen ve kamilen ahz ve kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm zikr olunan bağlarda münhâle-i müvekkilem asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşter-i merkûm Davud'un mülk müşterası ve hakk-ı mefûzu kalmışdır gıbbe't tasdik'û'l muteberû'ş şer'i nizam mekarimi intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu. Fî 7 Ramazan sene 1288 (88).

S.86/B.29

Kesik Belge.

Medîne-i Mardin mahallâtından Şeyh Şüca Mahallesinde sâkin A'işe Hatun ibn-i Hızır Ağa tarafından zikr-i âtî bey'ü vekîl olduğu medîne-i mezkûre sâkinlerinden Hüseyin bin Seyid Salih ve Molla Abdurrahman bin İbrahim nâm meâdeleyin şehâdetlerine sabît ve sûbut vekâlete hükm-ü şer'i lâhık olan Molla Yusuf bin Seyid Mehmed nâm kimesne ile. Kesik Belge. Belgenin kesikliğinin fazla olması hasebiyle konusunun neyle ilgili olduğu anlaşılamamıştır.

S.85/B.30

Harabe Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Latifiye Mahallesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Keldani Milletinden Sado veledi ve Leşro meclis-i şer'i zuhûrü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de mahalle-i mezbûrede sâkin teb'aa-i müşârül ileyhanın Ermeni Milletinden baîsü'l kitab Maksi Yusuf veledi Hannâ Bolu mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufat-ı sahîhe ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûp ukdatü'l zikrin sûduruna müstakilâ mülk ve hakkım olub müşter-i merkûm cevabında vaki' bir tarafdan benim menzilim ve tarîk-i merkûm Yusuf'un menzili taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd mağara ve kuyu şamil ber minval-i cem'î tevâbih ve levâhık-ı ve kaffe-i hukuk ve mürâfıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside muvazaâdan ari bey'ü bat ve sahîh şer'i ile iş bu mezbûr Maksi Yusuf beş yüz guruş bey' ve temlik ve teslim eyledik de ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edildikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr beş yüz guruş semeni dahi menzil merkûm Maksi Yusuf tamamen bana def ve teslim edûp tebdihi yeddinden tamamen ve kamilen ahz kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm harabe-i mahdûde mezkûrede benim asla kat'a alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Maksi Yusuf'un mülk müştera ve hakk-ı sarf olmuşdur ka misale malik mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ve def-û bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l sabî'. Kesik Belge.

S.85/B.31

Mülk Satışı

Kesik Belge.

Bir bab mülk menzillerin cem'î tevâbih ol dahi ve kaffe-i hukuk ve mürâfıkı ile tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm İbrahim Ağaya aylık mecidiye on altı lira ile bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eylediğinde ol dahi ber veçh-î meşrûh iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edildikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr aylık on altı mecidiye lirası müşter-i merkûmdan bi't tamamü'l kemâl ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm menzil-i mahdûd mezkûre benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşter-i merkûmun mülk menzili ve hakkı sarf sahîh olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma hüve'l vaki' bi't-taleb ve ketb. ve î'mlâ

olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Ramazanü'l mübarek li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf. Abdülkadir Mehmed Ali Efendi bin Molla Hacı Mehmed baba yüce Abdulgani bin Ali Mehmed dört seneye El-Hac İsmail Hıdır bin Abdullatif Efendi Cabi Molla Yusuf Molla Zade Mahmud Bey muzaf.

S.85/B.32

Kesik Belge.

Sabıka senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr'î Şabanü'l muâzzam li sene semanin semaniye ve mieteyn ve elf. (Belgenin kesikliği fazla olması hasebiyle konusunun neyle ilgili olduğu anlaşılamamıştır).

S.85/B.33

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Meşkin Mahallesinde sâkinler İbrahim ve Mehmed bin Halil Esrulla li ebeveyn karındaşları Halime Hatun nâm ma'rûfetü'l zat meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezkûre ahâlisinden baîsü'l kitab Osman Ağa ibn-i Mustafa Ağa El-Meşkin mîn kûl'lil vûcuh cem'î ikrarat-ı ve tasarrufatları sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdat-ı cal'i zikrin sûduruna değin müstakilâ mülk ve hakk-ı mevrûsumuz olub mahalle-i mezkûrede vaki' bir tarafdan Halil Sebisi (?) menzil-i ve etraf-ı selâsesi Beruta (?) tarabalarıyla mahdûd kagir bir meclis içinde mağara ve havlusi derûnunda bir harabe su kuyusu şamil bir bab mülk menzilimizi bi'l cümlete mayeşetimle ve Sebuse tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Osman Ağa'ya altı yüz guruş bey'ü bat sahîhi şer'iyle bey' ve temlik ve teslim ve mahallinde kemaniği teslim eylediklerinde ol dahi ber veçh-î meşrûh iştira ve temlik ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş merkûm Osman Ağa'dan tamamen ve kamilen bana def ve teslim biz dahi ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm menzil mahdûd mezkûrunde bizim asla ve kat'a alaka ve medhalemiz kalmayûb müşteri merkûmun mülk müşterası ve hakkı sarf-ı harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve hasbel yehtar malik ve mutasarrıf olsun dediklerinde ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Şabanü'l muâzzam li sene semanin ve semaniye ve

mieteyn ve elf.

S.85/B.34

Kesik Belge.

İktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu. El-sabî' ışrîn mîn şehr-î Ramazanü'l mübârek li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

Salih Zembur, Ahmed Ali Faris Zembur.

S.85/B.35

Vekil Tayini

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkinler Abdurrahman bin Ahmed Cello ve Molla Ahmed bin Seyid Ali Ramazan meclis-i şer'ide âl'a tarikü'ş şehâde ihbar edilir ki Tekye Mahallesinde sâkine Fatoş bint-i Mehmed El-Şebab nâm Hatun tereke-i ve Esbel Vadisinde vaki' bir kıt'a bağımın beyimiz Şehmus Ağa'ya yerimi vekîl ettim ve semeni dahi ma'rîfetiyle kabz olunub üzerime (…) semere sarf iş bu deyû tekarrine şehâdet ederiz dediklerini kaydı şart Fi 15 Şevval sene 88 (1288).

S.84/B.36

Eşya Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Eminüddin Mahallesinde sâkine ve zât-ı kis Eba veledi Maravat ve Leğmi veledi İlya Kazni nâm kimesne tasarruflarıyla ma'rûfe Maksi Heyli bint-i Şemon Barış nâm Hatun meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Fernik oğlu Yakub veledi Lulu nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufat-ı sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin ve taht-ı tasarrufumda mülk olub iş bu müşâhede olunan dört yüz yetmiş guruş kıymetli altundan boğma ve gümüşden bir halhal ve gümüşden […] zincir ve bakırdan küçük kazan ve bir tas ve hamam mahseni rusti […] ve küçük tencerenin ve büyük tava ve iki saham ve orta bir saham ve küçük üç saham ve iki tas ve bir şamdan ve küçük kazan ve bir yeşil sandık ve bir sandık […] ve küçük şamdan ve bir şamdan ve gümüşden altmış yedi düğme bir zincir ve zincir (…) altmış yedi düğme ve temurdan bir şülük mülk eşya-i hansul-i tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari Torelmin mûma ileyh Yakub meblağ-ı mezbûr bin dört yüz guruş semeni merkûm ve makbûzu ile bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve

temlik ve teslim eyledik de ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semenleri olan meblağ-ı mezbûr bin dört yüz guruş merkûm Yakub'dan tamamen ve kamilen ahz ve kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm eşya-i menkûle mezkûresi müşter-i merkûm Yakub'un mülk müşteraları hakk-ı tasarrufları olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar ve malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu fi'l yevmü'l sadî ışrîn mîn şehr-î Şabanü'l muâzzam li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.84/B.37

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin ahâlisinden El-Hac Hasan bin Hızır El-Gurucî (?) nâm kimesne meclis-i şer'î şerif enver ve mahfil-î dini hayf-ı ezherde kezalik medîne-i mezkûr mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Brut (?) Milletinden Osi veledi Cebir Sat El-Azuh mahzârında cem'î ikrarat tasarrufat-ı mîn kûl'lil vücûh sahîh ve canibde olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l cali-ü'l beyânın sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazi-i emriyeden müstakilâ tahtı tasarrufumda olub Zone Karyesi bağlarında vaki' bir tarafı Osman bin Molla Ahmed bağı ve bir tarafı Amusi veledi Nama bağı ve bir tarafı Fethalı Davud bağı ve taraf-ı rabî'i dağla mahdûd bir kıt'a üzüm bağım kürümü vesair mülük tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Osi bin beş yüz guruş semeni tesmîyesiyle ve yeri dahi meccânen merkûm Osi'ye bey'ü bat sahîh şer'iyle bey' ve temlik ve mahalde kemaniği teslim ve fera' ve tefefvüz eylediğimde ol dahi ber minval mabeyn iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ve teferru' ve teffiz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş bana def ve teslim bir dahi ale'l vechû'l mestûr tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bağı mahdûd mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Osi'nin mülk müşterası ve hakk-ı mefûzu kalmışdır keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i nizamına tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ve ışrîn mîn şehr-î Şevvallü'l mükerrem li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.84/B.38

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Medrese Mahallesinde sâkin Fatma Hatun bint-i İsmail tarafından vekîl-i Salih bin Halil meclis-i şer'i şerifü'l enverde Halil bin Osman mahzârında bi'l vekâle ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin müvekkilem mezbûrenin mülk ve hakkı olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Anton bağı ve mescidi şerif ve bir tarafdan Sarac Hacı İbrahim ve taraf-ı salîs ve rabî' tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki maslabalı bir meclis oda üzerine bir meclis derûnunda kiler üzerinde bir eyvân ve iki matbah ve su kuyusu ve havli şamil bir bab mülk menzilin nısf-ı şaiki ba izni sâhibi hisse-i tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Halil'e bi'l vekâle beş yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve semeni tamamen bana def-û teslim eyledikten sonra yeddinden tamamen ahz ve istifa eyledim ba'de'l yevm menzil-i mahdûd mezkûrun nısf-ı şaikin ber veçhle benim ve müvekkilemin alaka ve medhalimiz kalmamışdır ki gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Ramazanû'l mübârek li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.84/B.39

Kayyum Tayini

Medîne-i Mardin mahallâtından Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkin iken bundan üç sene mukâddem vefât eden Seyid Halil bin Molla Hüseyin Eskat'ın verâseti sulbî kebîr oğlu gaîbi anî'l beldi mefkûd ve'l yevm mekanı nâm malûm Mahmud'a münhâsıra olduğu bi'l ihbar lede'l şer'iü'l enver mütehâkkik olduktan sonra ibn-i mefkûd mezbûr Mahmud'un hali zuhûr ve tebeyyûn oluncaya değin malını hıfz ve memayat ve umurunu tesviyeden kable'l şer'imiz olan kayyûm nasb ve tayin olunan medîne-i mezkûre sâkinlerinden Mahmud El-Hac Molla Yusuf bin Seyid Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde medîne-i mezbûre mahallâtından Latifiye Mahallesinde sâkin Mehmed Ağa bin El-Hac Osman tarafından vekîl-i olduğu Hüseyin Bey bin Süleyman Bey ile oğlu Temur nâm meâdeleyn şehâdetleriyle sâbit ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i'ü'l lâhık olunan meclis-i idare azasından Mehmed'e verilmesi. Kesik Belge.

S.84/B.40

Tereke Kaydı

[…] / […] / […] / Tas / […] / […] […]

5 113 22 19 25 10 58

Döşek Carcaf / Şalike Mintan / 2/Gömlek / 5/Yastık/ 1/Harîri ham elbise / 1/Bohça

13 62 10 41 30 6

1/Sagîr Döşek / 1/Bohça / 2/Şairhek (?) / 1/Sagîr Tencere / Beyaz ve Kırmızı Elbika / 1/Şalike

12 2 16 10 16 62

Zahiresi / Nûkud Akçe / Terekeyû'l mâbeyn Yekûn 1701 / 10120 tec'iz ve tekfin içün 10120

178 122

1581/ 0056 Resm-î Kassâmet ale'l nizam ma dellaliye ve kaydiye ve defter-i kassâm 1524 0014 Sadaka-i Mahkeme ve Münadiye aid nısf-ı dellaliye yalnız bin beş yüz on guruş.

Hisse bint-i kebîre Fatma / Hisse ibn-i sagîr mezbûr Mehmed / Hisse bint-i sagîre Fazile

302 604 302

ve Bekir bint-i sagîre Kamile.

302

Bint-i kebîre mezbûre Fatma Hatun'un hissesi kendüsine bağde'l teslim sîgar mezbûrunun hisseleri ber veçh-î mabeyn bin iki yüz guruş vasîleri mûma ileyh Derviş Efendi li ecli'l hıfs ve'l istirbah teslim kılındı.

S.83/B.41

Mülk Satışı ve Alacak Davası

Kesik Belge.

Mebla' mezbûrenin bin beş yüz elli guruş bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î mabeyn iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve

kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûrenin beş yüz elli guruş müşteriye-i mezbûre Zemzem Hatun yedddinden bi'l tamam ve'l kemâli ahz u kabz ve vesa'en (?) mûma ileyh Mehmed Ağa'ya def ve teslim eyledikde ol dahi yeddinden mebla' mezbûr bi'l tamam ahz u kabz ve istifa eyledi ba'de'l yevm benim kemâl-i hüküm Hüseyin menzili mahdûd ve mezkûrede ve cihetle mîne'l vûcuh asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteriye-i mezbûre Zemzem Hatun'un mülk müştera ve hakkı sarf harici olmuşdur ka misale memşa malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olursa tahrîren fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Ramazanü'l mübârek li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.83/B.42

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Şeyh Şeyhûllah Mahallesinde sâkinler feda'ileri ma'rûfe Fatma bint-i Alo Uluve'l Gâvsan ve Halime bint-i El-Hac Davud ve Nehruz Vaziye ibn-i Şenciye Uluve'l Gavsan nâm Hatunlar meclis-i şer'i mûteberü'l lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de medîne-i mezkûre ahâlisinden İbrahim Ağa bin İsmail Ağa mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram ukdatü'l cali zikrin sûduruna değin mülk müşteri'en merkûm İbrahim Ağa menzili ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd ve kagirden iki maslabalı bir divanhane içinde kiler ve su kuyusu üzerinde bir eyvan ve canib-i şarkisinde min Molla […] mahzârında ve su kuyusunun humsu ve havli-i şamil. Kesik Belge.

S.83/B.43

Harabe Satışı

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden Ceci veledi İbrahim Kassâr meclis-i şer'i şerifü'l enverde yine medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-î Devlet-i Aliye'nin devlet-i mûşarül ileyha millet-i mezkûresinden Maksi Hannâ veledi Cerco El-Mimar Başı mahzârında ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr- i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin ve yeddi taht-ı tasarrufumda olub medîne-i mezkûre mahallâtından Kıssis Mahallesinde vaki' bir tarafı merkûm Ceci'nin menzili ve üç taraf-ı tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden bir meclis ve harabeli şamil bir bab mülk menzilimi

tevâbih ve levâhıkıyla tarafeyn icab ve kabulü havi şurut-ı müfside ve muvazaâdan ari Maksi Hannâ'ya bin beş yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î lâyıkıyla teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruş merkûm Maksi Hannâ bana def ve teslim ben dahi tamamen ve kamilen yeddinden ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de menzil mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a veçhle mîne'l vûcuhun ve sebeba mîne'l esbab alaka ve medhalim kalmayûb müşter-i merkûm Maksi Hannâ'nın mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l ışrîn mîn şehr-î Şevvalü'l mükerrem li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.83/B.44

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mülhâk Sürgücü Nahiyesi kurasından Dirdevak Karyesi sâkinlerinden Mahmud bin Cemo nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûre mahallesinde Şeyh Şeyhûllah Mahallesinde sâkine Emine bint-i İbrahim Ağa ibn-i İsmail nâm Hatun tarafından vekîl-i olub zevci Ömer bin Davud nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin kürümü mülk ve miri araz-i müstakilâ mukâddem olub medîne-i mezkûre haricinde semerenin senedatı vaki' iki tarafı merkûm Ömer bağı ve bir tarafı dağ ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a Batım bağı nevide satım eşcarını havi semimle (?) tesmîyesiyle (?) semon sarfından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari eşcar-ı mezkûresini müvekkilem içün on aded mecidiye Osmaniye Lirasıyla merkûm Ömer'e bey'ü bat kıt'a ile bey' ve temlik ve teslim ol dahi ber veçh-î muhârrer müvekkilesine izafetle iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb yeri dahi kezalik müvekkilesi zevcesi içün bir buçuk mecidiye Osmaniye Lirasıyla bedel tesmîyesiyle vekîl merkûm Ömer'e fera' ve teffiz olduğu ber minval-i meşrûh teferru' ve tefefvüz eyledikten sonra semeni ve bedeli cem'an on bir buçuk Osmaniye Lirası müvekkilesi zevcesi malından vekîl Rıza merkûm yeddinden meblağ-ı

mezbûrumu tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bağ-ı mahdûd mezkûre benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşter-i müvekkile-i zevce-i mezbûre Emine Hatun'un mülk müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i nizam mîn tatbika senedinin me'mûru tarafından itası. Kesik Belge.

S.83/B.45

Borç Davası

Kesik Belge.

İsmail Merci muvâcehesinde bundan akdem vefat eden […] olub meclis-I şer'ide kıraât olunan iki kıt'a sened mantukınca zimmetinde ba'de fes-i eş-şer'I şehâdetleriyle şer'idine bin beş yüz guruş alacak hakkımız olub bize kable'l eda vefâtı vaki' olub tereke-i vafisine dahi bi'l asâle ve bi'l vesâye müvekkilesi Zello Hatun vaz-ı yedd etmekle suâl olunub meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmeden bizlere eda ve teslime müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Mehmed'e tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'v-a ve'l istintak vekîl merkûm dahi cevabında müvekkilesi ve vasiye-i zevce-i mezbûre müteveffâsı merkûm Mehmed'in tereke-i müteveffiyesine vaz-ı yeddini ikrar ve ber veçh-î muhârrer müdde-î-yan mezbûrân İsmail ile zevcesi Esma Hatun'un ma'âda müdde'âlarını inkar edecek müdde'î'yan merkûmân ber veçh-î meşrûh eyledikleri müdde'âlarını her birisi mahallinde imam ve muhtarından ba varaka'i mesture ser'en ve ba'de alena lede'l tadil ve'l tezkiye ad'l ve makbûl'üş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre ahâlisinden El-Hac Mehmed bin Hacı Kasım Efendi ve Numan bin Mahmud El-Kazancı ve Mustafa ve Mahmud ibn-i Ömer El-Raci nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe veçh-î şer'i üzere ba'de'l isbat ve'l halef mûcibince ba'de'l hüküm meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruş tereke-i mestufe-i müteveffâ-i mezbûrdân müdde'î'yan mezbûrâna eda ve ifa etmek üzere müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Mehmed'e tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr fi'l yevmü'l sabî' ve'l muteber ve'l ışrîn mîn şehr-î Şevval mükerrem li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.82/B.46

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin ahâlisinden Molla Abdulkadir bin Seyid Ahmed El-Berber meclis-i şer'i akvamü'l lazımü'l üz-zü'l ve't ta'âzimde medîne-i mezkûrede vaki' Erbayin Kinisası vekîl-i bulunan medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliyemden Husuba (?) Havacım Malki veledi Şemas İlya Dolbani nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkım olub medîne-i mezkûre Hafakan Çarşusında vaki' iki taraf-ı Kinisa-yı mezkûre vakıf dükkanları ve diğer tarafeyn-i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden bir bab mülk ve dükkanımı tamamıyla tevâbi' ve'l levâhık ve'l istintak ve'l mürâfık tarafeyn-i icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari vekîl merkûm Havace mülkü altı yüz elli guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î lâyıkıyla eylediğinde ol dahi ber minval-î muhârrer bi'l vekâle iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz elli guruş Kinisay-ı mezkûre malından vekîl merkûm yeddinden tamamen ve kamilen bana def ve teslim bende kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm zikr-i mezbûr dükkanında benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb mezkûr Kinisa'nın emlaki aîdesi ve dahili havza-i tevâbisi olmuşdur mütevelli vekîl merkûm bi'l vekâle mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Şevvallü'l mükerrem li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.82/B.47

Vasi Tayini ve Borç Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Osi veledi Cercis El-Dellal nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i Mardin mahallâtından Kıssis Mahallesinde mütemekkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden iken bundan akdem fevt olan Osi veledi Cebrail veledi Şemas Boğos'un verâseti zevce-i metrûkesi ve Rosi bint-i Osi Sado nâm Hatun ile sulbîye sagîre kızı Ferdo ve anası Ayla Hatun bint-i İlya ve li ebeveyn er karındaşı Maksi Hannâ'ya mazhâr olduğu bi'l ihbar indel şer'î'ü'l envar tahâkkukundan sonra seğîre-i mezbûre

Ferdo'nun sini rüşd ve sedarına değin vasisi ve asıl verâseden olub mezbûr Maksi Hannâ muvâcehesinde müteveffâ-i mezbûr Osi veledi Cebrail Şemas Boğus'un zimmetinde tahkik meblağ-ı makbûzundan üç yüz üç guruş alacak hakkım iken bana eda ve ifa etmedik vefât edûb tereke-i vafiyesine dahi merkûm Maksi Hannâ bi'l asâle ve bi'l vesâye vaz-ı yedd etmekle suâl olunup el-halel hazihde meblağ-ı mezbûr üç yüz üç guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmeden bana eda ve teslim merkûm Maksi Hannâ'ya tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak ol dahi cevabında tereke-i vafiyesine vaz-ı yeddini ikrar ma'âda müdde'âsının inkar edilecek müdde-i merkûm Osi ber veçh-î mübayen eylediği müdde'âsını her biri mahallinde ba varaka-i mesture sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûr mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Refi veledi Ebcim ve Refi veledi Bahi nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe veçh-î şer'î üzere ba'de'l isbat ve'l halef mûcibince ba'de'l hüküm meblağ-ı mezbûr üç yüz üç guruş müdde-î mezbûr Osi'ye tereke-i müteveffâ-i mezbûrdan eda ve teslim vaz-ı yedd olan merkûm Maksi Hannâ'ya tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr ba'de'l yevmü'l tasî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Şevvalü'l mükerrem li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.82/B.48

Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Bâis-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin Mahallâtından Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Muhsine bint-i Ahmed Ağa ibn-i Abbas Ağa'nın verâset-i sadriye kebîre kızı Fatma ile sadri sagîr oğlu Mehmed ve sulbîye seğîre kızları Makbule ve Kamile'ye münhâsıra olduğu lede'lü'ş şer'i'ü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrun sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesviye-i umurlarına kable'l şer'i müteferradan mensub vasîleri li ebeveyn halleri Derviş Efendi bin el-merkûm Ahmed Ağa ile bint-i kebîrin mezbûre Fatma Hatun ma'rîfetleri ve ma'rîfet-i şer'i ile tahrîr ve terkîm ve menkûlat zahiresi ledde'l müzâyede bey' olunub mecmû-u terekeden ba'de'l ihracü'l mesarîfatü'l lazıme-I sahhü'l bahî mübâyene'l verâsete bi'l farizaü'ş şer'iye tevzi ve taksîm olunan tereke-i müteveffiye mezbûre defteridir ki âti'ü'l

zikr ve beyân olunur fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Şevvalü'l mükerrem li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Cacim / 1/Kilim / 1/(?) Kilim / 1/Sitıl / 1/Şamdan / 1/Döşek ma'â 1/Yorgan
31 36 19 27 23 77

1/Diğer Döşek / 2/Diğer Döşek / 2/Sagîr Yorgan 3 Ma'â Döşek / 1/Yorgan / 1/Diğer Kebîr Y.

77 36 33 40 74

1/Palasi ma'â Ardı / 1/Tennûr Kürsisi / 1/Atik Hamam Elbisesi / 1/Şal aba / 1/Altun Küpe

29 3 17 22 58

1/Teşt / 1/Yarmakan (?) / 4/Sahan / Legan ma'â İbrik ve Tava / Tarablus / Şal Kuşak

57 31 33 27 115 43

(Kesik Belge).

S.82/B.49

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkinler Mehmed Ali ve Mehmed Emin ve Mehmed Seyid Ebuser İbrahim bi'l asâle ve merkûm Mehmed Ali validesi A'işe Hatun taraflarından bi'l vekâletü'ş şer'iye meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûreye tabi' Hamse Nahiyesi kurasından Gurs Usta Karyesi sâkinlerinden iş bu baîsü'l kitab Mahmud bin Mehmed El-Molla nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i ani'l meram edûb ukdatü'l beyânın

sûduruna değin eşcar-ı mülk ve miri arazi-i mefûzumdan olub karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafı Molla Ali bin Mehmed Şero ve Yusuf Sıdki Efendi bahçesi ve bir tarafı Hasan Taşud ve mûma ileyh bahçeleri ve bir tarafı Ahmed bin Hüseyin El-Molla bahçesi ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd Cenine bahçesi demekle ma'rûf-u eşcar-ı merkûm Mahmud bin Hüseyin El-Molla tarafından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari üç bin yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î lâhıkla teslim ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve

kabul ettikten sonra yeri dahi izni sâhibi arazi merkûm Mahmud'a ve dört yüz yirmi beş guruş bedel tesmîyesiyle fera' ve teffiz ol dahi teferu' ve tefefvüz ve kabul edûb semeni ve bedeli cem'an üç bin beş yüz yirmi beş guruş bi'l asâle ve bi'l vekâle müşter-i merkûm Mahmud'dan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de ma bahçe-i mahdûde-i mezkûrede bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb kendüsinin mülk müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur keyfa ma yehtar malik ve mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sanî mîn şehr-î Zilkâde li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.81/B.50

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin etraf-ı şehr-i kurasından Maserti Karyesinde sâkin Ömer bin Ahmed Ömer meclis-i şer'i şerifü'l enverde hakkın dini hanifi ezherde medîne-i mezkûre mahallâtından Baş Mahallesinde sâkineler Heyli Durdi bint-i Yuhannâ nâm Hatunlar vekîl şer'ileri olan medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Maksi Tomas veledi İbrahim Elsabi' mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazi emriyeden olub karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Hüseyin Şero bağı ve bir tarafdan Mustafa Kuzu bağı ve bir tarafdan İsmail bin Molla Hüseyin bağı taraf-ı rabî'i Osi Amu veledi Yunus bağıyla mahdûd bir kıt'a üzüm bağım kürümü tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari mezbûrtân Heyli ve Durdi içün vekîlleri Maksi Tomi'ye beş yüz elli guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde kemaniği teslim eyledikde ol dahi bi'l vekâle iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra bizi dahi mezbûrtân içün vekîllerine fera' ve teffiz ol dahi müvekkilelerinize teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr müvekkiletân mezbûrtân malından ve vekîlleri merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bağı mahdûd ve mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müvekkiletan mezbûrtân Heyli ve Durdi'nin mülk müşteraları ve hakk-ı mefûzları olmuşdur ka misale hûma malik ve mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l

sabî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Şevvalü'l mükerrem li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.81/B.51

Sayfa 82 Belge 47'nin tekrarı yapılmış.

S.81/B.52

Merkep Satışı ve Alacak Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin sâkinlerinden Şeyhmus bin Halil veledi medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'ide bundan akdem vefât eden İsmed bin Hamiz ve'l sîgar'ın hal-i sûbutunda kendüsinden bir res siyah merkep iki yüz beş guruş semeni medfûh ve makbûza iştira ve kabz ve kabul ettikten sonra ben dahi iş bu hatır-ı bi'l meclis Halil bin Deko nâm kimesneye üç yüz guruşla beğ etmişdim ol dahi Behramsi Kazası'na tabi' Köslü Karyesi ahâlisinden Aziz bin Ali merkeb mezkûre netaca müstehak çekub iş bu merkûm Halil bana medfû'i olan meblağ-ı mezbûr-i bi'hükmü'l müracatından ahz edûb ben dahi müteveffâ-i mezbûrun tereke-i vafiyesine iş bu hazır bi'l meclis-i li ebeveyn er karındaşı Mehmed binel-mezbûr muvâcehesinde vaz-ı yedd eder olduğundan suâl olunub medfûmu olan meblağ-ı mezbûr iki yüz beş guruş tereke-i vafiyesinden bana eda ve teslime merkûm Mehmed'e tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak ol dahi cevabında kaziye minval muhârrer üzere olduğu tamamen taî'fe ve katiyen ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince meblağ-ı medfûh mezbûr iki yüz beş guruş müteveffâ-i merkûmun tereke-i vafiyesinden bi'hükmü'l müraca'â' müdde-i merkûm Şeyhmus eda ve teslime vaz-ı yedd olan merkûm Mehmed'e tenbih şer'i olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr tahrîren fi'l yevmü'l tasî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Şevvalü'l mükerrem li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.81/B.53

Vasi Tayini

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Sor Mahallesinde sâkinler Tütüncü Sofi İsmail bin Osman ile zevcesi Esma bint-i Abdulsamed nâm ma'rûfetü'l zat medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre mahallâtından Tekye Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem

vefat eden Mehmed bin Yusuf El-Meker Bey verâset-i zevcetân menkûhtân metrûktân-ı Rukiye bint-i Molla Mehmed ve Zello bint-i Molla Abdurrahman nâm Hatunlar ile sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye seğîre kızı Fatma'ya münhâsıra olduğu tahâkkuktan sonra sagîran mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umurlarına ru'î'yete kabl'î şer'i enverden mensube vasîyeleri zevce-i mezbûre anaları Zello Hatun tarafından vekîl müseccel şer'isi medîne-i mezkûre ahâlisinden Mehmed bin […] Yusuf El-Meker Bey iş bu yeddimizde. **Kesik Belge.**

S.81/B.54

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkinler Mehmed Ali ve Mehmed Emin ve Mehmed Seyid Ebu İbrahim bi'l asâle ve merkûm Mehmed Ali validesi A'işe Hatun taraflarından bi'l vekâletü'ş şer'iye meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûreye tabî' Hamse Nahiyesi kurasından Gurs Usta Karyesi sâkinlerinden iş bu baîsü'l kitab Mahmud bin Mehmed El-Molla nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin eşcarı mülk ve miri arazi mefûzumdan olub karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafı Molla Ali bin Mehmed Şero ve Yusuf Sıdki Efendi bahçesi ve bir tarafı Hasan Taşud ve mûma ileyh bahçeleri ve bir tarafı Ahmed bin Hüseyin El-Molla bahçesi ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd Cenine bahçesi demekle ma'rûf eşcarı merkûm Mahmud bin Hüseyin El-Molla tarafından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari üç bin yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î lâhıkıyla teslim ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra yeri dahi izni sâhibi arazi merkûm Mahmud'a dört yüz yirmi beş guruş bedel tesmîyesiyle fera' ve teffiz ol dahi teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul edûb semeni ve bedel-i cem'an üç bin beş yüz yirmi beş guruş bi'l asâle ve bi'l vekâle müşter-i merkûm Mahmud'dan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de ma bahçe-i mahdûde-i mezkûrede bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb kendüsinin mülk müşterası ve hakkı mefûzı olmuşdur keyfa ma yeşa yehtar malik ve mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't- taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l

yevmü'l sanî mîn şehr-î Zilkade li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.80/B.54

Arapça Belge.

S.80/B.55

Medîne-i Mardin mahallâtından Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkinler Mehmed Ali ve Mehmed Emin ve Mehmed Seyid evlad Hacı Hilmi nefsinden bi'l asâle ve merkûm Mehmed Ali anası A'işe bint-i Mehmed Ali El-Hekim nâm Hatun tarafından bi'l vekâletü'ş şer'ine meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezkûre mülhâkatından Gurs Usta Karyesinde sâkine nakli'l kitab Cuma ibn-i Hüseyin El-Molla mahzârında bi'l asâle ve bi'l vekâlete cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazi mefûzu olub karye-i mezbûre sûdurunda ka'în bir tarafı Molla Ali ve Yusuf Efendi bahçeleri ve bir tarafı Hasan Taşud ve bir tarafı Kasım Padişah vakıf bahçesi ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd Mahmud Zeynedino bahçesi demekle ma'rûf bir kıt'a bahçemizin eşcarı merkûm Cuma bin Mehmed El-Molla tarafından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari dört bin iki yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile ve bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra yeri dahi merkûm Cuma bin Mehmed El-Molla beş yüz guruş bedel tesmîyesiyle kezalik merkûm Cuma bin Mehmed El-Molla fera' kat'i ile fera' ve teffiz ol dahi teferru' ve teffefvüz ve kabz kabul ettikde semeni ve bedeli cem'an dört bin yüz guruş müşteri merkûm Cuma veledi tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik bi'l asâle ve bi'l vekâle ba'de ma bahçe-i mahdûd ve mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhâlim kalmayûb müşter-i merkûm Cuma'nın mülk müşterası ve hakk-ı mefûzu olmuşdur dediklerinde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i nizamına tatbik etmek üzere senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Zilkade li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.80/B.56

Vasi Tayini ve Malın Hıfz Edilmesi

Medîne-i Mardin mahallâtından Babül Sor Mahallesinde sâkin iken

bundan akdem vefât eden Fazile bint-i Molla Hızır El-Katibi'nin sadriye sagîrin kızı A'işe'nin lam emmisi olub mahdûdü'l hal-i eydüğini zeyl'î hüccedde muhârrerü'l esami müslimin ihbarlarıyla mütehâkkik olan iş bu nakli'l kitab Davud Efendi ibn- i Emin El-Katib nâm kimesne li hakim mukiğ Sadri Kitab Refiğ Kadre Mollah El- Vehhab yevmü'l hesab Tubele ve Hüseyin Katib Efendi Hazretleri sagîre mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarına değin anası müteveffiye-i mezbûreden müntakil malı hıfz ve tesviye-i umuruna dahi nasb ve tebeyyûn edûb ol dahi ber veçh-î muhârrer vesâyet mezkûreye kabul ve hizmet-i lazımesini kemaniği edaya taâhhüd ve iltizam etmeyin ma hüve'l vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Zilkadü'ş şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.80/B.57

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkinler Mehmed Ali ve Mehmed Emin ve Mehmed Seyid Enbo Hacı Halil taraflarından anası A'işe bint-i Mehmed Ali El-Hakim tarafından bi'l vekâle meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûre tabi' Hamse Nahiyesi kurasından Gurs Usta Karyesinde sâkin Ahmed bin Hüseyin El-Molla mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdat-ı cali'ü'l beyanın sûduruna değin eşcarı mülk ve sagîr ve miri arazi müntakilemden olub karye-i mezbûre hudûdunda ka'în bir tarafı Mahmud bin Mehmed El-Molla bahçesi ve bir tarafı Cuma bin Hüseyin El-Molla bahçesi ve bir tarafı Hasan Taşud bahçesi ile Yusuf Efendi bahçesi ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd Cenine bahçesi demekle meşhûr bir kıt'a bahçemizin eşcarı merkûm Ahmed'e tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari üç bin yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde kemaniği teslim eylediğimizde yeri dahi merkûm Ahmed'e ve yüz yirmi beş guruş bedel tesmîyesiyle ba izni sâhibi arzı fera' kat'i ile fera' ve teffiz ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni ve bedeli olan üç bin beş yüz yirmi beş guruş merkûm Ahmedlerinden bi'l vekâle ve bi'l asâle ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm bahçe-i mahdûde mezkûrede bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşter-i merkûm Ahmed'in mülk müşterası ve

hakkı mefûzu olmuşdur dediklerinde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i nizam mehasini intizam tesmîyesine teffika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sanî mîn şehr-î Zilkade li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.80/B.58

Arapça Belge.

S.80/B.59

Arapça Belge.

S.79/B.60

Mehir ve Nafaka Davası

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Sor Mahallesinde sâkin ve zat-ı ta'rîf şer'i ile ma'rûfe A'işe Hatun bint-i emmisi El-Hac Aşur meclis-i şer'i azimde lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de hamilü'l vesika Hasan bin Hamuş nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufat-ı sahîhe ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb iş bu merkûm Hasan zevci dahlem olub beynimizde adem imtizac vûkuna bina'en zimmetinde mukârrer makûtu aleyh olan dört yüz otuz yedi guruş mihr-î muâccelim ve üç yüz elli guruş baki olan mihr-î mûeccelim ile yüz guruş nafaka-i adet Hano bint-i Sakinem (?) dahi kendü ve benim üzerime olmak üzeredir ki cem'an sekiz yüz seksen yedi buçuk guruş cümlesinden meccanen farğa olub nafaka-i adet malume-i mezkûre dahi kendi üzerime olduğundan mezbûr Hasan ile muhala'â-i şer'iye'i sahîhe hal' olduğumda merkûm Hasan dahi hal' mezbûri ber veçh-î meşrûh kabul ettikten sonra hukuk zevciyete müteâllik âmme-i da'vadan kaffe-i iman ve muhasemattan her birimiz aherin zimmetini ibrâ-i âmme sahîhi şer'i ile ibrâ ve iskât ve yine her birimiz aherin ibrâsını minval-i mübeyyen kabul ve tasdik eyledik deyû gıbbe't tasdikû'ş şer'î ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr- î Zilkade eş-şer'ife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.79/B.61

Vasi Tayini ve Malın Hıfz Edilmesi

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Sor Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Fazile bint-i Molla Hızır El-Katib'in Sadriye segîrin kızı A'işe'nin Lam emmisi olub mahmûdü'l hal eydüğini zeyl-i hüccedde

muhârrerü'l esami müslimin ihbarlarıyla mütehâkkik olan iş bu nakilü'l kitab Davud Efendi ibn-i Emin El-Katib nâm kimesne li hükm-ü mevki' Sadr-i kitab Refiğ Kadre Mollah El-Vehhab yevmü'l hesab Tubele ve Hüseyin Mab Efendi Hazretleri sagîre-i mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarına değin anası müteveffâ-i mezbûreden müntakil malı hıfz ve tesvîye-i umuruna dahi nasb ve tebeyyün edûb ol dahi ber veçh-î muhârrer vesâyet-i mezkûre li kabul ve hizmet lazımesini kemaniğini edaya taâhhud ve iltizam etmeyin ma hüve'l vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.79/B.62

Arapça Belge.

S.79/B.63

Arapça Belge.

S.79/B.64

Arapça Belge.

S.78/B.65

Arapça Belge ve Kesik Belge.

S.78/B.66

Vasi Tayini ve Nafaka Talebi

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Abdülmennaf bin Hacı Ahmed Efendi El-Kazancının sulbî sagîr oğlu Abdullatif ve sûlbiye sagîre kızı Latife, anaları olub tesvîye-i umurlarına gabl'i şer'iden mensube vasîyeleri olan iş bu baîsü'l kitab A'işe Hatun bint-i Esad Ağa nâm Hatun meclis-i şer'i şerifû'l enverde takrîr-i kelâm ve tabîr-i anî'l meram edûb sagîran mezbûrenin nafaka ve kisve baha ihtiyaçları olmağın babaları müteveffâ-i merkûm Abdulgani'nin müntakil malı mevrûslarından nafaka ve kisve baha vesairen tevabihi huzuriyeleri içün gable şer'iden kadre kifaye meblağ-ı farz ve takrîr olunmak bi'l vesâye matlubumdur dedikde hükm-ü mevki' musem Sadr-i Kitab tevabihim ve Hüseyin Molla yevmü'l hesab Efendi Hazretleri dahi sagîran mezbûrân içün malı mevrûslarından iş bu tarihi kitablardan beher mah iki sene ellişer guruş farz […] mezbûr edûb meblağ-ı ma'rûz sagîr ellişer guruş sagîrân mezbûrân harc-ı sarfa […] el-iktiza […] ve lede'l istikraz istidaneye ve inde'l zafer hal-i mevrûslarına rücuh ve vasîye-i mezbûre […] anaları A'işe Hatun'a izin ve

ruhsat verilmeğin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.78/B.67

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Baş Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milleti'nden Maksi Hannâ veledi Cebrail Nuri meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'te oğlu iş bu baîsü'l kitab Maksi Cebrail mahzârında mîn kûlli'l vücûh cem'î ikrarat ve tasarrufat-ı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Cerpaka ve Circo El-Katum menzilleri ve bir tarafdan Erbayin Kinisası'nın vakıf menzili ve bir tarafdan kezalik Erbayin Kinisası vakıf menzili ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki sekûli bir hücre derûnunda iki kiler ve iki maslabalı bir meclis içinde kiler dört maslabalı bir meclis kezalik dahilinde kiler ve altında bir mağara ve iki matbah ve iki su kuyusu ve iki memşa ve bir havli-i şamil bir bab menzilin nısf-ı şaiki ve yine mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı merkûm oğlum Maksi Cebrail menzili ve iki tarafı Erbayin Kinisası'nın vakıf menzili ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden bir meclis içinde kiler ve dahilinde su kuyusu ve bir mağara ve bir matbah ve iki memşa ve bir havli-i şamil bir bab mülk menzil ve yine medîne-i mezkûre'ye tabi' Ömergan Nahiye kurasından Metina Karyesi akarında ka'în bir tarafdan Bekusod Ahmed ve Atu bağları ve bir tarafdan bir Aliko bağı ve bir tarafdan oğlum Maksi Cebrail bağı ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a maksudi üzüm bağın sülüsü şaik-i (…) ve ahde oğlum mezbûr Maksi Cebrail ile tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari cem'î tevâbih ve levâhıkıyla on bin guruş semeni tesmîyesiyle bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik veçh-î lâyıkı üzere mahallerinde teslim merkûm oğlum dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve kabz ve kabul edûb zikr olunan bağların yerleri dahi ba izni sâhibi arazi meccânen merkûm oğluma fera' ve teffiz ol dahi teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul ettikten sonra semenleri olan meblağ-ı mezbûr on bin guruş oğlum müşter-i merkûm Maksi Cebrail tamamen ve kamilen bana def ve teslim ben dahi ahz ve kabz ve istifa eyledim ba'de ma

zikr olunan menziller ve bağlar mezkûrlerde benim asla ve kat'en alaka ve medhalim kalmayûb merkûm oğlumun mülk-ü müşteraları ve hakkı mefûzları olmuşdur ka misale mülk ve mutasarrıf olsun dedikde ba'de'l tasdikü'l mûteberü'ş şer'i bağların yerleri içün nizamiye tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.78/B.68

Miras Davası

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Meşkin Mahallesinde sâkin A'işe Hatun bint-i Selvamu nâm ma'rûfetü'l zat medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'imizde olub er karındaşları Abdulkadir ve Hızır ibn-i el-mezbûr Süleyman muvâcehelerinde zikr-i âtî menzil ve bahçeye vaz-ı yeddlerini bi'l tenbihû'l adlete sabît ve mütehâkkik olub mahalle-i mezkûrede vaki' bir tarafı Zeyro bin Na'mo veresesi menzilleri ve etraf-ı selâsesi tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab menzil ve yine medîne-i mezbûre haricde bereketû'l cem ve üstünde ka'în bir tarafı Ali bin Aluper'in veresesi bahçesi ve bir tarafı tarik ve iki tarafı Peru ve Hacı Mehmed ve Şemo bahçeleriyle mahdûd suli bir kıt'a bahçe babamız müteveffâ-i merkûm Süleyman'ın hayatında ili'l vefat mülk ve hakkı ve bağde vefata benimle merkûman karındaşlarım Abdulkadir ve sagîre bil'âretû'ş şer'i mevrûs ve müntakil olmuşken merkûman müstâkila zikr olunan menzil ve bahçe üzerlerine vaz-ı yedd etmeleriyle suâl olunub mezkûran menzil ve bahçeden bana ahz olan hisse-i ırsiye-i şer'iyesi Kendule Mahallerinde bana teslim etmek üzere karındaşlarım merkûman Abdulkadir ve sagîre tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak onlar dahi cevablarında mütehâkkik mezkûr menzil ve bahçe üzerlerine vaz-ı yeddlerini bit taw-û hûma ikrar ve itiraf edûb tarihi î'lâmdan sekiz sene mukâddem babamız müteveffâ-i merkûm Süleyman'ın hal-i sûbutunda ve kemâl-i ak'l tahtında menzil-i mahdûd mezkûru bin beş yüz guruş semeni medfûh ve makbûza ve bahçe-i mezkûre iki bin guruş ile teslim semeni ve tesellüm müsemmen bizlere ale'l seviye münaseten bey'ü ve teslim biz dahi ve tesellüm ve kabz ve kabul etmemizle iştira mülkümüz olub üzerlerine vaziyed ederiz deyû ol def ve'l inkar olunan

merkûman ber veçh-î meşrûh eyledikleri şer'an def-û müddeâlarını mahallinde ba varaka-î mesture sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûl'û'ş şehâde ihbar olunan Şeyhmus bin Hacı Hasan ve Mehmed bin Yusuf Hellako nâm kimesnelerin şehâdetleriyle şer'i üzere isbat etmeyin mûcibince müdde-i mezbûre A'işe Hatun da'va mezkûresiyle er karındaşları merkûmân Abdulkadir ve sagîre bi veçh-î şer'i muarrazâdan men' olunduğu ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l sabî' Zilkade eş-şer'ife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.77/B.69

Arapça Belge.

S.77/B.70

Vasi Tayini ve Nafaka Talebi

Kesik Belge.

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat eden Abdulgani bin Hacı Ahmed Efendi El-Ketancı'nın sulbî sagîr oğlu Abdullatif ve sulbîye segîre kızı Latife, anaları olub tesviye umurlarına gıbbe'l şer'iden mensube ve cellu-i olan iş bu baîsü'l kitab A'işe Hatun Emine İsmed Ağa nâm Hatun meclis-i şer'i şerifü'l enverde takrîr-i kelâm ve tabîr-i anî'l meram edûb sagîran mezbûrenin nafaka ve kisve baha ihtiyaçları olmağın babaları müteveffâ-i merkûm Abdullatif'den müntakil malı mürşitlerinden nafaka ve kisve baha vesairen tevâbih huzuriyeleri içün kable'l şer'iden kadr kifaye meblağ-ı farz ve takrîr olunmak bi'l vesâye matlubumdur dedikde hükm-ü mevkih musem sadr-i kitab Tubele ve Hüseyin Mab Yevmü'l Hesab Efendi Hazretleri dahi sagîran mezbûrân içün malı mürşitlerinden iş bu tarihi î'lâmdan beher mah iki sene ellişer guruş farz.

S.77/B.71

Miras Davası

Kesik Belge.

Mûcibince ba'de halef ve'l hakim mezbûr bin yüz guruşu tereke-i zevci müteveffâ-i mezbûrdân zevce-i mezbûre Ketali Hatun'a eda ve teslimi terekesine vaz-ı yedd olan emanet ve ma'rîfeten ahz mezbûre Susan Hatun tenbih-i şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-ı alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l salîs ışrîn mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene

semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.77/B.72

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkin Reşide Hatun bint-i Hasan bin Hacı Hüseyin El-Kaballatı nâm ma'rûfetü'l zat meclis-i şer'i şerifû'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Süryani Milletinden baîsü'l kitab Şemas Eblehad veledi Meşo nâm kimesne mahzârında ikrarat ve tasarrufat-ı sahîhe ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatû'l beyânın sûduruna değin eşcarı mülkü müşteram ve miri arazi müntâkilemden olub medîne-i mezbûrun haricinde Şadûl Vadisi vaki'inde bir tarafdan Hasan bin İsmail bağı ve iki tarafı dere ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd eşcarı müsmire ve gayr-ı müsmire ve tenbih ve ma-i caribimde olan hakk-ı şerikin cem'î tevâbih ve levâhıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Şemas Eblehad'a üç yüz elli guruş bey'ü bat sahîh müşteri ile bey' ve temlik ve teslim ve yeri dahi meccânen fera' ve teffiz ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tefefvüz ve teferrû' ve kabz ve kabul ettikten sonra eşcar-ı mezbûresinin semen-i olan meblağ-ı mezbûr merkûm yeddinden tamamen ahz u kabz ve istifa eyledim dedikde gıbbe't tasdikû'l muteberû'ş şer'i nizama tevfika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu fi'l yevmü'l sadîs ve'l mûteber-i mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.77/B.73

Sayfa 78, Belge 67'nin tekrarı yapılmış.

S.77/B.74

Mülk Davası

Kesik Belge.

Ve'l istintak ol dahi cevaplarında menzili mahdûd mezkûre vaz-ı yeddleri ikrar ve tasdik […] müteveffiye-i mezbûre Hatun bint-i Hüseyin El-Musli'nin hayatında mülk ve hakkı olub babamız merkûm Hüsvalki'nin vefâtından sonra anamız mezbûre Nure Hatun dahi vefâtı vûkuyla ırsen bizlere intikal edûb müteveffâ-i merkûm babamız Hüsvalki'nin mülk-ü vekîlidir deyû

inkar etmeleriyle müdde-î merkûm Hacı Ali Efendi'nin da'vay-ı meşrûhasını mübeyyin beyine taleb olundukda beyine ona izhar acz etmekle kaziye-i mezkûre ledde-l istifta-i menzil mezkûr mûhtemelü'l hüma olmasıyla müdde-î aleyha Mustafa ve Adule Hatun semenleriyle tasdik olunur deyû canib-i fetva-i şerifden verilen cevab ba cevab üzerine merkûman Mustafa ve Adule Hatun müdde-î merkûm Hacı Ali Efendi'nin talebiyle tahlif olunub mûcibince menzil mahdûd mezkûr merkûman Mustafa ve Adule Hatun'un ber-veçh-î mübeyyin mülk mevrûsları olunduğuna hükm-ü şer'i lâhık olunduktan sonra müdde-î merkûm tasaddi eylediği da'va mezkûresiyle bu veçh-î şer'i olunmağın ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

Şeyhmus bin Molla Yunus, Mustafa bin Hacı Kasım, Halil bin Haşim, Abdurrahman Efendi Abdülkerim Zade, Mehmed Şakir ve Ahmed Aki Efendi.

S.76/B.75

Vasi Tayini ve Borç Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Camîü'l Kebîr Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milleti'nden iken bundan akdem fevt olan Maksi Mihail veledi Cebrail Aspaha'nın verâset-i zevce-i metrûkesi Ketana bint-i Osi Anton ile sulbî sagîr ağası Emsic sulbîye sagîrin kızları Rescine ve Ferdo ve Hamıl mevkûf münhâsıra olduğu bi'l ihbar inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra zevce-i mezbûre Ketana Hatun nâm ma'rîfetü'l zat medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde sagîran mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarına değin mûvakkata li eclî'l gur ma-i ve itbasına el-duyûne mensûbe vasîyeleri ve terekesine bil'emane vaz-ı yeddini mütehâkkik olan anneleri ve müteveffâ-i merkûmun li ebeveyn kız karındaşları kardeşi Susan Hatun'a ibn-i mezbûr Cebrail Espehan nâm ma'rûfetü'l zat muvâcehesinde benim müteveffâ-i mezbûr zevcem Maksi Mihail'in zimmetinde cihet-i deyn-i şer'iden bin yedi yüz guruş kıymetle bir gerdanlığı ve bir çift küpe ve altûn on dört adet rub sehmî ve yirmi dört adet rub gazi alacak hakkım olub bana eda ve ifa etmeden fevt olub terekesine dahi garmadan (?) ve mûvakkata veçh-î ahz-ı mezbûre bi'l emane vaz-ı yedd olmağla suâl olunub el-hale hazihin mezbûr bin yedi yüz guruşa zevcem

müteveffâ-i mezbûr terekesinden bana eda teslim üzere terekesine bi'l emane ve vaz-ı yedd eden ihta veçle mezbûrân Susan Hatun'a tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak ihta veçhle mezbûre müteveffâ-i merkûmun terekesine bi'l emane vaz-ı yeddini bi't taw'ha ikrar ve tasdik edûb lakin müddeîne zevce-i mezbûre Ketane Hatun'a ber veçh-î meşrûh müddeâsı inkar edilecek müdde-i zevce-i mezbûre Ketana Hatun'a ber minval mübayen eylediği müddeâsını her biri mahallin ba varaka-i Ketane Hatun mestûre sera ve ba'de ceride-i mahkemeden muhârrerü'l esami kimesnelerden alena lede'l tezkiye milletleri beyinin zikr ve makbûlü'ş şehâde edegelen ihbar olunan medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-î Devlet-i Aliye'nin millet mezkûresinden Mülki veledi Antı Saluci ve Anton veledi Emsic (…) ve Sado veledi İbrahim Cerbaka ve Nasri veledi Mülki Antı veledi ve Bahri veledi Antı nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe veçh-î şer'i üzere. Kesik Belge.

S.76/B.76

Bekaret-i Duhul

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Mardin etraf-ı şehr-î kurasından Kasricran (?) Karyesinde sâkin iş bu sahibete istida Fatma bint-i Ali nâm sagîrenin vasiyesi anası Beyo bint-i Şeyh Mehmed nâm Hatun Karye mezbûrede sâkin Mehmed İyaki muvâcehesinde tarihi î'lâmdan bir sene mukâddem karye-i mezbûrede merkûm Mehmed'in bahçesinde neharı hazıra bi'l meclis kızım Fatma'ya duhû'l ve bekaretini izale etmiş olmağla suâl olunub icab-ı şer'isi matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika tarihi mezbûrde merkûme Fatma'ya ve duhû'l ve bekaretini izale ettiğini tayian ma'rûf olub ancak tarihi mezkûrde iş bu yeddimde izinname mûcibince velîsi Emmisi iş bu hazır bi'l meclis Derviş bin İyaki seksen yedi buçuk guruş mihr-i mûeccel ve yirmi beş guruş mehr-i mûaccel tesmîyeleriyle mahzâr-ı şûhuda bana tenkih ve tezvic ben dahi ol veçhle tenkili ve tezevvüc etmeyin menkûhem olduğundan ve duhû'l etmişdir dedikde mezbûre Fatma'nın Amcası Derviş dahi merkûm Mehmed'in cem'î kelimat-ı meşrûhasını tasdik eylediğinden başka vaki' merkûme Mehmed eylediği nikâh-ı müddeâsını her biri karye-i mezbûre sâkinlerinden Mahmud ve Semcu ve Abdi bin Hüseyin nâm kimesnelerin şehâdetleriyle dahi bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ol şehâdete şer'iye eylediklerinde mûcibince ba'de'l

hüküm müddeîye-i vasiye-i mezbûre dava mezkûresiyle mezbûr Mehmed'e bi veçh-î şer'i muarrazâdan men'î olunduğu huzur-u ali'lerine î'lâm olundu el emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l tasî' ışrîn mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.76/B.77

Hisse Talebi (Ev Hissesi)

Kesik Belge.

Medîne-i Mardin ahâlisinden Hacı Ali Efendi bin Hacı Ahmed bin Savaşlu nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'i şerifû'l enverde zikr-i âtî menzil-i vaz-ı yeddleri zaher ve mütehâkkik olan yine medîne-i mezbûre mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkinler Amcası Mustafa bin Savuşlu ve li ebeveyn kız karındaşı Adule Hatun nâm ma'rûfetü'l zat muvâcehelerinde mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Molla Abdullah bin Göllü menzili ve bir tarafı bakkal başı Mehmed Reşid Ağa menzili ve taraf-ı selâsesi rabî'i cami ve tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab mülk müşterek dedem müteveffâ-i mezbûr Savaşlu'dan babam merkûm Hacı Ahmed ile merkûmân Mustafa ve Adule Hatun bi'l iştirak mevrûs ve müntâkil olmuş iken el-hâlete hazihin merkûman müstâkila zapt ve tasarruf etmeleriyle suâl olunub menzili mahdûd mezkûrede olan hisse-i ırsiye şer'isi keffiyedle bana teslime merkûman Mustafa ve Adule Hatun tenbih olunmak matlubumdur deyû gıbbe'l suâl ve akt.

S.76/B.78

Tereke Kaydı

Kesik Belge.

[…] Mihr-i mûaccel-i zevce-i ba'de'l isbat olunmak / Resm-î defter kassâma

185 Guruş 35 Para 45

Mezbûre […] Hatun bi'l asâle / Varaka Baha / El İhracat / Yekûn= 242 Guruş 10 Para 15

Sahhü'l Bahi 1593

Yirmi bin beş yüz doksan üç guruş Ömer Hüseyin El-Varise taksim olunub Hisse-i zevce-i mezbûre / Hisse-i Abdulkadir

620 Guruş 25 Para menkûlattan / 640 Guruş 24 Para menkûlattan

Hisse-i ibn-i Hemoş / / 162 menzilden / akçe 2

640 Guruş 24 Para menkûlattan / 199 Guruş 15 Para / 253 / 32 / 206 menzilden / akçe 16 /203 2

32 / 206 menzilden 16 / 253

Hisse-i ibn-i İbrahim / Hisse-i ibn-i sagîr Halil

640 Guruş 24 Para menkûlattan / 640 Guruş 24 Para menkûlattan / akçe 1

32 / 206

16 / 253 menzilden / akçe / 32 / 206

2 / 16 / 253 menzilden / akçe / 16 / 303

1 / 28 / 326 menzilden

Hisse-i sagîre Naime / Hisse-i sagîre Hüsniye

320 Guruş 16 Para menkûlattan / 320 Guruş 16 Para menkûlattan / 303

326 menzilden Akçe / 16 / 303

1/ 28 / 326 menzilden

Mar […] mezbûrun ber veçh-î bi'l menzilde hisseleri mevkûf olmağla menkûlattan hisseleri olan yüz on altı guruş hakları ve vasiyeleri mezbûre zahireye li ecli'l hıfs teslim kabz-ı tarihi mezbûr.

S.75/B.79

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Camî'ü'l Kebîr Mahallesi sâkinlerinden Hızır bin Hacı Ömer nâm kimesne meclis-i şer'imiz lazım'ül üz-zü'l ve't tevkirde lam karındaşı naklû'l kitab Hacı Abdullah bin İbrahim mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin müstâkila mülk ve hakkı müşteram olub mahalle-i mezbûrede ka'în bir tarafı Terzi Hasan veresesi menzilleri ve bir tarafı Ali Temur menzili ve tarafeyn-i tarîki âmme ile mahdûd kagirden üç maslabalı bir meclis ve bir matbah ve iki su kuyusu ve havli zokak kapusını şamil bir bab mülk menzilin nısf-ı şaiki cem'î tevâbih ve levâhıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari karındaşım merkûm Abdulhalim bin üç yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î lâhık üzere teslim eyledikde ol dahi ber minval-i meşrûh iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve ikyaz ve kabul edildikten sonra

semeni olan meblağ-ı mezbûr bin üç yüz guruş müşteri merkûm karındaşım tamamen bana def ve teslim ben dahi bi't tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm menzil-i mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Hacı Abdullah bin mülki müşteram ve hakkı sarih olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar eşcar-ı malik mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu fi'l yevmü'l sadîs ve ışrîn mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.75/B.80

Tereke Kaydı

[…]

5 / 1/Pese Cizre Taşı / (…) ve kendir parçası 4 2

1/Tesbih / 1/Akçe Kesesi / 1/Siyah Sıfre Kemerpa (?) / Sagîr Kese / Sagîr Kehba Takımı

4 2 27 2 30

1/Seyim Zincir / Bere Atîk Eldiven / Beyaz Kaşık / 3/İplik (…) Cevab / Havli

44 1 1 9 36

Kazma / Cigara (…) kablime sıfre / Defter-i resm-i kassame sagira 1/Beyaz Yüzük Taşı

2 17 3

Saadetlü Mautasarrıf Bey Efendi Hazretlerine Teşrin-î Sanî seksan sene 87 vûku bulan mesarifatından dolayı El-Baki tarihi olarak ; 3074

0307 = 2766 İskonti Tenzil.

Mihr-î mûma ileyha Hazretlerinin Teşrin-î Kanun-î Evvel sene 87 İli Teşrin-î Sanî sene 87 terakim eden maşatı (?) Mah

1100 11 1441

0162 = 1279. Rabihi bende üzere yüz on guruş

On para eskuntusi tenzil el-tezkiye metûfi mûma ileyh.

0145.

S.75/B.81

Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Bâis-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin Mahallâtından Babü'l Sor Mahallesinde sâkin iken budan akdem vefât eden Mehmed bin Hemoş bin Mehmed'in verâset-i zevce-i menkûhesi Zühre bint-i Keleş nâm Hatun ile sulbî kebîr oğulları Abdülaziz ve Hemoş ve İbrahim ve sulbîye kebîre kızı Hadice ve sulbî sagîr oğlu Halil ve sulbîye seğîrin kızları Hüsniye ve Naime'ye münhâsıra olduğu inde'l şer'îü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sigar mezbûrunun sin-i rüşd-ü ve sedarına değin tesvîye-i umurlarına kab'le'l şer'iden mensûbe vasiyeleri anaları zevce-i mezbûre Zühre Hatun ile saîr verese-i kibar taleb ve ma'rîfetleri ve ma'rufetû'l şer'iyle tahrîr ve terkîm olunan tereke-i müteveffâ-i mezbûrun defteridir ki ber veçh-î cal'î zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Kazan/1/Teşt / 1/Tava / 1/Legan / 1/Lengerî / 2/Sahân / 1/Tencere / 1/Tas /

45 Guruş 10 Para / 40 10 13 17 10 22 3

1/Bir Kat Yatak / 4/Kilim / 1/Kürsi ma'â Yorgan / 1/Şamdan / 1/Muhil / 3/Köhne Hasır

50 100 25 5 6

1/Mehmel /1/ İbrik /1/Cacim / 4/Muneçek / 1/Büyük Kazan / 4/Mum Yağı 9

12 7 7 40 100 20

Mahalle-i mezbûrede kaîn bir bab mülk menzilin kıymeti

1300

Yekûn = 1835 Guruş 10 Para

S.75/B.82

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Baş Mahallesi'nde mütemekkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milleti'nden iken bundan akdem fevt olan Malki veledi Ciro El-Kavak'ın verâset-i zevce-i metrûkesi Durdi bint-i Ekrem ile sûlbi oğlu ve sûlbiye segirin kızlar münhâsıra olduğu […] müntekilât tesvîye-i

umurlarına kable'l şer'iden mensûbe vasiyeleri anaları zevce-i mezbûre Durdi Hatun bi'l asâlete ve bi'l vesâyete ve Kibar mezbûrden ile müteveffâ-i merkûmun li ebeveyn er karındaşı Amusi veledû'l mezbûr Ciro El-Kavak meclis-i şer'i şerifû'l enverde nefsi Mardin'inde vaki' Erbain Kinisası'nın mütevellisi iş bu baîsü'l kitab Bahi veledi Şemas Emsic mahzârında mîn küllî'l vûcuhun ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin bizimle sîgar mezbûrunun mülk ve hakkı mevrûsumuz olub mahalle-i mezbûrede ka'în bir tarafdan Amusi ve Malki Zenh menzilleri ve bir tarafdan nakli'l sahîb menzili ve bir tarafdan Alo Şaho menzili ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab menzilin bizimle sîgar mezbûrun ma'rîfet olmağla ve müteveffâ-i merkûmun diğer akar ve menkûlat-ı olmayûb menzili mahdûdu mezkûr dahi müşrif harab ve sîgar mezbûrun nafaka ve kisve baha vesaîr levazım zarûriyelerine ihtiyaçları olmağla ben dahi bi'l vesâye menzili mahdûdun hisse mahun olduğun bana Sultani ve'l cem-î nas içinde münadi yeddi lede'l müzayede semeni mütabık ahere yine arz olduğundan medîne-i Mardin'de yedd-i münadide kaldıktan sonra merkûm Havace Eyamu üzerine bin altı yüz guruş karargir ve mütehâkkik olub biz dahi tarafeyn icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bi'l asâle ve bi'l vesâye virane-i meblağ-ı mezbûrun altı yüz guruş merkûm Eblehad'e bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûrenin altı yüz guruş merkûm Havace Bahi bin semeni yeddinden ve Kinisayı mezkûre iş buemvalinden bi'l tamam ve'l kemâl ahz ve kable bi'l ve'l istifa eyledik menzili mahdûd mezkûrun menzili merkûm yeddinde Kinisayı mezkûrânın aîdatından olub bizimle bi'l asâle ve bi'l vesâya mezbûran. Kesik Belge.

S.74/B.83

Tereke Kaydı

Bâis-î defter-î kassâm oldur ki

An'l as-l Mamûretü'l Aziz Sancağına mûzaf Palu Kasabası Çarşu Başı Mahallesi ahâlisinden olub bir müddetten beri hademelik hizmetinde müstahdem olarak bu defa Mardin'de vefât eden Mehmed Ağa bin Hacı Mehmed Efendi ibn-i Abdullah'ın veresesi zûhur edinceye değin terekesi

ma’rîfet şer’i ve me’mûrun ma’rîfetleri Sûk-ı Sultanide bey’i mîn yezidin olunarak asmanı dahi Mardin Sandığı’nda mevkûf olunmağın iş bu müteveffâ-i merkûmun terekesi beyânında ve ber veçh-î cali’i zikr ve beyân olunur fi’l yevmü’l tasî’ mîn Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Maşalı saat ma’â zincir / 1/Beyaz gömlek 1/Pantol / 1/Beyaz keten sako /1/Beyaz Atikve G 105 38 10 225

1/Atik basma ve mebrûm gömlek / 1/Çuka bantol ve yelek ve setre / fes ma’â biskül 255 16 7

Siyah Boyun Bağı / 1/Müsnel Kaffe / 1/Bir Kat Yastık ma’â ve Döşek Carçaf / 16 Atîk Hırka / 166 14 9

Sarı basma ve Parça Ukçur / Fes ve terlik ve Kalçin (?) / Müstemel Don Atîk / 8 3 8 9

Fes Kalıbı ve Çorab / Müstemel İçlik / 1/Olta / Atîk Havli ve Okçur / Atîk Çorab ve AtîkBohç 5 9 5 2 5

4/(…) Tob / Hışbe Cevgan ve Basığı / 1/Su Tası / Atîk Fanilya Don Gömlek / 14 1/Mebrum Tob 15 6 35 120

2/Mebrum Tob / 2/(…) Mebrum Tob / 1/Atîk Pantul / Atîk Entari. **Kesik Belge.** 31 […] […] […]

S.74/B.84

Tereke Kaydı

5/ Yorgan /2/ Döşek / 2/Döşek / 5/Sandık / Kürsi yorgan / 1/Cacim / 1/Sıfre / 50 1/Seni / 10 25 12 30 3 100 250

1/Tencere / 1/Legan / Küçük Legan / 3/Sahan (?) / 1/Tava / 1/Tas / 1/Şamdan / 30 Katır Takımı/

60 12 21 10 7 12 80

2/Köhne Kilim / 1/Merş / Köhne Sab Semeresi / 4/ Talb / Fes Biskül / Bir Kat Elbise

25 30 5 10 23 200

1/Kürsi / 2/Bargir / 4/Katır / 1/Merkeb / 1/Cira Kürsi 2/Şuşe / 5/Burgul Mek / 2/Yarmalık

5 1000 4000 80 2 6 60 60

3/Dökme Sal / 1/Tahnet / 1/Sendan / 1/Kısrak / 2/Katır / Tereke-î Mübayen 30/Yekûn= 8148

120 10 250 1500

El-İhracat

Vefatiyesine / Varaka Beha / Dellâlliye Baz'ıl Mübayat / Zevce-i mezbûre kulinin deyn-i 148 5 120

Müsbet şer'isi / Yekûn= […] / El-İhracat Sahhü'l Bahi / mabeynü'l verese resmi olub

300 573

[…]

7575

0200 = 7375 Resm-î ve Kaydiye Defter-î Kassâm. El-İhracat

Tencere ve Tekfini

Mesarifatı içün ba sened Osi Belbali Mazûratı

500 Sağ Akçe

(…) / Bakkal Hafız Oğluna Kezalik / Kürsiciye / Dellâliye ise Hızır bin Alo Tasığı / (…)

21 519 21 12

Hemaliye Varaka Bahası : 3

Fi yirmi bir Teşrin-î Sanî tarihlû ba sened mîr mûma ileyha bin muşasına (?) mahsuba malı sandığından mazûratlı

200 Sağ Akçe

Teşrin-î Sanî mesarifatına idhal huzur-u ifa etmedikçe eskici arar (?) maaşı ezgar iskonto

126

Kasab Ali'ye / Etmekciye / Resm-î Kassâm-ı Defteriye ise 209 155 74

Mîr Mûma ileyh tarafından mesarif etmek üzere nekdan tuvatı (?)

300 Sağ Akçe

Bakkal ve Meyro bana kezalik 126

Mütecci (?) Teşrin-î Sanî kerası 108

El-İhracat Yekûn = 2386

Cem'a Varaka Baha

3

Resm-î Kassâm ve Kaydiyye

Sahhû'l Bahî Beyn-i Taksîm olub 2759

0040 = 2718

Yirmi iki bin yedi yüz on sekiz guruş (…) Mutra musli ibadisi isbat eylediği kahve bahası.

0020 = 2698 Terzi Emsic kezalik

S.74/B.85

Sayfa 75, belge 82'nin tekrarı olan belgedir.

Medîne-i Mardin mahallâtından Baş Mahallesinde mütemekkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden iken bundan akdem fevt olan Malki veledi Ciro El-Kavak'ın verâset-i zevce-i metrûkesi Durdi bint-i Ekrem ile sûlbi […] ve sulbîye segîrin kızlar.

S.74/B.86

Borç Davası

Kesik Belge.

Olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak onlar dahi cevaplarında müteveffâ-i mezbûrun terekesine bi'l verâse bi'l vesâye vaz-ı yeddlerini ikrar ve tasdik müdde-î merkûm Mustafa'nın ma'âda müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahallerinde ba varaka-i mestûre sera ve ba'de ceride-i mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerinden alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydükleri ihbar olunan medîne-i mezbûre sâkinlerinden Yusuf bin Mehmed El- Yunus ve Şehtine Zade Ahmed bin Hacı Hakkı Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle veçh-î şer'i üzere ba'de'l isbat ve'l halef mûcibince meblağ-ı mezbûr iki bin yüz guruş merkûm Mustafa'ya eda ve teslimiyle terekesine ve vazıtân-ı yedd zevcetân-ı mezbûrtân Memo ve A'işe Hatunlara tenbih olunduğu huzur-ı alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l fi'l yevmü'l evvel mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.73/B.87

Mülk Satışı

Kesik Belge.

Menzili mezkûrde asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb Kinisay-ı mezkûrenin sarf harici olmuşdur mütevelli merkûm bi'l vekâleye mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't tasdik eş-şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semaniye ve semanin ve mieteyn ve elf.

S.73/B.88

Vasi Tayini

Bâis-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Şeyh Şeyhullah Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden iken bundan akdem fevt olan Abdullahad veledi Şahin'in verâset-i zevce-i metrûkes-i İli bint-i İlya Selam ile sulbî kebîr oğulları Yusuf ve Tomi ve Cebur ve Rahur ve zamaîde münhâsır olub kable'l et-teslime ibn-i kebîr mezbûr Yusuf dahi vefât edûb zevce-i metrûkes-i Kuli bint-i Nağmi Nuri ile sulbîye segîre kızları Verdi ve Semo ve anası mezbûre İli ve li ebeveyn er karındaşları mezbûrunâ

münhâsıra olduğu bi'l ihbar inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra segîrtan mezbûrtânın sin-i rüşd ve sedarına değin tesvîye-i umurlarına kable'l şer'iden mensûbe vasiyeleri anaları zevce-i mezbûre Kuli Hatun ile saîr verese-i kibar mezbûrenin taleb ve ma'rîfetler ve ma'rîfet-i şer'i tahrîr ve terkîm müntekilâtû'l müzayede bey' olunub ba'de'l ihracatû'l mesarîfatü'l lazıme sahhû'l bahi beyne'l verâse-i tevârih olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmun defteridir ki ber veçh-î âtî […] zikr ve beyân olunur. Fi 29 Zilkade sene 88.

S.73/B.89

Tereke Kaydı

Kesik Belge.

[…] 1/Atik Pantol / Atik Entari / […] 24

[…] 10

S.73/B.90

Tereke Kaydı

5/Yorgan / 2/Döşek / 2/Vuşek/ 5/Sandık / Kürsi Yorgan / 1/Cacim / 1/Setre / 250 1/Seni

50 10 25 12 30 3 100

1/Tencere / 1/Legan / Küçük Legan / 3/Sahan / 1/Tava / 1/Tas / 1/Şamdan / 30/ Katır Takım

60 12 21 10 7 12 80

2/Köhne Kilim / 1/Merş / Köhne Haleb Semeresi / 4/Tülbe / Fes Büskül / Bir 25/ Kat Elbise

305 3 10 10 23 200

1/Kürsi / 2/Bergir / 4/Katır / 1/Merkeb / 1/Cira Kürsi / 2/Şuşe / 5/Burgul Maki / 80 / 2/Yarmacek/1000 /4000 2 6 60 60

3/ Dökmecek / 1/Tahnit / 1/Sindan / 1/Kısrak / 2/Katır

30 120 10 250 1500

Yekûn = 8148 Terekü'l Mabeyn / El-İhracat

S.73/B.91

Tereke Kaydı

Vefâtiyesine / Varaka Bahası / Dellâliye Bazı ü'l Mübayat

148 5 120

Zevce-i mezbûre Kulnin deyn-i müsbet şer'isi El-İhracat

300

Yekûn = 573

Sahhû'l Bahi Beynû'l Verâse taksîm olunub 7575

0200 = 7375 Resm-î ve kaydiyye defter-î kassâm

Hisse-i zevce-i mezbûre / Hisse-i Ema mezbûre İli / Hisse-i bint-i sagîre

135 Guruş 35 Para / 1101 / 360

Hisse-i bint-i sagîrin / Hisse-i ibn-i kebîr/ Hisse-i ibn-i kebîr / Hisse-i ibn-i kebîr

360 / 108 Guruş 25 Para / 1083 Guruş 25 Para / 1083 Guruş 25 Para Hisse-i ibn-i kebîr

1083 Guruş 25 Para /Hisse-i ibn-i kebîr = 1083 Guruş 25 Para

S.73/B.92

Vasi Tayini ve Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin tüccarlarından Hacı Abdülkerim Zade Mustafa bin Abdi medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre mahallâtından Babü's Sor Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hacı Davud bin Mehmed bin Hacı Hasan'ın verâset-i zevcetân-ı menkûhtân-ı metrûktâne Semo bin Hacı ma'rûf ve A'işe bint-i Ali Han nâm Hatunlarıyla sulbî segîr oğulları Mehmed ve Şeyhmus ve sulbîye segîrin kızları Hüsniye ve Asiye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra sîgar mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umurlarına kable'l şer'iden mensûbe vasiyeleri anaları zevcetân-ı mezbûrtân Semo ve Ayşe Hatunlar muvâcehelerinde iş bu yeddimde olub bir kıt'a sened-i natık olduğu üzere müteveffâ-i merkûm Hacı Davud bin Mehmed bin Hacı Hasan'ın zimmetinde amelegan bebzi behasından

iki bin yüz guruş alacak hakkım olub bana eda ve teslim etmediğin vefât etmekle terekesinden dahi zevcetân mezbûrtân Semo ve Aişe bi'l verâse ve bi'l vesâye vaz-ı yedd olmalarıyla suâl olunub el-hâlete hazihin meblağ-ı mezbûr iki bin yüz guruş müteveffâ-i mezbûrun terekesinden bana eda ve teslime mezbûrtân zevcetân Semo ve A'işe Hatunlara tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak onlar dahi cevablarında müteveffâ-î mezbûrun terekesiyle bi'l verâse ve bi'l vesâye vaz-ı yeddlerini ikrar ve tasdik müdde-î merkûm Mustafa'nın ma'âda müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahallerinde ba varaka-i mestûre sera ve ba'de ceride-i mahkemenin muhârrerü'l esami kimesnelerinden alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûl-ü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezbûre sâkinlerinden Yusuf bin Mehmed El-Yunus ve Şehtine Zade Ahmed bin Hacı Hızır Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle veçh-î şer'i üzere ba'de'l isbat ve'l halef mûcibince meblağ-ı mezbûr iki bin yüz guruş merkûm Mustafa'ya eda ve teslimiyle terekesine vaz-ı yedd zevcetân mezbûrtân Semo ve A'işe Hatunlara tenbih olunduğu huzur-ı alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l evvel mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.72/B.93

Kayıp At Davası

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Bahi veledi Sado medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'i şerifû'l enverde zikr-i âtî kısrak üzerine vaz-ı yedd eden medîne-i Musul ahâlisinden Mehmed bin Derbas muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide müşâhede olunan kır bir res kısrak mülk ve hakkım iken tarihi î'lâmdan on bir mah mukâddem Tenuri Karyesinde mülkümden ğayıb olub el-halete hazihin merkûm Mehmed yeddinde bulmamla bi'l istintak taleb ederim deyû ba'de'l dava ve'l istintak ol dahi cevabında iş bu müşâhede olunan fera' altı seneden berû netacen mülküm olub bi hakk-ı vaz-ı yedd ederim deyû ve lede'l def-î ve'l inkar Rafi merkûm Mehmed'in ber veçh-î meşrûh eylediği sabi' müddeâsını her birisi mahallin ba varaka-i mestûre sera ve ba'de ceride-î mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden ve alena lede'l tadil ve'l tezkiye ad'l ve

makbûl-ü'ş eş- şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i Musul sâkinlerinden Mehmed bin Ali ve Cerci bin Maksi Allo nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbat etmeyin mûcibince ba'de'l halef ve'l hükm-ü zikr olunan fera' vaz-ı yedd olan merkûm Mehmed yeddinde ifasıyla müdde-î mezbûr Bahiye tefhim ve eylediği da'va mezkûresiyle bi veçh-î muarrazâdan men'î olunduğu müstecil ve bi'l iltimas-ı huzur-ı alilerinden î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr Fi Gurre-i Zilhicce sene 88.

S.72/B.94

Bağa El Koyma

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesi sâkinlerinden Salih bin Mehmed Baba Cah medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde zikr-i âtî bağına vaz-ı yedd eden li ebeveyn er karındaşı Esad ibn-i El-Mezbur Mehmed ile medîne-i mezkûre Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkine Adle Hatun bint-i Mehmed Eşşebab nâm ma'rûfetü'l zat münhâsıra olduğu halde muvâcehelerinde medîne-i mezkûre haricinde Bereketû'l Cem Vadisinde ka'în bir tarafdan Hızır Efendi ile Abdulrahman Efendi bağı ve etraf-ı selâsesi tarik-i âmme ile mahdûd […] ve susuz bir kıt'a üzüm bağı tarihi î'lâmdan bir buçuk sene mukâddem iş bu yeddimde olub meclis-i şer'ide kıraât olunan bir kıt'a hüccet-i şer'iye mûcibince iş bu huzur-u mezbûre Adle Hatun'un li ebeveyn kız karındaşı Cidem Fatoş Hatun ibn-i El-Mezbûr Mehmed Eşşebabdan kürümü bin guruş semeni medfûh ve makbûz mukâbelesinde ve yeri meccânen iştira ve kabz ve kabul ve fera' ve teffiz etmişken el-hâlete hazihin karındaşım merkûm Esat ve mezbûrun Adle Hatun müdahaleden hali olmadıklarından suâl olunub şer'i müdahalelerinin men'î matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak onlar dahi cevablarında fi'l hakika tarihi mezbûrde müteveffiye-i mezbûre Fatoş Hatun bağı mahdûd mezkûru bin guruş bedel mukâbelesine bey' ve semeni ahz eylediğini huzur hakimde ikrar edûb iş bu hücceti vermiş ise de ancak merkûm Salih kendüsinin vaz-ı yedd olub hakikat halde vefâtına değin kendüsini görüb gözetmek şartıyla bey' ederek zaher halde meblağ-ı mezbûru ahz u kabz eyledim deyû ikrar-ı bit-tarîkü'l tâ'zim (?) olub hatta bağından bir müddet sonra merkûm Salih mezbûre Fatoş saklamayarak cevab verûb ve bey' mezbûru dahi ikale etmesiyle bağ-ı mezbûrde asla hakkı yokdur deyû ba'de'l def-û ve'l inkar

mezbûrân Esad ve Adle Hatun ber veçh-î muhârrer def-î meşrûhalarını mübeyyin beyine taleb olunub defaatle istimhâl olundu ise de etyanı beyineden izharı aciz edûb tahlife dahi talebler olmamağın mûcibince bağı mahdûd mezkûru müdde-î merkûm Salihe gerû red ve teslim etmek üzere mezbûrân Esad ve Adle Hatun'a tenbih olunduğu müstecil ve bi'l iltiması huzur-u alilerinden î'lâm olundu el-emr-î menlehü'l emr fi'l yevmü'l sanî mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.72/B.95

Arapça Belge.

S.72/B.96

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Şehidiye Mahallesinde sâkineler Emoş Hatun bint-i Abdullah Hacı İlyas ve Fenci bint-i Esadü'l Ari taraflarından zikr-i âtî şer'iye vekîlleri olduğu Hasan bin İsmail El-Molla ve Mahmud bin Mehmed Altu nâm şahidin meâdeleyin şehâdetleriyle münhâsır hükmü hasmı cahidde sabît ve sûbut vekâletine hükmü şer'i lâhık olan Abdurrahman ibn-i İbrahim nâm kimesne yine mahalle-i mezbûrede sâkineler Adle Hatun bint-i Esad ve Laime bint-i Mehmed Seyid ve Hezne bint-i Hacı Mehmed nâm Hatunlar taraflarından zikr-i âtî bey' ve kabz semene vekîlleri olduğu Hasan bin Seyid Şeyhmus ve Abdulkadir bin Seyid Mehmed nâm meâdeleyin şehâdetleriyle sabît ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i olan Molla İsmail bin Hacı Kasım Efendi ile merkûm Abdulkadir bi'l asâlete ve bi'l vekâlete meclis-i şer'i şerifü'l enverde vekîl merkûm Abdurrahman mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize oldukları halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin bizim müvekkileleri mülk ve hakkımız olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafda Heço Mazito menzili ve bir tarafda dere ve tarafeyn-i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden dört maslabalı bir hücre içinde kiler ve altında tabaka ve bir matbah içinde bir (…) matbah ve (…) üç maslabalı divanhâne derûnunda kiler ve iki maslabalı bir matbah içinde su kuyusu ve bir tabaka ve üç memşâ ve canib şarkda itsalinde bir darabay-ı şamil bir bab mülk menzilin nısf-ı şaiki sülüsanı mezbûre Emoş Hatun içün ve sülüsü şaiki mezbûre Fenci Hatun içün bi cümle-i mayeşetimle ve yehuye tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari mezbûrtan Emoş ve Fenci Hatunlara sülüsan ile sülüs üç bin guruş semeni medfûh ve makbûza

bey'ü sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde teslim eylediklerimizde onlar dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra bi'l vekâle ve bi'l asâle müvekkilem mezbûrtân Emoş ve Fenci Hatunlar analarından ve vekîlleri mezbûrlarından tamamen ahz u kabz ve istifa eyledik deyû ba'de'l yevm bizimle müvekkilât mezbûrât Adle ve Hezne ve Yehûn menzil mezkûrun nısf-ı şaikin asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteriyan mezbûrân Emoş ve Fenci Hatunların sülüsan ve sülüs mülk-ü müşteraları ve hakkı haricleri olmuşdur ka misale lehûma malik ve mutasarruf olsunlar dediklerinde gıbbe't tasdikû'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîr-i fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.71/B.97

Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Bâis-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Ahmed Bey bin Mahmud Bey bin Fettah Beyin verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Adle Hatun bint-i Ali ile sulbîye kebîrin kızı Menci ve sulbî sagîr oğlu Emin ve sulbîye sagîre kızları Fatma ve Fazile'ye münhâsıra olduğu inde'l şer'i'ü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrun sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umurlarına kable'l şer'iden vasiyeleri anaları zevce-i mezbûre Adle Hatun ile bint-i kebîre-i mezbûrenin ma'rîfet vasiyeleri ve ma'rîfet-i şer'iyle tahrîr ve terkîm ve beyne'l verâse bi'l fariza-i şer'îye-i tevzih ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmun defteridir ki ber veçh-î âtî ve zikr ve beyân olunur. fi'l yevmü'l sabî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/ Minder / 4/Yorgan / 2/Kilim / 2/Merş / 3/Tencere / 2/Tabanca / 1/Kılıç / 1/Sako / 1/Şamdan

40 200 45 40 75 60 60 42 12

1/ Mekalı / 1/Lengeri / 6/Keçeden Minder / 3/Çaburna / 2/Küçük Falos / 2/Taht ve Serir /

10 17 60 7 7 110

2/Sulbî Sagîr / 2/Hurc / 2/Camcı / 1/(…) Sitıl / Kazan ma'â Legan / […]

30 15 20 20 49 920

Terekû'l Mabeyn Yekûn = 920 El-İhracat

Techîz ve Tekfini içün / Dellâliye isbat mübeyyin / Resm-î Defter-î Kassâm ve
60 Kaydiyye 18 22

Varaka-i Bâha / El-İhracatû'l Lazım 1

Yekûn = 101

Sahhü'l Bahî / Beyne'l verâse taksîm olub 819

Hisse-i zevce-i mezbûre / Hisse-i bint-i kebîrin mezbûre / Hisse-i ibn-i sagîr m.
102 Guruş 15 Para / 143 Guruş 13 Para / 286 Guruş 26 Para

Hisse-i bint-i sagîre / Hisse-i bint-i sagîre Fazile

143 Guruş 13 Para / 143 Guruş 13 Para

Zevce ve bint-i kebîre hisseleri kendülerine ba'de'l teslim sîgarın hisseleri olan ber veçh-î bal'â yalnız beş yüz yetmiş üç guruş on iki para li vasiyeleri anaları zevce-i mezbûrun Adle Hatun li eclî'l hıfs ve'l istirbah bağı teslim sened şûrt. Tarihi mezkûr.

S.71/B.98

İzinsiz Arazi Kullanımı

İş bu sâhibi istidai Hulusi Efendi ve Salih ve Çelebi Mardin haricinde Zatar nâm mahalde vaki' İbrahim El-Kasım ve Halil El-Şatır ile memşa-i malik oldukları altûn bağı ve bahçesinin taksîmi istida ve'l iltimas etmeleriyle tarihinden sekiz mah mukâddem tarafı şer'iden Katîbi Sabık Davud Efendi ma'û'l ümenâ-yı vûkuf ile Mimar Başı Maksi Malki tebeyyün olunarak ma'rîfetû'l şer'i ile meyânelerinde taksîm olunub sûdur vaâzıyla herkes hisselerini kabûl ederek sabît şer'inden yedlerine birer kıt'a hücceti şer'i ita olunub ancak meyânelerinde kısmet-i kabûl etmeyen iki aded sîgar ağacı ve bir havz ve harimleri olan arsa müşterek kalûb ve mûma ileyha merkûmân Hulusi Efendi ile Salih Çelebi'nin merkûmân İbrahim El-Kasım ve Halil El-Şatır'ın müşterek havz ve arsa üzerine müheddes'en eyledikleri iki bab kulübe havz üzerinde olması cihetiyle dahi mazarratı olmasıyla kulübe mezbûrelerin hal' ettirilmesi iddiasında bulunub husus-u mezbûr içün çend defa mürafâ ve

muvâcehe olduklarında merkûmân İbrahim El-Kasım ve Halil El-Şatır bazı gün ve def-û tasaddi eylediler ise de def- û davaları iltifata şayan olmadığından kulübe mezbûrelerin hal'ına tenbih olunmuşken şimdiye kadar hal' etmediklerinden başka kanaat etmeyûb bu günlerde arzûhali dahi takdîm etmişler hal bu ki enbiya-î mezbûre hal'na keraren ve merara muvâcehe ve mahkemede def-û da'vaları iltifata ve itibara şayan olunmağla kendülerine ol veçhle cevab verilmesi iktiza eder ferman Fi 4 Zilhicce sene 1288.

S.71/B.99

Su Paylaşım Davası

İş bu sâhibi istida medîne-i Mardin'in Latifiye Mahallesi sâkinlerinden sâhibi istida Hüseyin nâm kimesnenin hasmı olub ismi arzuhâlde mezkûr teb'aa-i parik ile lede'l muvâcehe patri-i mûma ileyh tasarrufunda bulunan menzilinde vaki' su kuyusunda bi hakk-ı hisse-i malûmum olub kadiminden yirmi dört desti sulamak üzere karar verilerek kadimden mezkûr dört desti sulamak da iken hala mani mezbûrun iktizana mübali' olmağla suâl […] icra olunmak matlubumdur deyû terafi' yeddinde tarafeyn ve mutasarrıf […] davalara tasaddi etmeleriyle mahal mezbûr keşf ve muâyene olunması lazım geldiğinde ma'ü'l ümenayı […] eda ve levazım mükerremetl-ü Ahmed Hilmi Efendi ve sabît şer'iden mütecaviz Katîb Ahmed Efendi men'î ümena vesaîr er-bab vûkuf mahal mezbûre varûb akd meclis-i şer'ine olduklarında ba'de'l mürafa sâhibi istidai merkûm Hüseyin bi'l mezbûr ve suyunda asla ve kat'a hakkım ve da'vam yokdur deyû taîfe ve kattiyen ikrar ve itiraf edûb ol veçhle mersul Katîb Ahmed Efendi men'î ümena kalub taraf-ı şer'i izbar etmiş ve er karındaşı merkûm Hüseyin'in ber mezbûr ve suyunda bir hakkı olmadığı huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î menlehü'l emr.

S.71/B.100

Vasi Tayini ve Alacak Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde mütemekkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milleti'nden iken bundan akdem fevt olan Maksi Mihail veledi Cebrail Echa'nın verâseti zevcei metrûkesi Ketane bint-i Osa Anti nâm Hatun ile sulbî sagîr oğlu Emsic ve sulbîye sagîrin kızları Resine ve Ferdo ve Hamel mevkûf münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra sîgar mezbûrun sin-i

rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umurlarına kable'l şer'iden mensûb vasiyeleri anaları zevce-i mezbûre Ketane Hatun tarafından zikr-i âtî hususun vekîl müseccel şer'i Molla Yusuf bin Seyid Mehmed medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûreye tabi' Havas-ı Hümayun kurasından Selah Karyesinde sâkin Ali bin Süleyman El-Vadi nâm kimesne muvâcehesinde bi'l vekâle iş bu yeddimde olub iki kıt'a sened mantukınca merkûm Ali zimmetinde ba'de feshi eş-şerâki beş bin beş yüz elli guruş müteveffâ-i merkûm Maksi Mihail alacak hakkı iken merkûm Ali'den ahz u kabz etmeden vefât edûb el-halete hazihin meblağ-ı mezbûru müvekkilem ile vasiyeleri olduğu sîgar mezbûruna mevrûs olmağla merkûmân bi'l vekâle bi't-taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak merkûm Ali dahi cevabında cihet-i şürâke-i mezbûreden ol miktar guruş müteveffâ-î mezbûre deynî olduğunu ikrar ve tasdik lakin tarihinden iki sene mukâddem ba'de feshi şürâke meblağ-ı mezbûri bi tamamı müteveffâ-i mezbûre hal-i sûbutunda def ve teslim edûb hatta tarihi mezbûrde kemâl-i ak'l ve sıhhatinde kendü dahi ahz ve kabz ve istifa eylediğini ikrar ve itiraf etmişdi deyû veledi el-def ve'l inkar Rafi merkûm Ali ber veçh-î muhârrer eylediği ifa ve ikrar müddeâsını her birisi mahallerinde ba varaka-i mestûre sera ba'de ceride-i mahkemede muhârrer'ül esami kimesnelerden alena lede'l ve tezkiye tadil ad'l ve makbûl-û'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i ve karye-i mezkûre sâkinlerinden Şeyh Davud Efendi bin Şeyh Sadettin Abdulaziz bin Hamdü'l Mera ve Mehmed Sayid bin Kasım nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbat etmeyin mûcibince ba'de'l halef ve'l hüküm müdde-i vekîl merkûm Molla Yusuf müvekkilesine izafetle da'va mezkûresiyle merkûm Ali'ye bi veçh-î şer'i muarrazâdan men' olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.70/B.101

Satılan Mülkün Geri İstenmesi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-i kurasından Kabala Karyesi sâkinlerinden Mehmed bin Derviş nâm kimesne medîne-i mezbûre idare meclisinde makût ve meclis-i şer'imizde yine medîne-i mezbûre etrafı şehr-i kurasından Mansuri

Karyesinde mütemekkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Maksi Amusi veledi Hannâ muvâcehesinde zikr olunan Kabala Karyesi hudûdunun canibinde iki yüz aded kürümü havi bir tarafı Mustafa bin Ali Şemdin bağı ve bir tarafı Haso bin Hüseyin El-Hac ve bir tarafı Derviş bin Remo bağı ve taraf-ı rabî'i Mehmed bin Receb bağıyla mahdûd babam müteveffâ-i mezbûr Derviş'in hayatında mülk ve taht-ı tasarrufunda olub iş bu tarihden on iki sene mukâddem babam merkûm Derviş vefât edûb ba'de vefâtına bahisle er karındaşlarım İbrahim Ferso ve […] ber müntakil-i ve mürüvet olub ben dahi bil'âret bağı mezkûru ba'de ve taht-ı tasarrufumuzda […] tarihinden dört sene mukâddem benim ve kız karındaşlarım mezbûrtân Hazne ve Amine li hal-i sagîr diğer karındaşımız merkûm Ali bağı mezkûru iş bu merkûm Maksi Amusi'ye bin guruşa be' ve mahallinde edûb ol dahi bali' biraderimiz merkûm Ali'nin hayatında iken iki sene ba'de vefâtına dahi iki sene mutasarruf olub mesarifet-i hal-i sagîrimizde olduğundan suâl olunub mûcib-i şer'i olan gerûye red ve mahallinde bizlerde teslime merkûm Amusi'ye tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak merkûm Maksi Amusi dahi cevabında müdde-î merkûm Mehmed'in babası Derviş bağı mahdûd mezkûru hayatında mülk ve ba'de vefâtına oğulları ve kızları mezbûruna mevrûs ve müntakil olduğuna ikrar ve tasdiki ancak babaları müteveffâ-i mezbûr Derviş'in vefâtından sonra merkûman İbrahim ve Ferso sin-i hayatlarında babaları mezbûr vefât edûb terekesi dahi mezbûrun oğulları meyânelerinde taksîm edûb karye-i mezbûre akarında ka'în bir taraf-ı Mustafa bin Hacı Mustafa bağı ve bir tarafı Abdulkadir bin Mahmud bağı ve bir tarafı Mustafa bin Ali Şemdin bağı ve taraf-ı rabî'-i yine Abdulkadir bostanı iş bu hudûdu erbasıyla mahdûd bir kıt'a bağçe müdde-î merkûm Mehmed'in hissesi isabet ve bağ-ı mahdûd mezkûr dahi biraderi müteveffâ-i merkûm Ali'nin hissesine isabet edûb bi'l terazi her biri hissesini kabûl ve ahz yeddinde ahz u kabz ettikten sonra bağ-ı mahdûd mezkûru müteveffâ-i merkûm Ali'nin mülkiyetiyle ba'de ve taht-ı tasarrufumda iken tarihinden dört sene mukâddem bana bin guruş tesmîyesiyle semeni medfûh ve makbûz-u ile be' ve temlik tebdihi ol veçhle iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmekle ve ol veçhle merkûm Mehmed ve hemşireleri Hazne ve Amine li tasarrufu gelûb ve bil'azer sûkut ve zikr olunan taksîm ve bağı dahi hazır ve kendüleri dahi balî' ve akıllı oldukları cihetle davalıları iltifata şayan değildir deyû ba'de'l def' ve'l inkar def'î merkûm

Maksi Amusi ber veçh-î meşrûh eylediği da'va-i def'în-i mezkûr Kabala Karyesi imamı ve muhtarları ba varaka-i mestûre sera ve ba'de Ceride-i Mahkemede mestûrü'l esami kimesnelerinden alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan Farisi bin Mehmed Şemdin ve Şemo bin İbrahim ve Derviş bin Ramazan nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbat etmeyin müdde-i merkûm Mehmed da'va mezkûresiyle merkûm Amusi veçh-î şer'i muarrazâdan men' olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Zilhicce li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.70/B.102

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin ahâlisinden Süleyman bin Ahmed meclis-i şer'i şerifû'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de kezalik medîne-i mezbûre sâkin İbrahim bin Şeyhmus Olu nâm kimesne mahzârında ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin eşcarı mülk ve yeri dahi müntâkilemden olub medîne-i mezbûre haricinde Şarûl Vadisinde ka'în bir tarafdan merkûm İbrahim bağçesi ve bir tarafdan Hacı Davud Ömerlu bağçesi ve bir tarafdan Hasan bin Amusi bağçesiyle Amusi bin

Recu bağçesi ve taraf-ı rabî'i Ğaru bin Recu bağçesiyle ve bir kıt'a suli bağçe li eşcarı ve su vesaîren ebniye merkûm İbrahim tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bin beş yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde teslim eyledik de ol veçhle iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edûb yeri dahi ba izni sâhibi arazii meccânen merkûm İbrahim fera' ve teffiz ol dahi ber veçh-î muhârrer teferru' ve tefefvüz eyledikten sonra emlâkin semeni olan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruş merkûm İbrahim'den tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bağ-ı merkûm benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm İbrahim'in mülk-ü müşterası ve hakkı mefûz-ı olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i nizam meâli intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.70/B.103

Vasi Tayini Alacak-Verecek Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin Baş Mahallesinde mütemekkin teb’aa-î Devlet-i Aliye’nin Ermeni Milletinden Hoca Refail veledi Eblehad Şusa medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’imizde medîne-i mezkûre sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Tezyan Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer’in verâseti zevcetân menkûhtân metrûktâne Emine bint- i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kamile nâm Hatunlar ile sulbîye kebîrin kızı Hanife ve sulbîye segîrin kızı Halime ve sulbî sagîr oğlu Yusuf münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra sagîran mezbûrunun mîn kable’l şer’i ve li ecli’l da’va-i ve intibah ed-duyûn mensûb vasileri karye mezbûreden Süleyman bin Hacı Davud muvâcehesinde benim müteveffâ-i mezbûr İsmail’in zimmmetinde iş bu yeddimde olub bir kıt’a sened-i mazmûnu üzere Halep emtiası asmanından ba’de’ kûllî’l hesab sağ akçe dört bin üç yüz guruş alacak hakkım olub terekesine dahi bi’l imana ve bi’l vesâya merkûm Süleyman vaz-ı yedd etmekle suâl olunub el- halete hazihin meblağ-ı mezbûr dört bin üç yüz sağ akçe li bana eda ve ifa ve teslim etmeden merkûm Süleyman’a tenbih olunmak matlubumdur deyû ba’de’l da’va ve’l istintak ol dahi cevabının fi’l hakika tereke-i müteveffâ-i mezbûre bi’l imana vaz-ı yeddlerini ikrar ve itiraf müdde-î mezbûrun ber veçh-î muhârrer meâl’a (?) müddeâsını inkar edûb müdde-î merkûm eylediği müddeâsını her biri mahallinde ba varaka-i mestûre sera ve ba’de Ceride-i Mahkemede muharrerü’l esami kimesnelerden alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûl’û’ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezbûre sâkinlerinden Şeyh Davud ve Esati ibn-i Hacı Maço nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi’l muvâcehe ber nehc-î şer’i ba’de’l isbat ve’l halef mûcibince ba’de’l hüküm meblağ-ı mezbûr dört bin üç yüz guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmeden mezbûr Hoca Refail’e eda ve teslime bi’l imana vasi’ olan merkûm Süleyman’a tenbih olunduğu tescil ve bi’l iltiması huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-î menlehü’l emr fî’l yevmü’l sabî’ mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.69/B.104

Vasi Tayini Alacak-Verecek Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin Meşkin Mahallesinde mütemekkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Sado veledi Semas Yusuf El-Kendir medîne-i Mardin Mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Tezyan Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in verâseti zevcetân menkûhtân metrûktânı Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kamile nâm Hatunlar ile sulbî kebîrin kızı Hanife ve sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye sagîrin kızı Halime'ye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra sîgar mezbûrenin li ecli'l da'va ve'l isbat olan mensûb vasileri Süleyman bin Hacı Davud muvâcehesinde benim müteveffâ- i mezbûrun zimmetinde iş bu yeddimde olub bir kıt'a sened mazmûnu üzere Halep emtiası semeninden yedi yüz guruş alacak hakkım olub bana ifa ve teslim etmeden vefât etmekle terekesine bi'l imana merkûm Süleyman vaz-ı yedd etmiş olmağla suâl olunub meblağ-ı mezbûr-i el-hâlete hazihte tereke-i müteveffâ-i mezbûrdan bana teslim merkûm Süleyman'a tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında terekesine bi'l imana vaz-ı yeddini ikrar müdde-î mezbûrun ma'âda müddeâsını inkar edilecek müdde-î merkûm ber veçh-î meşrûh eylediği müddeâsını her biri mahallinde ba varaka-i mestûre sera ve ba'de Ceride-i Mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden alena lede'l tadi'l ve'l tezkiye ad'l ve makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre sâkinlerinden Hızır bin Ömer İsmail ve Halil bin Mahmud nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbat ve'l halef mûcibince ba'de'l hüküm meblağ-ı mezbûr yedi yüz […] tereke-i müteveffâ-i mezbûreden bana teslim etmek üzere bi'l imana vaz-ı yedd olan merkûm Süleyman'a tenbih olunduğu huzur-ı alilerine î'lâm olundu el-emr-î menlehü'l emr fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.69/B.105

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin ahâlisinden Ali bin Abdulkadir nâm kimesne meclis-i şer'i şerifû'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezkûre mahallâtından Babü'l Sor Mahallesinde sâkin Hüseyin bin Arfu mahzârında ikrarat ve tasarrufat- ı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb

ukdatü'l beyânın sûduruna değin yeddimde ba şer'â ve eş-şer'i mülk ve hakkım olub mahalle-i mezkûrede vaki' bir tarafdan Salih El-Akidi veresesi menzili ve etraf-ı selâsesi tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden bir meclis oda ve'l dine üç maslabalı bir meclis ve bir matbah ve su kuyusunun nısf-ı şaiki merkûm Hacı Salih'in menzilinde olub ve havlusinda hakk-ı mûrur sudan ve aşınmak içün ve bir memşa ve bir havli ve zokak kapusını şamil bir bab mülk menzilini tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari cem'î mayeşetimle ve yehuye merkûm Hüseyin'e bin iki yüz guruş bey'ü bat sahîhi şer'i ile bey' ve temlik ve mahâllinde veçh-î lâhık üzere teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î meşrûh iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olarak meblağ- ı mezbûr bin iki yüz guruş merkûm Hüseyin bana tamamen def ve teslim ben dahi malından ve yeddimden ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de menzil-i mahdûd mezkûrde benim ve cihet-i mîne'l vûcuhda ve sebeba mîne'l esbab alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Hüseyin'in mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.69/B.106

Arapça Belge.

S.69/B.107

Arapça Belge.

S.68/B.108

Kesik Belge.

At Satışı

Sâhibi istidaî Musullu Ahmed bin ile validesi meclis-i şer'imizde medîne-i Mardin sâkinlerinden Cinaz Hızır bin Mustafa muvâcehesinde tarihindenb otuz beş gün mukâddem merkûm münhâsıra yüz elli guruş kıymetlû bir res merkep ve iki Osmaniye Lirasıyla beyaz bir beşlik bi't tarıkû'l mübavele verûb kendüsi dahi bana al bir res bergir verdikten sonra Nusaybin Kazasında şer'â zikr olunan bergire gaîb-i anî'l beled Seyid Murad bin Seyid Mehmed nâm kimesne netâcan müstehak çekûb el-hâlete hazihin medfûmu olan bir res merkep ve iki lira ve bir beşlik bana iştira etmek üzere merkûm Hızır'a tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında veçh-î

muhârrer üzere bir res bergir müdde-î merkûm Ahmed'e bey'ü ikrar netâcan müstehâk olduğuna malûmum değildir deyû inkar etmekle müdde-î merkûm ber veçh-î meşrûh eylediği müddeâsını her biri mahâllinde ba varaka-i mestûre sera ve ba'de ceride-î mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i Musul ahâlisinden Fettah bin Mehmed ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe veçh-î şer'i üzere ba'de'l isbat ve'l hüküm mûcibince müdde-î merkûm Ahmed merkûm Hızıra medfû'u olan merkep ve iki lira ve bir beşlik kendüsine aynen red ve teslim etmek üzere merkûm Hızır'a tenbih olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î menlehü'l emr. Fi 17 Zilhicce sene 88.

S.68/B.109

Vasi Tayini ve Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin ahâlisinden Hasan Ağa ibn-i İsmail medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde kezalik medîne-i mezkûre sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Tezyan Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in verâseti zevcetân menkûcetânı metrûktânı Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kamile nâm Hatunlar ile sulbîye kebîre kızı Hanife ve sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye segîrin kızı Halime'ye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra ahd vereseden zevce-i mezbûrun Emoş ve sîgar mezbûrun husumet ve redd-i cevaba ve li ecli'l isbatû'l düyûn muvâkkat'en mensûb vasileri Süleyman ibn-i Hacı Davud nâm kimesne muvâcehesinde benim iş bu yeddimde olub meclis-i şer'ide tilavet olunan iki kıt'a sened mantûkınca müteveffâ-i merkûm İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in zimmetinde Halep emtias-ı emlâkinden ba'de kûl'lî hesab yedi yüz on sekiz guruş ve cihet-î kefalet şer'iden altı yüz elli guruş ki cem'an bin üç yüz altmış sekiz guruş alacak hakkım olub kable'l ahz ve'l istifa-i vefât etmekle tereke ve akçesine dahi zevce-i ve Osi merkûm bi'l imana vaz-ı yedd etmeleriyle suâl olunub meblağ-ı mezbûr bin üç yüz altmış sekiz guruş tereke-i vafiyesine müteveffâ-i merkûmeden bana eda ve teslim zevci ve Osi merkûm Süleyman'a tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak onlar dahi cevablarında bi'l verâse ve bi'l vesâye bi'l imana terekesine vaz-ı

yeddlerini ikrar müdde-î mezbûr ma'âda müddeâsını inkar etmekle müdde-î merkûm Hasan Ağa'nın ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahâllinde ba varaka-î mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûl-û'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan Mehmed bin Hızır ve Ahmed bin Molla Abdulkadir ve Hezi bin Osman Efendi nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbat etmeyin mûcibince ba'de'l halef ve'l hükm-û meblağ-ı mezbûr bin üç yüz altmış sekiz guruş tereke-i vafiye-i müteveffâ-i merkûmeden müdde-î merkûm Hasan Ağa'ya eda ve teslim merkûman zevci ve Osi, Emoş ve Süleyman'a tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltimas-ı huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr. Fi 17 Zilhicce sene 88.

S.68/B.110

Arapça Belge.

S.68/B.111

Arapça Belge.

S.67/B.112

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Sürgücü Nahiyesi kurasından Tezyan Karyesinde sâkin Amusi bin Mehmed Hacı Ahmed meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Mahi veledi Bedros mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazi miriyeden olub karye-i mezbûre sûdurunda vaki' bir tarafdan Mehmed bin Osman ve bir tarafdan Ali bin Hüseyin Ağa bağı ve tarafeyn-i Şeyh Davud bin Şeyh Hasan bağıyla mahdûd bir kıt'a üzüm bağım ba hüccet-i mayeşetimle ve yehuye tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari kürümü üç yüz guruş ve yeri meccânen merkûm Mahi'ye bey'ü bat sahîh şer'i ile ve temlik ve teslim ve fera' ve teffiz ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ve teferru' ve tefefvüz eyledikten sonra kürümü semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş merkûm Mahi'den tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de ma bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Mahi'nin mülk-ü müşterası ve hakk-ı mefûzu olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i nizamına tevafıka bağı mezkûri içün senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l

hadi ve'l ışrın mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.67/B.113

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağından Ensar Zade Şeyh İbrahim Efendi bin Şeyh Abdulvahab Efendi meclis-i şer'i şerifü'l akvamü'l lazımü'l üz-zü'l ve't ta'âzimde kezalik medîne-i mezbûre huzur-u alilerinden El-Hac Mahmud bin El- Hac Osman mahzârında mîn kûllî'l vûcuh cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ûkdatü'l beyânın sûduruna değin müstâkila ba şer'an eş-şer'i mülk ve hakkım olub medîne-i

mezkûre mahallâtından Şehidiye Mahallesinde vaki' bir tarafdan Şeyhmus bin Molla Yunus mülk menzili ve bir tarafdan Ali Efendi bin El-Hac Hüseyin malıyla mülk menzili ve bir tarafı Hacı Gürmüz Zade Molla Bekir'in mülk menzili ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden fevkâni bir divanhâne ve bir eyvân ve bir kahve ocağı ve yazlığı ve tahtâni tabakada üç sekûli bir hücre içinde iki kiler ve bir oda ve bir matbah ve su kuyusu ve bir memşa ve bir havli ve zokak kapusını şamil bir bab mülk menzili sehimiyle et-tevâbî' ve'l levâhık varakatü'l müştemilât-ı ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari ve yeri on bin beş yüz guruş semeni medfûmu ve makbûzuma mûma ileyh El-Hac Mahmud'a bey'ü bat sahîhi şer'i ile bey' ve temellük ve tesellüm eylediğinde ol dahi ber veçh-î meşrûh iktira ve temlik ve mahâllinde veçh-î lâyık-ı üzere teslim eyledikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr on bin beş yüz guruş müşteri mûma ileyhden El-Hac Mahmud bana tamamen ve kamilen def ve teslim ben dahi ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm menzilî mahdûd mezkûrde benim veçhle mîne'l vûcuhun ve sebaba mîne'l esbab alakam ve medhalim kalmayûb müşteri mûma ileyhin mülk-ü müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikû'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu. Fi 21 Zilhicce sene 88.

S.67/B.114

Mülk Satışı ve Vekil Tayini

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Tezyan Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail bin Yusuf bin Hacı

Ömer'in verâseti zevcetân menkûhtân metrûktânı Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kahya nâm Hatunlar ile sulbî kebîrin kızı Hanife ve sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye sagîrin kızı Halime'ye münhâsıra olduğu inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrun sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umurlarına kable'l şer'i alilerine mensûbeleri anaları zevcetân mezbûrtân Emine ve Emoş Hatunlar tarafından vekîl müseccel şer'ileri karye-i mezbûre sâkinlerinden Süleyman bin el-mezbûr Hacı Davud meclis-i şer'i şerifü'l enverde hamilü'l kitab medîne-i mezbûre Cami'ü'l Kebir Mahallesi ahâlisinden Mehmed bin Şeyhmus Abdulhadi nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîhine ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb müteveffâ-i merkûm İsmail'in kaç kıt'a î'lâm mûcibince dokuz bin şu kadar guruşa müsbet duyûnu içün ben dahi mazun oldukça bina'en zevcetân ve bint-i kebîre mezbûre taraflarından bi'l vekâle karye-i mezbûre hudûdunda ka'în bir tarafdan iki tarafeyn-i İsa bin Ali bin Mehmed ve bir tarafı Hüseyin bin Hacı Ömer Şeko bağı ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd ve Kafirdaş mevkinde bir kıt'a üzüm bağı üç yüz kürümü havi ve şamil olub ve medîne-i karye-i mezbûre bağlarında ka'în bir tarafdan Süleyman bin Hacı Hasan bağı ve bir tarafdan Süleyman Hacı Bilal bağı ve bir tarafdan dağ ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a halefü'l rahmed üzüm bağı demekle ma'rûf ve meşhur iki kıt'a bağların müteveffâ-i mezbûrun tereke-i menkûlesi duyûnuna if'a etmeyûb zikr olunan bağları müddet-î medideden beri bir münadiye verilmeyûb min cem'î nasre taleb ve ragıbları inkitandan sonra merkûm Mehmed ve Hüseyin üzerinde mezkûr bağların birisi yüz altmış guruş ve diğeri bin iki yüz elli guruş ki cem'an bin dört yüz on guruş karargir ve tahâkkuk olmağla hamişi hüccedde (?) ehl-i vukûf ve hibre'l yevm kıymet misalleri eyledikleri ihbar olunduktan sonra ben dahi vasitân-ı zevcetân ve bint-i kebîre-i mezbûre taraflarından bi'l vekâletü'l müseccel mezkûr bağların kürümü merkûm ve mahdûda meblağ-ı mezbûr bin dört yüz on guruş bey'ü bat kıt'a ile bey' ve teslim ve yerleri kezalik merkûm ve mahdûda meccâna fera' mûteber ile fera' ve teffiz ol dahi ber veçh-î muhârrer ba izn-i ma'rûfet-i sâhib-i hesab arz iştira ve temellük ve teferru' ve tefefvüz ve tesellüm […] ve kabz ve kabul eyledikten sonra kürümün semenleri olarak meblağın mezbûrân bin dört yüz on guruş müşteri merkûm Mehmed tamamen ve kamilen bana def ve teslim ben dahi ahz u kabz ve müteveffâ-i mezbûrun ber

mûcib-i defter-î kassâm ashab-ı duyûnuna eda ve ifa eyledim bağde'l yevm zikr olunan bağlarda benimle müvekkiletân mezbûrtân ve bint-i kebîre mezbûre ve sagîrân mezbûrân vasiyeleri olduğu cihetle bi'l asâle ve alaka ve medhalimiz kalmayûb ancak müşteri merkûm Mehmed'in mülk-ü müşteraları ve hakkı harici ve mefûzları olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l muteberû'ş şer'i bağların arazisi içün nizam-ı mekarimi intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hadi ve'l ışrîn mîn Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.66/B.115

Vasi Tayini ve Borç Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin tüccarlarından El-Hac Abdulgani Çelebi bin Farisi medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Bekir Efendi bin Seyid Ali Bekir Ağa'nın verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Emine bint-i Mustafa nâm Hatun ile sulbî sagîr oğlu Sadık ve anamız Zühre bint-i Ahmed ve babası merkûm Seyid Ali'ye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra ibn-i sagîr mezbûr Sadık'ın sin-i rüşd ve sedarına değin tesvîye-i umuruna kable'l şer'iden mensûb ve vasisi ve velîsi Hedi merkûm Said Ali tarafından li ecli'l isbatû'l dûyun vekîli şer'isi Mahmud Efendi bin Molla Şeyhmus muvâcehesinde müteveffâ-i merkûm Bekir Efendi'nin zimmetinde ba sened-i Halep emtias-ı asmanından üç bin seksan guruş alacak hakkım iken kable'l ahz ve istifa vefât edûb terekei vakiyesine müvekkili babası mezbûr bi'l vesâye ve bi'l verâse ve bi'l velâye vaz-ı yedd etmekle suâl olunub el-hâlete hazihin meblağ-ı mezbûr üç bin seksan guruş tereke-i müteveffâ- i merkûmeden bana eda ve teslim müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Mehmed Efendi'ye tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında müvekkile-i merkûm Seyid Ali tereke-i mezkûreye vaz-ı yeddin-i bi'l asâle ve bi'l vesâye ve bi'l velâye ikrar müdde-î mûma ileyh ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını inkar etmekle müdde-î mûma ileyh ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahâllinde ba varaka-î mestûre sera ve bağde Ceride- i Mahkemede

muhârrer'ü'l esami kimesnelerden alena lede'l tezkiye ad'l ve makbulû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezbûre ahâlisinden El-Hac İbrahim Efendi bin Şeyh Ahmed ve Mehmed Ali bin Hacı Ahmed Bahme (?) Zade nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l el- isbat ve'l halef mûcibince ba'de'l hüküm meblağ-ı mezbûr üç bin seksan guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmeden mûma ileyh El-Hac Abdulgani Celile'ye eda ve teslim etmek üzere müvekkili vaz-ı yedd olan merkûm Said Ali'ye izafetle vekîl merkûm Mahmud Efendi'ye tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.66/B.116

Vasi Tayini ve Borç Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin sâkinlerinden Yusuf bin Ali Tebekşu (?) meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûrun mahallâtından Camî'ü'l Kebîr Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Bekir Efendi bin Seyid Ali Bekir Ağa'nın verâseti zevcei metrûkesi Emine bint-i Mustafa nâm Hatun ile sulbî sagîr oğlu Sadık ve anası Zühre bint-i Ahmed ve babası Seyid Ali'ye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra sagîr mezbûrun sin-i rüşd ve sedarına değin tesvîye-i umûruna kable'l şer'iden velisi mensub vasisi Hedi merkûm Seyid Ali tarafından li-eclil isbatü'l deyûn vekîl-i şer'isi Mahmud Efendi bin Molla Şeyhmus nâm kimesne muvâcehesinde müteveffâ-i mezbûrun zimmetinde ba senedi eşyai ma'lume behasından sekiz yüz kırk guruş alacak hakkım iken bana eda etmeden vefât edûb terekesine müvekkili mezbûr Seyid Ali bi'l vesâye ve bi'l verâse ve bi'l velâye vaz-ı yedd eder olduğundan suâl olunub meblağ-ı mezbûri tereke-i müteveffâ-i mezbûrdân bana eda ve teslim müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Mahmud Efendi'ye tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak vekîl-i merkûm Mahmud Efendi cevabında müvekkili mezbûr terekesine vaz-ı yeddini ikrar müdde-î mezbûrun maher müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahallinde ba varaka-î mestûre ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezbûre sâkinlerinden Molla Abdulkadir bin Ahmed ve Ahmed bin Şeyhmus El-Katib

nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbat ve'l halef mûcibince ba'de'l hüküm mezbûr sekiz yüz kırk guruş tereke-i mezbûrdân müdde-î merkûm Yusuf eda ve teslimiyle müvekkiline izafetle vekîl-i merkûm Mahmud Efendi'ye tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilhicce li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.66/B.117

Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Tezyan Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in verâseti zevcetân menkûhtân metrûktân-ı Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kahya nâm Hatunlar ile sulbîye kebîrin kızı Hanife ve sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye segîre kızı Halime'ye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra sagîran mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umurlarına kable'l şer'iden mensûb vasileri anaları zevcetân mezbûrtân Emine ve Emoş Hatunlarla bint-i kebîre-i mezbûre Hanife Hatun taraflarından vekîl-i şer'ileri karye-i mezbûre sâkinlerinden Süleyman bin el-mezbur Hacı Davud nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde karye-i mezbûre sâkinlerinden Süleyman bin Bekir Kahya muvâcehesinde müteveffâ-i merkûm İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in merkûm Süleyman zimmetinde bin üç yüz guruş hüccet-i şer'i akdinden alacağı hakkı olub vefât-ı vûkuyla şer'i akt mezkûre li kani olunmağla el-halete hazihin bi'l vekâle müvekkilât mezbûrat ile sîgar mezbûrân içün meblağ-ı mezbûr bin üç yüz guruş merkûm Süleyman yeddinden bi't tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de mezbûr Süleyman ile meblağ-ı mezbûrdan dolayı bir nesne alaka ve müdahalemiz kalmayûb zimmetini kabulü havi ibrâ ve iskât eyledim ol dahi ibrâsını ba'de'l kabûl aherin cihetî mezbûreden kani ba'de'l makbûl ibrâ ve iskât eyledik dediklerinde ve her biri aherin şifâhen ve vicâhen tasdik ve tahâkkuk eylediği tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.66/B.118

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-i kurasından Mansuri Karyesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Süryani Milletinden Sari bint-i Hano nâm Hatun kendüsini bi'l asâle ve zat-ı bi'l ma'rîfetû'ş şer'ine ma'rûfe olub bi'l nefs-î şer'i şerifû'l enverde bundan akdem fevt olan zevcem İlya veledi Abdülkerim nâm kimesnenin verâseti zevcei namıyla sulbî kebîr oğlu Abdo'ya münhâsıra olduktan sonra müteveffâ-i mezbûr zevcem menkûl terekesinden semeni sahîhi tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa etmişdim akardan terekesine olan karye-i mezbûre dahilinde ka'în bir tarafı Na'mi veledi Berû menzili ve bir tarafı Esbo veledi Feylo menzili ve bir tarafı Halefü'l Zemmi menzili ve tarafı rabî''i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab menzilin ve yine etrafı şehr-i kurasından Kabala Karyesi hudûdunda vaki' bir tarafı Hacı Hasan Başvat bağı ve bir tarafdan Sekbo Telli bağı ve bir tarafı Hüseyin bin Abdullah Eş-Şemo bağı ve taraf-ı rabî'i cebel ile mahdûd bir kıt'a susuz üzüm bağımın hisse-i irsiyye şer'iyemi olub sekiz sehimden bir sehmî zikr olunan menzil ve yeddinden Ali Sebill'ül Tehariç (?) yüz elli guruşla bi'l tevvâh ve'l rıza kabûl ve meblağ-ı mezbûr-i vaz-ı yedd olan oğlu merkûm Amudi yeddinden bi't tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de ma zevcem müteveffâ-i mezbûr İlya'nın terekesinden bulunan akar ve menkûlat oğlu Amudi merkûm ile bir nesne da'va ve medhalîm kalmayûb mîn kûll'î vûcuhun ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde merkûm Amudi'nin tereke-i meflû âmme- i da'vadan zimmetini ibrâ-i âmme ile ibrâ ve iskât eyledim ol dahi ibrâsını ba'de'l kabûl kendü dahi meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşa müteâllik âmme-i da'vadan zevce-i mezbûrenin zimmetini ibrâ ve iskât eyledikten sonra yek diğerin zimmetini ba'de'l ibrâ her birisi aherin cem'î kemalat meşrûhesinde şifâhen ve vicâhen tahkik ve tasdik etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu muhârrerü'l fi'l yevmü'l sani ve ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.65/B.119

Değirmen Hissesine El Koyma

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-i kurasından Reşmil Karyesinde sâkin Ali bin Esad Ali Han nâm kimesne tarafından zikr-i âtî hususu da'va-ya vekîl

müseccel şer'isi karye-i mezbûre sâkinlerinden Esad bin Mehmed nam kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde yine karye-î mezbûrde sakin Mehmed Deko bin Cevher mûvacehesinde karye-i mezbûre arazisinde vaki' hala on iki sehîm şaiki yeddimde mülk ve hakkım olan malûmum mahdûd bir bab mülk asiyabın seham mezkûrun ise müşterek olub bir tarafdan merkûm Esad bin Ali Berû tarlası ve bir tarafdan Bekir bin Ahmed Recu tarlası ve bir tarafdan yine Es'ad tarlası ve taraf-ı rabî'i Dicle-i ma-i ile mahdûd mülk değirmenin iki sehîmi şaiki bundan akdem malki olan iş bu hazır bi'l meclis-i Gümlü Zade Abdulkadir bin Hacı Hızır iş bu tarihi î'lâmından beş gün mukâddem merkûm Mehmed'e bin guruşa bey' müvekkilem mesmû-u olduğu ikzahu bil'a tehir-i taleb-i şif'a ve muvabese (?) ile müşter-i merkûm Mehmed Deko muvâcehesinde ve mahzar şûhudlara talebü'ş şehâde dahi etmekle ol veçhle ittihaz-ı şef'â bi'l vekâle da'va ve'l yevm mezbûr Mehmed Deko'ya suâl olunub balî' merkûm Abdulkadir'e medfûh olan semeni mezbûr bin guruş benden ahz u kabz ve zikr olunan değirmenin iki sehmî şaiki müvekkilem izafetle bi'l vekâle bana teslim müşter-i merkûm Mehmed'e tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak merkûm Mehmed dahi cevabında fi'l hakika asiyab-ı mezkûr ve müvekkili iki sehîm şaiki olduğu ikrar iken tarihden kırk gün mukâddem balî' merkûm Abdulkadirle meblağ-ı mezbûr ile iştira eylediğim anda müvekkili merkûm ile vekîl mezbûr huzurlarında olub bi'la gadr sûkut ve iskât şefaat etmişdir deyû ba'de'l def ve'l inkar dafi' müşter-i merkûm Mehmed Deko ber veçh-î meşrûh eylediği iskât şefaat müddeâsını her biri mahallinde ba varak-i mestûre sera ve bağde Ceride-i Mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden alena lede'l ta'dil ve'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i ve karye- i mezbûre ahâlisinden mütevelli Ahmed Efendi bin Hacı Salih Efendi ve Abdülselam bin Ali Han ve Receb bin Hasan Cevher nâm kimesnelerin şehâdetleriyle […] bi'l muvâcehe veçh-î şer'i üzere isbat iken […] müdde-i vekîl mezbûr eylediği da'va mezkûresiyle merkûm Mehmed Deko'ya ber veçh-î şer'i muarrazâdan men' olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerinden î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilhicce li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.65/B.120

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağı'na tabi' Avniye Kazası kurasından Zone Karyesinde sâkin Ahmed bin Ali Gursi nâm kimesne meclis-i şer'i şer'ifû'l enverde medîne-i mezbûre etrafı şehr-i kurasından Mansuri Karyesinde mütemekkinlerinden teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Osi veledi Yas Haşişo ile medîne-i mezkûrede sâkin Emsic veledi Cerco Naime mahzârlarında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb zikr olunan Zone Karyesi akarında ka'în bir tarafı müşteriyan merkûmân bağları ve bir tarafı bali' merkûm bağı ve bir tarafı Ömer bin Yusuf bağı ve tarafı rabî'i Halid bin Süleyman bağıyla mahdûd bir kıt'a üzüm bağı bî'l cümle mayeşetimle ve yehuye tarafeynden icab ve kabûlü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari kürümü ve yüz guruşa ve yeri ba ma'rîfet-i sâhib-i arz dahi meccanen fera' merkûman bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim ve fera' ve teffiz onlar dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tessellüm ve kabul ve kabz ve teferru' ve teveffüz ettiklerinden sonra kürümü vesair emlakinin semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş merkûmândan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteriyân merkûmânın mülk-ü müşterası ve hakkı sarf harici mefûzları olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde bağı mezkûrun yeri içün nizamına tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vakî' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.65/B.121

Vasi Tayini ve Borç Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Süryani Milleti'nden Sado bin Nanurgeda (?) meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre ve Medrese Mahallesinde sâkinler iken bundan akdem vefât eden Mehmed Reşid ve Abdülcelil ibn-i Seyid Ali bin Bekir Ağa'nın verâsetleri zevcetân menkûhtân metrûktânı Sabahi bint-i Molla Abdulkadir ve Fenci bint-i Mustafa nâm Hatunlar ile müteveffâ-i mezbûr Mehmed Reşid'den sulbî sagîr oğlu Abdulaziz ve sulbîye kızları Fatma ve Hadice ve müteveffâ-i mezbûr Abdülcelil'den hamı'l mevkûf ve anaları Zühre bint-i Ahmed ve babaları

merkûm Seyid Ali'ye münhâsıra olduğu tahâkkukdan sonra sîgar mezbûrun sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umurlarına ve li ecli'l gurma mensûb vasileri cedleri mezbûr Seyid Ali tarafından vekîl şer'isi Mahmud Efendi bin Molla Şeyhmus muvâcehesinde iş bu yeddimde olub bir kıt'a sened mantûkınca müteveffiyân mezbûrânın iş bu hazır bi'l meclis Hasan Said Şeyhmus kefâletiyle zimmetlerinde malın günü behasından ba'de'l teslimat bin üç yüz elli beşer guruş alacak hakkım iken bana eda ve ifa etmediğin vefâtları vaki' olub terekelerine dahi müvekkilesi merkûm Seyid Ali bi'l verâsete ve bi'l vesâye vaz-ı yedd etmekle suâl olunub meblağ-ı mezbûr tereke-i müteveffiyân mezbûrtândan bana teslim etmek üzere müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Mahmud Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyû dava ettikde vekîl merkûm dahi cevabında fi'l hakika müteveffiyân mezbûrenin terekelerine bi'l verâse ve bi'l vesâye müvekkilesi mezbûresiyle Ali vaz-ı yeddini ikrar ber veçh-î meşrûh müdde-î mezbûr ma'âda müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahâllerinde ba varak-î mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezbûre sâkinlerinden ve Oturakçıyan esnafından Hacı Kasım bin Abdullah ve Hacı Ömer bin Şeyh Said nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbat etmeyin mûcibince ba'de'l halef ve'l hükmü meblağ-ı mezbûr bin üç yüz elli beş guruş müteveffiyân mezbûran terekelerinden müdde-î merkûm Sado'ya eda ve teslim müvekkili vaz-ı yedd olan merkûm Seyid Ali'ye izafetiyle vekîl merkûm Mahmud Efendi'ye tenbih olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el- emr-î men lehü'l emr ve'l hamîs ışrîn mîn şehr-î Zilhicce li sene tasî' semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.65/B.122

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Meşkin Mahallesinde sâkinlerinden İbrahim ve Abdülmecid ibn-i Hüseyin Seyid Hüso nâm kimesnelü kendü taraflarından bi'l asâle ve anaları Fatma bint-i Hasan ile li ebeveyn kız karındaşları Hace ve Emine Hatunlar taraflarından zikr-i âtî bey' ve kabz-ı semene medîne-i mezbûre sâkinlerinden Halil bin Abdulsabur ve Abdulkadir bin Molla Mehmed ve Ali bin Salih Ömer ve Halil bin Mahmud nâm

meâdeleyn şehâdetleriyle mâhzar hasmı cahidde sabît ve sûbut vekâlete hükmü şer'i lâhık olunan mezbûr İbrahim meclis-i şer'i şerifû'l enverde baîsü'l kitab Şeyhmus bin Said Ali mahzârında bi'l asâle ve bi'l vekâle ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazi müntâkilemizden olub medîne haricinde Bakana Vadisinde vaki' bir tarafdan Mahmud Elçuhadar veresesi bağçesi ve bir tarafdan Esad Efendi bağçesi ve bir tarafdan Hacı Ömer El-Meşkinli ve taraf-ı rabî'i merkûm Hacı Ömer bağçesiyle mahdûd üzüm bağı merkûm Şeyhmus Batım ve üzüm vesaîren eşcar ve emlakin tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bin dört yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde yeri dahi merkûm Şeyhmus'a meccânen bi'l asâle ve bi'l vekâle fera' kat-i ile fera' ve teffiz ol dahi ber veçh-î mabeyn iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabûl ettikten sonra eşcar vesaîren emlakin semenleri olan meblağ-ı mezbûr bin dört yüz guruş bize bi'l tamam ve'l kemâl merkûm Şeyhmus def-û teslim biz dahi bi'l asâle ve bi'l vekâle ahz u kabz ve istifa eyledik fi ma ba'de bağ-ı mahdûd mezkûrde bizimle müvekkilelerim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşter-i merkûm Şeyhmus'un mülk-ü müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'l muteberû'ş şer'i nizama tevfika senedinin me'mûru tarafından istimsali iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' ışrîn mîn şehr-î Zilkade eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.64/B.123

Arapça Belge.

S.64/B.124

Vasi Tayini ve Borç Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Deyrûl Zor Sancağına tabi' Resûlayn Kazasına mülhâk Halcan Nahiyesi kurasından Kiril Karyesinde sâkine Zero bint-i İsmail nâm ma'rîfetû'l zat medîne- i Mardin mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Yusuf El-Akrebin verâseti zevcetân menkûhtân metrûktânı Rukiye bint-i Molla Mehmed ve Zello bint-i Molla Abdurrahman nâm Hatunlar ile sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye segîre kızı Fatma'ya münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra

segîran mezbûr Yusuf ve Fatma'nın sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına kable'l şer'iden mensûbe vasiyeleri anaları Rukiye Hatun tarafından li ecli'l gurma vekîl şer'isi olan Molla Yusuf bin Said Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde benim bir kıt'a sened mantûkınca müteveffâ-i mezbûr Mehmed'in zimmetinde semeni eşyai malûmeden ba'de kûli'l hesab bin seksen guruş alacak hakkım olub bana eda ve ifa etmeden vefât edûb terekesine dahi müvekkilesi ve vasiye-i mezbûre Rukiye Hatun vaz-ı yedd olub el-halete hazihin tereke-i müteveffâ-i mezbûrdân meblağ-ı mezbûr bin seksen guruş bana eda ve teslim müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Molla Yusuf'a tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak vekîl mezbûr dahi cevabında müvekkilesi mezbûrun Rukiye Hatun terekesine vaz-ı yedd olduğu ikrar-ı müdde-î mezbûre Zero Hatun'un ma'âda müddeâsını inkar edecek mezbûre ber veçh-î mübeyyen eylediği müddeâsını her biri mahâllinde ba varaka-î mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezbûre ahâlisinden Hacı Hüseyin bin Mehmed Lüleci ve Sarrac Mustafa bin Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber veçh-î şer'i ba'de'l isbat ve'l halef mûcibince ba'de'l hükm-ü meblağ-ı mezbûr bin seksen guruş tereke-i müteveffâ-i mezbûrdân müdde-î mezbûre Zero Hatun'a eda ve teslim müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Molla Yusuf tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerinden î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr tahrîren fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.64/B.125

İzinsiz Arsa Kullanımı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Hanedanlarından Cemal Bey bin Mehmed Said Ağa meclis-i şer'i şer'ifü'l enverde yine medîne-i mezkûrun tüccarlarından Ensar Zade Şeyh İbrahim Efendi bin Şeyh Abdulvahab Efendi muvâcehesinde medîne-i mezkûre Kazançiyan Çarşusı'nda vaki' bir tarafdan benim mülk ve dükkanım ve bir tarafı Hacı Abdülkerim Zade Abdullah bin Hacı Mehmed mülk dükkanı ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab mülk dükkanın şimalisi tarafından beş zira arsa merkûm Şeyh İbrahim zabt ve müceddeden ihdas olarak bir küçük dükkan inşa ve bina etmiş olmağla suâl olunub zikr

olunan arsa beş zira bi gayr-ı hak zabt tasarruf eylediği mahallin keffiyedle bana red ve teslim etmek üzere merkûm İbrahim Efendi'ye tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak mûma ileyh dahi cevabında arsa-i mezkûreden ol mikdar zira'ını müceddeden inba ve ihdas eylediği ikrar ve itiraf lakin olunan arsanın fevkinde bulunan mülk ve dükkanımın hudûdu tahtında mezkûr küçük dükkanı bina ve ihdas etmişim deyû lede'l def-û müdde-î mûma ileyh Cemal Beyin ber veçh-î meşrûh eylediği müddeâsını ber veçhle isbat edemeyûb tahlife dahi taleb olmamağın mûcibince müdde-î merkûm Cemal Beyin da'va mezkûresiyle mûma ileyh Şeyh İbrahim Efendi'ye bil'a tenbih muarrazâdan men' olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l tasî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.64/B.126

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin sâkinlerinden Ahmed bin Davud Esmeru nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l enverde yine medîne-i mezbûre ahâlisinden Hacı Ali Ömer mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkım olub medîne-i mezkûre haricinde Esmeru Vadisinde vaki' bir tarafı İbrahim bin Halil Esmeru bağçesi ve Derviş Semo bağçesi ve bir tarafdan Keti bin Abbas Reşo tarlası ve bir tarafdan Hayro ile İbrahim bin Halil tarlası ve taraf-ı rabî'i Ali bin Semoçki bahçesiyle mahdûd bir kıt'a suli bağçesinin eşcar-ı müsemmere ve gayr-ı müsemmere ve ma'i car-i vesaîr emlakin tarafeynden ve icab ve kabulü havi ve şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari dört yüz guruş bey' ve temlik ve teslim yeri dahi meccânen merkûm Ali'ye fera' ve tefefvüz ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş merkûm Ali'den tamamen ve kamilen ahz eyledim fi ma ba'de bahçe-i mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşterin mülk-ü müşterası ve hakkı sarf mefûzu olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'l muteberû'ş şer'i miri içün her halde nizamı mehasin intizam seniyesine tevfika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Zilhicce eş-şerife li sene semanin ve semaniye ve mîeteyn ve elf.

S.63/B.127

Vasi Tayini ve Borç Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin tüccarlarından Abdullah Çelebi ibn-i El-Hac Hasan medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer’imizde medine mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Said Mahmud bin Baba Hacı’n verâseti zevcei menkûheî metrûkesi Reşide Hatun bint- i El-Hac İbrahim El-Şafi ile sulbîye kebîrin kızları Fehime ve Hadice ve Hazalcı Hatunlar ve sulbîye segîrin kızı Fazile ve li ebeveyn er karındaşları Yusuf ve Said Efendi ve li ebeveyn kız karındaşları Vahide ve Sude Hatunlara münhâsıra olduğu ledel’û’ş şer’iü’l enver zaher ve nümayan olduktan sonra ahz verâseden ve segîre- i mezbûrenin vasisi olub ahı mezbûr Yusuf muvâcehesinde müteveffâ-i merkûm Mehmed bin Said Mahmud Baba Hacın zimmetinde ba sened-i cihet karzdan altı bin guruş alacak hakkım olub hakkı sûbutunda dahi ol veçhle ikrar dahi etmişdi bana eda ve teslim etmeden vefât edûb tereke-i müteveffâsına merkûm Yusuf bi’l verâse ve bi’l vesâye vaz-ı yeddini etmekle suâl olunub meblağ-ı mezbûr altı bin guruş tereke-i müteveffâ-i mezbûrdan bana eda ve teslim ve varis ve vasi merkûm Yusuf’a tenbih olunmak matlubumdur deyû ba’de’l da’va ve’l istintak ol dahi cevabında müteveffâ-i merkûmun tereke-i vafiyesine vaz-ı yeddini ikrar ve tasdik lakin müdde-î merkûm ma’âda müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm Abdullah Çelebi’nin ber veçh-î mübeyyin eylediği karz müddeâsını her biri mahallerinde ba varaka-î mestûre sera ve ba’de Ceride-i Mahkemede muhârrerü’l esami kimesnelerden alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlû’ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre ahâlisindan Abdurrahman Efendi bin Molla Abbas ve Mahmud bin Hacı ve Derviş nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi’l muvâcehe ber veçh-î şer’i ba’de’l isbât ve’l hâlef mûcibince ba’de’l hükmü meblağ-ı mezbûr altı bin guruş müdde-î mûma ileyh Abdullah Çelebi’ye eda ve teslim etmek üzere vaz-ı yedd olan ve varis ve vasi merkûm Yusuf’a tenbih olunduğu tescil ve bi’l iltiması huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-î men lehü’l emr. Fi Gurre şehr-î muhârremü’l haram li sene tasî’ ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.63/B.128

Vasi Tayini ve Borç Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Basü’s Sor Mahallesi sâkinlerinden Semo Hatun bint-i Hacı Maruf nâm ma’rîfetû’l zat meclis-i şer’i şerifimizde bundan akdem vefât eden zevcem Hacı Davud bin Mehmed bin Hacı Hasan’ın verâset-i benimle ve diğer zevcei menkûhei metrûkesi A’işe Hatun bint-i Ali Han sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Şeyhmus ve sulbîye segîrin kızları Hüsniye ve A’işe’ye münhâsıra olduktan sonra sigarın vasiyeleri ve vahid vereseden olub diğer zevce-i mezbûre A’işe Hatun muvâcehesinde zevcem müteveffâ-i mezbûrenin cihet-i mihr-i mûaccel ve deyn-i şer’iden dolayı zimmetinde beş yüz guruş elli iki buçuk guruş alacak hakkım olub kable’l istintak vefât-ı vaki’ olub terekesine dahi bi’l vesâye ve bi’l verâse diğer zevce-i mezbûrun A’işe Hatun vaz-ı yedd etmekle suâl olunub meblağ-ı mezbûr beş yüz elli iki buçuk guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmeden bana eda ve teslim mezbûre A’işe Hatun’a tenbih olunmak matlubumdur deyû dava ettikde ol dahi inkarına mekarın her biri mahallinde ba varaka-î mestûre sera ve bağ’de alena ledde’l tezkiye ad’l ve makbûlû’ş şehâde eyledikleri ihbar olunan mahalle-i mezbûre ahâlisinden Hüseyin bin Haco ve Molla Yusuf bin Seyid Mehmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi’l muvâcehe veçh-î şer’i üzere ba’de’l isbât ve’l hâlef mûcibince ba’de’l hükm-ü meblağ-ı mezbûr beş yüz elli iki buçuk guruş tereke-i müteveffâ-i merkûmeden müdde-î mezbûre Semo Hatun’a eda ve teslim vaz-ı yedd olan zevce-i mezbûre A’işe Hatun’a tenbih olunduğu tescil ve bi’l iltiması huzur-u alilerine î’lâm olundu el- emr-î men lehü’l emr. Fi 5 Muharrem sene 89.(1289).

S.63/B.129

Vasi Tayini ve Borç Davası

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü’s Sor Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hacı Davud bin Mehmed Hacı Hasan’ın verâseti zevcetân menkûhtân metrûktânı Semo bint-i Hacı Maruf ve A’işe bint-i Ali Han nâm Hatunlar ile sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Şeyhmus ve sulbîye segîre kızları Hüsniye ve A’işe’ye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra sîgar mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına kable’l şer’iden mensûb vasileri anaları zevcetân mezbûrtân Semo ve A’işe Hatunlar bi’l asâle ve bi’l vesâye meclis-i şer’i akvamü’l lazımü’l ve’t ta’âzimde nakli’l kitab

medîne-i mezbûre tüccarlarından Hacı Abdülkerim Zade Mustafa bin Molla Abdi mahzârında mîn kûl'lîl vûcuhun ikraratları sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb zevcemiz müteveffâ-i mezbûr Hacı Davud'un müsbet duyûnı içün menkûl terekesi duyûnuna ifa etmeyûb merkûm Mustafa dahi yeddinde olub bir kıt'a î'lâm-ı şer'i mûcibince müteveffâ-i mezbûrun zimmetinde iki bin yüz guruş alacak hakkı olduğu ecilden müteveffâ-i merkûmun akarattan terekesi olub bey'e arz olunmak taraf-ı şer'i aliden mezun olduğumuza mebni medîne-i mezbûre Hafta (?) Çarşusında vaki' bir tarafdan Hacı Kasım Efendi veresesi mülkü ve bir tarafdan Şeyh Yasin El-Sadi ve tarafeyn-i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab dükkan mülk ve yine medîne-i mezbûre Sancağına mülhâk Ömergan Nahiyesine tabi' Modi Karyesi akarında ka'în bir tarafdan Mahmud Şen'in ile Hacı İbrahim bağları ve bir tarafdan Murad bağı ve bir tarafdan yine Mahmud Şen'in bağı ve taraf-ı rabî'i cebel ile mahdûd bir kıt'a üzüm bağı müddet-i medideden beri Sûk-u Sultanî ve mecmû'u nasda yeddi münadiye verilûb ra'bat-ı nasi inkita'ında merkûm Mustafa üzerinde dükkan mezkûr yedi yüz guruş ve bağı mezkûri dört yüz guruş semeni tesmîyesiyle karargir ve mütehâkkik olduktan sonra semeni misülleri eydüği zeyl-î vesikada muhârrerü'l esami kimesneler ihbarlarıyla tahâkkuk olmağla biz dahi bi'l asâle ve bi'l vesâye merkûm Mustafa'ya tarafeynden icab ve kabulû havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari (…) bin yüz guruş bey' ve temlik ve mahallerinde kemaniği teslim eylediğimizde ma'rîfet-i şer'i ile merkûm Mustafa'nın ba î'lâmı şer'i alacağı olan iki bin yüz guruşdan takas ve mahsub olunub ol dahi iştira ve tesellüm ve kabz ve kabul ve temellük eyledikten sonra alacağından meblağ-ı mezbûr bin yüz guruş hat ve tenzil edûb zikr olunan bağ-ı ve dükkanı merkûm Mustafa'nın mülk-ü müşterası olub bizim bi'l asâle ve bi'l vesâye bağ ve dükkan mezkûrde […] alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Mustafa'nın mülk-ü müşterası ve hakkı harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikû'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren Fi Gurre şehr-î muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.63/B.130

Vasi Tayini ve Mihr-i Muaccel Talebi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Babü's Sor Mahallesinde sâkine A'işe Hatun bint-i Ali Han nâm ma'rîfetû'l zat meclis-i şer'imizde bundan akdem vefât eden zevcem Hacı Davud bin Mehmed bin Hacı Hasan'ın verâseti benimle diğer zevci metrûkei menkûhesi Semo bint-i Hacı ma'rûf ile sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Şeyhmus ve sulbîye segîrin kızları Hüsniye ve A'işe'ye münhâsıra olduktan sonra sîgar mezbûre vasileri olduğu diğer zevce-i mezbûrun Semo Hatun muvâcehesinde zevcem müteveffâ-i mezbûrun zimmetinde cihet-i mihr-i muâccel ve deyni şer'iden dolayı üç yüz altmış iki buçuk guruş alacak hakkım iken leddi ve seneden kable'l istifa-i vefât edûb terekesine vasiyeleri olduğu ve ahd-u vereseden olmağla vaz-ı yedd etmekle suâl olunub meblağ-ı mezbûr üç yüz altmış iki buçuk guruş zevcem müteveffâ-i mezbûr terekesinden bana teslim diğer zevce-i mezbûre Semo Hatun tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l dava ve'l istintak ol dahi inkarına mekarına her biri mahallinde ba varaka-î mestûre sera ve bağde alena ledde'l tezkiye ad'l ve makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan mahalle-i mezbûre İmamı ve Müezzini İbrahim bin Hacı Ali Efendi ve Hacı Mehmed Ali Efendi bin Kasım nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibince ba'de'l hükm-ü meblağ-ı mezbûr üç yüz altmış iki buçuk guruş müdde-î mezbûre A'işe Hatun teslimiyle vaz-ı yedd olan diğer zevce-i mezbûre Semo Hatun'a tenbih olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el- emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l sabî' mîn muhârremü'l haram li sene tis'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.62/B.131

Vasi Tayini ve Borç Davası

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Said Mahmud Baba Hac nâm kimesnenin verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Reşide Hatun bint-i Hacı İbrahim El-Sabiğ ile sulbîye kebîre kebîre kızları Naime ve Hadice ve Hazalcı Hatunlar ve sulbîye segîre kızı Fazile ve li ebeveyn er karındaşları Yusuf ve Said Efendi ve li ebeveyn kız karındaşları Vahide ve Saide Hatunlara münhâsıra olduğu lede'lû'ş şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra müteveffâ-i mezbûrun ber veçh-î ati sülüs malına vasi-i muhtarı olduğu iddia eden müteveffâ-i merkûmun er-karındaşı olub Tekye Mahallesinde sâkin Yusuf

bin El-Merkûm Said Mahmud'un medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'i şerifû'l enverde biraderim müteveffâ-i merkûm Mehmed'in terekesine bi'l verâse vaz-ı yedd olan zevce-i mezbûre Reşide Hatun mahzârında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm edûb biraderim müteveffâ-i merkûm Mehmed'in hayatının vefâtından üç mah mukâddem Bi' Emrullahû Teâlâ vefât eylediğimde cem'î terekem ma'rîfetû'l şer'i ile tahrîr olunub sünnet-î seniye üzere levazım techiz ve tekfinim görülür duyûnu sûbuttan zûhur eylediği halde ba'de'l eda baki kalan terekemin sülüsü ihraç ve ikraz vasi muhtarım adaşıyla (?) vûcuh ve verâse harici ve sarf oluna deyû vasiyet ve tenfiz ve vesâyası içün huzur-u müsliminde ben vasi muhtar naib ve tayin ve iş bu karındaşı mezbûr Said Efendi dahi üzerime nazır eylediğin ben dahi ber minval-i meşrûh da'va-ya mezkûre li muvâcehesinde ba'de'l rıza-î ve'l kabûl rağıben ve mısr-ı ala sa'î vefât etmekle zevce-i mezbûre Reşide Hatun suâl olunub zevci biraderim müteveffâ-i mezbûr Mehmed'in ba ma'rîfet-i şer'i tahrîr ve terkîm olunan terekesinden ber mûcib-i defter-î kassâm sülüs malı olan iki bin beş yüz guruş teffiz vesâyası içün bana teslim etmek üzere kable'l şer'iden zevce-i mezbûre Reşide Hatun tenbih olunmak matlubumdur dedikde gıbbe'l suâl ol dahi cevabında zevci müteveffâ-i merkûm Mehmed'in terekesine ber veçh-î muhârrer vaz-ı yeddini ikrar lakin karındaşı müdde-î merkûmun ma'âda müddeâsını malûmum değildir deyû inkar edilecek müdde-î merkûm Yusuf'un ber veçh-î meşrûh eylediği ve himayet müddeâsını her biri mahâllerinde ba varaka-î mestûre sera ve ba'de Ceride-i Mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden alena ledde'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre ahâlisinden Abdullah Çelebi bin Hacı Hasan El-Hafız ve Halil Bey bin Abdülkerim Bey nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe veçh-î şer'i üzerine isbât etmeyin ber mûcibi […] defter-î kassâm müteveffâ-i merkûmun sahhü'l bahi terekesinin sülüsü olan iki bin beş yüz guruş müdde-î vasi muhtarı merkûm Yusuf teslim etmek üzere zevce-i mezbûre Reşide Hatun tenbih olunmağın ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l Gurre muhârremü'l haram li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.62/B.132

Nafaka Talebi

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkine ve zat-ı bi'l

ma'rîfetû'l şer'ine ma'rîfe-i hamiletû'l kitab Seyrane Hatun bint-i Hüseyin meclis-i şer'i şerifû'l enverde musin olan sadri kebîr oğulları Sadun ve Abdurrahman nâm kimesneler mahzârında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb fakire ve musine ve her veçhle naçare olub kargüzara ve kesb ve iktidarım

olmadığı ecilden mûzdarit'û'l ahval olmamla kabl'î şer'iden oğullarım mezbûran Sadun ve Abdurahman üzerlerine kadr-i kifâyet nafaka beha karz ve takdir olunmak matlubumdur dedikde merkûmân valideleri Seyrane Hatun'un takrîr meşrûh vaka mütabık ve zikr-i âtî meblağ-ı kadr-i ma'rûf olduğu nukatü sahhetû'l hikemat ihbarlarıyla ledde'l şer'i'ü'l enver zaher ve mukârrer olmağın hükm-ü mevki' sadri kitab Tubele ve Hasnab Efendi Hazretleri dahi tarafeynin rızalarıyla merkûm Seyrane Hatun'un nafaka baha vesaîr levazım zarûriyesi içün oğullarımız mezbûrân Sadun ve Abddurrahman üzerlerine iş bu tarihi kitabdan beher mah her birisi yirmi guruş verilmesi içün farz ve takdir buyurub meblağ-ı ma'rûz-ı mezkûri hariç ve sarf veledi elhacete istidaya ve vakt-i zaferde oğulları mezbûrân Sadun Abdurrahman üzerlerine rücû'a mezbûre Seyrane Hatun'a izin vermeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren Fi Gurre şehr-î muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.62/B.133

Borç Davası ve Vekil Tayini

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü's Sor Mahallesi sâkinlerinden olub müteveffâ-i cali'û'l beyânın babası bulunan nakil'ûl vesika Seyid Ahmed bin Hacı Ali El-Şiar ile mahalle-i mezbûrede sâkine kezalik müteveffâ-i ati'ûl tevzîhin zevce-i medhûl bahası Naime Hatun ibn-i Salih El-Şiar nâm ma'rîfet'ûl zat hazıre olduğu halde meclis-i şer'i hazır lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de medîne- i mezkûre Cami'ûl Kebîr Mahallesinde sâkin Hasan bin Şeyh Mehmed El-Darusi muvâcehesinde zikr olunan Babü's Sor Mahallesinde sâkin Kasaban esnafından iken bundan akdem medîne-i muhitde vefât eden sulbi kebîr oğlum Şeyhmus bin Said Ahmed bin Hacı Ali'nin verâseti babası benimle velî ve vasisi olduğum sulbîye segîre kızı Salihe ve zevcesi hazıre-i mezbûre Naime Hatun'a münhâsıra ve bizden gayr-ı verâse ve terekesine mütehâkkik aheri olmamağla oğlum müteveffâ-i merkûm Şeyhmus'mun hali sûbutunda merkûm Hasan zimmetinde cihet-i karzdan on guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûri

merkûm Hasan'dan kable'l ahz ve'l istifa vefât edûb meblağ-ı mezbûr benimle velî ve vasisi oldğum bint-i sagîre mezbûre Saliha ve zevce-i mezbûre Naime Hatun mevrûs olmağla meblağ-ı mezbûr on guruş merkûm Hasan'dan bi'l verâse ve bi'l vesâye hala taleb ederim deyû hazıra-i zevce-i mezbûre tasdikiyle da'va ettikde merkûm Hasan dahi cevabında müteveffâ-i merkûm Şeyhmus bin el-mezbûr Seyid Ahmed'e hayatında cihet-i mezbûreden ol mikdar guruş deyni sahîhi olduğuna ikrar lakin müdde-î mezbûr ile vasi olduğu bint-i segîre ve zevce-i hazıra-i mezbûre Naime Hatun'un ber veçh-î mübayen verâse müddeâları malumûm değildir deyû inkar etmekle müdde-î ve vasi Ebi merkûm ile hazıran zevce-i mezbûre Naime Hatun ber veçh-î meşrûh eyledikleri verâse müddeâlarını her biri mahâllerinde ba varaka-î mestûre sera ve ba'de Ceride-i Mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerinden alena lede'l takdil ve'l tezkiye ad'l ve makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre ahâlisinden Abdurrahman Çelebi bin Molla Kasım ve Mehmed bin İbrahim nâm kimesneler meclis-i şer'i hazıran olub iştira'ûş şehâde ve şehâdetleriyle makbûl olmağın mûcibiyle ba'de'l hükm-ü ve tenbih Ebi ve vasisi olduğu segîre mezbûre zevcei Naime Hatun meclis-i şer'ide her biri bi'l verâse ve bi'l vesâye ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb mevrûsumuz müteveffâ-i merkûm Şeyhmus'un sûdur vefâtında medîne-i Musul'da mevcûde bi'l cümle muhâllefat ve metrûkatından hisse-i ırsiyemizi vaz-ı yedd olanlardan zimemi nasda olan sûkufeti ashabından taleb ve da'vası ve ahz u kabz ve makbûzunı bize irsal ve'l isâle ve husûsu mezkûr müteveffâ olduğu umûrun külliyesine tarafımızdan el-yevm Musul tüccarlarından Ali Çelebi bin El-Hac Mustafa nâm kimesne li her birimiz bi'l verâse ve bi'l vesâye kabûlüne mevkûf vekâlete idda ile vekîl-i ve naib menab nasb ve tayin eyledik dediklerinde ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l evvel mîn Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.62/B.134

Vasi Tayini ve Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Şeyh Şeyhullah Mahallesinde mütemekkin iken teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden bundan akdem fevt olan Hannâ veledi Abdo El-Ahvalüs Sakal'ın verâseti zevcei metrûkesi Meryem bint-i Şemas Yakub ile sulbî kebîr oğlu Maksi İlyas ve

sulbîye segîre kızı Verdiye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra segîre-i mezbûrunun vasisi karındaşı mezbûr Maksi İlyas ile zevce-i mezbûre Meryem ve Hannâ veledi Cebur Sakal ve Nesriye bint-i Esma nâm ma'rîfetan'ûl zat bi'l asâle ve bi'l vesâye meclis-i şer'i zuhur-u lazımü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûre ahâlisinden hamil'ûl kitab Halil bin Hacı Osman El-Katancı mahzârında cem-î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkı mevrûsumuz olub mahâlle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Mustafa Adile veresesi menzili ve bir tarafdan Hannâ Derma menzili ve bir tarafdan Fato veledi Rumi menzili ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki maslabalı bir meclis derûnunda kiler ve münhedim bir matbah ve su kuyusu ve iki maslabalı bir meclis ve zikr olunan menzilin itsalinde cihet-î kableden bir bostan memşa ve havli ve zokak kapusını havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bi'l asâle ve bi'l vesâye merkûm Halil Ertabın bin beş yüz guruş bey'ü ve temlik ve mahâllinde veçh-î kable teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î meşrûh iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz kabul eyledikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûrdan bin beş yüz guruş merkûm Halil malından ve yeddinden bi'l tamam ve'l kemal ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm menzil mahdûd mezkûrde bizim bi'l asâle ve bi'l vesâye ve cihet-i mîne'l vûcuhun alaka ve medhalimiz kalmayûb müşter-i merkûm Halil'in mülk-ü müşterası ve hakkı sarfı harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dediklerinde ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.61/B.135

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Emüniddin Mahallesinde sâkinler İlya ve Meryem Verdi veledi Osi El-Çulcu bi'l nefs meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de medîne-i mezkûre Sancağına mülhâk Avniye Kazası kurasından Zone Karyesinde sâkin Ali bin Mamuru nâm kimesne mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve miri arazi mefûzumdan olub karye-i mezbûre hudûdunda ka'în bir tarafdan semeni Şeyhmus bin Hasan bağı ve bir tarafdan

Hasan mezbûr ve bir tarafdan dağ ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a üzüm bağın nısfı şaiki merkûm Ali'ye kürümü tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari beş yüz guruş ve yeri meccânen bey'ü ve temlik ve teslim ve fera' ve teffiz eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul eyledikten sonra kürümü semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm bağ mezkûrun nısfı şaikinde bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşter-i merkûm Ali'nin mülk-ü müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l muteber'ûş şer'i bağ mezkûrun yeri içün nizam mehasini intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından itası iktizasına etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadîs mîn şehr-î muhârremü'l meram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.61/B.136

Kayıp Merkep Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden Hannâ veledi İlya mecis-i şer'ide zikr-i cali'î merkeb üzerine vaz-ı yedd olan medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Cerci veledi Amusi nâm kimesne muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide muâyyene olunan beyaz bir res merkeb mülk ve hakkım iken iş bu tarihden beş sene mukâddem Ma'mûretü'l Azize tarikinde ğayb olub el-halete hazihde zikr olunan merkebi merkûm Cercisi yeddinde bulmamla bi'l istihkak taleb ederim ve ba'de dava ve'l istintak ol dahi cevabında iş bu meclis-i şer'ide müşâhede olunan merkeb tarihinden beş mah mukâddem medîne-i Urfa ahâlisinden ğayb anî'l beld bağçesi Hüseyin bin Abdullah nâm kimesneden iki yüz beş guruş semeni tesmîyesiyle iştira ve ol veçhle mülk-ü müşteram olub bi hakk-ı vaz-ı yedd ederim müdde-î merkûm Hannâ'nın ber veçh-î muhârrer eylediği şer'â müddeâsını malûmum değildir deyû inkar edecek müdde-î merkûm Hannâ ber veçh-î meşrûh eylediği şer'â müddeâsını her biri mahallinde ba varaka- î mestûre sera ve bağde Ceride-i Mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden alena lede'l tezkiye ad'l ve

makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre sâkinlerinden Ahmed bin Bekir bin Hüseyin Bey'in Rafi veledi Toma Bosik nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibiyle ba'de'l hükmü merkeb mezkûr-i merkûm Hannâ'ya red ve teslim etmek üzere merkûm Cercisi tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltimas-ı huzur- u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î muhârremü'l meram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.61/B.137

Arapça Belge.

S.60/B.138

Arapça Belge.

S.60/B.139

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin sâkinlerinden İsa bin Reco nâm kimesne meclis-i şer'i şerifû'l enverde yine medîne-i mezbûrun ahâlisinden İbrahim bin Şeyho Velo mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr'i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkım olub medîne-i mezkûre haricinde Vadiû'l Şavel'de vaki' bir tarafı müşteri İbrahim bağı ve bir tarafdan Halo bin Ali bağı ve bir tarafdan Şemo bin Hüseyin bağı ve taraf-ı rabî'i Şeyhmus bin Abdulaziz bahçesiyle mahdûd bir kıt'a üzüm bağı ile hissei havlii bi'l cümlete maşeyetimle ve yehuye tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari kürümü bin beş yüz guruş ve yeri bi'l ma'rîfeti sâhibi arazi meccânen fera' merkûm İbrahim bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim ve fera' tefefvüz ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabul ve kabz ve teferru' ve tefefvüz eyledikten sonra kürümü vesaîr emlakinin semeni olan meblağ-ı mezbûr bin yüz guruş merkûmeden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bağ-ı mahdûd mezkûr ve benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm mülk-ü müşterası ve hakkı haric mefûz-ı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'l şer'i yeri içün nizamına tevfika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadîs mîn şehr-î muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.60/B.140

Arapça Belge.

S.59/B.141

Vasi Tayini ve Tereke Taksimi

Bâis-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Avniye Kazası'ndan Tezyan Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail bin Yusuf'un verâseti zevcetân metrûkeleri Emine ibn-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir nâm Hatunlar ile sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye kebîre kızı Hanife ve segîre kızı Halime'ye münhâsıra olduğu mahzârında hasmı cahidde lede'l şer'i'ü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrun sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına kable'l şer'iden mensub vasileri Süleyman bin Hacı Davud verâse saîrler ile defterde muhârrerü'l esami ve ayinleri taleb ve ma'rîfleri ve ma'rîfet-i şer'i ile tahrîr ve terkîm ve menkûlat zahiresiyle bağları bey'ü mîn yezid olduğunun ve defter-î kassâmdır ki ber veçh-î âti beyân olunur.

1/Sagîr Kazan / 1/Sagîr Teşt / 1/Kebîr Teşt / 1/Sagîr Kazan / 1/Kebîr Tava / 2/Lengeri

26 46 110 60 6 17

2/Sahan / 2/Tas / 1/Legan / 1/İbrik / 1/Sagîr Tava / 1/Sac / 2/Köhne Keçe / 1/Cedid Keçe

18 16 21 33 5 8 20 20

3/Panbok / 2/İplik / 100/Pekmez Batman / 3/Burgulcek /1/Mercimekcek / 2/Kuru Üzüm Batan

30 28 700 100 16 12

2/Hıntacek / 3/Sagîrcek / 1/Yastık Yatak / 68/Ağnam / 1/Tay / 1/Yarım Kısrak / 4/Öküz

20 20 10 2302 37 360 170

2/Merkeb / Nûkudat-ı Mevcude Vasi indinde / 1/Keça / 2/Köhne Çuval / 2/Köhne Hurç

61 1700 18 17 8

2/Günlük Değirman / Kebirhane / Sagîr hane / Üzüm Bağı / Üzüm Bağı / Üzüm

Bağı

450 500 165 1250 1250 300 300 600

Üzüm Bahçesi / Üzüm Bağı Ali Efendi / Bostan Bahçesi / Şevval Rezan Bahçesi

160 1000 450 450 820

Sımak Tarlası / Germuli Bahçesi / Süleyman Bin Bekir İndinde

300 650 1300

El-terekü'l mübâya'a Yekûn = 13293.

El-İhracat

Tecîr ve Tekfîni / Hacı Hızır Ağa bin müsbeti şehâde Halil ve Ahmed bin Molla Bekir ba

100

Î'lâmı şer'isi

1329 Guruş 20 Para

Emsic İskender bin müsbeti şehâde Mehmed ibn-i Hacı Ahmed ve Abdulkadir bin Molla Hasan ba î'lâmı şer'isi.

960

Cercisi Kasara deyni müsbeti şehâde Hacı Hızır Ağa ve karındaşı Hacı İbrahim ba î'lâmı

Şer'isi 815

Refail Şusa deyni müsbeti şehâdet / Hasan Ağa bin İsmail Ağa deyni müsbeti şehâdet

Davud karındaşı Esad ba î'lâmı şer'i / Ahmed bin Molla Abdullah ve Mehmed bin 4300 / Hızır ba î'lâmı şer'i 1368

Cebur veledi Hannâ Yunan deyni müsbeti şehâdet Amusi bin Resude Süleyman Bekir ba î'lâmı şer'i

110

Keyfu deyni müsbeti şehâdet Mustafa bin Mustafa ve Süleyman bin Bekir ba

î'lâmı şer'i

1362

Hoca Yusuf Kefdir deyni müsbeti şehâdet Hızır bin Ömer İsmail ve Halil bin Mahmud ba î'lâmı şer'i

700

Dellâliye Nısf-ı Dellâliye li Miriye aiddir / Resm-î kassâmet/Kaydiyye

114 57 90 Guruş 10 Para / 19 Guruş 20 Para

El-duyûn ve'l ihracat / Yekûn = 11267 Guruş 10 Para

Sahhü'l Bahi / beyne'l verâse taksîm olunur

2026 Guruş 10 Para

Hisse-i zevci Emine / Hisse-i diğer zevci Emoş / Hisse-i bint-i kebîre Hanife 126 Guruş 25 Para / 126 Guruş 25 Para / 443 Guruş 10 Pa

Hisse-i ibn-i sagîr Yusuf / Hisse-i bint-i sagîre

Halime 886 Guruş 20 Para /443 Guruş 10 Para

Akarat-ı Emiriyeye baki kalan oğlu ve kızları meyanelerinde kaldı misale-i taksim olunur.

Beyari suli tarlası / Suli ve german tarlası / Suli kalteyn tarlası / Karye kurbinde suli tarlası

1 1 1 1

Suli neval zeran tarlası / Piri merdan suli tarlası / Sussuz darıkör tarlası / Sussuz Berki Şeyh

1 1 1 1

Tarlası / Susuz bir merdan tarlası / Susuz Odisi El-Mehba tarlası / Susuz Abbas Reşk tarlası

1 1 1 1

Susuz ve Deştek tarlası / Susuz kehr-i nehzir tarlası / Sussuz Vavi Meryem tarlası

1 1 1

Susuz Köher Kasab tarlası / Susuz Neval Rezan tarlası 1 1

Yekûn = 16 Akaratû'l mübeyyen kıt'aları. Yalnız on altı kıt'a

S.59/B.142

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası mülhâkatından Ömergan Nahiyesi kurasından Birti Karyesi sâkinlerinden Halef bin Maho ve Mehmed bin Mahmud nâm kimesneler meclis-i şer'i şerifû'l enverde naklî'l kitab medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Hannâ veledi Lulu Zawer mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatûl' cali'î'l tevzîhin sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazi'i mefûzumuzdan olub karye-i mezbûre akarında ka'în bir tarafı Halo Mahmud bağı ve bir tarafı Hasan Molla bağı ve bir tarafı Mehmed Körü bağı ve taraf-ı rabî'i Kasım bin İbrahim El-Şeyh bağıyla ve bir kıt'a üzüm bağın nısfı şaiki kürümü ve yeri ba ma'rîfet-i sâhibi arazii tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari iki yüz elli guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik yeri meccânen merkûm Hannâ'ya kezalik fera' ve teffiz ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz kabul ve teferru' ve tefefvüz eyledikten sonra kürümün semeni olarak meblağ-ı muâyyen iki yüz elli guruş semeni tesmîyesiyle merkûm Hannâ'dan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de ma mahdûd mezkûrun nısfı şaikinde bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteri merkûm Hannâ'nın mülk-ü müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikû'l muteberû'l şer'i nizamına teffika yeri içün senedinin me'ûmru tarafından verilmesi iktiza etmeyin tahrîren fi'l yevmü'l ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.58/B.14

Miras Paylaşımı

Kesik Belge.

Zikr cali'î hususun bi't terazi mahallinde rü'îyet ve fas'l ve taksîm olunan medîne-i Mardin mahallâtından Camiû'l Kebîr Mahallesinde sâkine A'işe Hatun bint-i Seyid Osman Roza meclis-i şer'i mübeyyin lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de bundan akdem vefât eden babam merkûm Seyid Osman bin Hasan El-Roza'nın verâseti benimle ve diğer bintan kebîrtân Meryem ve Emine

Hatunlar ile li ebeveyn er karındaşı Mustafa ve Molla İsmail nâm kimesnelere ba'de'l ihzar terekesinden olub medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Çabuk Mahallesinde vaki' üç tarafdan İbrahim bin Ali Mataracı mülk menzili ve taraf-ı rabî'i merkûmân Molla Mustafa ve Seyid İsmail menzilleriyle mahdûd bir bab mülk menzilin tahtâni tabakasında vaki' rub oda ve tabaka-i aliyede rub divanhâne ve matbah ve havli ve memşanın rubı humsu hissei şaiklerini ve yine medîne-i mezkûre haricinde zevce-i bağçesi demekle ma'rûf ve meşhûr etraf-ı erbası tarik-i âmme ile mahdûd bir bab mülk bağçesinin derûnunda bulunan altı parça sulu ve susuz tarla parcası ve berk ve taunlu tabir olunur iki kıt'a ve vektû'l etvan (?) ki res alurca kadar bir kıt'a ve beyazenin nısfı canibi tarafeynden barcai ve müdevvere tabiri ile bir kıt'a suli ve bazısı kürümlü susuz ve fevkâni köşk ile ma'i cari'i rubu'nun humsu şaiklerini bintân mezbûrtân ve merkûmân Molla Mustafa ve Seyid İsmail mahzârında her veçhle ikraratı sahîhe ve nafizetü'l tasarrufat olduğu halde marü'l beyân zikr olunduğu veçh-î üzere zikr olunan altı kıt'a ma'i ve köşkün ve ma'i ma'iden rub'u humsu hissei şaiki musibesiyle mezbûrundân ahz u kabz rahile olub onlar dahi hissesine razı ve kabul ve tarafeynden mezbûre A'işe hissei mezburezisini aher yeddinden ahz u kabz ve menzil mezkûrde olan rub'u şaiki Ali hala beyinlerinde bil'â kısmeti mevkûf olub tarafeyni rızalarıyla ber veçh-î muâyyen taksîm mezbûre herkes hissesiyle bil'â niza kabul eylediği dedikde ve birbiriyle şifâhen ve vicâhen tahkik ve tasdik etmeyin ma vaki' bi't- taleb ketb. ve î'mlâ olundu. Fi 19 Muharrem sene 88.

S.58/B.144

Mülk Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü's Sor Mahallesinde sâkine ve Seyide bint-i El-Hac Mehmed nâm Hatun tarafından zikr-i âtî hususu da'va-ya vekîl-i olduğu Abdulkadir bin Daver Ağa ve Aloş bin Halil nâm meâdeleyin şehâdetleriyle sabît ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i lâhık olub medîne-i mezkûre sâkinlerinden Molla Taha bin Seyid Ömer meclis-i şer'imizde mezkûre ahâlisinden Ferso bin Behlül Velguballani muvâcehesinde medîne-i mezkûre etrafı şehr-i kurasından Kabala Karyesi akarında ka'în bir tarafdan Ahmed El- Çetil veresesinin bağı ve bir tarafdan Mehmed bin Derviş El-Başvat

bağı ve bir tarafdan Hacı Mehmed bin Ahmed El-Başvat bağı ve taraf-ı rabî'i şevk ve edasıyla mahdûd bir kıt'a üzüm bağın tarihinden yedi sene mukâddem merkûm Ferso hazır olduğu halde emmisi Ömer bin Hızır nâm kimesneden iki yüz guruş semeni tesmîyesiyle iştira ve teslim ve kabz ve kabul edûb mülk-ü müşteram iken merkûm Ferso bağı mahdûd mezkûri üzerine vaz-ı yedd ve tasarruf eder olmağla suâl olunub bağı mahdûd mezkûrden keffiyedle müvekkilem izafetle mahallinde bana teslim etmek üzere merkûm Ferso'ya tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak merkûm Ferso dahi cevabında emmi mezbûr Ömer'in mülkü olduğuna vaz-ı yedd ederim deyû ikrar lakin ber veçh-î muhârrer müvekkilesi mezbûre ve Seyide Hatun'un şer'â müddeâsını inkar edecek müdde-î vekîl merkûm ber minval-i meşrûh müvekkilesinin şer'â müddeâsını her birisi mahallinde ba varak-î mestûre şer'â ve ba'de-i ceride-i mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezbûre mahalle mezbûre imamı El-Hac Ali Efendi ile oğlu İbrahim Efendi nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber veçh-î muhârrer şer'i isbat etmeyin mûcibince bağı mahdûd mezkûri müvekkilesi mezbûre vaz-ı yedd edecek vekîl merkûm (…) teslim etmek üzere merkûm Ferso'ya tenbih olunduğu. Fi […] Muhârrem sene 89.

S.58/B.145

Mülk Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Hams Nahiyesi kurasından Meşkinan Karyesi sâkinlerinden Ahmed bin Şeyhmus nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'i şer'ifü'l enverde zikr-i âtî bahçeye vaz-ı yeddi ba

tenbihû'l avale mütehâkkik olan karye-i mezbûrede sâkin Mehmed bin Halil muvâcehesinde karye-i mezkûre bahçeleri beyinlerinde vaki' bir tarafdan Selo El- Şeyh bahçesi ve bir tarafdan sakya-i ma'i ve bir tarafdan tukir ve taraf-ı rabî'i tarîki âmme ile mahdûd bir kıt'a bahçenin müstakilâ mülk ve hakkım olub el- halete hazihde bil'â mesvû' şer'i bahçe-i mezkûre üzerine vaz-ı yedd eder olmağla suâl olunub el-halete hazihde zikr olunan bahçeden keffiyedle mahallinde bana red ve teslim etmek üzere merkûm Mehmed'e tenbih olunmak matlubumdur deyû da'va ettikde merkûm Mehmed dahi cevabında fi'l hakika

bahçei mahdûd mezkûre müdde-î merkûm Ahmed'in mülk-ü ve hakkı olduğunu ikrar lakin tarihinden sekiz mah mukâddem iki bin beş yüz guruş bana bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ben dahi ol veçhle iştira etmemle ancak vaz-ı yedd ederim deyû ba'de'l def ve'l inkar vaki' merkûm Mehmed'in ber veçh-î mübeyyen eylediği bana şer'â müddeâsını her birisi mahallinde ba varaka-î mestûre şer'â ve ba'de alena lede'l tadi'l ve'l iştira ki ad'l ve makbûlû'ş şehâde eder olunan medîne-i mezkûre ahâlisinden İsmail bin Kasım El-Hac ve karye-i mezbûre sâkinlerinden Molla Mehmed bin Ömer ve Sofi Mehmed bin Osman nâm kimesnelerin şehâdetleriyle ba muvâcehe veçh-î şer'i üzere ba'de'l isbât mûcibiyle semeni mahdûde-i mezkûreye müdde-î merkûm Ahmed ve diğer da'va-i mezkûresiyle merkûm Mehmed ber veçh-î şer'i muarrazâdan men' olunduğu tescil ve bil iltimas-ı huzur-u alilerinden î'lâm olunur el emr-î men lehü'l emr fi'l yevm. Fi 14 Muhârrem sene 89.

S.58/B.146

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Mansuri Karyesi mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Malki bin Cebo nâm kimesne meclis-i şer'i şerifû'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden baîsü'l kitab Malki veledi Kasi İlyas mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr'i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin eşcar mülk ve miri arazii müstakilemden olub karye-i mezbûre akarında bir tarafı Allo bin Cebo bağı ve bir tarafı merkûm Malki bağı ve bir tarafı ve bir tarafdan sakya-i ma'i ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a suli bahçenin ma'i ve eşcar ve ebniyesi merkûm Malki'ye tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari beş yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve temlik ve teslim ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb yeri dahi ba ma'rîfeti sâhibi arazii meccânen merkûm Malki'ye fera' ve tefefvüz ol dahi teferru' ve teffiz eyledikten sonra eşcar ve emlâkin semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş merkûm Malki yeddinden ve malından bi'l tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa eyledim dedikde ba'de'l yevm bahçe-i mahdûde-i mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Malki'nin mülk-ü müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikû'l

mûteberü'ş şer'i bahçe-i mahdûdenin arazisi içün nizamına tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.57/B.147

Vasi Tayini

Medîne-i Mardin Meşkin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ali bin Hacı Şeyhmus Ali Berk'in sulbîye segîrin kızları Fenci ve Nasre ve Fatma'nın li ebeveyn emmileri olub mahmudû'l hal eydüği zeyli hesabında masturû'l esami müslimin ihbarlarıyla mütehâkkik olan rafiü'l kitab Halil bin Hacı Şeyhmus el-merkûm hükm-ü mevki' sadr-i kitab Refiğ Kadre Mollah Vahhab Efendi Hazretleri sîgar mezbûrun vakti rüşd ve sedarlarına değin babaları müteveffâ-i mezbûr Ali'den müntakil mallarını hıfz ve tesvîye-i umûrlarına vasiye nasb ve tayin buyruldukda ol dahi ber veçh-î muhârrer ve hemayet mezkûre li kabul ve hizmet lazımesini kemaniği edaya tahayyüd ve'l iltizam eyledikten sonra vasi mezbûr Halil talebiyle hükm-ü mûma ileyh Efendi Hazretlerinin sîgar mezbûruna ber veçh-î muhârrer babaları müteveffâ-i merkûm müntakil mallarından iş bu tarihi kitabdan beher yevm her birisine kırk pare nükut ve kösve bahası vesaîr levazım-ı zarûriyelerine haric ve sarfa ve vakti hacetde istidaneye ve lede'l zafer sîgar mezbûrun mallarına rücû'u amellerin vasi merkûm Halil'e izin vermeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevm ü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.57/B.148 **MENCİİİİ 1 SATIR ARALIĞI**

Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Bâis-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Meşkin Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Ali bin Hacı Şeyhmus bin Ali Berk'in verâset-i sulbî kebîr oğlu Şeyhmus ve sulbîye kızları Fenci ve Nasre ve Fatma'ya münhâsıra olduğu inde'lû'ş şer'i'ü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrunun sin-i rüşd sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına kabl' şer'iden mensub vasileri emmileri Halil bin Hacı Şeyhmus ile ibn-i kebîr mezbûrun

ma’rîfetleri ve ma’rîfetü’l şer’iyle tahrîr ve terkîm bey’ mübeyyin müzayede olunub ve beyne’l verâse bi’l fariza-i şer’i tevzî ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-i merkûmun defteridir ki ber veçh-î âtî zikr ve beyân olunur. Fi 15 Muhârrem sene 89.

1/Tüfenk / 1/Kılıç / 1/Diğer Kılıç / 1/Hançer / 1/Büyük Kazan / 1/Seni / 3/Tencere

200 100 50 200 100 60 120

3/Tas / 4/Sahan / 2/Lengeri / 1/Mankal / 1/Suhta / 1/İbrik / 1/Yoğurt Sitıl / 1/Teşt / 2/Kilim

30 40 30 20 15 10 15 50 50

1/Yatak / 1/Çift Kubur / 2/Katır / 1/Üzüm Bağı / 1/Üzüm Bağı / Batım Ağaçları

100 140 1500 600 100 400

Meşkin Mahallesinde vaki’ bir bab menzil / El-Tereke / Yekûn = 5530 1600

Resm-i kassamet al’â intizam ve kaydiyye / Dellâliye nısf-ı miriye aiddir / El-İhracat

146 26 13

Varaka Bahası / El-İhracat / Yekûn = 175 3

Sahhü’l Bahî / Beynü’l verâse taksîm olub

5355

Hisse-i ibn-i kebîr Şeyhmus / Hisse-i bint-i segîrin Fenci / Hisse-i bint-i segîrin Nasre

2142 1071 1071

Hisse-i bint-i segîrin Fatma

1071

İbn-i kebîr mezbûr hususi kendüye ba’de’l teslim sîgar mezbûrunun hisseleri olan üç bin iki yüz on üç guruş vasileri emmileri merkûm Halil’e edana ve hıfz olunmak üzere kendisine verilmesi sarh-ı mezbûr.

S.57/B.149

Mahremiyetin Gizliliği

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Kesik Belge.

Tahâkkuk kadr-i şer’iye bina’en zikr-i âtî satıhek mahallinde rû’iyet ve fas’l ve vasisi içün bi’l iltiması irsal olunan Hacı Şeyhmus Molla Şakir Efendi Tekye Mahallesinde vaki’ Hasan bin Seyid Şeyhmus menziline varûb orada ak’d meclis- i şer’i musta’fi eyledikde merkûm Hasan meclis-i makûd mezkûrde Mustafa bin Mehmed muvâcehesinde menzillerimiz birbiriyle mülâhık olduğu ecilden satıh mülküm üzerine binadan beni men’ etmekle el-hâlete hazihde satıh mezkûre üzerine mücedded bina etmek üzere merkûm Mustafa’ya tenbih olunmak matlubumdur dedikde ba’de’l da’va ve’l istintak ol dahi cevabında iş bu zikr olunan satıhın ve iş bu Molla Ömer bin Mehmed El-Saraç ol veçhle kahve ocağının satıhıyla muttasıl olmağla üzerinde hak tasarruf ve kararımdır deyû lede’l dafi’ ve’l inkar zikr olunan kahve ocağı üzerinde hak tasarruf ve kararü’l beyân karar-ı ba’de’l isbât zikr olunan kahve ocağı mîn cihetû’l kayd üzerinde birbirine (…) nisaya didebini (?) etmek içün bir duvar müceddeden bina etmekle merkûm sanık satıhı üzerinde eylediği hakkı karar ve tasarruf müddeâsını isbât edemeyûb tahlife dahi taleb olmamağın mûcibiyle dafi’ merkûm Mustafa eylediği da’va def’î müdde-î merkûm Hasan bil’a tenbih muarrazâdan men’ olunduğu huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-î men lehü’l emr. Fi 16 Muhârrem sene 89.

S.57/B.150

Borç Karşılığında Mülk Verilmesi

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkinlerinden Mehmed bin Hızır El-Kahveci ve Seyid Hızır bin Osman nâm kimesneler meclis-i şer’imizde lazımü’l üz-zü’l ve’t tevkir’de medîne-i Mardin tüccarlarından Ensari Zade iş bu rafi’ûl kitab Şeyh İbrahim Efendi ve Şeyh Abdulvahab Efendi mahzârında İsmail Efendi bin Hacı Mustafa El-Hac Kasım hazır olduğu halde her biri cem’î ikrarat ve tasarrufatları mîn kûll’îl vûcuhun sahîh ve caize olduğu halde tevvâh ve rızalarıyla ikrar-ı tam ve tabîr’i anî’l merab edûb bizim zimmetimizde kendüsinden iştira eylediğimiz malûmü’l vezn kahve bahasından beş yüz guruş vacib-i da’va ve lazımü’l kaza-i sariha ve

deynimiz olub meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş deynimiz mûma ileyhle iş bu tarihi kitabdan bir sene değin tamamen eda etmek üzere kablimize mekarın yeri imhal (?) vefa-i tecil edûb biz dahi ber veçh-î muhârrer deynimiz olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş mukâbelesinde yeddimizde müstakilâ mülk ve hakkımız olub mahalle-i mezkûrede vaki' bir tarafı Ahmed bin El-Kule mülk hanesi ve bir tarafı Abduludule mülk hanesi ve bir tarafı Mustafa bin Seyid Ahmed El-Kemal hanesi ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden üç sofalı bir hücre içinde kiler ve bir matbah dahilinde ahûr ve küçük oda-i tahtaniye ve su kuyusu ve iki memşa ve havli'i ve zokak kapusını şamil bir bab mülk menzilimizi bi'l cümlete mayeşetimle ve yehuye ba'de'l tahliye ve'l tefri' mûma ileyh Şeyh İbrahim Efendi'ye rızamızla seyan-ı rehn vaz-ı ve fariga anîü'l şevaî'l kezalik mema teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrerü'ş şehâden ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb ve bizim içün deyû mezkûri ber veçh-î meşrûh vade-i mezkûre derûnda tamamen eda ve ifa ile hak ve halası dahi mübesser olmaz ise menzil merhû'û mezkûr semeni misliyle ahere bey' ve kabz semene ve makbûzdan deyni mezbûri tesvîye ve ifa ve hususu mezkûr mütevâkıf olduğu emurun ve küllisine (…) kanıt vekîli mazmûnu üzere az'l ve'l tefraldan mahfûz ve mahsûn ve akdi rehinde meşrûtte vekâlet rü'îye'i sahîhe şer'i ile tarafımızdan hazır merkûm İsmail Efendi ve deynimiz mûma ileyh talebiyle vekîli ve menab ve nasb ve tebeyyün eylediğimizde ol dahi vekâlet-i mezkûre li kabul ve mirasımız kemaniği edaya zuhur eylediği dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.56/B.151

Arapça Belge.

S.56/B.152

Mülk Satışı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Dare Karyesi sâkinlerinden Mustafa ve Ali ibn-i Maho nâm kimesneler meclis-i şer'imizde yine medîne-i mezbûre sâkinlerinden Abdi bin Ali ve Abdülhamid bin Molla Osman

muvâcehelerinde karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan kıro (?) bir tarafdan sahra ve bir tarafdan cem'î ve taraf-ı rabî'i Ahmed bin Ali tarlasıyla mahdûd bir bab mülk değirmenin müstakilâ mülk ve hakkı mevrûsum iken merkûman Abdi ve Abdülhamid zikr olunan değirmenin mücerred rûb-ı memşa'i mülk müşteramız olub bi gayr-ı mû'î şer'i üzerine vaz-ı yedd etmekle suâl olunub keffiyetleriyle bana teslim etmek üzerine mürûruna tenbih matlubumdur deyû da'va ettikde onlar dahi cevablarında mezkûr değirmenin rûb-ı şaiki üzerine vaz-ı yedlderini tasdik ve itiraf lakin rûb-ı' şaiki şer'â-i mülkümüzdür veçh-î mülkiyetle vaz-ı yedd üzerine her bir yeddinden akdem ve tasaddi edecek ise de imamalar hazin zikr mîn mezkûrde bizim asla ve kat'a da'va ve hakkımız olmayûb (…) ferman tasdik alena mülk ve hakkı mevrûsumuz olub ol veçhle tevvâh […] vasıtalarıyla ikrar ve itiraf etmekle mûcibince zikr olunan zikrinde mukimle merkûmuna kebirden ve teslime merkûman Abdi ve (…) bint-i olduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerinden î'lâm olundu el emr-î men lehü'l emr. Fi 21 Muhârremü'l haram sene 1289.

S.56/B.153

Alacak-Verecek Davası

Medîne-i Mardin mahallâtından Emüniddin Mahallesinde mütemekkinler teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Merti ve Feride bint-i Tayin nâm Hatunlar taraflarından zikr-i âtî bey' ve kabzı semene vekîlleri olduğu İbrahim bin Seyid Ahmed ve Hema veledi Malki Şadel nâm meâdeleyn şehâdetleriyle mahzarı hasmı cahidde sabît ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'iü'l lâhık olan İbrahim veledi Yusuf Hulusi nâm kimesne meclis-i şer'imizde lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i mûşarü'l ileyhanın millet-i mezkûre Maksi Sado veledi Hannâ veledi tebeyyün mahzârlarında bi'l vekâle ve ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l cali'û'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkı mevrûsumuz olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Bedoş Derki veledi Maksi Bolsi menzilleri ve bir tarafdan Anton ve Lulu Elşah menzilleri ve taraf-ı salis ve rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagir üç maslabalı bir hücre içinde üç maslabalı kiler ve bir meclis içinde kiler ve matbah ve dahilinde ahûr ve su kuyusunu ve bir memşa ve iki havli şamil bir bab mülk menzilin cem'î tevâbih ve levâhıkıyla tahtı sülüs-ü şaiki tarafeynden icab ve kabulü havi ve şûrut-ı müfside ve

muvazaâdan ari merkûman Maksi Sado'ya ve Hannâ'ya bi'l vekâle iki bin guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde onlar dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruş müşteriyan merkûmândan tamamen ve kamilen müvekkilelerim izâfetle ahz u kabz istifa eyledik ba'de'l yevm menzili mahdûd mezkûrun sülüs şaikinde benimle müvekkilelerim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteriyan merkûmânın mülk menzilleri ve hakkı sarf hariçleri olmuşdur ka misale hüma malik ve mutasarruf olsun dediklerinde gıbbe't tasikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs ve'l ışîrn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.55/B.154

Mülk Satışı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Barman Karyesi sâkinlerinden Hüseyin bin Osman Fati nâm kimesne teb'aa-i mezbûre

mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre mülhâk Gurs Nahiyesi kurasından Ali Baş Karyesinde sâkin İsmail bin El-Hac Yusuf muvâcehesinde zikr olunan Barman Karyesi hudûdunda ka'în bir tarafdan Molla Kasım bin Hacı Yusuf bağı ve bir tarafdan benim mülküm olub ve bir tarafdan Derviş Temer Ağa'nın veresesi bağı tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd susuz bir kıt'a üzüm bağı tarihden iki sene mukâddem merkûm Molla İsmail beş yüz yirmi guruşla tarîkü'l vefâ-i merkûm Molla İsmail bey' etmişdim el-hâlete hazihin bana bi tarîkü'l vefâ-i medfûh olan meblağ-ı mezbûr iki yüz yirmi guruş kendüsine gerüye red teslim ol dahi bağ-ı mezkûri mahallinde bana bey' ve teslim etmek üzere merkûm Molla İsmail tenbih olunmak matlubumdur deyû da'va ettikde ol dahi cevabında bağ-ı mahdûd mezkûri tarihi mezkûrde meblağ-ı mezbûr iki yüz yirmi guruş müdde-î merkûm Hüseyin'e medfûmu bey'ü bat kati tarîkiyle vermişim deyû vefâ-i müddeâsını inkar etmekle müdde-î merkûm Hüseyin'in ber veçh-î meşrûh vefâ-i müddeâsını seniyesi olmağla kendüsinden tenbih taleb olundukda her biri mahallerinde ba varaka-î mestûre sera ve ba'de ceride-i mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerinden alena lede'l takdil ve'l

tezkiye avlu makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre sâkinlerinden Bakkal Hacı Halil ile Ali Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât bağı mahdûd mezkûri müdde-î merkûm Hüseyin'e red teslim etmek üzere merkûm Molla İsmail'le tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el emr-î men lehül emr. Fi 23 Muhârrem sene 1289.

S.55/B.155

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Tekye Mahallesi mütemekkinlerinden teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Mehmi veledi Malki Kendur ile medîne-i mezkûre etrafı şehr-i kurasından Maserti Karyesinde sâkin Malki veledi Meso nâm kimesneler meclis-i şer'i şerifü'l enverde karye-i mezbûrede sâkin baîsü'l kitab Hannâ veledi Malki sulbîye mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve ca'ize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr'i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkımız olub karye-i mezbûre bağlarında ka'în bir tarafı Ferman ibn-i Reso bağı ve bir tarafı Haso bin Şemo bağı ve bir tarafı İsa veledi Hannâ bağı ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a üzüm bağı kürümü tarafeynden icab ve kabûlü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Hannâ'ya dört yüz guruşa bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde kemaniği teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î mübeyyen iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra yeri dahi ba izni sâhibü'l arz meccânen merkûm Hannâ'ya fera' ve tefefvüz ol dahi teferru' ve teffiz ve kabul ettikde kürümün ve semeni olarak meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş merkûmeden tamamen ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm bağ-ı mahdûd mezkûrde bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteri merkûmun mülk-ü müşterası ve hakkı harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i bağımın yeri içün nizamına intisale senedinin me'mûru tarafından istihsali iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu fi'l yevmü'l esami ve'l ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.55/B.156

Arapça Belge.

S.55/B.157

Mülk Satışı

Kesik Belge.

Zikr-i âtî menzilin mahallinde keşf ve zaviyet taksîm içün canib-i şer'ifimizden bi'l iltiması irsal olunan Kâtib'imiz Mehmed Şakir ile vesaîr ümena-i şer'i ve ehl-i hibre ve mimaran-ı medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde vaki' Seyid Haco ve Mustafa ve Emine ve Vesile olan evlad-ı Said El-Sigar nâm kimesnelerin yerlerinde müşa'a bil'âretü'ş şer'i müntakil olub bir tarafı Hızır bin Semodi ve etrafı selâsesi tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki maslabalı bir meclis ve küçük oda içinde mağara ve su kuyusu ve bir memşa-i şamil olmağla meskûf ve hendese ilmine vakıf sekat-ı müslimiye ile beraber menzili mezkûrden kariye-i şer'i ile lede'l iktisam zikr olunan küçük oda ile mağara li ibn-i merkûm Seyid Haco'ya ve mezkûr su kuyusundan üç sehîm şaiki ile menzil mezkûrun şimalesi tarafının deyû irade bulunan duvarda bulunan kıble tarafına varınca mücedded bir divar bina ve ihdas etmekle kezalik merkûm Seyid Haco'ya isâbet edûb ve zikr olunan kebir meclisin münasefe ile canibi garbisi ve diğer ibn-i merkûm Mustafa'ya isabet ve canib-i şarkisi bintan-ı mezbûrtân Emine ve Vesile tereke-i beher yine birer sehîm memşa-i beyinlerinde olmağla ve su kuyusundan iki sehîm şaiki merkûm Mustafa'ya ve birer sehmî şaiki kebîrin bintan-ı mezbûrtân ve menzili mezkûrun canib-i kıbleden ibn-i mezkûr Mustafa ile bintân mezbûrtân müceddeden zokak kapusı feth ve küşad etmek etmek üzere iktizam ve bi'l terazi her birisi ahûr yeddinden hissesini ahz u kabz ve her biri hisse-i mezbûre mümtazesini ber veçh-î meşrûh kabul ve kabz ve teslim eyledik deyû her birisi aherin ber veçh-î mübeyyen tayin olunan hissesiyle bil'â tevvâh ikrar ve tasdik eylediği Katib mûma ileyh mahallinde ketb. ve tahrîr ve mürsel ümana-i şer'iyle meclis-i şer'i avdetlerinde tarafeyn hazır oldukları halde ala vûkuyla inha ve takrîr mütemekkin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hadi ve'l ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.55/B.158

Arapça Belge.

S.54/B.159

Nafaka Talebi

Medîne-i Mardin mahallâtından Camî'ü'l Kebir Mahallesinde sâkine ve zat- ı zeyl kitabın muhârrerü'l esami müslimin ma'rîfleriyle mûarefe hamilû'l kitab Heti bint-i Hacı Ömer El-Meşkin li meclis-i şer'i akvamızda lazımü'l üz-zü'l ve't ta'âzimde zevci oğlu Şeyhmus ibn-i Ali El-Kahveci nâm kimesne mahzârında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb iş bu zevcem merkûm Şeyhmus diğer zevcesi Fatma bint-i Ali Ağa ile birlikde bir menzilde ku'ûd ve culûs etmeyûb alehde veçh-î şer'i üzere menzil ve bana itikaf ve iksa etmek üzere merkûm Şeyhmus üzerine farz ve takrîr olunmak matlubumdur dedikde gıbbe'l suâl ol dahi cevabında ba'de'l tasdik tarafeyn rızalarıyla zevce-i mezbûrun nafaka ve kisve baha ve sekene vesaîr mesarifat zarûriyesi içün hükm-ü mûki' sedarı kitab Meşkin Nekab Efendi Hazretleri iş bu tarihi kitabdan beher yevm altmış para beher mah kırk beş guruş farz ve takdir buyurub zevci merkûm Şeyhmus dahi beher mah meblağ-ı mefrûz mezkûru edasına şahid etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l evvel mîn şehr-î Saferü'l hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.54/B.160

Vasi Tayini ve Alacak Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin ahâlisinden Hasan Ağa bin İsmail Ağa meclis-i şer'ide medîne-i mezbûre mahallâtından Camî'ü'l Kebir Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Bekir Efendi bin Seyid Ali bin Bekir Ağa'nın verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Emine bint-i Mustafa nâm Hatun ile sulbî sagîr oğlu Sadık ve babası merkûm Seyid Ali ve anası Zühre bint-i Ahmed nâm Hatun'a münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra segîr mezbûrun velisi vahid vereseden olub babası merkûm Seyid Ali muvâcehesinde iş bu metin olub bir kıt'a sened mantukımca oğlu müteveffâ-i merkûm Bekir Efendi'nin zimmetinde cihet-i karzdan beş yüz guruş alacak hakkım iken bana eda ve ifa etmeden vefât edûb terekesine dahi velî ve ebi mezbûr Seyid Ali vaz-ı yedd etmiş olmağla ber

minval olunub tereke-i müteveffâ-i merkûmeden bana teslim merkûm Seyid Ali'ye tenbih olunmak matlubumdur deyû da'va ettikde merkûm Seyid Ali cevabında inkarına mekadan her biri mahallinde ba varak-î mestûre sera ve ba'de ceride-i mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbat etmeyin mûcibince ba'de'l hâlef ve'l hüküm meblağ-ı mezbûr guruş tereke-i müteveffâ-i merkûm Bekir Efendi'den müdde-î merkûm Hasan Ağa'ya eda ve teslim edûb velî merkûm Seyid Ali'ye tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr. Fi 3 Muhârrem sene 289.

S.54/B.161

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Semaver Nahiyesi kurasından Harbetü'l Kengeris Karyesi sâkinlerden Derviş bin Ali meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Abud veledi Osi mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazi'i emriyeden olub karye-i mezbûre akarında ka'în bir tarafdan Şemdin bin Şahin bağı ve bir tarafdan Mehmed bin Sadi ve bir tarafdan Osman bin Semo bağı ve bir tarafdan Abdurrahman bin Emsic bağıyla mahdûd bir kıt'a üzüm bağın kürümü tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Abo'ya üç yüz guruşa ve yeri meccânen bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve fera' ve tefefvüz ve mahallinde teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferrû' ve tefefvüz ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş müşteri merkûm Abodan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Abo'nun mülk-û müşterası ve hakk-ı mefûzu olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i bağı mezkûrun arazisi içün tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.54/B.162

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Sor Mahallesi sâkinelerinden ve Seydo Hatun bint-i Hacı Mehmed meclis-i şer'i şerifü'l enverde yine medîne-i mezkûre ahâlisinden ve Davud Efendi bin Şeyhmus Feyzi nâm kimesne mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkım olub etrafı şehr-i kurasında vaki' Celil El-Kerkir'ye ka'în bir tarafdan Ahmed El-Cetel veresesi bağı ve bir tarafdan Mehmed bin Derviş bağı ve bir tarafdan Şevsin veresesi ve taraf-ı rabî'i Hacı Mahmud veresesi bahçesiyle mahdûd bir kıt'a üzüm bağı kürümü tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Davud Efendi'ye üç yüz guruşa yeri meccânen bey' sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve fera' ve tefefvüz ve mahallinde teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşa müşteri merkûm Davud Efendi'den tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşterî merkûm Davud Efendi'nin mülk-ü müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i bağı mezkûrun arazisi içün tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.54/B.163

Mülk Satışı

Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası Nahiyesi Ömergan Nahiyesi kurasından Birti Karyesinde sâkin Halil bin Ahmed kimesne meclis-i şer'i şerif kavimde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden hamil-i kitab Hannâ Cero El-Cercur mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin kürümü mülk arazi müntakilemden olub karye-i mezbûre hudûdunda ka'în bir tarafdan Ali bin Hacı bağı ve bir tarafdan Halil bin Ahmed bağı ve bir tarafdan Halo Keko

bağı ve taraf- ı rabî'i Yusuf bin Abdalo ba bağıyla mahdûd bir kıt'a üzüm bağımın kürümü tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm bin yüz elli guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde kemaniği teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra yeri dahi ba izni sahib dahi meccânen ol veçhle merkûm Hannâ'ya fera' ve tefefvüz ol dahi ber veçh-î meşrûh teferru' ve tefefvüz ve kabz kabul eyledikten sonra kürümü kıymeti olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruş merkûm Hannâ'dan bi'l tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Hannâ'nın mülk-ü müşterası ve hakkı harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i bağın arazisi içün nizamına tatbika senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.53/B.164

Mülkü Kiraya Verme

Medîne-i Mardin Sancağına mülhâk Avniye Kazası kurasından Zone Karyesi sâkinlerinden İbrahim bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden nakli'l kitab Emsic veledi Hannâ El-Taze mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdat-ı cali-i beyânın sûduruna değin mülk ve miri arazi müntâkilemden olub karye-i mezbûre akarında ka'în taraf-ı rabî'i dağ ile mahdûd ve yine karye-i mezbûre arazisiyle vaki' bir tarafdan Hasan Remo bağı ve bir tarafdan Hanoş bağı ve bir tarafdan Maksi İbrahim Cercor bağı ve taraf-ı rabî'i beher mah ile mahdûd bir kıt'a suli bostan isticare müsemmere ve gayr-ı müsemmere li şamil hukûkuna ve ahde isticarları tarafından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Emsic altı yüz elli guruş bey'û bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temelülk ve tesellüm eyledikten sonra yeri dahi meccânen merkûm Emsic fera' ve tefefvüz kendü dahi ber minval- i meşrûh teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul edûb bağı mezkûrun semeni olan meblâğ-ı altı yüz elli guruş merkûm Emsic'den

tamamen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de ma bağı mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûmun mülk-ü müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur ka misale yeşa malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i yeri içün nizamına tatbika senedinin me'mûru tarafından sahimle iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamis mîn şehr-î Muhârremü'l haram li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.53/B.165

Arapça Belge.

S.53/B.166

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mülhâk Avniye Kazası Nevahiyesinden Savur Nahiyesi kurasından Kalas Karyesi mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Sumi veledi Hano İsa mülk-ü meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i müşarû'l ileyhanın millet-i mezkûresinde Havace Eblehad veledi Şemas Cercisi İslah nâm kimesne mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkım olub karye-i mezkûre hudûdunda ka'în bir tarafdan ve kürümü ve bir tarafdan Şemasi Eblehad veledi İbrahim ve bir tarafdan cem'î ve taraf-ı rabî'i sabıka-i zikr men'î ile mahdûd bir kıt'a yedi yüz Selud Ağaçları havi bir kıt'a dahlenin tarihden on sene mukâddem iş bu merkûm Havace Eblehad'a tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari dokuz yüz guruş bey'ü ve temlik ve teslim etmişdi ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz kabul eyledikten sonra semeni meblağ-ı mezbûru ol tarihde tamamen merkûm Havace Eblehad ahz ve sarfıyla istimlâk olunub ve tarihi mezkûrde beynimizde mübaya yazılan ve vesika-i li kaza-i gaîb olub el- hâlete hazihde li ecli'l istihkâm müşteri merkûmun dahle-i mezkûre mülk-ü müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar mülk ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i nizamına tevfika yeri içün senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Safer li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.53/B.167

Barış Bedeli

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i mezbûre Zühre Hatun meclis-i şer’ide hususları olan ferman ve Mehmed ibn-i Hasan nâm kimesneleriyle taraflarında müslimûn müslihûn tevasıtıyla yüz guruşla tarafeyn rızalarıyla müsalaha olunub bedel-i sûlh mezkûr yüz guruş dahi müddeiye-i mezbûreye eda ve teslim ol dahi ahz u kabz ve ahuretiyle tarafıyla istimlâk ettikde birbirinin terekeye müteâllik âmme-i da’vadan zimmetini ibrâ ve iskât eyledi dediğini huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-î men lehül emr. Fi 6 Safer sene 289. (1289).

S.53/B.168

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mülhâk Avniye Kazası Ömergan Nahiyesi kurasından Reşmil Karyesi sâkinlerinden Mahmud bin Abdo nâm kimesne meclis-i şer’i şerifü’l lazımü’l üz-zü’l ve’t teşrif’de yine karye-i mezbûre sâkine zevcesi nakli’l kitab Roşti bint-i Haydar mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî’l meram edûb ukdat-ı cali’i sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazi’i müntâkilemden olub karye-i mezbûre akarında ka’în bir tarafdan Halil bin Molla Ahmed bağı ve bir tarafdan Şeyh Yusuf Mesni bağı ve bir tarafdan Hasan Ağa ibn-i Mehmed Ağa bağı ve taraf-ı rabî’i Ali El-Molla bağıyla mahdûd bir kıt’a üzüm mülk kürümü tarafeynden icab ve kabûlü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Roşi’ye dokuz yüz guruşa ve yeri meccânen bey’ü bat sahîh şer’i ile bey’ ve temlik ve fera’ ve tefefvüz ve mahallinde teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru’ ve tefefvüz ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr dokuz yüz guruş müşteriye-i mezbûre Roşi’den tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba’de bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat’a alaka ve medhalim kalmayûb müşteriye-i mezbûre Roşi’nin mülk-ü müşterası olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe’t tasdikü’l muteberü’ş şer’i bağı mezkûrun arazisi içün tatbika senedinin me’mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki’ bi’t-taleb ketb. ve î’mlâ olundu tahrîren fi’l yevmü’l salîs min şehr-î Saferü’l Hayr li sene tîs’a ve

semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.52/B.169

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Latifiye Mahallesi sâkinlerinden Rozi Zade Mahmud bin Mehmed kendü tarafından bi'l asâlete ve li ebeveyn kız karındaşları Fatma ve A'işe ve Hadice nâm Hatunlar tarafından Baş Mahallesi sâkinlerinden Molla Ahmed ve Numan ibn-i Ali El-Roz nâm kimesne şehâdetleriyle mahzâr-ı hasm-ı cahîdde sabît ve sûbut vekâletine hükmü şer'î'ül lâhık olan ahı'ü'l mezbûre Mahmud bi'l asâle ve bi'l vekâlete meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Maksi Cebrail veledi Maksi Hannâ Nuri mahzârında ikrarat ve tasarrûfat-ı sahîhe ve nafize olduğu halde ikrar- ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdat-ı cali'ü'l beyânın sûduruna değin tamamıyla müvekkilelerim mülk ve hakkımız olub medîne-i mezbûre haricinde Roza ve edasında ka'în bir tarafdan Osi El-Sahib bağı ve bir tarafdan Maksi Hannâ El-Mevafık bağı ve bir tarafdan dağ ve taraf-ı rabî'i tarîki âmme ile mahdûd iki su kuyusu ve iki binai ve eşcarı ve kürümü havi bir kıt'a üzüm bağı kürümü bi'l vekâle ve bi'l asâle merkûm Maksi Cebrail kürüm ve emlaki sekiz yüz yetmiş guruş bey'ü ve temlik ve teslim ve yeri meccânen kezalik merkûm fera' ve tefefvüz ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve teferru' ve teffiz ve kabul eyledikten sonra semeni olan sekiz yüz yetmiş guruş bana merkûm Maksi Cebrail def ve teslim tebdihi tamamen ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm bağı mahdûd mezkûrde tamamıyla müvekkilelerim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteri merkûmun mülk-ü müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur ka misale malik olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i nizamına tevfika yeri içün senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamis mîn şehr-î Saferü'l hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.52/B.170

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabî' Avniye Kazasına mûzaf Savur Nahiyesi kurasından Kalat Karyesinde mütemekkin Murad ve Nuri validesi

Şahid nâm kimesneler medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Yusuf veledi Ohan ile zevcesi Meryem bint-i Maksi Murad nâm ma'rîfetü'ş şahsı mahzârlarında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı mülk ve miri arazii emriyeden olub karye-i mezbûre akarında ka'în bir tarafdan Davud Köne dahlesi ve bir tarafdan Susa kapısı ve tarafeyn-i tarîk-i Makubi'nin dahlesi ile mahdûd bir kıt'a sekûd ve serû dahlemizin eşcarı bin guruş ve yeri üç yüz elli guruş bedel tesmîyesiyle merkûmân Yusuf ve Meryem tarafından icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh kıt'a ile bey' ve fera' ve tefefvüz onlar dahi iştira ve temellük ve teferru' ve teffiz ve tesellûm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni ve bedeli cem'î bin üç yüz elli guruş merkûmân tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik bağde'l yevm müdde-i mahdûde-î mezkûrede bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteriyan merkûmân Yusuf ve Meryem'in mülk-ü müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsunlar dediklerinde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i nizamına tatbika yerinin senedi me'mûri tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Saferü'l hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.52/B.171

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-i kurasından Güllü Karyesi sâkinlerinden şahısları ma'rîfe Meryem bint-i Amur El-Savur ile Sadi ve Şeyh bint-i Hano Şahin nâm Hatunlar meclis-i şer'i şerifü'l enverde karye-i mezbûrede mütemekkin Emsic veledi Abdal El-Dere nâm kimesne mahzârında ikrarat ve tasarrûfatları sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mülk ve hakkı mevrûsumuz olub karye-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Yusuf veledi Derviş ve bir tarafdan Şahsı Kürkesi tarabası ve bir tarafdan menzille ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd tavandan bir meclis dört oda münharum ve suli li şamil bir bab mülk menzilimizi cem'î tevâbih ve levâhık ve âmme-i müştemilât ve mürâfıkı tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Osman sekiz yüz guruş bey'û bat sahîh ile bey' ve temlik ve mahallinde teslim

eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruş merkûm Osman'dan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik fi ma ba'de menzil mahdûd mezkûru bizim asla ve kat'a alâka ve medhalimiz kalmayûb müşteriyenin mülk sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Saferü'l hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.52/B.172

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Medrese Mahallesinde sâkin iş bu hamili'l kitab ve oğlu Mahmud Ağa bin Yusuf Ağa meclis-i şer'i akvamü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrîf'de medîne-i mezkûre Şeyh Şeyhûllah Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devet-i Aliye'nin Katolik Milletinden Dahi veledi Hannâ Taze nâm kimesne mahzârında üzerine da'va ve takrîr-i kelam edûb marü'l beyân Medrese Mahallesinde hala yedd ve tahtı tasarrufumda mülk ve hakkım olan bir bab mülk menzilime mütasıl ve molla hak olub bir tarafdan Mehmed bin Abdülrahim menzili ve bir tarafdan benim zikr olunan menzilim ve taraf-ı selâsesi ve rabî'i tarîki âmme ile mahdûd bir bab mülk menzili beş gün mukâddem Maliki olan Şeyh Davud ibn-i Molla Yasin nâm kimesne mezbûr Amuseme üç bin guruş bey'ü bat kıt'a bey' ve temlik ve teslim ve mezkûr menzilin kabz-ı semeni eylediği Semo Amme olduğu alze bil'â tahîr ve beydun İmamel (?) şapka ve muvabesü'ş şehâde etmişdim halen mezbûr Amusele suâl olunub bağı merkûm Şeyh Davud'a mezbûr Maksi medfûmu olan semeni mezbûr üç bin guruş benden ahz ve teslim ve menzil-i mezkûru mahallinde bana teslim etmek üzere mezbûr Amusi tenbih olunmak matlubumdur dedikde gıbbe'l suâl mezbûr Amusi cevabında fi'l hakika müdde-î merkûm Mahmud Ağa'nın mülk-ü menziline mûtasıl ve Molla hakkı olan müşteram menzili mahdûd ve mezkûru bey'ü merkûm Şeyh Davud'dan üç bin guruş semeni medfûmu iştira ve kabz ikrar ve tasdik lakin müdde-î merkûm Mahmud Ağa'nın ber veçh-î meşrûh taleb âmme ve muvâsele ile eş-şehâde eylediğini malûmum değildir deyû inkar edecek müdde-î merkûmeden ber veçh-î muhârrer müddeâsına mûtabık yine taleb olundukda adû'l ihrar rical-i

mesaminden zikr olunan Medrese Mahallesi ahâlisinden İbşar Ağa ve Derviş Ağa bin Mehmed El-Ahmed Ağa nâm kimesneler li-eclilü'ş şehâdete meclis-i şer'i hazıran olub istimhâl ve olunduklarında fi'l hakika müdde-î merkûm Mahmud Ağa kendi mülk menziline mûtasıl ve Molla hak olan menzil meblağ-ı mahdûd mezkûru Maliki merkûm Şeyh Davud ve Amusi üç bin guruşa bey'ü bat kıt'a ile bey' ve kabz ve istifa semeni eylediğini istimhâl eylediği üzere bil'â aher taleb şekame (?) ve mevasebe ile birisi istimhâl etmişdi biz bu hususa bu veçh üzere şahidlerinden şehâdet şer'iye ederiz deyû her birisi eda şehâdetü'ş şer'iye eylediklerinde her biri zikr olunan Medrese Mahallesi İmamı Hacı Veli Efendi ve muhtar ve ihtiyarları Davud Ağa ibn-i Mahmud Ağa ve Şehdane Zade El-Hac İbrahim Ağa nâm kimesnelerden sera ve bağde ceride-i mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden ma ba'de'l takdil ve'l tereke-i şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle gıbbe't tahlifü'ş şer'i ba'de'l hükmü ve'l tenbih ma hüvel vaki' bi't- taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Saferü'l hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.51/B.173

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin ahâlisinden Şeyh Davud bin Molla Yasin nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l enverde oğlu Şeyhmus hazır olduğu halde medine-i mezkûrun mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden Amusi veledi Hannâ El-Taze mahzârında ikrarat ve tasarrufatı caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin irsen ve şer'â mülk ve hakkım olub medîne-i mezkûre Medrese Mahallesinde ka'în bir tarafı Mehmed bin Abdülrahim menzili ve bir tarafı Mahmud bin Yusuf Ağa mülk menzili ve taraf-ı salis ve rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd ve kagirden iki maslabalı bir meclis içinde kiler ve altında tabaka ve bir matbah ve su kuyusu ve memşa ve havli-i şamil bir bab mülk menzilimi cem'î tevâbih ve levâhıkla ve âmme-i müştemilât ve mürâfıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Amusi üç bin guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde kemaniği teslim etmekle ol veçhle merkûm Amusi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin guruş müşteri

merkûm Amusi'den tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm menzili mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alâka ve medhalim ve cihet-i mînel vûcuh kalmayûb müşteri-i merkûmun mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi Gurre-i şehr-î Safer'ü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.51/B.174

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Latifiye Mahallesinde sâkin Keçeci Cerco veledi Abdo nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l enverde li ebeveyn kız karındaşları muârrifatü'l şahs Nesro Heyli ve Meran Nebatü'l mezbûr Abdo ile Şeyhmus bint-i Abdülkerim nâm Hatunlar hazır oldukları halde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Davud veledi Cerco Bedelisi mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdat-ı cali-i zikrin sûduruna değin müstâkila yedd ve tahtı tasarrufumda olub medîne-i mezbûrede vaki' bir tarafdan İsa veledi Eylo mülk menzili ve etrafı selâsesi tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden eynub (?) bir meclis ve küçük oda içinde kilerin dahilinde bir tabaka ve harabe matbah iki su kuyusu ve iki memşa ve havli-i şamil bir bab mülk nısfı şaiki merkûm Davud'a tarafeyn icabı ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari cem'î tevâbih ve levâhıkı ve âmme-i medfûk ve mürâfıkı ile bin altı yüz elli guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î şer'i üzere teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb semeni olarak meblağ-ı mezbûr bin altı yüz elli guruş müşteri merkûm Davud yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de mâ menzili mahdûd mezkûrun nısfı şaikinde benim asla ve kat'a alâka ve medhalimiz kalmayûb mezbûrat hazıran dahi tasdik etmeleriyle müşterinin mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadîs mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.51/B.175

Vasi Tayini ve Borç Karşılığında Mülke El Koyma

Medîne-i Mardin Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Yusuf El-Akreb nâm kimesnenin verâseti zevcetân menkûhtân metrûktânı Zelo bint-i Molla Abdurrahman ve Rukiye bint-i Molla Mehmed nâm Hatunlar ile sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye segîre kızı Fatma'ya münhâsıra olduğu inde'l şer'i'ü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra sagîran mezbûran Yusuf ve Fatma'nın sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına kable'l şer'iden mensûbe vasileri anaları zevce-i mezbûre Zelo Hatun ve diğer zevcesi mezbûrun Rukiye Hatun meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezkûrun sâkinlerinden Ali bin Mehmed El-Dekori ve Sofi İsmail bin Osman El-Tütüncü nâm kimesneler mahzârlarında mîn kûll'îl vûcuh ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb müteveffâ-i merkûm Mehmed'in kaç kıt'a î'lâm-ı şer'i mûcibince müsbet dûyun kesiresi olmağla menkûl terekesi dahi duyûnuna vefa etmeyûb ari dahi şer'i bey' olunub eday-ı deyni olunmak lazım geldiği ecilden müteveffâ-i mezbûrun terekesinden olub medîne-i mezkûre haricinde Gara Vadisinde vaki' bir tarafı Mahmud bin Emin El-Ketanci bağı ve bir tarafı Mehmed Bektaşi bağı ve tarafeyni vakıf bahçesiyle mahdûd bir kıt'a mülk üzüm bağın bey'î kabl'î şer'iden me'zûn olduğumuza bina'en ba ma'rîfete münadi-i sûk-ı sultani ve mecm'û-u nas olan mahallerde üç ay miktarı ve müzayede olunduk da ra'bet-i nasi El-Ketanında merkûmân Ali ve Sofi İsmail üzerlerinde iki bin beş yüz guruşa karar ve ziyade ile taleb ve ragıp aheri zuhûr etmeyûb ve bağı mahdûd mezkûrun el-yevm semeni men'î eydüği zeyl-i hüccedde muhârrerü'l esami kimesnelerin ihbarlarıyla mütehâkkik olmağla bağı mahdûd ve mezkûru cem'î tevâbih ve'l levâhıkı ve kaffe-î hukuk ve mürâfıkı tarafeynden bi'l verâse ve bi'l vesâye icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari ve yeri merkûmân Ali ve Sofi İsmail iki bin beş yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde onlar dahi ber veçh-î meşrûh iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra bağı mahdûd mezkûrun semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş merkûmân alacak haklarının mukâbelesine takas ve mahsub olunub fi ma ba'de bağ-ı mahdûd mezkûrde bizim bi'l verâse ve bi'l vesâye alâka ve medhalimiz veçhle mîne'l vûcuh ve sebebe mîne'l esbab

kalmayûb müşteriyan merkûmânın mülk müştera ve hakkı sarf hariçleri olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarrûf olsunlar dediklerinde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i bağ-ı mezkûrun yeri içün nizamı aliyesine tevfika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fî'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.51/B.176

Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin tüccarlarından Şehtine Zade El-Hac Hızır Ağa ibn-i Ömer medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'ide medîne-i mezbûre Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed Şerif bin Molla Mehmed Berbercuma nâm kimesnenin verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Sabahi bint-i Molla Salih anası Zühre bint-i Mehmed Çelebi nâm Hatun ve sulbîye kebîre kızları Hadice ve Naime li ebeveyn er karındaşı Mehmed Emin ve li ebeveyn kız karındaşı Saide bin […] münhâsıra olduğu bi'l ihbar tahâkukkundan sonra verese-i mezbûreden taraflarından zikr-i âtî husumet ve der cevab vekîlleri olduğu Mehmed Emin bin Molla Mehmed bin Molla Abdurrahman nâm meâdeleyin şehâdetleriyle mahzârı hasmı cahidde sabît ve sûbut vekâletine hükmü şer'iü'l lâhık olan medîne-i mezkûre sâkinlerinden Yusuf bin Seyid Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde müteveffâ-i merkûm Mehmed Şerif bin Molla Mehmed Berbercuma'nın zimmetinde iş bu yeddimde olub bir kıt'asının hakkı olduğu üzere ecli'l malûmum ile celb ümenası semeni yeddinden iki bin üç yüz otuz dört guruşdan üç bin dokuz yüz on sekiz guruş alacak hakkım olub kable'l ahz ve'l istifâi vefât edûb terekei vakiyesine ol dahi müvekkilimden mezbûrdân vaz-ı yedd etmiş olduklarından suâl olunub el-hâlete hazihin tereke-i müteveffiye-i müteveffâ-i mezbûrdân bana eda ve teslim müvekkilemden izafetle vekîl merkûm Molla Yusuf tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak vekîl merkûm Molla Yusuf dahi cevabında fi'l hakika tereke-i vafiye-i müteveffâ-i mezbûre müvekkileden merkûmân vaz-ı yeddlerini ikrar ve tasdikimiz ber veçh-î meşrûh müdde-î mûma ileyhin ma'âda müddeâsını inkar edecek müdde-î mûma ileyh El-Hac

Hızır Ağa ber veçh-î muhârrer eyledüği müddeâsını her biri mahallinde ba varakaî mestûre sera ve bağde alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre sâkinlerinden ve Bazar esnafından Müftü Zade Ali Efendi ve Şeyh Seyid Mehmed bin El-Hac Ahmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe veçh-î şer'i üzere isbât etmeyin mûcibiyle ba'de'l hâlef ve'l hükmü meblağ-ı mübafi'i mezbûr üç bin dokuz yüz on sekiz guruş müdde-î mûma ileyh eda ve teslime tereke-i vafiye-i müteveffâ-i mezbûrdân müvekkilelerine izafetle vekîl merkûm Molla Yusuf tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltimas-ı huzur-u alilerine î'lâm olundu el- emr-î men lehü'l emr fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.50/B.177

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Necmeddin Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Ali bin İsmail Bey kendü tarafından bi'l asâle ve zatı bi'l ma'rûfetü'ş şer'ine arifan zevcesi Emine Hatun bint-i Molla Ali El-Hızır'ın tarafından zikr-i âtî bey' ve kabz ve semene vekîl-i olduğu mahalle-i mezbûre sâkinlerinden İbrahim Bey ile oğlu Mahmud nâm kimesne şahidin meâdeleyn şehâdetleriyle mahzârı hasmı cahidde sabît ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i'ü'l lâhık olan zevci merkûm Mehmed Ali bi'l asâle ve bi'l vekâle meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezbûre sâkinlerinden Ahmed bin Molla Esad nâm kimesne mahzârında ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdat-ı cali'ü'l beyânın sûduruna değin eşcarı mülk müştera mezbûri arazii mefûzumuzdan olub medîne-i mezbûre haricinde Gara Vadisinde ka'în bir tarafdan Farisi bin Hızır El-Debbağ bahçesi ve bir tarafdan El-Hac Germu El- Semyen veresesi bahçesi ve bir tarafdan kafa sanuna demekle ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd suli bir kıt'a bahçenin nısfı mefrûz ve mabeyn ba izni şer'in eşcar ve köşk vesaîr emlâki tarafeyn icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bin beş yüz guruş bi'l asâle ve bi'l vekâle merkûm Ahmed'e bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb yeri meccânen ma'rîfete ve izni sâhibi arazi ol veçhle merkûm Ahmed'e fera' ve tefefvüz ol dahi meccânen teferru' ve teffiz ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr

bin beş yüz guruş bi'l asâle ve bi'l vekâle tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bahçe-i mahdûde-î mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteri merkûm Ahmed'in mülk müşterası olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i nizamına tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.50/B.178

Mihr-i Müeccel Talebi

Medine-i Mardin etrafı şehr-i kurasından Kabala Karyesinde sâkine Keti bint-i İbrahim Emini nâm ma'rîfetü'l zat meclis-i şer'i şerifü'l enverde zevci dahli Abdurrahman bin İsa mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde takrîr-i kelâm ve tabîr-i anî'l meram edûb merkûm Abdurrahman zevci dahlem olub beynimizde teneffir ve şukak vûkuna bina'en zimmetinde mütekarrîr ve makûd ve aliye mihr-i mûeccelim olan elli guruş ile beynimizde bi'l teraz-i tebeyyün olunan yüz elli guruş mihr-i muâccelimden meccânen fari' olub ve nafaka-i iddet malûmum ve müvennet sekinam dahi kendü üzerime olmak üzere zevcim merkûm Abdurrahman iş bu meclis-i şer'ide müteâllime sahîh şer'i ile hal' olduğunda ol dahi hal' mezbûri ba'de'l kabul hukûk zevciyete ibtida-i zevciyetden iş bu tarihi vesikaya gelince saîr beynimizde cereyan eden cem'î hukuk şer'iye'ye müteâllik âmme-i da'vadan her birimiz aherin zimmetini ibrâ-i sahîh şer'i ve iskât tam sarihi mer'i ile ibrâ-i ve iskât eyleyûp tarafeynden her birimiz aherin ber minval-i meşrûh ibrâsını kabul eyledik dediğini merkûm Abdurrahman dahi şifâhen ve vicâhen tahâkkuk ve tasdik etmeyin ma vaki' bi't- taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.50/B.179

Alacak Davası Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Şehidiye Mahallesinde sâkine Adle Hatun bint-i Mehmed Said El-Cevzini nâm ma'rîfetü'l zat meclis-i şer'imizde tarihinden on

sekiz sene mukâddem vefât eden zevcem Şeyh Abdülmecid bin Şeyh Ahmed El-Sadiye nâm kimesnenin verâseti mezbûre zevcesi menkûhei metrûkesi benimle sulbî kebîr oğulları Şeyh Ahmed ve Şeyh Mehmed ve Şeyh Yusuf El-Hisari ber veçh-î şer'i tahâkkukundan sonra mezbûrun Şeyh Mehmed ve Şeyh Yusuf muvâcehesinde zevcem müteveffâ-i mezbûr Şeyh Abdülmecid'in bi'l cümle cem'î terekesinden olmak dört yüz elli guruş ile a'la sebilü't tehari beni ihraç eylediklerinden sonra meblağ-ı mezbûrun yüz elli guruş bana eda ve teslim ve ifa edûb bakisi olan üç yüz guruş merkûmândan hala taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l ikrar mûcibince meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşun elli guruşuna iş bu tarihden on güne kadar imhâl olunub sekiz yüz elli guruşuna altı mah kadar merkûm Şeyh Mehmed'i edasına kefil ve müteâhhid olub mezbûre dahi istimhâl eylediği huzur- u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.50/B.180

Arapça Belge

S.50/B.181

Derd-î devlet-î mekine-î arz-ı daî'i kemineleridir ki

Nezaret Efkaf-ı Hümayûn mülûkaneye mülhâk efkafdan Diyarbekir vilayeti dahilinde resü'l liva bulunan medîne-i Mardin haricinde vaki' Kasım Padişah Tab'e Serahû Hazretleri Medresesinin Tımarhanesi Vakfından olmak üzere bir kıt'a berat-ı şer'if alişan ile duaguyluk hidmetine mutasarruf olan medîne-i Mardin Babü'l Sor Mahallesi'nde sâkinlerinden El-Seyid El-Hac Hızır Halife bundan akdem vefât edûb yeri hali ve hidmet lazımesi mahlûl ve muâttıl kalmış ve müteveffâ-i merkûmun fakat bir nefer sulbî kebîr oğlu Abdulkadir'i terk edûb ol dahi ezher cihet-î mezbûreye ehil ve erbab olduğu meclisce tebeyyün ve tahâkkuk etmiş ve medrese-i mezbûre dahi el'an mevcud ve ma'mur ve derûnunda şart-ı vakıf icra olmak da ve salbesal muhasebesi mütevellisi tarafından müccelası vekîli ma'rîfetiyle rû'îyet olunmak da olduğundan hidmet mezbûre li vazife-i mersumesiyle oğlu iş bu baîsü'l î'lâm merkûm El-Seyid Abdulkadir Abdo dâ'îleri üzerine tevci ve ismine bir kıt'a berat-ı şerif alişan sıdıka ve ihsan buyrulmak niyaz ve istidası babında bi'l

iltimas pale-i serîr-i a'la- ya arz ve î'lâma cesaret kılındı ol bab da ve her halde emrû ferman hazret-i menlehü'l ad'l ve'l ihsanındır. Fi 29 Muhârrem sene 289.

S.49/B.182

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına Avniye Kazasına mûzaf Ömergan Nahiyesi kurasından Metina Karyesinde sâkin Molla Ahmed bin Molla Abdulkadir nâm kimesne medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Tekye Mahallesinde Sofi bint-i Cabir Hakkı nâm ma'rîfetü'l zat mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin kürümü mülk ve miri arazii emriyeden olub karye-i mezbûre akarında ka'în bir tarafdan dağ ve bir tarafdan Halil Hiradi bağı ve bir tarafdan Hasan Ağa ibn-i Mehmed Ağa bağı ve taraf-ı rabî'i Semo bin Haso bağıyla mahdûd bir kıt'a üzüm bağının kürümü tarafeynden icab ve kabulü havi şürut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Sofi'ye beş yüz guruş ve yeri meccânen bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve fera' ve tefefvüz ve mahallinde teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' teffiz ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olarak meblağ-ı meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş müşteriye-i mezbûre Sofi'den tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de bağ-ı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteriye-i mezbûre Sofi'nin mülk müşterası olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i bağ-ı mezkûrun arazisi içün tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l ışrîn mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.49/B.183

Vasi Tayini ve Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin ahâlisinden Teraki Zade Mahmud bin İsmail nâm kimesne medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Seyid Mahmud Baba Hacın verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Reşide Hatun ibn-i

Hacı İbrahim El-Sabi' ile sulbîye kebîre kızları Naime ve Hadice ve Hazimi (?) ve sulbîye segîrin kızı Fazile ve li ebeveyn er karındaşları Yusuf ve Mehmed Seyid Efendi ve li ebeveyn kız karındaşları Sayide ve Vahide nâm Hatunlara inhisarı ber veçh-î şer'i tahâkkukundan sonra ahdu vereseden ve sagîre-i mezbûrenin vasisi olub merkûm Yusuf muvâcehesinde benim müteveffâ-i merkûm Mehmed'in zimmetinde iş bu yeddimde olub bir kıt'a meclis-i temyiz hukukı mazbatası mentûkınca cihet-î kefâlet şer'iden sekiz yüz guruş alacak hakkım iken bana eda ve ifa etmeden vefât edûb terekei mestufiyesine merkûm Yusuf'un bi'l verâse ve bi'l vesâye vaz-ı yedd eder olmağla suâl olunub el-halete hazihin meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruş tereke-i vakiye-i müteveffâ-i merkûmeden bana eda ve teslime merkûm Yusuf tenbih olunmak matlubumdur deyû bağde'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika tereke-i vakiye-i müteveffâ-i merkûm Mehmed'in vaz-ı yeddini ikrar lakin müdde-î merkûm Mahmud'un ma'âda müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm ber veçh-î muhârrer eylediği kefâlet müddeâsını her biri ba varakaî mestûre imam ve muhtarı taraflarından sera ve bağde ceride-î mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerden alenan ledde'l tezkiye ad'l ve makbûlû'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezkûre Cami'ü'l Kebîr mütevellisi Ahmed Efendi bin Hacı Salih Efendi ve Bakkal Seyid Ahmed bin El-Hacı Ali Baba Salih nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibince ba'de'l hükm-ü meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruş tereke-i vakiye-i müteveffâ-i merkûmeden müdde-î merkûm Mahmud'a teslim etmek üzere ve art ve vasi merkûm Yusuf tenbih olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.49/B.184

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Tekye Mahallesinde sâkine ve zat-ı ta'rîf şer'i ile ma'rûfe Emine Hatun bint-i İbrahim nâm kimesne medine-i mezkûreye tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Seri Köri Karyesi sâkinlerinden Mehmed bin Kalo nâm kimesne mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin eşcarı mülk ve miri arazii müntâkilemden olub karye-i mezbûre mekarında ka'în bir tarafdan Ahmed Hati bahçesi ve bir tarafdan

Seyido bin Hamza bahçesi ve bir tarafdan nehr-i ma-i ve taraf-ı rabî''i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a suli bahçenin susi şaiki izni şer'ikiyle eşcarı müsemmere ve gayrı müsemmere beş yüz guruşa tarafeyn icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Mehmed'e bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb yeri dahi ba ma'rûfet-i sahîb arazi'i meccânen merkûm Mehmed'e fera' ve tefefvüz ol dahi ber veçh-î muhârrer teferru' ve teffiz ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr guruş merkûm Mahmud'an tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bahçe-i mahdûde mezkûrenin susi şaikin benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteriyenin mülk müşterası ve hakkı mefûz-ı olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i yeri içün nizamına tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.49/B.185

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Gurs Usta Karyesinde sâkine Haco bint-i Keleş nâm ma'rîfetü'l zat meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de oğulları Ramazan ve Ali ibn-i Semon hazır oldukları halde ve tasdikleri medîne-i mezkûre sâkinlerinden Mehmed Ali ibn-i El-Hac Ahmed Naime Zade mahzârında mîn kûll'î'l vûcuhun ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb karye-i mezbûrenin imamı ve muhtarı ihtiyarları taraflarından şer'i şerif takdim kılınan memhûr ilmû haber natık olduğu üzere karye-i mezbûre derûnunda vaki' bir tarafdan nehr-i ma'i ve bir tarafdan arazi'i vakıf ve bir tarafdan ebnan merkûmân ve Fate bint-i zahirleri ve taraf-ı rabî'i kır ile mahdûd harun bahçesi demekle bir kıt'a suli bahçenin eşcarı müsemmere ve gayrı müsemmere ve ma'i vesaîr emlaki müstakilâ şer'â mülk ve hakkım olduğu halde tarafeynden icab ve kabulü havi ve şürut-ı müfside ve mübtaladan ari merkûm Mehmed Ali'ye bin dokuz yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik edûb arazisi dahi meccânen kezalik merkûm Mehmed Ali''ye ba izni sahîbi arazii fera' ve teffiz

ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ve teferru' ve tefefvüz eyledikten sonra eşcarın mezbûreden meblağ-ı mezbûr bin dokuz yüz guruş merkûm Mehmed Ali'den tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa hak eyledim fi ma ba'de bahçe-i mahdûd mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Mehmed Ali'nin mülk müşterası ve hakk-ı mefûzı olmuşdur oğulları hazıran mezbûrân dahi tasdik etmeyin gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i arazisi içün nizam mevali intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza olunmağın tahrîren fi'l yevm. 11 Safer sene 289.

S.48/B.186

Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mefkur (?) Zade Ömer Vecdi Efendi ibn-i Abdülselam Efendi bin Ömer Efendi'nin verâseti zevceî menkûheî metrûkesî Emine Hatun bint-î Şeyh Abdulvahab Efendi ile sulbî sagîr oğlu Ahmed Şakir ve sulbîye segîre kızları Hadice ve Meryem mahzârında olduğu bi'l ihbar inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına kable'l şer'iden mensûb vasileri li ebeveyn emmileri Nizameddin Efendi ma'rûfeti ve ma'rûfetü'ş şer'iyle tereke-i müteveffâ-i mûma ileyhin tahrîr ve terkîm ve beynü'l verâse bi'l ma'rîfetü'ş şer'i tevzi-i ve taksîm olunmak iş bu müteveffâ-i mûma ileyhin ber veçh-î cali'i zikr yeddimde ve görünüb olunur fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Şevvalü'l mübârek li sene semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

6/Kilim / 2/Cacim / 2/Yan / 1/Sebat / 1/Minder / 11/Yasdık / 1/Seccade / 11/Haleb Hasırı

180 50 8 30 30 80 40 110

2/Cedid Yan / 1/Yorgan / 3/Nur Sandığı / 1/Saat / 1/Kehribar Takımı / 1/Kehribardan Cigara

300 50 24 100 100

Takımı / Kam ile (…) / 1/Sandık / 2/Küçük Şamdan / 1/Kase / 1/Kase Şerbet /

1/Sak

25 20 20 30 30 30 3

6/Çini / 2/Legan / 2/Lengeri / 1/Muzki(? / 2/Küçük Lengeri 1/Kazan / 2/Teşt / 1/Seni / 1/Tepsi

15 50 75 20 15 85 140 180 8

2/Kase / 2/Sahan / 1/Yoğurt Satılı / 1/Hamam Satılı / 1/Hoşab Tası / Fener / 1/Bakırdan

20 20 30 30 25 20

İbrik / 1/Büyük Tencere / 1/Vasat Tencere / 1/Küçük Tencere / 1/Taht / 1/Tunçdan Mangal

20 80 50 20 150 85

1/Tunçtan Sagir Mangal / 1/Kırık Mangal / 1/Kazanın Ocağı / Kahve Takımı / 8/Sak Fincan

25 10 10 25

2/Kahve İbriği / 1/(…) Kürsi / 1/Yorgan / 1/(…) / 5/Baston / 11/(…) / 8/Bardak ve

25 50 8 20 25 50

Destar / 3/Çubuklar / 1/(…) / 1/Tava / 1/Cavud / 1/Sac / 1/Hurc / 2/Eski Halı / 2/İhram

22 15 50 15 2 3 10 8 20

1/Kuyu Satıl / 1/Müstagam Entari / Çuha Elbisesi / 1/Eski Elbiseden / Hırka (…) / Eski Kürek

15 50 50 6 20 50

4/Habbe (?) / 1/Sakü / 1/(…) / Fes İmame / Tereke-i mübeyyen

150 20 3 6

Yekûn = 3288

Techizden / Resm-î Kassâmet / 1/Varaka-i Baha / Ve dellâliye İltizam / Nısf-ı

31 miriye

88 85 2 62

İhracat Yekûn = 237

Sahhü'l Bahi = 3051

Hisse-i zevce-i mezbûre / Hisse-i ibn-i mezbûr Şakir / Hisse-i bint-i segîre Meryem

381 Guruş 15 Para / 1334 Guruş 32 Para / 667 Guruş 16 Para Hisse-i bint-i segîre […]

667 Guruş 16 Para

Zevce-i mezbûre hissesi kendüsine ba'de'l teslim sîgar mezbûrenin hisseleri olan iki bin altı yüz altmış dokuz guruş yirmi beş para emmileri vasi-i mûma ileyh Nizameddin Efendi'ye hıfz ve istirbah olunmak içün teslim kılındı. Sarh-ı mezbûr.

S.48/B.187

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Medrese Mahallesinde sâkin Molla Mehmed bin Savuşlu meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de Musli Sahib bin Ömer nâm kimesne mahzârında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin mülkü mevrûsum olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Hüsnü bin El-Akrun mülk ve menzili ve bir tarafdan Molla Abdulkadir El-Behlü menzili ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki sekûli bir hücre ve iki eyvân ve iki maslabalı manzara derûnunda kiler ve mehden (?) matbah fehtem (?) ve mûber (?) ve bir memşa su kuyusu ve havli ve zokak kapusına şamil bir bab mülk menzilin doksan beş altmış sehîmden olub sehmî mezbûreden elli dört sehimî şaiki bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık ve kâffetü'l mahfûz ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Hattab üç yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallin teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş müşteri merkûm Hattab'dan tamamen ve kamilen bana def ve teslim tebdihi ahz u kabz ve istifa hakk eyledim ba'de'l yevm zikr

olunan menzilden elli dört sehimî şaikinde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri-i merkûmun mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu fi'l yevmü'l salîs ışrîn mîn Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.48/H.188

Arapça Belge.

S.47/B.189

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Cami'ü'l Kebir Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Brut (?) Milletinden Maksi Hannâ veledi İbrahim ve Fehime nâm kimesne meclis-i şer'imizde lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden baîsü'l kitab li ebeveyn karındaşı Batris veledi Abraham mahzârında ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin müstâkila mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan bağı mezbûr Maksi Hannâ menzili ve bir tarafdan Marta El-Dellali menzili ve bir tarafdan Şeyho El-Zikzili mülk menzili ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki maslabalı bir meclis içinde kiler altında tabaka ve bir mandıra altında kezalik tabaka ve bir eyvân bir matbah ve memşa ve su kuyusu ve zokak kapusına şamil tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bi'l cümlete maşeyetimle ve yehuye merkûm Batris beş bin iki yüz eli guruş semeni medfûh ve makbûzuna bey'ü sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î lâhıkı üzere teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş bin iki yüz elli guruş biraderim merkûm Batris'den tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa hak eyledim fi ma ba'de menzil mahdûd mezkûrde benim veçhle mîne'l vûcuhun ve sebeb'en mîne'l esbab alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Batris'un mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma hüvel vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ışrîn mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve

semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.47/B.190

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin ahâlisinden Cınar Zade İbrahim Ağa ibn-i Hacı Süleyman ve Hafız Zade Mehmed Derviş ibn-i Şeyhmus meclis-i şer'i akvamü'l lazımü'l üz-zü'l ve't ta'âzimde medîne-i mezkûre mahallâtından Gölasiyan Mahallesinde sâkin Sultan Şeyhmus El-Zoli mütevellisi olub iş bu naklî'l kitab Şeyh Yusuf ibn-i Şeyh Hasan mahzârında mîn kûllî'l vûcuhun cem'î ikrarat ve nafize ve tasarrufat sahîhleri caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin müstakilâ mülk ve hakkı mevrûs ve müştera mezbûr olub mahâlle-i mezbûrede vaki' iki tarafı Hacı Mehmed bin Yusuf Çemçeko veresesinin mülk menzilleri ve bir tarafı Hindi Zade Abdulkadir Efendi ibn-i Osman Efendi mülk menzili ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden fevkâni üç sekûli bir hücre içinde iki kiler ve memşa ve tahtâni iki maslabalı bir meclis derûnunda kiler kapusı üzerinde eyvân ve bir kahve ocağı ve iki maslabalı bir manzara içinde kiler ve altında bir terzi (?) mübeyyin ve zikr olunan hücrenin tahtında küçük oda ve bir ahûr ve matbah ve su kuyusu ve memşa ve havli ve zokak kapusına şamil bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık ve âmmetü'l müştemilât ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari zikr olunan medine-i mezkûre haricinde vaki' Sultan müşarül ileyh Hazretleri'nin Evkaf Merbûtası varidatının emvali aîdatı fazlasından ve müşarül ileyhin evkafına mülhâk ve merbût olunmak üzere mütevellisi mûma ileyh Şeyh Yusuf on üç bin üç yüz guruş semeni tesmîyesiyle bey' ve vakıf mezkûre menzili mezkûr mahalinde teslim eylediğimizde mîn ba'de iş bu tarihi kitabdan zikr olunan menzilden hasıl olan icare-i seneviyelerini ol veçhle vakıf mezkûre merbût ve aîd olunub mütevelli mûma ileyh Şeyh Yusuf dahi ber veçh-î mübeyyen bi'l tevliye iştira ve tesellüm ve kabz ve kabul ve vakıf mezkûrü'l hak ve rabt eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on üç bin üç yüz guruşdan Sultan müşarül ileyh Hazretlerinin emvalinden ve mütevelli mûma ileyh bi'l tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa-i hak eyledik ba'de'l yevm menzil-i mahdûd mezkûrde bizim ve tarafı aherden veçhle mîne'l vûcuhun ve sebaba mîne'l esbab'en alaka ve medhalimiz kalmayûb ancak vakıf müşarül ileyhin vakfına vesaîr merbûtatı gibi aîd ve

mülhâk olmağla ve mütevellisi mûma ileyh Şeyh Yusuf menzili mezkûrede bi'l tevliye mutasarruf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i Şeyh mûma ileyhe dahi şifâhen ve vicâhen tahâkkuk ve tasdik etmeyin ma hüvel vaki' bi't- taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.47/B.191

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazasına tabi' Ömergan Nahiyesi kurasından Küd (?) Karyesinde sâkin Molla Hasan bin Ahmed meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûreye mülhâk Gurs Nahiyesi kurasından Ali Baş Karyesi sâkinlerinden hamîlü'l kitab Hasan ibn-i Hüseyin nâm kimesne mahzârında ikrarat ve nafizetü'l tasarrufatı sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin dört yüz guruş kürümünü mülk ve hakkım ve miri arazi'i emriyeden olub zikr olunan Küd Karyesi hudûdunda ka'în bir tarafı Mehmed Semo bağı ve bir tarafı İbrahim bin Molla Halil bağı ve bir tarafı Haso bin Hasan bağı ve tarafı rabî'i tarîk-i ve cebel ile mahdûd bir kıt'a üzüm bağımın kürümü tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut- ı müfside ve muvazaâdan ve ayin ve takrîrden ari merkûm Hasan'a dört yüz guruş semeni medfûh ve makbûzuna bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde kemaniği teslim eyledikde ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb yeri dahi meccânen ba izni sâhibi arazi'i fera' ve tefefvüz ol dahi teferru' ve teffiz ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş merkûm Hasan'dan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa-i hak eyledim ba'de ma bağ-ı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûmun mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfe ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l muteberü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' ışrîn mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.47/B.192

Değirmen Satışı

Ani'l as'l medîne-i Mardin Sancağına tabi' Gurslü'l as'l olub el-halete

hazihin medîne-i mezkûre Tekye Mahallesinde sâkin Mehmed Şakir Efendi ibn- i Molla Halil meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de Mağrib ahâlisinden olub bir müddetden berû medine-i mezkûrun Gölasiyan Mahallesinde ikamet üzere bulunan hamîlü'l kitab Şeyh Hacı Mehmed bin Abdulkadir mahzârında ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin bi'l cümle iş bu hazır bi'l meclis oğlum Bekir Efendi beynimizde bi'l münasefe müşterika mülk ve hakkımız olub medine-i mezkûreye tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Gurs Usta Karyesi hudûdunda ka'în bir tarafdan Mendo değirmen ve bir tarafdan Resat El- Kehlif ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd Mendo suyunu şamil bir bab mülk değirmenin nısfı şaiki tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari mûma ileyh Şeyh El-Hac Mehmed'e yedi bin guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde kemaniğini teslim eylediğimizde mûma ileyh dahi ber veçh-î mübeyyen iştira ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb nısfı şaikin semeni olarak meblağ-ı mezkûr yedi bin guruş mûma ileyhü'l Şeyh El-Hac Mahmud'dan bi'l tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa hak eyledik mîn ba'de değirmeni mahdûd mezkûrenin nısfı şaikinde bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteri mûma ileyhin mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma hüvel vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.46/B.193

Nöbetleşe Su Hakkı ve Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Tekye Mahallesi sâkinlerinden Gurseli Mehmed Efendi bin Molla Halil Efendi ile Mahdumi Bekir Efendi meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de anî'l as'l Mağrib ahâlisinden olub bir müddetden berû medîne-i Mardin Gölasiyan Mahallesinde sâkin ve Şeyh El-Hac Mehmed bin Abdulkadir mahzârında her veçhle ikrarat nafizetü'l tasarrufatları sahîh caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin müştereka mülk ve tahtı tasarrufda olub medîne-i mezkûreye mülhâk Gurs Usta Karyesi hudûdunda ka'în bir tarafı İbrahim bağı ve bir tarafı Abdal Ağa bağıyla sahra ve tarafeyni Abbas Ağa ve tarîk-i âmme ile mahdûd

ve mümtaz bir kıt'a mülk bahçei mezmin eşcarı müsemmere ve gayrı müsemmerin ve bir hafta tarafında vûrud eden yevmü'l ahd ibtida şafakdan Şems Kafü'l devr nâm mahalle varıncaya değin ve haftai mezbûre içinde olan yevmü'l erba'ide Kafü'l Devre şems vardığı andan beynü'l selâteyn olduğuna değin haftai ibtidası bazar günü zuhur ezanından beynü'l selâteyne değin ve evveli Hafta'nın Çarşamba günü beynü'l selâteynden salatı iş'aya değin beher iki haftada veçh-î mezkûr üzere kadim nöbet suyuyla ve tarık-i malûmesiyle ve cem'i tevâbih ve levâhık ve kâffe-i hukûk ve mürâfıkıyla iş bu hazır bi'l meclis olan mûma ileyh Şeyh Hacı Mehmed Efendi'ye gıbbe ve takrîr ve muvazaâdan ari şûrut-ı müfside ve mazbatadan bari üç bin guruş eşcarı bey'ü bat sahîh kati ile bey' ve temlik ve yeri meccânen ba ma'rûfetü'l sâhibi arazi mûma ileyhin fera' ve tefefvüz ol dahi ştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ve teferru' ve teffiz edûb semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin guruş mûma ileyhden tamamen ve kamilen ahz ve istifa hakkı eyledim fi ma ba'de bahçe-i mahdûde-i mezkûrede bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteri mûma ileyhin mülk müşterası ve hakkı mefûzu olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i nizamına tevfika yeri içün senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.46/B.194

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mülhâk Avniye Kazası kurasından Bargan Karyesi sâkinlerinden Ufane bin Evan nâm kimesne Meclis-i Şer'i Şerifü'l Enverde medîne-i mezkûre ahâlisinden bakkal esnafından hamîlü'l kitab Hacı Halil bin Hacı Ali El-Dekak mahzârında cem'i ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l cali'ü'l beyânın sûduruna değin kürümleri mülk ve yerleri arazi'i emriyeden olub karye-i mezbûre bağlarında vaki' bir tarafdan Arsi bin Hasan bağı ve bir tarafdan Remo Haso bağı ve tarafeyni Ali bin Davud bağıyla mahdûd ve yine karye-i mezbûre akarında ka'în iki tarafı Hasan bin Hesi bağı ve bir tarafı Ahmed Ak bağı ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd cem'a iki kıt'a üzüm

bağlarının bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari kürümleri (…) merkûm Hacı Halil bin yüz guruş semeni tesmîyesiyle ve yeri meccânen bi'l ma'rîfetü'l sâhib arazi bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve mahallin ve teslim ve fera' ve tefefvüz ol dahi ber iştira ve temellük ve tesellüm ve nafize ve teffiz ve teferru' ve tefefvüz eyledikten sonra semeni olarak meblağ-ı mezbûrenin yüz guruş müşteri merkûm Hacı Halil malından yeddinden bi'l tamamü'l ve'l kemâl ve ahz u kabz ve istifa hakkı eyledim fi ma ba'de bağı mahdûd mezkûre veçhle mîne'l vûcuhun ve sebab'en fi'l esbab benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûmun mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i bağların yerleri içün nizam min intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu. Fi 15 Saferü'l Muhârrem sene 1289.

S.46/B.195

Arapça Belge.

S.46/B.196

Arapça Belge.

S.45/B.197

Borç Talebi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin ahâlisinden Reso ibn-i Ahmed meclis-i şer'ide medîne-i mezbûrun mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Bağdi veledi Yosef muvâcehesinde babam mezbûr Ahmed hal-i hayatında kendüsinden yüz doksan yedi buçuk guruş alub indesinde batrikü'l a'mandan kalmış olduğundan el-hâlete hazihde meblağ-ı mezbûr yüz doksan yedi buçuk guruş merkûm yeddinden bi'l verâse hala taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika meblağ-ı mezbûr rücühat mezbûreden babası merkûm ve deyni sahîh olduğu tamamıyla ve taife kıt'aya ve ikrar ve tasdik etmeyin mûcibince meblağ-ı mezbûru müdde-i merkûm medyûn eda ve tesmîyesiyle bağde li iltizam olduğunu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr Fi 23 Safer sene 1289.

S.45/B.198

Arapça Belge.

S.45/B.199

Alacak Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin ahâlisinden Şehidiye Mahallesinde sâkin Şeyhmus bin Molla Yunus meclis-i şer’imizde kezalik medîne-i mezkûre etrafı şehr-î Mansuri Karyesi sâkinlerinden Ali bin Ahmed Eldaşla muvâcehesinde kendi vaktinde cema kefaletinden üç yüz on guruş alacak hakkım olub hala taleb ederim deyû ba’de’l da’va ve’l istintak tasdik cevabında meblağ-ı mezbûr veçhle mezbûrdân ve yüz guruş aldığı külliyen inkar etmekle müdde-i merkûm Şeyhmus’un ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahallinde ba varaka mestûre sera ve ba’de alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlü’ş şehâde eyledikleri ihbar olunan Ali bin Mehmed ve Sadun bin Mehmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi’l muvâcehe ber nehc-î şer’i isbat etmekle mûcibince ba’de’l hüküm meblağ-ı mezbûr üç yüz on beş guruş müdde-î merkûm Şeyhmus’dan eda ve teslim merkûm Ali’ye tenbiye-i şer’i olunmağın tahsili lazım geldiği huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-i men lehü’l emr. Fi 29 Safer sene 289.

S.45/B.200

Borç Talebi

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin Tekye Mahallesi ahâlisinden Mahmud bin İsmail meclis-i şer’imizde yine medîne-i mezkûre mahallâtından Şehidiye Mahallesi ahâlisinden İbrahim Efendi ibn-i İsmail Efendi muvâcehesinde zimmetinde eşya-i bahasından iki yüz guruş alacak hakkım olub hala taleb ederim deyû ba’de’l da’va ve gıbbe’l suâl ol dahi cevabında meblağ-ı mezbûr cihet-î mezbûreden hala zimmetinde deynî olduğunu taife ve kat’iyen ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince ba’de’l hükmü meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş müdde-î merkûm Mahmud’a eda ve teslim merkûm İbrahim Efendi’ye iltizam şer’i olunduğu bi’l iltimas huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-i men lehü’l emr. Fi

27 Safer sene 289.

S.45/B.201

Mülk Paylaşımı Anlaşmazlığı

Medîne-i Mardin sâkinlerinden Ali bin Bekir zevcesi Fatoş Hatun tarafından bi'l vekâletü'l müseccele meclis-i şer'imizde Ağa Zade Mustafa Efendi bin Şeyh Mahmud muvâcehesinde merkûm Mustafa Efendi'nin Zinar Vadisi'nde vaki' olan bir kıt'a üzüm bağını tarihden dört sene mukâddem müvekkilem zevcem Fatoş Hatun indeş yüz altmış guruş mukâbelesinde rehin etmişdi el-hâlete hazihin meblağ-ı mezbûr yüz altmış guruş müvekkilem izafetle bana itası (…) mezkûrun kendüsinden eda ve teslim olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyû bundan akdem merkûm Mustafa Efendi'nin inkarına mekarına bi'l vekâletü'l da'va etmişdim el-hâlete hazihin müslihûn misluhûna tasdik tarafeyn rizalarıyla bi'l asâle ve bi'l vekâle yüz guruşla müsalaha olunub bedel-i sûlh mezbûr meclis-i şer'i zevcesi mukâbelesine izafetle zevce-i vekîl merkûm Bekir'e zikr olunan yüz guruş tamamen ve kamilen def ve teslim eyledikten sonra birbirin zimmmetini bi'l asâle ve bi'l vekâle da'va mezkûre müteâllik âmme-i da'vadan ibrâ ve iskât eyledi dediğini huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr. Fi 15 Safer sene 289.

S.45/B.202

Koyun Satışı ve Alacak Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Medrese Mahalle ahâlisi ve kasab esnafından akîl ve balîğ ve cem'î umûrunda ikrar ve tasarrufatı caize ve nafize Halil bin Osman nâm kimesne ba arzûhali canib şer'i ihzar ettirdüği yine medîne-i merkûm Gölasiyan Mahallesi sâkinlerinden Derviş bin Abdulvahab Kecan muvâcehesinde üzerine da'va eder ki tarihinden beş mah mukâddem nasibinde iş bu hazır bi'l meclis-i Derviş'den beher res yirmi altışar guruşdan yüz kırk yedi adet ağnam iştira edûb ve yedi gün sonra ağnam mezkûreler müstehak çekûb ba irade-î ve'l istidahı (?) yeddinden istirdat olunmağın ağnam mezkûre Ağa yeddinden iş bu Derviş eda ve teslim eylediğim bin dokuz yüz guruş hala merkûmeden taleb ederim dedikde ol dahi cevabında ağnamı mezkûreler müstehâk çekib merkûmun yeddinden ba emr- i (…) ahz olunduğu mûterif olub

ancak kendüsi bey' edûb semeninden dahi bin dokuz yüz guruş mazûsi olduğunu münker olmağın müdde-î merkûm Halil'in ber veçh-î meşrûh da'va mezkûresini mübeyyen tenbih taleb olundukda her birisi mahâllesi imamı ve muhtarından ba varaka mestûre sera ve ba'de ceride-i mahkemede mestûrü'l esami kesandan alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan medîne-i mezbûre Medrese Mahallesi sâkinlerinden Mahmud bin Derviş li eclü'l şehâde meclis-i şer'i hazır olub iştira'ü'l şehâde ve müdde-î merkûm Halil'in da'vası şer'û hasene mürâfık eda şehâde şer'iye edûb ve Tekye Mahallesi sâkinlerinden Ömer ibn-i Hacı Ali nâm kimesne kezalik li ecli'l şehâde meclis-i şer'i hazır olub iştira'ü'ş şehâde ve merkûm eylediğin tarihi mezkûrde müdde-î merkûm Halil'e beher res yirmi altışar guruşdan yüz kırk yedi res ağnam bey' eylediğine ve merkûm Halil dahi ağnam merkûmenin bedel mübayesinden bin beş yüz guruş balî' merkûm Derviş'e eda ve teslim ol dahi ahz u kabz eylediğine eda ve şehâde şer'iye edûb ve şahidden merkûmenin şehâdetleri bin beş yüz guruşun müttefik olmasıyla mûcibince meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruş müdde-î merkûm Halil'e istirda ve eda ve teslim müdde-î ali'ye müvekkilim Derviş'e tenbih olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu. Fi […] Safer sene 289.

S.44/B.203

Katl Davası ve Miras Paylaşımı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Mardin Sancağına mülhâkatından Avniye Kazasına tabi' Barman Karyesi sâkinlerinden ve zat-ı karye-i mezbûre imamı ve muhtarları ta'rîfleriyle ma'rûfe aklâ ve balî'a ve cem'î umûrunda ikrar ve tasarrufatı caize ve nafize müteveffâ-i Derviş Timur Ağa'nın zevcei menkûhei metrûkesi Fatma bint-i Mustafa Ağa ve kezalik akîl ve balî' ve cem'î umûrunda ikrar ve tasarrufatı caize ve nafize oğlu Ahmed ba arzûhali meclis-i şer'i ihzar ettirdikleri müteveffâ-i merkûm Derviş Ağa'nın mahdûmi aklî ve balî' ve cem'î umûrunda ikrar ve tasarrufatı caize ve nafiz iş bu baîsü'l vesika teslim muvâcehesinde üzerine da'va ederler ki mevrûsumuz biraderim Derviş Ağa tarihinden iki sene akdem katla vefât edûb terekesi bizlere ve kendüsiyle oğulları Mehmed ve Hasan ve Mustafa ve kızları Zerbiğ ve Beko ve A'işe ve Meymo ve Hemşo

Fınco ve Menci ve Ado ve Nevreki ile diğer zevceleri Adle bint-i Ali ve Nure bint-i Molla Ali Namun kimesnelere münhâsıra olub ve mesele-i meranları dört yüz elli altı guruşdan olub sehmî mezbûreden on dokuz guruş mezbûrânlara ve kırk ikişer guruş bunun merkûmânlara ve yirmi beşer guruş dahi nebat mezbûrâta intikal etmekle ancak müteveffâ-i merkûmun terekesi mahdûmi (…) yedd ve kabz ve tasarrufunda olmağla suâl olunub ber tashîh-i mesele-i hususumuzun tahsili matlubumuzdur dediklerinde gıbbe'l suâl ol dahi cevabında mütevefâf-i merkûm Derviş Ağa'nın üzerinde olan köhne libasından başka ismi mal talak olunur asla bir şeyin olmayûb cem'î arz ve akar ve hayvanat ve emlâkın saîreden Cizre li vekîl-i oda canibinde iki mesken ve bir res fers-i beyza-i ve on beş aded ve malûmumü'l res ağnam kibar ve dört res ağnam sigar ve malûmum ve mübeyyen bir aded tencere ve kezalik bir teşt ve bir tava ve bir aded legan ve dört aded lengeri ve bir aded senik ve bir aded lezgi tüfengi ve malûmü'l eşgal üç kat yatak ve re'isü'l (…) hefti demekle ma'rûf nâm mahalde malûmü'l hudûd iki kıt'a suli tarla ve kezalik imadeye demekle ma'rûf nâm mahalde malûmü'l hudûd bir kıt'a suli tarla ve ala kur demekle ma'rûf nâm mahalde malûmü'l hudûd kezalik bir kıt'a suli tarla ve karye-i mezkûre önünde malûmü'l hudûd kezalik bir kıt'a suli tarla iş bu müdde-î merkûm karındaşım Ahmed'in malı olub baki her ne var ise cümlesi benim ile karındaşlarım Mehmed ve Hasan ve Mustafa sarf malları olub müteveffâ-i merkûm biraderimin asla ve kat'a hakkı olmayûb ve ol veçhle hakkı olmadığını dahi hakkı cem'î akıbı müslüman huzurlarında taife ve kıt'aya ikrar ve itiraf ederek bir kıt'a sened dahi vermiş olmağın hala yeddimde bulunan fetva-ı şerif mûcibince merkûmânların da'vaları iltikata şayan demekdir deyû ba'de'l def ve'l inkar merkûm Sebam'ın def-û meşrûhasını mübeyyen yine taleb olundukda her biraderleri ba varak-i mestûre sera ve ba'de Ceride-i Mahkemede mestûrü'l esami kesandan alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan karye-i mezbûre imamı Molla Kasım ve yine karye-i mezbûre ahâlisinden Temur bin Ali Ağa ve Ahmed bin Musa Ağa nâm kimesneler li ecli'l şehâdete meclis-i şer'i hazıran olub iştiraü'l şehâde ve her birisi vaki' merkûm Sebam Ağa'nın def-û da'va meşrûcesine mütâbık müteffikü'l iltiza ve'l mîne'l edası şehâdet şer'iye eylediklerinde şehâdetleri makbûle olub mûcibince ba'de'l hükmü ve'l tenbih müdde'îyan mezbûrân Fatma ve Ahmed merkûm Sebam Ağa üzerine tasaddi eyledikleri

da’va meşrûceleriyle li veçh-î şer’i muarrazâdan men’ olundukları bi’l iltiması huzur-u alilerine î’lâm olundu ba fi emr hazret men lehül merkûrdur fi’l yevmü’l sabî’ ve’l ışrîn mîn şehr-î Saferü’l Hayr li sene tîs’a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.44/B.204

Mülk Anlaşmazlığı

Mardin Sancağına tabi’ Dare Karyesi ahâlisinden akîl ve balî’ ve cem’î umûrunda ikrar ve tasarrufatı caize ve nafize Yunus bin Abdurrahman nâm kimesne liva-i mezbûr Temyiz Hukuk Meclisinde arazi me’mûru Abdulkadir Efendi hazır olduğu halde yine karye-i mezbûre ahâlisinden olub kezalik aklî ve balî’ ve cem’î umûrunda ikrar ve tasarrufatı caize ve nafize olmağın Hüseyin Ağa ibn-i Sedon Ağa mahzârında üzerine da’va eder ki karye-i mezbûre sûduru dahilinde ka’în bir tarafı Hüseyin Ağa’nın sulu tarlası ve tarafı şarkisi Heşi tarlası ve garba Abdülhalim Hacı tarlası ve taraf-ı kıblesi Şeyh Abdullah Efendi tarlası iş bu hudûdu erbaa ile mahdûd ve mümtaz olan bir kıt’a suli tarla yerim Abdurrahman’ın tahtı tasarrufunda iken vefât edûb ol vekâlet sebavatim halinde anam ile Maksi Bedros’dan yüz guruş alub mukâbelesine tarlası mezkûre li merkûm Bedros’a rehin edûb ol dahi on sene mutasarruf olduktan sonra merkûm Maksi Bedros’un vefâtı vûku bulması ve tebdihi malû gayr dedikde meblağ-ı mezbûr yüz guruş vereselerine verûb tarlası mezkûrem yerlerinden elzem ise de altı yedi seneden berû iş bu Hüseyin Ağa bi gayrı hak mutasarruf olmağın suâl olunub mûcibi şer’i ve mûkteza-i kanuniyesinin icrası matlubumdur dedikde gıbbe’l suâl merkûm Hüseyin Ağa cevabında tarlası mezkûre pederimin sin-i vefâtına değin tahtı tasarrufunda iken tarihinden on iki sene akdem vefât etmekle tebdihi müdde-î merkûm iş bu Yunus’un muvâcehesinde bil’a nizah on iki seneden berû mutasarruf olmamla merkûmenin da’vası iltifata şayan değildir deyû ba’de’l da’va ve’l inkar vaki’ merkûm Hüseyin Ağa’nın def-û da’vasına mübeyyen tenbih taleb olundukda her biri ba varaki mestûre sera ve ba’de-i Ceride-i Mahkemede mezkûrü’l esami kesanlarıyla alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlü’ş şehâde eyledikleri ihbar olunan karye-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Mahmud da’vası ve Kado ibn-i Mehmed Şerif ve Kasım bin Musa ve Mehmed Şerif Ağa nâm kimesneler li ecli’l şehâde meclis-i mezkûre hazıran olub iştira’ü’l şehâde ve her biri merkûm

Hüseyin Ağa'nın def-û da'va meşrûhasına mütâbık müteffikü'l lafz olmağın eda şehâdet şer'iye eyledikleri şehâdetleri makbûle olub mûcibiyle ba'de'l hükmü müdde-î merkûm Yunus tasaddi eylediği da'va meşrûhasıyla merkûm Hüseyin Ağa'ya muarrazâdan men'i olunmağın iş bu vazife istihkamı bi't-taleb ketb. ve yeddi merkûm ita kılındı tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.44/B.205

Kayıp At Kaydı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Diyarbekir Vilayet-i Celilesine tabi' Beyat Karyesi ahâlisinden baisü'l î'lâm Ahmed bin Semud nâm kimesne medîne-i Mardin mahkemesinde meclis-i şer'imizde zikr-i âtî bir res doru kısrak vaz-ı yedd olan medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Çabuk Mahallesi sâkinlerinden Seyid Halef bin El-Hac Davud muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide mûayene olunan bir res doru kısrak netâcen mülküm iken tarihi î'lâmdan on iki gün mukâddem karye-i mezbûrede mülkümden zayi olub el-halete hazih de mezkûr kısrakı iş bu merkûm Seyid Halef'in yeddinde bulmamla bi'l istimkak taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında kısrak mezkûresi iş bu tarihden dokuz gün mukâddem iken ahâlisinden olub gaîbü'l belde Ahmed nâm kimesneden ve Diyarbekir tarikinde beş yüz guruş semeni medfûh ve makbûz iştira ve ol veçhle mülk müşteram olub bi hakkı ve vaz-ı yedd ederim deyû vaz-ı yeddini ikrar lakin müdde-î merkûm Ahmed'in ber veçh-î muhârrer eylediği netâcen müddeâsını malûmum değildir deyû inkar etmekle müdde-î merkûm Ahmed'in ber veçh-î muhârrer eylediği netâcen müddeâsını olan her biri karye-i mezbûre imamı ve muhtarlarından ba varaki mestûre sera ve ba'de Ceride-i Mahkemede mazbûtü'l esami kesandan alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledüği ihbar olunan mezkûr Beyat Karyesi ahâlisinden Mehmed bin Ali ve Abdullah bin Zerkan nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbat etmeyin mûcibiyle ba'de'l hâlef ve'l hükmü kısrak mezkûrden keffiyedle müdde-î merkûm Ahmed'e red ve teslim merkûm Seyid Halef tenbih şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltimas-ı huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr fi'l yevmü'l evvel mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve

semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.43/B.206

Kayıp Merkep Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Deyrû’l Zor Kıt’asına tabi’ Millili Nahiyesi kurasından Karagöz Karyesi ahâlisinden baîsü’l î’lâm Eyüb bin Kemo nâm kimesne medîne-i Mardin mahkemesinde meclis-i şer’imizde zikr-i âtî bir res beyaz merkeb vaz-ı yedd olan ve Dallen Urban Kabilesinden Şemdin bin İbrahim muvâcehesinde iş bu meclis-i şer’ide mûayene olunan bir res beyaz merkep netâcen mülküm iken tarihi î’lâmdan yetmiş beş gün mukâddem karye-i mezbûre mülkümden zayi olub el- hâlete hazihin mezkûr merkebi iş bu merkûm Şemdi’nin yeddinde bulmamla bi’l istimkak taleb ederim deyû ba’de’l da’va ve’l istintak ol dahi cevabında merkeb mezkûru iş bu tarihden altmış gün mukâddem mezbûre ahâlisinden olub gaib-i ani’l belde Zelko bin İbrahim nâm kimesneden Cizre Kazasında yüz on yedi guruş semeni medfûh ve makbûza iştira ol veçhle mülk müşteram olub ancak vaz-ı yedd ederim deyû vaz-ı yedini ikrar lakin müdde-î merkûm Eyub’un ber veçh-î muhârrer eylediği netâce müddeâsını malûmum değildir deyû inkar etmekle müdde-î merkûm Eyub’un ber veçh-î meşrûh eylediği netâcen müddeâsını olan her biri Kefrul Karyesi imam ve muhtarından ba varaka-i mestûre sera ve ba’de Ceride-i Mahkemede mazbûtü’l esami kesandan alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlü’ş şehâde eydüği ihbar olunan mezkûr Kefrul Karyesi ahâlisinden Süleyman bin Şeyhmus ve Seyam bin Davud nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi’l muvâcehe ber nehc-î şer’i isbat etmeyin mûcibince ba’de’l halef ve’l hüküm merkeb mezkûrden keffiyedle müdde-î merkûm Eyub’a red ve teslim merkûm Şemdin’e tenbih şer’i olunduğu tescil ve bi’l iltimas-ı huzur-u alilerine î’lâm Fi 2 Rebi’ülevvel sene 289.

S.43/B.207

İzinsiz Arazi Kullanımı

Kesik Belge.

Emr-i samilerine imtisâl’en tarîki mezkûru keşifden imtina (?) olunduk da müstedi’en (?) merkûm Hacı Ali Efendi’nin tarîk-i hasm-ı olmayûb ancak Meşkin kapusına kadar gider tarîk-i âmme olduğunu ehl-i hibre ve vûkufun

icratından anlaşılmış gibi müstedi merkûm Hacı Ali Efendi dahi tasdik etmiş ancak tarîk-i mezkûru arzûhalde mezkûrü'l esami Mendo bağı hizasında tutub âmme-i mûrur uburdan men' etmiş olduğun görünmüş ve merkûmun tutması haksız olduğunu lede'l keşf tenbih etmiş olduğundan âmmenin mûrurlarına terk olunmak üzere tarîk-i mezkûrun kemagan fet'l edilmesi zımmında merkûm Mendo'ya tenbih olunmak üzere tatbika havale buyrulması babında ferman. Fi 2 Rebi'ülevvel sene 89.

S.43/B.208

Malın Hıfzı ve Vasi Tayini

Medîne-i Mardin mahallâtından Şeyh Çabuk Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Amusi veledi Mihail El-Caca'nın sulbî sagîr oğlu Elyası'nın li ebeveyn emmisi olub mahmûdü'l hal eydüği zeyl-i hüccetde muhârrerü'l esami müslüman ihbarlarıyla mütehâkkik olan iş bu naklî'l kitab Malki veledi Mihail nâm kimesne li hükm-ü mevkûh sadri kitab Refi' Kadre Mollah El-Vahab Yevmü'l Hesab Tubele ve Hasnab Efendi Hazretleri sagîr mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarına değin babası müteveffâ-i mezbârdân müntakilâ malı hıfz ve tesvîye-i umûruna dahi nasb ve tayin edûb ol dahi ber veçh-î muhârrer ve himayet-i mezkûre-i kabul ve hidmet lazımesini kemaniği edaya taâhhüd ve iltizam etmeyin ma hüvel vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l selâteyn mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.43/B.209

Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin Şeyh Çabuk Mahallesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden olub bundan akdem vefât eden Mihail veledi Eylo El-Caca'nın verâset-i oğulları Semas İlya ve Amusi ve Malki'ye münhâsıra olub kable'l kasta ibn-i kebîr mezbûr Semas ilya dahi vefât edûb verâseti oğlu fakat Cerci münhâsıra olub kable'l kassâmet mezbûr Amusi dahi vefât edûb verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Meryem bint-i Cerci Abdo ile kebîre kızı Heti ve sagîr oğlu İlyas münhâsıra olduğu bi'l ihbar lede'l şer'i'ü'l enver zaher ve mütehakik ve tashîhi mesele-i meranları batrikü'l münasetine (?)

yetmiş iki sehimden yirmi dört sehmî merkûm Malki'ye ve yirmi dört sehmî Cerci ve üç sehmî mezbûre Meryem'e kalan dört sehmî sagîr oğlu merkûm İlyas'a ve yedi sehmî mezbûre Heti'ye isabet edûb ve sagîr mezbûrun sin-i rüşd ve sedarına değin tesvîye-i umûruna kable'l şer'iden mensûb vasisi li ebeveyn Amusi Malki veledi Mihail'in taleb ve ma'rîfet-i ve ma'rîfetü'l şer'i tereke-i mezbûre tahrîr ve terkîm ve beynü'l verâse lede'l müzayede ba ma'rîfetü'ş şer'i tevzîh ve taksîm defteridir ki ber veçh-î cali'i zikr ve beyân olunur. Fi 2 Rebi'ülevvel sene 289.

2/Yatak Kat / 6/Yastık / 5/Kilim / 1/Legan / 1/Kazan / 1/Teşt / 1/Tencere / 1/Tava

300 60 150 10 40 50 30 10

1/Lengeri / 1/Sahan / 1/Tas / 3/Sagîr Minder / 2/Haleb Hasır / 3/Köhne Kilim / 1/İkvat Şetaye

10 12 3 40 20 40 100

Kiler Ufaklığı / Bir bab menzilin nısf-ı / 20/Merdan yemenisi/ 50/Zenan Yemenisi

120 1500 200 250

50/Gayrı Zenan Yemenisi / 2/Camuş Günü / Dükkanın Ufak (…)

200 700 150

Terekü'l Mübeyyen Yekûn = 4000

Techiz ve Tekfini / Resm-î Kassâmet / Dellaliye ale'l intizam / Nısf-ı Dellâliye Miriye aid

50 100 80 40

El-İhracat / 1/Varaka Behası

2

Yekûn = 232

Sahhü'l Bahi / Mine'l verâse Kassâm olub

3798

Hisse-i ahı mezbûr / Hisse-i ibn-i ahı mezbûr / Hisse-i zevce-i mezbûre / İham

1.256 1.256 157 1

Hisse-i bint-i mezbûre / Hisse-i ibn-i seğîr mezbûr

322 Guruş 13 Para / 732 Guruş 26 Para

Zevce-i mezbûre ile bint-i kebîre ve ahı mezbûre ibn-i ahı merkûm hisseleri ba'de'l teslim sagîr mezbûrun hissesi olan yedi yüz otuz iki guruş yirmi altı pare iki akçe Amusi vasini mezbûr Malki'ye hıfz ve istirbah olunmak içün teslim kılın. Tarihi mezbûr.

S.43/B.210

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlisinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'den olub bundan akdem li malâhata Mısır Kahire'ye azimet edûb bi'l müsâfere mûkim bulunan Ceci veledi Hannâ El-Metuci nâm kimesnenin tarafından zikr-i âtî bey'ü ve kabz semene vekîl-i olduğu her biri mahâllerinde ba mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledüği ihbar olunan Maksi Yakub veledi Abid ve Osi veledi Maksi Lulu Kerşmerş nâm meâdeleyn şehâdetleriyle mahzârı hasmı cahidde ber nehc-î şer'i sâbit ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i lâhık olan Yusuf veledi Davud Amon nâm vekîl-i meclis- i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de Mardin Hristiyanlarından Semas Malki veledi İlya Dolbani mahzârında bi'l vekâle ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin müvekkilem yeddinde müstakilâ mülk ve hakkı olub mezkûr Medrese Mahallesinde vaki' bir tarafdan Ceci veledi Barış menzili ve bir tarafdan Azer menzili ve tarafeyni tarik-i âmme ile mahdûd kagirden iki maslabalı bir meclis ve derûnunda kiler ve iki maslabalı manzara ve tahtâni olunub oda ve matbah ve su kuyusunun üçer bey' şaikleri ile memşanın üçer bey'leri ve taraf-ı şimalisinde vaki' badem ağaçları vesaîreye şamil bir kıt'a tarlası şamil mülk menzili cem'î tevâbih ve'l levâhıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfsideden ari bey'ü bat sahîh şer'i ile bin iki yüz guruş menzili merkûm Semas Malki'ye bey' ve temlik ve mahallinde teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra menzili mezkûrun semeni olan meblağ-ı mezkûr bin iki yüz guruş müşteri-i

merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm menzili mahdûd mezkûrde benimle müvekkilem mezbûrun asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müştera ve hakkı sarf-ı olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.42/B.211

Borca Karşılık Mülk Satışı ve Vekil Tayini

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkin Temyiz Hukuku azasından mükerremetlü Mehmed Sadık Efendi ibn-i Abdulbaki Efendi meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de baîsü'l kitab Anton veledi Mihail Altubal ile medyûne Mahmud bin Ahmed Molla Halim mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîhe ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb iş bu merkûm Anton medyûne emmizadem mezbûr Mahmud'un zimmetinde ba sened altı bin guruş vacibü'l eda ve lazımü'l iksana sahîha deyni olub meblağ-ı mezkûr altı bin guruş iş bu tarihi kitabdan üç seneye değin ki beher senenin katı olan iki bin guruş tamamı ifa etmek üzere medyûn merkûm Mahmud'un kabulüne mekaret imhâl ve tecîl vesahir mezbûr Mahmud dahi kabul edûb ben dahi ber veçh-î muhârrer Mahmud'un deyni olan meblağ-ı mezkûr altı bin guruş mukâbelesinde mahalle-i mezkûrenin ihtiyar meclisinden alınan bir kıt'a ilmû haber mûcibince yeddimde müstakilâ mülküm ve hakkım olub mezkûr Tekye Mahallesinde vaki' bir tarafdan medyûn merkûmun mülkü ve üç tarafı tarîk-i âmme ile mahdûd iki maslabalı bir oda ve derûnunda kiler ve bir eyvân ve karşusında kahve ocağı ve tahtâni havli ve üç maslabalı ahûr ve üzerinde eyvân ve zokak kapularıyla müştemilât saîre li havi bir bab mülk menzilimi cem'î tevâbih ve levâhıkıyla ba'de'l tahliye merkûm Anton'a bi'l tevâbih dahi rehn-i vaz-ı ve farğa ani'l şevaî'l teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer irtihan ve teslim ve kabz ve kabul edûb medyûn merkûm Mahmud meblağ-ı mezkûrun kastı olan iki bin guruş havalinde eda ve ifa etmiş ise menzil merhûn mezkûrumu semeni misliyle ahere bey'ü ve kabzı semene ve makbûzundan deyû mezkûrun tamamına ifaya ve hususu mezkûrun müteveffâ oldunuz mezkûr Kinisa kema kezalik kanıt vekîl-i mazmûnu üzere az'l ve'l nizadan mahsûn ve akd rehinde meşrûta vekâlet (…) sahîhe şer'i ile tarafımdan

hazır merkûm Molla İsmail li ve Emin merkûm Anton talebiyle vekîl-i ve naib münab nasb ve tayin eylediğimde ol dahi vekâlet mezkûre li kabul ve merasimini kemaniği edaya şahid eyledi dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.42/B.212

Değirmen Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkine zat-ı ma'rûf şer'i ile ma'rûfe Halime Hatun bint-i Hacı Hızır bin Abdulbaki tarafından zikr-i âtî bey' ve kabzı semene vekîl-i olduğu Şeyhmus bin Molla Ömer ve Abdulkadir bin Bekir Molla Ömer El-Ketan nâm mezkeyn meâdeleyn şehâdetleriyle mahzâr hâsmı cahîdde ber nehc-î şer'i sâbit ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i lâhık olan Molla Yusuf bin Seyid Mehmed Elcalibi nâm vekîl meclis-i şer'i şerif lazım'ül üz-zü'l ve't teşrif'inde müvekkile-i mezbûre Halime Hatun'un oğlu Numan bin El-Hac Mehmed Emin Keftine Zade mahzârında bi'l vekâle ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb zikr-i âtî beyinin sûduruna değin müvekkilem mezbûrenin müstakilâ mülk ve hakkı olub medîne-i Mardin'e tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Semizyan Karyesinde vaki' bir tarafdan Ahmed bin Abdullah mülkü ve bir tarafdan Güllü mülkü ve bir tarafdan nehr-î kebîr ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd Mehdi Değirmeni demekle ma'rûf on iki sehîmden ibaret bir bab değirmenin müvekkilemin malik olduğu altı sehîm tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari cem'î tevâbih ve levâhıkıyla merkûm Numan üç bin guruşa bi'l vekâle bey'ü ve temellük ve mahallinde teslim eylediğimden ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr üç bin guruş müşter-i merkûm Numan yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm değirmen mezkûrenin altı sehîminin benimle müvekkilem mezbûrenin asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb merkûm Numan'ın mülk müştera ve hakkı sarf harici olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.42/B.213

Miras Taksimi

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Meşkin Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Durdi bint-i Hannâ veledi Yuhannâ'nın verâseti zevci oğlu Luli veledi Yusuf ve anası İli bint-i Emsic ve er-karındaşları Yusuf ve Cebur ve kız karındaşları Merlin Recinya'ya münhâsıra olduğu bi'l ihbar inde'ş şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra terekesi vereseleri ma'rîfetleri ve ma'rîfet şer'iyle beyinelerinde akîl ve balî' olan asımanı dahi beynü'l verâse taksîm olunan müteveffiye-i mezbûrenin terekesidir defterdir ki ber veçh-î âtî zikr ve beyân olunur fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Gerdanlık / 1/Siyah Çarşaf / 1/Sim Merhem / 2/Hızma / 1/Bir Nacuk (?)

290 190 15 8 15

1/Beş mumluk / 1/Kondere / 2/Hatım Altun / 9/Gazi / 1/Sandık / 1/Bir Kat (…)

40 5 70 190 110 210

14/(…) / 24/Bir Avdiye / 1/Bir Kat Kumaş / 1/Bir Kat Halı / 1/Bir Kat Lima

89 72 193 110 60

1/Bir Kat Gülli / 1/Sim Tepelik / 1/Kırmızı Bir Sancak (?) / 1/Hamam Cemaşuru

70 65 7 18

1/Minder 1/Yastık / 1/Acem Şal Kuşağı / 1/Yarıngan Fincan / 1/Sekure / Ufak Tüfek

52 25 1 10 90

İncü 20

Yekûn = 2075

Techiz Tekfini / Resm-î kassâmet / Kaydiye / Varaka Baha / El-İhracat

115 49 3 1

Yekûn = 168 Sahhü'l Bahi = 1907

Hisse-i zevc-i mezbûr / Hisse-i Ümmü mezbûre / Hisse-i Ahı mezbûr / Hisse-i ahı mezbûr

958 Guruş 20 Para / 319 Guruş 20 Para / 213

213

Hisse-i ahit mezbûre / Hisse-i ahit mezbûre 106 Guruş 20 Para / 106 Guruş 20 Para

Bal'a da gösterildiği veçh üzere herkesin hissesini tefrik ve kendüm teslim olunduğuna mübeyyen iş bu mahalle-i şer'ide verildiği Sarh-ı mûrur.

S.42/B.214

Mihr-i Muaccel ve Eşya Talebi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Tekye Mahallesinde sâkine zat-ı ma'rûfe Sudi bint-i Seyid Mustafa nâm Hatun medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde zevci Abdülgani bin Seyid Ahmed muvâcehesinde benim iş bu merkûm Abdülgani zimmetinde bakiye-i mihr-i muâccelimden bin beş yüz on guruş kıymetlü bir çift küpe ve bir kat elbise ve bir kat yatak ve bir sanduk ve bir ayna ve bir kilim ve bir baskül eşyalarımdan yüz elli guruşluk bir kat yatağın bana eda ve teslim ve bakisi olan üç yüz altı guruşluk eşyalarımı aynen veya bedelen zevcim merkûm Abdülgani'den talep ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında meblağ-ı baki mezkûr cihet-i mezbûreden sahîha deyni olduğunu bil'a tevvih ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince eşya-i muhârrer-i malûme-i mezkûre li aynen veyahut bedeli'l müstediyei zevcei merkûmeye edasıyla merkûm Abdülgani iltizam olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-ı alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr. Fi 13 Rebi'ülevvel sene 289.

S.41/B.215

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkine Halime bint-i El-Hac Hızır bin Abdulbaki nâm Hatun tarafından zikr-i âtî bey' ve kabz semene vekîl-i olduğu zat-ı mezbûre li arifan Şeyhmus bin Molla Ömer ve

Abdulkadir bin Bekir Molla Ömer El-Ketan nâm meâdeleyn şehâdetleriyle mahzârı hasmı cahîdde ber nehc-î şer'i sâbit ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i lâhık olan Molla Yusuf bin Seyid Mehmed bi'l vekâle meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de müvekkile-i mezbûrenin oğlu Kefte Zade Abdulbakir Çelebi ibn-i El-Hac Mehmed Emin mahzârında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdat'ül zikrin sûduruna değin müvekkilemin müstakilâ mülk ve hakkı olub medîne-i mezbûreye tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Sarı Köri Karyesinde vaki' bir tarafdan Yusuf bin Hüseyin mülkü ve bir tarafdan nehir ma'i kebir ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd Kütük Değirmeni demekle ma'rûf on iki sehîmden ibâret bir bab ve değirmenin müvekkilem mezbûrenin mülkü olduğu üç sehmî şayıkları ba izni şerikan tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari cem'î tevâbih ve levâhıkıyla merkûm Abdulkadir Çelebi'ye bin beş yüz guruşa bi'l vekâle bey' ve temlik ve mahallinde teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşa müşter-i merkûm Abdulkadir Celebi'den tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm değirmen mezkûremin üç sehîm şayiklerinde benimle müvekkilelerim mezbûrenin asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb merkûm Abdulkadir Celebi'nin mülk müştera ve hakkı sarfı olmuşdur ka misale malik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.41/B.216

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin'in Şeyh Çabuk Mahallesinde sâkine teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Halo bint-i Yuhannâ nâm ma'rûfetü'l şahsı meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûre etrafı şehr-î kurasından Maserti Karyesinde teb'aa-i Devlet-i müşarü'l ileyha'nın millet-i merkûmesinden Şahin bin Bersi mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı cali'nde ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin eşcarı mağrûsaları müstakilâ mülk ve hakkım ve yeri dahi arazi müntakilemden olub mezkûr Maserti Karyesi akarında ka'în bir tarafdan Amusi veledi Hano bağı ve bir tarafdan Yakub veledi Hannâ bağı ve

bir tarafdan Abdullah veledi Köçek bağı ve taraf-ı rabî'i Maksi Yunan Kömri bağıyla mahdûd bir kıt'a bağımın eşcarı ma'rûsaları tarafeynden icabı ve kabulü havi şûrut-ı müfsideden ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûm Şahin'e altı yüz altı guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb ve bağı mezkûrun yeri dahi ba izni sâhibi arazi meccânen merkûm Şahin'e fera' ve tefefvüz ve teslim eyledğimde ol dahi iştira ve temellük ve teferru' ve teffiz ve kabz ve kabul eyledikten sonra bağ-ı mezkûrun eşcarı semeni olan altı yüz altı guruşa müşter-i merkûm Şahin'in yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bağ-ı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Şahin'in mülk müştera ve hakkı mefûzu kalmışdır dedikde tasdikü'ş şer'i nizama mehasin intizam seniyesine tatbika bağ-ı mezkûrun arazisini senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olunur ise fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr- i Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.41/B.217

Borca Karşılık Mülü Rehin Alma

Medîne-i Mardin Gölasiyan Mahallesinde sâkin Şeyh Yusuf bin Şeyh Hasan nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb iş bu hazır bi'l meclise Keti Zade Mehmed Derviş bin Şeyhmus benim zimmetimde ba sened cihetî deyni şer'iden iki bin altı yüz yetmiş iki guruş ve cebelü'l eda ve lazımü'l kazai sahîha deynim olub meblağ-ı mezkûru iş bu tarihi kitabdan altı maha değin ima ifa etmek üzere kabule mekarın bana imhâl ve te'cil tebdihi ba'de'l kabul ve benim olan meblağ-ı mezkûr iki bin altı yüz yetmiş iki guruş mukâbelesinde rehin ati'üz zikrin sûduruna değin Kefrul Karyesi'nin ihtiyar meclisinden alınan bir kıt'a ilmû haber natık olduğu üzere eşcarı ma'rûsaları müstakilâ mülk hakkı ve yeri dahi arazi müntakilemden olub medîne-i mezbûreye mûzaf Avniye Kazası kurasından Kefrul Karyesinde vaki' bir tarafdan Musa bin Sadi ve bağı ve bir tarafdan Şeyh Davud bin Şeyh Mehmed bağı ve bir tarafdan Derviş bin Şeyh İsmail bağı ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a bağımı cem'î tevâbih ve levâhıkım ba'de'l teslîmiyle merkûm Mehmed Derviş bi'l tevâbih rehin vaz-ı ve teslim eylediğimde ol dahi

ber veçh-î muhârrer irsal ve teslim ve kabz ve kabul edûb ve yeri dahi ba izni sâhibi arazimin dehni oluncaya değin fera' eylerim ol dahi ba'de'l kabul ve benim olan meblağ-ı mezkûr iki bin altı yüz yetmiş iki guruş vadesi hululinde eda ve merkûmun rehin müesser olmaz ise bağı merhûn mezkûrumu semeni misliyle ahere bey' ve kabzı semene ve mefûzumdan deyû mezkûru tamamen ifaya ve hususu mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun kalisine (…) Fanit vekîl-i mazmûnu üzere az'l ve tefriklerinden mahsun ve sâhibi akd rehinde şûrut-ı vekâlete devriyei sahîhe ile tarafımdan iş bu hazır bi'l meclis Farisi bin Hacı Davud ibn-i merkûm Mehmed Derviş talebiyle vekîl-i ve naib menab nasb ve tayin eylediğimde ol dahi vekâlete mezkûre li kabul ve merasimini kemaniği edaya şahid eyledi dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.41/B.218

Abdulvahab El-Kecan oğlu Derviş'in arzuhali üzerine şer'h olunan i'lâmının sûreti Koyun Bedeli ve Alınan Paranın İnkarı

Mardin ahâlisinden Kasab Halo sâhib-i istida Derviş Kecandan beheri yirmi altışar guruşdan iştira ve kabz eylediği yüz kırk yedi res ağnamın semeni olan üç bin sekiz yüz yirmi iki guruşdan bin dokuz yüz guruşunu sâhibi arzûhali merkûm Derviş'e verûb ba kısmi dahi cend güne değin teslim olunacak iken ağnam mezkûreye müstehâk çıkıb nasibinde ba irade-i velâyet penahi ve ma'rîfet-i şer'i ağnam mezkûre merkûm Halo'dan tenzih müstehâkına verilmiş olduğundan semeninden olub merkûm Derviş'e def'û eylediği bin dokuz yüz guruşun tahsili müşter-i merkûm Halo ba istida-i mahvel da'vası ve muhakeme-i şer'iyelerine bakıldıkda merkûm Derviş bey' ve kabzı semen mezkûru külliyen inkar eylediğine bina-i merkûm Halo meblağ-ı mezkûrdan bin beş yüz guruş merkûm Derviş'e def'û eylediğini bi'l ad'le ber nehc-î şer'i isbât edûb ol veçhle tahsiline î'lâm-ı şer'i verilmiş olduğundan iş bu tenbih istidanın ol mikdar da hıfz bazında ferman Fi 10 Rebi'ülevvel sene 289.

S.40/B.219

Mahremiyetin Gizliliği

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Zikr-i âti hususun mahallinde keşf ve hasmı içün tarafı şer'iü'l enverde bi'l iltimas irsal olunan Baş Kâtip Davud Ragıb Efendi ümenai şer'i ve Mimar Başı Mustafa medîne-i Mardin Şehidiye Mahallesinde vaki' mukâyyed nüfus Ali Efendi ile Hacı Göz Zade Ahmed bin Molla Bekir'in haneleri şimalisinin münazaafih olan harabe ile merkûm Molla Ahmed'in odası olub Ali Efendi'nin havlusinde bulunan küçük odanın sathına varûb belediye meclisinin heyetle mahalle-i mezkûrenin imamı ve muhtarları hazır oldukları halde akd meclis-i şer'i nebusi olunduk da mûma ileyh Ali Efendi meclis-i ma'kûd ve mezkûrde merkûm Ahmed muvâcehesinde iş bu derûnunda bulunub meclisce mûayyene ve müşâhede olan harabe (?) benim mülküm olub havlu kapumun üzerine mebni örtme idi kadimden berû ve münhedim ve harabe olmuş ve kadimi olan kabu ve örtmenin eseri binasıyla iki aded bina-i ayakları merkûm Molla Ahmed'in odaları şimali duvarlarının mevcûd bulundukları gibi mezkûr odanın sathı üzerinde dahi hak karar ve mücazem olub cend seneden berû ve harab olması cihetle kema fi'l sabık harabe-i mezkûrenin binai ve inşasıyla satım mezkûr üzerine olan hak kararımdan merkûm Ahmed bin Bekir (?) müsevveh şer'i hal' eder olmağla suâl olunub mümanaat olunmamak üzere merkûm Ahmed'e tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika mezkûr harabe Ali Efendi'nin mülk ve satımı mezkûr üzerine hak kararı olduğunu ikrar lakin ber veçh-î muhârrer odaların duvarlarında bina ve ayaklarını vaz-ı yedd edûb bina etmekle hakkı yoktur deyû mümanat ettiğinde mahal mezkûr mimaran ve ehli hibre vesaîr hazırun şehâdetleriyle keşf ve mûayyene ve tahkik olunduk da merkûm Ahmed'in odaları şimalisinin müdde-î merkûm Ali Efendi'nin eser bina ve ayakları mevcûd bulunduğu lede'l keşf zaher ve tebeyyün edûb ol veçhle mezkûr ayaklar üzerine mûma ileyh Ali Efendi'inin hakkı menbası olduğu şer'â sâbit olub mümanat olunmamak üzere merkûm Ahmed'in tenbih olunduğu kâtip mûma ileyh mahallinde ketb. ve tahrîr ve ma'an meb'us ümena şer'i ve mimaran meclis-i şer'iye gelûb tarafeyn hazır oldukları halde a'la vûkuh imha ve takrîr ve tarafeyni dahi tasdik eyledikleri tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr fi'l yevmü'l sadî ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.40/B.220

Mihr-i Muaccel ve Mihr-i Müeccel Talebi

Deyrû'l Zor Sancağı'na mûzaf Nusaybin Kasabası ahâlisinden olub Mardin'de sâkine zat-ı Seyid Hızır bin Osman ve Farisi bin Hızır nâm meâdeleyn ta'rîfleriyle ma'rûfe Adle bint-i Aleyos Elketoz (?) nâm Hatun meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de baîsü'l vesikâta Derviş bin Abdulvahab El- Kecan mahzârında bi't taw'ahan ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb mezbûr Derviş zevci dahlem olub beynimizde şakak vûkuna bina'en zimmetinde mütekarrîr ve ma'kûd aliye mihr-i muâccel ve mûeccel hakkım olan bin guruş ve nafaka-i iddet mûayyenem olan iki yüz guruşla müvennet sekinem kendi üzerlerime olmak ve zevci olmadan olub benden ahz eylediği bin beş yüz guruş akçe ve üç bin üç yüz guruşluk altun barcası altun hızma ve gümüşden sac bağı ve gümüşden iki çift bileziğin ve bir halı ve iki kilim ve bir cacim ve iki kat yatak ve bir sandûk ve şamkari entari kenduye terk ve teberrû etmek ki cem'an altı bin guruş üzere zevcim mezbûr Derviş ile mûhala-i sahîhe-i şer'i ile hal' olduğunda ol dahi hal' mezbûri ale'l vûcuhu'l mezkûr kabul eyledikten sonra hal' mezbûr mukâbelesine terk ve tebrîh eylediğim eşya-i muhârre-i mezkûr li kendüsine teslim ve ol dahi yeddimden ahz u kabz ve teslim edûb hukuk zevcine ve iş bu tarihi ve vesika gelinceye değin beynimizde cereyan eden ahz ve ita ve mûamelat sini (?) ve hukûk malûmum ve mechûleye müteâllike âmme-i da'va ve kaffe-i iman ve mûhasemattan mezbûr Derviş'in zimmetini ibrâ-i âmme sahîhi şer'i ile ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi kezalik hukûk zevciyete vesaîreye müteâllik âmme-i da'vadan benim zimmetim ibrâ-i âmme sahîhi şer'i ile ibrâ ve iskât ve her birimiz aherin ibrâsını ber minval-i muhârrer ba'de'l kabul fi ma ba'de her birimizin ahz ile veçhle mîne'l vûcuhun ve sebeben mîne'l esbab da'va ve nizah ve huzurumuz kalmadı dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadî ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.40/B.221

Tereke Kaydı, Miras Taksimi ve Vekil Tayini

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Yusuf El-Akrebin verâseti zevcetân menkûhtân metrûktânı

Zeliha bint-i Molla Abdurrahman ve Rukiye bint-i Molla Ahmed nâm Hatunlar ile sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye kızı Fatma'ya münhâsıra olduğu lede'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olub lakin müteveffâ-i mezbûrun duyûnu terekesine mûadil olub fazlası kalmamakla terekesini dahi verâse-i kibar mezbûrdan istihlas etmeyûb keffiyed eylediklerine bina'en ve müteveffâ-i mezbûrun tereke-i kahresini kabz ve deyûn müsbitesini ashab hukûka edaya kable'l şer'iden dahi nasb ve tayin olunan Farisi bin Hızır ve ashab-ı hukûk ma'rîfetleriyle tahrîr ve bey' ve ashab hukûka tevârih olunan müteveffâ-i mezbûrun terekesi defteridir ki ber veçh-î âtî zikr ve beyân olunur fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

Müteveffâ-i mezbûrun fürühat olunan menkûlatı / Bağ-ı garade vaki' malûmü'l hudûd bir kıt'a

688 bağımız = 2500

Tekye Mahallesinde vaki' malûmü'l hudûd hisse-i müteveffiye-i mezbûre hanesi 1500

El-Tereke Yekûn = 4688

Tütüncü Sofi İsmail bin Osman ba'de'l şehâde ve'l tahlif ber mûcib-i î'lâm-ı şer'i deyni müsbitesi = 1500

0190 rızasıyla sagirana terk ve teberrû' eylediği 1310

Ali bin Molla Mehmed El-Vakuri'nin ba'de'l şehâdet ve'l tahlif ber mûcib-i î'lâm-ı şer'I deyn-i müsbitesi 660

075 rızasıyla sagiran terk ve teberrû' eylediği 585 deyni müsbet zevce-i mezbûre Zeliha'ya ba î'lâm-ı şer'i 35

Deyni müsbeti Zero bint-i İsmail ba'de'l şehâde ve'l tahlif Ber mûcib-i î'lâm-ı şer'i 1050

0135 rızasıyla sagiran terk ve tebrih eylediği 615

Deyni müsbet zevce-i mezbûre Rukiye Hatun Ba î'lâm-ı şer'i 960

Müteveffâ-i mezbûrun karındaşı Ahmed'in oğulları deyni müsbeteleri 168

Müteveffâ-i mezbûrun babası Yusuf El-Akreb'in hayatında iysa eylediği iki bin

guruş ez gayr-ı sarfiyat müteveffâ'nın zimmetinde kalub şer'en tebeyyün eden bakiyesi 400

Yekûn = 4688

Meblağ-ı mezkûri meclis-i şer'ide dahi mezkûr ma'rîfetiyle ashab hukûkun dûyununa teslim olunduğu mübeyyen

İş bu mahall-i şer'i verildiği Tarihi mezbûrde.

S.39/B.222

Arapça Belge.

S.39/B.223

Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin sâkinlerinden Farisi bin Mehmed Bey meclis-i şer'ide Şeyhi bin Alo muvâcehesinde benim iş bu merkûm Şeyhi zimmetinde cihetî deyni şer'iden iki yüz guruş alacak hakkım olub hala taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında meblağ-ı mezkûr cihetî mezbûreden deyni olduğunu ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince meblağ-ı mezkûr iki yüz guruş müdde-î merkûm Farisi eda ve teslime merkûm Şeyhi elzem olunduğu el-emr-i men lehü'l emr. Fi 13 Rebi'ülevvel sene 289.

S.39/B.224

Mülk Satışı ve Miras Taksimi

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Yusuf El-Akreb'in verâseti zevcetân menkûhtân Rukiye bint-i Molla Mehmed ve zevci Meliha bint-i Molla Abdurrahman nâm Hatunlar ile sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sulbîye segîrin kızı Fatma'ya münhâsıra olduğu lede'ş şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra ancak müteveffâ- i mezbûrun deyni terekesine mûadil olmağla terekesini dahi veresei kibari istihlas dahi etmeyûb keyfiyed eylediklerine bana ve müteveffâ-i mezbûrun terekei kasresini kabz ve dûyunu müsbetesi ashab-ı hukûka ve izni kabl'î şer'iden dahi nasb ve tayin olunan ve Bağlar Şeyhi Farisi bin Hızır meclis-i şer'i şerifü'l enverde iş bu baîsü'l kitab Rukiye Hatun bint-i Molla

Mehmed mahzârında bi'l vesâye ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb mahalle-i mezbûrede vaki' tarafeyni Hacı Göz Zade Hacı Ali'nin vakıf menzili ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab mülk menzilinden müteveffâ-i mezbûrun hayatında ili'l vefât bil'âretü'ş şer'i müstakilâ yeddimde mülk ve hakkı olub iki mûayyen oda ve havlu ve matbah ve müştemilât saîresinin sülüs şayıklarına şamil bir hisse mûayenesi olub ashab hukûka aîd ve raci' olmağla hisse-i mahdûde-i mezkûreye yeddi münadiye verilûb Sûk-ı Sûltanı ve mecmû'u nasi olan mahallerde nida ve müzayede olunub ra'bet nasi bi'l kemâle münkita olduktan sonra bin beş yüz guruşda mezbûre Rukiye Hatun üzerinde ve ziyade ile talebi aheri zûhur etmeyûb ve meblağ-ı merkûm hisse-i mûayine-i mezkûrenin el-yevm semeni misli eydüği kabl'î şer'iden tayin olunan ümana-i ehl-i hibre ve vusuk ma'rîfetleriyle mahallinde ba'de'l keşf ve'l takvim mütebeyyin olmağla udulden dahi mazbûtü'l esami kesamin dahi meclis-i şer'ide haberleriyle mütehâkkik olmuş olmağla min bil'azün'üş (?) şer'i menzil mezkûrun hissei mûayenesi bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık ve kâffetü'l hukûk ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfsideden ari bey'ü bat sahîhi şer'i ile meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruş mezbûre Rukiye Hatun'a bi'l vesâye bey' ve tesellüm ve temellük eylediğimde ol dahi iştira ber veçh-î muhârrer temlik ve teslim ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruşa müşteriye-i merkûme Rukiye Hatun yeddinden bi'l vesâye ahz u kabz ve müteveffâ-i mezbûrun ve defter-î kassâme-i idhal eyledim fi ma ba'de hisse-i mûayene-i mezkûre müşteriye-i mezbûrenin mülk müştera ve hakkı sarfı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.39/B.225

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Tekye ve Babü'l Cedid Mahallesi'nde sâkinler Tütüncü Sofi İsmail bin Osman ve Ali bin Molla Mehmed El-Dekori nâm kimesneler cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîhime ve nafize olduğu halde meclis-i şer'i şerifü'l enverde Abdülmecid Mustafa nâm sagîranın velîleri babaları Mehmed Efendi ibn-i Bekir Şemdin mahzârında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm eylediler ki ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı ma'rûsaları münasafta

mülk müştera mezbûru kezalik arazii müntakilemden olub medîne-i mezbûre haricinde Bağı Garada vaki' bir tarafdan Mahmud bin Emin El-Ketancı bağı bir tarafdan Mehmed Bekdaş bağı ve tarafeyni vakfiye demekle ma'rûf bağçeye isticar mahdûd müsemmere ve gayrı müsemmere ve tahlife tebeyyün ve su kuyusuna şamil bir kıt'a mülk bağımızın eşcarı mağrûsaları tarafeynden bi'l asâle ve bi'l vilâye icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey' sahîh şer'i ile sagîran mezbûrân Yehun velî Eb mezbûr Mehmed Efendi'ye iki bin beş yüz guruş bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer bi'l velâye iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb ve yeri dahi ba izni sâhibi arazii kezalik sagîran mezbûrân içün velî Eb mezbûr Mehmed Efendi'ye meccânen fera' ve temlik ve tefefvüz eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer bi'l velâye teferru' ve teffiz ve kabz ve kabul edûb eşcarı mezkûrenin semeni olan meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruşdan müşteri velî merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik ba'de'l yevm bağı mahdûd mezkûrun eşcarı ve bina ve arazinin asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb segîran mezbûrenin mülk müştera ve hakkı sarfı ve mefûzları olmuşdur dedikde velî mezbûr dahi tasdik etmeyin gıbbe't tasdikü'ş şer'i nizam mehasin intizam seniyesine tatbika bağı mezkûrun arazi içün senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb olundu. Fi 13 Reb'iülevvel sene 1289.

S.39/B.226

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Avniye Kazası'na mûzaf Ömergan Nahiyesi kurasından Harabe Kaylo Karyesi ahâlisinden Şeyho bin Semo nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de Güllü Karyesi ahâlisinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden baîsü'l kitab Semci veledi Eylo mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı mağrûsaları müstakilâ mülk ve hakkım ve yeri dahi arazi mefûzumdan olub karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Mehmed bin Halil bağı ve bir tarafdan Mehmed bin Emo bağı ve bir tarafdan cebel ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme mahdûd bir kıt'a üzüm bağımın eşcarı mağrûsaları tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfsideden ari bey'ü bat sahîh şer'i ile beş yüz guruş

merkûm Semci bey' ve temlik ve teslim ve yeri dahi ba izni sâhibi arzı meccânen merkûm Semci'ye fera' ve tefefvüz ve temellük ve tesellüm eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve kabz ve tefefvüz ve kabul ettikten sonra eşcarı mezkûrenin semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruş dahi müşteri merkûm Semci yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müşteri merkûm Semci'nin mülk müştera ve hakkı mefûzı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadî ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.38/B.227

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağı'na tabi' Avniye Kazası'na mûzaf Ömergan Nahiyesi kurasından Harabe Kaylo Karyesi'nde sâkin Hacı İbrahim bin Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l enverde baîsü'l kitab medîne-i mezbûrenin Havası kurasından Güllü Karyesi sâkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Semci veledi Eylo mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîhime ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı mağrûsaları mülk müşteram ve yeri dahi hakkı müstakilâ olub semeni harabei mezbûrede vaki' bir tarafdan Yusuf bin Halil ve taraf-ı rabî'i […] tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a mülk semeni eşcarı mağrûsaları tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfsideden ari beş yüz elli guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûm semeni bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb yeri dahi ba izni sâhibi arazi meccânen […] fera' ve teffiz ve teslim […] ol dahi ber veçh-î muhârrer teferru' ve tevefvüz ve kabz ve kabul ettikten sonra eşcarın semeni olan medîne-i mezkûr beş yüz elli guruş müşteri merkûm yeddinde tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bağ-ı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Semci'nin mülk müştera ve hakkı mefûzı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. kılındı tahrîren fi'l yevmü'l sadî ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.38/B.228

Satılan Mülkü Geri İsteme

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü’l Sor Mahallesinde sâkineler Zemmi ve Vesile ve Mekya nâm Hatunlar taraflarından zikr-i âtî hususu ve da’va-ya ve ikrar ve ibrâya vekîlleri olduğu zat-ı mezbûrâtları arifan Esad bin Yusuf ve Sancar bin Tahalkusab ve Fettah bin Esmer nâm şûhu’dul şehâdetlerimle mahzârı hâsmı cahîdde ber nehc-î şer’i sâbit ve sûbut vekâletine hükm-ü şer’i lâhık olan Molla Yusuf El-Cabi bin Seyid Mehmed meclis-i şer’i şerifü’l enverde baîsü’l î’lâm-ı Dürri Zade Hacı Ömer bin Hacı Mehmed muvâcehesinde mahalle-i mezbûrede vaki’ bir tarafdan merkûm Hacı Ömer’in mülk menzilli ve üç tarafdan tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab mülk müşterin nısfı şaiki müvekkilelerim anaları Emine bint-i Seyid Abdullah mülk ve diğer nısfı şaiki Ramazan bin Ahmed’in mülk müstakileleri olub anaları merkûm Emine’nin vefâtından sonra nısfı şaiki mezkûr müvekkilelerim mezbûrât Zemmi ve Vesile ve Mekya’ya bil’âretü’ş şer’i müntâkil iken tarihinden yirmi gün mukâddem merkûm Ramazan menzil mezkûrun mecmûası iş bu merkûm Ramazan yedi yüz guruşla merkûm Hacı Ömer bey’ edûb ol dahi iştira etmiş olmağla suâl olunub tasarruf mezkûrden keffiyedle müvekkilelerim mezbûrât içün bana teslim merkûm Hacı Ömer’e tenbih olunmak matlubumdur deyû yine bundan akdem merkûm Hacı Ömer’in inkarına mekarin bi’l vekâle da’va etmişdim el-halete hazihde yine eylediğim da’va-i mezkûrem terk ve menzil mezkûrun mecmû’u merkûm Ramazan’nın mülkü olduğunu tasdiken ve menzil mezkûrde müvekkilelerim mezbûrânın hakları olmayûb da’va-i mezkûreden meccânen fera’ olmamla hususda mezkûre müteâllike-i âmme-i da’vadan merkûm Hacı Ömer’in zimmetini kabüluni havi bi’l vekâle ibrâ eyledim dedikde merkûm Hacı Ömer dahi cem’î takrîr meşrûhun şifâhen ve vicâhen tahâkkuk ve tasdik eylediği tescil ve bi’l iltiması huzur-ı alilerine î’lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 20 Rebi’ülevvel sene 1289.

S.38/B.229

Mirasın Vasiyet Edilmesi

Medîne-i Mardin’in Medrese Mahallesinde sâkine iken bundan akdem

vefât eden Fatma bint-i Abdullah ibn-i Abdurrahman nâm muhtediyenin ber zikr-i âtî cem'î mal ile mûma ileyh olduğunu iddia eden iş bu ref'iü'l kitab Molla Zade İbrahim Bey ibn-i Ali Bey meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûrenin muhasebecisi ve beytü'l mal emini olub müteveffâ-i mezbûrenin zaherde varis ma'rûfi olmadığı ecelden terekesi Canib bint-i Elmal'a aid olmak zeamıyla Mardin'e vaz-ı yedd olub zikr-i âtî hususda husumet ve rûcuvaya kabl'î şer'iden me'zûn olan muhasebecisinden Fütüvetlü Necib Efendi ibn-i Mahmud Efendi İzetlü muhasebeci Efendi tarafından vekîl mûayyen olduğu cihetle haricinde üzerine da'va ve takrîr-i kelâm edûb müteveffâ-i mezbûre Fatma bint-i Abdullah hayatında vefâtından bir mah mukâddem bi emrûllahı Te'âlâ vefât eylediğinde terekem ahz u kabz ve kadr-i ma'rûf techiz ve tekfinim görülüb ma'âdanın Mahdumi Molla Zade İbrahim Bey bin Ali Bey'in vasiyet ettim deyû cem'î malını bana ihsa edûb (…) ale'l rızasıyla isbat etmişken ma'rîfet-i şer'iyle takrîr ve takdim olunan terekesi ba'de'l bey' balî' olduğu iki bin üç yüz guruşluk işanına vekîl mûma ileyh Necib Efendi bi'l imana vaz-ı yedd olmağla suâl olunub bana teslim tenbih olunmak bi'l vesâye matlubumdur dedikde gıbbe'l suâl mûma ileyh Necib Efendi cevabında ber veçh-î muhârrer tereke-i müteveffâ-i mezbûre bi'l imana vaz-ı yeddini ikrar lakin müdde-î mûma ileyhin ber veçh-î muhârrer cem'î mal ile mûma ileyh olduğunu inkar edecek müdde-î mûma ileyh İbrahim Beyden müddeâsını mütabık yine şer'iye taleb olundukda evvela her biri mahallinde ba mestûre sera ve ba'de Ceride-î Mahkemede mazbûtü'l esami kesandan alena lede'l tezkiye ad'l makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan mahalle- i mezbûre ahâlisinden Said Hüseyin bin Said Hasan ve Said Mahmud bin Said Mehmed El-Maşukın ve Süleyman bin Ahmed ve Hacı Yasin bin Molla Şeyhmus ve Mehmed bin Hacı Halil nâm kimesneler li ecli'l şehâde meclis-i şer'i hazıran olub istişhad olunduklarında fi'l hakika müteveffâ-i mezbûre Fatma bint-i Abdullah ibn-i Abdurrahman hayatında bizim huzurumuzda yine bi' Emrullah-u Te'âlâ vefât ettiğinde bi'l cümle terekem ahz u kabz ve kadr-i ma'rûf techiz ve tekfinim görülüb ve baki terekemin behası Molla Zade İbrahim Bey ibn-i Ali Bey'e vasiyet ettim deyû cem'î mal ile ilsa edûb mahret-i a'le'l behası fevt olundu biz bu hususuma bu veçh üzere şahitleriz şehâdet dahi ederiz deyû her biri ber nehc-î şer'i eda şehâdet şer'ime ettikde şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle ba'de'l hükm-ü ve'l tenbih ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren

fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.38/B.230

İzinsiz Koyun Sürüsü Satışı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Mardin ahâlisinden Ahmed bin Hacı Ömer Elver medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde Avniye Kazası Piyade Yüzbaşı Fütüvvetlü Hasan Ağa ibn-i Mehmed Ağa muvâcehesinde yeddinde olub bundan akdem bey' eylediği bir res süvari esp şer'â benim mülküm olduğu halde Midyat Kazası'nda Abdulgani Çelebi indinde emaneten bırakûb geldiğinden sonra merkûm Abdulgani Çelebi iş bu mûma ileyh Hasan Ağa'ya üç yüz yetmiş beş guruş rıza ve haberim olmaksızın bey' edûb ve esp mezbûr mûma ileyh Hasan Ağa yeddinde görüb malım olduğuna tasdik etmişken bana red etmeyûb üç yüz altmış iki guruş zabit neferatından Ahmed bin Abdullah nâm kimesneye bey' edûb el-halete hazihi mevcûd olmadığından kıymeti olan üç yüz altmış iki guruş mûma ileyh Hasan Ağa'dan taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında kazaya minval meşrûh üzere olduğunu bi tamamhayı taif'en ve kati'en ikrar ve itiraf etmeyin mûcibiyle espi mezkûrun kıymeti olan meblağ-ı mezkûr üç yüz altmış iki guruş müdde-î merkûm Ahmed'in edasıyla mûma ileyh Hasan Ağa elzem olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men-lehü'l emr Fi 18 Rebi'ülevvel sene 289.

S.37/B.231

Sayfa 38, Belge 1'in tekrarı yapılmış.

S.37/B.232

Sayfa 38'deki Belge 2'nin tekrarı yapılmış.

S.37/B.233

Sayfa 38'deki Belge 3'ün tekrarı yapılmış.

S.37/B.234

Sayfa 38'deki Belge 4'ün tekrarı yapılmış.

S.36/B.235

Mal Paylaşımı Kesik Belge.

Zikr-i âtî hususun mahallinde ketb. ve tahrîr-i içün kabl'î şer'iü'l enverden bi'l iltimas irsâl olunan Baş Kâtibimiz Davud Ragıp Efendi medîne-i Mardin Tekye Mahallesinde sâkine zat-ı ta'rîf şer'i ile ma'rûfe Naile Hanım bint-i Muharrem Bey'in hanesine varûb akd meclis-i al'â ettikde iş bu baîsü'l kitab Ensar Zade Şeyh İbrahim ve Şeyh Abdülcelil ve Şeyh Yusuf Efendiler olan Şeyh Abdulvahab Efendi mahzârlarında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîhe ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin ber nısfı şaiki Mardin Hanedanından İzetlü Hacı Süleyman Paşa'nın mülkü ve diğer nısfı şaiki kırk sekiz sehîmden yirmi dört sehmî benim ve yirmi bir sehmî mûma ileyhim Şeyh İbrahim ve Şeyh Abdülcelil ve Şeyh Eyüb Efendilerin müstakilâ mülk ve hakkımız olub Zor Sancağına tabi' Nusaybin Kazasının Nevs-i Nusaybin Kasabası akarında vaki' tahdîd ve ta'rîfden […] Sancağı Değirmeni demekle ma'rûf ve meşhûr bir bab değirmende malki olduğum yirmi yedi sehîmin üç sehîmleri bi'l cümletû'l tevâbih ve'l levâhık ve kâffe-î hukûk ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan arî bey'ü bat sahîh şer'i ile ba izni şer'in mûma ileyhimin Şeyh İbrahim ve Şeyh Abdülcelil ve Şeyh Eyüb Efendilere altı bin altı yüz guruş bey' ve temlik ve teslim eylediğimde onlar dahi ber veçh-î mabeyn iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni mezkûr altı bin altı yüz guruş mûma ileyhamın yedlerinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim fi ma ba'de değirmen mahdûd mezkûreden bey' eylediğim üç sehîm şaikde benim veçhle mine'l vûcuhun alakâ ve medhalim kalmayûb nısfı şaiki müşarül ileyh Hacı Süleyman Paşa'ya ve bir rub'û şaiki benim ve diğer rub'û şaiki mûma ileyhanın dahli silki temlikleri olmağın keyfa ma yeşadan ve hasba (?) yehtardan malik ve mutasarruf olsunlar dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' Halit Kâtip mûma ileyh mahallinde ketb. ve tahrîr ve ma'a mürsel ümena-i şer'iyle meclis-i şer'e gelûb a'la vûku'a inhâ ve takrîr etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hadi ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.36/B.236

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Baş Mahallesi'nde sâkine zatları ta'rîf şer'i ile ma'rûfe Verdi ve Sofi bint-i Cerci Verdi meclis-i şer'i şerifü'l enverde baîsü'l kitab Ceci bin Allo Tekzi mahzârında ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize oldukları halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin müstakilâ mülk mevrûsumuz olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan tarik has ve bir tarafdan Sekürün Külliyesi vaki' bir tarafdan Suse bint-i Semo menzili ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd üç maslabalı bir meclis ve bir maslabalı matbah ve su kuyusunun rub'û ve bir havli şamil bir bab mülk menzilimi cem'î tevâbih ve levâhıkı ve kâffe-i hukûk ve mürâfıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûm Ceci'yeye beş yüz elli guruş bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr beş yüz elli guruş merkûm müşteri yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledik ba'de'l yevm menzili mahdûd mezkûrde bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb merkûm Ceci'nin mülk müştera ve hakkı sarfı harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve hesaba (?) yehtar malik ve mutasarrıf olsunlar dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadi ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.36/B.237

Mehir Talebi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Zor Sancağı'na tabi' Resuleyn Kazası'na mûzaf Kiki Nahiyesi kurasından Kabik (?) Karyesi'nde sâkine zat-ı ma'rûfe Fatma bint-i Hüseyin nâm Hatun medîne-i Mardin mahkemesinde meclis-i şer'imizde karye-i mezbûre ahâlisinden Edhem bin Hasan muvâcehesinde bundan beş sene mukâddem merkûm Edhem akrabam bulunduğu cihetle beni tesmiye mihr olmaksızın inkahı ve tezevvüc edûb tebdihi tenkîh ve tezevvüc eyledikten sonra mehr-i misalim olan iki bin beş yüz guruş ba'de'l sûbut ve cem'î merkûm Edham'dan taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında

kaziye-i minval meşrûh üzere olduğun ikrar ancak mehr-i misal bin guruş olub ziyade müddeâsını inkar etmekle müdde-î mezbûre ziyade taleb olmayûb bin guruşla razı olmuş olmağla â'la mûcib-i ikrara meblağ-ı mezkûr bin guruş müddeîye-i zevce-i mezbûre Fatma Hatun'a edasıyla merkûm Edham elzem olunduğu el-emr-i men lehü'l emr fi 23 Rebi'ülevvel sene 289.

S.36/H.238

Ortakların Birbirlerine Dava Açması

Kesik Belge.

Babü'l Sor Mahalli Abbas bin Semci'ye ile şer'iki Mehmed mezkûrun müşterek olduğu cihetle bey' olunan nısfı seckimü'l şaiki da'va etmiş ise de bir buçuk mah mukâddem bey' olunub ol dahi bilip sûkut etmiş olduğuna da'va ise mesmû'u olduğu merkûm Abbas'a tefhinim olunub hususu ita olduğu kaydı şûrt. fi 28 Rebi'ülevvel sene 89.

S.36/B.239

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Camiü'l Kebir Mahallesi'nde sâkine Vahide bint-i Said Mahmud Baba Hacı nâm Hatun tarafından zikr-i âtî hususu bey' ve kabz semene vekîl olduğu zat-ı mezbûre li arifan Abbas Efendi ibn-i Hacı Şeyhmus ve Said Mehmed bin Şeyh Said Ali nâm meâdeleyn şehâdetleriyle mahzârı hasmı cahidde sâbit ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i lâhık olan Esad bin Mehmed Baba Hacı müvekkile mezbûre Vahide Hatun'un zevci Abbas bin Hacı Ali ile oğlu Abdulgani hazır oldukları halinde meclis-i şer'i şer'if'ül enverde Ermeni Katolik Milleti'nin Keşiş'i Değri Boğos veledi Yusuf Şad mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin müvekkilem mezbûrenin mülk müşterası olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Kalınci (?) Eyko ile Ciro El-Sauver menzilleri ve bir tarafdan Tomi Şayto menzili ve tarafı rabî'i tore darabasına mahdûd iki sekûli kagir hücre ve derûnunda kiler ve münhedim tavanlu manzara üzerinde kagir eyvân ve kagir matbah ve zokak kapusı üzerine kagir mekabir ve zokak kapusı ve iki memşa ve havli li şamil bir bab mülk menzilini bi'l cümletü'l tevâbih tarafeynden bil'a icab ve'l kabul şûrut-ı müfsideden ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûm Değri Boğos üç bin beş yüz

guruşa bi'l vekâle bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruş tebdihi müşteri merkûm yeddinden ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm benimle müvekkilem mezbûre Vahide Hatun'a menzili mezkûrde veçhle mîne'l vûcuhun alaka ve medhalimiz kalmayûb merkûm Değir Boğos'un mülk müştera ve hakkı sarfı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.35/B.240

Değirmen Satışı ve Mal Paylaşımı

Zikr-i âtî hususun mahallinde ketb. ve tahrîr-i içün kabl'î şer'iden bi'l iltimas irsal olunan Baş Kâtibimiz Davud Ragıp Efendi medîne-i Mardin'inin Tekye Mahallesi'nde sâkine zat-ı ta'rîf şer'i ile ma'rûfe Naile Hanım bint-i Muharrem Bey'in hanesine varûb akd meclis-i şer'i â'la ettikde mûgarrîbü'l as'l olub Mardin'de mutavâttın baîsü'l kitab Hacı Mehmed bin Abdulkadir mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin nısfı şaiki Mardin Hanedanından İzetlü Hacı Süleyman Paşa'nın mülk-i ve diğer nısfı şaiki kırk sekiz sehîmden yirmi dört sehmî benim ve kalanın yirmi dört sehmî Ensar Zade Şeyh İbrahim ve Şeyh Abdülcelil ve Şeyh Eyüb Efendilerin müstakilâ mülk ve hakkımız olub Zor Sancağı'na Nusaybin Kasabasında vaki' tahdiden mûganni ve ta'rîften müsta'ni Şeşcağni Değirmeni demekle ma'rûf ve meşhûd Altı Gözlü Değirmen'in mülküm olduğum yirmi dört sehîmin on iki sehîmleri bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık ve kâffetü'l hukûk ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey' bi'l vefâ-i ile iş bu mûma ileyh Hacı Mehmed'e on dört bin guruş bey' ve teslim ve semeni olan meblağ-ı mezkûr on dört bin guruş zimmetinde kaldıkça galat-ı kendüye ibaha ve ihlale eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer vefâi iştira ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağı mezkûr on dört bin guruş dahi müşteri-i mûma ileyh yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim deyû ba'de'l yevm bey' eylediğim on iki sehîm şaiklerde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb mûma ileyh Hacı Mehmed'in vefâ-i mülk müştera ve

hakkı harici olmuşdur kabl'den altmış sehîm mezkûrenin galalinde (?) keyfa ma yeşa ve hesba ma yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't- taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.35/B.24

Nafaka Talebi

Medîne-i Mardin mahallâtından Camiü'l Kebir Mahallesinde sâkine zat-ı ta'rîf şer'i ile ma'rûfe baîsü'l kitab Hedli bint-i Hacı Temur nâm Hatun meclis-i şer'i şerifü'l enverde takrîr-i kelâm ve tabîr-i anî'l meram edûb Mezra Karyeli olub gaîbi anî'l belde Musa bin Semo zevci sabıkım olduğu halde hal-i zevcet-i beynimizde kaime iken ferasatından hasıl ve benden mütevellid hala bi hakkû'l hazane hicr ve terbiyemde olan iş bu hazır bi'l meclis sulbî sagîr oğlu Mehmed'in nafaka ve kösve bahası vesaîr levazım zarûriyesi içün babası gaîbi mezbûr Musa üzerine kabl'î şer'iden mikdar-ı kifaye meblağ-ı farz ve takdir olunmak matlubumdur dedikde hükm-ü mevkûh sadri kitab Refiğ Kadre Molla El-Vahhab Efendi Hazretleri dahi sagîr mezbûr içün babası gaîb mezbûr Musa üzerine bi'l terahi (?) iş bu tarihi kitabından beher mah yirmi iki buçuk guruş farz ve takrîr buyurub meblağ-ı ma'rûzı mezkûru sagîr mezbûrun nafaka ve kösve bahası vesaîr levazım zarûriyesine harc ve sarfa ve lede'l iktiza ve istidaneye ve ibdatü'l natık mezbûr Musa üzerine recû'a merkûme Hedli Hatun'a izin vermeğin ma vaki' bi't- taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehrî- Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.35/B.242

Arapça Belge.

S.34/B.243

Boşanma Davası

Deyrû'l Zor Sancağı'na mûzaf Resuleyn Kazası kurasından Kalibeyn Karyesi'nde sâkine zat-ı ta'rîf şer'i ile ma'rûfe Fatma bint-i Hüseyin meclis-i şer'i şer'ifül lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de iş bu Refi'ü'l kitab Edhem bin Hasan mahzârında letu â'la ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb mezbûr Edhem

zevci dahlem olub beynimizde hüsnü mûaşeretden naşi talibe ve mûfarrakata ragıb olmamla mezbûrun zimmetinde mütekarrîr ve makûd aleh (?) olan bin guruş mihr-i mûaccel ve mûeccelimden farga olub nafaka-i iddet ve mûennet sekinası mûayenim olan iki yüz guruş dahi kendü üzerime olmak üzere zevcem mezbûr Edhem ile mühala-i sahîhe-i şer'i ile hal' olunduk da ol dahi hal' mezbûru ber veçh-î mübeyyen ba'de'l kabul hukûkı zevcete muhâlefe-i âmme-i da'vadan her birimiz aherin zimmetini ibrâ-i sahîh şer'i ile ibrâ ve iskât ve yine her birimiz aherin ibrâsını ber minval-i muhârrer kabul eyledik dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.34/B.244

Vasi Tayini ve Malın Hıfz Edilmesi

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Şeyh Davud bin Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sûlbiye segîrin kızları A'işe ve Fehime'nin li ebeveyn emmileri Halil olub mahmudû'l hal eydüğini zeyl-i hüccetde muhârrerü'l esami müsameyn ihbarlarıyla mütehakkik olan iş bu Refi'ü'l kitab Halil bin Mehmed nâm kimesne li hükm-ü mevkûh sadri kitab Refi' Kadre Molla El-Vahhab Yevmü'l Hesab Tubele ve Hasnab Efendi Hazretleri sîgar mezbûrunun sin-i rüşd ve sedarlarına değin babaları müteveffâ-i mezbûrdan müntâkil malı hıfz ve tesvîye-i umûrlarına dahi […] edûb ol dahi ber veçh-î muhârrer ve hayat-ı mezkûre li kabul ve hizmet lazımesini semeni kabz edaya aklid ve iltizam etmeyin ma hûve'l vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadî ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.34/B.245

Vasi Tayini ve Mülk Anlaşmazlığı

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Fatma bint-i Şeyh Receb nâm Hatunun verâseti zevci Musa bin Abdullah ile sadrî kebîr oğlu Davud ve sadrîye kebîre kızı Besi Hatun'a münhâsıra olduğu inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra ibn-i mezbûr Davud ile bint-i mezbûre Besi Hatun tarafından zikr-i âtî hususu

da’va-ya vekîl müseccel şer’ileri Farisi bin Hızır meclis-i şer’ide mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem vefât eden Şeyhmus bin Yusuf Eşbo’nun verâseti zevcei menkûhei metrûkesi A’işe bint-i Derviş ile sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbîye segîre kızları Fatma ve Emoş münhâsıra olduğu bağde’l tahâkkukü’ş şer’i sîgar mezbûrunun vasiyeleri anaları mezbûre A’işe Hatun mahzârında bi’l vekâle da’va ve takrîr-i kelâm edûb mahalle-i mezbûrede vaki’ tarafeyni tarîk-i âmme ve bir tarafdan Kerim bin Ali Seto menzilli ve tarafı rabî’i Musa bin Abdullah mülkiyle mahdûd tavandan bir bab menzil anam mezbûre Fato’nun hayatında ili’l vefât oğlu Halef Efendi’den şer’â müstakilâ mülk ve ba’de vefâta müvekkilelerim mezbûrân ile zevci mezbûr Musa’ya aid iken tarihden beş sene mukâddem müvekkilelerim mezbûrenin babaları merkûm Musa menzil mezkûrun mecmû’ini vasiye mezbûrenin zevci müteveffâ-i merkûm Şeyhmus bin Yusuf Eşbo’ya altı yüz guruş bey’ ve temlik ol dahi iştira ve temlik edûb ancak bey’ mezkûr müvekkilelerim mezbûrenin izni ve icazetleriyle olmadığından hasırları hakkında mezkûr sahîh olmamağla suâl olunub hissei malûmelerinden keffiyedle bana teslimi bi’l vekâle matlubumdur deyû ba’de’l da’va ve’l istintak vasiye-i mezbûre A’işe Hatun dahi cevabında fi’l hakika menzil mezkûr tarihi mezbûrde merkûm Musa’dan altı yüz guruşla zevci müteveffâ-i merkûm Şeyhmus’un iştirasını ikrar lakin müvekkilimden mezbûrân Davud ve Besi Hüseyin akd bey’ mezbûrde hazıran olub her biri bey’ mezkûrun tecviz ve semeni olan meblağ-ı mezkûr altı yüz guruş yerleriyle babaları Musa’ya teslim etmiş oldukları hasebiyle menzil mezkûrun da’vasında hak ve salahiyetleri kalmamışdır deyû bi’l vesâye ve bi’l vekâle ve’l asâle def’û ettikde ve lede’l inkar ve ikame-i mezbûre A’işe Hatun eylediği def’û meşrûhunu her biri mahallinde ba mestûre sera ve ba’de alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlü’ş şehâde eydüği ihbar olunan Mahmud Derviş bin Said Ahmed ve Mustafa bin İbrahim Davud bin Mirzo ve Bekir Davud bin Şeyhmus nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l muvâcehe ber nehc-î şer’i isbât etmeyin mûcibiyle müvekkillerine izafetle müdde-î vekîl merkûm Farisi eylediği da’va mezkûresiyle ve hissei mezbûre A’işe Hatun’a veçh-î şer’i muarrazâdan men’ olunduğu ma vaki’ bi’t-taleb ketb. olundu fi 25 Rebi’ülevvel sene 1289.

S.34/B.246

Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Şeyh Davud bin Mehmed'in verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Emoş bint-i Ali ve anası Medine bint-i Ahmed ile sagîr oğlu Mehmed ve sagîrin kızları A'işe ve Fehime'ye münhâsıra olduğu bi'l ihbar lede'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrunun sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına kable'l şer'iden mensub vasileri li ebeveyn emmileri Halil bin Mehmed ma'rûfun ve ma'rûfetü'ş şer'iyle takdim olunub beyne'l verese taksîm olunan müteveffâ-i mezbûrun terekesi defteridir ki ber veçh-î âtî zikr ve beyân olunur fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Tencere / 1/Tava / 2/Eskure / 1/Lengeri / 1/Süzgeç / 5/Minder Cabundan / 6/Yastık Cabunda

15 5 8 5 5 42 30

4/Köhne Kilim / 1/Kebir Kürsi / 1/Sagîr Kürsi / 1/Halbele / 1/(…) / Şehidiye Mahallesinde

80 5 2 5 20

Vaki' bir bab mülk menzilin / El-Tereke 3000

Yekûn = 3222

Techiz ve Tekfini / Resm-î Kassâm / 2/Varaka Bahası

139 Guruş 20 Para / 80 Guruş 20 Para / 2 Guruş 20 Para El-İhracat

Yekûn = 222

Sahhû'l Bahî El-Akar beynü'l verese taksîm olunub 3000 Kıymetü'l Dar

Hisse-i zevce-i mezbûre menzilden / Hisse-i Ümmü mezbûre menzilden 372 Guruş 20 Para / 500 Guruş 20 Para

Hisse-i ibn-i sagîr menzilden / Hisse-i bint-i sagîre mezbûre menzilden 1063 Guruş 30 Para / 531 Guruş 35 Para

Hisse-i bint-i sagîre-i mezbûre menzilden 531 Guruş 35 Para

S.33/B.247

Sayfa 34, Belge 1'in tekrarı yapılmış.

S.33/B.248

Sayfa 34, Belge 2'nin tekrarı yapılmış.

S.33/B.249

Sayfa 34, Belge 3'ün tekrarı yapılmış.

S.33/B.250

Sayfa 34, Belge 4'ün tekrarı yapılmış.

S.32/B.251

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Camiü'l Kebir Mahallesinde sâkin Şeyhmus bin Seyid Ahmed meclis-i şer'i şerifü'l enverde baîsü'l kitab yine medîne-i mezkûre sâkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Yakub veledi Cerco ve zevcesi Feride bint-i Hannâ mahzârlarında ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı mağrûsaları benim müstakilâ yeddimde mülk ve miri arazi müntakilemden olub medîne-i mezkûre haricinde Kal'e arkasında vaki' iki tarafı Mehmed Ali bin Hacı Mahmud bağı ve bir tarafı Yakub veledi Mirzo bağı ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd muhtelifû'l ecnas ve'l enva-i eşcarı müsemmere ve gayrı müsemmere li havi merkûm Şeyhmus malik olduğu bir kıt'a bağı yedi yüz guruş semeni tesmîyesiyle tarafeynden bi'l icab ve'l kabul bey'ü bat sahîh şer'i ile mezbûrân Feride'nin ve Yakub'a bey' ve temlik ve teslim eyledikde onlar dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb ve yerini dahi ba izni sâhibi arazi meccânen mezbûrân Feride ve Yakub'a kabulüne sîgarın fera' ve tefefvüz edûb semeni mezkûr yedi yüz guruş tamamen ve kamilen ahz u kabz fi ma ba'de bağ-ı mezkûrun kürümü merkûmân Feride'nin ve Yakub'un mülk müşterası ve yerleri dahi hak ve mefûzu olub bağı mezkûrde merkûm Şeyhmus'un asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberleri bağ-ı mezkûrun arsı içün nizam-ı mehâsin intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki'

bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l sabî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.32/B.252

Mihr-i Muaccel ve Mihr-i Müeccel Talebi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin'in Tekye Mahallesinde sâkine zat-ı ma'rûfe Fatma bint-I Mustafa Ağa El-Karslı nâm Hatun tarafından zikr-i âtî hususu da'va vekîl-i müseccel şer'isi El-Hac Ömer bin Hacı İbrahim medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde müvekkile-i mezbûrenin hala zevci dâhli olub Şeyhmus bin Alo muvâcehesinde iş bu tarihi î'lâmdan iki buçuk mah mukâddem müvekkilem mezbûre Fatma Hatun'a mihr-i mûaccel ve mûecceli malûmum ile tezevvüc edûb lakin müvekkilem mezbûre zevci evvelinden hamil olduğu el-yevm tebeyyün edûb beş mahlık hamili olduğu cihetle nikah mezkûru şer'i batıl olmağın beyinlerimize tekrif olunmak bi'l vekâle celb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika müvekkile-i mezbûre hamile olub lakin hamli mezbûr benden değildir deyû def-û edûb bu sûretde nikah tarihinden altı mah mûrurundan mukâddem vasi' olunan hamil zevci evvelden a'dd olunub nikah şanı batıl olacağı ve altı mah mûrurundan sonra vasi' olunduğu halde nikah tarihi sahîh olub veledin nesebi dahi zevci talebinden sabît olacağı ketb. mûtebere-i fıkhiyede mûsarrah ve mestûr olmağla mûcibince müddet-i mezkûreye değin zevci merkûm Şeyhmus'a mütava'at olunmak üzere müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Hacı Ömer'e tenbiye-i şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr fi'l yevmü'l sadî ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.32/B.253

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin'in Baş Mahallesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Osi veledi Emsic Malu meclis-i şer'i hatır-ı lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûreye tabi' Avniye Kazası'na mûzaf Hamse Nahiyesi kurasından Emrud Karyesi sâkinlerinden Meker bin Keleş mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i

kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin nısfı şaiki ba hüccet-i şer'iye mülk müşteram olub karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Halid bin Selo bağı ve bir tarafdan Nimet bin Yusuf bahçesi ve bir tarafdan Nero ve taraf-ı rabî'i nehr-i ma ile mahdûd eşcarı mütenevvi'a li şamil bir kıt'a suli bahçede mülk olduğum nısfı şaikinin eşcarı ma'rûsaları diğer nısfı şaikinin şer'ikinde şerikim bulunan Adem veledi İskenderin izni ve icazetiyle tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari yedi yüz yetmiş beş guruş bey' ve temlik ve teslim ve yeri dahi ba izni sâhibi arazi meccânen kezalik merkûm saîre fera' ve tefefvüz ve teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer eşcarı ve yeri ba izni şer'in hesabı arzı iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra nısfı mezkûrun semeni olan yedi yüz yetmiş beş guruş müşteri-i merkûm Şakir yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bahçe-i mahdûde-i mezkûrenin nısfı şaikinde benim veçhle mînel vûcuh alaka ve medhalim kalmamışdır dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i nizam mehasin intizam seniyesine tatbika senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.32/B.254

Alacak-Verecek Davası ve Vekil Tayini

Medîne-i Mardin'in Gölasiyan Mahallesi ahâlisinden olub medîne-i mezbûre Sancağına tabi' Cizre Kazası Nefsi Cizre Kasabası'nda müsafereten sâkin iken bundan akdem vefât eden Menzilci Mahmud bin Receb bin Abdulkadir'in ber veçh-î âtî varisi olduklarını iddia eden mahâlle-i mezbûre sâkinlerinden A'işe bint-i Şembo nâm Hatun ile oğlu kebîr Casım hazır olduğu halde meclis-i şer'i şerifü'l enverde müteveffâ-i merkûmun medyûnu medîne-i mezbûre ahâlisinden Katırcı Yusuf bin Ömer mahzârında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm edûb müteveffâ-i mezbûr Mahmud benim zevci dahlem ve hazır merkûm Casım'ın babası olub ol veçhle müteveffâ-i mezbûrun verâsetinin münhâsıra ve bizden gayrı varisi ve terekesine müstehak aheri olmamağla müteveffâ-i mezbûr Mehmed'in hayatında iş bu merkûm Yusuf zimmetinde cihet-i karzdan alacak hakkı olan sekiz guruş kable'l ahz ve'l istintak vefât edûb meblağ-ı merkûm hasren bize mevrûs olmağla meblağ-ı mezkûru medyûn

merkûm Yusuf'dan bi'l verâse hala taleb ederim deyû hazır ibn-i mezbûr Casım'ın tasdikiyle da'va ettikde gıbbe'l suâl ol dahi cevabında cihet-i merkûmeden müteveffâ-i mezbûre zimmetinde sekiz guruş deyni olduğuna ikrar lakin müddeîyan mezbûrun ma'âda verâseti müddeâlarını inkar edecek müddeîyan merkûmân A'işe ve Casım'dan müddeâlarını mütabık yine taleb olundukda evveli her biri mahallinde ba varaka mestûre ve sera ve ba'de Ceride-i Mahkemede mazbûtü'l esami kesandan alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mahmud bin Salih El-Daki ve Şeyhmus bin Reşo Hacı Abid nâm kimesneler meclis-i şer'i hazıran olub iştiraû'l istihad ve fi'l hakika iş bu müdde-î mezbûre A'işe müteveffâ-i mezbûrun zevcesi ve hazır merkûm Casım dahi sulbî oğlu olub ol veçhle müteveffâ-i mezbûrun Mehmed verâseti hasra (?) zevci ve ibn-i mezbûrân münhâsıra varid ve bunlardan gayrı varisi ve terekesine müstehâk aheri olduğu malûmumuz değildir biz bu hususa bu veçh üzere şahidleriz şehâdet dahi ederiz deyû her birisi eda-i şehâdet şer'iye ettiklerinden şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle ba'de'l hükm-ü ve'l tenbih zevci ve ibn-i mezbûrân A'işe ve Casım yine meclis-i şer'i şer'ifinde mahalle-i mezbûre ahâlisinden İbrahim Ağa ibn-i Salih Ağa mahzârında her biri ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb mevrûsumuz müteveffâ-i mezbûr Mahmad'un Cizre Kasabası'nda hini vefâtında yanında mevcûd olub hasren bize mevrûs olan terekesini vaz-ı yedd olanlardan ve zimemi nasda olan hukûkunu dahi ashabından taleb ve da'va ve ahz ve kabulüne ve bize irsal ve asâle ve ledde'l iktizana hali ve ibrâya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîhime-i şer'i ile mezbûr İbrahim Ağa li vekîl ve naib menab nasb ve tayin eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer vekâlet-i mezkûre li kabul ve hizmet lazımesini kemaniği edaya tahlid ve iltizam etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ve ışrîn mîn şehr-î Rebiülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.31/B.255

Tereke Taksimi

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Mardin mahallâtından Şeyh Şeyhullah Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Musa veledi Tomi veledi Elyo'nun verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Verdi bint-i Keti ve kız karındaşı li ebeveyn Hatun bint-i Tomi ve Amusi veledi Eylo'ya mehasin olduğu bi'l ihbar lede'l şer'i zaher ve mütehâkkik olduktan sonra terekesi vereseleri ma'rîfetleri ve ma'rîfetü'ş şer'i beyinlerinde takdim olunub beyne'l verâse taksîm olunan müteveffâ-i mezbûrun terekesi ve defteridir ki ber veçh-î âtî zikr ve beyân olunur fi'l yevmü'l samî ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebi'ülevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Havli / 1/Cacim / 1/Hakbe (?) / 1/Bir Kat Yatak / 1/Yorgan yüzü ile astar

30 24 20 140 7

1/Citare Gazı (?)/ 1/Cuha Ferman / 1/Cuha Cebesi / 1/Tarnik / 1/Acem Şalı

81 85 100 26 71

1/Düzülgat (?) / 1/Sim Zincir / 1/Altun Hatım / 1/Tütün Kasesi / 1/Kondere

22 40 30 4 8

1/Fes ile Biskül / 1/Siyah Şal / 1/Kırmızı Cemdan / 1/Cuha Yelek / 1/Ketan Gömlek

30 7 10 18 20

1/Sako / 1/Gümüş Cigaresi / 1/At Eyeri / Müteveffâ-i mezbûr kesesinde akçe

80 30 45 12

14/Osmaniye Lirası Min Emsic indinde / Nusaybin Defter-î Kassâmdan Fazla ise 1568 1978

Yekûn = 4481 El-İhracat

Techiz ve Tekfini / Resm-î Kassâmet / Kaydiyye / Varaka Baha / El-İhracat

200 112 6 2

Yekûn = 321

Sahhû'l Bahî 4160

Hisse-i zevci mezbûre / Hisse-i Aht mezbûre / Hisse-i Ümmü mezbûr

1040 2080 1040

S.31/B.256

Belge iptal olmuş.

S.31/B.257

Mahremiyetin Gizliliği Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Zikr-i âtî hususun mahallinde ma’rûfet-i şer’i ile fas’l ve rü’îyeti zımmında emr-i samiyelerine imtisalen medîne-i Mardin Kıssis Mahallesinde sâkin teb’aa-i Devlet-i Aliye’nin Yakubi Milletinden Hannâ veledi İshak Havası nâm kimesnenin menziline bu fakir varûb Ceridede mazbûtü’l esami müslüman huzurlarında akd meclis-i şer’i â’la ettikde merkûm Sefa hedası meclis-i makûd mezkûrde mezbûr Hannâ’nın carem hakkı bulunan Molla Mustafa ibn-i Molla Mehmed muvâcehesinde benim ba hüccet şer’i yeddimde müstakilâ mülküm olub iş bu derûnunda akd meclis-i şer’i olunan bir bab menzilimin müşâhede olunan havlusi üzerine carem iş bu merkûm Molla Mustafa’nın penceresi olub ve pencere-i mezkûr makarr-ı nisvadan olan havlu ve matbah ve mûrur ve ubur mahalleri üzerine nazır ve musallat bu kadar maktuli (?) bulunduğu zaher ve ol veçhle haribeyn Faşi bahir olmağla veçh-î muhârrer üzere olan huzur beyân ve teslit ve nizametinin men’i ve def’ime mezbûr Molla Mustafa’ya tenbih olunmak meramımdır dedikde fi’l hakika merkûm Molla Mustafa’nın penceresi havlu ve matbah ve nisvanın makar ve mûrur ve abur mahalları üzerine nazır ve mest olub harîr beyni fahşi olduğu ve merkûm Molla Mustafa’nın iş bu nazır penceresinden gayrı odasına ziya verecek iki penceresi bulunduğu lede’l keşf ve’l mûayene zahir ve mütehâkkik bulunmuş ve penceresinden mezkûr sed olunub kapanmadığı suretde tasallût ve nezaret ve haririnin dahi mümkün olmayacağı mütebeyyen görünmüş ise de pencere-i mezkûr kadim bulunduğu cihetle kapatılması merkûm Molla Mustafa’ya şer’i teklif olunamayûb ancak merkûm Hannâ’nın havlu matbah üzerine olan keşf ve nazaratı kendü mülk havlusunda pencere mezkûrenin hizasında yarım arşun mehali terk edûb merkûm Molla Mustafa’nın odasına olan ziya-i şer’i zarar vermeyecek kadar bir duvar bina ve inşasıyla makarrı nisvana setr etmek ve merkûm Molla Mustafa dahi pencere-i mezkûrun kema fi’l evvel demirini takıp etmek üzere tarafeyne takdim ve tenbih şer’i olunduğu

bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr. Fi 3 Rebiül Ahir sene 289.

S.30/B.258

Su Paylaşım Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Zikr-i âtî hususun mahâllinde rü''îyet ve keşf ve hasmı zimmetinde canib-i şer'i (…) bi'l iltimas irsal olunan Baş Kâtibimiz Davud Ragıp Efendi medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Mansuri Karyesine varûb Temyiz Hukuk azasından Mehmed Sadık Efendi ve idare azasından Mimar Başı Said Efendi ile saîr Ceride-i Mahkemede mazbûtü'l esami kesanlar hazır oldukları halde akd meclis-i şer'i envayi olunduk da karye-i mezkûrenin muhtar ve ihtiyarları bulunan (…) Şeyh İsmail bin Şeyh ve Hacı Ali bin Bekir ve Arif bin Osman ve Semo bin Vahud ve Derviş bin Şencid ve Şenbo bin Ahmed ve Halef bin Alo ve Hristiyandan Osi veledi Yaso ve Maksi Amusi veledi ve Cerco veledi Karyo ve Musa veledi Körkis ve Sado veledi Secdi ve Hano veledi Esbo ve Maksi Hususu veledi Maksi Abdo ve Şemo veledi Abdülkerim nâm kimesneler meclis-i makûd mezkûrde karye-i mezbûre ahâlisinden Alo veledi Hano Mersumekci ve Derviş veledi Abdülkerim ve Amusi veledi Cerco ve Derviş veledi Ahmed'den ve Malki veledi Cemo muvâcehelerinde da'va ve takrîr-i kelâmında iş bu karye-i mezbûrenin yukarusunda vaki' ma'i carinin seyrab ve mecrası kadimesi karye derûnunda bulunan ceşmede olub kadime bu veçhle batine ba'de batık karye ahâlisi intifah ede gelmişler iken karye-i ahâlisinin ekserisi tarihinden habidesine (?) akdem diğer mahallere nakil hane etmiş oldukları cihetle ma'i mezkûrun seyrabı yüzü bozlub karye-i yukarusında iş bu mahalden kesre önüne sed ile ma'i mezkûru bu mahalden ihrac ve karşusunda bir cerine vasi' ile fazlasını merkûmeden Alo ve Derviş ve Emmi ve Bekir ve Derviş ve Malki zabt ve temlik ederek hizasında bulunan bina-i arsaları tarla ittihazla tütün vesaîr sebzevat ekib sak etmek bulunmuşlar ve el-yevm ma'i mezkûr ancak karye ahâlisine kifayet eder fazlası kalmadığı cihetle her gün fazla üzerine münaza'a vaki' olub ve ma'i mezkûr iş bu hadis olan mahallinde bırakûb terk olunsa iş bu merkûmeden Alo ve Derviş ve rüfekaları zabt edecekleri melhûz bulunmuş olduğundan suâl olunub ma'i

mezkûrun mecrası kadimisine i'adesi matlubumuzdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak onlar dahi cevablarında fi'l hakika ma'i mezkûr karyede bulunan ceşmeye kadar serab ve mecrası kadimesi olduğuna ikrar lakin ma'i mezbûr otuz beş seneden berû iş bu mahalden cereyan edûb karye ahâlisi ahz ve şurb ve hayvanatları saki ve tasarruf ettikten sonra fazlasından hazvasında bulunan iş bu tarlalarımızı sak etmekde bulunduğumuz hasebiyle mahalli kadimesine götürmeye hakları yokdur deyû def-û dahiye tasaddi etmişler ise de ma'i mezkûru keşf ve mûayene olundukda res menbadan gelub karye ortasında bulunduran Ceşmeye kadar atik ve kadim ve rabıtalı (…) serab ve mecrası kadimesi olduğu yirmi birden ziyade safra olunan mahallerden anlaşub ve karyenin yukarusunda serab mezkûr kesr olunub karşusunda birisine ve bir honi (?) ihdasla ma'i mezkûrun fazlasından hizasında vaki' kadimeden bina-i arsa olan kıt'a tarlalarını saki olmasın da oldukları görünmüş ol veçhle ma'i ma'i mezkûr otuz seneden mukâddem ceşme-i mezkûre cereyan edûb karye ahâlisine aid olduğu lede'l keşf zaher ve mütehâkkik olunduğu gibi Mardin ahâlisinden mesin ve ihtiyar ve ashab malûmatından El-Hac Salih bin Seyid İbrahim Kambur ve Seyid Mahmud bin Seyid Süleyman ve Avniye Kazası kurasından Şathı Karyesi ahâlisinden Osman bin Berusi ve Ali bin Hasan nâm kimesnelerin şehâdetleri sabît ve müsebbeyn bulunmuş olmağla mûcibince ma'i mezkûru mecrası kadimine i'ade olunmak üzere tarafeyn tef'im ve tenbih olunduğu Kâtip mûma ileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'â mürsel ümena-i şer'iyle ma'en mûruna mûma ileyhim tarafeyn hazır oldukları halde â'la vûku'a inbâ ve takrîr eyledikleri tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr. Fi 5 Rebiül Ahir sene 1289.

S.30/B.259

Satışın İptali

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin ahâlisinden Ali bin Abdulkadir medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde Ali bin Ahmed muvâcehesinde Ahmed bin Osman hazır olduğu halde da'va ve takrîr-i kelâm edûb bundan iki buçuk mah mukâddem merkûm Ahmed'in mülkü olub Nusaybin'de mevcûd bulunan on batman yapağı dört yüz on yedi guruşla iştira edûb mülk-ü müşteram iken

tarihinden on gün mukâddem merkûm Ahmed Eşbo merkûm Ali'ye bin iki yüz elli guruş benden habersiz bey' edûb ol dahi iştira etmişdi ancak tarihi (…) olan bey' mezkûr fasit olduğu cihetle yapağı mezkûrdan geriye bana teslime merkûm Ali'ye tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l inkar müdde-î merkûm Ali bin Abdulkadir eylediği tarihi evvel şer'â müddeâsını her biri ba mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüğü ihbar olunan Hızır bin Hacı Abdullah ve Ali bin El-Hac Receb nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbât etmeyin mûcibiyle bey'ü batının feshiyle yapağı mezkûru müşteri velî bulunan Ali bin Abdulkadir'e geri red ve teslim etmek üzere merkûm Ali'ye tenbih şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr fi'l yevmü'l sadîs mîn Rebi'ül Ahir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.30/B.260

At Satışı ve Geri Alımı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Barman Karyesi sâkinlerinden Selim ve Mustafa ve Mehmed ve Hasan ve Derviş Ağa medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i Mardin ahâlisinden Amusi veledi Hannâ Naze muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide müşâhede olunan bir res kır kısrak şer'â mülkümüz olub tarihinden üç buçuk mah mukâddem Fatma bint-i Mustafa Ağa nâm kadın bizden habersiz merkûm Amusi'me dört yüz guruş bey' edûb ol dahi fuzulen iştira ve vaz-ı yedd etmiş olmağla suâl olunub keffiyedle bizlere teslimi matlubumuzdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika kısrak mezkûr mezbûre Fatma Hatun'dan dört yüz guruşla iştira ve bi'l iştira şer'i vaz-ı yeddini ikrar lakin müdde-î merkûmun zevci muhârrer mülk müşteraları olduğunu malûmum değildir deyû inkar etmekle med'ûn merkûmun ber veçh-î muhârrer eyledikleri müddeâlarını her biri mahallinde ba mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydiğü ihbar olunan karye-i mezbûre ahâlisinden Yusuf bin Fettah ve diğer Yusuf bin İsa nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibiyle beyrü'l hüküm

kısrak mezkûrdan keffiyedle med'ûn mezbûrdân eda ve teslim merkûm Amusi tenbih olunduğu bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 6 Rebi'ül'âhir sene 1289.

S.29/B.261

Arapça Belge.

S.29/B.262

Borç Karşılığı Mülkü Rehin Alma ve Vekil Tayini

Ma'ruz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin'in Gölasiyan Mahallesinde sâkin Seyid Mahmud bin Molla Mehmed bin Hacı İbrahim El-Şafi medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûrede sâkin Hacı Şaban bin Hacı Ali muvâcehesinde yeddimde olub varaka-i sahîh üzerine muhârrer seksan dört senesi şehr-i şevvalü'l muazzamın on birinci günü tarihiyle mûvarrah bir kıt'a temessük mantûkınca zimmetinde semeni makbûzdan iki bin iki yüz kırk guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûru tarihi mezkûrden on mah kadar tacil ve imhâl eylediğimde ol dahi ba'de'l kabul müstakilâ mülkü olub Medrese Mahallesinde vaki' malûmü'l hudûd bir bab mülk menzilini meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde rehin ve ba'de'l tahliye bana teslim eylediğinde ben dahi ber veçh-î muhârrer irşad ve kabz ve kabul eylediğimde meblağ-ı mezkûru müddet mezkûre zarfında eda ve fekk-i rehin müesser olmaz ise semeni misliyle ahere bey' ve kabzı semene ve makbûzundan deyni mezkûru bana edaya tarafından akd rehinde meşrûd vekâlete mutlaka ile Hızır bin Mustafa nâm kimesne kabulüne mekarına vekîl nasb ve tayin etmişdi el halete hazihde müddet-i mehil mezkûr mûrur edûb medyûn merkûm Hacı Şaban hazır olub deyni mezkûru bana eda etmemekle suâl olunub menzil mezkûru bi hükmü'l rehn bey' ve semeninden deynim olan meblağ-ı mezkûru bana eda ve ifa merkûm Hacı Şaban tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında kazaya minval meşrûh üzere olduğuna (…) taife ve katiyen ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince menzil mersun mezkûru semeni misliyle ahere bey'ü ve semenden daîr merkûm Seyid Mahmud'un deyni olan meblağ-ı mezkûr iki bin iki yüz kırk guruş eda ve ifa etmek üzere merkûm Hacı Şaban iltizam olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur- u alilerine î'lâm olundu. Fi 3 Rebi'ül Ahir

sene 1289.

S.29/B.263

Vasi Tayini, Borç Davası ve Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin bin Ali bin Şeyho Ceva'nın verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Keti bint-i Abdullah ile sulbîye segîre kızı Dervişe li ebeveyn Emmi Zadeleri Şeyhmus bin Kalu bin Şenco ve Farisi bin Mehmed bin Şenco ve Mahmud bin Ahmed bin Şenco'ya münhâsıra olduğu halde bi'l ihbar inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra sagîre-i mezbûrenin sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına kabl'î şer'iden mensûb vasisi mezbûr Farisi ile zevce-i mezbûre Keti ve mezbûrân ve Şeyhmus ve Mahmud meclis-i şer'i şerifü'l enverde baîsü'l kitab Ahmed Bekir Zade Hacı Ali Bey mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize olduğu halde her biri bi'l asâle ve bi'l vesâye ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb mevrûsumuz müteveffâ-i mezbûr Hüseyin'in müsbet deyni kebiresi olmağla menkûl terekesi dûyuna vefâ etmeyûb akarı dahi bey'i şer'â olunub eda deyin olmak lazım geldiği ecilden müteveffâ-i mezbûrun terekesinden olub medîne-i mezbûre haricinde Vadiü's Seğ'i nâm mahalde vaki' bir tarafdan merkûm Farisi Şenco Kalo bağı ve bir tarafdan Hacı İsmed bağı ve bir tarafdan Celil ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd eşcarı müsemmere ve gayrı müsemmere ve mütenevvi'a ve üzüm ağaçları ve beyar tarlalar ile suli tarlalar ve ma'i cari ve taraba köşk iki buçuk sehîm şaiklerin şamil bir kıt'a bağı kabl'î şer'iden mezûn olduğu cihetle ma'rîfet-i münadi Sûk-ı Sûltanı ve mecmû-ı nas olan mahallerde iki mah mikdarından ve müzayede olunduğunda ra'bet nas-ı inkıtanda merkûm El-Hac Ali Bey üzerinde üç bin yirmi guruşdan karar müzade ile talibi aheri dahi zûhur etmeyûb ve bağ-ı mahdûd mezkûrun eşcarı ve arazinin el-yevm semeni ve bedeli mesele eydüği zeyli hüccetde muhârrerrü'l esami müslimin ihbarlarıyla mütehâkkik olmağla bağı mezkûru cümlete mayeşetimle ve yehuye tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile mûma ileyh Hacı Ali Bekir bi'l asâle ve bi'l vesâye üç bin yirmi guruş bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûrun defter-î kassâmına bin guruş mûma ileyh El-Hac Ğasi Bey

medyûndan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve müteveffâsı idhal ederek fi ma ba'de bağ-ı mahdûd mezkûr müşter-i mûma ileyhin mülkü müştera ve hakkı sarf ve mefûzu olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i bağı mezkûrun arazisi içün senedi me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l hamîs mîn şehr-î Rebi'ül Ahir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.29/B.264

Borç Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Camiü'l Kebir Mahallesinde sâkine zat-ı ma'rûfe ve Sadık bint-i Seyid Ali nâm Hatun medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde li ebeveyn biraderi Şeyhmus muvâcehe benim iş bu biraderim Şeyhmus'un zimmetinde ciheti deyni şer'iden bin iki yüz kuruş alacak hakkım olub ve edasına gaîbi anî'l meclis tüccardan El-Hac Yunus bin Molla Mehmed kefil olmağla meblağ-ı mezbûru medyûnum merkûm Şeyhmus'dan hala taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak meblağ-ı mezkûrun ciheti mezbûreden deyni olduğuna ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince meblağ-ı mezbûru merkûm Şeyhmus'dan tahsiliyle müdde-î mezbûre Sadık Hatun'a eda ve teslim iktiza eylediği bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Rebi'ül'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.28/B.265

Hisseye El Koyma

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Kıssis Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Musa veledi Toma'nın verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Verdi bint-i Feti ile li ebeveyn kız karındaşı Meryem bint-i Toma ve li ebeveyn emmisi Seci'ye münhâsıra olduğu inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra taht ve ümmü mezbûrân tarafından zikr-i âtî hususu da'va-ya vekîl müseccel şer'ileri Farisi bin Hızır meclis-i şer'ide zevce-i mezbûre Verdi

Hatun tarafından zikr-i âtî husumet ve red cevaba vekîl-i olduğu zat-ı mezbûre li Arifan Batris Şami ve Hannâ veledi Mûrur nâm kimesnelerin şehâdetleriyle sabît ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i lâhık olan Maksi Said veledi Malki El-Bam muvâcehesinde müteveffâ-i mezbûrun ber mûcib-i kassâm mevcud ve kabz olunan terekesinden müvekkilem mezbûrâna aid olan hissei malûmei irsiyesinden sekiz yüz guruş müvekkile-i zevce-i mezbûre Verdi Hatun'un zimmetinde geçirub müvekkillerim içün teslimeden imtina eder olmağla suâl olunub tahsili taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak vekîli merkûm Maksi Said dahi cevabında meblağ-ı mezkûr sekiz yüz guruş müvekkilesi zevce-i mezbûrenin zimmetinde olduğuna ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruş müvekkile-i zevce-i mezbûre Verdi Hatun tahsiliyle müvekkileden mezbûrân emmisi ve Meryem'e itası lazıma geldiği huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr. Fi 5 Rebi'ül'âhir sene 1289.

S.28/B.266

İzinsiz Atın Alımı ve Başkasına Satımı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Diyarbekir Sancağına tabi' Derik Kazası kurasından Telbesim Karyesi sâkinlerinden Yusuf bin Şeyhmus medîne-i Mardin mahallesinde meclis-i şer'imizde zikr-i âtî bir res reman kısrakının taya vaz-ı yedd olan Mardin ahâlisinden Berbercime Zade Mehmed Seyid bin Molla Salih muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide müşâhede olunan bir res kır tayı netaca mülküm olub tarihinden yirmi beş gün mukâddem karyemiz ahâlisinden Soto bin Hüseyin nâm kimesne benden habersiz götürüb esna-i rahta Mardin zabıt neferatından Mustafa oğlu Şeyhmus altı yüz guruş bey' olduğu ba'de'l iştira iş bu merkûm Mehmed Seyid'in dört yüz seksan üç guruş bey' edûb merkûm Mehmed Seyid dahi iştira etmişken bey' mezkûr fuzulen olduğu cihetle mezkûr tayımın merkûm Mehmed Seyid'den bi'l istikâk istirdât ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika iş bu mezkûr tay zabıt nefaratından mezbûr Şeyhmus'dan dört yüz seksan üç guruşla iştira edûb ba şer'â vaz-ı yeddini ikrar ancak müdde-î merkûm Yusuf'un ber veçhi muhârrer netaca müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm Yusuf ber

veçh-î muhârrer eylediği netaca müddeâsını her biri mahallinde ba varaka-i mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan Mahmud bin Ahmed ve Ömer bin Mehmed ve Mehmed bin İbrahim ve Ali bin Abdurrahman nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibiyle ba'de'l hüküm tay mezkûrden keffiyedle müdde-î merkûm Yusuf red ve teslim mezbûr Mehmed Seyid'e tenbih şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Rebi'ül'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.28/B.267

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Necmeddin Mahallesi ahâlisinden İbrahim Bey ve Mehmed Ali ibn-i İsmail Bey meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûrenin sükkanından ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Hoca Yusuf Bilal ile şer'iki Emsic veledi El-Kuvalmeşki (?) nâm kimesneler mahzârlarında cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb medîne-i mezbûrenin Bazaristan Kapusı kurbünde vaki' Derzi Çarşusı demekle ma'rûf olan çarşuda vaki' bir tarafdan mülkün Taz Baz mülkü ve bir tarafdan Bahi Hannâ Bergoz mülkü ve bir tarafdan Rücaniye Hamo şer'ikinin vakfı tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden ve müştereka mülk dükkanımızı cem'î tevâbih ve'l levâhık ve kâffe-i hukûk ve mürâfıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile bin beş yüz guruş merkûmân Hoca Yusuf ve Emsic'e bey' ve temlik ve teslim eylediğinde onlar dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettiklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruş tebdihi müşteriyan merkûmân yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz edecek ba'de'l yevm dükkan mahdûde-i mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb müşteriyan Hoca Yusuf ve Semci'nin mülk-ü müştera ve hakkı haricileri olmuşdur dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Rebi'ül'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.28/B.268

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin'de Babü'l Cedid Mahallesinde sâkin Halil bin Ali bin Molla Davud meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de mahalle-i mezbûrede sâkin Hüseyin bin Ali El-Suruc mahzârında ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin müstakilâ mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vaki' mezbûr Hüseyin'in mülk menzili havlusunda ka'în bir tarafdan merkûm Hüseyin'in havlusi ve diğer tarafı mezbûrun hanesi ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd tavandan bir oda li şamil bir bab mülk menzilimi bi'l cümlete mayeşetimle ve yehuye tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfsideden ari bey'ü bat sahîh şer'i ile iki yüz seksan guruş iş bu merkûm Hüseyin'e bey' ve teslim eylediğinde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabul ettikten sonra oda mezkûrenin semeni olan meblağ-ı mezkûr iki yüz seksan guruş müşteri merkûm Hüseyin yeddinde tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevmü'l odai mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Hüseyin'in mülk müştera ve hakk-ı sarfı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu. 12 Rebi'ül'âhir sene 1289.

S.27/B.269

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Cedid Mahallesinde sâkin Abdülaziz bin Seyid Mehmed El-Halef meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l ve't teşrif'de mahalle-i mezbûrede sâkin emmisi Halil bin Ali bin Molla Davud mahzârında ikrarat ve tasarurufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin yeddimde müstakilâ-i mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Esbu ve Şeyh Ahmed Zadelerin bahçeleri ve diğer tarafı Şeyh mûma ileyhin ceninesi ve bir tarafdan Cemo mülkü ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd ahşabdan bir oda derûnunda mûayyen su kuyusu ve avlusunda cenine ve incir ağaçları derûnunda diğer su kuyusu şamil bir bab mülk menzilim bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık ve kâffetü'l hukûk ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi ve şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile emmim merkûm Halil'e

dört yüz guruş bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr dört yüz guruş dahi müşteri merkûm Halil yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm menzil mahdûd mezkûrde benim veçh-î mîne'l vûcuh alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Halil'in mülk-ü müştera ve hakkı sarf harici olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs ışîrn mîn şehr-î Rebiü'l'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.27/B.270

Vasi Tayini ve Terekeden Borç Taksimi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin bin Ali bin Şeyhmus'un verâseti zevcii menkûhei metrûkesi Keti bint-i Abdullah ile sulbîye segîre kızı Dervişe ve li ebeveyn Emmi Zadelerin Farisi bin Mehmed ve Şeyhmus bin Kablo ve Mahmud bin Ahmed nâm kimesnelere münhâsıra olduğu bi'l ihbar inde'l şer'i zahir ve mütehâkkik olduktan sonra müteveffâ-i mezbûrun varislerinden Kazzaz Hüseyin bin Molla Şeymus medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'imizde müteveffâ-i mezbûrun tereke- i vakiyesine vaz-ı yeddleri mütehâkkik olan segîre-i mezbûrenin vasisi mezbûr Farisi ile diğer verâsei mezbûreden Keti ve Farisi ve Mahmud ve Şeyhmus muvâcehelerinde müteveffâ-i mezbûr Hasan bin Ali bin Şeyho hayatında zimmetinde semeni meblağ-ı makbûzundan ba sened yüz doksan guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûru bana kable'l ifa ve'l eda vefât etmekle meblağ-ı mezkûr yüz doksan guruş müteveffâ-i mezbûrun terekei vafiyesinden bana eda ve teslim verâsei asil ve vasi mezbûreden kab'l şer'iden tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak vasi asil verâsei mezbûreden dahi cevabında mevrûsları müteveffâ-i mezbûrun ber veçh-î muhârrer terekei vafiyesine bi'l verâse ve bi'l vesâye ve bi'l asâle vaz-ı yeddlerini ikrar ve ve tu'a itiraf edûb lakin müdde-î mezbûrun ma'âda müddeâsını inkar etmeleriyle müdde-î mezbûr Hasan ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahallinde ba mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan Kasab

Ali bin Davud ve Abdulkadir bin Seyid Ali nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibiyle ba'de'l hüküm meblağ-ı mezkûr yüz doksan guruş müteveffâ-i mezbûrun tereke-i vafiyesinden müdde-î merkûm Hasan eda ve teslim verâsei mezbûrun Keti ve Farisi ve Şeyho ve Mahmud'a tenbih şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 5 Rebiü'l'âhir sene 289.

S.27/B.271

Vasi Tayini ve Borç Taksimi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin bin Ali bin Şeyho Kablo'nun verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Keti bint-i Abdullah ile sulbîye segîrin kızı Dervişe ve li ebeveyn Emmi Zadeleri Şeyhmus bin Kablo ve Farisi bin Mehmed bin Şenbo ve Mahmud bin Şenbo'ya münhâsıra olduğu bi'l ihbar inde'l şer'i zaher mütehâkkik olduktan sonra mahalle-i mezbûreden sâkine Sabah bint-i Eyüp nâm Hatun medîne-i mezbûre mahkemesi meclis-i şer'imizde müteveffâ-i mezbûrun terekei vafiyesine vaz-ı yeddleri mütehâkkik olan segîre-i mezbûrenin vasisi mezbûr Farisi ile diğer veresei mezbûrun muvâcehelerinde müteveffâ-i mezbûr Hasan bin Ali Şenbo hayatında zimmetinde ciheti deyni şer'iden ba sened bin dokuz yüz guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûru bana kable'l eda ve'l ifa vefât etmeyin meblağ-ı mezkûr bin dokuz yüz guruş müteveffâ-i mezbûrun terekei vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime verâsei asil ve vasi mezbûrdan Keti ve Farisi ve Şeyho ve Mahmud'a nakl'i şer'iden tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak asil ve vasisi verâsei mezbûrun dahi cevabında mevrûsları müteveffâ- i mezbûrun ber veçh-î muhârrer terekei vafiyesine bi'l verâse ve bi'l vesâye ve bi'l asâle vaz-ı yeddlerini taw'en ikrar ve itiraf edûb müdde-î mezbûrun ma'âda müddeâsını inkar etmeleriyle müdde-î mezbûre Sabah Hatun ber veçh-î muhârerr eylediği müddeâsını her biri mahallinde ba mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan Abdulkadir bin Hacı Abdi ve Davud bin Şeyhmus nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibince meblağ-ı merkûm bin dokuz yüz guruş

bi'l verâse ve bi'l vesâye ve bi'l asâle vaz-ı yedd oldukları müteveffâ-i mezbûrun terekei vafiyesinden müdde-î mezbûre Sabah Hatun eda ve teslim verâsei mezbûrden tenbih şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 7 Rebiü'l'âhir sene 1289.

S.27/B.272

Mihr-i Muaccel ve Kocalık Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Reşmil Karyesinde sâkine zat-ı ta'rîf şer'imizden Hüsne bint-i Mahmud nâm Hatun medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'imizde hala zevci dahli olub karye-i mezkûre ahâlisinden Mahmud bin Şemdin muvâcehesinde mezbûr Mahmud iki yüz guruş mihr-i muâccel tesmîyeleriyle zevci dahlim olub mihr-i muâccel mezkûrumu dahi istifa etmememle lakin zevcem merkûm Mahmud beni türbe-i mezkûrede vaki' baba ve anası ile ma'â iskân ettürdüğünden ma'âda hukûk zevciyete riâyat etmeyûb hilaf-ı şer'i şerif tekdir ve rencide hali olmamağla suâl olunub ben hilaf şer'i şerif tekdir ve rencide etmeyûb hukûk-u zevciyete müraat ederek ahlak ve mürâfıkı başka münasib aher menzilden iskân ettirmek ve kudret ve mertebesi üzerime infak ve deyni iksa etmek üzere zevcim merkûm Mahmud'a tenbih olunmak matlubumdur deyû da'va ederek ol dahi cevabında ber veçh-î muhârrer zevce-i medhûl behası olduğu tasdik ve fi ma ba'de kendüsü hilaf şer'i şerif tekdir ve rencide babası Memo iskân ettirmeyûb başka münasib aher menzile ihrac ve kudreti mertebesi infak ve iksaya taâhhüd edûb hazıran ba meclis Hacı Hüseyin (…) ve Davud bin Bekir ve Şemdin bin Bekir nâm kimesneler kefalet göstermiş olmağın mûcibince zevce-i mezbûre dahi zevci mersûm itaat ve inkiyad etmek üzere tenbih olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 16 Rebiü'l'âhir sene 1289.

S.26/B.273

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Sor Mahallesi sâkinlerinden Molla Ömer bin Emin El-Kettan meclis-i şer'imizde baîsü'l kitab Mahdumi

Abdulkadir mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin ba hüccet taksim yeddimde müstakilâ mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan tüccar Şenbo mülk ve etrafı selâsesi tarîk ile mahdûd beş yüz yetmiş altı sehîmden ibaret olunan bir bab haneden malik olduğum tahtâni iki maslabalı manzara ve dahilinde kiler ve ahûrun üçer bağları ve iki buçuk arşun havludan ve matbah üzerine hak karar ümenami şamil hissei mûayyenei mefsûmu tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfsideden ari bey'ü bat sahîh şer'i ile oğlum mezbûr Abdülkadir'e bin beş yüz guruş bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruş dahi müşteri-i merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm hissei mezbûrei mezkûrede benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb oğlum mezbûr Abdülkadir'in mülk-ü müştera ve hakkı sarfı olmuşdur ka misale malik ve mutassarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't- taleb ketb. olundu fi yevmü'l sadîsi ışrîn mîn şehr-î Rebi'ül'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.26/B.274

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Mansuri Karyesinde sâkin Şeyho bin Ali Nekşo nâm kimesnenin tarafından zikr-i âtî ikrara vekîl müseccel-i şer'isi oğlu Mahmud meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezkûre ahâlisinden Hacı Farisi Ağa ibn-i El-Hac Abdülkerim mahzârında bi'l vekâle ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb medîne-i mezbûre haricinde bağ-ı ğara ve edasında vaki' bir tarafdan Şeyho bin Ali Nekşo bağı ve bir tarafdan tarik ve tarafeyni Hacı Farisi Ağa'nın bahçesiyle mahdûd bir kıt'a hal-i tarla bundan akdem merkûm Hacı Farisi Ağa'nın mülk ve tahtı tasarrufunda olduğu halde kürümü garsi etmek üzere müvekkilem babam mezbûre verûb ol dahi yeddinde ahz ve gars edûb el-hâlete hazihin hadi kemale ve as'l ve beş yüz guruş kürümü bağ olduğunda bağ-ı mezkûrun bi'l cümletü'l hudûda nısfı şaiki müvekkilem babam Şeyho'nun mülkü ve diğer nısfı şaiki merkûm Hacı Farisi'n mülkiyedidir benimle müvekkilem babam mezbûr Şeyho'nun bağ-ı mezkûrun nısfı şaikinde asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb mûma ileyh El-Hac

Farisi Ağa'nın mülk-ü harici kalmışdır dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Rebiü'l Ahir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.26/B.275

Mülk Paylaşımı

Kesik Belge

Nâm kadun ile babası Hannâ Tori münasefette müştereken bir bab mülk menzilin keşf ve taksîmi içün mahkeme-i şer'iyeden katib mahsûsu götürülüb Mimaran ve ehli hibre huzûrlarında keşf ve mûayene olunduk da ber veçhle kısmet-i şer'iyeli kabil olmadığı tebeyyün ve tahâkkuk etmiş bi'l teraz-i taksîmi mümkün ise de tarafeyn birbiriyle razı olub olmadıklarından menzil mezkûru beyinlerinde a'la hale münasafta meşarı müşterin bırakılmak üzere tarafına tenbih şer'i olunduğu beyâna babında ferman. Fi 19 Rebiü'l'âhir sene 1289.

S.26/B.276

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin'in Babü'l Sor Mahallesinde sâkin Mahmud bin Şeyho Ali Nefşo meclis-i şer'i şer'ifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşriflerinde medîne-i mezbûrenin Şehidiye Mahallesinde sâkin Hacı Farisi bin Hacı Abdülkerim mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb medîne-i mezbûre haricinde Bağ-ı Ğara Vadisi'nde mûma ileyh Hacı Farisi'n cevizat bahçesi itsalinde vaki' bir tarafdan tarîk ve üç tarafı merkûm Hacı Farisi'n bahçesiyle mahdûd bir kıt'a hal-i tarla bundan akdem merkûm Hacı Farisi'n mülk ve tahtı tasarrufunda olduğu halde münasefette kürümü ğars etmek üzere bana verûb ben dahi ahz ve bin kürüm mikdarı ğars edub hadd-i kemalete ve as'l olduğunda el-hâlete hazihin bağ-ı mahdûd mezkûrun nısfı şaiki benim ve diğer nısfı şaiki merkûm Hacı Farisi'n mülküyedidir benim nısfı mezkûrede cihetle mîne'l vûcuh alaka ve medhalim kalmayûb mûma ileyhin mülk-ü harici kalmışdır dedikde mûma ileyh Hacı Farisi dahi hakkı merkûm Mahmud'un hemadar (?) olan cem'î kelimatı meşrûhesi tasdik ve şifâhen ve vicâhen tahâkkuk etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Rebiü'l'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.26/B.277

Borç Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Kesik Belge

Terekesi müstefrika olub bundan akdem vefât eden Mehmed Reşid bin Bekir Ağa’nın dâ‘înleri İbrahim Bey ve Kazzaz Hasan ve Amusi Kara Güle nâm kimesneler meclis-i şer’ide müteveffâ-i merkûmun medyûnu Abdurrahman sulbî muvâcehesinde medyûnumuz müteveffâ-i merkûm Mehmed Reşid mûma ileyh Abdurrahman Çelebi’nin zimmetinde olan dört yüz guruş alacak ğaramete (?) beynimizde taksîm olunmak üzere bize a’id olmağla meblağ-ı mezkûrun iki yüz guruşunu rızamızla mûma ileyhine terk ve teberrû ve kalan yüz elli guruş mûma ileyh Abdurrahman Çelebi’den taksili matlubumdur deyû da’va ettiklerinde ol dahi meblağ-ı baki mezkûr yüz elli guruş deyni olduğunu ikrar ve edasında taâhhud eylediği huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 9 Rebiü’l’âhir sene 89.

S.26/B.278

Borç Karşılığında Mülkü Rehin Alma

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin’in Gölasiyan Mahallesinde sâkine Nevile bint-i El-Hac İsmail nâm Hatun tarafından zikr-i âtî husûsu da’va-ya vekîl müseccel şer’isi Molla Yusuf El-Cabi bin Seyid Mehmed medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer’imizde mahalle-i mezbûrede sâkin Mehmed Salih bin El-Seyid Mustafa Yeko muvâcehesinde bi’l vekâle da’va ve takrîr-i kelâmında müvekkilem mezbûre Nevile Hatun’un yeddinde olub varakai sahîh üzerine muhârrer seksan sekiz senesi Saferü’l Hayrın on dokuzuncu günü tarihiyle müverreh bir kıt’a sened mantukınca zimmetinde semeni meblağ-ı mevrûsundan bin guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûru tarihi mezkûrden bir sene tamamına değin tecil ve’l hal eylediğinde ol dahi ba’de’l makbûl müstakilâ mülkü olub mahalle-i mezkûrede vaki’ bir tarafdan müvekkilemin mülkü ve bir tarafdan Abdullah Azmi mülkü ve bir tarafdan kale altında olan harabeler ve tarafı rabî’i tarîk-i âmme ile mahdûd ve malûmü’l müştemilât bir

bab mülk menzilini meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde rehin ve ba'de'l tamamla müvekkilem mezbûre Nevile Hatun'a teslim eylediğinde müvekkilem dahi ber veçh-î muhârrer olunan ve teslim ve kabz ve kabul edûb ve ol veçhle şimdiye değin taht rehininde olduğu halde müddet mehil mezkûr mûrur edûb medyûn merkûm Mehmed Salih deyni mezkûru müvekkilem mezbûreye eda ve ifa etmemiş olmağla suâl olunub menzili mezkûru bi hükmü'l rehin bey' ve semeninden müvekkilem deyni olan meblağ-ı mezkûru eda ve ifa merkûm Mehmed Salih'a tenbih olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında kaziyei minval meşrûh üzere olduğunu bit tamam ha taife ve kati'en ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince menzil merhûn mezkûru semeni misliyle ahere bey' ve semeninden dâ'înei müvekkile-i merkûm Nevile Hatun'un deyni olan meblağ-ı mezkûr bin guruş eda ve ifa etmek üzere merkûm Mehmed Salih elzem olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 9 Rebiü'l'âhir sene 289.

S.25/B.279

Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin bin Şeyho Halo'nun vereseleri ve segîre kızı Dervişe'nin vasisi Emmi Zade Farisi bin Mehmed vesâyete tahâkkukundan sonra müteveffâ-i mezbûrun ve dâ'înlerinden Sofi Hasan El-Battal medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde vasi mezbûr Farisi muvâcehesinde müteveffâ-i mezbûr Hüseyin zimmetinde semeni meblağ-ı makbûzundan yüz kırk yedi guruş alacak hakkı olduğu da'va ve vasi merkûm inkar etmekle müdde-î merkûm Sofi Hasan eylediği da'va ise her biri mahallinde ledde'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan Mustafa bin El-Hac Salih ve Farisi Kablo nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibiyle ba'de'l hüküm meblağ-ı mezkûr yüz kırk yedi guruş müteveffâ-i mezbûrun terekesinden edasıyla vasi merkûm Farisi tenbih olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 5 Rebiü'l'âhir sene 289.

S.25/B.280

Borç Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin’in Şehidiye Mahallesinde sâkin Bakkal Ahmed bin Esad medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer’imizde bundan akdem vefât eden Hüseyin Aliye Şeyho Kablo’nun sulbîye segîre kızı Dervişe’nin vasisi Emmi Zade Farisi bin Mehmed muvâcehesinde müteveffâ-i mezbûrun zimmetinde olub kable’l istifâi vefâtı vaki’ olmağla alacağı olana yüz guruş müteveffâ-i merkûmun tereke-i vafiyesine vaz-ı yedd olana vasi merkûm Farisi’den da’va merkûm Farisi inkar etmekle müdde-î merkûm Bakkal Ahmed eylediği da’va meşrûhesine her biri ba varaka mestûre sera ve ba’de alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlü’ş şehâde eydüği ihbar olunan Mehmed Efendi ibn-i Hacı Halil ve Mehmed Emin bin Molla Mehmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi’l muvâcehe ber nehc-î şer’i ba’de’l isbât ve’l hâlef mûcibince ba’de’l hüküm meblağ-ı mezkûr yüz guruş müteveffâ-i merkûmun terekei vafiyesine müdde-î merkûm Ahmed’e edasıyla vasi merkûm Farisi tenbih şer’i olunduğu huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 5 Rebiü’l’âhir sene 1289.

S.25/B.281

Vasi Tayini, Malın Hıfz Edilmesi ve Nafaka Talebi

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ahmed bin Yusuf El-Akreb’in sulbî sagîr oğlu Mehmed Ali ve sulbîye segîrin kızı Meryem’in anaları olub mahmudetû’l hal eydüği zeyli hüccetde muhârrerü’l esami müsliman ihbarlarıyla mütehâkkik olan baîsü’l kitab Rukiye bint-i Molla Mehmed nâm Hatun hükm-ü mevki’ Sadr-i Kitab Refi’ Kadre Molla El-Vahhab Efendi Hazretleri segîran mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedarlarına değin babaları müteveffâ-i mezbûrdan müntâkil mallarını hıfz ve tesvîyei kabl’î şer’iden veçh-î nasb ve tayin buyurdukda ol dahi ber veçh-î muhârrer kabul ve vesâyet mezkûrenin hidmet lazımesini kemaniği edaya taâhhud ve elzem ettikten sonra vasiyei merkûmenin talebiyle hükmü hasmı mûma ileyh Hazretleri dahi segîran mezbûrenin ber veçh-î mabeyn babaları müteveffâ-i merkûmeden müntâkil mallarından iş bu tarihi kitabdan beher mah

on beş guruş nafaka ve kisve baha vesair levazım zarûriyelerine harcı ve sarf etmek üzere farz ve takrîr buyurub meblağ-ı mefrûzu mezkûr segîran mezbûrân Mehmed Ali ve mersumenin nafaka ve kisve baha vesaîr mesarrefat zarûriyelerine harç-ı ve sarfa ve vakti halinde istidanaya ve lede'l tasfir segîran mezbûrânın malına rûcua ve vasiye-i mezbûre Rukiye Hatun'a izin vermeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l ışrîn mîn şehr-î Rebiü'l'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.25/B.282

Vekil Tayini

Medîne-i Diyarbekir ahâlisinden olub medîne-i Mardin'in Tekye Mahallesinde sâkine zatları Mehmed Said bin Molla Kasım ve Mehmed Efendi ibn-i Abdurrahman ta'rîfleriyle ma'rûfeler olan Zeyba ve Emine Hatunlar El-bint- i Mehmed Ağa ibn-i Abdullah meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de li ebeveyn kız karundaşları Esma Hatun mahzârında cem'î mûrurlarında mîn kûlli'l vûcuh ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize olduğu halde her biri ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb medîne-i Diyarbekir'de Hasırlı Mahallesinde vaki' bir tarafdan Cerhin ve Ali Ömer Ağa ve bir tarafdan boyacı ve bir tarafdan yumurtacı oğlu Mehmed Efendi menzilleri ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd malûmü'l keyl ve'l mesaha bir bab mülk harabe arsasında iş bu hemşiremiz mezbûre Esma Hatunla ma'ân ve müştereken malik olduğumuz sülüs şaikini bey' ve kabz semene ve makbûzundan hisseleri bize irsal ve ilsale ve hususu mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan kız karındaşımız mezbûre Esma Hatun'a vekâleti âmmei mutlakai sahîhei şer'i ile vekîl-i ve naibe-i menab nasb ve tayin eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer vekâlet mezkûre li kabul ve hidmet lazımesini kemaniği edaya taâhhud iltizam etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebiü'l'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.25/B.283

Mülke El Koyma Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Barman Karyesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden A'işe bint-i Davud bin

Şemdin nâm Hatun'un verâseti zevci Hasan bin hükm-ü sadri sagîr oğulları Ahmed ve Ali ve Yusuf ve Süleyman münhasıra olduğu tahâkkukundan sonra sîgar mezbûrunun vasi ve velîleri babaları merkûm Hasan meclis-i şer'ide müteveffiye-i mezbûre li ebeveyn biraderi olub karye-i mezbûrede sâkin Şemdin bin el-mezbûr eda muvâcehesinde müteveffiye-i mezbûrenin babasından müntâkil yed ve tahtı tasarrufunda olub karye-i mezbûre sûdurunda vaki' bir tarafdan Hüseyin Ceki tarlaları ve bir tarafdan cem ve tarafı rabî'i müsbed ile mahdûd bir kıt'a ki ve yine bir tarafdan Ali bin Şemdin ve bir tarafdan Hacı Mehmed bin Eyub tarlaları ve bir tarafdan cem ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a ki cem'an iki kıt'a suli tarlalarıyla yüz guruş nakden akçesini merkûm Şemdin Bakiy müsevveh şer'i zabt etmiş olmağla suâl olunub keffiyedle bi'l cümle sîgar merkûmeden içün bana teslimi matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında ol dahi kaziye-i ber minval-i meşrûh olduğunu bi tamam ha taife ve katiyen ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince mezkûr iki kıt'a tarlalar ile meblağ-ı mezkûr yüz guruş müdde-î vasi ve velî ve esbel merkûm Hasana red ve teslim merkûm Şemdin elzem olduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr. Fi 23 Rebiü'l'âhir sene 1289.

S.24/B.284

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin'in Kıssis Mahallesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milleti'nden Yusuf veledi Cerci Kalyoncu nâm kimesne nefsinden bi'l asâlete ve anası Verdi bint-i Batris Malo ile hemşireleri Heyli Terzu Velusi nâm Hatunlar taraflarından zikr-i âtî bey' ve kabzı semene vekîlleri olduğu zat-ı mezbûrât-ı arifan ve her biri mahallinde ba mestûre lede'l tezkiye ad'l ve makûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan Amusi veledi Yusuf Akreb'in ve Semci veledi Ferso Hancı nâm kimesnelerin şehâdetleriyle sabît ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i lâhık olmağla bi'l vekâle meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de mahalle-i mezbûrede sâkin teb'aa-i mûşarül ileyhanın Katolik Milletinden Cuci Hudu veledi İlya Salbo mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin mahalle-i mezbûrenin ihtiyar meclisi tarafından verilen meşhûr âmme ve haber mantukınca benimle müvekkilem mezbûrânın müstakilâ mülk mevrûsumuz mahalle-i mezbûrede vaki' bir

tarafdan Taz Baz ve bir tarafdan Kesi Mihail bin Hanoş ve bir tarafdan Semci Batana ve tarafı rabî'i Mimar Başı Cerco menzilleriyle mahdûd ve tamamı tarîk-i müntehi üç sekûli hücre derûnunda kiler ve altında zer zemin ve bir maslabalı manzara derûnundada kiler ve bir ahûr ve eyvân ve havlu ve matbah ve iki su kuyusu ve memşa ve destani kapu ve müştemilât mezkûreden harici üç maslabalı meclis ve dahilinde tabaka ve küçük oda ve matbah ve memşa ve havli ve zokak kapusını şamil bir bab mülk menzilimin bi'l cümletü''l tevâbih ve'l levâhık ve kâffetü'l hukûk ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile on üç bin dokuz yüz altmış guruş iş bu merkûm Sado'ya bi'l asâle ve bi'l vekâle bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on üç bin dokuz yüz altmış guruş dahi müşter-i merkûm Sado'dan tamamen ve kamilen bana def ve teslim edûb ben dahi bi'l asâle ve bi'l vekâle yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm benimle müvekkilelerim mezbûrânın menzil mezkûrde veçhle mîne'l vûcuhun alaka ve medhalimiz kalmayûb merkûm Sado'nun mülk müştera ve hakkı harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't- taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebiü'l'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.24/B.285

Vasi Devir Hükmü

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Tezyan Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in sulbîye segîre kızı Halime ile diğer sulbî oğlu Yusuf'un tesvîye-i umûruna ba hüccet şer'i vasi mensubu Süleyman bin Hacı Davud üzerine kabl'î şer'i şer'ifinden bir utemet kimesne nazır nasb ve tayin olunmak sagîran mezbûrânın haklarında veçhle vaki' olmağla baîsü'l kitab sagîrin mezbûre Halime'nin velîsi Süleyman bin Bekir on seneden berû istikamet ile ma'rûf ve diyanet ile mevsûf olduğu hatime-i kitabda keşide-i taattur mestûr kılınan müslimin ihbarlarıyla inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olmağın hükm-ü mevki' Sadr-i Vefkûllah'u Teâl'â Sebilü'l Sevab Efendi Hazretleri merkûm Süleyman'a vasi mezbûr diğer Süleyman üzerine ber veçh-î hasbi nazır nasb ve

tayin ve vasi hazır mûma ileyhin ma'rîfet-i olmaksızın ömrü hayatında bir emre mubaşeret etmemek üzere tenbih buyurub merkûm Süleyman dahi ber veçh-î muhârrer nezaret mezkûre li kabul ve hidmet lazımesini kemaniği edaya taâhhud ve iltizam etmeyin ma vaki' bi'l istifâ-i sabît ve î'mlâ olundu fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebiü'l'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.24/B.286

Berdel

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Celileyn Karyesi ahâlisinden Ömer bin Mustafa medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'imizde karye-i mezbûrede sâkine zatı Abdurrahim Efendi ibn-i Ali Efendi ve Semci bin Hızır nâm kimesneler ma'rîfetleriyle ma'rûfe-i Zeliha bint-i Mehmed nâm Hatun babası Mehmed bin Süleyman hazır olduğu halde muvâcehesinde tarihi î'lâmdan on üç sene mukâddem iş bu merkûm Zeliha Hatun sagîrin olduğu halde babası iş bu hazır merkûm Mehmed emmisi Hüseyin bin Resul'un oğlu Resule hemşirem gaîbe-i anî'l meclis Halo nâm Hatuna vermek üzere bi'l velâye ve batrikü'l iş'ar inkahı ve tevezzüc edûb tebdihi aklî ve balî' olduğum halde tenkih ve tezevvüc ve kabul edûb ol veçhle mezbûre Zeliha Hatun benim zevcei menkûhei gayrı medhûl baham olmuşken tarihinden bu ana değin bana inkıyad ve nefsini teslimeden imtinah etmekle suâl olunub nefsini bana teslim ve inkiyad etmek üzere Zeliha Hatun tenbih olunmak mûradımdır deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında tarihi mezkûrde sagîrin olduğum halde velî mücberim iş bu babası Mehmed'in izni ve icazeti olmaksızın emmisi Hüseyin iş bu müdde-î merkûm Ömer'in kız karındaşı gaîbei anî'l meclis Halo nâm Hatuna oğlu Resul'e almak ve beni müdde-î merkûm Ömer'e vermek üzere bit tarikü'l şûgar fuzulen inkahı eylediğini mesmû'um olub lakin balî'a olduğum anda bana nikahı mezkûr ise kabul etmeyûb red etmişim deyû babası merkûm Mehmed'in inkahını babasıyla kûlliyen inkar etmeleriyle müdde-î merkûm Ömer'den ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını mütabık beyine taleb olundukda ve lede'l istimhâl ve'l imhâl müddet mehal şer'i mûrur edûb istiyanı beyineden izharı acz ederek

talebiyle mezbûre Zeliha Hatun'a bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i tahlif olunmağın mûcibiyle müdde-î merkûm Ömer salifü'l beyân zevciyet da'vasıyla mezbûre Zeliha Hatun'a bil'â beyine muarrazâdan men' olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu. Fi 25 Rebiü'l'âhir sene 1289.

S.24/B.287

Kayıp At Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Deyrû'l Zor Sancağına tabi' Hamdani Urbani Aşiretinden Casım bin Mehmed El-Havas nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûreye tabi' Ömergan Nahiyesi kurasından Köd Karyesinde sâkin Hüseyin Ağa ibn-i Mehmed Ağa muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide mûayene olunan bir res doru kısrak netaca mülküm olub tarihinden bir sene mukâddem Millili Nahiyesi'nin Ağası Şeyhmus Ağa yeddinden bi gayrı hak gasb edûb iş bu merkûm Hüseyin Ağaya vermiş el-hâlete hazihin mezkûr kısrakımı merkûm Hüseyin Ağanın yeddinde bulmamla bi'l istimkâk taleb ederim deyû bundan akdem merkûm Hüseyin Ağanın inkarına mekarın da'va etmişdim mîne'l yedd-i hüküm da'va mezkûre medîne-i müslimûn müslihûn tavassutlarıyla ile bin guruşla razı olub müsalaha olduğumun olduğumda ba'de'l kabul bedeli sahî mezkûr olan bin guruşa iş bu tarihinden on güne değin edasına taâhhud edûb kefil idade etmiş ben dahi ol veçhle razı olmamla husûsu mezbûre mütalakâ-i âmme-i da'vadan merkûm Hüseyin Ağa'nın zimmetini kabulünu havi ibra eyledim dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 5 Rebiü'l'âhir sene 1289.

S.23/B.288

Vasi Tayini ve Malın Hıfz Edilmesi

Medîne-i Mardin'in Cami'ül Kebir Mahallesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden iken bundan akdem fevt olan Maksi Mihail veledi Cebrail Eçadan sulbî sagîr oğlu Emsic ve sulbîye segîre kızları Rahine ve Ferdo'nun babaları müteveffâ-i merkûmeden müntakil emvallerini hıfz ve tesvîyei umûrlarına kabl'î şer'â yeddine bir vasi nasb ve tayin olunmak ilham ve elzem olduğu ecelden sîgar mezbûrunun li evebeyn emmileri olub her veçhle

umûr vasiyetini ru'îyete kadar eydüği bi'l ihbar mütehâkkik olan iş bu baîsü'l kitab Said bin El-mezbûr Cebrail nâm kimesne li hükmü hasmı mevkuf' Sadr-i Kitab Tubele ve Hasnab Efendi Hazretleri sîgar mezbûrun vakt-i rüşd ve sedarlarına değin babaları müteveffâ-i mezbûr Maksi Mihail'den müntâkil mallarını hıfz ve tesvîyei umurlarına vasi nasb ve tayin buyurdukda ol dahi ber veçh-î muhârrer vesâyet mezkûre kabul ve hidmet lazımesini kemaniği edaya taâhhud etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebiü'l'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.23/B.289

Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Şehidiye Mahallesinde sâkin Süleyman Efendi ibn-i Şeyh Ahmed medîne-i mezbûre mahallesinde meclis-i şer'imizde Mütevelli Zade Ahmed Efendi ibn-i Hacı Salih Efendi muvâcehesinde iş bu mûma ileyh Ahmed Efendi zimmetinde ba sened alacağım olan iki bin üç yüz guruşdan ba'de kûlli hesabının yüz seksan dört buçuk guruş alacağım hakkım kalub meblağ-ı mezkûrun seksan dört buçuk guruş rızam ile ile mûma ileyh (…) ve tenzil edub bakisi olan bin yüz guruş mûma ileyh Ahmed Efendiden tahsili taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında meblağ-ı baki mezkûr bin yüz guruş sahîha deyni olduğunu ikrar ve iş bu tarihden dört maha değin edasına istimhâl edûb ol dahi imhâl eylediği tescil ve huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi Gurre-i Cemaziyel Evvel sene 1289.

S.23/B.290

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkin Mehmed Efendi ibn-i Molla Halil nâm kimesne meclis-i şer'i şer'ifü'l enverde yine medîne-i mezbûre ahâlisinden Hacı Köz Zade Hüseyin ve Abdulkadir Ağalar mahzârlarına ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin mülk ve hakkım olub medîne-i mezbûre tabi' Avniye Kazası'na mûzaf Gurs

Usta Karyesinde ka'în olan ve (…) yedd demekle bir tarafdan müşteriyan mûma ileyha bahçesi ve üç taraflarından Hasan bin Mehmed Said bahçesiyle mahdûd bir kıt'a üzüm bağının eşcarı müsemmere ve gayrı müsemmere vesaîr emlaki tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari altı yüz guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î lâhıkıyla teslim ve onlar dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz kabul ettikten sonra yeri dahi ba izni hesab arazi mûma ileyha Hüseyin ve Abdulkadir'e elli guruş bedel tesmîyesiyle fera' ve teveffüz ol dahi teferru' teffiz ve kabul edûb semeni ve bedeli cem'an altı yüz elli guruş müşteriyan mûma aileyhumadan tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim fi ma ba'de bağı mezkûrde benim asla ve kata alaka ve medhalim kalmayûb müşteriyan mûma ileyhanın mülk müşterası ve hakkı sarihi mefûzları olmuşdur gıbbe't tasdikü'l muteberü'l şer'i yeri içün her halde nizam mehasini intizam seniyesine teffika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu. Fi 29 Rebiü'l'âhir sene 1289.

S.23/B.291

Mal-Mülk Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Kabala Karyesinde sâkin Şeyhmus bin İbrahim bin Halil liva-ı mezbûr meclis-i temyiz hukûkunda makûd ve meclis-i şer'imizde Tabu Kâtibi Abdulkadir Efendi ibn-i Hafız Süleyman Efendi hazır olduğu halde karye-i mezbûre sâkinlerinden Esad ve Mahmud ve Ahmed ve Yusuf ve Osman olan Halil muvâcehelerinde tarihinden yirmi beş sene mukâddem ben ve biraderim Halil ile müşterek halde bir olduğumuz esnada karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Abdurraman bin Hacı Salih tarlası ve bir tarafdan Ahmed Feyzi bahçesi ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd Cerne bahçesi demekle ma'rûf bir kıt'a ve yine karye-i mezbûrde vaki' bir tarafdan Receb oğulların meşhûr vakfı ve bir tarafdan dere ve tarafeyni Remin bin Ahmed bahçesiyle mahdûd bir ve ilticar bahçesi demekle ma'rûf bir kıt'a ki cem'an iki kıt'a suli bahçe ile kezalik karye-i mezbûre akarında ka'în bir tarafdan Derviş Ali tarlası ve bir tarafdan Abdullah bin Mustafa tarlası ve bir tarafdan dere ve tarafı rabî'i cebel ile mahdûd arzü'l deha demekle ma'rûf

bir kıt'a susuz tarlası evvel tarihde on bin üç yüz guruşla müştereken iştira vaz-ı yeddine birlikte tasarruf ettiğimizden sonra babamız İbrahim bin Halil'den müntakil olub kezalik karye-i mezbûrede vaki' bir tarafdan cebel ve bir tarafdan tüccar bahçesi ve bir tarafdan dere ve tarafı rabî'i Necmi Zade İsmail Efendi'nin vereseleri bahçeleriyle mahdûd bir kıt'a vakıf bahçeden a'id olan beş sehîmden bir sehmî şaiki ve yine karye-i mezbûre hudûdunda ka'în bir tarafdan Keri Susi ve bir tarafdan Ahmed Ali Seyro ve bir tarafdan vakıf mezkûr ve tarafı rabî'i Hacı Mehmed bin Hacı Kasım Efendi mülküyle mahdûd ve incir ve belut ağaçları şamil arzü'l müşâhede demekle ma'rûf bir kıt'a susuz mehal ile marü'l beyân müştereken iştira eylediğimiz akarat ile birleştirilub tarihinden on altı sene mukâddem beynimizde iktisam eylediğimizde cerine bahçesiyle arzü'l reha bir hisse vakıf hamisi ile bir ilticar bahçesi ve arzü'l müşâhedi dahi bir hisse tayin ve bi'l terahi cerine bahçesiyle arzü'l rehası biraderim mezbûr Halil'e ve vakıf ile arzü'l müşâhede ve bir ilticar bahçesi dahi bana olmak üzere tefrik ve ol veçhle iktizam edûb her birimiz aherin hissesi diğeri yeddinden ahzı ve bu ana değin tasarruf edegelmiş kalmış her birimiz aherden bir sene da'va etmemişken tarihinden bir buçuk sene mukâddem biraderim mezbûr Halil'in vefat vaki' olub verâseti oğulları mezbûrân Esad ve Mahmud ve Ahmed ve Yusuf ve Osman'a münhâsıra olduğu cihetle bahçe-i mahdûde-i mezkûrenin vakıf olan hamisi dahil kısmet olmayan deyû mûteber tutunmayûb galalini beynimizde münasafta kalmak üzere da'va ben dahi hamisi şaiki mezbûr vakıf olduğunu tasdik ve ma'rûfet-i şer'iyeden mülkümden nizağla galalini münasafta beynimizde taksîm olunmak üzere tenbih olunmuş olmağla suâl olunub yeddimden ne' olunan vakıf mezkûre mukabil emlakinden hisse ifraz ve ve bana teslim mûradımdır deyû da'va ettikde li eclilü'l istikşaf el-hal-i mezbûrden Esad ve Mahmud ve Ahmed ve Yusuf ve Osman dahi istintak olunduklarında fi'l hakika emmisi vakıf mezkûrun gaîbi anî'l beldlerinde münasafta olduğumuz ikrar lakin müdde-î merkûmun ma'âda müddeâsını inkar etmeleriyle husûsu mezkûr on sekiz sene mukâddem bi'l terahi taksîm olunub bu ana değin her biri hissesiyle mutasarruf olub bir karyede oldukları halde müddet-î mezkûru mûrur ile yek diğerinden da'va etmedikleri müdde-î mezbûr makarri mutarruf olmağla henüz on beş sene bil'â gadr terk da'va ve sûkut olunan da'va- nın bil'â emr (?) istimâh memnu olub bu suretin on sekiz sene mûrur eyledikten da'va mezkûresiyle bil'â emr-i al'i

mesmû'a olmadığı müdde-î merkûm Şeyhmus tefhim ve da'va mezkûresiyle birader Zade mezbûrun Esad ve Mahmud ve Ahmed ve Yusuf ve Osman her birine veçh-î şer'i muarrazâdan men' olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi Gurre-i Cemaziyelevvel sene 1289.

S.22/B.292

Arapça Belge.

S.22/B.293

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin'in Gölasiyan Mahallesinde sâkine A'işe Hatun bint-i Şahveli tarafından zikr-i âtî bey' ve kabzı semene vekîl olduğu zatı arifan Molla Ömer bin Mehmed El-Sarac ve Süleyman bin Mustafa nâm meâdeleyn şehâdetleriyle sabît ve sûbut vekâletine hükm-ü şer'i lâhık olan İbrahim bin Ali El-İbrahim meclis-i şer'i şerifü'l enver müvekkile-i mezbûrenin karındaşı baîsü'l kitab Yusuf bin el-mezbûr Şahveli mahzârında bi'l vekâle ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin ba hüccet şer'i bi'l vekâle mülk müşterası olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Ali El-İbrahim'in menzili ve bir tarafdan Mehmed Reşid bin Hacı Derviş Ağa menzili ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden bir meclis derûnunda kiler ve bir oda ve ahûr ve matbah ve dahilinde memşa ve Ali El-İbrahim ile müşterin havlu ve su kapusının nısfı şaiklerini şamil müvekkilemin bir bab mülk menzili bi'l cümletü'l mahdûd vekâletü'l mürâfık ve'l levâhık ve'l hukûk tarafeynden bi'l vekâle ve bi'l asâle icab ve kabulü havi müfsideden ari bey'ü bat sahîh şer'i ile bin guruş mezbûr Yusuf'a bi'l vekâle bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ- ı mezkûr bin guruş müşteri merkûm yeddinden ahz u kabz ve kabul ve müvekkilem mezbûre A'işe Hatun'a teslim eyledim ba'de'l yevm menzil mahdûd ve mezkûrde alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Yusuf'un mülk-ü müşterası ve hakkı sarfı olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Rebiü'l Evvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.22/B.294

Arapça Belge.

S.22/B.295

Arazi İhlali ve Ev İnşası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Zikr-i âtî husûsun mahallinde rü’î’yet ve keşf-i ve fas’l ve hasmı içün canib-i şer’i şer’ikden bi’l iltimas irsal olunan Baş Kâtibimiz Davud Ragıp Efendi ile sair ümanai şer’i medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde vaki’ birbirimize Mütehamili Ahmed bin Kerad ve Ali El-Müfti’nin münazaâfih olan menzillerine varûb akd meclis-i şer’in nebevi olundukda belediye azasından Hamid Ağa ve mimaran hazır oldukları halde merkûm Ahmed meclis-i makûd mezkûrde merkûm Ali El-Müfti’nin muvâcehesinde iş bu müşâhede olunan menzilin Ömer’in tarafında muttasılı merkûm Ali yeddinden sekiz sene mukâddem bina ve inşa eylediği bir bab manzaranın hani-i şarkisi arzen bir ve tulen altı zira mikdarı benim iş bu mülk odamın üzerine kebirub bina etmiş ve bu cihetten bana zarar lâhık olmuş olmağla ba’de’l keşf ve’l tahkik hazır mezkûrun izalesi taleb ederim deyû ba’de’l da’va ve’l inkar mehal mezkûru mimaran ve ehl-i vûkuf ma’rîfetleriyle keşf ve mûayene ettirildikde ba’de’l keyl ve’l mesaha merkûm Ahmed’in mülkü üzerine bir şeyi bina ve işa olunduğu tebeyyün edûb merkûm aliü’l müfti ve mülk halisi üzerine bina eylediği zahir olduk başka bir buçuk arşun mahali kadar merkûm Ahmed’in mülkü tarafına terk eylediği dahi nümayan olmağın mûcibince müdde-î merkûm Ahmed eylediği da’va mezkûresiyle mezbûr Ali El-Müfti’ye veçh-î şer’i muarrazâdan men’ olunduğu kâtip mûma ileyh mahallinde ketb. ve tahrîr ve mebavet (?) ümenai şer’iyle meclis-i şer’i avretlerinde al’a vûku’u inha ve takrîr eyledikleri tescil ve bi’l iltiması huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 4 Cemaziyelevvel sene 1289.

S.21/B.296

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Camiü’l Kebir Mahallesi sâkinlerinden ve teb’aa-i Devlet-i Aliye’nin Katolik Milletinden Maksi Said veledi Malki El-

Yom meclis-i şer'i hatır-ı lazımü'l üz-zü'l ve't-teşrif'de teb'aa-i müşarül ileyhanın millet mezkûresinden Davud bin Cerco Minas mahzârında ve cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin ba hüccet-i şer'i müstakilâ mülk ve hakkım olub medîne-i mezbûrede Sûkü'l Terziyede vaki' bir tarafdan merkûm Davud'un mülk dükkanı ve tarafeyni Eskiciyan Çarşuların ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden bir bab mülk dükkanımı bi'l cümlete mayeşetimle ve yehuye ve kâffetü'l hukûk ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûm Davud'a yüz elli guruş bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruş dahi müşteri merkûm Davud yeddinden tamamen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm dükkan mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Davud'un mülk müştera ve hakkı sarfı kalmışdır ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.21/B.297

Arapça Belge.

S.21/B.298

Boşanma Davası

Medîne-i Mardin mahallâtından Gölasiyan Mahallesinde sâkine zatı ta'rîf şer'i ile ma'rûfe A'işe bint-i Hacı Derviş nâm Hatun meclis-i şer'i şer'ifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de baîsü'l kitab Ahmed bin Mehmed Efendi mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîhine ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb iş bu merkûm Ahmed zevci dahlem olub bundan akdem beni (…) tatlik etmiş olmağla zimmetinde olan beş yüz guruşluk eşya mekume ve mihr-i mûacceli taleb ederim deyû yine bundan akdem merkûm Ahmed'in muvâcehesinde da'va ve ol dahi bir mikdarını inkar etmiş ise de el hâlete hazihin beynimizde müslimûn müslihûn tavassût edûb yine eylediğim da'va mezkûremden iki yüz guruşla razı ve kabul dade olub senede rabt etmiş olduğundan husûsu mezkûre müteâllik âmme-i da'vadan ve hukûk-u

zevciyetden zevci sabıkım merkûm Ahmed'in zimmetini ibrâ ol dahi ba'de'l kabul kezalik hukûk zevciyete müteâllik âmme-i da'vadan benim zimmetim ibrâ ve her birimiz aherin ber minval-i muhârrer ibrâsını kabul eyledik dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.21/B.299

Arazi Satışı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Maserti Karyesi sâkinlerinden Molla Mustafa bin Molla Hasan nâm kimesne meclis-i şer'i şer'ifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de medîne-i mezbûre sâkinelerinden Verdi bint-i Maksi Toma ve Heli bint-i Yuhannâ nâm Hatunlar taraflarından zikr-i âtî şer'ân vekîlleri olduğu zatı mezbûrtânı arifan Yusuf veledi Cerci Mernin ve Hannâ veledi Maksi Secikera bint-i nâm kimesneler şehâdetleriyle sabît ve sûbut vekâletine hükmü şer'i lâhık olan Maksi Toma veledi İbrahim El-Sabi' mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin karye-i mezkûrenin ihtiyar meclisi tarafından verilen bir kıt'a memhûr il'mû haber nâtık olduğu üzere eşcarı mağrûsaları müstakilâ mülk ve hakkım ve miri arazi müntakilemden olub karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan emmisi veledi Hano ve bir tarafdan Şaho veledi Şemo bağı ve bir tarafdan Hano Meradi bağı ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd dört yüz seksan kürümü havi bir kıt'a bahçemin eşcarı ma'rûsaları tarafeynden bi'l asâle ve bi'l vekâle icab ve kabulü havi şûrut-ı müfsideden ari vekîl merkûm Maksi Toma'ya altı yüz guruş bey' ve temlik ve teslim eylediğinde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve müvekkileleri içün temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb ve yeri dahi ba izni sâhibi arazi meccânen kezalik müvekkileleri içün vekîl merkûm Maksi Toma'ya fera' ve tefefvüz eyledik de ol dahi ber veçh-î mabeyn teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul eyledikten sonra eşcarı mezkûrenin semeni olan meblağ-ı mezkûr altı yüz guruş dahi müvekkiletan mezbûrtânın malından vekîl merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve'l istifa eyledim ba'de'l yevm bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb müvekkiletan mezbûrtân Verdi ve Heli'nin mülk müştera ve hakkı sarfları

olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i nizam mehasini intizam seniyesine tatbika bağı mezkûrun yeri içün senedin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l sabî' mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.21/B.300

Su Kuyusu Paylaşımı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Havası Hümayûn Nahiyesi kurasından Güllü Karyesi sâkinlerinden Seci veledi Beri ve Şahini veledi Behavi nâm kimesneler medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde karye-i mezbûre harman yerinde vaki' iki aded yağmur su kuyularının beherinde semeni hisse ki cem'ân ikisinde rub' hissemiz olub babalarımızdan bu ana değin tasarruf ve şurb etmekde olub bu günler mezkûr kuyularda şeriklerimiz bulunan Cebur Maksi Yor (?) ve Zahkı bin Esseydi nâm kimesnelerin tasarrufumuzdan men' eder olmalarıyla suâl olunub bizi gayrı hak men' etmemek üzerinde merkûmân Zahkı bin Esseyid ve Cebur'a tenbih olunmak matlubumuzdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak onlar dahi cevablarında kûlliyen inkar etmeleriyle müdde'îyan-ı merkûmân eyledikleri da'vaları bir veçhle isbat edemeyûb tahlife dahi talibler da'va olmadıkları (…) mûcibince da'valar mezkûresiyle Zahkı ve Cebur'a cevabın bil be'ine muarrazâdan men' olundukları huzuru alilerine î'lâm olundu el- emr-i men lehül emr fi'l yevmü'l şer'îsi mersumeden li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.20/B.301

Meclis ve Müezzinlik Makamına İmamet Atama

Der-î devlet-î kemine-î arz-ı dâ'îmi kemineleridir ki Diyarbekir vilâyet celilesi dahilinde ka'în kürsi liva olan medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Kabala Karyesinde vaki' efkav ve berat-ı mefkûd ve mukâddem Şeyh Abdulkadir El-Geylani Küddus-ü Sırrehu El-Nurani Hazretlerinin mahdûmu mükerremleri Şeyh Abdülaziz Hazretleri türbe ve mescidi şer'iflerinin tevliyet ve imamet ve müezzinin cihetlerini kimesnenin uhdesinde olmayûb kadimden berû metrûh ve hidmet lazımeleri mutala kalmağla medîne-i mezbûrede

Şehidiye Mahallesi ahâlisinden ve tarikati aliye-i kadriye müşahi-i kiraminden iş bu baîsü'l arz Şeyh El-Hac Hafız Mehmed Efendi ibn-i Şeyhi Abdulhadi Efendi dâ'îleri tevliyet ve imamet ve müezzinlik uhdesinden gelmek kadir ve sedaket ve istikameti medîne-i merkûm ahâlisinden Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Şeyh Halid ve Şeyhi Ali Efendi ibn-i Şeyhi Yasin ve Şeyhi Mustafa bin Bedrettin ve Molla Ahmed bin Molla Şeyhmus nâm mevsukû'l kelem müsliminin liva merkûm meclisinde makûd huzur-u şer'i meâli akude evkaf müdürü vekîl-i Mehmed Sadık Efendi dâ'îleri hazır olduğu halde a'lâ tarikû'l şehâde ihbarlarıyla lede'l şer'iü'l enver zahir ve mütehâkkik ve her veçhle atûfetü'l aliye ve merhamet seniye-i cenab şehin şahiye şayan ve'l lâhık olmağın mescid ve zaviye-i müşarü'l ileyhanın hidmet tevliyet ve imamet ve müezzinlik ciheti hayriyelerinin mûma ileyh Şeyh El-Hac Hafız Mehmed Efendi dâ'îleri uhdesine tevciye ve yeddine bir kıt'a berat şerif aliyeşan sadıka ve ihsan buyrulmak teferru' ve istirhamıyla hasbinella paye-i seriri a'laya arz ve î'lâmı olundu baki emrû fermân lütfû bi payan hazret-i velî'ü'l emr ve'l ihsan fi'l yevmü'l sadî ışrîn mîn Cemaziyelevveli li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.20/B.302

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Necmeddin Mahallesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Protestan Milletinden Cemo veledi Cercisdekdan meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de mahalle-i mezbûrede sâkin teb'aa-i Devlet- i müşarü'l ileyha'nın millet-i mezkûresinden Sado veledi Maksi Hannâ Berihan nâm kimesne tarafından zikr-i âtî şer'iye vekîl müseccel şer'isi Cerci veledi Miho Seruhan mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin ba hüccet şer'iyle yeddimde müstakilâ mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Faris Hızır harabesi olub el-hâlete hazihde Maksi Lulu'nun mülkü ve tarafeyni tarîk-i âmme ve tarafı rabî'i müvekkili merkûmun menziline mahdûd kagir iki sekûli meclis derûnunda necari ve şark tarafından harabe ve incir ağaçları şamil kıble tarafından diğer harabe ve sulu ve yazlık ve memşa ve su kuyusunu şamil bir bab mülk menzilimi bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık tarafeynden bi'l asâle ve bi'l vekâle icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside

ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile müvekkili içün vekîl merkûm Cercise bin sekiz yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer bi'l vekâle iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr bin yüz guruş dahi müvekkil merkûm Sado malından ve vekîl merkûm yeddindden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm menzil mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb vekîl merkûmun müvekkili içün mülk müşterası ve hakkı sarfı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadî ışrîn mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.20/B.303

Vasinin Çocuklara Nafaka Taksimi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Kabala Karyesinde sâkin iken bundan on üç sene mukâddem vefât eden İbrahim bin Ahmed Emini nâm kimesnenin verâseti ol vakit sagîr ve hala kebîr sulbî oğlu Mahmud ve yine ol vakit sagîrin ve hala kebîrin sulbîye kızı Katfu Hatun münhâsıra olduğu bi'l ihbar inde'l şer'iü'l enver zaher ve mütehâkkik olduktan sonra mezbûrân Mahmud ve Katfu medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde zikr-i âtî bahçenin sülüs şaikine vaz-ı yedd mütehâkkikka olan medîne-i mezbûrede Babü'l Sor Mahallesinde sâkine Zemzem bint-i El-Hac Mehmed Başvat nâm Hatun tarafından zikr-i âtî husumet ve red cevaba vekîl müseccel şer'isi zevci Şeyhmus bin Hüseyin muvâcehesinde karye-i mezbûrede vaki' tarafeyni Mehmed bin Ahmed Emin ve bir tarafdan merkûm Şeyhmus ve tarafı rabî'i mezbûrân Mehmed ve Şeyhmus bahçeleriyle mahdûd nevbet-i malûmum ma'i cari ve eşcarı müteâllik li şamil miri arazi-i emriyeden ve eşcarı ma'rûfeleriyle ma'i malûmu mülk olan bahçenin sülüs şaiki babamız müteveffâ-i merkûm İbrahim'in hayatında ili'l vefât müstakilâ yedd ve tahtı tasarrufunda olub ve ba'de vefâta bize mürüvet ve müntâkil olmuşken ve'l vakit sagîr bulunduğumuz cihetle vekîl merkûmun müvekkilesi zevcesi merkûme Zemzem Hatun bi gayri müsevvih şer'i zabt ve şimdiye değin fuzulen mutasarruf eder olmağla suâl olunub bahçe-i mahdûde-i mezkûrenin sülüs şaikinden keffiyedle bize red ve

teslim etmek üzere müvekkilesine izafetle vekîl merkûm Şeyhmus tenbih olunmak matlubumuzdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika tarihi mezkûrde bahçe-i mezkûrenin sülüs şaiki müdde'îyan merkûmân Mahmud ve Katfu Hatun'un babaları müteveffâ-i mezbûr İbrahim'in hayatında ili'l vefât mülkü ve ba'de vefâta müdde'îyan mezbûrân mevrûs olduğunu ikrar lakin iş bu tarihden on üç sene mukâddem babaları mezbûr İbrahim'in hini vefâtında sagîrler olub nafaka ve kisve baha vesaîr mesarifat zarûriyeye (…) ihtiyacı ile muhtaçlar olub menkûlatları dahi olmadığı cihetle iş bu yeddimde olub meclis-i şer'ide kıraat olunan bir kıt'a vesâyet hüccetini nâtık olduğu üzere kabl'î şer'i aliden mensub vasileri cedleri gaîb-i anî'l meclis Ali Han bin Hasan nâm kimesne sagîran müdde'îyan mezbûrânın nafakaları içün bahçe-i mahdûde-i mezkûrenin sülüs şaiki bin guruş semeni ve bedel medfûh ve makbûzu müvekkilem mezbûre Zemzem Hatun bey'ü bat sahîh kati ile bey' ve temlik teveffüz ve teslim ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve teffiz ve kabz ve kabul edûb ol veçhle mülk müştera ve hakkı mefûzu olmağla sabık vaz-ı yedd etmişdir deyû ba'de'l def ve'l inkar vaki' vekîl merkûm Şeyhmus eylediği def-û meşrûhu her biri mahallinde ba varaka-i mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan karye-i mezbûrun ahâlisinden İsa bin Hacı ve medîne-i mezbûre sâkinlerinden Halil bin Mehmed Seyid ve Mustafa bin Haco ve Mehmed bin Derviş ve Hacı Ömer bin El-Hac İbrahim Efendi ve Numan bin El-Hac Mahmud nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbât etmeyin mûcibince müdde'îyan mezbûrân Mahmud ve Katfu eyledikleri dava mezkûreleriyle müvekkilesine izafetle vekil merkûm Şeyhmus veçh-î şer'i muarrazâdan men' olundukları tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el emr-i men lehül emr tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Saferü'l Hayr li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.20/B.304

Arapça Belge.

S.19/B.305

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Şeyh Çabuk Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hamdullah bin Abdulsamed'in verâseti zevcesi Verdi bint-i Cercisi Dakmak ile sulbî kebîr oğulları Maksi Cebur ve Malki ve Osep ve sulbîye kebîre kızı Feride'ye münhâsıra olduğu tahâkkukundan sonra cem'î umûrlarında mîn kûlli'l vûcuh ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve nafize olan zevci ve bint-i ve ibnân mezbûrân Osep ve mülk taraflarından zikr-i âtî bey' ve kabzı semene vekîlleri olduğu zatı mezbûrtâna arifan bulunan veledi Cebro El-sulbî ve Hacib bin Emsic Zavur nâm kimesneler şehâdetleriyle ber nehc-î şer'i sabît ve sûbut vekâletine hükmü şer'i lâhık olan Maksi Said veledi Malki İlyam ile diğer ibn-i kebîr mezbûr Cebur'un vekîl-i müsbet şer'isi İlyas Menaşi bi'l vekâle meclis-i şer'i hatır-ı lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de baîsü'l kitab Mihail ve İlyas ibn-i Yakub Abdülsamed mahzârında bi'l vekâle her biri ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Meryem bint-i Seydi Cerco menzili ve bir tarafdan Cerco Amu'nun verâseleri mülküyle tamamı tarîki ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd üç sekûli kagir hüccetin ve derûnunda iki kiler ve matbah enbob ve derûnunda mağara ve diğer matbah ve iki memşa ve sulu ve yazlığı ve su kuyusu ve vefkâni iki buçuk maslabalı manzarının ve eyvân ve kahve ocağı ve sagîr eyvân ve su kuyusu ve eyvân altında tabaka ve diğer memşa ve havlu ve yazlığı dört maslabalı mekabir derûnunda küçük oda ve diğer oda ve oda dahilinde iki maslabalı ahûr ve havlu ve memşa ve su kuyusu şamil bir bab mülk menzilin sülüsüne şaiki müşteriyan merkûmânın mülkleri ve diğer sülüs şaiki müvekkilelerim mezbûrânın mülk müntakileleri olmağla zikr olunan sülüsü şaiki mezkûrun cem'î tevâbih ve'l levâhıkı ve kâffe-i hukûk ve'l mürâfıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûmân Mihail ve İlyas dokuz bin altı yüz guruş bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde onlar dahi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra sülüs şaiki mezkûrun semeni olan meblağ-ı mezkûr dokuz bin altı yüz guruş dahi müşteriyan merkûmân Mihail ve İlyas yedlerinde tamamen ve kamilen ahz u kabz ve müvekkilemiz mezbûr teslim eyledik ba'de'l yevm sülüs şaiki mezkûrde bizimle müvekkilelerim mezbûrân Verdi ve Feride ve Osip ve mülk ve Cebur'un alaka ve medhalimiz kalmayûb sülüs mezkûru ile beraber menzil mezkûrun mecmû'u müşteriyan merkûmân Mihail ve İlyas'ın mülk müştera ve hakkı sarf haricileri olmuşdur dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't

taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.19/B.306

Sınır Anlaşmazlığı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin'in Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem on sekiz sene mukâddem vefât eden Hacı Halil bin Mustafa El-Safer'in verâseti sulbî kebîr oğulları Mehmed Ali ve Mehmed Emin ve Mehmed Seyid ve sulbîye kebîrin kızı Adle Hatun'a münhâsıra olduğu bi'l ihbar inde'l şer'iü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra ibn-i kebîr mezbûr Mehmed Ali nefsinden bi'l asâle ve biraderleri Mehmed Emin ve Mehmed Seyid ile hemşiresi Adle Hatun tarafından zikr-i âtî husûsu da'va-ya vekîl müseccel şer'ileri olmağla bi'l vekâle Defter Hakan-i me'mûri Fütüvetlü Veli Efendi hazır olduğu halde liva mezbûr temyiz hukûkunda makûd meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûre etrafı şehr-î kurasından Reşmil Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Halil bin Semuşa'nın verâseti sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sagîr oğulları Hüseyin ve Halil ve kebîre kızları Nuri ve Meryem ve Zühre'ye münhâsıra olduğu ba'de'l tahâkkukü'l şer'i ahde vereseden zikri âtî suli tarlalara vaz-ı yeddi sabît olan ibn-i kebîr mezbûr Mehmed muvâcehesinde karye mezbûre akarında vaki' bir tarafdan merkûm Mehmed'in tarlaları ve tarafı rab'i büyütat ile Hasan Şami bahçesiyle mahdûd merkûm Mehmed'in bahçesi havliden olan nevbet ma'i malûmeleri havi araz-i emriyeden olub mahallerin ba mürüvvet şer'i ve me'mûru araz-i ba'de'l keşfü'l rü'î'ye tahminen bir ölçek tohum istiab eder birbirine mûttasıl ve mûsallat iki kıt'a suli tarlaların mahallinde müşâhede olunan nısfı maksûm mûayineleri merkûm Mehmed ile birader ve hemşireleri ve diğer nısfı mûayeneleri babamızın müteveffâ-i merkûm Hacı Halil'in hayatında ili'l vefât yed ve taht-ı tasarrufda ve ba'de vefâta benimle müvekkilelerim mezbûrun müntakil ve babamızın tarihi vefâtından geçen seneye değin mezkûr hissei mûayenede mutasarruflar olub beynimizde dahi sınır ve hudûdu kadime var iken tarihinden altı mah mukâddem merkûm Mehmed hissei müntakilemizden keffiyedle bana bi'l asâle ve bi'l vekâle teslim olunmuş matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l

istintak ol dahi cevabında fi'l hakika iki kıt'a tarlai mahdûdei mezkûrelerin mecmû'ularına vaz-ı yeddini ikrar lakin müdde-î as'l ve müseccel merkûm Mehmed Ali'nin ma'âda müddeâsını inkar edecek müdde-î as'l vekîl-i merkûm Mehmed Ali ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahallinde ba varakai mestûrun sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan mezkûr Reşmil Karyesi ahâlisinden Esad bin Musa ve Mehmed bin Yusuf Halil ve Hasan bin Haydar Derviş bin Ali nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbât etmeyin mûcibince tarlayı mahdûde mezkûrelerin nısfı mûayyen ve maksûmu olub şark tarafında vaki' hisselerinden keffiyedle müdde-î as'l ve vekîl-i merkûm Ali'den teslim merkûm Mehmed'e tenbih şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 15 Cemaziyelevvel sene 1289.

S.19/B.307

Takas Usulü

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Kabala Karyesinde sâkin Maksi Cerci veledi Kaş meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûre tüccarlarından Derviş Ağa ibn-i El-Hac Hüseyin El-Kuvası mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin müstakilâ mülk ve hakkım olub karye- i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Aboş veledi Adem bağı ve bir tarafdan Maksi ve Heso veledi Yeko bağı ve bir tarafdan tarîk ve tarafı rabî'i dere ile mahdûd miri arazi emriyeden ve eşcarı ve bina'i ve ma-i caribi malik ve eşcarı müsemmere ve muhtelife ve suli tarla ve iki kıt'a üzüm bağlarını havi bir kıt'a bahçenin eşcarı ma'rûsa ve bina-i ve ma'i malûmu ise tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari cem'î tevâbih ve'l levâhıkıyla mûma ileyh Derviş Ağa'ya üç bin guruşa bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb ve yeri dahi ba izni sâhibi arazii meccânen mûma ileyh Derviş Ağa fera' ve teveffüz eyledikde ol dahi teferru' ve teffiz ve kabz ve kabul ettikten sonra eşcarı mezkûre ve bina-i ve ma'i carinin semenleri olan meblağ-ı mezkûr üç bin guruş mûma ileyh Derviş Ağa benim zimmetimde ba sened deyni olan üç bin guruş mukâbelesinde takas ve mahsub edûb ol veçhle istikah hak eyledim ba'de'l yevm bahçe-i mezkûrede

benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb mûma ileyh Derviş Ağa'nın mülk müştera ve hakkı harici kalmışdır ka misale malik ve ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i nizam mehasini intizam seniyesine tatbika bahçe-i mezkûrun yeri içün nizam üzere senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren Fi Gurre-i şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.18/B.308

Tereke Kaydı

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hacı Şeyhmus bin El-Hac Mehmed El-Kallav'ın verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Rağze bint-i İsmail Bey ve kebîr oğulları Numan ve Mehmed ve Farisi ve Ahmed ile sagîr oğlu Sadık ve kebîrin kızı Zemzem ve segîr kızları Hüsniye ve Vasileye münhâsıra olduğu bi'l ihbar lede'l şer'iü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrun tesvîye-i umûrlarına kabl'î şer'iden mensûb vasileri olan merkûm Numan müteveffâ-i mezbûr terekesi vereseler ve vasi merkûm ma'rîfetleri ve ma'rîfet-i şer'iyle beyinlerinde taksîm olunub beyne'l verâse taksîm olunan müteveffâ-i mezbûrun terekesi defteridir ki ber veçh-î âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ışrîn mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Teşt Sagîr	1/Tencere	1/Kuşhan	3/Esküre	1/Sagîr Lengeri	1/Sagîr Tava
20	20	10	20	5	20 Guruş 5 Para

3/Sahan	1/Legan	3/Kilim	2/Köhne Seccade	6/Yasdık	6/Sagîr Minder Cabundan
15	10	100	10	80	50

4/Sagîr Yorgan	1/Kebîr Yorgan	1/Tennur Yorgana	1/Tennur Kürsi	1/Sagîr Kürsi
80	50	40	20	2

1/Köhne Kebîr Taht / 1/Köhne Sagîr Taht / Kilerin Ufaklığı / 3/Gurbul / 8/Köhne Hasır

60 30 40 7 20

Tekye Mahallesinde vaki' bir bab menzilin Nısfı şaiki kıymeti.

3500

Yekûn = 4176 Guruş 20 Para

Sülüs mal müteveffâ-i merkûmun vesâyete müsbete şehâdete İbrahim Bey ibn-i İsmail Bey Davud bin Hacı Abdurrahman El-Kanbur ba vesika-i şer'i 1398

Kaydiye-i Defter-i Ali iltizam / Varaka baha / El-İhracat 6 2

Yekûn = 1406 Sahhü'l Bahi

2766 Guruş 20 Para

0069 = 2697 Resm-î Kassâmet al'â iltizam Beynü'l verâse taksîmi 2697 Guruş 20 Para

Hisse-i zevci mezbûre / Hisse-i ibn-i kebîr / Hisse-i ibn-i kebîr / Hisse-i ibn-i kebîr

337 363 363 363

Hisse-i ibn-i kebîr

363

Hisse-i ibn-i sagîr mezbûr / Hisse-i bint-i kebîre / Hisse-i bint-i sagîre

363 Guruş 20 Para / 181 Guruş 20 Para / 181 Guruş 20 Para Hisse-i bint-i sagîrin 181 Guruş 20 Para

Zevce-i mezbûre ile bint-i kebîrin Zemzem ve inba-i kibar merkûmân hisseleri olan ba'de'l teslim sîgar mezbûrun olan hisseleri yedi yüz yirmi altı guruş karındaşları vasi mezbûr Numan li ecli'l hıfs teslim kılın. Tarihi mûrur.

S.18/B.309

Tereke Kaydı ve Vasi Tayini

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin'in Gölasiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akddem vefât eden Hüseyin bin Ali Şeyho Kablo'nun verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Keti bint-i Abdullah ile sulbîye segîrin kızı Derviş'e ve li ebeveyn emmizadeleri Farisi ibn-i Mehmed ve Şeyhmus bin Kablo ve Mahmud bin Ahmed'in münhâsıra olduğu lede'l şer'iü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra sagîrin mezbûre Dervişe'nin sini rüşd ve sedarına değin tesvîyei umûrlarına ba hüccet şer'i mensub vasi emmi zade merkûm Farisi ile saîr verâsenin ma'rîfetleri ve ma'rîfetü'ş şer'iyle tahrîr ve ba'de'l müzayede olmağla beğ olunub deyni müsbitesi ifa ile sahhü'l bahi beyne'l verâse tevârih ve taksîm olunan müteveffâ-i merkûmun terekesi defteridir ki veçh-î âtî zikr ve beyân olunur fi'l yevmü'l hadî ışrîn mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Bir Kat Yastık / 1/Merş / 1/Kazan / 1/Legan 1/Lengeri / 1/Tas

100 30 20 10 10 5

Vadiü'l Sabî' nâm mahalde vaki' malûmü'l hudûd ve'l müştemilât bey' olunan bir kıt'a bağ

3020

Vadi mezkûrde vaki' malûmu'l hudûd diğer kıt'a malum ve mezkûrun bağı 1100

Yekûn = 4295

Techiz ve tekfini

El-İhracat

Techiz ve tekfin masrafatı / Deyni müsbet Sabah bint-i Eyub ba î'lâmı şer'i

200 1900

Deyni müsbet Kazzaz bin Seyid Şeyhmus ba î'lâmı şer'i 190

Deyni müsbet Sofi Hasan Hancı ba î'lâmı şer'I 147

Deyni müsbet Mero bint-i Abdi eşi ba î'lâmı şer'i 100

Deyni müsbet Bakkal Ahmed ba î'lâmı şer'i 100

Deyni müsbet zevce-i mezbûre Keti ba î'lâmı şer'i 436

Yekûn = 3073 Sahhü'l Bahi 1222

0030 Resm-î kassâmet al'â ali iltizam 1191

Sahhü'l bahi bin yüz guruş kıymetlü bağ ve doksan bir buçuk guruş akçe ki cem'an bin yüz doksan bir buçuk guruş zevcei ve vasi verâsei saîrei mezbûrden Hasan rızalarıyla sagîrei mezbûre Derviş terk ve teberrûh ve hibe edûb ve vasisi

dahi merkûm Farisi iltihab ve ahz u kabz ve kabul ve ol veçhle bir kıt'a hücceti şer'i rabt kılındığı mübeyyin iş bu mahalle-i şerh verildi. Tarihi mezkûr.

S.17/B.310

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Kalatemri (?) Karyesinde sâkin Maksi Hannâ veledi Abdo meclis-i şer'i hatır-ı lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de medîne-i mezbûre Hristiyan'ından Sado veledi Menco mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı ma'rûsaları mülk mevrûsum ve yeri dahi arazii müntakilemden olûb karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Maksi Sado veledi Abdo mülkü ve bir tarafdan Eblehad veledi Maksi Allo bağı ve bir tarafdan sahibi Ceci Abdo bağı tarafı rabî'i Allo veledi Kesi Yakub bağıyla mahdûd eşcarı muhtelif li havi bir kıt'a bağımın eşcarı ma'rûsaları bi'l cümletü'l tevâbih tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûm Sado'ya bin yüz guruşa bey' ve temlik ve yeri dahi ba izni sâhibi arazii kezalik merkûm Sado'ya meccânen fera' ve tefefvüz eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer eşcarı iştira ve temlik ve yeri dahi teferru' ve teffiz ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra eşcarı mezkûrenin semeni olan meblağ-ı mezkûr beş yüz guruş dahi müşteri-i merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm bağı mahdûd mezkûr eşcarı ve arazisinde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Sado'nun mülk müştera ve hakkı sarf mefûzu olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu. Fi 15 Cemaziyelevvel sene 1289.

S.17/B.311

Nafaka Talebi

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Sor Mahallesinde sâkin iken tarihi hüccetden sekiz mah mukâddem tarîk-i Hicaz yolunda ma'fîret zade vefât eden Hacı Mustafa bin Hantoş'un sulbî sagîr oğlu Mahmud ve sulbîye segîrin kızı Düri nâm sagîran tesvîye-i umûrlarına mensub vasi muhtarları olan iş bu baîsü'l kitab Mahmud bin Seyid Ahmed meclis-i şer'i şer'ifü'l enverde takrîr-i kelâm ve tabîr- i anî'l meram edûb sagîran mezbûrenin nafaka ve kisveye ihtiyaçları olub babaları müteveffâ-i mezbûrân müntâkil malı mevrûslarından nafaka ve kisve baha vesaîr hevacı zarûriyeleri içün kabl'î şer'iden kifaye kadar meblağ-ı farz ve takdir olunmak bi'l vesâye matlubumdur deyû dedikde hükmü müveşşeh sadrû'l vesika ber şehât aklamü'l Enika Efendi Hazretleri (?) dahi sagîran mezbûrân içün malı mevrûslarından her birine tarihi kitabdan yomi otuz paredan cem'ân altmış pare farz ve takdir buyurub meblağın me'rûzeyn mezkûrini sagîran mezbûrân harici ve sarfa ve lede'l iktiza istidana ve inde'l zafer malı mevrûslarına rûcu'a vasi muhtar mezbûr Mahmud'a izin verilmekle ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadî ışrîn mîn şehr-î Şevvalü'l mükerrem li sene hamîs ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.17/B.312

Arapça Belge.

S.17/B.313

Boşanma Davası

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkine Seni Cesiye'sinin bulu'a tahammülü olmağla buluğunun makre ve mûhtelife olan Fenci bint-i Murad El-Hammal zatı ba'de'l ta'rîfü'l şer'i meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de iş bu refi'ü'l kitab Numan bin El-Hac Hüseyin Sado mahzârında batu ahde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb mezbûr Numan zevci dahlem olub beynimizde adem-i hüsnü mûaşeretten naşi beni hal'i talibe ve mukarrata ragıp olmamla mezbûrun zimmetinde mütekarrîr ve ma'kûd ve aleyh olan iki yüz elli guruş bakiye-i mihr-i mûaccelim ve iki yüz elli guruş mihr-i mûeccel hakkım ile nafaka iddet malûmum üzerlerine müvennet sekinem kendi üzerime olmak zevcim merkûm Numan ile mûhallaka-i sahîh-i şer'i ile

hal' olduğumda ol dahi hal' mezbûr-i ber veçh-î muhârrer ba'de'l kabul hukûk zevciyete müteâllik âmme-i da'vadan her birimiz aherin zimmetini ibrâ-i âmme sahîh şer'i ile ibrâ-i ve iskât ve yine her birimiz aherin ibrâsını ber minvali muhârrer kabul eyledik dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-i Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.17/B.314

Katır İadesi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Cedid Mahallesinde sâkin Seci veledi Emsic El-Cebbar nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûreye tabi' Savur Nahiyesi kurasından Nefsi Savur Karyesinde sâkin Yusuf bin Haso muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide müşâhede olunan bir res doru ester tarihinden on gün mukâddem salim olmak üzere altı yüz guruş iştira ve kabz eyledikten sonra ester mezkûrun suli gözünü ümmi görüb bu veçh üzere mûayyebe ve aybı merkûm dahi cariyei mezbûrede de şir'â tarihinden mukâddem ve inde'l tüccar doksan semeni icab eder ayıbdan olmağla balî' merkûm Yusuf üzerine reddi matlubumdur deyû tevci husumet bulunduktan sonra da'va ettikde ol dahi cevabında ester mezkûr Abob'dan salim olmak üzere meblağ-ı mezkûr altı yüz guruş merkûm Semci'ye bey' ve teslim eylediğini taife ikrar lakin ragıb mezkûrun ister mezkûrde kadim olduğunu inkar etmekle müdde-î merkûm Seci ber veçh-î muhârrer Ragıp merkûm ester mezkûrde şir'â tarihinden mukâddem olduğuna lede'l tezkiye addü'l (?) zahire (..) pınarından Allo veledi Haco ve Hannâ veledi Miho nâm kimesnelerin ihbarlarıyla ba'de'l isbât ve'l hâlef nûcibince ister mezkûr bil'â ve ahz ve müslime balî' merkûm Yusuf'a tenbih şer'i olunduğu tescil ve huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehü'l emr fi'l yevmü'l sadî ve'l ışrîn mîn Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.17/B.315

Mihr-i Muaccel Talebi

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin’in Babü’l Cedid Mahallesinde sâkine Emine bint-i Ömer El-Behameti nâm Hatun tarafından zikr-i âtî husûsu da’va-ya vekîl müseccel şer’isi Farisi bin Hızır medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer’imizde mahalle-i mezbûrede sâkine zat-ı ta’rîf şer’i ile ma’rûfe Şerife bint-i Naho Ali nâm Hatun muvâcehesinde iş bu merkûm Şerife Hatun müvekkilem mezbûrede Emine Hatun’un halilesi olub bundan bir sene mukâddem iki defa evlendirub mihr-i mûaccelinden yedi yüz yetmiş guruş ahz eyledikten sonra yüz yetmiş guruşunu müvekkilem mezbûreye sarf ve bakisi olan altı yüz guruşa kendü umûruna sarfla istihlak etmiş olduğundan suâl olunub meblağ-ı mezkûrun tahsiliyle bana bi’l vekâle teslimi matlubumdur deyû ba’de’l da’va ve’l istintak ol dahi cevabında fi’l hakika meblağ-ı mezkûr altı yüz guruşa benim zimmetimde olub lakin tarihinden on beş gün mukâddem meblağ-ı mezkûru zimmetinde olduğu halde bana hibe edûb ben dahi ol veçhle ihtisab ve kabul eyledikten sonra husûsu mezkûre müteâllike-i âmme-i da’vadan benim zimmetimi kabul-i havi ibra-i etmişdir deyû ba’de’l def ve’l inkar dafi’i mezbûre Şerife Hatun ber veçh-î muhârrer eylediği def-û meşrûhini her biri mahallinde ba varaka mestûre sera ve ba’de alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlü’ş şehâde eydüği ihbar olunan Sofi Ahmed bin Mahmud ve Şeyhmus bin Beno nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l muvâcehe ber nehc-î şer’i isbât etmeyin mûcibince müdde-î vekîl merkûm Farisi müvekkilesine izafetle eylediği da’va mezkûresiyle mezbûre Şerife Hatun’a bu veçh şer’i muarrazaâdan men’ olunduğu tescil ve bi’l iltiması huzur-u alilerine î’lâm olundu el-emr-i men lehül emr fi’l yevmü’l ışrîn min şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs’a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.16/B.316

Katır Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Havası Hümayûn Nahiyesi kurasından Haryin Karyesinde sâkin Fettah bin Salih El-Melo nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer’imizde medîne-i mezkûrede Tekye Mahallesinde sâkin Mehmed Ali bin Hacı Halil muvâcehesinde ben

bundan üç gün mukâddem cem'î ayubdan salim olmak üzere bin iki yüz elli guruş merkûm Mehmed Ali'den iştira ve kabz eylediğim iş bu müşâhede olunan bir res dişi tori esterin sol ayağında eylan sancısından dolayı sakatlığı olub bu veçh üzere mûayabe ve ayıbı merkûm dahi ester mezkûrde şir'a tarihinden mukâddem ve inde'l tüccar noksan semeni icab eder ayıbdan olmağla (…) matlubumdur deyû tevci husumet bulunduktan sonra ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika ester mezkûru tarihi mezkûrde beş yüz elli guruş hala ve yedi yüz guruş dahi bir sene vade ile ki cem'ân bin iki yüz elli guruşa merkûm Fettah bey' edûb lakin bey' mezkûru a'lâ kûlli ayb şer'i akd edûb ve ol veçhle a'lâ kûlli ayb şer'i kabul edûb iştira etmişdir deyû lede'l def ve'l inkar vaki' merkûm Mehmed Ali eylediği def-û meşrûhunu her biri mahallinde ba varaka-i mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan Salih Efendi ibn-i El-Hac Davud Şekar Zade Molla İbrahim bin Molla İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbât etmeyin mûcibince müdde-î merkûm Fettah eydüği da'va mezkûresiyle merkûm Mehmed Ali'ye bu veçh-î şer'i muarrazâdan men' olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 23 Cemaziyelevvel sene 1289.

S.16/B.317

Arazi Paylaşımı

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Zikr-i âtî husûsun mahallinde rü'î'yet ve fas'l hasmı içün canibi şerifi tevkirden bi'l iltimas irsal olunan Baş Kâtibimiz Davud Ragıp Efendi'ye ümenai şer'i medîne-i Mardin haricinde Zenarde Deyri Şaiye nâm mahallinde vaki' bir tarafdan dağ nihayeti ve bir tarafdan Seyid Ahmed bin Bekir Ağa tarlaları ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a meşeliğe lakin varûb Defter-i Hakan-i me'mûru Fütüvetlü Mehmed Nuri Efendi hazır olduğu halde akd meclis-i şer'i nevi olundukda medîne-i mezkûrede Şehidiye Mahallesinde sâkine Hazne bint-i Mustafa nâm Hatun meclis-i makûd mezkûrde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Seyid Ahmed bin Bekir Ağa muvâcehesinde iş bu müşâhede ve tahdid olunan bir kıt'a meşelik nısfı benim ve nısfı diğeri karındaşım Ahmed bin el-merkûm Mustafa'ya müşterek mülkümüz iken

tarihinden iş bu tarihinden altı sene mukâddem biraderim ile iş bu merkûm Seyid Ahmed'in yedlerinde olan bahçe ve meşelik ile sair tarlaları mübadele iş bu meşa lakin nısfı şaiki hemşirem Hazne'nin mülküdür deyû beyân ve ol veçhle mübadele olunmuşken merkûm Seyid Ahmed iş bu meşeliğinin müstakilâ zabt ve nısfı şaikinde tasarrufatından mebni men' eder olmağla suâl olunub nısfı şaikinden keffiyedle ba'de'l taksîm bana teslimi matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika iş bu tahdid ve müşâhede olunan meşeliğin nısfı şaiki müddeîye-i merkûm Hazne Hatun'un mülkü olub lakin hini mübadelede karındaşı merkûm Ahmed Bekir kendüsine malûm ol mikdar akçe verûb çıkarmışdır deyû def ettik de ve lede'l inkar vaki' merkûm eylediği def-û meşrûhanın mikdarı beyân ettiğinizden başka ber veçh-î isbatına mûktedir olmamağın mûcibince ikradı üzere nısfı şaiki mezkûrden keyfiyedle müdde-î merkûm Hazne'den teslîmiyle mahdûd olan meşeliğin beyinlerinde münazasına kalmak üzere merkûm Seyid Ahmed elzem olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-i men lehül emr. Fi 21 Cemaziyelevvel sene 1289.

S.16/B.318

Arapça Belge.

S.16/B.319

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Babü'l Sor Mahallesinde sâkin Halil bin Abdo ismi (?) nâm kimesne meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûrede Şehidiye Mahallesinde sâkin Süleyman ibn-i Ahmed Usta mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin sülüsünü müstakilâ mülk ve hakkım olub medîne-i mezbûrenin Saracanesinde vaki' bir tarafdan Sirac Mustafa El-Dekori ve bir tarafdan Gümlü Zade Abdulkadir'in mülkü ve tarafeyni tarîk-i âmme ile Atadan Çarşusında mahdûd kagirden bir bab malik dükkanın mülkü olduğum sülüsan şaikleri bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık ve kâffet'ü'l hukûk ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûm Süleyman Efendi'ye bin üç yüz otuz guruşa bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer

iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz kabul eyledikten sonra sülüsan mezkûrânın semeni olan meblağ- ı mezkûr bin üç yüz otuz guruş müşteri merkûm Süleyman Efendi yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm dükkan mezkûrenin sülüsan şaiklerinde benim veçha mîne'l vûcuhun alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Süleyman Efendi'nin mülk müştera ve hakkı sarfı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l rabî' ve'l ışrîn mîn şehr- î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.15/B.320

Tereke Kaydı ve Vasi Tayini

Bais-î defter-î kassâm oldur ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Benabil Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Emsic veledi Seced Malki'nin verâseti zevcei menkûhei metrûkesi Meryem ve sagîr oğulları Sebo ve İbrahim ve segîrin kızı Hüsniye münhâsıra olduğu lede'l şeri'ü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra sîgar mezbûrun Sebo ve İbrahim ve Hüsnüye'nin sin-i rüşd ve sedarlarına değin tesvîye-i umûrlarına mensûb vasileri Şemmun veledi vasi merkûm ma'rîfet-i ve ma'rîfetü'ş şer'i beyinlerinde takdim olunub beyne'l verâsete taksîm olunan müteveffâ-i mezbûrun terekesi defteridir ki ber veçh-î âtî zikr ve beyân olunur fi'l yevmü'l salîs ve ışrîn mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

1/Tencere / 1/Tas / 1/Sahan / 1/Bir Kat Yastık / 1/Kilim

20 5 5 50 20

1/Merkeb / karye-i mezbûrede kaîn bir mülk bağı

150 500

Karye-i mezkûrede vakiğ bir hane mülk menzili

250

Yekûn = 1000

Resm-î kassâmet-i ale'l iltizam / kaydiye ale'l iltizam / varaka baha

25 1 1

Yekûn = 27 / El-İhracat

Sahhü'l Bahi = 973 / beyne'l verâse taksîmi

Hisse-i zevce-i mezbûre / Hisse-i ibn-i sagîr / Hisse-i ibn-i sagîr

121 Guruş 25 Para/ 340 Guruş 22 Para / 340 Guruş 22 Para

Bint-i sagîre 170 Guruş 11 Para

Zevce-i mezbûre husûsu ba'de'l teslim sîgar mezbûrun olan hisseleri sekiz yüz elli bir guruş on beş pare vasi merkûm Şemudan li ecli'l hıfz teslim olundu. Sarh mûrur.

S.15/B.321

Mal Taksimi ve Borç Talebi

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin'de Şehidiye Mahallesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Süryani Katoliği Milletinden iken bundan dört mah mukâddem fevt olan Maksi Malki veledi İlya El-İstanbol'nun verâseti zevcei metrûkesi Keti bint-i Yaho El-Kahveci ile sulbîye kebîre kızları Şemi ve Nesri kadınlar ve sulbî oğulları Mihail ve Seci ve İlyas münhâsıra olduğu bi'l ihbar inde'l şer'iü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra müteveffâ-i mezbûrun dâ'înlerinden millet mezkûrenin Batriki ve Fukaranın sandığının ba ferman mütevelli bulunan Rutbetlu Filbos Efendi ibn-i Havace Anton tarafından zikr-i âtî husûsu da'va-ya vekîl müseccel şer'isi Havace Said bin Maksi Malki Mimarbaşı bi'l vekâle medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde zevce-i mezbûre Keti ile bint-i mezbûrun Şemi kadunların vekîl müsbet şer'ileri Maksi Said veledi İlya El- Yem deyni merkûm Seci ile diğer bint-i mezbûre Nesri kadunın vekîl müseccelleri Farisi bin Hızır ve inban mezbûrâne Mihail ve İlyas Havacelerinde müteveffâ-i mezbûre Maksi mülkü veledi İlya El-İstanbol-i hayatında vereselerinden ibn-i hazır mezbûr Mihail ile birbirine kefil bi'l mal ve Hannâ mîn bi'l eda oldukları halde iş bu yeddimde olub meclis-i şer'ide kıraat olunana varakai sahîhime üzerine iki kıt'a sened natık olduğu üzere Batrikhaneye mezkûrenin malından ve bundan akdem vefât eden Batrik Anton Efendi yeddinden ikraz ve kabz ve umûrlarına sarfıyla istihlakın eyledikleri üç yüz otuz aded Osmanlu lirası zimmetlerinde deyinleri olub Batrik mûma ileyha

meblağ-ı mezkûrdan bir sene ifa etmeden vefâtı vaki' olub meblağ-ı mezkûr bi'l tevliye müvekkilem mûma ileyh Batrik Filbosi Efendi'ye aid olmağla lede'l muhasebe gerek Batrik müteveffâ'nın defteri mûcibince ve gerek müvekkilem mûma ileyha kırk iki buçuk Osmanlu lirası teslim olunduğu tebeyyün edûb meblağ-ı mezkûrun bakisi olan iki yüz seksan yedi buçuk aded Osmanlu lirası müvekkilem mûma ileyha kable'l eda ve'l ifa merkûm Maksi Malki vefât etmekle meblağ-ı baki mezkûr iki yüz seksan yedi buçuk Osmanlı lirası müteveffâ-i merkûmun terekesinden ve ibn-i kefil merkûm Mihail'den tahsiliyle müvekkilem içün bana eda ve teslim ibn-i merkûm Mihail ile diğer ibn-i merkûm İlyas ve vekîlan-ı merkûmân Farisi ve Maksi Said'den her birine kabl'î şer'iden tenbih olunmak matlubumdur deyû bi'l vekâle da'va ettikde veledi ve'l istintak ibn-i kefil merkûm Mihail ile vekîlen merkûmân Farisi ve Maksi Said kaziye-i mezkûre veçh-î meşrûh üzere olduğunu bi tamaha-i taifan ve katiyen ikrar ancak ibn-i merkûm İlyas babasının deyni ve terekesi inkar eylediği cihetle müdde-î vekîl merkûm Havace Said eylediği deyni müddeâsını her biri mahallinde ba varakai mestûre sera ve alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan Kesi Hannâ veledi Maksi Malki ve Mihail veledi İbrahim Ahmed Dekno nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât bu sûretin müvekîli Batrik mûma ileyh Filbosi Efendi mütevelli olub tahlifinden verâsete bulunmağın mûcibiyle meblağ-ı baki mezkûr iki yüz seksan yedi buçuk aynı Osmanlu lirası müteveffâ-i merkûmun terekesinden ve ibn-i kefil merkûm Mihail malından olmak üzere müvekîli mûma ileyha içün eda ve teslim müvekkillerine izafetle vekîlan-ı merkûmân Farisi ve Maksi Said ile inban merkûmân Mihail ve İlyas tenbih şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el- emr-i men lehül emr fi'l yevmü'l hamîs ve ışrîn mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.14/B.322

Kayıp Katır Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Darit Karyeli Mehmed bin Mahmud meclis-i şer'ide medîne-i mezbûre sâkinlerinden Süleyman Efendi

ibn-i Maksut Ağa muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide müşâhede olunan bir res dişi dori ester bundan on beş sene mukâddem babamdan mevrûs mülküm iken tarihinden bir sene mukâddem mülkümden gayb olub el-hâlete hazihin mûma ileyh Süleyman Efendi'nin yeddinde bulmamla bi'l istikak taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında ester mezkûr bundan bir mah mukâddem Nusaybin zabıt neferatından gaîb-i anî'l beld Mehmed bin Abdullah nâm kimesne dört yüz kırk guruşla iştira edûb mülk müşteram olduğu hasebiyle bi hakkın vaz-ı yedd ederim deyû vaz-ı vasiyedini ikrar müdde-î merkûmun ma'âda müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm Mehmed ber veçh-î muhârrer eylediği müddeâsını her biri mahallinde ba varakai mestûre sera ve ba'de' alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûl-ü'ş şehâde eydüği ihbar olunan Sofi Süleyman bin Ahmed ve Ahmed bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibince ba'de'l hükmü ester mezkûreden keffiyedle müdde-î merkûm Mehmed'e red ve teslim mûma ileyh Süleyman Efendi'ye tenbih şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.14/B.323

Arapça Belge.

S.14/B.324

Mihr-i Muaccel ve Mihr-i Müeccelin Hibe Edilmesi

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkinler Fatma bint-i Molla Halil ve Meryem bint-i Hasan nâm Hatunlar cem'î umûrlarında mîn kûlli'l vûcuhun ikrarat ve tasarrufatları sahîhe ve nafize olduğu halde taraflarından zikr-i âtî ibâr-i âmme takrîr ve itası hüccete vekîlleri olduğu zatı mezbûrtânı arifan udulden Abdülselam ibn-i Şeyh Abdülkerim ve Mehmed bin Seyid Halil şehâdetleriyle sabît ve sûbut vekâletine hükmü şer'i lâhık olan Ahmed ibn-i El- Hac Şeyhmus Cakı meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de iş bu refiğü'l kitab Abdullah bin Ahmed Gölnü mahzârında bi'l vekâle ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb müvekkilelerim mezbûrtân Fatma ve Meryem Hatunlar iş bu merkûm Abdullah zevci dahlemizdir beynimizde müvennet nâm hasıl olduğuna mebni zimmetinde mütekerrîr ve makûd aliye olan mihr-i

mûaccel malûmunuzu bundan akdem yeddinden ahz u kabz etmişdik ancak zimmetinde olan mihr-i mûeccel malûmumuzu rıza ve tayib hatırımızla zevcimiz merkûm Abdullah hibe ve terk ve teberrûh edûb ol dahi itihab ve kabul etmekle husûsu mezkûr ile hukûku zevciyete müteâllik-i âmme-i da'vadan zevcimiz merkûm Abdullah'ın zimmetini kabulünu havi ibrâ-i âmme ile ibrâ-i ve iskât eyledik veçhle mîne'l vûcuhun da'va ve mütalamız kalmamışdır deyû dedikde zevci merkûm Abdullah dahi vekîl-i merkûm Ahmed'in sadır olan kelimatı meşrûhasını tasdik ve tahâkkuk etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-i Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.14/B.325

Miras Paylaşımı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Mansuri Karyesinde sâkin iken bundan yirmi beş sene mukâddem fevt olan Muttali veledi Zehko'nun verâseti zevcei metrûkesi Heyli bint-i Yakub ile kendüsinden mütevellidler ol vakit sagîr ve hala kebîr oğlu Maksi Semci ile kızları Verdi ve Meryem ve diğer müteveffiye zevcesinden mütevellidler Abdal ve Zehko ve kızı Noyari kadun mahzârında ba'de kable'l Kasım bint-i mezbûre Meryem vefât edûb verâsetini anası mezbûre Heyli ve li ebeveyn er karındaşı Maksi Seci ve li ebeveyn kız karındaşı verdi kaduna mahsusun ba'deha kable'l Kasım diğer bint-i mezbûre Verdi dahi vefât edûb verâsetini anası mezbûre Heyli ve li ebeveyn biraderi Maksi Semci'ye münhasıs ve tashîh-i mesele-i mirasları bi hükmü'l münasaha (?) yedi bin yedi yüz yetmiş altı sehîmden ibaret olub sehmî mezbûreden bin iki yüz elli dokuz sehîm ibn-i mezbûr Maksi Semci'ye ve bin beş yüz on iki sehîm ibn-i merkûm Abdullah'a ve kezalik beş yüz on iki sehîmi ibn-i merkûm Zehko'ya ve yedi yüz elli altı sehîmi bint-i mezbûre Noyar kaduna ashabı inde'l şer'i'ü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra ibn-i Meryem ibn-i merkûm Maksi Seci nefsinden bi'l asâle ve anası Heyli tarafından bi'l vekâle el-müseccele meclis-i şer'i şer'ifü'l enverde diğer inban merkûmân Zehko ve Abdullah ile hemşireleri Noyarı mahzârlarında da'va ve takrîr-i kelâmında bundan akdem vefât eden babamız merkûm Mutali'nin hayatında ili'l vefât Malki ve ba'de vefâtına bizlere bil ırsı şer'i intikal edûb karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Kilise menzili ve bir tarafdan Meri bint-i Kablo

menzili ve bir tarafdan Abdullah ve Zehko ve Noyari hisseleri ve tarafı rabî'i Kinisanın diğer menziliyle mahdûd kebîr bir bab menzil ile kezalik bir tarafdan tarik ve mezkûr menzilin havlusuna ve bir tarafdan Maksi Rezko menzili ve bir tarafdan Şahı Amusi menzili ve tarafı rabî'i tarîki âmme ile mahdûd ve diğer sagîr bir bab menzil ve duvare ile köbrü demekle ma'rûf iki kıt'a susuz tarla araziü'l zerka demekle ma'rûf bağ yeri biraderlerim müstakilâ zabt ve tasarruf eder olmalarıyla suâl olunub keffiyedleriyle bi hükmü'l münasaha şer'iye taksim taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l ikrar husûsu mezkûrun mahallinde taksîmi içün mahkeme Kâtibi Ömer Zade Mehmed Şakir Efendi tayin ve mahalline irsal olundukda tarafeyn rızalarıyla kebîr menzili mahdûd mezkûru merkûm Maksi Semci ve anası Heyli'ye isâbet ve diğer sagîr menzili ile iki kıt'a susuz tarlalar ve bağ yeri merkûmân Abdal ve Zehko ve Noyari'ye isâbet edûb ba'de münazaâlarının kati içün kezalik bi'l terazi merkûmân Abdal ve Zehko ve Noyari aldıkları hissei mezkûre üzerine iki yüz guruş nakid dahi merkûm Maksi Semci'den ahz ve ol veçhle tarafeyn razı olunub her tarafları aher yeddinden hissei mûayeneleri ahz ve istifa ettikten sonra husûsu mezkûre müteâllik âmme-i da'vadan her biri aherin zimmetini kabulünu havi ibrâ-i eyledikleri mahallinde ketb. ve tahrîr ve Kâtip mûma ileyh meclis-i şer'i avdetinde a'lâ vûkua tarafeyn hazır oldukları halde inha ve takrîr etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Cemaziyelahir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.13/B.326

Evlilik Kaydı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Tahob (?) Karyesinde sâkine Hafse bint-i Mehmed El-Kazancı Bekir bikr-i balîğa-i akîlenin mani'i şer'isi olmadığı karye-i mezkûre ahâlisinden ve udul-ü rical müsliminden Şerif bin Ali ve Derviş bin diğer Ali Ömer'li ihbarlarıyla zahir ve mütehâkkik olduktan sonra cem'î umûrunda mîn kûlli'l vûcuh ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde tarafından zikr-i âtî nikahta vekîl olduğu zatı mezbûre li bi'l ma'rîfetü'l şer'iye arifan mahalle-i mezbûre ahâlisinden Farisi Yahya (?) ibn-i Mustafa El-Kemali nâm kimesne şehâdetleriyle ber nehc-î şer'i sâbit olan Halil bin Molla Mehmed Şemdin meclis-i şer'i şerifü'l enverde baîsü'l kitab karye mezbûre ahâlisinden İbrahim bin Sofi Ahmed mahzârında bi'l vekâle ikrar-ı tam ve

takrîr-i kelâm edûb merkûm İbrahim müvekkilem mezbûre Hafsa Hatun'a tezevvüc taleb ve Ragıp olmağla tebdihi müvekkilem mezbûre Hafsa Hatun'a rızasıyla iki yüz guruş mihr-i mûaccel makbûzu ve iki yüz guruş mihr-i mûecceli tesmîyeleriyle iş bu meclis-i şer'ide mahzâr şuhûdda merkûm İbrahim bi'l vekâle akd ve tezevvüc eyledim dedikde merkûm dahi ber minvali muhârrer tezevvüc ve kabul etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi Gurre şehr-î Cemazi'yel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.13/B.327

Meşeliğe Haksız El Koyma

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin mahâllatından Şehidiye Mahallesinde sâkin Faşoh Zade Kaya Çelebi bin Abdülkerim medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûre etrafı şehr-î kurasından Mansuri Karyesinde sakin Ahmed li bin Humuski muvâcehesinde medîne-i mezbûre haricinde Zenarde Vadisiü's Safa'nın nâm mahallinde ka'în bir kıt'a mülk bağımın itsalinde bulunan bir tarafdan Murad Dağı başına ve tamamı Hindi Zadelerin bir kıt'a kır beyarları ve bir tarafdan benim yengi üzüm bağımın tarîk ve bir tarafdan dağ mezkûrun diğer başına ve tarafı rabî'i benim beyare ili'l eyyâmı ebureşo demekle ma'rûf dere ile bağlı su kuyusuyla mahdud bir kıt'a meşelik on beşi mukâddem yed ve tahtı tasarrufumda olub hıfz ve himayede iken iş bu tarihden iki mah mukâddem merkûm Ahmeki mezkûr meşelikin bi gayrı hak zabt ve vaz-ı yeddidir olmağla suâl olunub keffiyedle tasarruftan men' olunması taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında kazame-i minval meşrûh üzere olduğunu bi tamam ha tai'an ve kati'yen ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince meşelikin mahdûd mezkûreden keffiyedle müdde-î merkûm Semci Çelebi'ye eda ve teslim merkûm Ahmeki elzem olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.13/B.328

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Tekye Mahallesinde sâkin Malallah veledi Eyşoh Kara Eyşoh meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de medîne-i mezbûrede ka'în Erbain Kilisası'nın mütevellisi bulunan Seci veledi Semas Emsic Keti mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafizinde olduğu halde ikrar- ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin nısfı şaiki müntakilemin mülkü müşteram ve diğer nısfı şaiki kinisayı mezkûrenin mülkü olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Cercosi Hannâ menzili ve bir tarafdan Mehmed Baki verâseleri ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki maslabalı meclis derûnunda kiler ve altında zer zemin ve havlu kapusı yanında tavanlu oda ve matbah derûnunda oda ve havlu ve memşayı şamil bir bab menzilin nısfı şaiki cem'î tevâbih ve levâhıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şürut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile bin beş yüz guruşa kinisay-ı mezkûr içün bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kinisayı mezkûr içün kabz eyledikten sonra nısfı şaiki mezkûrun semeni olan meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruş tebdihi kinisayı mezkûr malından ve mütevelli merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm nısfı mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb kinisayı mezkûrun mülk müşterası ve hakkı harici kalmışdır dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.13/B.329

Miras Paylaşımı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Mansuri Karyesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'den iken bundan akdem fevt olan Bro bin Şemo El-Maksu'nun verâseti zevcesi Meryem bint-i Hano ile mezbûreden mütevellid Semo ile hemşiresi Curi ve diğer zevcesi olub kendüsinden evvel müteveffiye Hannâ'dan mütevellid sulbî kebîr oğlu Cerco ve kebîre kızı Verdi kaduna mütehâsıs ve tahsili mesele-i meranları bi hükmü'l feraiz kırk sekiz sehîmden olub altı sehmî verâsei mezbûre Meryem ve beherine on dört sehîmden yirmi sekiz sehmî ebnan mezbûrâna Semo ve Cerco'ya yetmiş sehîmden baki on dört sehîm bintan mezbûrtâna Cori ve Verdi kadına isâbeti inde'l şer'iü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra ibn-i merkûm Semo anası Meryem ve li ebeveyn

kız karındaşı Cori kadunlar tarafından bi'l vekâle müsecceline ve nefsinden bi'l asâle meclis-i şer'i şerif-ü'l enver'de birader ibn-i mezbûre Cerco ile diğer bint-i mezbûre Verdi muvâcehesinde bundan yirmi sene mukâddem fevt olan baba mevrûsumuz Bro'nun mülkü olub karye-i mezbûrede vaki' bir tarafdan Hano veledi Mütalik menzili ve bir tarafdan Derviş Aslan menzili ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab menzil ile kezalik karye-i mezkûre derûnunda ka'în bir tarafdan Hannâ Abdo menzili ve bir tarafdan Yusuf veledi Hano harabesi ve tarafeyni tarîk-i âmme mahdûd bir bab menzilin harabe arsası olub el-hâlete hazihin merkûm Cerco'nun tamir ve bina eylediği menzil ile çölde bağlar arasında vaki' malûmü'l hudûd bir kıt'a susuz beyar tarla babamız vefâtından sonra benimle müvekkilelerim ve cem'î verâseye a'id ve müntâkil oldukları cihetle beynimizde taksîm olunmuş taleb ederum deyû da'va ettikde birader Cerco ile hemşiresi Verdi kadun dahi taraflarından ba'de'l tasdik akarat mezkûrenin taksimi içün tarafı şer'iden bi'l iltimas mahkeme Kâtibi Arap Zade Mehmed Şakir Efendi tayin ve mahali mezkûre irsal olunub tarafeyn rızalarıyla mukâddema ma'mûr bulunan menzili mahdûd mezkûre ile tarlayı mezkûrenin nısfı kablesi (?) merkûm Semo ile müvekkilelerim ana ve hemşiresi Cori ve Meryem kadunlara ve harabe olub el- hâlete hazihin merkûm Cerco'nun tamir eylediği harabe mezbûr Cerco ile hemşiresi Verdi kaduna isâbet edûb her biri bi'l vekâle hissei mezkûresiyle razı ve ahz yeddinden ba'de'l ahz ve'l kabz tarafeyn meclis-i şer'e gelub veçh-î muhârrer üzere beyinlerinde taksîm olunub her biri ahz yeddinden hissesi bi'l vekâle ve bi'l asâle ahz u kabz eylediğiniz akad ve takrîr ve ol veçhle her biri aherin zimmeti kabulünu ve kezalik bi'l vekâle ibrâ edûb tarafeyn birbirine tasdik etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.12/B.330

Borç Karşılığı Mülke El Koyma

Medîne-i Mardin'in Latifiye Mahallesinde sâkin Faris bin Hızır meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de iş bu baîsü'l kitab Bakkal Ahmed bin Molla Esad mahzârında Faşoh Zade Yahya Çelebi hazır olduğu halde cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb iş bu merkûm Ahmed benim zimmetimde kendüsinden iştira eylediğim

zikr- i âtî bahçenin nısfı mefsûmi bahasından bin yedi yüz guruş vacibû'l eda ve sahîha deynim olub meblağ-ı mezkûrde dahlem merkûm Ahmed iş bu tarihi kitabdan bir sene mûruruna değin tamamen ifa etmek üzere kabulüme mekarın bana imhâl ve tescil edûb tebdihi ber veçh-î muhârrer ve benim olana meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz guruş mukâbelesinde yeddimde müstakilâ mülk ve hakkım olub medîne-i mezkûre haricinde Bağ Gara Vadisi'nde vaki' bir tarafdan İzzetlü El-Hac Süleyman Başa'nın bahçesi ve bir tarafdan Kafsanun dağ ve bir tarafdan Hacı Gürmü Zadelerin bahçeleri ve taraf-ı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd eşcarı müsemmere ve mûhalif ve gayr müsemmere ve men'û ve daraba köşk ve ma'i cari ve havzı ve beyâna şamil bir kıt'a bahçesi cem'î tevâbih ve levâhıkıyla ba izni sâhibi arzı haliyete ayn şûyu'u ve şevagil merkûm Ahmed'e rehn vaz-ı ve teslim edûb ol dahi irtihân ve teslim ve kabz ve kabul edûb ve benim için deyni mezkûri ber veçh-î muhârrer vade-i mezkûrun mûrurunda eda ve ifa eylemek rehn-i mû'essir olunmaz ise bahçe-i merhûne-i mahdûde-i mezkûrde semeni misliyle ahere bey' ve kabz semene ve makbûzundan deyni mezkûru ifa ve husûsu mezkûr mütevakıf olduğu Umurun Kilisesine kelimatı uzletin fanit (?) vekîli mazmûnu üzere akd rehnin meşrût vekâlet devriyei sahîh şer'iye ile tarafımdan hazır mûma ileyh Yahya Çelebi li dahlem merkûm Ahmed talebiyle vekîl ve naib menab nasb ve tayin eyledim dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ışrîn mîn şehr-î Cemaziyelevvel li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.12/B.331

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazasına tabi' Kalibeyn Karyesinde sâkin Amusi bin Nomi Bolcuka (?) meclis-i şer'i hatırü'l lazımü'l üz- zü'l ve't tevkir'de Mardin Hristiyanından Seci veledi İbrahim Heda ve Cercisi veledi Eblehad nâm kimesneler mahzârlarında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı kürümü mülkün ve miri arazii müntakilemden olub karye karye-i mezbûre akarında vaki' tarafeyni merkûm Seci Heda mülkü ve bir tarafdan Malki veledi Murad mülkü ve tarafı rabî'i nehir ma'i ile mahdûd bir kıt'a kavan (?) bahçesi tarafeynden icab ve kabulü havi şürut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile eşcarı bin beş

yüz guruş ve arazi beş yüz guruş merkûmân Seci ve her hissesi ba izni sâhibi arazi bey' ve temlikin ve teveffüz ve teslim eylediğimizde onlar dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve teffiz ve kabz ve kabul eyledikten sonra eşcarı dahilin semeni ve bedellerin edasına cihetû'l mecmû' iki bin guruş müşteriyan merkûmân Seci husûsumu bedellerinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bahçe mezkûresinin eşcarı arazisinden benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb mezbûrân Seci ve Cerci'sinin mülk müştera ve hakkı sarfları olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i bağı mezkûrenin arazii içün nizamına teffiken senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' mîn Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semniye ve mieteyn ve elf.

S.12/B.332

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Avniye Kazasına mülhâk Savur Nahiyesi kurasından Kalibeyn Karyesinde mütemekkin Amusi veledi Tomi Bolcağ (?) nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'i şerifü'l enverde zevcesi iş bu Penbe Hatun ibn-i İbrahim nâm ma'rûfetü'l zat mahzârında ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin müşteriyan tahtı ve tasarrufumda olub karye-i mezbûre akarında bir tarafdan Faşoh Zade menzili ve bir tarafta Kinisası ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd tarafından bir meclis ve havli havi ve şamil bir bab mülkün menzillerinde ve yine karye-i mezbûre akarında ka'în iki tarafdan Abdi Gasral bağı ve bir tarafdan Faşoh'un bağı ve tarafı rabî'i tarıki dağ ile mahdûd bir kıt'a iki yüz guruş kürümü havi üzüm bağımın hafta ve ahde dört yüz guruş semeni tesmîyesiyle zevci yerlerinden bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallerin kemaniği tescil eyledik ol dahi ber veçh-î mübeyyen iş bu ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra mûrurundan bağ mezkûrun yerini zevci mezbûreden kezalik meccânen fera' ve teffiz ol dahi ber minval-i muhârrer teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul ettikde semenleri olan meblağ-ı mezbûre beş yüz guruş zevcei mezbûre tamamen ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de menzil ve bağı mezkûrun kürümünün mezbûrenin mülk müşterası ve yeri hakkı mefûzu olmuşdur keyfa ma yeşa ve

yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'l mûteberü'ş şer'i nizamına teffika senedinin me'mûru tarafından verilmesi iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu fi'l yevmü'l salîs mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.12/B.333

Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin tüccaran-ı mûteberanından senedinin Ahmed Bey Zade Hacı Ali'nin medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûrede Gölasiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Receb bin Abdulkadir'in verâseti sulbî kebîr oğlu Casım ile zevcei menkûhei metrûkesi Anibi bint-i Şemo nâm Hatuna münhâsıra olduğu tahakkûkundan sonra zevci ve ibn-i mezbûrenin vekîli müseccel şer'ileri İbrahim Ağa muvâcehesinde bundan akdem vefât eden merkûm Mehmed'in zimmetinde ciheti deyni şer'isine ba'de kûlli'l hesab yüz elli guruş alacak hakkım olub kable'l ala vefâtı vaki' olmağla tereke vafiyesinden vekîl merkûmân müvekkilleri vaz-ı yedd etmiş olmalarıyla suâl olunub terekei müteveffâi merkûmândan olmak üzere bana eda ve teslim vekîli merkûm İbrahim Ağa'ya tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ettik ol dahi cevabında terekei müteveffâi mezkûre vaz-ı yeddlerini ikrar lakin müdde-î merkûmun ma'âda müddeâsını inkar edecek müdde-î merkûm alena ile eylediği müddeâsını her biri mahallin ba mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledüği ihbar olunan Ali Efendi bin Hacı Hüseyin ve Seci Faşoh Zade nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât ve'l hâlef mûcibince ba'de'l hüküm meblağ-ı mezkûr yüz elli guruş müteveffâ-i merkûm Mehmed'in terekei vafiyesinden olmak üzere müdde-î mûma ileyh eda ve teslim müvekkillerine ahz mütevelli vekîl merkûm İbrahim tenbih olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr. Fi 10 Cemazi'yel'âhir sene 88.

S.11/B.334

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mahallâtından Şeyh Şeyhûllah Mahallesinde

mütemekkinler teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Cerco veledi ve Cercibi ve Ohannes evladı Yosef El-Şed Vahud Semci veledi Mihail nâm kimesnelerin taraflarından bi'l asâle ve li ebeveyni karındaşları gaîb-i anî'l beld veledimiz bu Yosef El-Şed nâm kimesnenin tarafından Habib veledi Emsic Barışi ve Mehmi veledi Cercos El-Şed nâm şahidini şehâdetleriyle mahzârı hasmı cahidde sâbit ve sûbut vekâletine hükmü şer'i lâhık olan dahi merkûm veledi Boğos bi'l vekâle ve bi'l vesâye meclis-i şer'imü'l lazımü'l üz-zü'l ve't ta'âzimde medîne-i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin millet mezkûresinden Cercibi veledi Amusi El-Eşbiğ mahzârında cem'î mîn kûlli'l vûcuhun cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh vesaîr olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr- i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin mûrurına yeddi ve tahtı tasarrufumda olub mahalle-i mezbûrede ka'în bir tarafı Körkis ve malûmesi menzili ve tarafı şer'i merkûm Cercisi ile mütabık hükmü menzilleri ve tarafeyni tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki maslabalı bir meclis içinde kiler ve diğer iki maslabalı bir oda ve su kapusunun sülüsü şaiki ve memşa ve havlisi şamil bir bab mülk ve menzilimizi bi'l cümlete mayeşetimle ve sebon tarafeynden icab ve kabulü havi şürut-ı müfside ve muvazaâdan ve muvazaâdan ari merkûm Cercisi bi'l asâle ve bi'l vesâye iki bin üç yüz guruşa bey'ü bat sahîh şer'i bey' ve temlik ve mahallin veçh-î lâhıkıyla teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î meşrûh iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olmuş meblağ-ı mezbûr iki bin üç yüz guruşa müşteri merkûm Cercisi bizlere tamamen def ve teslim tebdihi bi'l asâle ve bi'l vekâle ahz u kabz ve istifai hak eyledik ba'de ma menzil mahdûd mezkûri müşteri merkûmun mülk müşteri ve hakkı sarf harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma hüvel vaki' bi't-taleb ketb. olundu. Fi 14 Cemazi'yel'âhir sene 89.

S.11/B.335

Alacak-Verecek Davası

Ma'rûz-î dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin ahâlisinden Süleyman bin Hüseyin İnfiraz nâm kimesne meclis-i şer'imizde yine medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi milletinden Şemon veledi Cerco El-Semas

muvâcehesinde iş bu merkûm Şemon bundan akdem üç bin guruşla malûmü'l adet koyun ve resi bey' ve temlik ve teslim ol dahi ol mikdar guruşla iştira ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı mezbûrun beş yüz guruş bana el-sabi ve teslim edûb bakisi olan iki bin beş yüz guruş zimmetinde olub hala celb ederim deyû ba'de'l da'va ve istintak merkûm Semon dahi cevabında müdde-î merkûm Süleyman meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş kıymeti mezbûreden […] deyni sahîh olduğu tamamen taife (?) ve katiyen ikrar ve itiraf etmeyin mûcibince meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş müdde-î merkûm Süleyman'dan eda ve teslim merkûm Semon'a ikrarım olduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr. Fi 15 Cemazi'yel'âhir sene 89.

S.11/B.336

Atın Hissesine El Koyma

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin'in Babü'l Sor Mahallesinde sâkin Şela bin Tabib medîne-i mezbûrun mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûrun Hristiyan tüccarından Semci Hedasi mahzâr olduğu halde mahalle-i mezbûrde sâkine Emin (…) Molla Yusuf muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide müşâhede olunan bir res dori kısrak mülküm olduğu halde nısfı semeni malûmum ile merkûm Emin Efendiden bey' edûb Emsofi iştira'en ettikten sonra kısrak mezkûrun nısfı sehim ve nısfı diğeri merkûm Emin Efendi'nin mülkü iken tarihinden dört mah mukâddem merkûm Emin Efendi kısrak mezkûrun mecmû'unu benimdir deyû müstakilen zapt etmiş olmağla suâl olunub keffiyedle nısfı mezkûrı bana teslim etmek üzere merkûm Emin Efendi'den tebdih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında fi'l hakika kısrak mezkûrun nısfı sehmî ve nısfı diğeri müdde-î Fevmun (?) mülkü olub lakin iş bu tarihinden dört buçuk mah mukâddem müdde-î merkûm sera kısrak mezkûrde olan nısfı iş bu hazır ve kuyumcu Hedi dört yüz elli guruş semene makbûzuna bey' edûb ol hazır ba'de'l iştira bana beş yüz guruşa semeni merkûm fera' ve makbûlüne bey' edûb tebdihi ber veçh-î muhârrer iştira etmiş ol haricden Semon mülk müşteram olmak hasebiyle bi hakkın vaz-ı yedd ederim deyû ba'de'l def ve'l inkar dafi merkûm Emin iken eylediği meşrûh (?) hayr-ı mahallin ba mestûre ter'ibe (?) ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve

makbûl-ü'ş şehâde eylediği ihbar olunan Ali bin Abdulkadir verâsetiyle Abdülhali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbât etmeyin mûcibince müdde-î merkûm şer'ân eydiği da'va-î mezkûrun hasebiyle merkûm Emin Efendi'nin veçh-î şer'i mekâbir haneden bey' olunduğu tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.10/B.337

Özel Mülkiyet İhlali

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

İzbeyd (?) Aşireti Urbanından Hacı Salih ve Kasım Ağa Abdullah nâm kimesneler medîne-i Mardin'in mülhâk meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre sâkinlerinden Şeyhmus Molla Yusuf muvâcehesinde iş bu meclis-i şer'ide mûayine olunan al bir res esb mülkiyet olmak üzere yeddimizde iken el-yevm merkûm Şeyhmus iş bu esb mezkûr ise bizden zabt üzerine bi gayrı hak vaz-ı yedd etmekle suâl olunub iş bu esb mezkûrdan keffiyedle bizlere teslimine merkûm Şeyhmus'un tenbih olunmak matlubumuzdur deyû da'va ettikde ol dahi cevabında iş bu müşâhede olunan irsaline esb el-yevm müddeîyân-ı mezbûrândan dört yüz guruşa semeni tesmîyesiyle iştira ve kabz ve kabul etmekle ol veçhle mülkü müşteram olduğundan üzerine vaz-ı yedd ederûm deyû da'va el-def ve'l inkar merkûm Şeyhmus'un eylediği müşteri müddeâsını her biri mahallinde ba mestûre sera ve ba'de alena lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eydüği ihbar olunan medîne-i mezkûre ahâlisinden Şeyhi bin Şeyh Mustafa ve Salih ibn-i İbrahim nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbât etmeyin mûcibince müddeîyân mezbûrân da'va mezkûrelerine merkûm Şeyhmus veçh-î şer'i ve sehîmelerine ol men' olundukları huzur-u alilerine î'lâm olundu el- emr-î men lehül emr. Fi 17 Cemazi'yel'âhir sene 89.

S.10/B.338

Borca Karşılık Mülkü Rehin Alma

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin Kıssis Mahallesinde sâkin teb’aa-i Devlet-i Aliye’nin Ermeni Milletinden Hannâ veledi Yuhannâ Araklı medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer’imizde medîne-i mezkûrede Baş Mahallesinde sâkinler Maksi Cerciği veledi İlya ve oğlu Maksi İlya muvâcehelerinde Mehmed Efendi bin El-Hac Halil hazır olduğu halde da’va takrîr-i kelâmın yeddimde olub varakai sahîh üzerine muhârrer seksan sekiz senesine şehr-î Cemaziyel’âhirin Gurresinde müverrâh bir kıt’a temessük mantûkukınca iş bu Yusuf Maksi Cercisi ve Maksi İlya birbirine kefil bi’l mal oldukları halde zimmetlerinde semeni bey’ makbûzu derûnunda iki yüz guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûru tarihi mezkûreden bir sene tamamına değin […] eylediğimde medyûmlarımdan merkûm Maksi Cerciği’nin müstakilâ mülkü olub mezkûr Baş Mahallesinde vaki’ bir tarafdan Kalyoncu menzili ve bir tarafdan Yusuf Emsic verâseleri ve bir tarafdan Salih El-Kebire menzili ve tarafı rabî’i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab mülk menzili meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde rehinen ve ba’det tahliye fariga anî’l şevağıl bana teslim eyledikde tebdihi ber veçh-î muhârrer irşan ve kabz ve kabul eylediğimizde meblağ-ı mezkûrden medîne-i mezkûre zahirinde beş yüz guruş bana eda ve teslim edûb bakisi olan üç yüz altmış guruş müddet mezkûre mûrurunda eda ve temlik rehni müsbet olmaz ise menzil merhûne müşekkerdir semeni misliyle ahere bey’ ve kabz semene müntakilemden ve yine mezkûr ise bana edaya mûrurum merkûm Maksi Cercimi tarafından Abdulkadir’in meşrût vekâlet mütala ile iş bu (…) Mehmed Efendi kabulüne makarına vekîl ve beyân nısf-ı şaiki nasb ve tayin etmişdi el-hâlete hazihte müddet minval mezkûr mûrur edûb mezkûr Maksi Cercisi’den baki mezkûr olan üç bin altı yüz guruş bana eda etmekle suâl olunub menzil mezkûrde mezkûr seckimü’l rehin ve vekâlete el-mezkûre semeni meseleyi ahere bey’ ve zimmetinden benim olan meblağ-ı baki mezkûr üç bin altı yüz guruş bana eda ve ifaya yeddi merkûm Maksi Cercisi ile vekîl mûma ileyh Mehmed Efendi’ye tenbiye olunmak matlubumdur deyû ba’de’l da’va ve’l inkar müdde-î merkûm Hannâ’ya ber minval meşrûh deyni rehni vekâlet mezkûre müddeâsını her biri mahallinde ba mestûre şer’iye sera ve ba’de alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlü’ş şehâde eyledikleri ihbar olunan Berber Cuma Zade Mehmed Emin bin Molla Mehmed ve Hacı Mahmud semeni

Seyid Mehmed El-Halef nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l muvâcehe ber nehc-î şer'i isbât etmeyin mûcibince menzil merhûn mezkûresi semen-i misliyle ahere bey' ve semenden dâ'îni müdde-î merkûm Hannâ'nın baki olan üç bin altı yüz guruş deyni mezkûri eda ve ifa etmek üzere medyûne rehin merkûm Maksi Cercisi ve vekîl mûma ileyha Mehmed Efendi'ye tenbiyei şer'i olunduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr fi'l yevmü'l sabî' ışrîn mîn şehr-î Cemazi'yel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.10/B.339

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Mansuri karyesinde mütemekkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Yakubi Milletinden Semon veledi Yaso nâm kimesnelerin etrafı şehr-î kurasından Şamil karyesi mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin (…) […] ve Semon […] hazır olduğu halde medîne-i mezkûrenin muhasebecesi İzzetlü Mehmed Efendi tarafından mürsel olub husûmeti reisi olunan Necib Efendi ve Mahmud Efendi muvâcehesinde zikr olunan Nebabil Karyesi hudûdunda ka'în bir tarafı Osi veledi Abdülkerim bahçesi ve bir tarafı Abdi veledi Temo El-Halef bahçesi ve bir tarafı Cebur veledi bahçesi ve tarafı rabî'i dere ile mahdûd mümtaz eşcarı manzara ve müteâllik ve ma'rûf ma'i […] sâbit sûbut malûme-i li havi bir kıt'a su bahçesi iş bu hisse merkûm semeni kagirden vekâlete nısfı şaiki mezbûrun olub meclis-i şer'i kıraat olunan kebir seksan iki senesi Zilkade Şerifenin dokuzuncu günü tarihiyle muvârrah şer'ine natık olduğu üzere bin beş yüz guruş merkûm ve makbûzu ile iş bu hisse merkûm cem'î bana bey' ve temlik ve teslim tebdihi iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul edûb nısfı şaiki mensûri şer'âm iken iş bu hazır merkûm cem'î miriyesi (?) olub ve menkûlat-ı olmadığı hasebiyle nısfı şaiki mezkûrun beyiyle asmanından hazır-ı merkûm Ceci'nin […] ve ifa olunmak üzere iş bu tarihinden mukâddem vekîl merkûmun müdde-î mûma ileyh Necib Efendi nısfı şaiki mezkûr ba'de tasaddi ederek zabt ve üzerine vaz-ı yedd etmekle minval bulunub kendilerine mahallin bana teslim mûcibi mûma ileyh icabına vekîl merkûm Necib Efendi'den tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak vekîl merkûm Yusuf dahi cevabında ve'l hâlef nısfı şaiki mezkûr husûsu merkûm Cuma'nın mülkü

olduğu vekîli mûma ileyhin vaz-ı yeddini matlûme karar etmelerin lakin müdde-î merkûm Semo'nun ber veçh-î meşrûh tarihi mezkûre şer'â […] taksîm (?) değildir ve'l inkar etmekle müdde-î merkûm suâlin ber veçh- î muhârrer eylediği iştira-i müdde-î her biri mahallin ba mestûre şer'isi ol ba'de ceride-î mahkemede muhârrerü'l esami kimesnelerinden lede'l tezkiye ad'l ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri ihbar olunan müdde-î mezkûre sakinlerinden arz üzere Mehmed Efendi Arapzade ve Mahmud bin Molla İbrahim ili'l vefât nâm kimesnelerden şehâdetlerine bi'l muvâcehe veçh-î şer'i üzere isbât etmeyin mûcibince nısfı şaiki mezkûresiyle keffiyedle müdde-î merkûm Semon red teslim etmek vekîl muvâcehesine izafetle vekîl merkûm (…) tenbih şer'i olduğu tescil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr. Fi 17 Cemazi'yel'âhir sene 89.

S.9/B.340

Borç Nizamname Maddeleri

Onuncu madde müzâyede olunan gayrı menkûle uhdesinde takarrûr eden adem iştiradan nûkul eder ise emri müzâyede tekrar icra olunub zuhur edecek zarar da'va ve sarfiye.

On birinci madde müzâyede li icra ettiren me'mûrlar vesatıyla ve gayrı menkûlatın ferûhtına hüküm eden mahkemenin me'mûrin ve itası li sürmeyecekler ve sürerler ise kanunen suâl olunur.

On ikinci madde müzâyedeye fesad karışdıran bulunur ise icra kanunname-i hümayûn iki yüz on sekizinci maddesi hükmünce mücazat olunacakdır.

On üçüncü madde müzâyede edilen gayrı menkûlat hakkında tasarruf da'va eden olur ise ek hükümlere vûku bulacak karar ve da'vadan evvel da'va semeni lazım gelecek ve iddası naib olmaz ise müzâyedenin tehirinden ve cihet saîreden dolayı zûhur edecek kaffei zarar ziyanı tasdik edecekdir fakat azr (?) meşrû'a mebni karar ve eda evvel gelûb iddia edememesi olunduğu isbat eder ise muvahharan ve da'va etmek hukûku sakıt olmaz.

On dördüncü madde medyûnun gayrı menkûlatını dâ'îni vakti mûayende sattırmak diğer dayinin iş bu nizametname hükmünce fûruhat ettirmekle hak olacakdır.

On beşinci madde gayrı menkûlatın bir parçası edayı deyni kafi ise medyûnun huzurunda istediği hatırlayacak ve gıyab-i halinde feruhtu medyûna müfkili (?) olanları fürûhat edilecekdir. Zeyl.

İş bu nizamnamenin tarihi neşrinden mukâddem akd olunan dûyunu hazırü'l tecdit olunmak olsa bile hini medayinde carii nizamatı atikiye tabi' olub onlardan dolayı gayrı menkûlat hakkında olunacak malûme nizamat sabıka mezkûreye teffik olunur. Fi 5 Şevval sene 288. ve 15 Kanûnu Evvel sene 287.

S.9/B.341

Deyn İçün Emval Gayr-ı Menkûlatın Fûruhtı Hakkında Nizamnamedir

Birinci madde bil icarateyn tasarruf olunan müstefat ve müsta'ilat mevkûfe ile arazii emriye mahkum bih olan deyni içün medyûnun rızasına bakılmayarak emlakin sarfa gibi satulur fakat medyûnun haline münasib bir hanesi deyni içün satılmayûb terk olunur medyûn erbab ziraaddan olduğu halde hanesi idaresine kaf'i mikdar rehin dahi olunmamış dergamış (?) vürudiye gibi bir kayd altına girmemiş ise kezalik satulmayub terk eydülür ve bu veçhle terk olunacak arazinin mikdarı da'vanın rü'îyet olunduğu mahkeme ma'rîfetiyle tayin edulur.

İkinci madde medyûn gayrı menkûlatının üç senelik hasılat safiyesinin nizama iktiza eden güzeşte ve mesarifeyle beraber deyni ifaya kafi olduğuna isbât eder ve müstahsilini dayni havale ile ise gayr menkûlatının fûruhtundan sarf nazar olunur.

Üçüncü madde mahkum bih olan mütevelli (?) havale tarifiyle kabul eden şahsı keffiyeti medyûne tebli' ettikten sonra asıl dayin gibi medyûn emval gayrı menkûlasının fûruht olunması eda edebilir.

Dördüncü madde medyûnun emval gayrı menkûlesi kab'li istinaf olan hükümler üzerine fûruht olunmayacağı gibi gıyaben olan hükümlerde dahi itiraz etmedikçe mûrur etmedikçe satılamız.

Beşinci madde dayin alacağının ifasını ve ifa etmediği halde gayrı menkûlatının zapt ve fûruhtını istidasına kıyam edeceği mübeyyen bir ihbarname tanzim ve hükmü î'lâmının sûreti rabt ederek hükmü icraya ma'rîfetle medyûnun kendüsine veya ikametgahına gönderecekdir.

Altıncı madde dayini ihbarname li gönderildiği tarihden itibar ve otuz bir gün geçtikçe gayrı menkûlatımın fûruhtı da'vasına kalkışmayarak tarihi tebligatından itibaren doksan bir gün geçmiş olur ise tekrar bir ihbarname gönderileceği ve bunun üzerine yine otuz gün geçmek lazım gelecekdir. Yedinci madde beşinci ve altıncı maddeler ahkamının icrasından sonra emvali gayrı menkûlaya hükümet icraya tarafından bir me'mûr mahsûs gönderilüb vaz-ı yedd ettiriliyor ve bunun içün iki nüsha olarak tanzim olunacak zabt varakasında hükmü î'lâmının hülasai meâli ve tarihi gönderilen me'mûrun keffiyet me'mûrin ve gayretı (?) deyni ve gayrı menkûlatın nevi ve cinsi ve mevki hudûdu yani ve vaz-ı yedd olunan emval-i gayrı menkûlahatın ve han hane ve dükkan ve bu gibi akar ise bulundukları şehir ve kasaba ve kaza ile mahalle ve serkaimin ismi ve kapusunun nûmrusu ve etrafındaki akarın nevvih hanesi ve cinsi arazi ise vaki' olduğu kaza ve köy ve mahallenin ismi ve dönümünün tahminen mikdarı ve üzerinde ebniye ve eşcar var ise bunların aded envahı ve î'lâmı veren mahkemenin ismi ve medyûnun ismi ve şöhretiyle ikametgahı tasrih olunacakdır.

Sekizinci madde müzâyede gününden yirmi bir gün evvel keffiyet mahsûsu varaka ve arzların (?) î'lâmın olunub müzâyedenin icra olunacağı şehrin mecmû'u nas olan mahallerine dahi birer ilânname yaptırılacaktır.

Dokuzuncu madde emri müzâyede altmış bir gün zarfında hitam bulacak ve nihayet bi gecenin (?) üzerinde kalur ise müzâyede pusulasına hükümet icraya tarafında muvâkkaten kararda de çekilecekdir kararda de tarihinden itibaren otuz bir gün zarfında la-ak'l yüzde beş zam vûku bulur ise tekrar müzâyede olunub vûku bulacağım zemaim mesarifi a'idesiyle beraber sonra talibinden alunub tasarruf senedatı emval gayrı menkûlatının mensub olduğu daire tarafından verilecekdir.

S.8/B.342

Doksan Yedi Numrusu Fi 25 Zilkade'nin sene 288 Tarihiyle Şereftûvar Eden Emirname-i Samî Sûretidir.

Fera'dan imtinah eden medyûnların emval gayrı menkûlanın deyni içün fûruhati hakkında mevzûh nizamname mûcibince satılacak emlakine daîr müşterilerine verilmesi muktezi senedatın sûreti tanzim hakkında ba'de ziyn

medyûn uhdesinde bulunan bir mülk fûruhatına mahkemeden ba'de'l hüküm icra me'mûrları tarafından kaide-i şûruh ve mübaşeretle nizamname-i mezkûrun yedinci ve sekizinci ve dokuzuncu maddelerinde mûharrer şerait-i saniyeye yerine getirilmekle ve müşteri'i tebeyyün eyledikten sonra mahkeme canibinden bir fera' mazbatası tanzim ve bu mazbata as'l itihaz ile mahkemede hıfz edilerek tasarrufı mübeyyen icab eden (…) vesaî-i şer'iye ve senedat nizamyesinin ona göre bi'l tanzim mefrûl'lehlere verilmesi husûsuna şûray-ı devlet kararıyla bi'l istizan irade-i seniye-i hazret-i padişahı müteâllik buyrularak mantûkı münife tevkifen der saadette ka'în kâffe-i muhakeme talimat itası divanı ahkamı adliye nezaret celilesine havale ve icazet ve mûamelatda bu karara teffiki hareket olunması dahi tamim'en me'mûret mülkiyeye iş'âr ve tevsiye kılınmış olmağla oraca dahi karar mezkûr dairesinde iktizayı halin icrasına himmet buyrulması sıyakında şûkka-i senaver-i terkimine ibtidar kılındı efendim.

Umûm 288 S.8/B.343

İzzetlû Efendim

Medyûn uhdesinde bulunan emlakin fûruhatı hakkında olunacak mûamele tafsilatına dair şereftûvarid eden emirname-i samî sûreti bal'âya ihrac bu sûretle keffiyet sairede iktiza edenlere de beyân ve iş'âr olunmağla mûcibince ifayı mûktezasına himmet buyurmaları siyakında şûkkay-ı senaveri terkinime iptidar kılındı efendim. Fi 24 Zilhicce sene 288 ve Fi 22 Şaban sene 287.

İsmail Hakkı

S.8/B.344

Emval-i eytâm sandıkları nizamnamesinin altıncı maddesine zeyl olmak üzere tanzim olunan fıkra-i nizamiyedir.

Eytâm müdürleri iki senede bir kere tebdil yerlerine usûli üzere aheri tebeyyün olunub müdürün hitamı müddeti me'mûriyeti akabinde intibahı caiz değildir.

S.8/B.345

Nizamname-i mezbûrun on üçüncü maddesine zeyl olmak üzere kaleme

alınan fıkra-i nizamiyedir.

Nizamen sin-i rüşdde vasıl olmaksızın tezevvüc edecek eytâmın eytâm sandığında bulunan akçesinden bulundukları mahallin tabi' olduğu da'va veya temyiz meclisinin eytâmın hal ve malına göre takdir edeceğin mesarîf techiziye ve saîresi meclisin bir senedi resmisi üzerine ifa olunacakdır ve vasileri alacakları mebali' techizleri mahal sarfeti havi müfredat veçhiyle bir defter tanzimiyle eytâm sandığında vaz-ı olunmak üzere mahkemeye teslim mecbur bulunacaklardır.

İş bu nizamnamenin zeylinde muhârrer olduğu veçhle nizamen sini rüşdde vasıl olmaksızın diğer bir eyalete nakil hane eden eytâmın izdivacında mûamelat meşrûha hicret ettikleri mahallin tabi' olduğu da'va ve temyiz meclisde bi'l icra takdir edebileceğin mübali' sandığı bulunduğu mahallin da'va ve temyiz meclisle bi'l muhabere celb olunacak ve vasileri tarafından tanzim kılınacak defter mûvattın-ı cedidin tabi' olduğu meclisde bi'l mûayine bir sûreti alıkonularak sandığına vaz-ı sandığın bulunduğu mahal meclisine irsal kılınacakdır. Fi 5 Zilhicce sene 88 ve Fi 2 Şevval sene 87.

S.8/B.346

Seksan Bir Nûmrusu ve Fi 28 Şevval Sene 88 Tarihiyle Şeref Varid Olan Emirname-i Samî Sûretidir.

Deyn içün emval gayrı menkûlatının fûruhtı hakkında mevzu olan nizamnamenin birinci maddesinde bi'l icarateyn tasarruf olunan müskifat ve müstakilât mevkûfe ile arazi emriye mahkum olan deyn içün medyûnun rızasına bakılmayarak emlakin sarfı gibi satılur deyû muhârrer olub her nevi deyn içün mehakim ma'rîfetiyle fûruhat olunan emlakin sarfa medyûnun haline münasib bir hanesi levazım zarûriyei beyyinesiyle beraber kendüsine terk olunmak kaidesi öteden berû ve merr-i olduğundan bunun müskifât vakfiye hakkında cereyanın dahi tasrihi ve erbab ziraatten bulunanların hanelerini idare edecek kadar arazisinin dahi bazı kuyud ile istisnası ve bir de eğerce bir kanun veya nizamnamede sarahat mahsusa olmadıkça ahkamının ma kabline mütevelli olamaz ise de iş bu nizamnamenin tarihi neşri ve ilanından mukâddem olan dûyuna şamil olub olmaması hakkında dûyunlar ve medyûnlar tahaddüs etmek olan niza' def-û içün o makbûle dûyun mûahharan tecdidi sened olunmuş olsa

bile hini medayinede cari nizamat tahkikaya tabi' olub onlardan dolayı gayrı menkûlat hakkında olunacak mûamelenin nizamat sabıkaya teffik olunacakların derç-i (…) husûsları şûray-ı devlet encümeni mahsûs meşverette bi't tensib müstefkat (?) ve arazi istinatı gibi zikr olunan birinci maddeye ilave ve dûyunu atikiya daîr terkim edilen fıkra nizamnameye tenbin olarak bi'l istizadan icra ahkamına irade-i seniye-i hazret padişahı müteâllik ve şerefi sûdur buyrulmuş ve devlet saîreye gönderileceği misüllü mezkûr nizamnamenin tadilatı meşrûh havi bir kıt'a nüshai masûfesi bi gayrı savbı valaları kılınmış olmağla icrası iktizasına himmet buyrulması siyakında şûkka-i senaveri terkimine iptidar kılın efendim.

Umûm

300

İzzetlû Efendim Mardin Mutasarrıflığına

S.7/B.347

Deyn içün emval gayrı menkûlenin fûruhtı hakkında icra buyrulan tadilat nizamname li havi olan nizamname nüshasının gönderildiğine dair şeref varid olan emirname-i samî sûreti meclis-i idare ve muhasebe-i vilayetinin î'lâmı ve inkarı üzerine bil'âya çıkarılarak keffiyet icabı edenlere tekmar ikar nizamnamei mezkûr sûreti tisyar olunduğu gibi bir nüshası da leffen irsal olunduğundan ahkamının meriû'l icra tutması husûsuna himmet buyurmaları siyakında şûkka-i senaveri terkimine ibtidar kılındı efendim. Fi Zilhicce sene 88 ve Fi 28 Şaban sene 287 (1287).

İsmail Hakkı.

S.7/B.348

Şûray-ı Devlet Daîre-i Aliyesinden Yüz Üçüncü Nûmrusu Fi 16 Zilhicce sene 88 Tarihiyle Şeref-i Tasdir Buyrulan Emirname-i Samî Sûretidir.

Eytâm sandıkları nizamnamesinin on üçüncü maddesi hükmünce sini rüşd itibar olunan yirmi yaşında mukâddem tezevvüc ve tehevvül edecek yetim ve yetimelerin eytâm sandıklarını mahfûz olan akçelerinden şeraiti tamimiyle mesarîfi-i zarûriye-i izdivaçlarına kifayed edecek mikdarına desters olabilmeleri hakkında müsade nizamnamenin itası ve eytâm müdürlerinin dahi mal

sandıkları ümenası haklarında mevsimi olan kaîdeye tevkifa iki sene de bir kere tebdili husûsları şûray-ı devletde bi't tensib nizamname mezkûrun altıncı ve on üçüncü maddelerine zey'l olmak üzere bunlara dair kaleme alınan fıkrasına nizamiyenin icrası ahkâmına bi'l istizan irade-i seniye-i hazret padişahı şeref sûnur ve sûdur buyrulmuş ve vilayat-ı saîreye gönderildiği misüllü fıkray-ı mezkûrenin bir nüshay-ı musaddakası lefa irsal olunmuş olmağla ifası mûktezasına himmet buyrulması siyakında şûkkay-ı senaveri terkimine kılınmış ibtidar olundu efendim.

Umûm Mardin Mutasarrıflığına. 39

S.7/B.349

İzzettlû Efendim

Eytâm sandıkları nizamnamesinin altıncı ve on üçüncü maddelerine zey'l edilen fıkran nizamname nüshasının irsal buyrulduğu ve buna müteâllik olan irade-i aliyeye şamil bu kere şeref tuvar eden emirname-i samî meclis-i idare-i ceridesine ve saîre-i daîre-i icabeye kayıd ettirildikten sonra sûreti bal'âya çıkarılmış ve tesnime-i mezkûresinin bir sûretinde leffen gönderilmiş olmağla ahkâmı aliyelerinin tamamı icrasından himmet buyurmaları siyakında şûkka-i senaveri terkinimden ibtidar kılındı efendim. Fi 23 Muhârrem sene 289 ve Fi 21 Mart sene 88.

S.7/B.350

Din Değiştirme

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Fi'l As'l Siirt Sancağına tabi' Rızvan Kazası kurasından Çınariye Karyesi sâkinlerinden ve Yezidi Taifesinden sâhibi arzûhali Reşid bin Abdi medîne-i Mardin mahkemesinde meclis-i şer'imizde ta'wa ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb bi'l faslullah-ı Teâl'â ve hidayete (..) saîreden dini mübini Muhammediyeyi kabul ve razı edûb şeref-i İslam ile müşerref oldum dedikde meclis-i şer'ide kendüye veçh-î şer'i üzere telkini şehâdeti iman olunarak Mehmed Reşid ismine tesmiye olunmuş olduğu huzuru alilerine î'lâm olundu fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semain ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.7/B.351

Mülke El Koyma

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Nebabil Karyesinde sâkin teb’aa-i Devlet-i Aliye’nin Yakubi Milletinden iken iş bu tarihden yirmi yedi sene mukâddem fevt olan Semo veledi Halef veledi Osman’ın verâseti sulbî kebîr oğlu Ceci ve sulbîye kebîre kızları Hedi ve Heyli kadınlara münhâsıra olduğu inde’l şer’iü’l enver bi’l izbar zahir ve mütehâkkik olduktan sonra bintan-ı kebîr mezbûrtân Sudi ve Heyli medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer’imizde biraderler merkûm Ceci hazır olduğu haldde zikr-i âtî bahçeye müzâyed eden liva mezbûr muhasebecisi İzzetlû Mehmed Necib Efendi tarafından velî’l olub hal’i şer’iden husûmeti zayi olunan Necib Efendi ibni Mahmud Efendi muvâcehesinde karye-i mezkûre akarında vaki’ bir tarafı Osi veledi Abdurrahim bahçesi ve bir tarafı Amusi veledi Toma El-Halef bahçesi ve bir tarafı Hamo veledi Lero bahçesi ve tarafı rabî’i dere ile mahdûd eşcarı müsemmere ve mûhtelife ve ma’ûl nöbet ma-i malûme li şamil bir kıt’a suli bahçesiyle babamız müteveffâ-i merkûm Şemo’nun hayatında ili’l vefât mülkü ve ba’de vefâtına nısfı ve bize nısfı (…) biraderimiz merkûm Ceci’ye a’id ve müntakil olmuşken biraderimiz merkûm Ceci cend seneden mukâddem zimmet miriyesi olub menkûlatı dahi bulunmadığı cihetle zimmet miriyesinin edası (?) içün beytü’l mal tarafından bahçe-i mezkûrenin mecmû’u biraderimizin mülkü olub zaimle ba’de tasaddi vekîl merkûmûn vekîli ba’de’l yevm etmiş olmağla suâl olunub bize a’id olan nısfı mezkûr şaiki bize teslim (…) mûma ileyh izafetle vekîl mûma ileyh ile Necib Efendiyle tenbih olunmak matlubumuzdur deyû da’va ettiklerinde vekîl mûma ileyh dahi cevabında fi’l hakika bahçe-i mezkûrenin mecmû-u zimmet miriyesinin ifası içün tasaddi eyledikleri ikrar lakin müddeîyân mezbûrtânın ber veçh-î muhârrer eylediği verâseten medûası inkar edilecek müddeîyân mezbûrtânın ber veçh-î muhârrer eyledikleri müddeâsı her biri mahallinde ba mestûre şer’iye sera ve ba’de alena lede’l tezkiye ad’l ve makbûlü’ş şehâde eylediği izbar olunan Mardin ahâlisinden Numan bin Seyid Mahmud Kalenderan ve Karyeli Mehmed bin Mahmud nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi’l muvâcehe ber veçh-î şer’i isbât etmeyin mûcibince bahçe-i mahdûdenin nısfı şaiki mezbûrtân yeddi ve (…)

medyûnlar teslime müvekkili mûma ileyh izafetle vekîl mûma ileyh Necib Efendi ibni tenbih olunduğu kefil ve bi'l iltimas huzur-u alilerine î'lâm olunur el-emr-î men lehül emr. Fi 19 Cemazi'yel'âhir sene 89.

S.7/B.352

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına tabi' Ömergan Nahiyesi kurasından Brot Karyesinde sâkin Mehmed bin Alo meclis-i şer'i şer'ifü'l lazımü'l üz-zü'l vet-teşrifde yine medine-i mezbûre ahâlisinden Mehmed bin Halil mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı ma'rûsaları mülk mevrûsum ve yeri dahi araz-i müntakilemden olub karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Said bin Heci bağı ve bir tarafdan Hasan Göci bağı ve bir tarafdan Şeyh Ahmed bağı ve tarafı rabî'i Mehmed bin Hüseyin bağıyla mahdûd eşcarı mûhtelife li havi bir kıt'a bağımın eşcarı ma'rûsaları bi'l cümletü'l tevâbi' tarafeynden icab ve kabulü havi şürut-ı müfsideden ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûm Mehmed bin Halil'e beş yüz guruş bey' ve temlik ve yeri dahi ba izni sâhibi arazi kezalik mahdûda meccânen fera' ve tefefvüz eylediğinde ol dahi ber veçh-î muhârrer eşcarı iştira ve temlik ve yeri dahi teferru' ve tefefvüz ve tesellüm ve kabz kabul ettikten sonra eşcarı mezkûrenin semeni olan meblağ-ı mezkûr beş yüz guruş dahi müşter-i merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm bağı mahdûda mezkûr eşcarı ve arazide benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Mehmed bin Halil'in mülk-ü müştera ve hakkı sarf mefûzu olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l samî ve'l ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.6/B.353

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağı'na tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Hezyan Karyesinde sâkin Gazi bin Eyyub Ağa nâm kimesne meclis-i şer'i şer'ifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de iş bu nakli'l kitab ma'rûbi'l as'l olub medîne-i mezbûrede Mûtavattın El-Hac Mehmed ibn-i Abdulkadir nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufat sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam

ve tabîr-i anî'l meram edûb akdü'l cali-i zikrin sûduruna değin müstakilâ mülk ve hakkım olub nahiye-i mezbûre kurasından Esbime Karyesi akarında vaki' bir tarafı Şoşi bin Temo bahçesi ve bir tarafı Mustafa bin Heciye bahçesi ve bir tarafı merkûm Şoşi bahçesi ve tarafı rabi'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab mülk diğer mülkü nısfı şaiki iş bu merkûm Hacı Mehmed'e tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve mübtaladan ari beş bin guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve veçh-î lâhık üzere mahallinde teslim eylediğimde ol dahi ber minval-i mübeyyen iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş bin guruşa müşter-i merkûm Hacı Mehmed'in yeddinden ve malından tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm kürümü mahdûd mezkûrenin nısfı şaikinin benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb mûma ileyh Hacı Mehmed'in mülk müşterası ve hakkı sarf sahîhi olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikû'l mûteberü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.6/B.354

Değirmen Satışı

Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası'na tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Hemziye Karyesinden Mahmud Ağa ibn-i İbrahim Ağa meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de ma'rîbû'l as'l olub Mardin'de Mûtavattın El-Hac Mehmed bin Abdulkadir mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin zikr-i âtî değirmenin on iki sehîmden dokuz sehmî benim müstakilâ mülk ve hakkım olub karye-i mezkûrede vaki' bir tarafdan cebel ve üç tarafı tarîki âmme ile mahdûd rasatû'l cedide demekle ma'rûf ve meşhûr iki gözlü bir bab değirmenin mülk olduğum dokuz sehîm şakilerin üç sehmî şaiklerini bi'l cümletü'l tevâbih ve'l levâhık ve kâffetü'l hukûk ve'l mürâfık tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile ba izni şûrakayı yirmi bin guruş mûma ileyh Hacı Mehmed'e bey' ve temlik ve mahallinde tâslit ve teslim eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve tasallût ve kabz ve kabul ettirdikten sonra üç sehîm mezkûrun semeni olan

yirmi bin guruş müşteri-i mûma ileyh Hacı Mehmed yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm zikr olunan üç sehmî şaiklerde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb muma ileyh El-Hac Mehmed'in mülk müştera ve hakkı sarf olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l sadîs ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.6/B.355

Değirmen Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mülhâk Gurs Nahiyesi kurasından Hemziyan Karyesinde sâkinler Derviş Ağa ve Mahmud Ağa ibn-i İbrahim Ağa meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de iş bu hamilû'l kitab ma'rûbü'l as'l olub el- hâlete hazihin medîne-i mezbûrede Mûtavattın El-Hac Mehmed bin Abdulkadir nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatları sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l caliü'l beyânın sûduruna değin müstakilâ yedd ve tahtı tasarrufumuzda olub karye-i mezbûre akarında ka'în bir tarafı Şakif (…) ve bir tarafı nehr-i kebîr ve bir tarafı cebel ve tarafı rabî'i İbrahim ibn-i Ali Ağa'nın bahçesiyle mahdûd mümtaz bir bab mülk değirmenin on iki sehîmden ibaret olub (…) dört sehim şaiki demekle tarafımızdan bit tarikû'l münaza'â merkûm El-Hac Mehmed'e tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari on altı bin guruş semeni medfûh ve makbûza bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde veçh-î lâhıkıyla teslim eylediğimizde mûma ileyh dahi ber veçh-î meşrûh cem'î tevâbih ol levâhıkla iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağı mezbûr on altı bin guruş mûma ileyh El-Hac Mehmed bizlere tamamen def ve teslim biz dahi kamilen ahz u kabz ve istifa eyledik fi ma ba'de değirmen mahdûde mezkûrenin dört sehmî şaikinde bizim asla ve kat'a alaka ve medhalimiz kalmayûb mûma ileyhin mülk müşteraları ve hakkı sarf hariçleri olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dediklerinde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.6/B.356

Arapça Belge.

S.5/B.357

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Katolik Milletinden Bolsi veledi Yosef El-Ko meclis-i şer'i şerifü'l enverde nakli'l kitab Osi veledi Yakub Beğkendi (?) mahzârında ikrarat ve tasarrufatı sahîhine ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin müstakilâ şer'âiyle yedd ve tahtı tasarrufumda olub medîne-i mezkûre Şeyh Şeyhûllah Mahallesinde vaki' bir tarafdan Beyti El-Zavur menzilleri ve bir tarafdan merkûm Osi mülk menzili ve bir tarafdan merkûm Bolsi mülk menzili ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd kagirden iki maslabalı manzara altında mağara ve sülüs hücre'i şaiki müşteri ki ve su kuyusunun sülüs şaiki ve havli ve zokak kapusına şamil bir bab mülk menzilimin tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari merkûm Osi'ye iki bin guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallinde kemalik teslim eylediğimizde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr müşteri merkûm Osi tamamen bana def ve teslim ben dahi ol veçhle ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm menzili mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb ancak merkûm Osi'nin mülk müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur keyfa ma yeşa ve yehtar malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l tasî' ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.5/B.358

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin ahâlisinden Mehmed ibn-i Mustafa Ceradef (?) nâm kimesne meclis-i şer'i akvamü'l lazımü'l üz-zü'l ve't ta'âzim karındaşı iş bu baîsü'l kitab Mahmud bin El-mezbûr Mustafa mahzârında her veçhle ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin müstakilâ taht ve tasarrufumda olub medîne-i

mezkûrde Şehidiye Mahallesinde vaki' bir tarafdan Ali Zebru menzili ve bir tarafdan Hannâ Herik ve bir tarafdan Hemzo'l sigar menzili ve tarafı rabî'i tarîki âmme ile mahdûd kagirden bir manzara dahilinde kiler ve havli ve mahallinde nısfı şaiki ve memşa ve su kuyusunun kezalik nısfı şaiki ve zokak kapusı havli levâhık muvazaâdan ari şamil bir bab müşterin sülüs şaiki tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari cem'î tevâbih ve levâhıkla biraderim merkûm Mehmed'e dokuz yüz guruş semeni tesmîyesiyle bey'ü bat şer'i ile bey' ve temlik ve mahallin kemaniği teslim eyledik ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabulün eyledikde semeni olarak meblağ-ı mezbûr dokuz yüz guruş biraderim merkûm Mahmud'dan tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim fi ma ba'de menzil mahdûd ve mezkûrun sülüs şaiki benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb biraderim merkûm Mahmud'un mülkü müşterası ve hakkı sarf harici olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ve ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.5/B.359

Mihr-i Muaccel ve Mihr-i Müeccel Talebi

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Midyat Kazası kurasından Totob Karyesi sâkinlerinden Fatma bint-i Mustafa ibn-i Hasan nâm bakîre balî'a akîlanın mani'i' şer'isi olmadığı ve (…) karye-i mezbûre sâkinlerinden Ferman ibn-i Hasan ve Süleyman ibn-i Yusuf nâm Arifane şehâdetleriyle ber nehc-î şer'i sâbit olduğu üzere mezbûre Fatma zikr-i âtî akdi nikahda vekîl müseccel şer'isi Numan ibn-i El-Hac Mahmud meclis-i şer'i şerifü'l enverde karye-i mezbûre dahi olub el-hâlete hazihin medîne-i mezbûre Medrese Mahallesinde sâkin Yusuf bin Osman nâm kimesne mahzârında bi'l vekâle ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb müvekkilem mezbûre Fatma li tezevvüce taleb ve Ragıp olan nakli'l kitab merkûm Yusuf tarafından bi'l asâle husûsu caliü'l zikrin şifâhen ve vicâhen tasdik edûb müvekkilem mezbûre mani'i' şer'isi olmayûb inde'l şer'i arifân merkûmân şehâdetleriyle meclis-i şer'i şerif'in ba'de'l tahâkkuk tarafeyn rızalarıyla beş yüz guruş mihr-i mûaccel makbûzu ve beş yüz guruş mihr-i mûeccel tesmîyeleriyle iş bu meclis-i şer'ide mahzâr şehâdetde

merkûm Yusuf bi'l vekâle akd ve tezevvüc eylediğimde merkûm Yusuf dahi ber veçh-î muhârrer kendü için bi'l asâle tezevvüc ve kabul eyledi dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sadî ve'l ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.5/B.360

Alacak Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Camiü'l Kebîr Mahallesinde sâkin Mahmud bin Abdulhadi medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûrenin Gölasiyan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Mehmed bin Receb bin Abdulkadir'in verâseti zevci menkûhei metrûkesi A'işe bint-i şûrut-ı havi ile sulbî kebîr oğlu Casım mahzârında olduğu inde'l şer'iü'l enver zahir ve mütehâkkik olduktan sonra zevci ve ibn-i mezbûrenin vekîli müseccel şer'ileri İbrahim Ağa bin Salih Ağa muvâcehesinde (…) mezbûrân A'işe ve Casım'ın mevrûsları müteveffâ-i merkûm Mehmed'in zimmetinde ciheti deyni şer'iden bir ad ve inayetlünün (?) alacak hakkım olub bana ifa etmeden vefât edûb tereke vafiyesine müvekkil merkûmun müvekkilesi vaz-ı yedd etmiş olduklarından suâl olunub müteveffâ-i mezbûrun terekei vafiyesinden olmak üzerinde bana ifa ve teslim müvekkillerine izafetle müvekkil merkûm İbrahim Ağa yeddinden olunmak matlubumdur deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında müvekkileleri zevci ve ibn-i mezbûrân terekei müteveffâ-i merkûm bi'l verâse vaz-ı yeddlerini ikrar lakin müdde-î merkûmun eylediği müddeâsını (…) müdde-î merkûm Mehmed'e eylediği müddeâsını her bir meclisin ba mestûre şer'i levâhıkın inde'l şer'i ışrîn ad'l ve makbûlü'ş şehâde eylediği ihbar olunan Şenco bin Abdulhadi ve Salih bin Mustafa nâm kimesnelerin şehâdetleriyle ba veçhle ber nehc-î şer'i ba'de'l isbât hâlef mûcibince ba'de'l hüküm meblağ-ı mezkûr bir adedi aynen (?) müdde-î merkûm Mehmed'e eda ve teslim müvekkilelerine izafetle vekîl merkûm İbrahim Ağa'ya tenbih olunduğu tescil bi'l iltimas olunur ise el-emr-î men lehül emr fi'l yevmü'l salîs ve'l ışrîn mîn Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.4/B.361

Borç Davası

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Medîne-i Mardin sâkinlerinden ve Canbazan (Habbazan) esnafından Mustafa ibn-i El-Hac İsmail nâm kimesne meclis-i şer’ide medîne-i mezbûre sâkinlerinden Yunus ibn-i Mehmed ve (…) veledi Emsic muvâcehelerinde iş bu meclis-i şer’ide şahid olunan (…) tarihinden beş gün mukâddem Sûk-u Sultanide müzâyede ile merkûmân üzerlerinden yedi yüz guruşa karargir olub el-hâlete hazihi kıymeti olan meblağ-ı mezbûru edasından inba ve imtinah etmeleriyle suâl olunub meblağ-ı mezbûr kendülerinde ise tahsiliyed bana buyrulması matlubumdur ba’de’l da’va ve’l inkar müdde-î merkûm Mustafa’dan ber veçh-î muhârrer müddeâsına mütabık taleb olundu ikamei seniyeden izharı acz edûb talebiyle (?) lazım gelen aynı şer’i icra olunmayın mûcibince müdde-î merkûm da’va-i mezkûre seyarı merhûmun (…) muarrazâdan men’ olunduğu huzur-u alilerinden î’lâm olundu el-emr-î men lehül emr. Fi 23 Cemaziyel’âhir sene 289.

S.4/B.362

Mahremiyetin Gizliliği

Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

Zikr-i âtî husûsun mahallinde ma’rîfet şer’i fas’l rü’îyeti iktizasında icrasının canibi şer’in garadan bi’l iltiması irsal olunan mahkeme Tapu Kâtibi Davud Ragıp Efendi ile bir Mimar Başı Mustafa ve Belediye Azasından Hamid Ağa ile Haride Zade mazbûtü’l esamî kimesneler medîne-i Mardin Şeyh Şeyhûllah Mahallesinde sâkin teb’aa-i Devlet-i Aliye’nin Ermeni Milletinden Bedros veledi Körkesi Melos nâm kimesnenin mahalle-i mezbûrede vaki’ malûmü’l hudûd menzilin ve Ragıp akd meclis-i şer’i taw’a olunduk merkûm Bedros meclis-i makûd mezkûrde cari bulunan Makdis Cercis Eşbiğ muvâcehesinde iş bu Cercisin malûmü’l hudûd menzili derûnunda müceddeden bina ve inşa eylediği bir bab manzara mine’l kadim benim menzilimin hizasına kadar olmayûb ancak bundan akdem iş bu manzaranın arsası iştira ve benim müşteramın hizasında bina eylediğimde benim iş bu menzilin fevkanisinde

mûkarriben olan havli ile sâkin olduğu odanın kapusına mûsallat ve nazır bir tarafı iki semere ihdas etmiş olmağla ba'de'l mûayyene olmuş müşâhede men' def-û olunmak muradımdır deyû da'va ettik mimar ve hazırun ile mahalli mezkûr nazar olundukda fi'l hakika mezkûr odanın salikû'l beyân olunan küşad iki penceresinden müdde-î merkûm Bedros'un malik olduğu mezkûr menzilin fevkânisinde makarrı nisvan olan marûz zikr-i havlusuyla odasının kapusı üzerine nezareti zahir ve (…) merkûm Cercisin ikrar ile müteallik olmağla mûcibince müdde-î merkûm Bedros'un mücver makarrı nisvan bulunan mahalline pencere terk havale ile nezareti refine merkûm Cercisine tenbih olunduğu Kâtib mûma ileyh mahallin bint-i ve tahrîr-i ve meclis-i şer'i avdetlerinde alena ve müddete inhâ ve takrîr eylediği tescil ve bi'l iltiması huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr. Fi 23 Cemaziyel'âhir sene 88.

S.4/B.363

Hisse Paylaşımı

Medîne-i Mardin etrafı şehr-î kurasından Mansuri Karyesinde sâkin teb'aa-i Devlet-i Aliye'den Maksi Rezko veledi Bahi ile emmi zadeleri Abdaluz Hako muvâcehelerinde bundan iki sene mukâddem ba şer'â ve bi'şirâ dört sehîmden ibaret üç rub'u yine ve bir rub'u kendülere a'id bir mülk harabe olub karye-i mezbûrede vaki' bir tarafdan mezbûrân Abdaluz Hako menzilleri ve bir tarafdan Şemo veledi Abdülkerim ve tarafeyni tarîki âmme ile mahdûd bir harabe meşa'i müştereken beynimizde olub el-hâlete hazihin merkûm Maksi Rezko'nun tamir ve bina eylediği menzil benimle ve Abdaluz Hako'ya a'id ve müntakil oldukları cihetle beynimizde taksîm olmasını taleb ederim deyû da'va ettikde onlar dahi Abdaluz ve Hako taraflarından ba'de'l tasdik harabe-i mezkûrenin taksîmi içün tarafı şer'i şer'ifden bi'l iltiması mahkeme Kâtibi Aziz Zade Mehmed Şakir Efendi tayin ve mahalli mezbûre irsal olunub tarafeyn rızalarıyla mukâddema me'mur ma'mûr ve ihdas bulunan menzili mahdûd mezkûrenin meşai müştereken rub'u kablesi merkûmân Abdaluz ve Hako'ya olub el-hâlete hazihte merkûm Maksi Rezko'nun tamir eylediği harabei mezbûre li üç rub'u Maksi Rezko'ya isâbet edûb her biri hissei mezbûresiyle razı ve ahirden ba'de'l ahz ve'l kabz tarafeyni meclis-i şer'i mevkûd ile veçh-î muhârrer üzere beyinlerinde taksîm olunub her biri aherden hissesi ahz u kabz

ve istifa hak eylediklerinden ifade ve takrîr ve ol veçhle her biri aherin zimmetini kabulünü havi kezalik ibrâ edûb tarafeyn dahi birbirine tasdik etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l hamîs ışrîn min şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.4/B.364

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin'in Baş Mahallesinde sâkin Maksi Hannâ veledi Yusuf Kavak meclis-i şer'i nazır lazımü'l üz-zü'l ve't tevkir'de mahalle-i mezbûre sâkin Maksi Cebrail veledi Maksi Hannâ Nuri mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin mülk ve hakkım olub medîne-i mezbûre haricinde Değir-i Ferfare nâm mahalde vaki' bir tarafdan müşteri merkûm Maksi Cebrail bağı ve bir tarafdan Yusuf El-Hesab bağı ve tarafeyni Türkman Deresiyle mahdûd badem ve ceviz ve eşcarı saîre ve kuyu ve kulubeye şamil bir kıt'a mülk bağımı cem'î tevâbih ve levâhıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari iş bu merkûm Maksi Cebrail ile yüz on guruş semeni tesmîyesiyle bey' ve temlik ve teslim ve fera' eylediğimde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve teveffüz ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz guruş müşteri merkûm yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm bağı mahdûd mezkûrde benim asla ve kat'a a'laka ve medhalim kalmayûb müşter-i mezbûrun mülk-ü müştera ve hakkı sarfı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu. Fi 1 Gurre sene 89. (1289).

S.3/B.365

Alacak Davası

Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

Medîne-i Mardin Hristiyanlarından Mehi veledi İlya El-Kendir meclis-I şer'ide yine medîne-i mezkûre ahâlisinden Zabtiye Mustafa bin Molla Bekir muvâcehesinde iş bu merkûm Mustafa ile olan ahz'ü itamızdan dolayı ba'de'l kûlli'l hesab sekiz yüz otuz üç guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûri naib sabık Mükerremetlü Hüseyin Fehmi Efendi zamanında ba'de'l hüküm ikrar ile tayin edûb iş bu yeddinde olub î'lâm-ı şer'iye rabt olunmuşken

meblağ-ı mezbûri merkûm Mustafa'dan taleb eylediğimde inkarında bulunmuş olmağla suâl olunub meblağ-ı mezkûri el-hâlete hazihin merkûm Mustafa'dan hala taleb ederim deyû ba'de'l da'va ve'l istintak ol dahi cevabında müdde-î merkûm semenin yeddinde olan î'lâm mezkûrun ikrar mazmûnunu kûlliyen inkar etmekle müdde-î merkûm müceddeden î'lâm mezkûrun mahsûsuna mütabık yine beyine taleb olundukda bir veçhle isbât edemeyûb tahlife dahi taleb olmamağla mûcibiyle müdde-î merkûm Mehi'nin da'va-sı mezkûresiyle merkûm Mustafa'ya bila tenbih muarrazâdan men' olunduğu huzur-u alilerine î'lâm olundu el-emr-î men lehül emr. Fi Gurre Receb sene 89.

S.3/B.366

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin Sancağına mûzaf Avniye Kazası kurasından Birti (?) Karyesi ahâlisinden Halid bin Sofi Ahmed meclis-i şer'i şerifü'l enverde medîne-i mezbûrenin Baş Mahallesinde sâkinler Sado veledi Lulu Abdo ve Seci veledi Maksi Toma mahzârlarında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l zikrin sûduruna değin eşcarı ma'rûsaları mülküm vasileri arazii müntakilemden olub karye-i mezbûre akarında vaki' bir tarafdan Hasan Molla bağı ve bir tarafdan İbrahim Semo bağı ve bir tarafdan Mehmed bin Ahmed bağı ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd Küd tarîkinde ka'în bir kıt'a ve yine karye-i mezkûre hudûdunda Maserti tarîkinde vaki' bir tarafdan Bero bin Veli Bero ve bir tarafdan Hasan Molla ve bir tarafdan İsa bağı ve tarafı rabî'i Şeyhi bağıyla mahdûd bir kıt'a ki iki kıt'a üzüm bağlarımın eşcarları tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile merkûmân Sado ve Seci'ye beş yüz guruş semeni tesmîyesiyle bey' ve temlik ve teslim eyledikde onlar dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul ve bağı mezkûrlerin yeri dahi ba izni sâhibi arazi'i meccânen kezalik merkûmân Seci ve Sado'ya fera' ve tefefvüz eyledikde onlar dahi meccânen teferru' ve tefefvüz ve kabz ve kabul ettikten sonra bağı mezkûrlerin semenleri olan beş yüz guruş müşteriyan merkûmân yeddlerinden tamamen ahz u kabz eyledim ba'de'l yevm iki kıt'a bağlarda benim veçhen mîne'l vûcuh da a'laka ve medhalim kalmayûb merkûmânın mülk müştera ve hakkı mefûzları kalmışdır dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i ma vaki' bi't-taleb ketb. olundu tahrîren fi'l yevmü'l sabî' ve'l

ışrîn mîn şehr-î Cemaziyel'âhir li sene tis'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.3/B.367

Alacak Davası ve Nafaka Talebi

Medîne-i Mardin Gölasiyan Mahallesinde sâkine Ganime Hatun bint-i Mahmud Efendi ibn-i İbrahim Efendi nâm ma'rîfetû'l zat meclis-i şer'i akvamü'l lazımü'l üz-zü'l ve't ta'âzimde zevci dahli olan Abdülkadir ibn-i Halil mahzârında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb iş bu zevcem merkûm zimmetinde ba î'lâmı şer'i sadakamdan bin dört yüz doksan guruş alacak hakkım olub meblağ- ı mezbûrun bana eda ve ifa edinceye değin üzerine taksîmi hesabı edûb ma'rîfetü'ş şer'iyle bana kadar kifaye meblağ-ı nafaka farzı ve takrîr olunmak matlubumdur dedikde Hakim-i Mevkûh Sadr-i Kitab Meşkin Nisab Tubele ve Hüsnab Yevmü'l Hesab Efendi Hazretleri tarafeyn rızalarıyla zevcei mezbûre Ganime Hatun'a iş bu tarihi kitabdan yevmiye ellişer pare ki beher mah otuz yedi buçuk guruş nafaka farzı ve takdir buyurub meblağ-ı mefûzu mezkûr beher mah otuz yedi buçuk guruş nafaka ve kisve beha vesaîr levazım huzûriyesine haric ve sarf ve lede'l iktiza istidaîye ve inde'l zafer zevci merkûm Abdulkadir'in malına rûcua zevcei mezbûre Ganime Hatun'a izin ve ruhsat vermeğin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi Gurre şehr-î Recebü'l Asm mîn Şuhur sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.3/B.368

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin sancağına mûzaf Avniye Kazasına tabi' Gurs Nahiyesi kurasından Azir Karyesi ahâlisinden Hızır bin Mehmed meclis-i şer'i şerifü'l lazımü'l üz-zü'l ve't teşrif'de yine Mardin ahâlisinden Mehmed Ali bin Hacı Ahmed Nemçe (?) nâm kimesne mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve nafize olduğu halde ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm edûb ukdatü'l âtî zikrin sûduruna değin eşcarı mülk ve arazi müntâkilemden olub Hafat Atvahan (?) Karyesi akarında vaki' bir tarafdan Ömer bin Aliki Amu bahçesi ve bir tarafdan nehr-i ma'i kebîr ve bir tarafdan Ramo bin Mehmed bahçesi ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir kıt'a suli bahçesi tarafeynden icab ve kabulü havi

şûrut-ı müfside ve muvazaâdan ari bey'ü bat sahîh şer'i ile eşcarı bin guruşa ve arazi yüz elli guruş merkûm Mehmed Ali'ye ba izni sâhibi arazi bey' ve temlik ve tefefvüz ve teslim eyledikde ol dahi ber veçh-î muhârrer iştira ve temellük ve tesellüm ve teferru' ve teffiz ve kabz ve kabul eyledikten sonra eşcarı ve arazisinin semeni ve bedelleri olan mîn heyetû'l mecmû'u bin yüz elli guruş müşteri merkûm Mehmed Ali yeddinden tamamen ve kamilen ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de'l yevm bahçe mezkûrumun eşcarı ve arazisinde benim asla ve kat'a alaka ve medhalim kalmayûb merkûm Mehmed Ali'nin mülk-ü müştera ve hakkı sarfı olmuşdur dedikde gıbbe't tasdikü'ş şer'i bahçe-i mezkûrenin arazi içün nizamına tevfika senedinin me'mûru tarafından itası iktiza etmeyin ma vaki' bi't-taleb ketb. ve î'mlâ olundu tahrîren fi'l yevmü'l rabî' mîn şehr-î Recebü'l Gurre li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

S.3/B.369

Mülk Satışı

Medîne-i Mardin mütemekkinlerinden ve teb'aa-i Devlet-i Aliye'nin Ermeni Milletinden Havace Bağde veledi Yosef sâkin meclis-i şer'i akvamü'l lazımü'l üz-zü'l ve't ta'âzimde baîsü'l kitab ma'rîbû'l as'l olub el-hâlete hazihin nedîne-i mezkûre Mûtavattın Şeyh El-Hac Mehmed ibn-i Abdülkadir mahzârında cem'î ikrarat ve tasarrufatı sahîh ve caize olduğu halde ikrar-ı tam ve tabîr-i anî'l meram edûb ukdatü'l beyânın sûduruna değin müstakilen bi'laretü'ş şer'i malın ve hakkım olub medîne-i mezkûre Bedestan Çarşusında ka'în bir tarafı Amusi veledi Yosef Bağdi mülk dükkanı ve bir tarafı Değri Ohanis dükkanı ve bir tarafı Katolik Kinisası'nın vakıf dükkanı ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab dükkan ve yine zikr olunan Bedestan Çarşusunda vaki' bir tarafı Refi Çersi dükkanı ve bir tarafı Amusi Bağdi veresesinin dükkanı ve bir tarafı Sekur Kinisası'nın vakıf dükkanı ve tarafı rabî'i tarîk-i âmme ile mahdûd bir bab mülk dükkanın ki cem'an iki bab dükkanımın ikisi safkai vahid ile cem'î tevâbih ve mürâfıkıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şûrut-ı mübtala ve muvazaâdan ari mûma ileyh Şeyh El-Hac Mehmed'e üç bin guruş bey'ü bat sahîh şer'i ile bey' ve temlik ve mahallerinde nısfı teslim eyledikde ol dahi bir kıt'a meşrûh iştira ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semenleri olan meblağ-ı mezbûr üç bin guruş

mûma ileyh Şeyh El-Hac Mehmed yeddinde ve canibinde bi'l tamam ve'l kemâl ahz u kabz ve istifa eyledim ba'de ma dükkan mezkûrlerde benim asla ve kat'a veçhle mîne'l vûcuh ve sebeben mîne'l esbab alaka ve medhalim kalmayûb müşteri mûma ileyhin mülk müşterası ve hakkı sarf hariçleri olmuşdur ka misale malik ve mutasarruf olsun dedikde gıbbe'l tasdikü'ş şer'i ma vakiğ bit taleb ketb. olundu tahrîr-i fi'l yevmü'l hamîs ve'l ışrîn Cemaziyel'âhir li sene tîs'a ve semanin ve semaniye ve mieteyn ve elf.

EK-2

234 NUMARALI MARDİN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ HÜKÜM ÖZETLERİ

(1288-1289 / (1871-1872)

Sayfa No / Belge No: 96 / 1

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Bu defterin Hüseyin Fehmi adındaki Kadı tarafından kaleme alındığına dair kayıttır.

Belgenin Tarihi: 1288 -1289 / 1871-1872.

Sayfa No / Belge No: 95 / 2

Sayfa 96, Belge 1'in tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 94 / 3

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Cemaziye'l Ahir 1288 /Ağustos 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Bu belgenin baş kısmı kesik olup defterde devamına rastlanmamıştır. Ancak belgenin devamından mülk satışı ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Osi adlı kişinin 1.000 kuruş karşılığında bir konak satın aldığına dair kayıttır. Ancak belgedeki mevcut kesiklik sebebiyle konağın kim tarafından satıldığı bilinmemektedir. Mülk satışının gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 94 / 4

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Cemaziye'l Ahir 1288/Ağustos 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Yakup veledi Zahfi adındaki kişi mahkemeye gelerek Mardin ahalisinden Cabir bin Ahmet En Nasır huzurunda, kendisine ait olup Mardin'in akarsuyunun arkasında bulunan bir tarafı İbrahim […] ve bir tarafı Hanna veledi Aslan bağı ile çevrili bir parça mülk bağını 306 kuruşa adı geçen Cabir'e teslim ettiğini ve bağda artık hak ve müdahalesinin asla kalmadığını tamamen müşteri Cabir'in mülkü olduğunu Yakup'un dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 93 / 5

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Cemaziye'l Ahir 1288 /Ağustos1871.Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Rahile bint-i Huri ile Aminesi Semo bint-i Cebur adlı Hatunlar tarafından vekilleri İsa bin El-Hac Ali ve Azer bin Eylo adlı kişilerin şahitliğinde Erbain Kilisessi'nin mütevellisi Eylo oğlu Simon huzurunda ve Kilise nazırı Eblehad oğlu Semasi amcası huzurunda Hane Çarşısı'nda bulunan ve bir tarafı Şehtine Zade Cami'i Hızır Ağa dükkanı ve bir tarafı Hanna mezkurun vakıf dükkanı ve bir tarafı Tabahha Fatma Hatun'un menzili ve dört tarafı yol ile çevrili dükkanını 24,5 kuruşa Kilise nazırı Eblehad'a satmış olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 93 / 6

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Kibar Ağa ile Ömer Çavuş'un İ'lamının Kaydıdır. (Mehir Davası).

Belgenin Tarihi: 21 Cemaziye'l Ahir 1288 / 7 Eylül 1871.

Özet

Belgenin baş kısmında kesiklik mevcut olup devamının özeti yapılmıştır. Adı geçen davacının vekili Ömer Çavuş kızım Fatma Hatun'a

ödemesi gereken mihr-i müecceli olduğunu ve kızımın mihr-i müeccelini ödemediğini bunun üzerine mahkemeye başvurup dava açmıştır. Cevabında eşinin vekili o kadar kuruştan müecceli olmadığını ve onu dava ettiğini ancak Müslümanların şikayeti üzerine 400 kuruş mihr-i muaccel ve üç ayda nafaka yardımı barış bedeli de eklenerek toplam 500 kuruş vekil Ömer Ağa'ya teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 93 / 7

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Cemaziye'l Ahir1288/Ağustos 1871.Tamtarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Baş Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan İbrahim El-Celazi bint-i Seydi adındaki Hatun mahkemeye başvurup ve yine Mardin'de ikamet edip Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti kadınlarından olan Şemi bint-i Cerco Kirko adındaki Hatun huzurunda, bir tarafı Hanna bin Handule mülk-menzili ve bir tarafı Mehmed Göçini bin Osman mülk-menzili ve üç taraftan bir tarafı yol ile çevrili divanhane altında zerr-i zemin ve içinde mutfağı bulunan kendisine ait evini, Şemi bint-i Kirko adındaki Hatun'a 1.500 kuruşa sattığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 93 / 8

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Miras Davası

Belgenin Tarihi: Cemaziye'l-Evvel 1288/Ağustos1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Sudi Hatun bint-i Necip Efendi ibn-i Ömer Efendi adındaki Hatun, İbrahim bin Salih Ağa ve Seyid Süleyman ibn-i Ali şahitliklerinde ve önceki Mardin Müftülerinden Muhterem El- Hac Mehmed Ali Efendi ibn-i İbrahim El-Hac Abdülgavur

Efendi huzurunda, Tekye Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Nizameddin Ömer Efendiler ibn-i Abdülselam Efendi mülkü ve üç tarafı yol ile Mehmed ve Muhib Efendi mülkü ile çevrili olan mülkün Necip Efendi ibn-i Ömer Efendi mülkü olduğunu ve babasının mirasında kendisine düşen 2 hissesinin verilmediğine, vekili Seyid Halil aracılığı ile dava açmıştır. Necip Efendi ibn-i Ömer Efendi'nin eşleri de Sudi Hatun'un böyle bir hakkının olmadığını söylemişler. Mahkeme huzurunda hisselerin kimlere verildiği belirtilmiştir. Eşi Hatun bin Abdullatif ibn-i Efendi'ye 2.000 kuruşluk hissesinin verildiği, diğer tasarruf hakkı vefat etmiş olan eşi Zemzem Hatun'a dahi verildiği, Efendinin diğer eşi Fatma Hatun ve diğer eşi Ayşe Hatun ve bunların kardeşi olan Mehmed Efendiye ait olan mirastaki payı 9 hisse olup 2'şer hissesi adı geçen ve Ayşe Hatunlara, 3 hissesi eşi Ümmü'ye verilmiştir. Ayrıca hissenin diğer yarısından aynı tarihte ölmüş olan diğer eşi Süleyman Ağa kızı Meloş'a 2.000 kuruş verildiği, diğer eşi Mazusi Hatun'a adı geçen meblağ üzerinden hisse verildiği, bundan 25 sene önce eşi Fatma Hatun'a hissenin kalan kısmından bir pay verildiği bunlardan ayrı ortaya çıkan iki küçük kızına Şahi ve Peruze'ye de 7'şer hisse verildiği açıklanmıştır. Dava sonucunda ise; Rahi Zade Ali Efendi ile Emir Katibi Efendi ve Molla Ömer bin Mehmed Efendi ve Süleyman Ağa bin El-Yasin El-Mahuzi adındaki kişilerin şahitliklerinde Sudi Hatun'a şahitlik yaparak hakikaten Sudi Hatun'un 2 hissesinin olduğuna dair şahitlik ederiz diye beyanda bulunmuşlar. Bunun üzerine mahkemenin Sudi Hatuna hisselerinin verileceğine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 92 / 9

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Miras ve Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi: Recep 1288. / Eylül 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Emüniddin Mahallesi'nde ikamet edenlerden Helin bint-i Yusuf Hako adındaki Hatun tarafından bahsi olunan dava vekili Farisi ibn-i Hızır adındaki kişi yine Mardin mahkemesinde ve Mardin'de ikamet edip Osmanlı Devleti vatandaşı olup Süryani Milleti'nden olan müvekkile Heli'nin amcası Maksi Emsic veledi Sako huzurunda, Mardin'in

mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Ahmed ibn-i Ağa mülk-menzili ve bir tarafı Emsic Kasar menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça mülk- menzil müvekkilemin dedesi Hako'nun hayatında mülkü olup bu tarihten 30 sene önce Hako'nun vefatı sebebiyle müvekkilemin babası Yusuf ve amcası Maksi Emsic'in el koyduklarını birkaç sene kullanırlar iken müvekkilemin babası Yusuf da vefat etmiştir. Müvekkilem Helin Hatun ile eşi Meryem bint-i Maksi İlyas ve Maksi Emsic'e intikal etmiş olup müvekkilemin anası eşi adı geçen Meryem'in de vefatı vuku bularak ancak kızı müvekkilemi terk edip mülkün yarısı 8 hisseden 5 hissesi müvekkilem Helin'in ve 3 hissesi amcası Maksi Emsic mülkü olup bu tarihten 2 sene önce müvekkilem ile adı geçen kişi birlikte tasarruf ederler iken Maksi Emsic kendi hissesinin yarısı ile beraber adı geçen hissenin tamamını mahkemede El-Hac Hüseyin ibn-i Hıdıriye adındaki kişiye bundan 2 sene önce 3.700 kuruşa satttığını müvekkilemin de haberi olmakla ve hissesine isabet eden toplam 1.156 kuruşun Maksi Emsic'in zimmetinde olduğunu söyleyerek müvekkilem davacı olmuştur. Emsic cevabında adı geçen menzilin benim mülküm olduğu 27 sene önce Helin'in huzurunda adı geçen menzilin onun zimmetinde olmayıp kullanmadığını kendi dahi Hanna'da ikamet edip vekil karısının davasını inkar etmiştir. Helin'in amcası Emsic'in menzilin mutasarrıf olunduğuna dair vekil olan karısı Pembe'ye havale etmesi sebebiyle davanın iptali talep edilmiştir. Adı geçen vekilin karısının müvekkilesi Helin'in amcası Emsic'e açtığı davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 91 / 10

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 91 / 11

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Recep 1288 / Eylül 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'de ikamet edip Ermeni Milleti'nden ve Osmanlı Devleti vatandaşlarından olan Hanna oğlunun bir taraftan Şehas Yusuf'un mülkü, üç

tarafı yol ile çevrili kendisine ait dükkanını yine adı geçen devletin vatandaşı olup adı geçen milletten olan Pusa oğlu El-Kendir huzurunda 875 kuruşa Şehas Yusuf adlı kişiye sattığına ve Şehas Yusuf da dükkan karşılığında O'na 875 kuruş teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 90 / 12

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Miras Davası

Belgenin Tarihi: Receb 1288 / Eylül 1871. Tam tarih bulunmamaktadır

Özet

Mardin mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Faşoh Zade Yahya Çelebi ibn-i Abdülkerim ve annesi Yusuf Efendi kızı Zeliha Hatun ile Yahya Çelebi'nin kız kardeşi Hatice Hatun ve onun erkek kardeşi Ali Efendi, Abdülkerim'in eşi Molla Halil kızı Emine adlı Hatunlar taraflarından vekilleri ve küçük oğulları Yusuf ve Mehmed Ragıp ile küçük kızları Ayşe ve Cemale'nin buluğ yaşına gelene dek vasi olarak Abdurrahman bin El-Hac İbrahim El-Şafi'nin, Hacı bin Abdo adındaki kişinin şahitliğinde vasi olarak tayin edildiğine ve buna bağlı olarak Vahide bint-i El-Hac Abdullah Hadi El-Helvacı adındaki Hatun tarafından onun eşi Bakkal Başı Mehmed Reşid Ağa ibn-i Seyid Ali El-Helvacı huzurunda, yetimlere ait olan bir tarafı Saraçhane Çarşısı ve bir tarafı Roza Zade Abdullah ve Bazar Başı Ahmed bin Seyid Mustafa ile müşterek dükkanları ve dört tarafı yol ile çevrili bir bab baş bakkal dükkanı ve üzerinde divanhane bulunan mülk dükkanımızın vasileri olduğum küçük Mehmed Ragıb ile Ayşe ve Cemale'nin babaları Ali Efendi'nin mülkü olan dükkanı, vekili olan Vahide Hatun'a ve Vahide Hatun'un da 10.500 kuruş karşılığında Mehmed Reşid Ağa'ya sattığına ve dükkanda hiçbir haklarının kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 90 / 13

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Miras Davası

Belgenin Tarihi: Receb 1288 / Eylül 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Gurs Usta Köyü'nde Mehmed Said bin Ramazan El-Arab'ın vefatı sonrası mirası eşi Kameri bint-i Halil, büyük oğulları Hasan ve Ahmed; büyük kızları Nevi, Ayşe, Hedi ve küçük kızı Hembur'a kalmıştır. 64 hisseden 8 hissesi Rıza eşi Kameri Hatun'a, 7'şer hisseden 28 hissesi büyük oğullarına Hasan ve Ahmed'e, 7'şer hisseden de 28 hissesi büyük kızları Nevi, Ayşe, Hedi ve küçük kızı Hembur'a pay edilmiştir. Bunun üzerine Kameri, Nure, Ayşe ve Hedi mahkemeye başvurmuşlar. Mirasın kardeşleri Hasan ve Ahmed'e düşen payın artık onların olmadığını ve kardeşleri Hasan ile Ahmed'in kendi istekleri üzerine paylarını istemeyip terk ettiklerini mahkeme huzurunda ispat etmeleri sonucu Hasan ve Ahmed'in mirastan men edildiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 90 / 14

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Receb 1288 / Eylül 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağından Gurs Nahiyesi Köylerinden Usta Köyü'nde ikamet eden Hasan bin Mehmed Seyid adlı kişinin Mardin tüccarlarından El-Hac Halil Çelebi ibn-i El-Hac Hasan huzurunda, kendisine ait arazisi olan ve bir tarafı Hasan Eybu bahçesi ve bir tarafı Kıro ve Ahmed Ali Sadi bahçesi ve bir tarafı yukarıda adı geçen kişinin bahçesi ve yol ile Molla Mehmed El-Gursi bahçesi ile çevrili bir parça sulu bahçesini yukarıda adı geçen kişiye 1.000 kuruşa anlaştığına ayrıca mülkün değerine de 3.000 kuruş adı geçen kişiden alıp bahçede hakkı olmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 89 / 15

Sayfa 90, Belge 12 'in tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 89 / 16

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: 1 Receb 1288 / 16 Eylül 1871.

Özet

Mardin mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Saraç Başı Ahmed Ağa ibn-i El-Hac Mustafa adlı kişi, Mahdumi Süleyman Efendi huzurunda, Şehidiye Mahallesi'nde bulunan ve oğlu Süleyman Efendi ile ortak mülkü olan bir tarafı mezarlık ve üç tarafı yol ile çevrili olan konak ve batısında bir mahzen bulunan ve aynı şekilde penceresi batı tarafına bakan ve her sene bunun için Şehidiye Cami'i Şerifine yirmi kuruş bağışta bulunan ve aynı zamanda da alt katı için de her sene 40 kuruş bağışta bulunan ve alt katta ahır bulunan ve bahçe kapısından çıkılan konağımı 6.000 kuruşa Süleyman Efendiye teslim ettiğime benim asla ve katta hakkım kalmadı deyip mülk satışının gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 89 / 17

Sayfa 90, Belge 14'ün tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 89/ 18

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Receb 1288 / Eylül 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmı kesiktir. […] Bahçeleri ve dört tarafı büyük bir parça bahçe ile çevrili olan ve içinde dikili ağaçlar olan kendi mülkü olup yukarıda adı geçen kişi tarafından bahçenin yarısını 800 kuruşa El-Hac Halil Çelebi'ye sattığına ve arazi sahibinden 200 kuruş teslim aldığına bu usul üzere aynı şekilde El-Hac Halil'den 1.000 kuruş daha aldığına ve bu bahçenin yarısında artık hakkının kalmadığına dair kayıttır. Belge kesik olduğu için arazinin kim tarafından satıldığı bilinmiyor. Ancak belgenin devamından mülk satışı ile ilgili olduğu anlaşılıyor.

Sayfa No / Belge No: 89 / 19

Sayfa 90 Belge 12 'in tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 88 / 20

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi: Receb 1288 / Eylül 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Babü'l Cedid Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Cebrail veledi Arslan veledi Yusuf'un büyük oğulları Osbit, Mihail, Cercis ve halen Amasya'da misafir olarak kalan İlyas ve diğer oğlu Zafi'nin ölümü üzerine küçük çocukları Nasri ve Berkenti'ye Yusuf'un diğer oğlu Emsic'in küçük çocuklara vasi olarak tayin edildiği ve babalarından kalan mirası da kendi aralarında pay ederken, babalarının Mustafa bin El-Hac Kasım adlı kişiden 20 kuruş alacak hakkı olduğunu öğreniyorlar. Babalarının başka mirasçısının olmadığı ve Mustafa'dan alacağı olan 20 kuruşu almak üzere Mustafa'yı dava etmişler. Mustafa cevabında; vefat eden babanız bana 20 kuruş verdi lakin onun bana borcu vardı. Mustafa davacıların davalarını inkar etmek üzere Mardin'de ikamet eden Müslümanlardan Hasan bin Hamza ve Numan bin El-Hac Mahmud adındaki kişileri şahit göstererek şahitlerin de Yusuf'un Amasya'da oğlunun olup olmamasını ve küçük çocuklarının olup olmaması hakkında bilgilerinin olmadığını söylemişlerdir. Mustafa'nın doğru söylediğini söylüyorlar. Bu durum üzerine biz şahitlik yaparız diyorlar. Yusuf'un çocukları ise baba mirasından 3 hissesi adı geçen kardeşlerine, 15 hissesi ve 2 hissesi adı geçen küçüklere, 1 hissesi yine adı geçen kardeşlerine isabet ettiğini söylüyorlar. Ayrıca Yusuf'un Amasya'daki bağı için de çocukları bunu üzerlerine almak için El-Salih veledi El-Hac adındaki kişi tarafından Amasya'daki kardeşleri olan İlyas'ı vekil olarak tayin ettikleri ve babalarının alacağı olan 20 kuruşu da şahit gösterememeleri üzerine alamadıklarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 88 / 21

Sayfa 90, Belge 14 'ün tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 88 / 22

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Receb 1288 / Eylül 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmında kesiklik olup geri kalan kısmının özeti yapılmıştır. Yukarıda ismi geçen kişinin vekilliğinde (belge kesik olduğu için vekilin kim olduğu bilinmiyor) Mardin'de ikamet edip Osmanlı Devleti vatandaşı olan ve Ermeni Milleti'nden Hanna veledi Elrem Kerabid huzurunda, El-Hac Süleyman ibn-i Yusuf Osman adlı Müslüman kendisine ait olan ve yukarıda adı geçen mahallede bulunan bir tarafı El-Hac Kemal bin Hemuter'in mülk-menzili ve bir tarafı Tarık ve Mehmed bin El-Hac Hasan Lazıme mülk-menzili ve üç tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış ve içerisinde bir dolap ve dışarıyı görecek pencere ve üzerinde divanhane ve bir mutfak, su kuyusu ve alt katında yine bir divanhane ve onun üzerinde yine bir divan ve küçük bir oda ve bir ayakyolu ve alt katta yine bir ayakyolu bulunan konağını yukarıda adı geçen Ermeni Milleti'nden olan Hanna'ya 10.000 kuruş karşılığında sattığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 87 / 23

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Sene 1288. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağı Gurs Nahiyesi köylerinden Gurs Usta Köyü'nde ikamet eden Ahmed ibn-i Mehmed Said adındaki kişi adı geçen şehrin tüccarlarından olan Camgöz birader imam Halil Çelebi ibn-i El-Hac Hasan huzurunda, kendi mülkü olan ve içerisinde dikili ağaçların olduğu, bir tarafı mezarlık olan ve bir tarafı Ahmed Alo Cari ve Hacı Abdulkadir bahçeleri ve üç tarafı kabir ile çevrili bir parça bahçesinin yarısını şeriatın izni ile adı geçen El-Hac Çelebi'ye içerisindeki ağaçlarıyla birlikte 802 kuruşa sattığına ve sattığı bahçenin yarısında hiçbir hakkı ve müdahalesinin kalmadığına ayrıca 802 kuruşu almış olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 87 / 24

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Reşmil Köyü'nde ikamet edenlerden Musa ve Halil Ati Mehmed adındaki kişiler, Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Amusi veledi Yusuf huzurunda icaren tuttukları yani kiraladıkları, bir tarafı Maso Mehmed ve bir tarafı Şeyh Recep bahçesi ve iki tarafı yol ile çevrili içerisinde ağaçların da olduğu bir parça bahçenin kendi tasarruflarında olduğunu bu bahçeyi 500 kuruş karşılığında Amusi'ye teslim ettiklerine, Amusi'nin onlara 500 kuruşu teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 87 / 25

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Borç Davası, Emanet Para ve Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağı Gurs Nahiyesine bağlı Gurs Usta Köyü'nde oturan Hasan bin Mehmed Said adındaki kişi, mahkemede Mardin tüccarlarından olan El-Hac Halil Çelebi ibn-i El-Hac Hüseyin huzurunda, yukarıda adı geçen El-Hac Halil Çelebi tasarrufunda ve yetkisinde bulunan bir tarafı mezarlık ve bir tarafı Ahmed bin Alo Sadi ve Hacı Abdulkadir […] Hasan bin Mehmed Said adlı kişinin, El- Hac Halil Çelebi'den ne aldığı bilgisi de belgede yer almamaktadır. Belgenin devamında ise; Efendi bin El-Hac Abdulkadir vekilliğinde […] Devamında ise; beyan edildiği üzere vefat etmiş olan Seyid Halil bin Molla Hüseyin zimmetinde Ekim ayının 76 senesi önceki tarihinde vekilem adı geçen kişinin 2.575 kuruş borcu olduğunu ve adı geçen değerin 2.875 kuruş mukabelesinde ise Camiü'l Kebir Mahallesi'nde bulunan bir bab menzilin yanında bu parayı da emanet olarak teslim ettikten sonra adı geçen ve vefat etmiş olan vekilemin hala zimmetinde olup olmadığı sorulmayıp adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Hıran ve bir tarafı Hüseyin Kamo menzili ve bir tarafı Salih Ağa veresesi menzili ve iki tarafı Tütüncü Abdulgafur menzilesiyle çevrili taştan yapılmış divanhane içinde mahzen, mutfak ve su

kuyusu bulunan mülk menzilin, vefat etmiş olan Seyid Halil hayatta iken mülkü olması sebebiyle adı geçen kişinin bir kısmını alacak hakkının olduğu ve vefat etmiş olan Molla Yusuf'un isteğidir diye belirtmemiz üzerine vefat eden kişinin cevabında vefat etmiş olan Seyid Halil'in alacağı paranın emanet verdiğini, adı geçen vekilin ise borcunun olup olmaması onu ilgilendirmediğini belirterek borç ve emanet parayı inkar etmesi üzerine adı geçen davacı vekili Mehmed Davud bin Efendi yukarıda yazıldığı üzere iddia edilen davanın asılsız olduğunu talep eder bu davaya Hüseyin bin Seyid Salih ve Mehmed bin Abdulkadir adlı kişilerin şahitliğinde bunun ispatı olarak iki ay süresince talep üzerine açık artırmaya çıkarttığımızı bunun üzerine Latifiye Mahallesi'nde oturan Zemzem Hatun ibn-i El-Hac Abdulkadir alarak üzerinde 1.550 kuruşa karar ve ziyadesi ile birlikte Zemzem Hatun'a tam olarak verilip verilmediği belgenin sondan kesikliği sebebiyle bilinmemektedir. Ahmed Efendi, Davud Efendi, Tapu Katibi Halil Efendi.

Sayfa No / Belge No: 87 / 26

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Ortak Değirmen Satışı

Belgenin Tarihi: Şaban 1288 / Ekim 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağı Gurs Nahiyesi köylerinden Sersi Kürsi Köyü'nde ikamet edenlerden Mehmed bin Hüseyin Ağa ile oğulları Ahmed ve Hüseyin adındaki kişilerin, Ahmed Sek Zade El-Hac Ali huzurunda, ortak mülk olan ve dört tarafı dere ve kabir ile çevrili olan Könek Değirmen'in kendi payları olan 12 hisseden 3 hissesini ortaklarının da izni ile yukarıda adı geçen kişi El-Hac Ali'ye 2.400 kuruş karşılığında sattıkları ve sattıkları hisselerde artık hak ve müdahalelerinin olmadığına ve satışın gerçekleştiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 86 / 27

Sayfa 88, belge 20 'in tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 86 / 28

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: 7 Ramazan 1288 / 20 Kasım 1871.

Özet

Mardin'de ikamet eden Ermeni Milleti'nden […] belgenin bu kısmında kesiklik mevcuttur. Semasi Cercisi Ferso adlı kişi tarafından adı geçen vekilin mülkü, Anton veledi Emsic ve Maksi Eblehad veledi Semasi Yusuf Diyarbekirli kişilerin şahitliklerinde, Semas Cercisi veledi Elya Elam adındaki kişi, Mardin'in Reşmil Köyü'nde oturan Davud bin Musa huzurunda, adı geçen milletin bilinen kişilerinden, Kilise'nin mallarından bir tarafı Şeton Şemdin bağı ve bir tarafı Amusi El-Zerhi bağı ve bir tarafı Hüseyin Halid bin bağı ve dört tarafı yol ile çevrili bir kıt'a üzüm bağının içerisindeki ağaçlarını 1.600 kuruş değerinde ve 1.500 kuruşa karşılık yine adı geçen köyde yer alan bir tarafı Budi Sarı ve üç tarafı dağ ile çevrili bir kıta üzüm bağı adı geçen kişi Davud tarafından içindeki ağaçları ile birlikte 1.100 kuruş ve arazi bedeli ayrıca 60 kuruş yine Davud'a bağların içinde yer alan ağaçlara toplam 2.500 kuruş, üzüm bağları arazilerine ise toplam 130 kuruş karşılığında Davud'a teslim edildiğine ve vekilemin artık bağlarda hakkının kalmadığına, parayı vekilem adına Davud'dan teslim aldığına ve bağları ağaçları ile birlikte Davud'a teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 86 / 29

Belgedeki kesiklikten dolayı özeti yapılamamıştır.

Sayfa No / Belge No: 85 / 30

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Harabe Satışı

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmındaki kesiklikten dolayı tarihi bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Latifiye Mahallesi'nde ikamet eden ve Keldani Milleti'nden olan Sado veledi Leşro adlı kişinin ve yine Ermeni Milleti'nden olan Maksi Yusuf veledi Hanna Bolu huzurunda, kendi mülkü olan bir tarafı benim

menzilim ve Yusuf menzili, dört tarafı yol, mağara ve kuyu ile çevrili olan harabeyi, Maksi Yusuf adlı kişiye 500 kuruşa sattığına ve Maksi Yusuf'un da harabeyi teslim aldığına, Sado veledi Leşro'nun harabede hiçbir hak ve müdahalesinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 85 / 31

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı (Anlaşılamadı).

Belgenin Tarihi: Ramazan 1288 / Kasım 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmında kesiklik olduğu için tam olarak özeti yapılamamıştır. Ancak belgenin geri kalan kısmından satış belgesi olduğu anlaşılmıştır. Belgenin baş kısmı kesik olduğu için mülkün kim tarafından satıldığı bilinmemektedir. Bir parça mülk-menzillerin İbrahim Ağa'ya aylık 16 gümüş para karşılığında satıldığına ve mülkün sahibinin artık hiçbir hakkı ve müdahalesinin kalmadığına İbrahim Ağa'ya teslim ettiğine dair kayıttır. Abdülkadir Mehmed Ali Efendi bin Molla Hacı Mehmed baba yüce Abdulgani bin Ali Mehmed dört seneye El-Hac İsmail Hıdır bin Abdullatif Efendi Cabi Molla Yusuf Molla Zade Mahmud Bey muzaf.

Sayfa No / Belge No: 85 / 32

Belgedeki kesiklikten dolayı özeti yapılamamıştır.

Sayfa No / Belge No: 85 / 33

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Şaban 1288 / Ekim 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Meşkin Mahallesi'nde ikamet edenlerden İbrahim, Mehmed ve Halime Hatun adındaki kardeşlerin kendilerine ait mülk-menzilleri olan bir tarafı Halil Sebisi (?) menzili ve üç tarafı Beruta (?) tarabalarıyla çevrili taştan yapılmış, içinde mağara ve bahçesinin içinde harabe, su kuyusunun da olduğu konağı yine adı geçen mahallede oturan Osman Ağa ibn-i Mustafa Ağa El-

Meşkin'e 600 kuruş karşılığında teslim ettikleri ve kendilerinin artık konakta hiçbir haklarının ve müdahalelerinin kalmadığına, adı geçen Osman Ağa'dan da 600 kuruşu teslim aldıklarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 85 / 34

Belgedeki kesiklikten dolayı özeti yapılamamıştır.

Sayfa No / Belge No: 85 / 35

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vekil Tayini

Belgenin Tarihi: 15 Şevval 1288 / 28 Aralık 1871.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Fatoş bint-i Mehmed El-Şebab adındaki Hatun'un ve yine Tekye Mahallesi'nde oturan Abdurrahman bin Ahmed Cello ve Molla Ahmed bin Seyid Ali Ramazan adlı kişilerin şahitliklerinde, kendisine ait olan mirasına ve Esbel Vadisi'nde bulunan bir kıta üzüm bağına yerine Şeyhmus Ağa'yı vekil tayin ettiğine ve yukarıda adı geçen kişilerin de şahitlik ettiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 84 / 36

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Eşya Satışı

Belgenin Tarihi: Şaban 1288 / Ekim 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Emüniddin Mahallesi'nde ikamet eden Eba veledi Maravat ve Leğmi veledi İlya Kazmi adındaki kişilerin tasarruflarıyla bilinen ve Maksi Heyli bint-i Şeman Barış adındaki kadın ve yine Yakubi Milleti'nden Fernik oğlu Yakub veledi Lulu adındaki kişinin huzurunda, kendi mülkü olduğu 400 kuruş kıymetli altından boğma ve gümüşten 1 halhal ve gümüşten […] zincir ve bakırdan küçük kazan ve 1 tas ve hamam mahseni […] ve küçük tencere ve büyük tava ve 2 saham ve orta 1 saham ve küçük 3 saham ve 2 tas ve 1 şamdan ve küçük kazan ve 1 yeşil sandık ve 1 sandık […] ve küçük şamdan ve 1 şamdan ve gümüşten 67 düğme, 1 zincir ve zincir […] 67

düğme ve temurdan 1 şülük mülk eşyanın adı geçen Yakub adlı kişiye 1.400 kuruşa satıldığı ve Yakub'un eşyaları teslim aldığına ve Maksi Heyli bint-i Şeman Barış adındaki kadına 1.400 kuruş teslim edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 84 / 37

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Şevval 1288 / Aralık 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin ahalisinden El-Hac Hasan bin Hızır El-Gurucu (?) adındaki kişi ve yine Brut (?) Milleti'nden olup Osmanlı Devleti vatandaşı olan Osi veledi Cebir Sat El-Azuh huzurunda, Zone Köyü'nde bulunan ve kendi mülk-arazisi olan bir tarafı Osman bin Molla Ahmed bağı ve bir tarafı Amusi veledi Nama bağı ve bir tarafı Fethalı Davud bağı ve dört tarafı dağla çevrili bir kıta üzüm bağını yukarıda adı geçen Osi Bin'e 500 kuruş karşılığında bağı ona teslim ettiğine ve karşılığında da 500 kuruşu teslim aldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 84 / 38

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Ramazan 1288 / Kasım 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Medrese Mahallesi'nde ikamet eden Fatma Hatun bint-i İsmail tarafından vekili Salih bin Halil mahkemede, Halil bin Osman huzurunda, vekilesinin mülk ve hakkı olan ve Medrese Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Anton bağı ve mescidi şerif ve bir tarafı Sarac Hacı İbrahim ve üç tarafı ve yine dört tarafı yol ile çevrili taştan yapılmış iki maslabalı bir odası olan ve içinde erzak dolabı olan ve divanhane ve iki mutfak ve su kuyusu ve bahçesi olan evin kendi hakkı olan yarısını, diğer ev sahibinin de iznini alarak kendi hissesi olan kısmını vekili aracılığı ile 500 kuruş karşılığında Halil'e vekili tarafından satıldığına ve satılmış olan mülkte vekilemin artık hak ve müdahalesinin kalmadığına, Halil'e teslim edildiğine ve Halil'in ise 500 kuruşu

teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 84 / 39

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Kayyum Tayini

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmındaki eksiklikten dolayı tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden ve bundan 3 sene önce vefat etmiş olan Seyid Halil bin Molla Hüseyin Eskat'ın mirası büyük oğlu Mahmud'a kalmıştır. Ancak Mahmud'un ortadan kaybolması ve nerede olduğu bilinmemesi üzerine onun bulunmasına kadar mirasa sahip çıkmak ve korumak için Mahmud El-Hac Molla Yusuf bin Seyid Mehmed adındaki kişinin huzurunda, Latifiye Mahallesi'nde ikamet eden Mehmed Ağa bin El-Hac Osman tarafından vekili olduğu Hüseyin Bey bin Süleyman Bey ile oğlu Temur adındaki kişilerin şahitliklerinde, Meclis İdare Azası olan Mehmed'in mirasa kayyum olarak tayin edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 84 / 40

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Belgedeki son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

[…] : 5

[…] : 113

[…] 22

Tas : 19

[…] : 25

[…] : 10

[…] : 58

Döşek – Çarşaf : 13 Şalike – Mintan : 62 2 Adet Gömlek : 10

5 Adet Yastık : 41

1 Adet Saf İpek Elbise : 30

1 Adet Bohça : 6

1 Adet Küçük Döşek : 12

1Adet Bohça : 2

2Adet Şairhek (?) : 16

1 Adet Küçük Tencere : 10

Beyaz ve Kırmızı Elbika : 16

1 Adet Şalike : 62

Hububat : 178

Nakid Para : 122

Defin ve kefenlenme işlemi için : 10120-1581=0056 kuruş

Devlet memuru, deftere kaydetme ücreti ve defterin memuru için : 1.524-0014

=1.510 kuruş

Sadaka-i Mahkemeye ait ve mahkemede seslenen için : yarısı olan yalnız 1.510 kuruş

Büyük kızı Fatma'nın hissesi : 302 kuruş Küçük oğlu Mehmed'in hissesi : 604 kuruş Küçük kızı Fazile'nin hissesi : 302 kuruş

Küçük oğlu Bekir Kamile'nin hissesi : 302 kuruş

Büyük eşi Fatma'nın hissesi kendisine teslim eilmiş olup adı geçen küçüklerin hissesleri 1.200 kuruş vasileri Derviş Efendi'ye teslim edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 83 / 41

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı (Anlaşılamadı).

Belgenin Tarihi: Ramazan 1288 / Kasım 1871. Tam tarih bulunmamktadır.

Özet

Belgenin baş kısmı kesik olup geri kalan kısmının özeti yapılmıştır. 1.550 kuruşun Zemzem Hatun adına Mehmed Ağa'ya teslim edildiği ve Hüseyin'in mülkte hiçbir hak ve müdahalesinin kalmayıp, müşteri Zemzem Hatun'un mülk ve hakkı oluğuna dair kayıttır

Sayfa No / Belge No: 83 / 42

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde ikamet eden Fatma bint-i Alo Uluvel Gavsan ve Halime bint-i El-Hac Davud ve Nehruz Vaziye ibn-i Şenciye Uluvel Gavsan adındaki kişiler, mahkemede İbrahim Ağa bin İsmail Ağa huzurunda, İbrahim Ağa mülk-menzili ve dört tarafı yol ile çevrili taştan yapılmış, iki maslabalı bir divanhane ve içinde mahsen ve su kuyusu üzerinde bir divanhane ve Doğu tarafında Molla […] belgenin son kısmı kesik olduğu için devamında ne olduğu bilinmiyor. Ancak belgedeki mevcut bilgilerden yola çıkarak Fatma, Halime ve Nehruz Hatunların kendilerine ait mülklerini İbrahim Ağa'ya satmış oldukları bilgisine varılabilir.

Sayfa No / Belge No: 83 / 43

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Harabe Satışı (Mülk Satışı)

Belgenin Tarihi: Şevval 1288 / Aralık 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'de ikamet edip Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan Ceci veledi İbrahim Kassar ve yine Katolik Milleti'nden olan Maksi Hanna veledi Cerco El-Mimar Başı huzurunda, Ceci'nin kendi tasarrufunda olan Kıssis Mahallesi'nde bir tarafı Ceci'nin menzili, üç tarafı yol ile çevrili taştan yapılmış bir meclis ve harabeyi içine alan bir parça mülk-menzilim 1.500 kuruşa Maksi Hanna'ya teslim ettiğime bunun üzerine Maksi

Hanna'nın mülkü teslim aldığına ve mülkte hakkımın kalmadı dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 83 / 44

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Sürgücü Nahiyesi köylerinden Derdevak Köyü'nde ikamet eden Mahmud bin Cemo adındaki kişinin, Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde ikamet eden Emine bint-i İbrahim Ağa ibn-i İsmail Ağa adlı Hatunun vekili ve eşi olan, Ömer bin Davud huzurunda, kendisine ait mülkü olan iki tarafı Ömer bağı ve bir tarafı dağ ve dört tarafı yol ile çevrili bir parça batım bağı içindeki yeni ağaçları ile birlikte vekilem için 10 adet Osmanlı Gümüşü adı geçen Ömer'e teslim edilmiş olup, vekilenin eşi için de 1.500 Osmanlı Gümüşü bedeli olarak Ömer'e verildikten sonra toplam olarak 11.500 Osmanlı Gümüşünü vekilesi eşinin malından vekil Rıza'ya verilmiş olup, bağda artık hak ve müdahalesinin kalmadığını, tamamıyla müşteri vekilem adı geçen kişinin eşi olan Emine Hatun'un mülkü ve hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 83 /45

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Borç Davası

Belgenin Tarihi: Şevval 1288 / Aralık 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

İsmail Merci […] belgenin bu kısmı kesik olduğundan borcun kime ait olduğu ve mirasın kime ait olduğu bilinmemektedir. İsmail Merci huzurunda, bundan önce vefat etmiş olup, 1.500 kuruş alacak hakkının olduğunu ve borcunu ödemeden vefat ettiği, borcunu almak için vekili aracılığıyla mahkemeye başvurup dava açmıştır. Bunun üzerine mirasın varisi vekile Zello Hatun'un mirastan 1.500 kuruş adı geçen kişinin vekili Mehmed'e teslim ettiklerini söylemiştir. Vekil Mehmed ise cevabında borcun kendisine

verilmediğini ve bunun üzerine İsmail ile eşi Esma Hatun'un davalarının fes edildiğini ve borcun ödenmediğini söylemiştir. Borcu olan kişinin vekili Mehmed ise El-Hac Mehmed bin Hacı Kasım Efendi ve Numan bin Mahmud El-Kazancı ve Mustafa ve Mahmud ibn-i Ömer El-Raci adındaki kişilerin şahitliklerinde vekilinin borcu olduğunu ispat etmesi üzerine mahkemenin borcun ödenmesine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 82 / 46

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Şevval 1288 / Aralık 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin ahalisinden Molla Abdulkadir bin Seyid Ahmed El-Berber, Erbain Kilisesi vekili bulunan Husuba (?) Havacım Malki veledi Şemas İlya Dolbani adlı kişi huzurunda, mülk ve hakkı olan Hafakan Çarşısı'nda bulunan iki tarafı Kilise vakıf dükkanları ve diğer tarafı yol ile çevrili taştan yapılmış dükkanını tamamıyla 650 kuruş karşılığında Kilise vekiline teslim ettiği ve Kilise vekilinden 650 kuruş aldığına, dükkanın Kilisenin mülkü olduğu ve dükkanda artık hak ve müdahalesinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 82 / 47

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Şevval 1288 / Aralık 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'de ikamet edip Osmanlı Devleti vatandaşı olan Osi veledi Cercis El- Dellal adındaki kişi mahkemeye gelerek, Kıssis Mahallesi'nde ikamet eden Katolik Milleti'nden olan ve bundan önce vefat eden Osi veledi Cebrail veledi Şemas Boğos'un mirası, boşandığı eşi Rosi bint-i Osi Sado adında Hatun ile küçük kızı Ferdo ve anası Ayla Hatun bint-i İlya ve erkek kardeşi Maksi Hanna'ya kaldığını ancak küçük kızı Ferdo'nun olgunluk yaşına gelene değin kendisine vasi tayin edildiğine ve asıl mirasçılardan olup, Maksi Hanna

huzurunda, Osi veledi Cebrail Şemas Boğos'un mirasından 303 kuruş alacak hakkı olduğunu ve borcunu alamadan Boğos'un vefat ettiğini bunun üzerine borcunu almak için mahkemeye başvurduğu ve dava açması üzerine de Maksi Hanna'nın mirastan borcunu vermesini talep etmiştir. Maksi Hanna'nın borcu inkar etmesi üzerine mahkeme Cercis'ten şahit istemiştir. Cercis'in Refi veledi Ebcim ve Refi veledi Bahi adlı kişileri şahit göstermesi üzerine mahkemenin Maksi Hanna'nın borcu ödeyeceğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 82 / 48

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Şevval 1288 / Aralık 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat etmiş olan Muhsine bint-i Ahmed Ağa ibn-i Abbas Ağa'nın mirası, büyük kızı Fatma ile büyük oğlu Mehmed ve küçük kızları Makbule ve Kamile'ye ait olduğunu ancak küçük kızların olgunluk yaşına ulaşıncaya değin Derviş Efendi bin El-Merkum Ahmed Ağa ile kızı Fatma Hatun bilgisi dahilinde vasi olarak tayin edildiği ve mirasının açıklanması ve paylaştırılmasına dair kayıttır. Mirasın açıklanışı aşağıdaki örnek gibidir:

1 Adet Caci : 31

1 Adet Kilim : 36

1 Adet Kilim : 19

1 Adet Sitıl : 27

1 Adet Şamdan : 23

1 Adet Döşekle birlikte 1 Adet Yorgan : 77

1 Adet Diğer Döşek : 77

2 Adet Diğer Döşek : 36

2 Adet Küçük Yorgan ile birlikte 3 Adet Döşek : 33

1 Adet Yorgan : 40

1 Adet Diğer Büyük Yorgan : 74

1 Adet Yedek At ile birlikte Buğday : 29

1 Adet Tandır Koltuğu : 3

1 Adet Saf Hamam Elbisesi : 17

1 Adet Şal Aba : 22

1 Adet Altın Küpe : 58

1 Adet Teşt : 57

1 Adet Yarmakan (?) : 31

4 Adet Sahan : 33

Legan ile birlikte İbrik ve Tava : 27 Tarablus : 115

Şal Kuşak : 43. Belge devam ediyor ancak devamı kesik olduğu için kalan kısmın özeti yapılamamıştır.

Sayfa No / Belge No: 82 / 49

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Mehmed Ali ve Mehmed Emin Mehmed Seyid Ebuser İbrahim ve Mehmed Ali'nin annesi Ayşe Hatun adlı kişiler tarafından, Gurs Usta Köyü'nde ikamet eden Mahmud bin El-Molla adındaki kişinin huzurunda, arazinin hazine malı olduğu ancak içerisindeki ağaçların kendilerine ait olan bir tarafı Molla Ali bin Mehmed Şero ve Yusuf Sıdki Efendi bahçesi ve bir tarafı Hasan Taşud ve adı geçen kişinin bahçesi ve bir tarafı Ahmed bin Hüseyin El-Molla bahçesi ve dört tarafı yol ile çevrili ve cenine bahçesi demekle bilinen arazinin Mahmud bin Hüseyin El-Molla'ya 3.100 kuruş karşılığında içindeki ağaçların teslim edildiği,

daha sonra arazi sahibinin izni ile arazi için de Mahmud'dan 425 kuruş bedel tesmiyesi olarak teslim alındığı ve toplam olarak 3.525 kuruş teslim alındığı ve arazinin Mahmud Efendi'ye teslim edildiği artık arazide hak ve

müdahalelerinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 81 / 50

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Şevval 1288 / Aralık 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Maserti Köyü'nde ikamet eden Ömer bin Ahmed Ömer adındaki kişi, yine Baş Mahallesi'nde ikamet edenlerden Heyli ve Durdi Yuhanna adındaki Hatunlar, vekil şer'ileri olan Yakubi Milleti'nden Maksi Tomas veledi İbrahim Elsabiğ huzurunda, Maserti Köyü'nde bulunan bir tarafı Hüseyin Şero bağı ve bir tarafı Mustafa Kuzu bağı ve bir tarafı İsmail bin Molla Hüseyin bağı ve dört tarafı Osi Amu veledi Yunus bağıyla çevrili arazinin Beytülmal'e ait olup ancak üzüm kütüklerinin bana ait olduğu bir kıta üzüm bağım, Heyli ve Durdi vekilleri Maksi Tomiye 550 kuruş karşılığında teslim edildiği ve Maksi Tomi'den parayı teslim aldığına, bağın artık Heyli ve Durdi'nin mülkü olup kendisinin hak ve müdahalesinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 81 / 51

Sayfa 82, Belge 47'nin tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 81 / 52

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Merkep Satışı ve Alacak Davası

Belgenin Tarihi: Şevval 1288 / Aralık 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin sakinlerinden Şeyhmus bin Halil veledi, mahkemeye gelerek bundan önce vefat eden İsmed bin Hamiz Ve'l Sigar'ın, hayatta iken kendisinden bir res siyah merkebi 205 kuruşa aldığını söylemiştir. Ancak İsmed Efendi'nin vefat etmesi hasebiyle parasını alamadığını söylemiştir. Bunun üzerine Şeyhmus alacağı paranın 300 kuruş olduğunu ve bu parayı da Halil bin Deko adlı kişiye teslim ettiğini ifade etmiştir. Behramsi ilçesine bağlı Köslü

Köyü'nden olan Aziz bin Ali adlı kişi de, Şeyhmus'un, yanına gelerek alacağı olduğunu söylemiştir. Şeyhmus'un, İsmed'in kardeşi Mehmed bin El-Mezbur'un huzurunda, mahkemede alacağını dile getirmesi üzerine mahkemenin Mehmed'in abisinin mirasından 205 kuruş Şeyhmus'a verileceğine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 81 / 53

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Sofi İsmail bin Osman ile eşi Esma bint-i Abdulsamed adındaki kişiler ile Tekye Mahallesinde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed bin Yusuf El-Meker Bey'in mirası; boşanmış eşi ve varisçisi, Rukiye bint-i Molla Mehmed ve Zello bint-i Molla Abdurrahman adındaki Hatunlar ile küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Fatma'ya ait olduğu ve küçük çocukların olgunluk yaşına ulaşıncaya değin anaları Zello Hatun tarafından vekil ve vasi olarak kayda geçmiş. Mehmed bin Yusuf El-Meker Bey iş bu [...] belgenin son kısmı kesik olduğu için özeti tam yapılamamıştır.

Sayfa No / Belge No: 81 / 54

Sayfa 82, Belge 49'un tekrarı yapılmış.

Sayfa No/Belge No: 80 / 54

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 80 / 55

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden

Mehmed Ali ve Mehmed Emin ve Mehmed Seyid evlad Hacı Hilmi ve Mehmed Ali anası Ayşe bint-i Mehmed Ali El-Hekim adlı Hatun tarafından, Gurs Usta Köyü'nde ikamet eden Cuma ibn-i Hüseyin El-Molla huzurunda, mülkü olduğu bağ kütüklerinin ve miri arazinin olduğu bir kıta bahçenin; bir tarafı Molla Ali ve Yusuf Efendi bahçeleri, bir tarafı Hasan Taşud ve bir tarafı Kasım Padişah vakıf bahçesi ve dört tarafı yol ile çevrili ve bir tarafı Mahmud Zeynedino bahçesi ile çevrili bir kıta bahçesinin ağaçları, Cuma bin Mehmed El-Molla tarafından 4.200 kuruşa ona teslim ettiğini daha sonra arazi için de Cuma bin Mehmed El- Molla'dan 500 kuruş bedel tesmiyesi olarak aldığını ve Cuma veledinden toplam 4.700 kuruş teslim almış olduğunu, bahçeyi de Cuma bin Mehmed'e teslim ettiği ve bahçede hiçbir hak ve müdahalesinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 80 / 56

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Malın Hıfz Edilmesi

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Fazile bint-i Molla Hızır El-Katibi'nin küçük kızı Ayşe'ye amcası Davud Efendi ibn-i Emin El-Katibi'nin, Sadri Kitab Refiğ Kadre Mollah El-Vehhab yevmü'l hesab Tubile ve Hüseyin Kâtip Efendi Hazretleri'nin huzurunda, küçük Ayşe'nin olgunluk yaşına ulaşıncaya değin kendisine vasi olarak tayin edildiğine ve annesinden kendisine kalan malını hıfz edip koruması adına tayin edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 80 / 57

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden

Mehmed Ali ve Mehmed Emin ve Mehmed Seyid Enbo Hacı Halil taraflarından, anası Ayşe bint-i Mehmed Ali El-Hakim tarafından, Hamse ilçesine bağlı Gurs Usta Köyü'nde ikamet eden Ahmed bin Hüseyin El-Molla huzurunda, içindeki ağaçların kendisinin mülkü olduğu arazinin ise hazine malı olduğu; bir tarafı Mahmud bin Mehmed El-Molla bahçesi ve bir tarafı Cuma bin Hüseyin El-Molla bahçesi ve bir tarafı Hasan Taşud bahçesi ile Yusuf Efendi bahçesi ve dört tarafı yol ile çevrili cenine bahçesi ile çevrili bir kıta mülk bahçemizin, ağaçları Ahmed'e 3.100 kuruşa teslim edildiği, yeri için de Ahmed'in 125 kuruş bedel tesmiyesi olarak teslim ettiği, toplam değeri olan 3.525 kuruşu Ahmed'den aldığını ve artık bahçede hiçbir hak ve müdahalesinin kalmadığını tamamıyla Ahmed'in mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 80 / 58

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 80 / 59

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 79 / 60

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mehir ve Nafaka Davası

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Ayşe Hatun bint-i, amcası El-Hac Aşur Hasan bin Hamuş adındaki kişinin huzurunda, Hasan'dan resmen boşanmış olduğumdan onun zimmetinde olan 437 kuruş mihr-I muaccelim ve 350 kuruş daimi olan mihr-i müeccelim ile 100 kuruş nafaka, Hano bint-i Sakinem ile benim hakkım olduğu toplamda ise 887,5 kuruşu talep ettiği ve eşi Hasan'ın da bunu kabul ve tasdik ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 79 / 61

Sayfa 80, Belge 56'nın tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 79 / 62

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 79 / 63

Sayfa 80, Belge 54'ün tekrarı yapılmış.

Arapça belge.

Sayfa No / Belge No: 79 / 64

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 78 / 65

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 78 / 66

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Nafaka Talebi

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Abdülmennaf bin Hacı Ahmed Efendi El-Kazancı'nın küçük oğlu Abdullatif ve küçük kızı Latife için anaları Ayşe Hatun bint-i Esad Ağa adındaki Hatun'un vasi olarak tayin edildiğine ve eşinin mirasından onların nafaka ve kılık- kıyafetleri için bu tarihten itibaren iki sene boyunca her ay her iki çocuk için ayrı ayrı 50'şer kuruş harcama yapmasına karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 78 / 67

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Baş Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan Maksi Hanna veledi Cebrail Nuri, Maksi Cebrail huzurunda mülk ve hakkı olan, adı geçen mahallede bulunan, bir tarafı Cerpaka ve Circo El-Katum menzilleri ve bir tarafı Erbain

Kilisesi'nin vakıf menzili ve dört tarafı yol ile çevrili, taştan yapılmış içinde bir oda, iki mahsen ve iki oda içinde yine bir mahsen, dört maslabalı yanında mahsen ve altında mağara ve iki mutfak ve iki su kuyusu ve iki ayakyolu ve bir bahçesi olan bir bab evin yarısı; yine aynı mahallede bulunan bir tarafı oğlum Maksi Cebrail menzili ve iki tarafı Erbain Kilisesi'nin vakıf menzili ve dört tarafı yol ile çevrili taştan yapılmış bir ev; içinde mahsen ve yanında su kuyusu ve bir mağara ve bir mutfak ve iki ayakyolu ve bir bahçesi olan bir bab ev; yine Mardin'in Ömergan ilçesine bağlı Metina Köyü'nde bulunan bir tarafı Bekusod Ahmed ve Atu bağları ve bir tarafı Aliko bağı ve bir tarafı oğlum Maksi Cebrail bağı ve dört tarafı yol ile çevrili bir kıta üzüm bağın üç parçadan yarısını oğlum Maksi Cebrail'e 10.000 kuruş karşılığında ve arazi sahiplerinin de izni ile oğlum Maksi Cebrail'e teslim edilmiş olup artık onun mülkü olduğu ve benim artık bağlarda ve evlerde hak ve müdahalemin kalmadığına 10.000 kuruşu oğlu Maksi Cebrail'den teslim aldığına ve satışın gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 78 / 68

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Miras Davası

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Meşkin Mahallesi'nde ikamet eden Ayşe Hatun bint-i Selvamu adındaki Hatun ve onun kardeşleri olan Abdulkadir ve Hızır ibn-i El-mezbur Süleyman huzurlarında, Meşkin Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Zeyro bin Namo veresesi menzilleri ve üç tarafı yol ile çevrili bir parça menzil ve yine bir tarafı Ali bin Aluper'in veresesi bahçesi ve bir tarafı yol ve iki tarafı Peru ve Hacı Mehmed ve Şemo bahçeleriyle çevrili sulu bir kıta bahçe, babamız Süleyman vefat etmeden önce kendi mülk ve menzili olduğu ancak vefat ettikten sonra benimle adı geçen kardeşlerim Abdulkadir ve diğerlerinin benim hakkım olan mülkü ve bahçeyi almak için dava açmışlardır. Cevaplarında da mülk ve bahçenin onlara ait olduğunu söylemişlerdir. Ancak bundan sekiz sene önce babamız hayatta, sağlığı yerinde ve aklı başında iken mülkü 1.500 kuruşa ve bahçeyi de 2.000 kuruşa bana teslim ettiğini mahkemede açıklamama rağmen kardeşlerimin ve mahkemenin benden şahit

istemeleri üzerine Şeyhmus bin Hacı Hasan ve Mehmed bin Yusuf Hellako adındaki kişileri şahit göstermem üzerine adı geçen davacıların ve Abdulkadir'in davadan men edildiklerine mülkün A'işe Hatun'a ait olduğuna karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 77 / 69

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 77 / 70

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Nafaka Talebi

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Abdulgani bin Hacı Ahmed Efendi El-Ketancı'nın küçük oğlu Abdullatif ve küçük kızları Latife'ye, anaları Ayşe Hatun Emine İsmed Ağa adındaki Hatun'un çocuklarına vasi olarak tayin edildiği ve eşinin mirasından çocukların nafaka ve kıyafet ihtiyaçlarını karşılamak için bu tarihten itibaren 2 sene her ay her iki çocuk için de 50'şer kuruş harcama yapacağına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 77 / 71

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Miras Davası

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmı kesiktir. Adı geçen 1.100 kuruşu vefat eden kişinin mirasından onun eşi Ketali Hatun'a, Susan Hatun tarafından teslim edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 77 / 72

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Reşide Hatun bint-i Hasan bin Hacı Hüseyin El-Kaballatı adındaki kişi, Osmanlı Devleti vatandaşı olup Süryani Milleti'nden olan Şemas Eblehad veledi Meşo adındaki kişinin huzurunda, ağaçları kendi mülkü olan ancak arazinin hazine malı olduğu, Şadul Vadisi'nde bulunan, bir tarafı Hasan bin İsmail bağı ve iki tarafı dere ve dört tarafı yol ile çevrili içerisinde iyi ve kötü ağaçların da olduğu bir bab mülkünü Şemas Eblehad'a 350 kuruşa teslim ettiğine ve artık hakkı ve müdahalesinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 77 / 73

Sayfa 78, Belge 67'nin tekrarı olan belgedir.

Sayfa No / Belge No: 77 / 74

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Davası (Anlaşılamadı)

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmı kesik olduğundan dolayı özeti yapılamamıştır. Geri kalan kısmından ise; mülk davası olduğu anlaşılıyor. Hüseyin El-Musli'nin ve Nure Hatun adlı kişilerin çocuklarının; babamız Hüseyin El-Musli'nin hayatta iken kendi mülkü olduğu ve onun vefatından sonra da anamız Nure Hatun'un da vefatı vuku bulmasıyla onlardan kalan mülkün biz çocuklarına intikal etmiştir deyip kalan mülkü geri istemişlerdir. Ancak baba ve annelerinin vefat etmesiyle birlikte kalan mülke sahip çıkmak için Hacı Ali Efendi adlı kişi vekil olarak tayin edilmiş olup bu mülkü de Mustafa ve Adule Hatun adlı kişilere sattığını açıklamıştır. Bunun üzerine mahkemeye başvurmuşlar. Davacı Mustafa ve Adule Hatun mülkü vekilden almış olduklarını ve verilen değeri de mahkemede kanıtlamaları üzerine çocukların davadan men edildiği ve Mustafa ve Adule Hatun'un mülkün sahipleri olduklarına dair kayıttır.

Şeyhmus bin Molla Yunus, Mustafa bin Hacı Kasım, Halil bin Haşim,

Abdurrahman Efendi Abdülkerim Zade, Mehmed Şakir ve Ahmed Aki Efendi.

Sayfa No / Belge No: 76 / 75

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğundan tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesinde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden iken bundan önce vefat etmiş olan Maksi Mihail oğlu Cebrail Aspaha'nın boşandığı ve varisi olan Ketane bint-i Osi Anton ile küçük oğlu Emsic ve küçük kızları; Rescine, Ferdo ve Hamıl adlı çocukların babalarından kalan mirasın sahipleri oldukları ancak yaşlarının küçük olması hasebiyle mahkemede anneleri Ketane Hatun adında kadının, çocuklar buluğ yaşına erişinceye değin miraslarına sahip çıkmak için vasi olarak tayin edilmesine babalarından kalan mallara sahip çıkmasına mahkemede karar verilmiştir. Ancak vefat eden Cebrail Aspehan'ın kız kardeşi Susan Hatun'un kardeşinden alacak borcu yani 1.700 kuruş değerinde 1 gerdanlık ve 1 çift küpe ve 14 adet altından ¼ hakkı olduğu ve vefatı sebebiyle hakkını alamadığı için mahkemeye başvurmuştur. Bunun üzerine Cebrail'in eşi Ketane Hatun davacıya eşinin vermesi gereken borcunun olmadığını söylemesi üzerine mahkeme Susan Hatun'dan şahit istemiştir. Susan Hatun'un yine Mardin'de ikamet eden ve Katolik Milleti'nden olan Mülki veledi Antı, Saluci ve Anton veledi Emsic (….) ve Sado veledi İbrahim Cerbaka ve Nasri veledi Mülki Antı veledi ve Bahri veledi Antı isimlerindeki kişileri şahit göstermesi üzerine […] Belgenin son kısmı kesik olduğu için davanın nasıl sonuçlandığı bilinmiyor. Ancak Susan Hatun'un şahitleri göstermesi üzerine muhtemelen davayı Susan Hatun kazanmıştır.

Sayfa No / Belge No: 76 / 76

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Bekaret-i Duhul

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Kasricran (?) Köyü'nde ikamet eden iş sahibi olan kadın Fatma bint-i Ali adındaki küçüğün vasiyesi anası Beyo bint-i Şeyh Mehmed adındaki Hatun, adı geçen köyde ikamet eden Mehmed İyaki huzurunda bu tarihten bir sene önce adı geçen köyde Mehmed'in bahçesinde gündüz vakti kızım Fatma'nın bekaretini bozmuş olmasıyla şer'i yolu neyse isteğimdir diyerek mahkemeye başvurmuştur. Davadan sonra cevabında adı geçen tarihte Fatma'nın eşi, cevabında Fatma'nın kendi isteğiyle bekaretini bozdurduğunu ve amcasından izinname aldığını velisi olan amcası Derviş bin İyaki 87,5 kuruş mihr-i müeccel ve 25 kuruş mehr-i muaccel ile şahitlerin huzurunda benimle nikahlayıp evlendirdiğini ve nikahlı karım olduğundan diyerek bekaretini bozmuştur. Fatma'nın amcası Derviş, Mehmed'in dediklerini onayladığından ve Mehmed'in adı geçen köyün sakinlerinden Mahmud ve Semcu ve Abdi bin Hüseyin adındaki kişilerin şahitliklerinde davası adı geçen vasiye mahkeme huzurunda davadan men' olunduğuna ve Fatma'nın Mehmed'in eşi olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 76 / 77

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Hisse Talebi (Ev Hissesi)

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin ahalisinden Hacı Ali Efendi bin Hacı Ahmed bin Savuşlu adındaki kişi, kendi hissesi ve mülkü olan, Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden amcası Mustafa bin Savuşlu ve kız kardeşi Adule Hatun adındaki kişilerin huzurunda, adı geçen mahallede yer alan ve bir tarafı Molla Abdullah bin Göllü menzili ve bir tarafı bakkal başı Mehmed Reşid Ağa menzili ve üç tarafı cami ve herkesin ortak kullandığı yol ile çevrili bir bab evini, vefat eden dedem Savuşlu'dan babam Hacı Ahmed ile Mustafa ile Adule Hatun ile ortak olduğumuz mirastan kalmış mülkün kendi hissesini almak için mahkemeye başvurduğuna dair kayıttır. Belgenin son kısmı kesik olduğu için davanın ne şekilde sonuçlandığı ve tarihi bilinmemektedir.

Sayfa No / Belge No: 76 / 78

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Tarih bulunmamaktadır.

Özet

Eşinin ispatlanan mihr-i muacceli : 35 Para 185 Kuruş

Defter Memuru Ücreti : 45

Adı geçen Hatun'a ve Yaprak Değeri : 15 Toplam : 10 Para 242 Kuruş

Sahhü'l Bahi : 1.593.

Ömer Hüseyin El-Varise paylaştırılan Tutar : 20.593 Kuruş

Adı geçen eşine nakledilen hissesi : 25 Para 620 kuruş.

Abdulkadir'e nakledilen hissesi : 24 Para 640 kuruş.

Hemoş'a nakledilen hissesi : 24 Para 640 kuruş.

162 Menzilden : 15 Para 199 kuruş.

Akçe : 2

206 Menzilden : 253-32=221

Akçe : 2

206 Menzilden : 16-203-16-253

İbrahim'e nakledilen hissesi : 24 Para 640 kuruş.

Küçük oğlu Halil'e nakledilen hissesi : 24 Para 640 kuruş. Akçe : 1

Menzilden : 253-16=237

Menzilden : 253-16=237

Akçe : 1

326 menzilden 303-28=275

Küçük Naime'ye nakledilen hissesi : 16 Para 320 kuruş.

Küçük Hüsniye'ye nakledilen hissesi : 16 Para 320 kuruş.

Menzilden : 326-303=23

Akçe : 1

Menzilden : 326-28=298

Hisselerin hisse sahiplerine olan 116 kuruş hakları onlara teslim edilmiştir. Belgenin baş kısmı kesik olmuş olup geri kalan kısmının özeti yapılmıştır.

Sayfa No / Belge No: 75 / 79

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Hızır bin Hacı Ömer adındaki kişi, Hacı Abdullah bin İbrahim huzurunda kendi mülk ve hakkı olan ve bu mülkün adı geçen mahallede bulunan, bir tarafı Terzi Hasan veresesi menzilleri ve bir tarafı Ali Temur menzili ve dört tarafı yol ile çevrili, taştan yapılmış, üç maslabalı bir meclis ve bir mutfak ve iki su kuyusu ve havlusu ve sokak kapısını çevreleyen, bir bab evin yarısını kardeşi Abdulhalim'e 1.300 kuruş karşılığında teslim ettiğini ve kardeşinden de 1.300 kuruşu teslim aldığına ve mülkte artık hakkı kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 75 / 80

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Tarih bulunmamaktadır.

Özet

[…] 5

1 Adet Pese Cizre Taşı : 4 (…) ve Kendir Parçası : 2

1 Adet Tesbih : 4

1 Adet Akçe Kesesi : 2

1 Adet Sıfre Kemerpa (?) : 27 Küçük Kese : 2

Küçük Sehba Takımı : 30

1 Adet Seyim Zincir : 44 Bere , Atik Eldiven : 1 Beyaz Kaşık : 1

3 Adet İplik (…) Cevab : 9

Havlu : 36

Kazma : 2

Sigara (…) Kablime Sıfre : 17

Defterin Küçük Memuruna Verilen : 3

1 Adet Beyaz Yüzük Taşı

Mutasarrıf Bey Efendi Hazretlerine Aralık ayı sene 87 ile Ekim ayı sene 87 masraflarının ücreti : 3074-0307=2.766 toplam hesaptan çıkarılan hesap.

Adı geçen kişi Hazretlerinin Aralık ayı sene 87 ile Ekim ayı sene 87 terakim eden maşatı : 1100. 11. Ay.

1441-0162=1.279 kalan

Rahibi bende üzere 110 kuruş.

Adı geçen kişi hesabından çıkarılan 10 para kalan : 0145.

Sayfa No / Belge No: 75 / 81

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1872. Tam tarih bulunmamaktadır

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Mehmed bin Hemoş bin Mehmed'in mirasçısı boşanmış eşi Zühre bint-i Keleş adındaki Hatun'un, küçük oğulları Abdülaziz ve Hemoş ve İbrahim ve küçük kızı Hadice ve büyük oğlu Halil ve büyük kızları Hüsniye ve Naime'ye mahsus olan mirasa sahip çıkmak ve küçük çocukların buluğ yaşına erişinceye değin anaları Zühre Hatun'un vasi olarak tayin edildiğine ve mirasının açıklandığına dair kayıttır.

1 Adet Kazan : 10 Para 45 Kuruş.

1 Adet Teşt : 40

1 Adet Tava : 10

1 Adet Legan :13

1 Adet Lengeri : 17

2 Adet Büyük Bakır Sahan : 10

1 Adet Tencere : 22

1 Adet Tas : 3

1 Adet Bir Kat Yatak : 50 4 Adet Kilim : 100

1 Adet Kürsi ile Yorgan : 25 1 Adet Şamdan : 5

1 Adet Muhil : 7

3 Adet Eski Hasır : 6

1 Adet Mehmel : 9

1 Adet İbrik : 12

1 Adet Cacim : 7

4 Adet Muçınık : 40

1 Adet Büyük Kazan : 100

4 Adet Mum Yağı : 20

Adı geçen mahallede bulunan bir parça mülkün değeri : 1.300 Toplam : 10 Para 1.835 Kuruş.

Sayfa No / Belge No: 75 / 82

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Belgenin son kısmı kesik olduğu için tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Baş Mahallesi'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Malki veledi Ciro El-Kavak'ın mirası, boşanmış olduğu eşi Durdi bint-i Ekrem ile küçük oğlu ve küçük kızlarına ait olduğu, eşi

vefat ettikten sonra küçük çocukları için mahkeme tarafından Durdi Hatun vasi olarak tayin edilmiştir. Durdi Hatun'un eşinin anne ve babasından olan kardeşi Amusi veledi Ciro El-Kavak mahkemeye gelerek Mardin'de bulunan Erbain Kilisesi'nin mütevellisi Bahi veledi Şemas Emsic huzurunda, bizimle adı geçen küçüğün mülk ve hakkımız olan miras, adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Amusi ve Malki Zenh menzilleri ve bir tarafı nakli'l sahib menzili ve bir tarafı Alo Şaho menzili ve dört tarafı yol ile çevrili bir bab evin bizimle küçüğün olmağla ve vefat eden kişinin mülkü olmayıp yıkık halde yüksek bir yerde olduğu ve adı geçen küçüğün nafaka ve diğer zaruri ihtiyaçları olmakla ben dahi mülkün payı olduğun bana mülkün değeri Mardinli müezzinden Havace Eyamu üzerine 1.600 kuruşa karar verilmiş ve biz iki tarafı yıkık olduğu için Eblehad'a 600 kuruşu teslim ettik ve o da bunu kabul etti. 600 kuruş Havace Bahi bin değerinde ve adı geçen Kilise mallarından istifa eyledik diyerek mülkün vefat eden kardeşine ait olmadığını iddia etmiştir. Mülkün kilisesinin aidatından olduğu. Belgenin son kısmı kesik olduğu için davanın ne şekilde neticelendiği bilinmiyor.

Sayfa No / Belge No: 74 / 83

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır

Özet

Elazığ şehrine bağlı Palu Kasabası Çarşı Başı Mahallesi ahalisinden olup bir süreden beri hademelik sektöründe temizlik işçisi olarak çalışan ancak Mardin'de iken vefat eden Mehmed Ağa bin Hacı Mehmed Efendi ibn-i Abdullah'ın mirası ortaya çıkıncaya değin mallarının hepsi şer'i hususa uygun bir şekilde me'murların bilgileri dahilinde Mardin Sandığında kayıt altına alındığına dair kayıttır.

1 Adet Maşalı saat ile Zincir : 225

1 Adet Beyaz Gömlek ile 1 Adet Pantol : 105

1 Adet Beyaz Keten Sako : 38

1 Adet Beyaz Atik ve Gömlek : 10

1 Adet Atik Basma ve Mebrum Gömlek : 7

1 Adet Çuka Pantol ve Yelek ve Setre : 255 Fes ile Biskül : 16

Siyah Boyun Bağı : 9

1 Adet Müsnel Kaffe : 1

1 Adet Bir Kat Yastık ile Döşek Çarşaf : 166

Atik Hırka : 14

Sarı Basma ve Parça Ukçur : 8 Fes ve Terlik ve Kalçin (?) : 3 Müstemel Don Atik : 9

Fes Kalıbı ve Çorap : 5 Müstemel İçlik : 5

1 Adet Olta : 9

Atik Havlu ve Okçur : 5

Atik Çorap ve Atik Bohça : 2

4 Adet (…) Tob : 120

Hışbe ve Cevgan ve Basığı : 14

1 Adet Su Tası : 15

Atik Fanilya, Don, Gömlek : 6

1 Adet Mebrum Tob : 35

2 Adet Mebrum Tob : 31

2 Adet (…) Mebrum Tob : […]

1 Adet Atik Pantul : […] Atik Entari […].

Sayfa No / Belge No: 74 / 84

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: 21 Teşrin-i Sani 1288 / 21 Kasım 1871.

Özet

5 Adet Yorgan : 250

2Adet Döşek : 50

5 Adet Sandık : 25 Kürsi Yorgan : 12

1 Adet Cacim : 30

1 Adet Sıfre : 3

1 Adet Seni : 100

1 Adet Tencere : 60

1 Adet Legan : 30 Küçük Legan : 12

3 Adet Bakır Sahan (?) : 21

1 Adet Tava : 10

1 Adet Tas : 7

1 Adet Şamdan : 12 Katır Takımı : 80

2 Adet Eski Kilim : 25

1 Adet Merş : 30 Eski Sab Semeresi : 5

4 Adet Talb : 10 Fes Biskül : 23

Bir Kat Elbise : 200 1 Adet Kürsi : 5

2 Adet Bargir : 1.000

4 Adet Katır : 4.000

1 Adet Merkeb : 80

1 Adet Cira Kürsi : 2

2 Adet Şuşe : 6

5 Adet Burgul Ölçek : 60

2 Adet Yarmalık : 60

3 Adet Dökme Sal : 30

1 Adet Tahnet : 120

1 Adet Sendan : 10

1 Adet Kısrak : 250

2 Adet Katır : 1.500 Mirasın Toplamı : 8.148 Vefatına : 148

Yaprak Değeri : 5

Mahkemede bağıran Dellala : 120

Adı geçen eşinin ispatlanan borcu : 300 Toplam […] 573

Paylaşılan mirası […] 7575 – 0200 = 7375 .

Osi Belbali Mazuratı : 500 Sağ Akçe. (…) : 21

Bakkal Hafız oğluna yine : 519 Kürsiciye : 21

Mahkemede Dellal Hızır bin Alo Tasığı : 12 Yaprak Değeri : 3

21 Kasım tarihli senet gereği adı geçen kişiye verilen : 200 Sağ Akçe Kasım ayı masraflarından düşürülen miktar : 126

Kasap Ali'ye : 209 Etmekciye : 155

Resmi Defter Memuruna : 74

Adı geçen kişi tarafından masraf etmek üzere tutar : 300 Sağ Akçe. Bakkal ve Meyro bana yine : 126

Aralık ayı : 108 Toplam : 2.386

Toplam Yaprak Değeri : 3

Resmi Memura ve Defter Memuruna paylaştırılandan sonra : 2759 – 0040 = 2718. İspatlanan kahve değeri ise : 22.718 – 0020 = 1698 Terzi Emsic.

Sayfa No / Belge No: 74 / 85

Sayfa 75, Belge 82'nin tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No: 74 / 86

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Borç Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmı kesiktir. Davacı Mustafa'nın, Memo ve Ayşe Hatunların vefat etmiş olan eşine borcu olduğu ve borcunu ödemeden vefat

ettiği için Mustafa'nın borcunu almak için dava açtığını, eşlerin bunu inkar etmesi üzerine Mustafa'nın adı geçen şehrin sakinlerinden Yusuf bin Mehmed El-Yunus ve Şehtine Zade Ahmed bin Hacı Hakkı Ağa adındaki kişilerin şahitliğinde şer'i yol üzere ispat etmesi ile adı geçen meblağın 2.100 kuruşu Mustafa'ya vefat eden kişinin mirasından teslim edilmesi üzere karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 73 / 87

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı (Anlaşılamadı).

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmı kesiktir. Adı geçen mülkte bizim asla ve kata hakkımız ve müdahalemiz kalmamıştır. Adı geçen Kilise'nin hak ve tasarrufu olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 73 / 88

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini

Belgenin Tarihi: 29 Zilkade 1288 / 9 Şubat 1872.

Özet

Mardin'in Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden iken bundan önce vefat eden Abdullahad veledi Şahin'in mirasçısı boşanmış olduğu eşi İli bint-i İlya Selam ile küçük oğulları Yusuf ve Tomi ve Cebur ve Rahur mirasın çocuklara ait olduğu, Yusuf'un vefat ettiği, boşanmış olduğu diğer eşi Kuli bint-i Nağmi Nuri ile küçük kızları Verdi ve Semo ve anası adı geçen kişi İli ve anne-babadan adı geçen kardeşine ait olduğu ve bu çocukların buluğ çağına gelinceye değin anneleri Kulin Hatun'un vasi olarak tayin edilmesine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 73 / 89

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Tarih bulunmamaktadır.

Özet

[…] 1 Adet Atik Pantol : 24 Atik Entari : […] […] : 10

Kesik belge.

Sayfa No / Belge No: 73 / 90

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Tarih bulunmamaktadır.

Özet

5 Adet Yorgan : 250

2 Adet Döşek : 50

2 Adet Vuşek : 10

5 Adet Sandık : 25 Kürsi Yorgan : 12

1 Adet Cacim : 30

1 Adet Setre : 3

1 Adet Seni : 100

1 Adet Tencere : 60

1 Adet Legan : 30

Küçük Legan : 12

3 Adet Bakır Sahan : 21

1 Adet Tava : 10

1 Adet Tas : 7

1 Adet Şamdan : 12 Katır Takımı : 80

2 Adet Eski Kilim : 25

1 Adet Merş : 30

Eski Helb Semeresi : 5 4 Adet Tülbe : 10

Fes Biskül : 23

Bir Kat Elbise : 200 1 Adet Kürsi : 5

2 Adet Bergir : 1.000

4 Adet Katır : 4.000

1 Adet Merkep : 80

1 Adet Cira Kürsi : 2

2 Adet Şuşe : 6

5 Adet Burgul Maki : 60

2 Adet Yarmacek : 60

3 Adet Dökmecek : 30

1 Adet Tahnit : 120

1 Adet Sindan : 10

1 Adet Kısrak : 250

2 Adet Katır : 1.500

Toplam 8.148.

Sayfa No / Belge No: 73 / 91

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Tarih bulunmamaktadır.

Özet

Vefat masrafları : 148 Yaprak Değeri : 5

Mahkemedeki Dellala : 120

Adı geçen eşine ispatlanan borcu : 300 Toplam : 573

Sahhü'l Bahi ve paylaşılan miras : 7575 - 0200 = 7375 resmi deftere kaydetme ücreti ve resmi kassam memuru.

Adı geçen eşinin hissesi : 35 Para 135 Kuruş

Adı geçen Ema İli hissesi : 1.101

Adı geçen küçük kızın hissesi : 360

Adı geçen diğer küçük kızın hissesi : 360

Büyük kızın hissesi : 25 Para 108 Kuruş

Diğer büyük oğlunun hissesi : 25 Para 1083 Kuruş. Kalan diğer büyük oğlunun hissesi : 25 Para 1083 Kuruş.

Kalan diğer büyük oğlunun hissesi : 25 Para 1083 Kuruş.

Ve son kalan büyük oğlunun hissesi : 25 Para 1083 Kuruş.

Sayfa No / Belge No: 73 / 92

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Alacak-Verecek Davası.

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin tüccarlarından Hacı Abdülkerim Zade Mustafa bin Abdi Babü's Sor Mahallesi'nde ikamet ediyor iken bundan önce vefat eden Hacı Davud bin Mehmed Hacı Hasan'ın mirası, nikahlı olup ancak boşanmış olduğu eşleri Semo bin Hacı Mağruf ve Aişe bint-i Ali Han adındaki Hatunlarıyla, küçük oğulları Mehmed ve Şeyhmus ve küçük kızları Hüsniye ve Asiye'ye ait olduğu mirasın çocuklar buluğ yaşına erişinceye değin anaları Semo ve Aişe vasi olarak tayin edilmelerine karar verilmiş olup; vefat eden kişi, Hacı Davud bin Mehmed bin Hacı Hasan'ın zimmetinde bir işçi değerinde 2.100 kuruş alacak hakkım olup bana teslim etmeden vefat etmekle Ayşe ve Semo Hatunlardan eşlerinin mirasından borcu olan 2.100 kuruşu bana vermelerini talep ettim. Onlar ise cevaplarında böyle bir borcu olmadığı iddia ederek davacı Mustafa'nın isteğini inkar etmeleri üzerine davacı Mustafa adı geçen şehrin sakinlerinden Yusuf bin Mehmed El-Yunus ve Şehtine Zade Ahmed bin Hacı Hızır Ağa adındaki kişilerin şahitlik etmeleri üzerine Mustafa'nın alacağı olan 2.100 kuruşun ona verilmesine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 72 / 93

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Kayıp At Davası

Belgenin Tarihi: Gurre-i Zilhicce 1288 / 11 Şubat 1872.

Özet

Mardin'de ikamet eden, Osmanlı Devleti vatandaşı ve Yakubi Milleti'nden olan Bahi veledi Sado adı geçen şehrin mahkemesine gelerek kısrak üzerine el koyarak Musul şehrinin ahalisinden olan Mehmed bin Derbas huzurunda, beyaz bir at mülk ve hakkım iken bu tarihten 11 ay önce Tenuri Köyü'nde kayıp olup hali hazırda Mehmed'in elinde bulmamla atımı geri istiyorum diyerek dava açmıştır. Dava sonucunda Mehmed'in 6 seneden beri mülküm olup hakkına el koyduğunu inkar edip adı geçen Rafi Mehmed'in, Musul şehrinin sakinlerinden Mehmed bin Ali ve Cerci bin Maksi Allo adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle atın Mehmed'e teslim edildiği ve onun hak ve mülkü olduğuna ve Bahiye'nin davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 72 / 94

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Bağa El Koyma

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1289 / Şubat 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin mahallelerinden Tekye Mahallesi sakinlerinden Salih bin Mehmed Baba Cah, bağına el koyan, anne-babasından kardeşi Esad ibn-i El-Mezbur Mehmed ile Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Adle Hatun bint-i Mehmed Eşşebab adındaki kişiye ait olduğu halde huzurlarında, Mardin dışında Bereketü'l Cem Vadisi'nde bulunan bir tarafı Hızır Efendi ile Abdulrahman Efendi bağı ve üç tarafı herkesin geçtiği yol ile çevrili olan [….] susuz bir kıta üzüm bağı bu tarihten 1,5 sene önce benim tasarrufumda olup şer'i mecliste okunan bir kıta senetle Adle Hatun'un kız kardeşi Cidem Fatoş Hatun ibn-i El-Mezbur Mehmed Eşşebab'dan üzüm kütüğü 1.000 kuruş değerinde bir makbuz karşılığında ve yeri ücretsiz almayı kabul etmişken, kardeşim Esat ve Adle Hatun müdahale edecek hali olmadıklarından şer'i müdahale isteğimdir diyerek davacı olmuştur, onlar da cevaplarında doğrusu

adı geçen tarihte vefat eden Fatoş Hatun bağı ile çevrili olan 1.000 kuruş karşılığında değerini kabul ettiğini ve senedi vermiş ise de ancak Salih kendisinin tasarrufunda olduğu halde vefatına kadar kendisini görüp gözetmek şartıyla kendine mal etmiştir. Bir süre sonra Salih adı geçen Fatoş saklamayarak cevap verip pazarlığı bozmasıyla adı geçen bağda asla hakkı yoktur diyerek Esad ve Adle Hatun yazılmış, beyan eden talep olunup zaman istediyse de yerine bıraktığı kişileri talep olmamağın çevresi çevrili bağın davacı Salih'e geri red ve teslim etmek üzere Esad ve Adle Hatun'a tenbih olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 72 / 95

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 72 / 96

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1289 / Şubat 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden İlyas ve Fenci bint-i Esadü'l Ari taraflarından vekilleri olduğu Hasan bin İsmail El-Molla ve Mahmud bin Mehmed Altu adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle onlara ait olan, Abdurrahman ibn-i İbrahim adındaki kişi yine adı geçen mahallede ikamet eden Adle Hatun bint-i Esad ve Laime bint-i Mehmed Seyid ve Hezne bint-i Hacı bin Mehmed adındaki Hatunlar taraflarından vekilleri olduğu Hasan bin Seyid Şeyhmus ve Abdulkadir bin Seyid Mehmed adındaki kişilerin şahitliklerinde, Molla İsmail bin Hacı Kasım Efendi ile Abdulkadir mahkemeye geldiğinde adı geçen vekil Abdurrahman huzurunda bizim müvekkileleri mülk ve hakkımız olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Heço Mazito menzili ve bir tarafı dere ve iki tarafı herkesin geçtiği ortak yol ile çevrili taştan yapılmış binada dört maslabalı bir oda içinde mahzen ve altında tabaka ve bir mutfak içinde bir (…) mutfak ve (…) üç maslabalı büyük salon iç tarafında mahzen ve üç ayak yolu ve doğu tarafı bir darabayı içine alan bir bab mülk menzilin yarısının 1/3'ü Emoş Hatun için ve 1/3'ün yarısı Fenci Hatun için

ayrıca Fenci ve Emoş Hatunlara 3/2 ile 1/3'ü 3.000 kuruş değerinde makbuz ile teslim ettikleri ve onların da satın aldıktan sonra vekilem Emoş ve Fenci Hatunlar analarından ve adı geçen vekillerinden tamamen kendilerine mal ettiklerine ve Adle, Hezne ve Yehun'un satılan malın yarısında hiçbir hak ve müdahalelerinin kalmadığına, adı geçen müşteri Emoş ve Fenci Hatunların 3/2 ve 1/3'ü mülkü müşteraları ve hakları olduklarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 71 / 97

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1289 / Ocak 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden ve bundan önce vefat eden Ahmed Bey bin Mahmud Bey bin Fettah Beyin mirası; nikahlı eşi olup boşanmış olduğu Adle Hatun bint-i Ali ile büyük kızı Menci ve küçük oğlu Emin ve küçük kızları Fatma ve Fazile'ye ait olduğu ancak küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin işlerinin görüşülerek anaları adı geçen kişinin eşi Adle Hatun'un çocukların her türlü ihtiyaçlarını karşılamak ve onlara sahip çıkmak için vasi olarak tayin edilmesine ve vefat eden eşinin mirasını paylaştırmasına dair kayıttır.

1 Adet Minder : 40

4 Adet Yorgan : 200

2 Adet Kilim : 45

2 Adet Merş : 40

3 Adet Tencere : 75

2 Adet Tabanca : 60

1 Adet Kılıç : 60

1 Adet Sako : 42

1 Adet Şamdan : 12

1 Adet Mekalı : 10

1 Adet Lengeri : 17

6 Adet Keçeden Minder : 60

3 Adet Çaburna : 7

2 Adet Küçük Falos : 7

2 Adet Taht ve Serir : 110 2 Adet Büyük Küçük : 30

2 Adet Hurc : 15

2 Adet Camcı : 20 1 Adet (…) Sitıl Kazan ile Legan : 49 […] : 920

Mirasın toplamı : 920 Defin masrafları İçin : 60 Dellal için ispatlanan : 18

Resmi defter ve memuru için ve deftere kaydetme ücreti : 22 Yaprak değeri : 1

Toplam : 101

Sahhü'l Bahi paylaşılan miras : 819

Adı geçen eşinin hissesi : 15 para 102 kuruş

Adı geçen büyük kızın hissesi : 13 para 143 kuruş

Adı geçen küçük oğlunun hissesi : 26 para 286 kuruş

Küçük kızın hissesi : 13 para 143 kuruş

Kızı küçük Fazile'nin hissesi : 13 para 143 kuruş.

Eşi ve büyük çocukların hisseleri kendilerine teslim edilmiş olup küçük çocukların hissesi ise 12 para 573 kuruş vasileri anaları Adle Hatun'a teslim edilmiştir.

Sayfa No / Belge No: 71 / 98

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: İzinsiz Arazi Kullanımı

Belgenin Tarihi: 4 Zilhicce 1288 / 14 Şubat 1871.

Özet

Belgenin üst kısmı kesiktir. Hulusi Efendi ve Salih Çelebi Kasım ve Halil El-Şatır, Mardin dışında Zatar adındaki yerde bağı ve bahçesinin paylaşımı konusunda yardım etmeleriyle bu tarihten 8 ay önce Katibi Sabık

Davud Efendi ile Mimar Başı Maksi Malki herkes hisselerini kabul ederek tasarruflarına birer kıta şer'i yol ile senet verilmiş olup ancak paylaşımı kabul etmeyen, iki tane küçük ağacı ve bir su havuzu ve onlara mahsus olan arsa ortak olup ve adı geçen Hulusi Efendi ile Salih Çelebi'nin, İbrahim El-Kasım ve Halil El-Şatır'ın ortak oldukları havuz ve arsa üzerine izinsiz yaptıkları iki bab kulübe havuz üzerinde olması sebebiyle zararı olmasıyla adı geçen kulübelerin kaldırılması iddiasında bulunup hususi olarak birkaç defa konuşacak ve yüzleşecek olduklarında İbrahim El-Kasım ve Halil El-Şatır bazı gün ve ortadan kaldırıp işe başladılar ise de davaları uygun olmadığından kulübe adı geçenlerin ortadan kaldırmalarına tenbih olunmuşken şimdiye kadar ortadan kaldırmadıklarından başka elindekiyle yetinmeyip dilekçe takdim etmişler hal bu ki mahkemede davaları iltifata uygun olmadığına ve onlara cevap verilmesine dair fermandır.

Sayfa No / Belge No: 71 / 99

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Su Paylaşım Davası

Belgenin Tarihi: Tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmı ve alt kısmı kesiktir Mardin'in Latifiye Mahallesi'nde ikamet eden Hüseyin adındaki kişinin, yukarıda adı geçen kişinin mülkünde yer alan su kuyusundaki su hakkının 1 hissesinin hakkı olduğunu, eskiden 24 testi sulamak üzere karar verilerek adı geçen tarihten itibaren 4 testi sulamak olarak karar verildiğini ancak Hüseyin'in kardeşi olan Kâtip Ahmed Efendi'nin suda hakkının olduğunu iddia ederek mahkemeye başvurup dava açmıştır. Dava sonucunda ise; su kuyusunun bulunduğu yere giden Muhterem Ahmed Hilmi Efendi şer'i yolun gerektirdiği şekil üzere Hüseyin'in kardeşi olan Ahmed Efendi'nin hakkı olmadığını ve daha sonra kendisi de su paylaşımında Hüseyin ve adı geçen kişinin su paylaşımında hakkım ve davam yoktur diyerek itirafta bulunmuştur. Bunun üzerine Ahmed Efendi'nin davadan men edildiğine ve suda hakkının olmadığına karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 71 / 100

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Alacak Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden, Osmanlı Devleti vatandaşı ve Katolik Milleti'nden iken bundan önce vefat etmiş olan Maksi Mihail veledi Cebrail Echa'nın mirası, boşanmış olduğu eşi Ketane bint-i Osa Anti adındaki Hatun ile küçük oğlu Emsic ve küçük kızları Resine ve Ferdo ve Hamel'e ait olduğu ve adı geçen küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin anaları Ketane Hatun vasiyeleri olarak tayin edilmiştir. Ketane Hatun tarafından bundan sonra vekili olarak Molla Yusuf bin Seyid Mehmed vekilliğinde adı geçen şehre bağlı Havası Hümayun Köylerinden Selah Köyü'nde ikamet eden Ali bin Süleyman El-Vadi adındaki kişinin huzurunda, benim tasarrufumda olup iki kıta senet karşılığında Ali'nin himayesinde 5.550 kuruşu, Maksi Mihail alacak hakkı iken Ali'den alamadan vefat edip adı geçen miktarın müvekkilem ile vasiyeleri olduğu adı geçen küçüklere bırakılmış olmakla dava talep ederim diyerek Ali'ye dava açmıştır. Ali cevabında, Maksi Mihail'den mevcut miktar kuruşu aldığını borcu olduğunu ispat etmiştir ancak bu tarihten iki sene önce adı geçen miktarın tamamını Maksi Mihail vefat etmeden önce sağlığı, hali vakti yerinde iken ona teslim ettiğini hatta adı geçen tarihte aklı başında ve sağlığı yerinde iken bu hakkından istifa ettiğini kabul etmişti diyerek borcu inkar etmiştir. Maksi Mihail'in eşi bunun üzerine vekili vasıtasıyla Ali'ye dava açmıştır. Dava sonucunda Ali'nin adı geçen şehrin köyün sakinlerinden Şeyh Davud Efendi bin Şeyh Sadettin Abdulaziz bin Hamdü'l Mera ve Mehmed Sayid bin Kasım adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine Ketane Hatun ve vekili Mola Yusuf'un davadan men edildiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 70 / 101

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Satılan Mülkün Geri İstenmesi

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Kabala Köyü sakinlerinden Mehmed bin Derviş adındaki kişi, yine Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyü'nde ikamet eden, Osmanlı Devleti vatandaşı ve Yakubi Milleti'nden olan Maksi Amusi veledi Hanna huzurunda, Kabala Köyü sınırının yan tarafında iki yüz aded kürümü içine alan, bir tarafı Mustafa bin Ali Şemdin bağı ve bir tarafı Haso bin Hüseyin El-Hac ve bir tarafı Derviş bin Remo bağı ve dört tarafı Mehmed bin Receb bağıyla çevrili vefat eden babam Derviş'in hayatında mülkü ve tasarrufunda olup bu tarihten 12 sene önce babam Derviş vefat edip, vefatından sonra kardeşlerim İbrahim ve Ferso […] ve benim tasarrufumuzda olup […] bu tarihten 4 sene önce benim ve kız kardeşlerim Hazne ve Amine küçük olmaları hasebiyle diğer kardeşimiz vefat eden Ali adı geçen bağı Maksi Amusi'ye 1.000 kuruş karşılığında satmış olup, buluğ yaşında olan kardeşimiz Ali hayatta iken 2 sene tasarrufunda olup kardeşlerimiz küçük olduğundan bizler Amusi'den geri almak istediğimizi beyan edip dava açtık. Maksi Amusi ise cevabında davacı Mehmed'in babası Derviş, çevresi sınırlandırılmış bağı hayatında onun mülkü olduğunu ve vefatından sonra oğulları ve kızları mirasa sahip çıktıklarına ancak vefat eden babaları Derviş'in vefatından sonra çocukları İbrahim ve Ferso hayatlarında babaları vefat edip ondan kalan mirası çocukları oğulları kendi aralarında paylaştırmış olup adı geçen köyün yanında bulunan, bir tarafı Mustafa bin Hacı Mustafa bağı ve bir tarafı Abdulkadir bin Mahmud bağı ve bir tarafı Mustafa bin Ali Şemdin bağı ve dört tarafı yine Abdulkadir bostanı ile çevrili bir kıta bahçeyi davacı Mehmed'in hissesi isabet edip sınırlandırılmış bağı kardeşi vefat eden Ali'nin hissesine isabet edip ve her birisi hissesini kabul ettikten sonra bağı vefat eden Ali'nin mülkiyetiyle ve tasarrufumda iken bu tarihten 4 sene önce bana 1.000 kuruş değerinde makbuz karşılığında satıp kabul ettiğini ve adı geçen Mehmed ve kız kardeşleri Hazne ve Amine tasarrufu olup kendileri buluğ yaşında olup, akılları başlarında iken davayı red etmişlerdir. Bunun üzerine Kabala Köyü imamı ve muhtarı mahkemeye Farisi bin Mehmed Şemdin ve Şemo bin İbrahim ve Derviş bin Ramazan adındaki kişileri şahit göstermesi ile davacı Mehmed davasında haklı çıkarak, Maksi Amusi'nin ise davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 70 / 102

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin şehrinin ahalisinden Süleyman bin Ahmed, adı geçen şehirde ikamet eden İbrahim bin Şeyhmus Olu adındaki kişi huzurunda, ağaçları kendi mülkü olup arazisi başkasına ait olan ve adı geçen şehrin dışında Şarul Vadisi'nde bulunan bir tarafı İbrahim bahçesi ve bir tarafı Hacı Davud Ömerlu bahçesi ve bir tarafı Hasan bin Amusi bahçesiyle, Amusi bin Recu bahçesiyle ve dört tarafı Ğaru bin Recu bahçesiyle ve bir kıta sulu bahçe ağacı ve su ve iki tarafı bina ve İbrahim bahçesiyle çevrili mülkü 1.500 kuruş karşılığında ve arazinin sahibinin de iznini alarak mülkü İbrahim adındaki kişiye 1.500 kuruş karşılığında ona sattığına ve mülkün tamamen İbrahim'in mülkü olduğuna kendisinin asla ve kata hakkı ve müdahalesinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 70 / 103

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Baş Mahallesi'nde ikamet eden, Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Hoca Refail veledi Eblehad Şusa, Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası Köylerinden Tezyan Köyü'nde oturuyor iken bundan önce vefat eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in mirası, nikahlı eşleri olup daha sonra boşandığı Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kamile adındaki Hatunlar ile büyük kızı Hanife ve küçük kızı Halime ve küçük oğlu Yusuf'a ait olduğu vasileri adı geçen köyden Süleyman bin Hacı Davud huzurunda, benim vefat eden İsmail'in zimmetinde olup senet ile ödenmesi gereken Halep ticaret malları sağ para 4.300 kuruş alacak hakkım olup ancak vasi Süleyman'ın mirasa el koyarak 4.300 kuruşu bana teslim etmeden İsmail'in vefat ettiğini ve borcu vermesi için de Süleyman'a tembih ettiğini beyan etmiştir. Süleyman'ın ise Eblehad'ın alacağı olmadığını mahkemede ifade etmiştir. Mahkemenin şahit istemesi üzerine Eblehad, Mardin'de oturan

Şeyh Davud ve Esati ibn-i Hacı Maço adındaki kişileri şahit göstermesi ile birlikte Süleyman'ın 4.300 kuruşluk borcu ödeyeceğine ve Eblehad'ın hakkını alacağına ve Süleyman'ın da davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 69 / 104

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Meşkin Mahallesi'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı ve Ermeni Milleti'nden olan Sado veledi Semas Yusuf El-Kendir, Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası Köylerinden Tezyan Köyü'nde oturuyor iken bundan önce vefat eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in mirası, nikahlı olup boşandığı eşleri Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kamile adındaki Hatunlar ile büyük kızı Hanife ve küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Halime'ye ait olup bunun ispatını ise vasi olarak onlara bakmakla sorumlu olan Süleyman bin Hacı Davud yapmıştır. Süleyman bin Hacı Davud çocuklara vasi olarak atanmıştır. Onun huzurunda, vefat eden kişinin zimmetinde olup bir senet karşılığında Halep ticaret malları değerinde 700 kuruş alacak hakkım olup bana teslim etmeden vefat ettiğini ve mirasından borcumu vermesi için vasi Süleyman'a tembih ettiğini ve bende hakkım olan parayı Süleyman'dan istiyorum. Süleyman borcu inkar ettiği için Yusuf El-Kendir dava açmıştır. Mahkemenin Yusuf'tan şahit istemesi üzerine Mardin'de ikamet eden Hızır bin Ömer İsmail ve Halil bin Mahmud adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine alacağı olduğunu ispatlamıştır. Mahkeme ise Süleyman'ın, Yusuf El-Kendir'in borcunu ödemesini tembihlemiştir. Süleyman'ın davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 69 / 105

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin ahalisinden Ali bin Abdulkadir adındaki kişi, Mardin'in Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Hüseyin bin Arfu huzurunda, benim tasarrufumda olup, mülk ve hakkım olan adı geçen mahallede yer alan bir tarafı Salih El-Akidi veresesi menzili ve üç tarafı herkesin kullandığı ortak yol ile çevrili, tuğladan yapılmış bir meclis oda ve üç maslabalı bir meclis ve bir mutfak ve su kuyusunun yarısı Hacı Salih'in menzilinde olup ve havlusunda bir ayakyolu ve bir havlu ve sokak kapısını içine alan bir bab mülk menzilini iki taraftan kendi isteğimle adı geçen Hüseyin'e 1.200 kuruş karşılığında teslim ettim. Hüseyin'in bana 1.200 kuruşu teslim ettiğine mülkün de artık onun olduğuna ve benim asla ve katta hak ve müdahalem kalmamıştır. Mülk satışının gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 69 / 106

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 69 / 107

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 68 / 108

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: At Satışı

Belgenin Tarihi: 17 Zilhicce 1288 / 27 Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktır.

Özet

Belgenin baş kısmı kesiktir. Musullu Ahmed bin ile annesi mahkemeye gelerek Mardin'de ikamet eden Cinaz Hızır bin Mustafa huzurunda, bu tarihten 35 gün önce adı geçen kişiye 150 kuruş değerinde bir baş eşek ve 2 Osmaniye Lirasıyla beyaz bir beşlik verip kendisi de bana kırmızı bir baş at verdikten sonra Nusaybin Kazasında kaybolduğunu Seyid Murad bin Seyid Mehmed adındaki kişinin bulduğunu, verilmiş olan bir baş eşek ve 2 lira ve bir beşlik değeri ile satın almak üzere Hızır'a söyledim diyerek dava üzerine bir baş at, davacı Ahmed'in hakkı olduğuna ancak Hızır'ın bunu inkar etmesiyle, davacı Ahmed adı geçen kişi izah eylediği davasını haklı çıkartmak için Musul

ahalisinden Fettah bin Mehmed ve Mustafa bin Ahmed adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davacı Ahmed'in haklı olduğu ve Hızır'a vermiş olduğu eşek ve 2 lira ve bir beşliği kendisine teslim etmesi üzerine kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 68 / 109

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi: 17 Zilhicce 1288 / 27 Şubat 1871.

Özet

Mardin ahalisinden Hasan Ağa ibn-i İsmail adı geçen şehrin sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Tezyan Köyünde ikamet eden ve bundan önce vefat eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in mirası, nikahlı olup ancak boşanmış olduğu eşleri Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kamile adındaki Hatunlara ile büyük kızı Hanife ve küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Halime'ye ait olduğu tespitinden sonra küçük çocuklara vasi olarak Süleyman ibn-i Hacı Davud tayin edilmiştir. Süleyman ibn-i Hacı Davud huzurunda, benim hakkım olup şer'i mecliste okunan iki kıta makbuz karşılığında ticaret malları alan Hasan Ağa, vefat eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in elinde bulunan borcu olan Halep ticaret malları toplam hesap 718 kuruş ve şer'in kefalet bedeli ise 650 kuruş yani hepsinin toplamı 1.368 kuruş alacak hakkım olup vefatı sebebiyle borcumu alamadım. Vefat eden adı geçen kişi vefat etmeden önce eşi Osi ve vasi Süleyman'a bu borcun ödemesini yapmalarını tembihlemişti. Diğer eşlerin borcu red etmeleri üzerine mahkeme davacı Hasan Ağa'dan şahit istemiştir. Hasan Ağa'nın ise Mardin ahalilerinden olan Mehmed bin Hızır ve Ahmed bin Molla Abdulkadir ve Hezi bin Osman Efendi'yi şahit göstermesi ile alacağı olduğunu ispatlamıştır. Mahkeme ise vasi Süleyman'ın adı geçen meblağ olan 1.368 kuruşu Hasan Ağa'ya teslim edeceğine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 68 / 110

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 68 / 111

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 67 / 112

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Sürgücü Nahiyesi Köylerinden Tezyan Köyünde ikamet eden Amusi bin Mehmed Hacı Ahmed, adı geçen şehrin sakinlerinden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olan Mahi veledi Bedros huzurunda, kütüğü mülkü olup ve arazisi devlet malı olan adı geçen köyün yanında bulunan bir tarafı Mehmed bin Osman ve bir tarafı Ali bin Hüseyin Ağa bağı ve iki tarafı Şeyh Davud bin Şeyh Hasan bağıyla çevrili bir kıta üzüm bağımı senet karşılığında ve iki taraftan kütüğü 300 kuruşa Mahi'ye teslim ettikten sonra kütüğün değeri olan adı geçen meblağ 300 kuruşu Mahi'den aldığıma ve bağda hak ve müdahalemin kalmayıp artık müşteri Mahi'nin mülkü olduğuna ve satışın gerçekleştiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 67 / 113

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: 21 Zilhicce 1288 / 2 Mart 1871.

Özet

Mardin Sancağından Ensar Zade Şeyh İbrahim Efendi bin Şeyh Abdulvahab Efendi, şehrin ileri gelenlerinden olan El-Hac Mahmud bin El-Hac Osman huzurunda, mülk ve hakkım olan Mardin mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Şeyhmus bin Molla Yunus mülk menzili ve bir tarafı Ali Efendi bin El-Hac Hüseyin malıyla mülk menzili ve bir tarafı Hacı Gürmü Zade Molla Bekir'in mülk menzili ve dört tarafı herkesin geçtiği yol ile çevrili taştan yapılmış ve üst tarafında büyük salon ve bir büyük sofa ve bir kahve ocağı ve yazlığı ve alt katında seküli bir oda içinde iki erzak dolabı ve bir oda ve bir mutfak ve su kuyusunu içine alan ve bir ayakyolu ve havlu ve sokak kapısını içine alan mülk menzilin hisse sahibiyle iki taraftan yeri 10.500 kuruş

değerinde makbuz karşılığı El-Hac Mahmud'a teslim ettikten sonra değeri olarak 10.500 kuruşu müşteri El- Hac Mahmud bana tamamen teslim etmiş olup benim mülkte hiçbir hakım ve müdahalem kalmamıştır. Mülkün müşteri El-Hac Mahmud'un mülk ve hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 67 / 114

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı ve Vekil Tayini

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası Köylerinden Tezyan Köyü'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in mirası, nikahlı olup ancak boşandığı eşleri Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kahya adındaki Hatunlar ile büyük kızı Hanife ve küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Halime'ye ait olduğu belirlendikten sonra küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin çocuklara ve miraslarına sahip çıkmak için anneleri Emine ve Emoş Hatunlar tarafından Tezyan Köyü'nde ikamet eden Süleyman bin El- Mezbur Hacı Davud adındaki kişi vekil olarak tayin edilmiştir. Vekil Süleyman, Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi ahalisinden Mehmed bin Şeyhmus Abdulhadi adındaki kişi huzurunda, vefat eden İsmail'in 9.000 kuruş borcu için Tezyan Köyü sınırında bulunan bir tarafı ve iki tarafı İsa bin Ali bin Mehmed ve bir tarafı Hüseyin bin Hacı Ömer Şeko bağı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili ve Kafirdaş adlı mevkide bir parça üzüm bağı 300 kürümü içine alan ve Tezyan Köyü bağlarında bulunan bir tarafı Süleyman bin Hacı Hasan bağı ve bir tarafı Süleyman Hacı Bilal bağı ve bir tarafı dağ ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça halefü'l rahmed üzüm bağı ile çevrili iki parça bağların vefat eden kişinin mirasından, belirlenen süreden beri borcun ödenmediği ve borcun ödenmesi için de bağların satılığa çıkartılmış olup Mehmed ve Hüseyin'e bağların birisi 160 kuruş ve diğeri ise 1.250 kuruş toplam olarak 1.410 kuruş eşi ve büyük kızı tarafından karar verilmiştir. Bağların kürümü 1.410 kuruşa müşteri Mehmed'e teslim edilmiş olup bağlarda hak ve müdahalesinin kalmadığına ve 1.410 kuruşu alarak defter me'muru tarafından vefat eden kişinin borcunun ödendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 66 / 115

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin tüccarlarından El-Hac Abdulgani Çelebi Farisi, Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Bekir Efendi bin Seyid Ali Bekir Ağa'nın mirası, nikahlı eşi olup ancak boşandığı Emine bint-i Mustafa adındaki Hatun ile küçük oğlu Sadık ve anamız Zühre bint-i Ahmed ve babası Seyid Ali'ye ait olduğu tespit edildikten sonra Sadık'ın buluğ yaşına erişinceye değin her türlü ihtiyacını karşılamak ve ona sahip çıkmak için vasisi ve velisi olarak Hedi adlı kişi tayin edilmiştir. Borcun ispatı için Said Ali tarafından şer'i vekili olan Mahmud Efendi bin Molla Şeyhmus huzurunda, vefat eden Bekir Efendi'nin tasarrufunda senet ile Halep ticaret malları 3080 kuruş alacak hakkım iken borcunu ödemeden vefat ettiğini ve borcu ödemesi için de vefat etmeden önce vekili Mehmed Efendi'ye tembih ettiğini ancak vekilin borcu ödemediğini ve inkar etmesi üzerine mahkeme Abdulgani Çelebi'den şahit istemiştir. Bunun üzerine Abdulgani Çelebi Mardin ahalisinden olan El-Hac İbrahim Efendi bin Şeyh Ahmed ve Mehmed Ali bin Hacı Ahmed Bahme Zade adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine Abdulgani'nin alacağı olan 3080 kuruşu Said Efendi'ye bağlayarak vefat eden kişinin vekili olan Mahmud Efendi'nin ödemesine karar vermesine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 66 / 116

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin sakinlerinden olan Yusuf bin Ali Tebekşu (?) Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Bekir Efendi bin Seyid Ali Bekir Ağa'nın mirası, boşanmış olduğu

eşi Emine bint-i Mustafa adındaki Hatun ile küçük oğlu Sadık ve anası Zühre bint-i Ahmed ve babası Seyid Ali'ye ait olduğu tespit edildikten sonra küçük Sadık'ın buluğ yaşına erişinceye değin vasi ve veli olarak Hedi adındaki kişi tayin edilmiştir. Bekir Efendi'nin babası Seyid Ali tarafından şer'i vekili olan Mahmud Efendi bin Molla Şeyhmus adındaki kişinin huzurunda, borcun ispatı ve zimmetinde olan eşyaların değeri olan 840 kuruş alacak hakkım iken bana teslim etmeden vefat ettiği mirasına müvekkili Seyid Ali'nin el koyduğu ve hakkım olanı vermediğini ancak şer'i vekili olan Mahmud Efendi'ye durumu söylediğim halde onun da itiraz etmesi üzerine Yusuf mahkemeye giderek dava açmıştır. Mahmud Efendi'nin cevabında böyle bir borcun olmadığını söylemesi üzerine mahkeme Yusuf'tan şahit istemiştir. Mardin sakinlerinden olan Molla Abdulkadir bin Ahmed ve Ahmed bin Şeyhmus El-Katip adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine Yusuf'un alacağı ispatlanmış ve mahkeme vekil Mahmud Efendi'ye 840 kuruş olan borcu Yusuf'a verileceği karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 66 / 117

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Tezyan Köyünde ikamet ederken bundan önce vefat eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in mirası, nikahlı eşleri olup boşanmış olduğu Emine bint-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir Kahya adındaki Hatunlar ile büyük kızı Hanife ve küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Halime'ye ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin anaları Emine ve Emoş Hatunlar vasileri olarak tayin edilmişlerdir. Emine ve Emoş Hatunlar ile büyük kızı Hanife Hatun taraflarından şer'i vekilleri Tezyan Köyü sakinlerinden olan Süleyman bin El-Mezbur Hacı Davud adındaki kişi yine Tezyan Köyü sakinlerinden olan Süleyman bin Bekir Kahya huzurunda, vefat eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in adı geçen Süleyman zimmetinde 1.300 kuruş alacak hakkı olup ancak Yusuf'un vefatı sebebiyle alamadığını, ancak Süleyman'dan borcunun

tamamını aldığını Süleyman'ın hak ve müdahalesinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 66 / 118

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyünde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Süryani Milletinden olan Sari bint-i Hano adındaki Hatun, bundan önce vefat eden eşi İlya veledi Abdülkerim adındaki kişinin mirasçısı adıyla büyük oğlu Abdo'ya ait olduktan sonra vefat eden eşinin mirasından olan Mansuri Köyünde bulunan bir tarafı Nağ'mi veledi Beru menzili ve bir tarafı Esbo veledi Feylo menzili ve bir tarafı Halefü'l Zemmi menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça menzilin ve yine çevre köylerden Kabala Köyü sınırında bulunan bir tarafı Hacı Hasan Başvat bağı ve bir tarafı Sekbo Telli bağı ve bir tarafı Hüseyin bin Abdullah Eş-Şemo bağı ve dört tarafı dağ ile çevrili bir parça susuz üzüm bağımın yarı hissesi şer'im olup 8 hisseden 1 hissesi bahsi olunan menzili, Ali Sebillü'l Tehariç (?) adlı kişiye 150 kuruşa sattığına ve oğlu Amudi'nin de bunu kabul ettiğine, davada hak ve müdahalesinin kalmadığına, satılan bağların Ali'nin mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 65 / 119

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Değirmen Hissesine El Koyma

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Reşmil Köyü'nde ikamet eden Ali bin Esad Ali Han adındaki kişi tarafından ve aynı köyde ikamet eden Esad bin Mehmed adındaki kişi mahkemeye gelerek Reşmil Köyü'nde ikamet eden Mehmed Deko bin Cevher huzurunda, Reşmil Köyü arazisinde bulunan hala 12 hissesi benim mülk ve hakkım olan bir parça mülk su değirmene ortak olup bir

tarafı Esad bin Ali Beru tarlası ve bir tarafı Bekir bin Ahmed Recu tarlası ve bir tarafı yine Esad tarlası ve dört tarafı Dicle Nehri ile çevrili mülk değirmenin 2 hissesi bundan önce Gümlü Zade Abdulkadir bin Hacı Hızır bu tarihten 5 gün önce Mehmed'e 1.000 kuruşa teslim ettiğini ve yine müşteri Mehmed Deko huzurunda, Abdulkadir'e verilmiş 1.000 kuruşu teslim aldığını ancak bahsi olunan değirmenin 2 hissesi vekilem bana teslim etmesi için Mehmed Deko'yu tembihlemişti. Mehmed cevabında ise değirmenin ve vekili 2 hissesi olduğu tarihten 40 gün önce Abdulkadir ile adı geçen vekil huzurlarında satıldığını söyleyerek inkar etmiştir. Müşteri Mehmed Deko davasının ispatı için adı geçen şehrin ve adı geçen köyün ahalisinden mütevelli Ahmed Efendi bin Hacı Salih Efendi ve Abdülselam bin Ali Han ve Receb bin Hasan Cevher adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davacı vekili davasından men edilerek Mehmed Deko'nun haklı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 65 / 120

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası Köylerinden Zone Köyü'nde ikamet eden Ahmed bin Ali Gursi adındaki kişi, adı geçen şehrin Mansuri Köyü'nde oturan Osmanlı Devleti vatandaşı olan Osi veledi Yas Haşişo ile adı geçen şehirde oturan Emsic veledi Cerco Naime huzurlarında Zone Köyü'nde bulunan bir tarafı adı geçen müşterinin bağları ve bir tarafı buluğ yaşına gelmiş adı geçen kişinin bağı ve bir tarafı Ömer bin Yusuf bağı ve dört tarafı Halid bin Süleyman bağıyla çevrili bir parça üzüm bağı hepsini kürümü 100 kuruşa ve yeri arazi sahibinin iznini alarak hepsinin değeri 400 kuruşa Osi adlı müşteriye sattığı ve bağda hak ve müdahalesinin kalmadığı ve bağın artık Osi'nin hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 65 / 121

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Süryani Milleti'nden olan Sado bin Nanurgeda (?) adı geçen şehirde ve Medrese Mahallesi'nde sakinler iken bundan önce vefat eden Mehmed Reşid ve Abdülcelil ibn-i Seyid Ali bin Bekir Ağa'nın mirası, nikahlı olup boşanmış olduğu eşleri Sabahi bint-i Molla Abdulkadir ve Fenci bint-i Mustafa adındaki Hatunlar ile vefat eden Mehmed Reşid'den olan küçük oğlu Abdulaziz ve küçük kızları Fatma ve Hadice ve vefat eden Abdülcelil'den ve anaları Zühre bint-i Ahmed ve babaları Seyid Ali'ye ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin onlara sahip çıkmak ve ihtiyaçlarını karşılamak ve mallarını korumak için adı geçen Seyid Ali vasi olarak tayin edilmiştir. Şer'i vekili Mahmud Efendi bin Molla Şeyhmus huzurunda, benim tasarrufumda olup bir senet karşılığında Hasan Said Şeyhmus kefilliğiyle ellerinde malın değerinde ödemeleri gereken 1.355'er kuruş alacak hakkım iken bana vermeden vefat etmişlerdir. Vasileri Seyid Ali vefat edenlerin mirasından hakkım olan alacağımı vermesi için vekilleri Mahmud Efendi'yi tembihlemişti ancak Mahmud Efendi'nin borcu inkar etmesi üzerine dava açtık. Mahkeme davacı Sado'dan şahit istemiştir. Mardin'de ikamet eden Oturakçıyan esnafından Hacı Kasım bin Abdullah ve Hacı Ömer bin Şeyh Said adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle Sado'nun alacağı olan 1.355 kuruşun vefat edenlerin mirasından Seyid Ali kefilliğinde vekil Mahmud Efendi'nin Sado'ya teslim edeceği tembih olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 65 / 122

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilkade 1288 / Ocak 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin mahallelerinden Meşkin Mahallesi'nde ikamet eden İbrahim ve Abdülmecid ibn-i Hüseyin Seyid Hüso adındaki kişiler kendi taraflarından ve anaları Fatma bint-i Hasan ve anne-babadan kız kardeşleri Hace ve Emine

Hatunlar taraflarından ve yine Mardin'de ikamet eden Halil bin Abdulsabur ve Abdulkadir bin Molla Mehmed ve Ali bin Salih Ömer ve Halil bin Mahmud adındaki kişilerin şahitliğinde şartları tamamlanmış olan, adı geçen İbrahim mahkemeye geldiğinde Şeyhmus bin Said Ali huzurunda, kürümü kendi mülkü, arazisi devlete ait olan ve bizim tasarrufumuzda olup Mardin dışında Bakana Vadisi'nde bulunan bir tarafı Mahmud Elçuhadar veresesi bahçesi ve bir tarafı Esad Efendi bahçesi ve bir tarafı Hacı Ömer El-Meşkinli ve dört tarafı adı geçen Hacı Ömer bahçesiyle çevrili olan üzüm bağı Şeyhmus Batım ve üzüm ve içinde ağaçları da olan mülkün iki taraftan 1.400 kuruş karşılığında Şeyhmus'a teslim edildiğine, bizim ve vekillerimin asla hakkımız ve müdahalemizin kalmadığına tamamen müşteri Şeyhmus'un mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 64 / 123

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 64 / 124

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Deyrul Zor Sancağından Resulayn Kazasına bağlı Halcan Nahiyesi Köylerinden Kiril Köyünde ikamet eden Zero bint-i İsmail adındaki kişi, mahkemeye gelerek Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed bin Yusuf El-Akrebin mirası nikahlı olup boşanmış olduğu eşleri Rukiye bint-i Molla Mehmed ve Zello bint-i Molla Abdurrahman adındaki Hatunlar ile küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Fatma'ya ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin her türlü ihtiyaçlarını karşılamak için ve mallarına sahip çıkmak için anaları Rukiye Hatun vasi olarak tayin edilmiştir. Rukiye Hatun tarafından şer'i vekil olan Molla Yusuf bin Said Mehmed adındaki kişi huzurunda benim bir parça senet karşılığında vefat eden Mehmed'in tasarrufunda eşya değeri 1080 kuruş alacak hakkım olup bana teslim etmeden vefat etmiştir. Mirasına vekilesi ve vasiye

olan Rukiye Hatun el koymuş olup vefat eden adı geçen kişinin mirasından 1080 kuruşu bana teslim etmesi için vekilesi aracılığıyla vekil Molla Yusuf'a ödemesi için tembih etmiştir. Adı geçen vekil ise cevabında vekilesi Rukiye Hatun mirasa el koymuş olduğu davacı Zero Hatun'un davası inkar edilmesi üzerine mahkeme Zero'dan şahit istemiştir. Bunun üzerine Mardin ahalisinden Hacı Hüseyin bin Mehmed Lüleci ve Sarrac Mustafa bin Ömer adlı kişilerin şahitlik yapmaları neticesinde Zero'nun davasında haklı olduğu ve alacağı 1080 kuruşun ona telim edileceğine vekile aracılığı ile vekil Molla Yusuf'a tembih olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 64 / 125

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: İzinsiz Arsa Kullanımı

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Hanedanlarından Cemal Bey bin Mehmed Said Ağa, yine Mardin tüccarlarından Ensar Zade Şeyh İbrahim Efendi bin Şeyh Abdulvahab Efendi huzurunda, Mardin'in Kazançiyan Çarşısı'nda bulunan bir tarafı benim mülk ve dükkanım ve bir tarafı Hacı Abdülkerim Zade Abdullah bin Hacı Mehmed mülk dükkanı ve iki tarafı herkesin geçtiği ortak yol ile çevrili bir parça mülk dükkanın sol tarafından beş arşın uzunluğunda kullanılmamış arsama Şeyh İbrahim küçük bir dükkan inşa etmiştir. Bahsi olunan arsayı hakkı olmadan sahip çıkıp kullanmış olduğu ve arsamı bana geri teslim etmesi için adı geçen İbrahim Efendi'yi tembihledim. Şeyh İbrahim cevabında adı geçen arsanın üst tarafına dükkan inşa ettiğini itiraf etmiştir ancak Cemal Bey'in davasını ispat edememesi üzerine Şeyh İbrahim'in haklı olduğuna ve Cemal Bey'in de davadan men olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 64 / 126

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Zilhicce 1288 / Şubat 1871. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin sakinlerinden Ahmed bin Davud Esmeru adındaki kişi, yine Mardin ahalisinden olan Hacı Ali Ömer huzurunda, mülk ve hakkım olan Mardin dışında Esmeru Vadisi'nde bulunan bir tarafı İbrahim bin Halil Esmeru bahçesi ve Derviş Semo bahçesi ve bir tarafı Keti bin Abbas Reşo tarlası ve bir tarafı Hayro ile İbrahim bin Halil tarlası ve dört tarafı Ali bin Semoçki bahçesiyle çevrili bir parça sulu bahçenin bazı ağaçları satılmış ve diğer ağaçları kendi mülkü olan iki taraftan da 400 kuruşa adı geçen Ali'ye teslim ettiğini, Ali'nin de 400 kuruşu bahçe karşılığında bana teslim ettiğini, bahçede benim hakkım ve müdahalem kalmadığına müşteri Ali'nin hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 63 / 127

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Gurre-i Muharrem 1288 / 23 Mart 1871.

Özet

Mardin tüccarlarından Abdullah Çelebi ibn-i El-Hac Hasan, Mardin Mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed bin Said Mahmud bin Baba Hac'ın mirası, büyük kızları Fehime ve Hadice ve Hazalcı Hatunlar ve küçük kızı Fazile ve anne-babadan erkek kardeşleri Yusuf ve Said Efendi ve yine anne-babadan kız kardeşleri Vahide ve Sude Hatunlara ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin vasisi olarak kardeşleri Yusuf tayin edilmiş olup adı geçen Yusuf huzurunda, vefat eden Mehmed bin Said Mahmud Baba Hacın tasarrufunda borç senedi ile gidip 6.000 kuruş alacak hakkım olup bana teslim etmeden vefat edip mirasından alacağımı vermesi için varis ve vasisi olan Yusuf'a dava açmıştım. Yusuf ise cevabında borcun olmadığını söyleyip inkar etmiştir. Bunun üzerine mahkeme Abdullah Çelebi'den şahit istemiştir. Mardin ahalisinden olan Abdurrahman Efendi bin Molla Abbas ve Mahmud bin Hacı ve Derviş adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine alacağı olduğunu ispat etmiştir. Mahkeme Yusuf'un Abdullah Çelebi'ye borcunu vereceğine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 63 / 128

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: 5 Muharrem 1289 / 15 Mart 1872.

Özet

Mardin mahallelerinden Babü's Sor Mahallesi'nde ikamet eden Semo Hatun bint-i Hacı Maruf adındaki Hatun, bundan önce vefat eden eşim Hacı Davud bin Mehmed bin Hacı Hasan'ın mirası benimle ve nikahlı olup boşanmış olduğu diğer eşi A'işe Hatun bint-i Ali Han ve küçük oğulları Mehmed ve Şeyhmus ve küçük kızları Hüsniye ve A'işe'ye ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklere bakması için anneleri Ai'şe Hatun vasi olarak tayin edilmiştir. Hacı Davud'un eşi Semo Hatun, vefat eden Hacı Mahmud'un diğer eşi A'işe Hatun'un huzurunda, vefat eden eşimin mihr-i muaccel sebebiyle ve alacağımın onun tasarrufunda 552,5 kuruş alacak hakkım olup vefat etmesinden dolayı hakkımı alamadım diyerek dava açmıştır. Alacağım olan 552,5 kuruşu bana teslim etmesi için A'işe Hatun'a tembihlemiştim. Ancak A'işe Hatun borcu inkar etmiştir ve mahkeme Semo Hatun'dan şahit istemiştir. Bunun üzerine Semo Hatun da adı geçen mahalle ahalisinden olan Hüseyin bin Haco ve Molla Yusuf bin Seyid Mehmed adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle vefat eden adı geçen kişinin mirasından Semo Hatun'un alacağı olan mihr-i muacceli teslim etmesi için adı geçen diğer eşi A'işe Hatun'a tembih ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 63 / 129

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Gurre-i Muharrem 1289 / 11 Mart 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü's Sor Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Hacı Davud bin Mehmed Hacı Hasan'ın mirası nikahlı olup boşanmış olduğu eşleri Semo bint-i Hacı Maruf ve A'işe bint-i Ali Han adındaki Hatunlar ile küçük oğulları Mehmed ve Şeyhmus ve küçük kızları

Hüsniye ve Ai'şe'ye ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin ve işlerin görüşülüp neticelendirilmesi anaları Semo ve A'işe Hatunlar vasileri olarak tayin edilmişlerdir ve Mardin tüccarlarından Hacı Abdülkerim Zade Mustafa bin Molla Abdi huzurunda, vefat eden eşimiz Hacı Davud'un tespit edilen borcu için mirasından veremeyip vefat etmesi adı geçen Mustafa dahi tasarrufunda olup vefat edenin zimmetinde 2.100 kuruş alacak hakkı ve geciktirilmiş olduğu borcu vefat eden adı geçen kişinin gelir getiren mirasından ve izin aldığımızdan dolayı Mardin'in Hafta Çarşısı'nda bulunan bir tarafı Hacı Kasım Efendi veresesi mülkü ve bir tarafı Şeyh Yasin El-Sadi ve iki tarafı ortak yol ile çevrili bir parça dükkanın mülk ve yine Mardin Sancağına bağlı Ömergan Nahiyesine bağlı Modi Köyünde bulunan bir tarafı Mahmud Şen'in ile Hacı İbrahim bağları ve bir tarafı Murad bağı ve yine Mahmud Şen'in bağı ve dört tarafı dağ ile çevrili bir parça üzüm bağı uzun zamandan beri Suk-u Sultani ve verilip adı geçen Mustafa üzerinde adı geçen dükkan 700 kuruş ve adı geçen bağı 400 kuruş değeri karar verildikten sonra değeri fazla dediği ek vesikada tespit olmakla biz Mustafa'ya iki taraftan 1.100 kuruşa teslim ettik. Mustafa'nın alacağı olan 2.100 kuruştan değiş-tokuş ve hesaplanmış olup alacağından 1.100 kuruşu indirerek bahsi olunan bağ ve dükkanı Mustafa'ya teslim ettik. Bağ ve dükkanın artık müşteri Mustafa'nın mülk ve hakkı olduğu bizim hak ve müdahalemiz kalmamıştır. Borç karşılığında bağ ve dükkan satışının yapıldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 63 / 130

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Mihr-i Muaccel Talebi

Belgenin Tarihi: Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Babü's Sor Mahallesinde ikamet eden A'işe Hatun bint-i Ali Han adındaki kişi, bundan önce vefat eden eşim Hacı Davud bin Mehmed bin Hacı Hasan'ın mirası, benimle ve nikahlı olup boşanmış olduğu diğer eşi Semo bint-i Hacı ile küçük oğulları Mehmed ve Şeyhmus ve küçük kızları Hüsniye ve A'işe'ye ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin her türlü ihtiyacını karşılamak için Semo Hatun vasi olarak tayin edilmiştir. Bununla birlikte Semo

Hatun huzurunda, vefat eden eşimin zimmetinde mihr-i muaccel sebebiyle borcu olan 362,5 kuruş alacak hakkım iken borcunu ödeyemeden vefat etmiştir. Alacağım olan 362,5 kuruşu vasiye olan diğer eşi Semo Hatun'a bana teslim etmesi için tembih etmişti. Ancak Semo Hatun'un borcu inkar etmesi üzerine A'işe Hatun dava açıyor. Mahkemenin şahit istemesi üzerine adı geçen mahallenin İmamı ve Müezzini İbrahim bin Hacı Ali Efendi ve Hacı Mehmed Ali Efendi bin Kasım adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle 362,5 kuruş olan alacağını vermesi için mahkemenin Semo Hatun'a tembih ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 62 / 131

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Borç Davası

Belgenin Tarihi: Gurre-i Muharrem 1289 / 11 Mart 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden ve bundan önce vefat eden Mehmed bin Said Mahmud Baba Hac adındaki kişinin mirası, nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Reşide Hatun bint-i Hacı İbrahim El-Sabiğ ile büyük kızları Naime ve Hadice ve Hazalcı Hatunlar ve küçük kızı Fazile ve anne- babadan erkek kardeşleri Yusuf ve Said Efendi ve anne-babadan kız kardeşleri Vahide ve Saide Hatunlara ait olduğu tespit edildikten sonra vefat eden Mehmed'in kardeşi olan ve Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Yusuf bin El-Merkum Said Mahmud'un kendisini kardeşinin vasi muhtarı olduğunu iddia ederek kardeşim Mehmet vefat etmeden 3 ay önce eşi Reşide Hatun huzurunda, mirasının 1/3'ü yani 2.500 kuruşu onun kefenlenmesi ve diğer ihtiyaçları için ayırmam için bana vasiyet etmişti diyerek kardeşinin vasiyetini yerine getirmek için 2.500 kuruşu eşi Reşide Hatun'dan istemiştir. Reşide Hatun'un böyle bir vasiyetinin olmadığını söyleyerek inkar etmiştir. Bunun üzerine Yusuf diğer kardeşi olan Said Efendi'yi bile bana vekil tayin ettiğini söyleyerek dava açmıştır. Dava sonucunda mahkeme Yusuf'tan şahit istemesi üzerine Mardin ahalisinden olan Abdullah Çelebi bin Hacı Hasan El-Hafız ve Halil Bey bin Abdülkerim Bey adındaki kişilerin şahitlik etmeleri üzerine Yusuf davasında haklı çıkmış ve kardeşinin eşi olan Reşide Hatun davadan men edilmiştir. Mahkeme Reşide Hatun'un Yusuf'a mirasın 1/3'ü olan

2.500 kuruşu ödeyeceğine tembih ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 62 / 132

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Nafaka Talebi

Belgenin Tarihi: Gurre-i Muharrem 1289 / 11 Mart 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Seyrane Hatun bint-i Hüseyin adındaki kişi, büyük oğulları Sadun ve Abdurrahman adındaki kişilerin huzurunda; fakir, çaresiz ve elinden iş gelemediğini, çocuklarımın bana bakmadığını ve bu yüzden onlardan hakkım olan nafakamı istiyorum diyerek mahkemeye başvurmuştur. Tubele ve Hasnab Efendi Hazretleri ve iki tarafın da rızası alınarak çocukların anneleri olan Seyrane Hatun'a nafaka olarak her ay ve her ikisi de ayrı ayrı 20 kuruş vereceklerine mahkeme tarafından karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 62 / 133

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Borç Davası ve Vekil Tayini

Belgenin Tarihi: Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin mahallelerinden Babü's Sor Mahallesi sakinlerinden olup vefat etmiş olan kişinin babası Seyid Ahmed bin Hacı Ali El-Şiar ile adı geçen mahallede ikamet eden ve vefat etmiş olan kişinin eşi Naime Hatun ibn-i Salih El- Şiar adındaki Hatun, Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Hasan bin Şeyh Mehmed El-Darusi huzurunda, bahsi olunan Babü's Sor Mahallesi'nde ikamet eden Kasaban esnafından iken bundan önce Mardin'de vefat eden büyük oğlum Şeyhmus bin Said Ahmed bin Hacı Ali'nin mirası; babası benimle veli ve vasisi olduğum küçük kızı Salihe ve eşi Naime Hatun'a ait olduğu tespit edildikten sonra ve bizden başka mirasçısı olmamakla vefat eden oğlum Şeyhmus'un hayatta iken adı geçen Hasan zimmetinde bütün borcu 10 kuruş alacak hakkı olup vefatı sebebiyle alamadığını ve benimle veli ve

vasisi olduğum küçük kızı Salihe ve eşi Naime Hatun mirasçı olmakla 10 kuruşu adı geçen Hasan'dan hala talep ederim diyerek dava açmış. Hasan cevabında vefat eden Şeyhmus bin El-Mezbur Seyid Ahmed'e hayatında borcu olduğunu kabul etmiştir lakin adı geçen davacı ile vasi olduğu küçük kızı ve eşi Naime Hatun'un davaları bilgim dahilinde değildir diyerek inkar etmiştir. Davacı ve vasi Ebi ile eşi Naime Hatun davalarını ispatlamak için Mardin ahalisinden Abdurrahman Çelebi bin Molla Kasım ve Mehmed bin İbrahim adındaki kişilerin şahitlik etmeleri kabul edilmemiş olmakla Hasan borcunu ödediğine dair makbuz göstermiştir. Ebi ve vasisi olduğu küçük kız ve eşi Naime Hatun mirasımız vefat eden Şeyhmus'un vefatında Musul'da bulunan bütün mirasından bizim hissemizi tasarrufunda bütün borcuna tarafımızdan Musul tüccarlarından Ali Çelebi bin El-Hac Mustafa adındaki kişiyi mirasa sahip çıkmak için vekil olarak tayin eyledik dediklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 62 / 134

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin mahallelerinden Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde ikamet eder iken ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan bundan önce vefat eden Hanna veledi Abdo El-Ahvalüs Sakal'ın mirası, nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Meryem bint-i Şemas Yakub ile büyük oğlu Maksi İlyas ve küçük kızı Verdiye ait olduğu tespit edildikten sonra adı geçen küçüğün ihtiyaçlarını karşılamak ve ona sahip çıkmak için kardeşi Maksi İlyas vasi olarak tayin edilmiştir. Maksi İlyas ile adı geçen eşi Meryem ve Hanna veledi Cebur Sakal ve Nesriye bint-i Esma adındaki kişiler, Mardin ahalisinden olan Halil bin Hacı Osman El-Katancı huzurunda, mülk ve hakkımız olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Mustafa Adile mülk menzili ve bir tarafı Hanna Derma menzili ve bir tarafı Fato veledi Rumi menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış bir meclis ve bahsi olunan menzilin yanında bir bostanı içine alan ve havlu ve sokak kapısını da içine alan mülkü adı geçen Halil Ertab'a 1.500 kuruşa teslim eylediğimizi ve mülkün müşteri Halil'in olduğu bizim hak

ve müdahalemizin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 61 / 135

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Emüniddin Mahallesi'nde ikamet eden İlya ve Meryem Verdi veledi Osi El-Çulcu adındaki kişiler, Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Zone Köyü'nde ikamet eden Ali bin Mamuru adındaki kişi huzurunda, mülkümüz olan ancak arazinin devlete ait olduğu adı geçen köyün sınırında bulunan bir tarafı Şeyhmus bin Hasan bağı ve bir tarafı Hasan bağı ve bir tarafı dağ ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça üzüm bağın yarısı Ali'ye kürümü iki taraftan 500 kuruş ve yeri parasız olarak teslim ettikten sonra kürümün değeri olan 500 kuruşu aldığımızı mülkün müşteri Ali'nin olduğu ve bizim hak ve müdahalemiz kalmamıştır denildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 61 / 136

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Kayıp Merkep Davası

Belgenin Tarihi: Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan Hanna veledi İlya adındaki kişi, eşeğin üzerinde tasarrufu olan yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milletinden olan Cerci veledi Amusi adındaki kişinin huzurunda, görülmüş olunan beyaz bir baş eşek mülk ve hakkım iken bu tarihten 5 sene önce Elazığ yolunda kaybolup bahsi olunan eşeği adı geçen Cercisi elinde bulmamla ondan eşeğimi geri talep ediyorum diyerek dava açmıştır. Cercisi ise cevabında bahsi olunan eşeğin bundan 5 sene önce Urfa şehri ahalisinden tanımadığı birinin bahçesinde Hüseyin bin Abdullah adındaki kişiden 205 kuruşa almış olduğunu ve artık kendisinin mülk ve hakkı olduğunu ve davacı adı geçen Hanna'nın

davasını kabul etmediğini ve inkar ettiğini söylemiştir. Hanna ise davasını ispatlamak için Mardin sakinlerinden Ahmed bin Hüseyin Beyi'n Rafi veledi Toma Bosik adlı kişinin şahitlik etmesiyle davasını ispatlamıştır. Eşeğin Hanna'ya geri verileceğine Cercisi'ye tembih olunduğuna ve Cercisi'nin de davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 61 / 137

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 60 / 138

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 60 / 139

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi: Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin sakinlerinden İsa bin Reco adındaki kişi, yine Mardin ahalisinden olan İbrahim bin Şeyho Velo huzurunda, mülk ve hakkım olup Mardin dışında Şavel Vadisi'nde bulunan bir tarafı müşteri İbrahim bağı ve Halo bin Ali bağı ve bir tarafı Şemo bin Hüseyin bağı ve dört tarafı Şeyhmus bin Abdulaziz bahçesiyle çevrili bir parça üzüm bağı ile 1 yıllık hissesi ve iki taraftan da kürümü 1.500 kuruşa ve arazi sahibinin de iznini alarak hepsini müşteri İbrahim'e teslim eyledikten sonra 1.500 kuruşu da ondan teslim aldığıma ve bağda hak ve müdahalemin kalmadığına tamamıyla müşteri İbrahim'in mülkü olduğuna dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No: 60 / 140

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No: 59 / 141

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu: Vasi Tayini ve Tereke Taksimi

Belgenin Tarihi: Tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazasından Tezyan Köyünde ikamet eder iken bundan önce vefat eden İsmail bin Yusuf'un mirası, boşanmış olduğu eşleri Emine ibn-i Hacı Davud ve Emoş bint-i Bekir adındaki Hatunlar ile küçük oğlu Yusuf ve büyük kızı Hanife ve küçük kızı Halime'ye ait olduğu huzurda, küçüğün buluğ yaşına erişinceye değin ona sahip çıkmak ve mallarını korumak amacıyla vasi olarak Süleyman bin Hacı Davud tayin edilmiştir. Küçüğün hakkını koruyan ve mirası taksim eden me'mur tarafından nakledilen miras aşağıdaki gibi beyan olunacağına dair kayıttır.

1 Adet Küçük Kazan : 26

1 Adet Küçük Teşt : 46

1 Adet Büyük Teşt : 110

1 Adet Büyük Kazan : 60

1 Adet Büyük Tava : 6

2 Adet Büyük Bakır Sahan : 17

2 Adet Sahan : 18

2 Adet Tas : 16

1 Adet Legan : 21

1 Adet İbrik : 33

1 Adet Büyük Tava : 5

1 Adet Sac : 8

2 Adet Eski Keçe : 20

1 Adet Yeni Keçe : 20

3 Adet Pamuk : 30

2 Adet İplik : 28

100 Adet Pekmez Ölçeği : 700

3 Adet Bulgur Ölçeği : 100

1 Adet Mercimek Ölçeği : 16

2 Adet Kuru Üzüm Ölçeği : 12

2 Adet Buğday Ölçeği : 20

3 Adet Küçük Ölçek : 20

1 Adet Yastık –Yatak : 10

68 Adet Koyun, Keçi : 2302

1 Adet At Yavrusu : 37

1 Adet Yarım Kısrak : 360

4 Adet Öküz : 170

2 Adet Eşek : 61

Vaside bulunan mevcut para : 1.700

1 Adet Keça : 18

2 Adet Eski Çuval : 17

2 Adet Eski Hurç : 8

2 Adet Günlük Değirmen : 450 Büyük Ev : 500

Küçük Ev: 165 Üzüm Bağı: 1.250 Üzüm Bağı: 300 Üzüm Bağı: 600 Üzüm Bahçesi: 160

Ali Efendi Üzüm Bağı : 1.000 Bostan Bahçesi : 450

Şevval Rezan Bahçesi : 820

Sımak Tarlası : 300 Germuli Bahçesi : 650

Süleyman Bin Bekir Elinde : 1.300 Satılan Malların Toplamı : 1.3293.

El- İhracat

Hacı Hızır Ağa bin adlı kişinin ve Halil ve Ahmed bin Molla Bekir adlı kişilerin vefatı sebebiyle defin ve kefenlenme işi için ayrılan para miktarı : 100 kuruş.

Bildirilen şer'i tutar ise; 20 para 1.329 kuruş.

Emsic İskender bin adlı kişi ile Mehmed ibn-i Hacı Ahmed ve Abdulkadir bin Molla Hasan adlı kişilerin vefatı sebebiyle bildirilen şer'i tutarı : 960 kuruş.

Cercisi Kasara, Hacı Hızır Ağa ve kardeşi Hacı İbrahim'in vefatları sebebiyle

onlardan kalan borç ve ödenmesi gereken borcun bildirilen şer'i tutarı : 815 kuruş.

Refail Şusa, Hasan Ağa bin İsmail Ağa ve kardeşi Davud Esad'ın vefatı sebebiyle onlardan kalan ve ödenmesi gereken borun bildirilen şer'i tutarı : 4.300 kuruş.

Ahmed bin Molla Abdullah ve Mehmed bin Hızır'ın bildirilen şer'i tutarı : 1.368 kuruş.

Cebur veledi Hanna Yunan ve Amusi bin Resude Süleyman Bekir'in vefatı sebebiyle onlardan kalan ve ödenmesi gereken borcun bildirilen şer'i tutarı : 110 kuruş.

Mustafa bin Mustafa ve Süleyman bin Bekir'in vefatları sebebiyle ve onlardan kalan ve ödenmesi gereken keyfi borcun bildirilen şer'i tutarı: 1.362 kuruş.

Hoca Yusuf Kefdir, Hızır bin Ömer İsmail ve Halil bin Mahmud'un vefatları sebebiyle onlardan kalan ve ödenmesi gereken borcun bildirilen şer'i tutarı : 700 kuruş.

Bildirilen tutar: 114 kuruş, Devlete ait olup bildirilen tutarın yarısı ise; 57 kuruş. Devlet memuruna ait tutar : 10 para 90 kuruş.

Deftere kaydetme ücreti : 20 para 19 kuruş.

Borç ve İhracatın Toplamı : 10 para 11.267 kuruş.

Bölüşülen mirasın paylaşım tutarı : 10 para 2026 kuruş. Eşi Emine'nin hissesi tutarı : 25 para 126 kuruş.

Diğer eşi Emoş'un hissesi tutarı : 25 para 126 kuruş.

Büyük kızı Hanife'nin hissesi tutarı : 10 para 443 kuruş.

Küçük oğlu Yusuf'un hissesi tutarı : 20 para 886 kuruş.

Küçük kızı Halime'nin hissesi tutarı : 10 para 443 kuruş.

Oğlu ve kızları arasında paylaşılan ve kalan gelir getiren malların örneği aşağıdaki gibidir:

1 Adet sulu boş tarlası.

1 Adet sulu ve sıcak tarlası. 1 Adet sulu kalteyn tarlası.

Köyün yakınında bulunan 1 adet sulu tarlası. 1 adet sulu yiyecek tarlası.

Yaşlılar için 1 adet sulu tarlası. 1 adet susuz boş tarlası.

Şeyh Berki'n 1 adet susuz tarlası. Yaşlılar için 1 adet susuz tarlası.

Odisi El-Mehba'nın 1 adet susuz tarlası. Abbas Reşk'in 1 adet susuz tarlası.

1 adet susuz ve bozkır tarlası. 1 adet kehr-i nehzir tarlası.

Meryem Vavi'nin 1 adet susuz tarlası. Köher Kasab'ın 1 adet susuz tarlası.

Neval Rezan'ın 1 adet susuz tarlası.

Toplam : 16 parça gelir getiren mülk. Yalnız 16 parça.

Sayfa No / Belge No : 59 / 142

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlanmış olan Avniye Kazasına bağlı Ömergan Nahiyesi köylerinden olan Birti Köyü'nde ikamet eden Halef bin Maho ve Mehmed bin Mahmud adındaki kişiler, yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Hanna veledi Lulu Zawer huzurunda, kürümü bizim mülkümüz olan arazisi ise devlet malı olan ve Birti Köyü'nde bulunan bir tarafı Halo Mahmud bağı ve bir tarafı Hasan Molla bağı ve bir tarafı Mehmed Körü bağı ve dört tarafı Kasım bin İbrahim El-Şeyh bağıyla çevrili bir parça üzüm bağın yarısı kürümü ve yeri iki taraftan 250 kuruşa ve yeri parasız olarak Hanna'ya teslim eyledikten sonra kürümün değeri olarak 250 kuruşu Hanna'dan teslim aldıklarına mülkün de müşteri Hanna'nın olduğuna ve mülkte hak ve müdahalelerinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 58 / 143

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Miras Paylaşımı

Belgenin Tarihi : 19 Muharrem 1288 / 10 Nisan 1871.

Özet

Belgenin baş kısmı kesiktir. Bahsi olunan mirasın paylaşımı Mardin mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden A'işe Hatun bint-i Seyid Osman Roza adlı kişi, bundan önce vefat eden babam Seyid Osman bin Hasan El-Roza 'nın mirası; benimle ve diğer küçük kızı Meryem ve büyük kızı Emine Hatunlar ile anne-babadan kardeşi olan Mustafa ve Molla İsmail adındaki kişiler mirasçılarından olup yine Mardin'in mahallelerinden olan Şeyh Çabuk Mahallesi'nde bulunan üç tarafı İbrahim bin Ali Matarcı mülk-menzili ve dört tarafı Molla Mustafa ve Seyid İsmail menzilleriyle çevrili bir parça mülk menzilin alt katında olan odanın ¼ 'ü ve yine alt katta bulunan büyük salonun ¼ 'ü ve mutfak ve havlu ve ayakyolunun da 1/5'nin yarı hissesi ve yine Mardin dışında bulunan eşinin mülkü olup dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça bahçesinin iç tarafında bulunan altı parça sulu ve susuz tarla ve ayrıca iki parça tarla ve yine bir parça mülkün yarısı ile bir parça sulu ve bazısı susuz ve üst tarafta ¼'ün yarısı Meryem ve Emine'ye ve Molla Mustafa ve Seyid İsmail huzurunda, bahsi olunan altı parça sulu tarlanın yarı hissesine razı olup kabul etmişlerdir. A'işe Hatun da kendi hissesini kabul edip rıza göstermesi üzerine miras taksiminin gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 58 / 144

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Davası

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin mahallelerinden Babü's Sor Mahallesi'nde ikamet eden Seyide bint- i El-Hac Mehmed adındaki Hatun tarafından dava vekili olan Abdulkadir bin Daver Ağa ve Aloş bin Halil adındaki kişilerin şahitliklerinde ve yine Mardin'de ikamet eden Molla Taha bin Seyid Ömer ve Ferso bin Behlül Velguballani huzurunda, Mardin'in çevre köylerinden olan Kabala Köyü'nde bulunan bir tarafı Ahmed El-Çetil mirasından olan bağı ve bir tarafı Mehmed bin Derviş El-Başvat bağı ve bir tarafı Hacı Mehmed bin Ahmed El-Başvat bağı ve dört tarafı ekin ile çevrili bir parça üzüm bağın tarihinden yedi sene önce adı geçen Ferso amcası Ömer bin Hızır adındaki kişi 200 kuruşa kabul edip benim

mülküm iken Ferso bağa el koyup tasarruf etmiş. Vekilemin şahitliğiyle bana mülküm olan bağımı bana teslim etmek üzere Ferso'ya tembih edilmiş ancak Ferso cevabında amcam Ömer'in mülkü olduğunu ve adı geçen müvekkilesi ve Seyide Hatun'un davasını inkar etmesi üzerine davacı vekil müvekkilesinin davasını haklı çıkartmak için adı geçen mahalle İmamı El-Hac Ali Efendi ile oğlu İbrahim Efendi adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle davasını ispatlamıştır. Bunun üzerine Ferso'nun tasarrufunda bulunan bağın Seyide Hatun'a teslim edeceği tembih edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 58 / 145

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Davası

Belgenin Tarihi : 14 Muharrem 1289 / 24 Mart 1872.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Hams Nahiyesi Köylerinden Meşkinan Köyünde ikamet eden Ahmed bin Şeyhmus adındaki kişi, bahsi olunan bahçeye el koyduğuna kefillik yapan adı geçen köyde ikamet eden Mehmed bin Halil huzurunda, adı geçen köyün bahçelerinin yan tarafında bulunan bir tarafı Selo El- Şeyh bahçesi ve bir tarafı su dağıtma nehri ve bir tarafı tukir ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça bahçenin mülk ve hakkım olup adı geçen bahçeye el koymuş olmakla ve bahçemi bana teslim etmesi için Mehmed'e tembih olunmuştu. Mehmed cevabında; bahçenin adı geçen davacı Ahmed'in mülkü ve hakkı olduğunu kabul edip lakin bu tarihten sekiz ay önce 2.500 kuruşa bana satmıştır diyerek inkar etmiştir. Bunun üzerine mahkeme Ahmed bin Şeyhmus'tan şahit istemiştir. Mardin ahalisinden İsmail bin Kasım El-Hac ve adı geçen köyde ikamet eden Molla Mehmed bin Ömer ve Sofi Mehmed bin Osman'ın şahitlik etmeleriyle davacı Ahmed'in davasını ispat etmesi ve Mehmed'in de davadan men edilmesine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 58 / 146

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyünde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi milletinden olan Malki bin Cebo adındaki kişi, yine Mardin'de ikamet eden Malki veledi Kasi İlyas huzurunda, ağaçları ve arazisi mülküm olan adı geçen köyün yan tarafında bulunan bir tarafı Allo bin Cebo bağı ve bir tarafı Malki bağı ve bir tarafı nehir ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça sulu bahçenin suyu ve ağaçları Malki'ye 500 kuruşa teslim edildiği ve Malki'den 500 kuruş alındığına mülkün müşteri Malki'nin hakkı olduğuna ve arazi sahibinin de izni alınarak mülkte hak ve tasarruf kalmadı diyerek bahçenin satışının gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 57 / 147

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Meşkin Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Ali bin Hacı Şeyhmus Ali Berk'in küçük kızları Fenci ve Nasre ve Fatma'nın amcaları hali vakti yerinde olup ve Halil bin Hacı Şeyhmus ve Refiğ Kadre Mollah Vahhab Efendi Hazretleri küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin vefat eden babaları Ali'den mallarını korumak ve onları teminat altına almak için amcaları vasileri olarak tayin edilmiştir. Çocukların vasisi amcaları adı geçen Halil'in talebiyle çocuklara babalarının mallarından her birine 40 kuruş nakit para ve kıyafet ihtiyaçlarını ve diğer lazımelerini karşılamak için adı geçen Halil'e izin verildiğine ve çocuklara sahip çıkıldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 57 / 148

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi : 15 Muharrem 1289 / 25 Mart 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Meşkin Mahallesi'nde ikamet eder iken

bundan önce vefat eden Ali bin Hacı Şeyhmus bin Ali Berk'in mirası; büyük oğlu Şeyhmus ve küçük kızları Fenci ve Nasre ve Fatma'ya ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklere bakması ve sahip çıkması ve miraslarına sahip çıkmak için amcaları Halil bin Hacı Şeyhmus vasi olarak tayin edilmiştir. Vefat eden babalarının miras defteri ise aşağıdaki gibidir:

1 Adet Tüfek : 200

1 Adet Kılıç : 100

1 Adet Diğer Kılıç : 50

1 Adet Hançer : 200

1 Adet Büyük Kazan : 100

1 Adet Seni : 60

3 Adet Tencere : 120

3 Adet Tas : 30

4 Adet Sahan : 40

2 Adet Lengeri : 30

1 Adet Mankal : 20

1 Adet Suhta : 15

1 Adet İbrik : 10

1 Adet Yoğurt Sitılı : 15

1 Adet Teşt : 50

2 Adet Kilim : 50

1 Adet Yatak : 100

1 Adet Çift Kabir (Mezar) : 140

2 Adet Katır : 1.500

1 Adet Üzüm Bağı : 600

1 Adet Üzüm Bağı : 100 Batım Ağaçları : 400

Meşkin Mahallesi'nde bulunan bir parça mülk : 1.600 Mirasın Toplamı : 5.530

Resmi Devlet memuru ve Deftere tutma ücreti : 146

Mahkemede dava ve davacıları çağıran kişiye 26 ve yarısı ise devlete aittir. Yani Devlete ait olan yani ihraç edilen : 13

Yaprak Değeri : 3 Toplam : 175 Paylaşılan miras : 5.355

Büyük oğlu Şeyhmus'un hissesi : 2.142 Küçük kızı Fenci'nin hissesi : 1.071 Diğer küçük kızı Nasre'nin hissesi : 1.071

Diğer küçük kızı Fatma'nın hissesi : 1.071

Büyük oğluna hissesi teslim edilmiş olup adı geçen küçüklerin hisseleri olan

3.210 kuruş vasileri olan amcaları adı geçen Halil'e teslim edildiğine dair miras taksimidir.

Sayfa No / Belge No : 57 / 149

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mahremiyetin Gizliliği

Belgenin Tarihi : 16 Muharrem 1289 / 26 Mart 1872.

Özet

Belgenin baş kısmı kesik olup geri kalan kısmının özeti yapılmıştır. Vasisi için Hacı Şeymus Molla Şakir Efendi, Tekye Mahallesi'nde bulunan Hasan bin Seyid Şeyhmus'un evine varıp orada anlaşma yaptıklarını adı geçen Hasan, Mustafa bin Mehmed huzurunda, evlerimiz birbiriyle bitişik olduğu ve kendi mülküm olan evimin üzerine bina yapmaktan beni men etmekle evin üzerine yeni bina yapmak için Mustafa'ya haber verdiğini söylemiştir. Mustafa ise cevabında, bahsi olunan evin üstü Molla Ömer bin Mehmed El-Saraç kahve ocağının üstü ile bitişik olduğu ve üzerinde hak ve tasarrufu benim kararımdır yani ben istemeden kimse oraya duvar inşa edemez diyerek inkar etmiştir. Bunun üzerine Mahkeme Mustafa'dan kendi mülkü olduğuna dair ispat istemiştir. Mustafa'nın davasını ispatlayamaması sonucu davadan men edildiği ve Hasan'a tembih olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 57 / 150

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Karşılığında Mülk Verilmesi

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Mehmed bin Hızır El-Kahveci ve Seyid Hızır bin Osman adındaki kişiler, Mardin mahkemesine gelerek Mardin tüccarlarından Ensari Zade Şeyh İbrahim Efendi ve Şeyh Abdulvahab Efendi huzurunda, İsmail Efendi bin Hacı Mustafa El-Hac Kasım kendi rızasıyla bizim zimmetimizde ancak kendisinden satın aldığımız kahve değerinden 500 kuruş borcumuz olup bu tarihten 1 seneye kadar tamamen ona vermemiz gerekirken ancak süresini geciktirmiş olup biz de borcumuz olan 500 kuruşa karşılık elimizde bizim mülk ve hakkımız olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Ahmed bin El-Kule mülk hanesi ve bir tarafı Abduludule mülk hanesi ve bir tarafı Mustafa bin Seyid Ahmed El-Kemal hanesi ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış bir oda içinde üç kanepeli ve mahzen ve bir mutfak dahilinde ahır ve alt katta küçük bir oda ve su kuyusu ve iki ayak yolu ve havlu ve sokak kapısını da içine alan bir parça mülk menzilimizi kendi rızamızla Şeyh İbrahim Efendi'ye makbuzu ile birlikte teslim eyledik. Şeyh İbrahim Efendi vekili vasıtasıyla bizim için diyor ki eğer verdiğim mühleti geçirselerdi borçları iki katı olacaktı. Vekilinin de talebiyle borcumuzun kalmadığı ve mülkün borç karşılığında artık Şeyh İbrahim Efendi'nin mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 56 / 151

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 56 / 152

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Emüniddin Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Merti ve Feride bint-i

Tayin adındaki Hatunlar taraflarından, vekilleri olduğu İbrahim bin Seyid Ahmed ve Hema veledi Malki Şadel adındaki kişilerin şahitliğinde İbrahim veledi Yusuf Hulusi adındaki kişi ve yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olan ve Yakubi Milleti'nden olan Maksi Sado veledi Hanna huzurlarında, mülk ve hakkımız olup Emüniddin Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Bedoş Derki veledi Maksi Bolsi evleri ve bir tarafı Anton ve Lulu Elşah evleri ve üç tarafı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış üç maslabalı bir oda içinde üç maslabalı mahzen ve bir oda içinde yine mahzen ve mutfak ve yanında ahır ve su kuyusu ve bir ayakyolu ve iki havluyu içine alan bir parça mülk yani evin 1/3 'ü iki taraftan Maksi Sado'ya ve Hanna'ya 2.000 kuruş karşılığında teslim edildiği ve artık mülkün Sado ve Hanna'nın olduğu ve 2.000 kuruşu mülk karşılığında onlardan teslim aldık denildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 56 / 153

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi : 23 Muharrem 1289 / 2 Nisan 1872.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Barman Köyü'nde ikamet eden Hüseyin bin Osman Fati adındaki kişi mahkemede ve yine Mardin'e bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Ali Baş Köyü'nde ikamet eden İsmail bin El-Hac Yusuf huzurunda, Barman Köyü sınırında bulunan bir tarafı Molla Kasım bin Hacı Yusuf bağı ve bir tarafı benim mülküm olup ve bir tarafı Derviş Temer Ağa'nın veresesi bağı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili susuz bir parça üzüm bağı bu tarihten iki sene önce Molla İsmail'e 520 kuruşla teslim ettik. Bana geriye 220 kuruşu vermesi için onu tembihlemiştik ancak İsmail'in geriye vermesi gereken parayı teslim etmemesi üzerine Hüseyin dava açıyor. İsmail geriye kalan parayı Hüseyin'e teslim ettiğini söyleyerek parayı teslim etmediğini inkar ediyor bunun üzerine mahkeme Hüseyin'den şahit istiyor. Hüseyin'in yine Mardin'de ikamet eden Bakkal Hacı Halil ile Ali Ağa adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davasını ispatlamıştır. Mahkeme İsmail'in 220 kuruşu Hüseyin'e teslim edeceğine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 55 / 154

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Mehmi veledi Malki Kendur ile Mardin'in çevre köylerinden Maserti Köyü'nde ikamet eden Malki veledi Meso adındaki kişiler ve yine Maserti Köyü'nde ikamet eden Hanna veledi Malki huzurunda, mülk ve hakkımız olup Maserti Köyü bağlarında bulunan bir tarafı Ferman ibn-i Reso bağı ve bir tarafı Haso bin Şemo bağı ve bir tarafı İsa veledi Hanna bağı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça üzüm bağı iki taraftan kürümü ile birlikte Hanna'ya 400 kuruşa ve arazi sahibinin de iznini alarak bağı Hanna'ya teslim ettikleri ve artık bağda hak ve müdahalelerinin kalmadığına bağın Hanna'nın mülkü olduğuna ve ondan da 400 kuruşu aldıklarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 55 / 155

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 55 / 156

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Miras Paylaşımı

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmı kesik olup geri kalan kısmının özeti yapılmıştır. Mülkün taksimi için Katibimiz Mehmed Şakir, Mardin mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde bulunan Seyid Haco ve Mustafa ve Emine ve Vesile ve evladı olan Said El-Sigar adındaki kişilerin yerlerinde hisselere ayrılmamış ve miras kalmış mülkleri olup bir tarafı Hızır bin Semodi ve üç tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış iki maslabalı bir meclis ve küçük oda içinde mağara ve su kuyusu ve bir ayak yolunu içine alan mülkün bahsi olunan küçük oda ile mağara Seyid Haco'ya, su kuyusundan 3 hissesi ve sol tarafının kıbleye bakan

kısmına varınca yeni bir duvar inşa edilmesi Seyid Haco'nun hissesine isabet edip bahsi olunan büyük meclisin Batı tarafı diğer Mustafa'ya ve yine Doğu tarafı büyük kızları Emine ve Vesile'nin hisseleri ve yine 1'er hisse ayakyolu olmakla ve su kuyusundan 2 hissesi Mustafa'ya ve 1'er hissesi büyük kızlarına ve yine kıble tarafından olan hisse büyük oğulları Mustafa ile kızlarına teslim edildiği ve her birisi kendilerine düşen hisseleri kabul ettikleri Katipleri tarafından mülk taksiminin yapıldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 55 / 157

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 54 / 158

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Nafaka Talebi

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Heti bint-i Hacı Ömer El-Meşkin adlı Hatun, oğlu Şeyhmus ibn-i Ali El-Kahveci huzurunda, eşim Şeyhmus'un diğer eşi Fatma bint-i Ali Ağa ile birlikte bir yerde oturmadıklarını ve eşinin nafakasını vermediğini ve eşim Şeyhmus'tan nafakamı istiyorum diyerek dava açmıştır. Bunun üzerine nafakasını ve kılık-kıyafet ihtiyaçlarını da karşılamak için Şeyhmus'un Meşkin Nekab Efendi Hazretleri'nin de şahitliğinde eşi Heti'ye ve diğer eşi Fatma'ya da her ay 60 para 45 kuruş nafaka verileceğine karar verildiğine ve Şeyhmus'un tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 54 / 159

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Alacak Davası

Belgenin Tarihi : 3 Muharrem 1289 / 13 Mart 1872.

Özet

Mardin'in ahalisinden olan Hasan Ağa bin İsmail Ağa adlı kişi, yine Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet ediyor iken

bundan önce vefat eden Bekir Efendi bin Seyid Ali bin Bekir Ağa'nın mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Emine bint-i Mustafa adındaki Hatun ile küçük oğlu Sadık ve babası Seyid Ali ve anası Zühre bint-i Ahmed adındaki Hatun'a ait olduğu tespit edildikten sonra adı geçen küçüğün velisi yani vasisi tek mirasçı olup babası Seyid Ali huzurunda, Hasan Ağa, vefat eden oğlun Bekir Efendi'nin zimmetinde 500 kuruş alacağım olduğunu ancak Bekir Efendi'nin vefatı sebebiyle alamadığımı ve babası Seyid Ali'nin mirasa el koyduğunu borcumu vermediğini mahkemede söylemiştir. Hasan Ağa'nın alacağı olduğunu ispatlaması sonucu mahkeme Bekir Efendi'nin mirasından Hasan Ağa'ya alacağının verilmesini babası Seyid Ali'ye tembih ettiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 54 / 160

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Semaver Nahiyesi Köyünden Harbetü'l Kengeris Köyü'nde ikamet edenlerden Derviş bin Ali adlı kişi, yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Abud veledi Osi huzurunda, kürümü kendi mülkü olup arazisi devlete ait olup ve adı geçen köyde bulunan bir tarafı Şemdin bin Şahin bağı ve bir tarafı Mehmed bin Sadi ve bir tarafı Osman bin Semo bağı ve bir tarafı Abdurrahman bin Emsic bağıyla çevrili bir parça üzüm bağın kürümü iki taraftan müşteri Abo'ya 300 kuruşa ve yeri ücretsiz teslim edildiği ve onun da kabul ettikten sonra 300 kuruşu müşteri Abo'dan aldığını ve bağın artık Abo'nun olduğunu ve hak ve müdahalesinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 54 / 161

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Seydo Hatun bint-i Hacı Mehmed adındaki Hatun ve yine Mardin'de ikamet eden Davud Efendi bin Şeyhmus Feyzi adındaki kişinin huzurunda, benim mülk ve hakkım olup Mardin'in çevre köyünde bulunan bir tarafı Celil El-Kerkir bağı ve bir tarafı Ahmed El-Çetel mirası bağı ve bir tarafı Mehmed bin Derviş bağı ve bir tarafı Şevsin mirası ve dört tarafı Hacı Mahmud mirası bahçesiyle çevrili bir parça üzüm bağını iki taraftan kürümü Davud Efendi'ye 300 kuruşa ve yerini de ücretsiz teslim ettiğine ve 300 kuruşu da müşteri Davud'dan teslim aldığına ve artık bağda hak ve müdahalesinin kalmadığına tamamıyla müşteri Davud'un mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 54 / 162

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası'na bağlı Ömergan Nahiyesi köylerinden olan Birti Köyü'nde ikamet eden Halil bin Ahmed adındaki kişi, yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Hanna Cero El-Cebur huzurunda, kürümü mülkü arazim olup adı geçen köyün sınırında bulunan bir tarafı Ali bin Hacı bağı ve bir tarafı Halil bin Ahmed bağı ve bir tarafı Halo Keko bağı ve dört tarafı Yusuf bin Abdalo bağıyla çevrili bir parça üzüm bağımın iki taraftan kürümü 1.150 kuruşa ve arazi sahibinin de iznini alarak Hanna'ya teslim ettikten sonra Hanna'nın da ona 1.150 kuruşu teslim ettiğini ve bağda hak ve müdahalesinin kalmadığına ve müşteri Hanna'nın hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 53 / 163

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülkü Kiraya Verme

Belgenin Tarihi : Muharrem 1289 / Mart 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası Köylerinden Zone Köyü'nde ikamet eden İbrahim bin Mehmed adındaki kişi, yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Emsic veledi Hanna El-Taze huzurunda, mülküm olan arazisi ise devlete ait olan adı geçen köyün yanında bulunan dört tarafı dağ ile çevrili ve yine adı geçen köyün arazisiyle çevrili bir tarafı Hasan Remo bağı ve bir tarafı Hanoş bağı ve bir tarafı Maksi İbrahim Cercor ve dört tarafı yine dağ ile çevrili bir parça sulu bostanı mahsullü ve mahsulsüz olarak kiraya verdiğini ve kiracıları Emsic tarafından 150 kuruşu teslim aldığını ve arazisinin değeri olarak toplam 650 kuruşu İbrahim Emsic'den teslim almıştır. Mülküm olan arazide artık hakkım ve müdahalemin kalmadığı ve müşteri Emsic'in mülkü müşterası olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 53 / 164

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 53 / 165

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası Nahiyesinden Savur Nahiyesi Köylerinden Kalas Köyü'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Sumi veledi Hano İsa adındaki kişi, yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup ve Yakubi Milleti'nden olan Havace Eblehad veledi Şemas Cercisi İslah adındaki kişinin huzurunda, mülk ve hakkım olup adı geçen köyün sınırında bulunan bir tarafı kürümü ve bir tarafı Şemasi Eblehad veledi İbrahim ve bir tarafı ve dört tarafı geçmişte bahsi olan yer ile çevrili bir parça mülkün ağaçlarını 700 kuruşa Selud Ağaçları yani (Dahl Ağaçları) ile çevrili bir parça mülkü de ağaçları ile birlikte tarihinden on sene önce Havace Eblehad'a iki taraftan toplam 900 kuruşa teslim ettiğini ve onun da kabul ettiğini söylemiştir. 900 kuruşu Havace Eblehad'dan teslim aldığını ve karşılığında da satıldığına dair senet yazıldığı ve senedin

kaybolduğunu buna rağmen mülkün müşteri Havace Eblehad'ın mülkü olduğunu ve ondan 900 kuruşu da teslim aldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 53 / 166

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Barış Bedeli

Belgenin Tarihi : 6 Safer 1289 / 15 Nisan 1872.

Özet

Mardin şehrinde Zühre Hatun adındaki Hatun, Mehmed ibn-i Hasan adındaki kişi ile Müslüman ve Gayrimüslim tavsiyeleriyle 100 kuruşla her iki tarafın da rızasıyla barışmış olup barış bedeli olarak da 100 kuruşu adı geçen davacıya teslim edilip ve birbirlerinin miraslarına dokunmayacaklarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 53 / 167

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası Ömergan Nahiyesi Köylerinden Reşmil Köyü'nde ikamet eden Mahmud bin Abdo adındaki kişi, yine adı geçen köyde ikamet eden ve aynı zamanda onun eşi olan Roşti bint-i Haydar huzurunda, kürümü kendi mülkü olan ve arazisi devlete ait olan ve adı geçen köyün yanında bulunan bir tarafı Halil bin Molla Ahmed bağı ve bir tarafı Şeyh Yusuf Mesni bağı ve bir tarafı Hasan Ağa ibn-i Mehmed Ağa bağı ve dört tarafı Ali El-Molla bağıyla çevrili bir parça üzüm bağını iki taraftan Roşi'ye 900 kuruşa teslim ettiğini ve Roşi'den 900 kuruşu aldığını bağda hak ve müdahalesinin kalmadığını tamamıyla müşteri Roşi'nin mülk ve hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 52 / 168

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Latifiye Mahallesi'nde ikamet edenlerden Rozi Zade Mahmud bin Mehmed kendi tarafından ve anne-babadan kız kardeşleri Fatma ve A'işe ve Hadice adındaki Hatunlar tarafından Baş Mahallesi'nde ikamet eden Molla Ahmed ve Numan ibn-i Ali El-Roz adındaki kişilerin şahitliğinde ve huzurlarında, mahkemede Mardin'de ikamet edip Osmanlı Devleti vatandaşı olan Maksi Cebrail veledi Maksi Hanna Nuri huzurunda, tamamıyla müvekkilelerim ve benim hakkımız olup Mardin dışında Roza ve çevresinde bulunan bir tarafı Osi El-Sabiğ bağı ve bir tarafı Maksi Hanna El-Mevafık bağı ve bir tarafı dağ ve dört tarafı ortak yol ile çevrili iki su kuyusu ve iki ev ve ağaçları ve kürümü bir parça üzüm bağı Maksi Cebrail'e 870 kuruşa teslim ettik. Benim ve müvekkilelerimin bağda hak ve müdahalemiz kalmamıştır. Müşteri Maksi Cebrail'in hakkı olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 52 / 169

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağı Avniye Kazasına bağlı Savur Nahiyesi köylerinden Kalat Köyü'nde ikamet eden Murad ve Nuri annesi Şahid adındaki kişiler, Mardinde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olan Yusuf veledi Ohan ile eşi Meryem bint-i Maksi Murad adındaki kişinin huzurunda, ağaçları kendi mülkü olup arazisi ise devlete ait olan adı geçen köyde bulunan bir tarafı Davud Köne dahlesi ve bir tarafı Susa kapısı ve iki tarafı Makubi'nin dahlesi ile çevrili bir parça sekud ve seru dahlemizin ağaçları 1.000 kuruş ve yeri 350 kuruş bedel tesmiyesiyle Yusuf ve Meryem tarafından toplam olarak 1.350 kuruş karşılığında satın alındığını ve mülkte hak ve müdahalemizin kalmadığı tamamıyla müşteri Yusuf ve Meryem'in hak ve mülkleri olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 52 / 170

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Güllü Köyü'nde ikamet eden Meryem bint-i Amur El-Savur ile Sadi ve Şeyh bint-i Hano adındaki Hatunlar, yine adı geçen köyde ikamet eden Emsic veledi Abdal El-Dere adındaki kişinin huzurunda, mülk ve hakkımız olan ve adı geçen köyde bulunan bir tarafı Yusuf veledi Derviş ve bir tarafı Şahsı Kürkesi tarabası ve bir tarafı ev ve dört tarafı ortak yol ile çevrili tavandan bir ev dört oda ve sulu bir parça mülkümüzü de içine alan evimizi adı geçen Osman'a 800 kuruşa teslim ettiğimize ve onunda bunu kabul ettiğini ve Osman'dan 800 kuruşu teslim aldığımıza ve mülkte hak ve müdahalemizin kalmadığına artık müşteri Osman'ın mülk ve hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 52 / 171

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Medrese Mahallesi'nde ikamet eden kefil ve oğlu Mahmud Ağa bin Yusuf Ağa adındaki kişi, yine Mardin'in Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan Dahi veledi Hanna Taze adındaki Hatun'un huzurunda, Medrese Mahallesi'nde bulunan ve hala elimde olup benim mülk ve hakkım olan bir parça mülküm bir tarafı Mehmed bin Abdülrahim mülkü ve bir tarafı bahsi olunan benim mülküm ve üç tarafı ve yine dört tarafı herkesin ortak kullandığı yol ile çevrili bir parça mülkü beş gün önce Maliki olan Şeyh Davud ibn-i Molla Yasin adındaki kişi adı geçen Amuseme 3.000 kuruşa teslim ettiğini ve teslim ettiğine dair Semo Amme'nin şahitlik ettiğini söylemesine rağmen

hala Amusele teslim edip etmediği sorulduğu ve bağı Şeyh Davud'a Maksi'nin 3.000 kuruşu benden aldığını ve adı geçen mahallede bana teslim etmek üzere Amusi'nin tembihlendiği ifade ediyor. Bunun üzerine Amusi cevabında davacı Mahmud Ağa'nın mülkü menziline talip ve Mollalık hakkı olan ve para ile satılmış olan mülkü Şeyh Davud'dan 3.000 kuruş değerinde aldığını ve parasını da ona teslim ettiğini lakin davacı Mahmud Ağa'nın şahidin yalan söylediğini ve şahitliğine inanmadığını söyleyerek inkar etmiştir. Davacı Mahmud Ağa tekrar şikayetçi olup yine dava talebinde bulunmuştur. Bunun üzerine Medrese Mahallesi ahalisinden olan İbşar Ağa ve Derviş Ağa bin Mehmed El-Ahmed adındaki kişilerin mahkemeye gelerek davacı Mahmud Ağa kendi mülk-menziline Maliki Şeyh Davud ve Amusi 3.000 kuruşa kabul etmişti biz bu konuda şahitlik yaparız diyerek ve yine aynı şekilde her birisi bahsi olunan Medrese Mahallesi İmamı Hacı Veli Efendi ve Muhtar ve İhtiyarları Davud Ağa ibn-i Mahmud Ağa ve Şehdane Zade El-Hac İbrahim Ağa adındaki kişilerin araya girerek şahitlik yapmaları üzerine şahitlikleri kabul edilerek Mahmud Ağa'nın parayı aldığına ve davadan men edilmesine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 51 / 172

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in ahalisinden olan Şeyh Davud bin Molla Yasin adındaki kişi, oğlu Şeyhmus ve yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan Amusi veledi Hanna El-Taze huzurunda, miras olarak ve şer'i olarak mülk ve hakkım olup Mardin'in Medrese Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Mehmed bin Abdülrahim ve bir tarafı Mahmud bin Yusuf Ağa mülk- menzili ve üç tarafı ve yine dört tarafı ortak yol ile çevrili ve taştan yapılmış iki maslabalı bir ev içinde erzak dolabı ve altında kat ve bir mutfak ve su kuyusu ve ayakyolu ve havluyu da içine alan bir parça mülk-menzilimi bütün hepsini adı geçen Amusi'ye 3.000 kuruşa teslim etmekle ve Amusi'nin de kabul etmesiyle benim olan mülkte hakkım ve müdahalem kalmamıştır. Amusi'nin

mülk ve hakkı olduğuna ve parasını da teslim aldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 51 / 173

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Gurre-i Safer 1289 / 1 Nisan 1872.

Özet

Mardin'in Latifiye Mahallesi'nde ikamet eden Keçeci Cerco veledi Abdo adındaki kişi ile anne-babadan kız kardeşleri olan Nesro Heyli ve Meran Nebatü'l ve Abdo ile Şeyhmus bint-i Abdülkerim adındaki Hatunlar, yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olan Davud veledi Cerco Bedelisi huzurunda, benim elimde ve tasarrufumda olup Mardin'de bulunan bir tarafı İsa veledi Eylo mülk-menzili ve üç tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış bir ev ve küçük oda içinde erzak dolabının içinde bir tabaka ve harabe mutfak iki su kuyusu ve iki ayakyolu ve havluyu da içine alan bir parça evin yarısını adı geçen Davud'a iki taraftan 1.650 kuruşa teslim edip parayı Davud'dan teslim aldığını ve artık satılan evin yarısında hak ve müdahalelerinin kalmadığına ve müşteri Davud'un mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 51 / 174

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Borç Karşılığında Mülke El Koyma

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet ederken bundan önce vefat eden Mehmed bin Yusuf El-Akreb'in mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşleri Zelo bint-i Molla Abdurrahman ve Rukiye bint-i Molla Mehmed adındaki Hatunlar ile küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Fatma'ya ait olduğu tespit edildikten sonra Fatma ve Yusuf'un buluğ yaşına erişinceye değin yani akli baliğ oluncaya değin anneleri olan Zelo Hatun vasi olarak tayin edilmiştir. Mehmed'in eşleri olan Zelo Hatun ve diğer eşi Rukiye Hatun ve yine Mardin'de ikamet eden Ali bin Mehmed El- Dekori ve Sofi İsmail bin Osman

El-Tütüncü adındaki kişilerin huzurunda, yine yukarıda adı geçen kişilerin Mehmed'den alacakları olduklarını ancak vefatı sebebiyle alamadıklarını söyleyerek mahkemeye gidip dava açmışlardır. Bunun üzerine vefat eden Mehmed'in eşleri çok fazla borcu olduğunu ve borcunu ödemeden vefat ettiğini ve hatta borcunun çok fazla olması hasebiyle mirasının bile borcunu kapatamadığını söylemişlerdir. Ancak Mardin dışında Gara Vadisi'nde bulunan bir tarafı Mahmud bin Emin El-Ketanci bağı ve bir tarafı Mehmed Bektaşi bağı ve iki tarafı vakıf bahçesiyle çevrili bir parça üzüm bağın şer'i olarak izin almış olduklarından üç ay kadarı bağı satışa çıkaracaklarını ve bunun üzerine de Mahmud bin El-Ketanci ve Ali ve Sofi İsmail ile 2.500 kuruşa anlaşıp kararlaştırdıklarını ve alacak borçlarına karşılık takas yaptıklarını yani müşterilerin borcuna karşılık bağın verildiği ve artık Mehmed'in eşlerinin bağda hak ve müdahaleleri kalmadığı tamamıyla müşterilerin hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 51 / 175

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak–Verecek Davası

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin tüccarlarından Şehtine Zade El-Hac Hızır Ağa ibn-i Ömer adındaki kişi, mahkemeye gelerek Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed Şerif bin Molla Mehmed Berbercuma adındaki kişinin mirası; nikahlı olup boşandığı eşi Sabahi bint-i Molla Salih ve anası Zühre bint-i Mehmed Çelebi adındaki Hatun ve büyük kızları Hadice ve Naime ve anne- babadan kardeşi Mehmed Emin ve yine anne-babadan kız kardeşi Saide bin […] 'e ait olduğu tespit edildikten sonra adı geçen mirasçıların taraflarından vekilleri olan Mehmed Emin bin Molla Mehmed bin Molla Abdurrahman adındaki kişinin şahitliğinde ve yine Mardin'de ikamet eden Yusuf bin Seyid Mehmed adındaki kişinin huzurunda, vefat eden Mehmed Şerif bin Molla Mehmed Berbercuma'nın zimmetinde olan ancak bir parçası onun hakkı olan ve değeri 2.334 kuruştan 3.918 kuruş alacak hakkım olup bana teslim etmeden vefat ettiği ve eşleri alacağıma el koydukları ve alacağımın bana

teslim edilmesi için vekilleri vasıtasıyla Molla Yusuf'a verileceğine dair tembihlenmişti ancak vekilleri vasıtasıyla Molla Yusuf, El-Hac Hızır Ağa'nın alacağı olmadığını söyleyerek inkar etmişlerdir. Bunun üzerine El-Hac Hızır Ağa davasını ispatlamak için Mardin'de ikamet eden ve bazar esnafından olan Müftü Zade Ali Efendi ve Şeyh Seyid Mehmed bin El-Hac Ahmed adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davasını ve alacağını ispatlamıştır. El-Hac Hızır'ın alacağı olan 3.918 kuruşun mirastan verilmesi için adı geçen vekillin şahitliğinde Molla Yusuf'un borcu ödemesi için tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 50 / 176

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Necmeddin Mahallesi'nde ikamet eden Mehmed Ali bin İsmail Bey kendi tarafından ve eşi Emine Hatun bint-i Molla Ali El-Hızır'ın tarafından vekili olan ve yine adı geçen mahallede ikamet eden İbrahim Bey ile oğlu Mahmud adındaki kişilerin şahitliğinde, eşi Mehmed Ali ve Mardin'de ikamet eden Ahmed bin Molla Esad adındaki kişinin huzurunda, ağaçları kendi mülkü olan Mardin dışında Gara Vadisi'nde bulunan bir tarafı Farisi bin Hızır El-Debbağ bahçesi ve bir tarafı El-Hac Germu El-Semyen veresesi bahçesi ve bir tarafı kuru otlarla ve dört tarafı ortak yol ile çevrili sulu bir parça bahçenin yarısının ağaçlarını iki taraftan da 1.500 kuruşa Ahmed'e teslim ettiğine ve Ahmed'in de kabul ettiği ve arazi sahibinin de iznini alarak araziyi parasız olarak Ahmed'e verdiği ve satılan bahçenin yarısında hakkı ve müdahalesinin kalmadığına Ahmed'in mülkü olduğuna ve parayı ondan aldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 50 / 177

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mihr-i Müeccel Talebi

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Kabala Köyü'nde ikamet eden Keti bint-i İbrahim Emini adındaki Hatun, eşi Abdurrahman bin İsa huzurunda, eşinin bir tür hayvan hastalığı olan teneffir ve şukak hastalığına yakalandığı sebebiyle ve onun zimmetinde olan ve vereceğine dair karara bağlanmış mihr-i müeccelim olan 50 kuruş ile 150 kuruş mihr-i muaccelimin benim üzerime yapılmasını ve ayrıca nafakamın sürecinin bitiminde nafakamın da benim üzerime yapılmasını istiyorum diyerek mahkemeye gidip dava açmıştır. Keti bint-i İbrahim Emini'nin hakkının verileceğine karar verildiği ve mahkemede kabul edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 50 / 178

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak Davası

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Adle Hatun bint-i Mehmed Said El-Cevzini adındaki Hatun, tarihinden 18 sene önce vefat eden eşim Şeyh Abdülmecid bin Şeyh Ahmed El-Sadiye adındaki kişinin mirası, nikahlı olup boşanmış olduğu diğer eşi ve benimle ve büyük oğulları Şeyh Ahmed ve Şeyh Mehmed ve Şeyh Yusuf El-Hisari'e ait olduğu tespit edildikten sonra adı geçen Şeyh Mehmed ve Şeyh Yusuf'un huzurunda, vefat eden eşim Abdülmecid'in toplam mirasından olmak üzere 150 kuruş ile mirasına ait olan açık ve büyük yoldan beni mahrum bıraktıkları ancak bana 150 kuruşu teslim etmişlerdir. Geriye kalan 300 kuruşu hala onlardan talep ederim diyerek dava açmıştır. Bunun üzerine 300 kuruştan 50 kuruşunu bu tarihten 10 gün kadar mühlet verip ve 850 kuruşunu ise 6 ay kadar Şeyh Mehmed'in de kefilliğinde bu süre zarfında ona alacağını vermelerine süre tanıdığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 50 / 179

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 50 / 180

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Tımarhane Vakfına Hizmetçi Atama

Belgenin Tarihi : 29 Muharrem 1289 / 8 Nisan 1872.

Özet

Nezaret Efkafı Humayuna bağlı efkaftan Diyarbekir ili içinde ve Mardin dışında bulunan Kasım Padişah Tab'e Serahu Hazretleri Medresisinin Tımarhanesi Vakfından olmak üzere hizmetçilik yapan Mardin'in Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden El-Seyid El-Hac Hızır Halife bundan önce vefat etmiş olup yeri boş kalmıştır. Vefat eden Hızır'ın büyük oğlu Abdulkadir'in de ortadan kaybolması sebebiyle oğlu bulunana kadar onun yerine muhasebe mütevellisi tarafından El-Seyid Abdulkadir Abdo adındaki kişinin atandığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 49 / 181

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağı Avniye Kazası'na bağlı Ömergan Nahiyesi köylerinden Metina Köyü'nde ikamet eden Molla Ahmed bin Molla Abdulkadir adındaki kişi, Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Tekye Mahallesi'nde Sofi bint-i Cabir Hakkı adındaki kişinin huzurunda, kürümü benim mülküm olup arazisi devlete ait olan adı geçen köyde bulunan bir tarafı dağ ve bir tarafı Hilal Hiradi bağı ve bir tarafı Hasan Ağa ibn-i Mehmed Ağa bağı ve dört tarafı Semo bin Haso bağıyla çevrili bir parça üzüm bağımın iki taraftan kürümü adı geçen Sofi'ye 500 kuruşa teslim ettim. Bağda hak ve müdahalem kalmamıştır tamamıyla müşteri Sofi'nin mülkü müşterası olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 49 / 182

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Alacak–Verecek Davası

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin ahalisinden olan Teraki Zade Mahmud bin İsmail adındaki kişi, Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed bin Seyid Mahmud Baba Hacın mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Reşide Hatun ibn-i Hacı İbrahim El-Sabiğ ile büyük kızları Naime ve Hadice ve Hazimi (?) ve küçük kızı Fazile ve anne-babadan kardeşleri Yusuf ve Mehmed Seyid Efendi ve yine anne-babadan kız kardeşleri Sayide ve Vahide adındaki Hatunlara bıraktıktan sonra yani mirasın onlara bırakıldığı tespit edildikten sonra küçük kızı için kardeşleri Yusuf vasi olarak tayin edilmiştir. Yusuf'un huzurunda, vefat etmiş olan Mehmed'in zimmetinde benim alacağım olan 800 kuruşu bana teslim etmeden vefat etmiş olduğu ancak vefat etmeden önce Yusuf'un hakkımı vermesi için Mehmed'in onu tembihlemiş olmasına rağmen Yusuf'un mirasa el koyduğu ve hakkım olan parayı vermedi diyerek Teraki Zade Mahmud bin İsmail davacı olmuştur. Bunun üzerine Yusuf davacının alacağı olduğunu inkar etmiştir. Mahkemenin Teraki Zade Mahmud'dan şahit istemesi üzerine ve adı geçen mahallenin imam ve muhtarı tarafından Mardin'in Cami'ü'l Kebir Mahalle mütevellisi Ahmed Efendi bin Hacı Salih Efendi ve Bakkal Seyid Ahmed bin El-Hacı Baba Salih adındaki kişilerin şahitlik etmeleri üzerine davacı Mahmud davayı kazanarak alacağı olduğunu ispatlamıştır. Mahkeme Teraki Zade Mahmud'un alacağı olan 800 kuruşu vermesi için Yusuf'un tembih edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 49 / 183

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Emine Hatun bint-i İbrahim adındaki kişi, Mardin'e bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Seri Köri Köyü'nde ikamet eden Mehmed bin Kalo adındaki kişinin huzurunda, ağaçları kendi mülkü olup arazisi devlete ait olan ve adı geçen köyde bulunan bir tarafı Ahmed Hati bahçesi ve bir tarafı Seyido bin Hamza bahçesi ve bir tarafı nehir ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça sulu bahçesini 500 kuruşa Mehmed'e

teslim ettiğine bahçede hakkı ve müdahalesinin kalmadığına ve Mehmed'in mülkü olduğuna parayı da ondan teslim aldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 49 / 184

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Gurs Usta Köyü'nde ikamet eden Haco bint-i Keleş adındaki kişinin oğulları Ramazan ve Ali ibn-i Semon adlı kişilerin kararı ile yine Mardin'de ikamet eden Mehmed Ali ibn-i El- Hac Ahmed Naime Zade adındaki kişinin huzurunda, adı geçen köyün imamı ve muhtarı ve ileri gelen sözü geçen yaşlıları taraflarından adı geçen köyün iç tarafında bulunan bir tarafı nehir ve bir tarafı vakıf arazisi ve bir tarafı Fate bint-i- nin hububatı ve dört tarafı kır ile çevrili bir parça sulu bahçenin ağaçları şer'i olarak mülk ve hakkım olduğu halde iki taraftan da Mehmed Ali'ye 1.900 kuruşa ve yeri de ücretsiz olarak teslim ettiğime bahçede hak ve müdahalemin kalamadığına tamamıyla Mehmed Ali'nin mülkü olduğu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 48 / 185

Belgenin Dili : Türkç

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi : Şevval 1289 / Aralık 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eden ve bundan önce vefat eden Mefkur (?) Zade Ömer Vecdi efendi ibn-i Abdülselam bin Ömer Efendi'nin mirası; nikahlı olup boşandığı eşi Emine Hatun bint-i Şeyh Abdulvahab Efendi ile küçük oğlu Ahmed Şakir ve küçük kızları Hadice ve Meryem huzurunda, mirasın onlara ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin buluğ yaşına erişinceye ve akli-baliğ olana kadar onların her türlü ihtiyaçlarını karşılamak ve miraslarını korumak için amcaları Nizameddin Efendi vasileri

olarak tayin edilmiştir. Vefat eden Ömer Efendi'nin terekesi aşağıda yazıldığı gibidir.

6 Adet Kilim : 180

2 Adet Cacim : 50

2 Adet Yan : 8

1 Adet Sebat : 30

1 Adet Minder : 30

11 Adet Yastık : 80

1 Adet Seccade : 40

11 Adet Halep Hasırı : 110

2 Adet Yeni Yan : 300

1 Adet Yorgan : 50

3 Adet Nur Sandığı : 24

1 Adet Saat : 100

1 Adet Kehribar Takımı : 100

1 Adet Kehribardan Sigara : 25 Koyun Ağılı ile (…) : 20

1 Adet Sandık : 20

2 Adet Küçük Şamdan : 30

1 Adet Kase : 30

1 Adet Şerbet Kasesi : 30

1 adet Sak : 3

6 Adet Çini : 15

2 Adet Legan : 50

2 Adet Bakır Sahan : 75

1 Adet Muzki (?) : 20

2 Adet Küçük Bakır Sahan : 15

1 Adet Kazan : 85

2 Adet Teşt : 140

1 Adet Seni : 180

1 Adet Tepsi : 8

2 Adet Kase : 20

2 Adet Sahan : 20

1 Adet Yoğurt Satılı : 30

1 Adet Hamam Satılı : 30

1 Adet Hoşab Tası : 25

Fener : 20

1 Adet Bakır İbrik : 20

1 Adet Büyük Tencere : 80

1 Adet Orta Tencere : 50

1 Adet Küçük Tencere : 20

1 Adet Taht : 150

1 Adet Tunçtan Mangal : 85

1 Adet Tunçtan Küçük Mangal : 25 1 Adet Kırık Mangal : 10

1 Adet Kazan Ocağı : 10 Kahve Takımı : 25

8 Adet Sak Fincan : […]

2 Adet Kahve İbriği : 25

1 Adet (…) Kürsi : 50

1 Adet Yorgan : 8

1 Adet (…) : 20

5 Adet Baston : 25

11 Adet (…) : 50

8 Adet Bardak ve Destar : 22 3 Adet Çubuklar : 15

1 Adet (…) : 50

1 Adet Tava : 15

1 Adet Cavud : 2

1 Adet Sac : 3

1 Adet Büyük Sandık : 10

2 Adet Eski Halı : 8

2 Adet ihram : 20

1 Adet Kuyu Satıl : 15

1 Adet Müstagam Entari : 50 Çuha Elbisesi : 50

1 Adet Eski Elbiseden Hırka : 6 Hırka (…) : 20

Eski Kürek : 50

4 Adet Habbe (?) : 150

1 Adet Sakü : 20

1 Adet (…) : 3 İmam Fesi : 6

Açıklanan mirasın toplamı : 3288.

Cenazenin yıkanmasından defnine kadar yapılması lazım gelen ihtiyaçlar ve bunları tedarik etme : 88

Resmi Kassamet : 85

1 Adet Yaprak Değeri : 2 Mahkemede dellallık (çağıran) yapana lazım gelen : 62 Devlete ait olanın yarısı : 31

Toplam : 237 Sahhü'l Bahi : 3051

Eşinin hissesi : 15 para 381 kuruş

Oğlu Şakir'in hissesi : 32 para 1334 kuru

Küçük kızı Meryem'in hissesi : 16 para 667 kuruş

Diğer küçük kızı (ismi okunamamıştır) hissesi : 16 para 667 kuruş.

Eşinin hissesi olan pay kendisine teslim edilmiş olup küçüklerin hisseleri olan 25 para 2.669 kuruş amcaları ve vasileri olan Nizameddin Efendi'ye sahip

çıkması ve saklaması için kendisine teslim edildiğine mirasın paylaşımı yapılmış olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 48 / 186

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Medrese Mahallesi'nde ikamet eden Molla Mehmed bin Savuşlu adındaki kişi, Musli Sahib bin Ömer adlı kişinin huzurunda, mülküm olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Hüsnü bin El-Akrun mülk ve menzili ve bir tarafı Molla Abdulkadir El-Behlü menzili ve iki tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış 2 sekuli bir oda ve 2 büyük salon ve 2 maslabalı manzara içinde erzak dolabı ve mutfak ve 1 ayakyolu ve su kuyusu ve havlu ve sokak kapısını da içine alan bir parça mülk-menzilin 95 ve 60 hisseden olup adı geçen hisseden 54 hissesi iki taraftan Hattab'a 300 kuruşa teslim ettiği ve onunda kabul ettiği hakkım olan 300 kuruşu Hattab'dan teslim aldım. Mülkte hak ve müdahalem kalmadı artık Hattab'ın mülk-menzilidir dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 48 / 187

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 47 / 188

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Brut (?) Milleti'nden olan Maksi Hanna veledi İbrahim ve Fehime adındaki kişiler, yine adı geçen mahallede ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan anne-babadan kardeşi olan Batris veledi Abraham huzurunda, benim mülk ve hakkım olup adı geçen

mahallede bulunan bir tarafı Maksi Hanna bağı menzili ve bir tarafı Marta El-Dellali menzili ve bir tarafı Şeyho El-Zikzili mülk-menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış 2 maslabalı bir oda içinde erzak dolabı ve dolabın altında tabaka ve bir mandıra altında yine tabaka ve bir büyük salon ve bir mutfak ve ayakyolu ve su kuyusu ve sokak kapısını da içine alan iki taraftan evini kardeşi Batris'e 5.250 kuruşa makbuzu ile teslim ettiği ve Batris'ten de 5.250 kuruşu teslim aldığına mülkte hak ve müdahalesinin kalmadığına mülkün tamamıyla Batris'in hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 47 / 189

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1298 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in ahalisinden olan Cınar Zade İbrahim Ağa ibn-i Hacı Süleyman ve Hafız Zade Mehmed Derviş ibn-i Şeyhmus adındaki kişiler, Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Sultan Şeyhmus El-Zoli mütevellisi olup Şeyh Yusuf ibn-i Şeyh Hasan huzurunda, mülk ve hakları ve mirasları olup adı geçen mahallede bulunan 2 tarafı Hacı Mehmed bin Yusuf Çemçeko mirasının mülk-menzilleri ve bir tarafı Hindi Zade Abdulkadir Efendi ibn-i Osman Efendi mülk-menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış üstünde 3 sekuli bir oda içinde 2 erzak dolabı ve ayakyolu ve tahtadan 2 maslabalı 1 odanın yanında erzak dolabı kapısı üzerinde büyük salon ve 1 kahve ocağı ve 2 maslabalı dışarıyı görecek bir pencere ve yine içinde erzak dolabı ve altında bir terzi (?) açıklanan ve bahsi olan odanın altında küçük oda ve bir ahır ve mutfak ve su kuyusu ve ayakyolu ve havlu ve sokak kapısını da içine alan evi, Mardin'in dışında bulunan Sultan Şeyhmus Hazretlerinin Efkafı mütevellisi Şeyh Yusuf'a 13.300 kuruşa teslim ettiğimizi ancak evin bir yıldır kiraya verildiği ve Yusuf'un bu şekilde kabul ettiği ve 13.300 kuruşu Sultan Şeyhmus El-Zoli'nin mütevellisine teslim ettikleri ve evde hak ve müdahalelerinin kalmadığına tamamıyla Yusuf'un mülk-menzili olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 47 / 190

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağından Avniye Kazasına bağlı Ömergan Nahiyesi köylerinden Küd (?) Köyü'nde ikamet eden Molla Hasan bin Ahmed adındaki kişi, yine Mardin'e bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Ali Baş Köyü'nde ikamet eden Hasan ibn-i Hüseyin adındaki kişinin huzurunda, kürümü 400 kuruş mülk ve hakkım olan ve arazisi devlete ait olup Küd Köyü sınırında bulunan bir tarafı Mehmed Semo bağı ve bir tarafı İbrahim bin Molla Halil bağı ve bir tarafı Haso bin Hasan bağı ve dört tarafı dağ ile çevrili bir parça üzüm bağının kürümünü iki taraftan Hasan'a 400 kuruşa teslim ettiği ve arazi sahibinin de iznini alarak Hasan'a sattığına mülkte hak ve müdahalesinin kalmadığına ve artık Hasan'ın mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 47 / 191

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Değirmen Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı aslen Gurs'lu olup ve Mardin'in Tekye Mahallesinde ikamet eden Mehmed Şakir Efendi ibn-i Molla Halil adındaki kişi, Mağrib ahalisinden olup bir süreden beri Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Şeyh Hacı Mehmed bin Abdulkadir huzurunda, oğlum Bekir mülk ve hakkımız olup Mardin'in bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Gurs Usta Köyü sınırında bulunan bir tarafı Mendo değirmeni ve bir tarafı Resat El-Kehlif ve iki tarafı ortak yol ile çevrili Mendo suyunu da içine alan bir parça mülk değirmenin yarısını iki taraftan Şeyh El-Hac Mehmed'e 7.000 kuruşa teslim ettiğine değirmenin yarısında hak ve müdahalesinin kalmadığına müşteri Mehmed'in mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 46 / 192

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Nöbetleşe Su Hakkı ve Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Gurseli Mehmed Efendi bin Molla Halil Efendi ile Mahdumi Bekir Efendi adındaki kişiler, yine aslen Mağrib halkından olup bir süreden beri Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Şeyh El-Hac Mehmed bin Abdulkadir huzurunda, kendi mülkleri olup tasarruflarında bulunan ve Mardin'e bağlı Gurs Usta Köyü sınırında bulunan bir tarafı İbrahim bağı ve bir tarafı Abdal Ağa bağıyla ve bir tarafı çöl ve iki tarafı Abbas Ağa ve dört tarafı yine ortak yol ile çevrili diğerlerinden ayrılmış bir parça mülk bahçelerinin ağaçları ve bu bahçenin sulama hakkını haftanın dört gününde dönüşümlü olarak güneşin doğuşundan batışına dek sırayla sulayacaklarını ancak ilk haftanın Pazar günü sabah ezanından akşam ezanına kadar ve ikinci haftanın Çarşamba günü akşam ezanından sabah namazına kadar ve iki haftada eski nöbet suyuyla yani bilinen usul ile devam edileceğine karar verilmiş olup bu bahçenin içindeki ağaçları ise Şeyh Hacı Mehmed adındaki kişiye 3.000 kuruşa teslim ettikleri ve arazi sahibinden izin alıp araziyi ücretsiz olarak verdiklerine bağda hak ve müdahalelerinin kalmadığına ve artık müşteri Mehmed'in hakkı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 46 / 193

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Safer –Muharrem 1289 / Mart- Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Bargan Köyü'nde ikamet eden Ufane bin Evan adındaki kişi, yine Mardin'in ahalisinden olup bakkal esnafından Hacı Halil bin Hacı Ali El-Dekak huzurunda, kürümleri

mülk ve arazisi emriyeden olup adı geçen köyün bağlarında bulunan bir tarafı Arsi bin Hasan bağı ve bir tarafı Remo Haso bağı ve iki tarafı Ali bin Davud bağıyla çevrili ve yine Adı geçen köyün yan tarafında bulunan iki tarafı Hasan bin Hesi bağı ve bir tarafı Ahmed Ak bağı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili iki parça üzüm bağlarının kürümlerini (…) Hacı Halil'e 1.000 kuruşa teslim ettiğini ve 1.000 kuruşu da teslim aldığına bağlarda hak ve müdahalesinin kalmadığına ve Hacı Halil'in mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 46 / 194

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 46 / 195

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 45 / 196

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Talebi

Belgenin Tarihi : 23 Safer 1289 / 2 Mayıs 1872.

Özet

Mardin ahalisinden Reso ibn-i Ahmed adındaki kişi, yine Mardin'de ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Bağdi veledi Yosef huzurunda, babam Ahmed hayatta iken kendisinden yani Yosef'ten 197,5 kuruş alıp ona vermeden vefat ettiğini ve Yosef'in borcumu hala talep ediyorum diyerek dava açtığını ve mahkemede babamın borcu olan parayı ödeyeceğim dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 45 / 197

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 45 / 198

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak Davası

Belgenin Tarihi : 29 Safer 1289 / 8 Mayıs 1872.

Özet

Mardin ahalisinden Şehidiye Mahallesinde ikamet eden Şeyhmus bin Molla Yunus adındaki kişi, yine Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyü'nde ikamet eden Ali bin Ahmed Eldaşla huzurunda, kefilinden 310 kuruş alacak hakkım olup hala istiyorum ancak paramı vermiyor diyerek dava açmıştır. İspatlanan cevabında adı geçen meblağın 100 kuruşu aldığını külliyen inkar ettiğini davacı Şeyhmus'un davasının ispatı için adı geçen mahalle ahalisinden Ali bin Mehmed ve Sadun bin Mehmed adındaki kişilerin Şeyhmus'a şahitlik yapmaları ile alacak hakkı olan 310 kuruş davacı Şeyhmus'a vermesi için Ali'ye tembih olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 45 / 199

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Talebi

Belgenin Tarihi : 27 Safer 1289 / 6 Mayıs 1872.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi ahalisinden olan Mahmud bin İsmail adındaki kişi, yine Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi ahalisinden İbrahim Efendi ibn-i İsmail Efendi huzurunda, onun zimmetinde olan 200 kuruşluk eşya değerinde alacak hakkım olup hala istiyorum diyerek dava açmıştır. Mahmud Efendi cevabında İbrahim'in borcu olduğunu ispat etmesi üzerine mahkeme davacı Mahmud'a alacak hakkı olan 200 kuruşu vermesi için İbrahim'i tembihlediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 45 / 200

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Paylaşımı Anlaşmazlığı

Belgenin Tarihi: 15 Safer 1289 / 24 Nisan 1872.

Özet

Mardin'de ikamet eden Ali bin Bekir'in eşi Fatoş Hatun tarafından, Ağa Zade Mustafa Efendi bin Şeyh Mahmud huzurunda, Mustafa Efendi'nin Zinar Vadisi'nde bulunan bir parça üzüm bağını bu tarihten dört sene önce eşi ve aynı zamanda müvekkilesi olan Fatoş Hatun 160 kuruş karşılığında bağı rehin almış

ve müvekkilimden 160 kuruşu almak istiyorum diyerek dava açmıştır. Mustafa Efendi'nin araya girmesiyle ve iki tarafında rızalarıyla barış bedeli olarak 100 kuruşa anlaştıklarını ve 100 kuruşu Ali bin Bekir'in eşi Fatoş Hatun'un parayı eşine teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 44 / 201

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Koyun Satışı ve Alacak Davası

Belgenin Tarihi : […] Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Medrese Mahalle ahalisi ve kasap esnafından aklı başında olan Halil bin Osman adındaki kişi tarafından ve yine Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Derviş bin Abdulvahab Kecan huzurunda, bu tarihten beş ay önce Derviş'den her baş için 26'şar kuruştan 147 adet koyun satın alıp yedi gün sonra koyunların adı geçen Ağa, Derviş'e teslim ettim. Bana vermesi gereken 900 kuruşu hala vermediğini diyerek dava açmıştır. Derviş cevabında Halil'in adı geçen koyunları bana vermiş olduğunu itiraf edip ancak mirasından 900 kuruşu Halil'e verdiğini söylemiştir. Davacı Halil ise; adı geçen mahalle imamı ve muhtarının araya girmesiyle Mardin'in Medrese Mahallesi'nde ikamet eden Mahmud bin Derviş ve Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Ömer ibn-i Hacı Ali adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle mahkeme davacı Halil'e her baş koyun için 26'ar kuruştan 147 koyun karşılığı 900 kuruşu ve Halil'in getirmiş olduğu şahitlerin şahitlik ücretleri olan 1.500 kuruşu davacı Halil'e vermesi için Derviş'in tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 44 / 202

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Katl Davası ve Miras Paylaşımı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağından Avniye Kazası'na bağlı Barman Köyü'nde ikamet edenlerden ve adı geçen köyün imamı ve muhtarları tarafından bildirilen aklı

başında olup vefat eden Derviş Timur Ağa'nın nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Fatma bint-i Mustafa Ağa ve yine aklı başında olan oğlu Ahmed'in mahkemeye başvurup, kardeşim Derviş Ağa bu tarihten iki sene önce katledilerek vefat etmiş olup onun mirası ise; bizlere ve kendisiyle oğulları Mehmed ve Hasan ve Mustafa ve kızları Zerbiğ ve Beko ve A'işe ve Meymo ve Hemşo Fınco ve Menci ve Ado ve Nevreki ve diğer eşleri Adle bint-i Ali ve Nure bint-i Molla Ali Namun adındaki kişilere ait olduğu tespit edildikten sonra mirasından 456 kuruştan olup 19 kuruşu kızlarına ve 42'şer kuruşu oğullarına, 25'er kuruşu da eşlerine bırakmıştır. Ancak vefat eden kardeşimin mirasında diğer kardeşlerimin hakları yoktur diyerek dava açmıştır. Bunun üzerine Derviş Ağa'nın üstüne eski bir libasından başka bir şeyinin olmadığı, mirasın çocukları ve eşleri üzerine olduğu söylenmiştir. Mahkemede vefat eden Derviş Ağa'nın üzerinde sadece eski bir libasından başka bir şeyinin olmadığı söylenmiştir. Açıklanan mirası ise; Cizre vekili odasının yan tarafında iki tane evi ve bir adet köy ve on beş baş koyunu ve yine bir baş kibar koyunu ve dört baş küçük koyunu ve bir tane tencere ve bir teşt ve bir tava ve tane legan ve dört tane büyük bakır sahan ve bir tane senik ve bir tane lezgi tüfeği ve üç kat yatak ve adı geçen mahalle sınırında iki parça sulu tarlası ve yine aynı mahalle sınırında bir parça sulu tarlası ve adı geçen köyün önünde bir parça sulu tarlası mevcuttur. Davacı Ahmed bütün bunların kardeşimin malı olup ona ait olan ne varsa hepsi benim ve kardeşlerim Mehmed ve Hasan ve Mustafa'nın malları olduğunu ifade etmiştir. Vefat eden kardeşim Derviş'in mallarda hiçbir hak ve müdahalesinin kalmadığını ve artık onun malları olmadığını bütün Müslümanların huzurunda itiraf edip senet vermiştir. Ahmed'in diğer kardeşleri durumun böyle olmadığını beyan edip davalarının ispatı için adı geçen köyün imamı Molla Kasım ve yine adı geçen köyün ahalisinden Temur bin Ali Ağa ve Ahmed bin Musa Ağa adındaki kişileri şahit göstermeleri üzerine şahitlikleri kabul edilerek davacı Fatma ve Ahmed'in davadan men edildiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 44 / 203

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Anlaşmazlığı

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Dare Köyü ahalisinden aklı başında olan Yunus bin Abdurrahman adındaki kişi, Mardin'in Yargıtay Hukuk Meclisinde arazi memuru Abdulkadir Efendi ve yine Dare Köyü ahalisinden olup aklı başında olan Hüseyin Ağa ibn-i Sedon Ağa huzurunda, adı geçen köyünde bulunan bir tarafı Hüseyin Ağa'nın sulu tarlası ve Doğu tarafında Heşi tarlası ve Batı tarafında Abdülhalim Hacı tarlası ve kıble tarafında Şeyh Abdullah Efendi tarlası ve bu sınırlarla çevrili bir parça sulu tarla yerim, Abdurrahman'ın vefat etmeden önce elinde iken vefat ettikten sonra tarlanın vekaletini annem Maksi Bedros'dan 100 kuruş alıp karşılığında tarlayı Bedros'a teslim edip tarlayı on sene kullandıktan sonra Maksi Bedros'un da vefat etmesiyle 100 kuruşu miraslarına vermiştik. Vekile Yunus'un annesi, bu süreçten sonra tarlayı ise altı yedi seneden beridir Hüseyin Ağa hakkı olmadığı halde tarlayı işlediğini ve el koyduğunu söylemiştir. Hüseyin Ağa cevabında tarlanın babamın vefat zamanına kadar onun elinde olduğunu ve onun işlediğini bu tarihten de on iki sene önce babamın vefat ettiği ve Yunus'un huzurunda, on iki seneden beridir benim elimde ve tasarrufumdaydı diyerek vekilenin davasını inkar etmiştir. Bunun üzerine Hüseyin Ağa davasının ispatı için adı geçen köyün ahalisinden Mehmed Mahmud ve Kado ibn-i Mehmed Şerif ve Kasım bin Musa ve Mehmed Şerif Ağa adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle Yunus'un annesi vekilenin davadan men edildiğine ve tarlanın Hüseyin Ağa'nın haklı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 43 / 204

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Kayıp At Davası

Belgenin Tarihi : Rebi'ülevvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Diyarbekir iline bağlı Beyat Köyü ahalisinde olan Ahmed bin Semud adındaki kişi, bir baş atı elinde iken ve Mardin'in Şeyh Çabuk Mahallesi'nde

ikamet eden Seyid Halef bin El-Hac Davud huzurunda, bir baş atın mülküm iken bu tarihten on iki gün önce adı geçen köyde kaybolmuş olup atı Seyid Halef'in elinde buldum ve atımı geri vermesini istiyorum diyerek dava açmıştır. Halef cevabında atı bu tarihten dokuz gün önce Ahmed adındaki kişiden Diyarbekir ilinde 500 kuruşa satın aldığını ve senedi de ondan aldığını atın artık benim mülk ve hakkım olduğunu söylemiştir. Ahmed bin Semud'un davasını da inkar etmiştir. Davacı Ahmed ise davasının ispatı için Beyat Köyü ahalisinden Mehmed bin Ali ve Abdullah bin Zerkan adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davasını ispat etmiş olup ve Seyid Halef'in Ahmed'e atını geri vermesine tembihlenmiş olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 43 / 205

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Kayıp Merkep

Belgenin Tarihi : 2 Rebi'ülevvel 1289 / 10 Mayıs 1872.

Özet

Deyru'l Zor Sancağına bağlı Millili Nahiyesi köylerinden Karagöz Köyü ahalisinden olan Eyüb bin Kemo adındaki kişi, Dallen Urban Kabilesinden Şemdin bin İbrahim huzurunda, bir baş beyaz eşek mülküm iken bu tarihten yetmiş beş gün önce adı geçen köyde kaybolduğu ve eşeğimi Şemdin'de gördüm diyerek dava açmıştır. Şemdin ise cevabında; bu tarihten altmış gün önce adı geçen köyün ahalisinden olup uzak bir memlekette olan Zelko bin İbrahim adındaki kişiden Cizre Kazasında 117 kuruşa ondan satın aldığını ve Eyüb'ün davasının reddini talep ederek inkar etmiştir. Bunun üzerine mahkeme Eyüb'den şahit istemiştir. Kefrul Köyü imamı ve muhtarının araya girmesiyle Kefrul Köyü ahalisinden olan Süleyman bin Şeyhmus ve Seyam bin Davud adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle mahkeme Eyüb'ün eşeğini geri vermesi için Şemdin'i tembihlediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 43 / 206

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : İzinsiz Arazi Kullanımı

Belgenin Tarihi : 2 Rebiü'levvel 1289 / 10 Mayıs 1872.

Özet

Belgenin baş kısmı kesiktir bu yüzden baş kısmının özeti yapılamamıştır. Hacı Ali Efendi'nin araziyi hakkı olmadığı halde izinsiz olarak kullandığı ve Meşkin Kapısına kadar giden ortak yol olduğu anlaşılmıştır. Hacı Ali Efendi herkesin ortak geçtiği yerden geçmeyi men etmiştir. Bunun üzerine araziyi denetlemek üzere keşif gelmiştir ve Hacı Ali Efendi'nin arazinin onun hakkı olmadığı araziyi haksız olarak kullandığı ortaya çıkarmıştır. Hacı Ali Efendi'nin hakkı olmayan araziyi terk etmesi üzerine adı geçen Mendo'ya tembih olunduğuna dair fermandır.

Sayfa No / Belge No : 43 / 207

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Malın Hıfzı ve Vasi Tayini.

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şeyh Çabuk Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Amusi veledi Mihail El-Caca'nın küçük oğlu Elyasa'nın anne-babadan öz amcası olan ve Müslümanların ihbarlarıyla Malki veledi Mihail adındaki kişi, Sadri Kitab Refiğ Kadre Mollah El-Vahab Yevmü'l Hesab Tubele ve Hasnab Efendi Hazretlerinin huzurunda, küçük çocuğun buluğ yaşına erişinceye değin vefat eden babasından kalan mallarına sahip çıkması ve çocuğun her türlü ihtiyacını karşılamak için amcasının vasi olarak tayin edildiğine ve mallarını koruyacağına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 43 / 208

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi : 2 Rebiü'levvel 1289 / 10 Mayıs 1872.

Özet

Mardin'in Şeyh Çabuk Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan ve bundan önce vefat eden Mihail veledi Eylo El-Caca'nın mirasçıları oğulları Semas İlya ve Amusi ve Malki'ye

ait olduğu tespit edildikten sonra adı geçen Amusi, miras defterinde babasının mirası, nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Meryem bint-i Cerci Abdo ile büyük kızı Heti ve küçük oğlu İlyas'a da ait olduğu ortaya çıkmıştır. Mirasından 72 hisseden 24 hissesi Malki'ye ve yine 24 hissesi Cerci ve 3 hissesi Meryem'e kalan 4 hissesi küçük oğlu İlyas'a ve 7 hissesi Heti'ye verildiği ve küçüğün buluğ yaşına erişinceye değin miraslarına ve onlara sahip çıkması için Amusi veledi Mihail'in vasi olarak tayin edildiğine ve babalarından kalan diğer eşyalarına ait mirasın paylaşımının aşağıda açıklandığına dair kayıttır.

2 Adet Kat Yatak : 300

6 Adet Yastık : 60

5 Adet Kilim : 150

1 Adet Legan : 10

1 Adet Kazan : 40

1 Adet Teşt : 50

1 Adet Tencere : 30

1 Adet Tava : 10

1Adet Büyük Bakır Sahan : 10

1 Adet Sahan : 12

1 Adet Tas : 3

3 Adet Küçük Minder :

2 Adet Halep Hasır : 20

3 Adet Eski Kilim : 40

1 Adet İkvat Şetaye : 100 Küçük Erzak Dolabı : 120

Bir Parça Mülkün Yarısı : 1.500 20 Adet Erkek Yemenisi : 200

50 Adet Zenan Yemenisi : 250

50 Adet Gayrı Zenan Yemenisi : 200 2 Adet Manda Günü : 700

Dükkanın Ufak (…) : 150 Açıklanmış mirasın Toplamı : 4.000

Cenazenin yıkanmasından defnine kadar yapılması lazım gelen şeyler ve

bunları tedarik etme ve cenazenin defni : 50

Mirasın paylaşımını yapan resmi me'mura : 100 Tertip, Düzen ve Mahkemede dellal için : 80 Devlete ait arazinin yarısı : 40

1 Adet Yaprak Değeri : 2 Toplam : 232

Mirasın resmi memur tarafından hisselerine ayrılması : 3.798

Adı geçen ahı hissesi : 1.256

Adı geçen ahı ibn-i hissesi : 1.256 Adı geçen eşinin hissesi : 157 İham : 1

Adı geçen kızının hissesi : 13 para 322 kuruş Adı geçen küçüğün hissesi : 26 para 732 kuruş.

Eşi ve büyük çocuğu ve adı geçen ahı ibn-i ahı hisseleri kendilerine teslim edilmiş olup adı geçen küçüğün hissesi olan 26 para 732 kuruş 2 küçük gümüş sikke vasisi Amusi Malki'ye hıfz etmesi ve sahip çıkması için teslim edilmiştir. Adı geçen tarihte.

Sayfa No / Belge No : 42 / 209

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Medrese Mahallesi ahalisinden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup bundan önce Mısır Kahire'ye misafirliğe gitmiş olan ancak bundan sonra orada ikamet edecek olan Ceci veledi Hanna El-Metuci adındaki kişinin vekili tarafından ve adı geçen mahallede bulunan Maksi Yakub veledi Abid ve Osi veledi Maksi Lulu Kerşmerş adındaki kişilerin şahitliğinde, vekili Yusuf veledi Davud Amon, mahkemede Mardin Hristiyanlarından Semas Malki veledi İlya Dolbani huzurunda, müvekkilemin elinde olan kendi mülk ve hakkı olup Medrese Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Ceci veledi Barış menzili ve bir tarafı Azer menzili ve iki tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış iki maslabalı bir oda ve iç tarafında erzak dolabı ve iki maslabalı dışarıyı görecek pencere ve tahtadan bir oda ve mutfak ve su kuyusunun üçer beğ şaikleri ile ayakyolunun

üçer beğleri ve sol tarafında badem ağaçları vesaireyi içine alan bir parça tarlasını da içine alan mülk menzili iki taraftan 1.200 kuruşa Semas Malki'ye teslim ettik. Semas Malki'den de 1.200 kuruşu teslim aldığımızı ve mülkte müvekkilemin ve benim hak ve müdahalemizin kalmadığına tamamen müşteri Seman Malki'nin mülk- müşterası olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 42 / 210

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borca Karşılık Mülk Rehin Alma ve Vekil Tayini

Belgenin Tarihi: Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eden ve Yargıtay Hukuku azasından mükerremetlü Mehmed Sadık Efendi ibn-i Abdulbaki Efendi adındaki kişi, Anton veledi Mihail Altubal ile borcu olan Mahmud bin Ahmed Molla Halim huzurunda, adı geçen Anton borcu olan amcaoğlum Mahmud'un zimmetinde 6.000 kuruş ödemesi olduğunu bu tarihten üç seneye kadar borcunu vermesi gerektiği ve zamanında ödemesini yapmadığı için her senenin katı olan 2.000 kuruşun tamamını da ilave ederek vermesi gerektiği ve ona biraz daha zaman verildiği ve Mahmud'un bu şekilde kabul ettiğini söylemiştir. Ancak amcaoğlum bana verecek durumunun olmadığını söylemesi üzerine amcaoğlum Mahmud'un borcu olan 6.000 kuruş karşılığında adı geçen mahallenin İhtiyar Meclisi bilgisi dahilinde benim tasarrufumda mülküm ve hakkım olup Tekye Mahallesi'nde bulunan bir tarafı borçlu Mahmud'un mülkü ve üç tarafı ortak yol ile çevrili iki maslabalı bir oda ve iç tarafında erzak dolabı ve bir büyük salon ve karşısında kahve ocağı tahtadan havlu ve üç maslabalı ahır ve üzerinde büyük salon ve sokak kapılarıyla çevrili evi içine alan bir parça mülk menzilimi Anton'un rehin aldığını ve biz de bu durumda ona teslim ettik. Eğer borçlu Mahmud'un borcundan eksik olan 2.000 kuruşu ödemiş ise rehin edilmiş olan mülkümün değerini iki katı olarak vereceğine karar verilmiştir. Ayrıca Molla İsmail ve Emin ve adı geçen Anton talebiyle Mehmed Sadık Efendi ibn-i Abdulbaki Efendi amcasının vekili olarak tayin edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 42 / 211

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Değirmen Satışı

Belgenin Tarihi: Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Halime Hatun bint-i Hacı Hızır bin Abdulbaki adındaki Hatun tarafından, vekil Şeyhmus bin Molla Ömer ve Abdulkadir bin Bekir Molla Ömer El-Ketan adındaki kişilerin şahitliğinde, Halime Hatun'un vekili Molla Yusuf bin Seyid Mehmed Elcalibi adındaki vekil, yine adı geçen müvekkile Halime Hatun'un oğlu Numan bin El- Hac Mehmed Emin Keftine Zade huzurunda, müvekkilesinin mülk ve hakkı olup Mardin'e bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Semizyan Köyü'nde bulunan bir tarafı Ahmed bin Abdullah mülkü ve bir tarafı Güllü mülkü ve bir tarafı büyük nehir ve dört tarafı ortak yol ile çevrili Mehdi Değirmeni 12 hisseden ibaret olup müvekkilemin hakkı olan 6 hissesini oğlu Numan'a 3.000 kuruşa teslim ettiğini ve müvekkilesinin ve kendisinin hak ve müdahalelerinin kalmadığı 3.000 kuruşu da Numan'dan teslim aldığına ve değirmenin 6 hissesinin satıldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 42 / 212

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Miras Taksimi

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Meşkin Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Durdi bint-i Hanna veledi Yuhanna'nın mirası; eşinin oğlu Luli veledi Yusuf ve anası İli bint-i Emsic ve anne-babadan kardeşleri Yusuf ve Cebur ve kız kardeşleri Merlin ve Recinya'ya ait olduğu tespit edildikten sonra vefat eden Hatun'un mal taksimi aşağıdaki gibidir:

1 Adet Gerdanlık : 290

1 Adet Siyah Çarşaf : 190

1 Adet Gümüş Merhem : 15

2 Adet Hızma : 8

1 Adet Bir Nacuk (?) : 15 1 Adet Beş Mumluk : 40

1 Adet Kondere (Erkek Ayakkabı) : 5 2 Adet Ufak Altın : 70

9 Adet Gazi : 190

1 Adet Sandık : 110

1 Adet Bir Kat (…) : 210

14 Adet (…) : 89

24 Adet Bir Avdiye : 72

1 Adet Bir Kat Kumaş : 193

1 Adet Bir Kat Halı : 110

1 Adet Bir Kat Lima : 60

1 Adet Bir Kat Gülli : 70

1 Adet Gümüş Tepelik : 65

1 Adet Kırmızı Bir Sancak (?) : 7

1 Adet Hamam Çamaşırı : 18

1 Adet Minder : 52

1 Adet Yastık

1 Adet Şal Kuşağı : 25

1 Adet Yarıngan Fincan : 1

1 Adet Sekure : 10 Ufak Tüfek : 90 İncü : 20 Toplam : 2075

Cenazenin yıkanmasından defnetmeye kadar yapılması lazım gelen şeyler ve bunları tedarik etme ve cenazenin kefenlenmesi : 115

Miras paylaşımını yapan resmi memura : 49 Deftere kaydetme ücreti : 3

Yaprak değeri : 1 Toplam : 168 Sahhü'l Bahi : 1907

Adı geçen eşinin hissesi : 20 para 958 kuruş

Annesinin hissesi : 20 para 319 kuruş Adı geçen ahı hissesi : 213

Adı geçen ahı hissesi : 213

Adı geçen ahit hissesi : 20 para 106 kuruş Adı geçen ahit hissesi : 20 para 106 kuruş

Herkesin hissesinin birbirinden ayrılarak adı geçen mahallede kendilerine teslim edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 41 / 213

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mihri Muaccel Eşya Talebi

Belgenin Tarihi : 13 Rebiü'levvel 1289 / 21 Mayıs 1872.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Sudi bint-i Seyid Mustafa adındaki Hatun, Mardin mahkemesinde eşi Abdülgani bin Seyid Ahmed huzurunda, Abdülgani zimmetinde benim mihr-i muaccelimden 1.510 kuruş değerinde bir çift küpe ve bir kat elbise ve bir kat yatak ve bir sandık ve bir ayna ve bir kilim ve bir baskül eşyalarımdan 150 kuruşluk bir kat yatağın bana teslim etmesini ve değeri 306 kuruşluk eşyalarımı da bana aynen yada bedelen vermesini istiyorum diyerek eşine dava açmıştır. Cevabında eşimin bana borcu olduğunu bu yüzden vermediğini söylemiştir. Mahkeme Abdülgani'nin eşinin mihri muaccelini ve eşyalarını ona teslim edeceğine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 41 / 214

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Değirmen Satışı (Mülk Satışı)

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Halime bint-i El-Hac Hızır bin Abdulbaki adındaki Hatun tarafından vekili olduğu

Şeyhmus bin Molla Ömer ve Abdulkadir bin Bekir Molla Ömer El-Ketan adındaki kişilerin şahitliklerinde ve yine Halime Hatun'un vekili olan Molla Yusuf bin Seyid Mehmed'in; müvekkilemin oğlu Kefte Zade Abdulkadir Çelebi ibn-i El-Hac Mehmed Emin huzurunda, müvekkilemin mülk ve hakkı olup Mardin'e bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Seri Köri Köyü'nde bulunan bir tarafı Yusuf bin Hüseyin mülkü ve bir tarafı büyük nehir ve iki tarafı ortak yol ile çevrili Kütük Değirmeninin 12 hisseden ibaret olduğu bu hisselerden 3 hissesi müvekkilemin mülk ve hakkı olduğu anlaşılmıştır. Müvekkilem değirmende hakkı olan 3 hissesini Abdulkadir Çelebi'ye 1.500 kuruşa teslim ettiğine ve müşteri Abdulkadir de 1.500 kuruşu müvekkileme vermem üzerine tamamen bana teslim ettiğine ve değirmende olan hissede benimle müvekkilemin hiçbir hak ve müdahalemiz kalmamıştır diyerek satışın gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 41 / 215

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Şeyh Çabuk Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Halo bint-i Yuhanna adındaki kişi ve yine Mardin'in çevre köylerinden Maserti Köyü'nde Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Şahin bin Bersi huzurunda, toprağa dikili ağaçları kendi mülk ve hakkı olup ve arazisinin de mülkü olduğu Maserti Köyü'nde bulunan bir tarafı Amusi veledi Hano bağı ve bir tarafı Yakub veledi Hanna bağı ve bir tarafı Abdullah veledi Köçek bağı ve dört tarafı Maksi Yunan Kömri bağıyla çevrili bir parça bağımın dikili ağaçlarını iki taraftan da adı geçen Şahin'e 606 kuruşa teslim ettiğime ve 606 kuruşu da müşteri Şahin'den teslim aldığıma bağda hak ve müdahalemin kalmadı dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 41 / 216

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borca Karşılık Mülkü Rehin Alma

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvek 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Şeyh Yusuf bin Hasan adındaki kişi, Keti Zade Mehmed Derviş bin Şeyhmus'a benim zimmetimde olan ve ona ödemem gereken 2.672 kuruş alacak hakkının olduğunu ve borcunu zamanında ödeyemediğimi ve ödemem için bana 6 aya kadar mühlet verdiğini söylemiştir. Derviş bin Şeyhmus alacağı olan 2.672 kuruş karşılığında ise Kefrul Köyü İhtiyar Meclisinden almış olduğu izin ile ağaçları benim mülk ve hakkım olan ve yeri de benim mülküm olan Mardin'e bağlı Avniye Kazası köylerinden Kefrul Köyü'nde bulunan bir tarafı Musa bin Sadi bağı ve bir tarafı Şeyh Davud bin Şeyh Mehmed bağı ve bir tarafı Derviş bin Şeyh İsmail bağı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça bağımı alacağı karşılığında rehin aldığını ve bağıma el koyduğunu bu durumda mecburiyetten ona teslim ettiğini söylemiştir. Ancak süresi dolana kadar bağın onda kalacağını ve borcum olan parayı verdiğim zaman mülkümü hala tasarruf ediyor ise karşılığını fazlasıyla ondan alacağını ifade etmiştir. Bu konuyla ilgilenmesi için Farisi bin Hacı Davud'u ve Mehmed Derviş'in de talebiyle Farisi'nin vekil olarak tayin edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 40 / 217

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Koyun Satışı ve Alınan Paranın İnkarı

Belgenin Tarihi : 10 Rebiü'levvel 1289 / 18 Mayıs 1872.

Özet

Mardin ahalisinden Kasab Halo adındaki kişi, Derviş Kecan'dan her birisi 26'şar kuruştan anlaştığı 147 baş koyunun değeri olan 3.822 kuruştan 1.900 kuruşunu Derviş'e teslim ettiğini ve paranın geri kalan kısmını da ertesi güne kadar teslim edeceğine dair anlaşmışlardır. Ancak Derviş'in Halo'nun bana 1.900 kuruşu vermedi diyerek inkar edip mahkemeye başvurarak dava açmıştır. Halo'nun Derviş'e bu parayı verdiğini mahkemede ispat etmesi

üzerine mahkemenin Halo'nun bu paranın tahsilini yaptığına ve ferman yazdıklarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 40 / 218

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mahremiyetin Gizliliği

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Şehidiye Mahallesi'nde nüfusa kayıtlı olan Ali Efendi ile Hacı Göz Zade Ahmed bin Molla Bekir adlı kişilerin evlerinin kuzey tarafında yıkık bir harabe ve Molla Ahmed'in odası bulunmaktadır. Bu küçük oda Ali Efendi'nin bahçesinde bulunan odanın üzerine denk gelmektedir. Ali Efendi kendi mülk ve hakkı olan harabeyi yeniden bir oda yapmak istiyor. Ancak Molla Ahmed, Ali Efendi'ye senin yapacağın oda benim odamın önüne denk gelmektedir diyerek engel çıkartıyor. Bu yüzden Ali Efendi de Molla Ahmed'den davacı oluyor. Molla Ahmed cevabında yapacağı binanın ayakları benim odamın kuzey tarafına denk geldiği ve odanın da benim odamın önünü kapattığı için engel olduğunu mahkemede söylemesi üzerine Ali Efendi de bu harabenin eskiden beri var olduğunu ve geçen sene yıkıldığını ve ayrıca benim mülküm olduğunu söylemiştir. Durumu kontrol etmek ve keşif yapmak için Baş Katip Davud Ragıp Efendi ve Mimar Başı Mustafa adındaki kişilerden oluşan bir heyet mahkeme tarafından evlerinin bulunduğu yere gidip durumu kontrol etmeleri ve keşif ve analiz yapmaları isteniyor. Bunun üzerine Ali Efendi'nin doğru söylediği, yapacağı binanın Molla Ahmed'e bir zararının olmadığı tespitine varmışlarıdır. Molla Ahmed'in davadan men edildiği ve Ali Efendi'ye engel çıkartmayacak üzere tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 40 / 219

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mihr-i Muaccel ve Mihr-i Müeccel Talebi

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Deyru'l Zor Sancağına bağlı Nusaybin Kasabası ahalisinden olan Adle bint- i Aleyos Elketoz (?) adındaki Hatun, Mardin'de ikamet eden Seyid Hızır bin Osman ve Farisi bin Hızır adındaki kişilerin şahitliğinde ve Derviş bin Abdulvahab El-Kecan huzurunda, eşim adı geçen Derviş'den hakkım olan mihr-i muaccel ve müeccelim 1.000 kuruş ve nafaka ücretim olan 200 kuruşu ve onunla evlenmeden önce benden aldığı 1.500 kuruş gümüş para ve 3.300 kuruşluk altın parçası ve altın hızma ve gümüşten sac bağı ve gümüşten iki çift bilezik ve bir halı ve iki kilim ve bir cacim ve iki kat yatak ve bir sandık ve şemkari entari bütün hepsinin toplamı olan 6.000 kuruşu eşim Derviş'ten talep ediyorum diyerek dava açmıştır. Ayrıca artık huzurumuz kalmadı bu yüzden bütün eşyalarımı da vermesini istiyorum diyerek davacı olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 40 / 220

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Tereke Kaydı , Miras Taksimi ve Vekil Tayini

Belgenin Tarihi : Rebiülevvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed bin Yusuf El-Akreb'in mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşleri Zeliha bint-i Molla Abdurrahman ve Rukiye bint-i Molla Ahmed adındaki Hatunlar ile küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Fatma'ya ait olduğu lakin vefat eden Yusuf'un borcu çok fazla olduğu için mirasının hepsi borçlarına gittiği ve bu yüzden ailesine çok da miras kalmadığı ve mirasının taksimini yapmak üzere Farisi bin Hızır adındaki kişinin ona vekil olarak tayin edildiği ve miras taksiminin yapıldığı defteri aşağıdaki gibi paylaşımı olduğuna dair kayıttır.

Vefat eden Yusuf'un mirasından satılanların nakli : 688 Sınırda bir parça bağımız : 2.500

Tekye Mahallesi'nde bulunan Yusuf'un vefat eden eşinin ev hissesi : 1.500 Toplam : 4.688

Tütüncü Sofi İsmail bin Osman'ın ispatlanan şahitlik borcu : 1.500 Kendi rızasıyla küçük çocuklarına bıraktığı: 1.310

Ali bin Molla Mehmed El-Vakuri'nin ispatlanan şahitlik borcu : 660 Kendi rızasıyla küçük çocuklarına bıraktığı 075-585

Eşi Zeliha'ya olan ve ispatlanan borcu : 35

Zero bint-i İsmail'in ispatlanan şahitlik borcu : 1.050 Yine kendi rızasıyla küçük çocuklara bıraktığı : 0135-615 Eşi Rukiye Hatun'a vermesi gereken borcu : 960

Vefat eden Yusuf'un kardeşi Ahmed'in oğullarının ispatlanan borçları : 168

Vefat eden Yusuf'un babası Yusuf E-Akreb'in hayatında kendisine teslim ettiği

2.000 kuruş Yusuf'un zimmetinde kaldığı ve bakiyesi : 400

Hepsinin toplamı : 4.688. adı geçen meblağın şer'i mecliste Yusuf'un borçlarına karşılık teslim edildiğine dair miras taksimidir. Adı geçen tarihte.

Sayfa No / Belge No : 39 / 221

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 39 / 222

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu: Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi : 13 Rebü'levvel 1289 / 21 Mayıs 1872.

Özet

Mardin'de ikamet eden Farisi bin Mehmed Bey adındaki kişi, Şeyhi bin Alo huzurunda, Şeyhi'nin zimmetinde alacağım olan 200 kuruşu istiyorum diyerek dava açmıştır. Mahkeme Şeyhi'nin borcu olan ve Farisi'nin şahit göstermesi ile alacağı olan 200 kuruşu ona teslim etmesi üzere Şeyhi'nin tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 39 / 223

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı ve Miras Taksimi

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed bin Yusuf El-Akreb'in mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Rukiye bint-i Molla Mehmed ve eşi Meliha bint-i Molla Abdurrahman adındaki Hatunlar ile küçük oğlu Yusuf ve küçük kızı Fatma'ya ait olduğu tespit edildikten sonra vefat eden Yusuf'un borcu mirasına denk geldiği ispatlanmıştır. Tayin edilen vekil Bağlar Şeyhi Farisi bin Hızır, Yusuf'un eşi Rukiye Hatun bint-i Molla Mehmed huzurunda, Tekye Mahallesi'nde bulunan iki tarafı Hacı Göz Zade Hacı Ali'nin vakıf menzili ve iki tarafı ortak yol ile çevrili bir parça mülk menzilinden vefat eden Yusuf'un hayatta iken onun mülk ve hakkı olup iki eşit oda ve havlu ve mutfak ve evinin 1/3 hissesine denk olup bu hisseyi 1.500 kuruşa Rukiye Hatun'a teslim edildiği Rukiye Hatun'un da bu hisseyi teslim alıp 1.500 kuruşu Yusuf'un vekili olan Farisi'ye teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 39 / 224

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 13 Rebiü'levvel 1289 / 21 Mayıs 1872.

Özet

Mardin'in Tekye ve Babü'l Cedid Mahallelerinde ikamet eden Tütüncü Sofi İsmail bin Osman ve Ali bin Molla Mehmed El-Dekori adındaki kişiler, Abdülmecid ve Mustafa adındaki küçüklerin velileri babaları Mehmed Efendi ibn- i Bekir Şemdin huzurunda, ağaçları toprağa dikili olan ve iki eşit parçaya

bölüştükleri ve mülk ve hakları olan Mardin dışında Bağı Garada bulunan bir tarafı Mahmud bin Emin El-Ketancı bağı ve bir tarafı Mehmed Bekdaş bağı ve iki tarafı vakıf arazisiyle çevrili kiraya verdikleri bağlarını ve su kuyusunu da içine alan mülk bağlarını dikili ağaçlarını iki taraftan küçüklerin babası olan Mehmed'e 2.500 kuruşa teslim edildiği ve arazi sahibinin de izni alınarak bahçede dikili ağaçlarını müşteri Mehmed Efendi'ye teslim etmişlerdir. Mehmed Efendi'nin de 2.500 kuruşu Sofi İsmail ve Ali'ye teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 39 / 225

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağından Avniye Kazasına bağlı Ömergan Nahiyesi köylerinden Harabe Kaylo Köyü ahalisinden Şeyho bin Semo adındaki kişi, yine Güllü Köyü ahalisinden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milletinden olan Semci veledi Eylo huzurunda, toprağa dikili ağaçları kendi mülk ve menzili ve hakkım olup adı geçen köyün yanında bulunan bir tarafı Mehmed bin Halil bağı ve bir tarafı Mehmed bin Emo bağı ve bir tarafı dağ ve dört tarafı herkesin kullandığı ortak yol ile çevrili bir parça üzüm bağımın toprağa dikili ağaçlarını iki taraftan 500 kuruşa müşteri Semci'ye teslim ettiğimi ve arazi sahibinin iznini alarak yeri de ücretsiz teslim ettiğimi ağaçların değeri olan 500 kuruşu teslim aldığımı ve ağaçlarda hak ve müdahalemin kalmadığına tamamen müşteri Semci'nin hak ve mülkü oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 38 / 226

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağından Avniye Kazasına bağlı Ömergan Nahiyesi Köylerinden Harabe Kaylo Köyü'nde ikamet eden Hacı İbrahim bin Abdurrahman adındaki kişi, yine Mardin'in köylerinden Havası Hümayun Nahiyesinden Güllü Köyü'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milletinden olan Semci veledi Eylo huzurunda, toprağa dikili ağaçları mülk müşteram olan ve adı geçen harabenin değerinde bulunan bir tarafı Yusuf

bin Halil ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça mülkün değeri toprağa dikili ağaçları iki taraftan 550 kuruşa Semci veledi Eylo'ye teslim edildiği ve arazi sahibinin de izni alındığı Eylo'nun da ağaçların değeri olan 550 kuruşu bana teslim etti ve artık mülkte benim hak ve müdahalem kalmadı. Hacı İbrahim'in satılan ağaçların müşteri Eylo'nun hakkıdır dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 38 / 227

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Satılan Mülkü Geri İsteme

Belgenin Tarihi : 20 Rebiü'levvel 1289 / 28 Mayıs 1872.

Özet

Mardin mahallelerinden Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Zemmi ve Vesile ve Mekya adındaki Hatunlar taraflarından, Esad bin Yusuf ve Sancar bin Tahalkusab ve Fettah bin Esmer adındaki şahitlerin şahitliklerinde, Molla Yusuf El-Cabi bin Seyid Mehmed ve Dürri Zade Hacı Ömer bin Hacı Mehmed huzurunda, adı geçen mahallede bulunan bir tarafı adı geçen Ömer'in mülk-menzili ve üç tarafı ortak yol ile çevrili bir parça mülkün yarısı müvekkillelerim anneleri Emine bint-i Seyid Abdullah mülkü olup ve diğer yarısı Ramazan bin Ahmed'in mülkü olup anneleri Emine'nin vefatından sonra müvekkilelerim Zemmi ve Vesile ve Mekya'ya ait iken bu tarihten yirmi gün önce adı geçen Ramazan'a 700 kuruşa Hacı Ömer teslim etmiş olup ancak mülklerini geri istemişlerdir. Müvekkilelerim bu mülkü bana teslim etmesi için Hacı Ömer'i tembihlemişlerdi. Yine bundan önce ben Hacı Ömer'i bu konuyla ilgili dava etmiştim ancak Hacı Ömer'in mülkü Ramazan'a sattığını ve mülkün Ramazan'a ait olduğunu ispat etmesi üzerine aynı bu davada olduğu gibi o zamanda davayı kazanmıştı diyerek müvekkilelerimin mülkte hakları olmadığı, mülkün Hacı Ömer'in zimmetinde iken satıldığına ve müvekkilelerimin davadan men edildi dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 38 / 228

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mirasın Vasiyet Edilmesi

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih

bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Medrese Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Fatma bint-i Abdullah ibn-i Abdurrahman adındaki Hatun, kalan mirasını Molla Zade İbrahim Bey ibn-i Ali Bey'e bıraktığını vasiyet ediyor. Mardin'in muhasebecisi ve beytül mal emini adı geçen kişi, Molla Zade İbrahim'in Fatma Hatun'un mirasçısı olmadığı onun dolandırıcı olduğunu ve asıl mirasın sahibi Canib bint-i Elmal olduğunu iddia ediyor hatta bunun için izin aldığı Mardin muhasebecisi Fütüvetlü Necib Efendi ibn-i Mahmud Efendi İzetlü muhasebeci Efendi tarafından vekil olarak tayin ederek Molla Zade İbrahim Bey'e dava açıyor. İbrahim Bey cevabında vefat eden Fatma Hatun'un vefat etmeden bir ay önce Allah'ın emri ile vefat ettiğinde mirasımın tamamı cenaze ve defin için lazım olan bütün ihtiyaçları karşılamak üzere 2.300 kuruşu vekili Necib Efendi'ye vermemi ve geri kalan mirasını bana vasiyet etmişti diyerek adı geçen kişinin davasını inkar ediyor. Bunun üzerine mahkeme İbrahim Bey'den şahit istiyor. İbrahim Bey'in adı geçen mahalle ahalisinden olan Said Hüseyin bin Said Hasan ve Said Mahmud bin Said Mehmed El-Maşukın ve Süleyman bin Ahmed ve Hacı Yasin bin Molla Şeyhmus ve Mehmed bin Hacı Halil adındaki kişiler evet bizim huzurumuzda Fatma Hatun'un mirasını İbrahim Bey'e vasiyet ettiğini ve ona bıraktığını ve bu konuda biz şahitlik yaparız diyerek şahitlik etmişlerdir. Fatma Hatun'un İbrahim Bey'e mirasın ona vasiyet ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 37 / 229

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : İzinsiz Koyun Sürüsü Satışı

Belgenin Tarihi : 18 Rebiü'levvel 1289 / 26 Mayıs 1872.

Özet

Mardin ahalisinden olan Ahmed bin Hacı Ömer Elver adındaki kişi, mahkemeye gelerek Avniye Kazası Piyade Yüzbaşı Fütüvetlü Hasan Ağa ibn-i Mehmed Ağa huzurunda, elimde olup bundan önce bir baş koyun sürüsü benim mülküm olduğu halde Midyat Kazasında Abdulgani Çelebi'ye emanet olarak

bırakmıştım ve geldikten sonra Abdulgani Çelebi adı geçen Hasan Ağa'ya 375 kuruşa benim rızam ve haberim olmadan sürüyü Hasan Ağa'ya sattığını ve sürüyü Hasan Ağa'nın elinde gördüğünü ve Hasan Ağa'ya bu sürünün benim malım olduğunu ispat etmiştim. Hasan Ağa'nın bunu red etmeyip 362 kuruşa sürüyü askerlerin subayı olan Ahmed bin Abdullah adındaki kişiye teslim aldığını söylüyor. Sürünün kıymeti olan 362 kuruşu Hasan Ağa'dan talep ederim diyerek dava açıyor. Dava sonucunda Hasan Ağa'nın sürünün değeri olan 362 kuruşu davacı Ahmed'in talebiyle Hasan Ağa'nın Ahmed'e hakkı olan parayı vereceğine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 37 / 230

Sayfa 38, Belge 1'in tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No : 37 / 231

Sayfa 38, Belge 2'nin tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No : 37 / 232

Sayfa 38, Belge 3'ün tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No : 37 / 233

Sayfa 38, Belge 4'ün tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No : 36 / 234

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mal Paylaşımı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Belgenin baş kısmında kesiklik mevcut olup geri kalan kısmının özeti yapılmıştır. Bahsi olunan mahallede Baş Katibimiz Davud Ragıp Efendi'ye dilekçe gönderilerek Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Naile Hanım bint-i Muharrem Bey'in evine gidip anlaşma yaptıklarını ve Ensar Zade Şeyh İbrahim ve Şeyh Abdülcelil ve Şeyh Yusuf Efendiler olan ve Şeyh Abdulvahab Efendi huzurlarında, satılacak olan değirmenin yarısı Mardin Hanedanından İzetlü Hacı Süleyman Paşa'nın mülkü ve diğer yarısı 48 hisseden 24 hissesi

benim ve 21 hissesi Şeyh İbrahim ve Şeyh Abdülcelil ve Şeyh Eyüb Efendilerin mülk ve hakkımız olup onlara verildiği ve ayrıca Zor Sancağına bağlı Nusaybin Kazasının Nevs-i Nusaybin Kasabası yanında bulunan […] Sancağı Değirmeninde de sahip olduğum 27 hisseden 3 hisseyi Şeyh İbrahim ve Şeyh Abdülcelil ve Şeyh Eyüb Efendilere 6.600 kuruşa teslim ettikten sonra satılan hisselerde hak ve müdahalemin kalmadığına ve 6.600 kuruşu da onlardan teslim aldım. Değirmenin kalan diğer hissenin yarısı da Hacı Süleyman Paşa'ya ve ¼ 'ü benim ve kalan hissenin ¼ 'ü ise yukarıda adı geçen kişiye verilmiş olup Halil Katip nezdinde onaylandığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 36 / 235

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin mahallelerinden olan Baş Mahallesi'nde ikamet eden Verdi ve Sofi bint-i Cerci Verdi adındaki kişi, Ceci bin Allo Tekzi huzurunda, mülk ve hakkımız olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı has yol ve bir tarafı Sekürün Külliyesi ve bir tarafı Suse bint-i Semo menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili üç maslabalı bir meclis ve bir maslabalı mutfak ve su kuyusunun ¼'ü ve bir havluyu da içine alan bir parça mülk menzilimizi adı geçen Ceci'ye 550 kuruşa teslim ettiğimizi ve Ceci'den hakkımız olan 550 kuruşu da teslim aldığımızı ve mülkte hiçbir hak ve hukukumuzun kalmadığı tamamıyla Ceci'nin hak ve mülkü oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 36 / 236

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mehir Talebi

Belgenin Tarihi : 23 Rebiü'levvel 1289 / 31 Mayıs 1872.

Özet

Zor Sancağından Resulayn Kazasına bağlı Kiki Nahiyesi köylerinden

Kabik (?) Köyü'nde ikamet eden Fatma bint-i Hüseyin adındaki Hatun, Mardin mahkemesine gelerek adı geçen köyün ahalisinden olan Edhem bin Hasan huzurunda, bundan 5 sene önce adı geçen Edhem akrabam olması hasebiyle mihr olmadan beni nikahına aldığını ve benimle evlendiğini ve evlendikten sonra da mehrim olan 2.500 kuruşu bana vermedi paramı ondan istiyorum diyerek eşine dava açıyor. Edhem cevabında mihrini vereceğini kabul ediyor ancak mihrin 2.500 kuruş olmayıp 1.000 kuruş olduğunu ve ona da sadece 1.000 kuruş vereceğini söyleyerek fazlasını inkar ediyor. Davacı olan eşi ben 1.000 kuruşa da razıyım yeter ki paramı versin diyerek 1.000 kuruşu kabul ediyor. Davacı Fatma Hatun'a eşi Edhem'in 1.000 kuruş vereceğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 36 / 237

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Ortakların Birbirlerine Dava Açması

Belgenin Tarihi : 28 Rebiü'levvel 1289 / 5 Haziran 1872.

Özet

Belgenin baş kısmı kesik olmuş olup geri kalan hükmün özeti yapılmıştır. Ancak belgedeki kesikliğin fazla olması hasebiyle hükmün konusunun tam olarak ne olduğu anlaşılmıyor. Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Semci'ye ile Mehmed ortak oldukları sebebiyle satılanın yarısı için dava etmiş ise de bir buçuk ay önce satılmış olup bunu bilmiş olduğuna davanın ise duyulmuş olduğu Abbas'a söylendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 36 / 238

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Vahide bint-i Said Mahmud Baba Hacı adındaki Hatun tarafından, Abbas Efendi ibn-i Hacı

Şeyhmus ve Said Mehmed bin Şeyh Said Ali adındaki şahitlerin huzurunda, vekili olan Esad bin Mehmed Baba Hacın; müvekkilem Vahide Hatun'un eşi Abbas bin Ali ile oğlu Abdulgani mahkemede hazır oldukları ve Ermeni Katolik Milleti'nin Keşişi Değri Boğos veledi Yusuf Şad huzurunda, müvekkilemin mülk ve hakkı olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Kalınci (?) Eyko ile Ciro El-Sauver menzilleri ve bir tarafı Tomi Şayto menzili ve dört tarafı tore darabası ile çevrili iki sekuli taştan yapılmış oda ve iç tarafında erzak dolabı ve yıkılmış tavan ve dışarıyı görecek pencere üzerinde taştan yapılmış büyük salon ve taştan yapılmış mutfak ve sokak kapısı üzerine taştan yapılmış mezar ve sokak kapısı ve iki ayakyolu ve havluyu da içine alan bir parça mülk menzilini Değri Boğos'a 3.500 kuruşa teslim ettiğini ve müşteri Değri Boğos'un kabul edip 3.500 kuruşu müvekkilem adına bana teslim ettiğini mülkte benim ile müvekkilemin hak ve müdahalemizin kalmadığını artık Değri Boğos'un mülkü olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 35 / 239

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Değirmen Satışı ve Mal Paylaşımı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Bahsi olunan mahallede Baş Katibimiz Davud Ragıp Efendi'ye gönderilen dilekçede Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Naile Hanım bint-i Muharrem Bey'in evine gidip anlaşmaya vardıklarını aslen Mardinli olan Hacı Mehmed bin Abdulkadir huzurunda, Naile Hanım'ın; yarısı Mardin Hanedanından İzetlü Hacı Süleyman Paşa'nın mülkü ve diğer yarısı 48 hisseden 24 hissesi benim ve kalanın 24 hissesi Ensar Zade Şeyh İbrahim ve Şeyh Abdülcelil ve Şeyh Eyüb Efendilerin mülk ve hakkımız olup ayrıca Zor Sancağından Nusaybin Kasabasında bulunan Şeşcağni Değirmeni ve Altı Gözlü Değirmen'in mülküm olan 24 hissesinden 12 hissesini adı geçen Hacı Mehmed'e 14.000 kuruş karşılığında teslim ettiğimi ve onunda kabul ettiğini hakkım olan 14.000 kuruşu sattığım hissem karşılığında ondan tamamıyla aldığımı ve hissede hiçbir hak ve müdahalemin kalmadığına tamamıyla müşteri

Hacı Mehmed'in hakkı ve mülkü olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 35 / 240

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Nafaka Talebi

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Hedli bint-i Hacı Temur adındaki Hatun, Mezra Köylü olup memlekette kaybolan eşim Musa bin Semo, eski eşim olduğu halde hali vakti yerinde iken ve bizimle birlikte iken ve gönlü hala bende iken beni ve ondan olan küçük oğlu Mehmed'i bırakıp ortadan kaybolmuştur. Eşim Musa'nın küçük çocuğu Mehmed'in nafakasını ve diğer bütün ihtiyaçlarını vermesini talep ediyorum diyerek dava açmıştır. Bunun üzerine mahkemede Refiğ Kadre Molla El-Vahhab Efendi Hazretleri küçük Mehmed'in nafasını ve diğer ihtiyaçları için babası Musa'nın her ay 22,5 kuruş nafaka parasını ve bu parayla da yiyecek-giyecek ihtiyacını karşılamak üzere Hedli Hatun'un eşi Musa ortaya çıkana kadar Hedli'nin borç olarak karşılayacağına karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 34 / 241

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 34 / 242

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Boşanma Davası

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Deyru'l Zor Sancağına bağlı Resulayn Kazası köylerinden Kalibeyn Köyü'nde ikamet eden Fatma bint-i Hüseyin adındaki Hatun, eşi Edhem bin Hasan huzurunda, eşim Edhem'in zimmetinde olan 1.000 kuruş mihr-i muaccel ve müeccelimden vazgeçiyorum ancak bana vereceği nafakamın mühleti

geçmeden ispatlanmış olan hakkım 200 kuruşu da benim üzerime geçirmesini ve ondan boşanmak istediğini söyleyerek Fatma Hatun eşine boşanma davası açıyor. Şarların kabul edildiği ve her ikisinin de boşanmayı kabul ettiğine Fatma Hatun'a hakkının verileceğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 34 / 243

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Malın Hıfz Edilmesi

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Şeyh Davud bin Mehmed adındaki kişinin küçük oğlu Mehmed ve küçük kızları A'işe ve Fehime'nin mallarını korumak ve her türlü ihtiyaçlarını karşılaması ve küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin amcaları Halil bin Mehmed, Refiğ Kadre Molla El-Vahhab Yevmü'l Hesab Tubele ve Hasnab Efendi Hazretlerinin huzurunda çocuklara vasi olarak tayin edilmiştir. Ayrıca vefat eden babalarından kalan miraslarını da korumak ve hıfz etmesine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 34 / 244

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Mülk Anlaşmazlığı

Belgenin Tarihi : 25 Rebiü'levvel 1289 / 2 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Fatma bint-i Şeyh Receb adındaki Hatun'un mirası; eşi Abdullah ile büyük oğlu Davud ve büyük kızı Besi Hatun'a ait olduğu tespit edildikten sonra eşi Davud ile büyük kızı Besi Hatun tarafından dava vekilleri olan Farisi bin Hızır; mahkemede adı geçen mahallede ikamet eder iken bundan önce vefat eden Şeyhmus bin Yusuf Eşbo'nun mirası nikahlı eşi olup boşanmış olduğu A'işe bint-i Derviş ile küçük oğlu Mehmed ve küçük kızları Fatma ve

Emoş'a ait olduğu tespit edildikten sonra küçük çocuklara bakması için anaları A'işe Hatun vasi olarak tayin edilmiştir. Ayşe Hatun'un huzurunda, adı geçen mahallede bulunan iki tarafı ortak yol ve bir tarafı Kerim bin Ali Seto menzili ve dört tarafı Musa bin Abdullah mülküyle çevrili tavandan bir parça mülk anam Fato'nun hayatında vefat eden oğlu Halef Efendi'den aldığını ve onların mülkü olduğunu ve müvekkilelerim vefat ettikten sonra adı geçen eşi Musa'ya ait iken bu tarihten beş sene önce müvekkilelerimin babaları Musa adı geçen mülkü çocukların vasisi olan A'işe'nin vefat eden eşi Şeyhmus bin Yusuf Eşbo'ya 600 kuruşa teslim ettiğini ancak müvekkilelerimin izinleri olmadığından mülkü ele geçirenler hakkında dava açmışlardır ve bu hisseyi bana teslim etmelerini istemişlerdir. Vasiye olan A'işe Hatun cevabında adı geçen mülkün ya da hissenin adı geçen tarihte Musa'dan 600 kuruşla eşi vefat eden Şeyhmus'un satın aldığını lakin müvekkilimden Davud ve Besi Hüseyin anlaşarak mülkün değeri olan 600 kuruşu babaları Musa'ya teslim etmiş oldukları hasebiyle davada hakları kalmamıştır diyerek Ai'şe Hatun davasının ispatı için şahitler gösteriyor. Aynı mahalleden olan Mahmud Derviş bin Said Ahmed ve Mustafa bin İbrahim Davud bin Mirzo ve Bekir Davud bin Şeyhmus adındaki şahitlerin şahitlik etmeleriyle müvekkilelerin izni ile vekil Farisi açtığı davadan ve Ai'şe Hatun'a verilen hisseden men olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 34 / 245

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Şeyh Davud bin Mehmed'in mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Emoş bint-i Ali ve anası Medine bint-i Ahmed ve küçük oğlu Mehmed ve küçük kızları A'işe ve Fehime'ye ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin amcaları Halil bin Mehmed vasi olarak tayin edilmiştir. Küçük çocukların babalarından kalan mirasının paylaşım defteri ise aşağıdaki gibidir denildiğine dair kayıttır:

1 Adet Tencere : 15

1 Adet Tava : 5

2 Adet Eskure : 8

1 Adet Büyük Bakır Sahan : 5

1 Adet Süzgeç : 5

5 Adet Çapundan Minder : 42

6 Adet Çapundan Yastık : 30

4 Adet Eski Kilim : 80

1 Adet Büyük Kürsi : 5

1 Adet Küçük Kürsi : 2

1 Adet Halbele : 5

1 Adet (…) : 20

Şehidiye Mahallesi'nde bulunan bir parça mülk menzil : 3.000 Toplam : 3.222

Cenaze için lazım olan malzemeler ve defin için : 20 para 139 kuruş Resmi Memur için : 20 para 80 kuruş

2 Adet Yaprak Değeri : 20 para 2 kuruş

Toplam : 222

Sahhü'l Bahi El-mülk mirasın paylaştırılmış olunup; Kıymetli Sahib : 3.000

Adı geçen eşinin hissesi : 20 para 372 kuruş

Adı geçen Ümmü hissesi : 20 para 500 kuruş

Adı geçen küçük oğlunun hissesi : 30 para 1063 kuruş

Adı geçen küçük kızının hissesi : 35 para 531 kuruş

Adı geçen diğer küçük kızının hissesi : 35 para 531 kuruş.

Sayfa No / Belge No : 33 / 246

Sayfa 34, Belge 1'in tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No : 33 / 247

Sayfa 34, Belge 2'nin tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No : 33 / 248

Sayfa 34, Belge 3'ün tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No : 32 / 249

Sayfa 34, Belge 4'ün tekrarı yapılmış.

Sayfa No / Belge No : 32 / 250

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu: Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Şeyhmus bin Seyid Ahmed adındaki kişi, yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Yakub veledi Cerco ve eşi Feride bint-i Hanna huzurlarında, toprağa dikili ağaçları benim mülküm ve benim elimde olan ancak arazisi başkasına ait olan Mardin'in dışında Kal'e arkasında bulunan iki tarafı Mehmed Ali bin Hacı Mahmud bağı ve bir tarafı Yakub veledi Mirzo bağı ve dört tarafı herkesin geçtiği ortak yol ile çevrili ve adı geçen Şeyhmus'un da malik olduğu bir parça bağını 700 kuruşa Feride ve Yakub'a teslim ettiğini ve arazi sahibinin iznini de aldığını Feride ve Yakub'un da kabul ettiklerini ve artık Şeyhmus'un bağda hak ve müdahalesinin kalmadığına bağın müşteri Feride ve Yakub'un mülkü olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 32 / 251

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mihr-i Muaccel ve Mihr-i Müeccel Talebi

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Fatma bint-i Mustafa Ağa El- Karslı adındaki Hatun tarafından ve onun dava vekili olan El-Hac Ömer bin Hacı İbrahim adındaki kişi Mardin mahkemesinde vekil; müvekkilemin eşi hala onun eşi olup Şeyhmus bin Alo huzurunda, bu tarihten 2,5 ay önce müvekkilem Fatma Hatun'a mihr-i muaccel ve müecceli ile evlenmiş olup lakin müvekkilemin eşi öncesinden hamile olduğu anlaşılmış olup ve 5 aylık hamile olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine Fatma'nın vekili mihr-i muaccel ve müeccelini vermesi için Şeyhmus'a dava açıyor. Şeyhmus cevabında; adı geçen müvekkilenin hamile olduğunu ve hamili benden değildir diyerek nikahın da yalan olduğunu söylemiştir. Bu surette nikah tarihinden 6 ay önce vasiğ olan hamile eşi önceden nikahın hakikatsız olacağı ve 6 aydan sonra vasiğ olunduğu halde nikah tarihinin şartları tamamlandığı halde oğlunun soyu eşi talebinden sabit olacağı ve Fatma'nın Şeyhmus'a yerleşeceği vekili Hacı Ömer'e tenbih olunduğuna dair kayıttır. Ancak nikahın doğru olup olmadığı ya da Şeyhmus'un eşi Fatma'ya mihr-i muaccel ve müecceli verip vermediği hükümde yer almadığı için hüküm tam netlik kazanamamıştır.

Sayfa No / Belge No : 32 / 252

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Baş Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Osi veledi Emsic Malu adındaki kişi, yine Mardin'in Avniye Kazasına bağlı Hamse Nahiyesi köylerinden Emrud Köyü'nde ikamet eden Meker bin Keleş huzurunda, yarısı şer'i senet dahilinde benim mülk ve müşteram olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı Halid bin Selo bağı ve bir tarafı Nimet bin Yusuf bahçesi ve bir tarafı Nero ve dört tarafı nehir ile çevrili çeşit çeşit ağaçları olan bir parça sulu bahçenin yarısı mülküm olduğu ve ağaçlarının diğer yarısı ortağım olan Adem veledi İskenderin olduğu ve onun da izin ve müsaadesiyle 775 kuruşa Şakir'e teslim edip arazi sahibinin de iznini alarak ve artık bahçede benim hak ve müdahalemin kalmadığı ve

tamamen müşteri Şakir'in mülk müşterası olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 32 / 253

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak-Verecek Davası ve Vekil Tayini

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Gölasiyan Mahallesi ahalisinden olup ve yine Mardin Sancağına bağlı Cizre Kazası Nefs-i Cizre Kasabası'nda misafir olarak ikamet ediyor iken bundan önce vefat eden Menzilci Mahmud bin Receb bin Abdulkadir'in mirasçısı olduklarını iddia eden adı geçen mahallede ikamet eden A'işe bint-i Şembo adındaki Hatun ile büyük oğlu Casım mahkemeye gelerek vefat eden Mahmud'a borcu olan ve Mardin ahalisinden Katırcı Yusuf bin Ömer huzurunda, Yusuf'un borcu olan 8 kuruşu Mahmud'a vermediğini ve Mahmud'dun parasını alamadan vefat ettiğini bu yüzden de eşinin alacağını almak için dava açmışlar. A'işe Hatun mahkemede Mahmud'un eşi olduğunu ve benden ve oğlumdan başka mirasçısı olmadığını ve onun mirası sadece bize aittir demiştir. Eşimin alacağı olan 8 kuruşu Yusuf'tan istiyorum diyerek talepte bulunmuştur ayrıca oğlu Casım'ın talebiyle dava açtıklarını da ifade ediyor. Yusuf ise cevabında; vefat eden Mahmud'dan aldığı 8 kuruş zimmetinde olduğunu itiraf etmiştir lakin Mahmud'un ondan 8 kuruş aldığını ve hakkı olan parayı aldığını beyan etmiştir. Davacı A'işe ve oğlu Casım'ın davalarının reddini talep etmiştir. Bunun üzerine Mahmud'un eşi A'işe ve oğlu Casım davalarını ispat etmek için adı geçen mahallede ikamet eden Mahmud bin Salih El-Daki ve Şeyhmus bin Reşo Hacı Abid adındaki kişiler şahitlik yaptıklarını beyan etmişlerdir. Aynı zamanda davacı A'işe ve oğlu Casım yine adı geçen mahalle ahalisinden İbrahim Ağa ibn-i Salih Ağa huzurunda, vefat eden Mahmud'un Cizre Kasabasında vefatı sırasında yanında olduğunu davacı A'işe'nin ve oğlu Casım'ın da Mahmud'un eşi ve oğlu olduğunu ve mirasını da onlara bıraktığını ve tek mirasçıları olduklarını hatta bunu söylerken bende yanlarında bulunuyordum demiştir. Bunun üzerine İbrahim Ağa'nın Mahmud'un vekili olarak tayin edilmesine karar verilmiş olup eşi ve oğlunun

da haklarının verileceği kararına varıldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 31 / 254

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Tereke Taksimi

Belgenin Tarihi : Rebiü'levvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Musa veledi Tomi veledi Elyo'nun mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Verdi bint-i Keti ve anne-babadan kız kardeşi Hatun bint-i Tomi ve Amusi veledi Eylo'ya ait olduğu tespit edildikten sonra mirası, mirasçıları arasında paylaştırılmış olup miras defteri de aşağıdaki örnekte olduğu gibidir.

1 Adet Havlu : 30

1 Adet Cacim : 24

1 Adet Hakbe (?) : 20

1 Kat Yatak : 140

1 Yorgan Yüzü ile Astar : 7

1 Adet Sigara Gazı (?) : 81

1 Adet Cuha Ferman : 85

1 Adet Cuha Cevşen : 100

1 Adet Tarnik : 26

1 Adet Acem Şalı : 71

1 Adet Düzülgat (?) : 22

1 Adet Gümüş Zincir : 40

1 Adet Altın Yüzük : 30

1 Adet Tütün Kasesi : 4

1 Adet Kondere : 8

1 Adet Fes ile Baskül : 30

1 Adet Siyah Şal : 7

1 Adet Kırmızı Cemdan : 10

1 Adet Cuha Yelek : 18

1 Adet Keten Gömlek : 20

1 Adet Sako : 80

1 Adet Gümüş Sigara : 30

1 Adet At Eyeri : 45

Adı geçen vefat eden kişinin kesesindeki para : 12

14 Adet Osmaniye Lirası Min Emsic elinde : 1.568

Nusaybin Defter-i Kassamdan Fazla ise ; 1.978

Toplam : 4.481

Cenaze için lazım olan ihtiyaç ve defin masrafları : 200

Resmi Me'mur için : 112

Deftere kaydetme ücreti : 6 Yaprak değeri : 2

Toplam : 321 Sahhül Bahi : 4.160

Adı geçen eşinin hissesi : 1.040 Adı geçen aht hissesi : 2.080

Adı geçen kızının hissesi 1.040

Sayfa No / Belge No : 31 / 255

Bu belge iptal olmuş.

Sayfa No / Belge No : 31 / 256

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mahremiyetin Gizliliği

Belgenin Tarihi: 3 Rebiül Ahir 1289 / 10 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in Kıssis Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti

vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Hanna veledi İshak Havası adındaki kişi, Molla Mustafa ibn-i Molla Mehmed huzurunda, Hanna; benim hakkım ve mülküm olan evimin penceresinin önüne Molla Mustafa'nın bir oda inşa etmek istediğini ancak penceremin hem önünü kapattığını ve hem de pencerem altta kaldığı için evimin içinin görülecek olmasından dolayı odayı inşa etmesini istemiyorum diyerek mahkemeye başvurup dava açmıştır. Molla Mustafa cevabında yapacağım odanın onun penceresinin önünü kapatmadığını ve evine zarar vermediğini beyan etmiştir. Mahkeme bunun için keşif yapmıştır ve Molla Mustafa'nın yapacağı odayı Hanna'nın pencerenin önünü kapatmayacak şekilde yapması ve evinden de yarım arşın mesafede yapılması için Molla Mustafa'nın tembih edilmiş olmasına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 30 / 257

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Su Paylaşım Davası

Belgenin Tarihi : 5 Rebiül Ahir 1289 / 5 Haziran 1872.

Özet

Baş Katip Davud Ragıp Efendi'ye gönderilen yazı üzerine; Mardin'in çevre köylerinden olan Mansuri Köyü Temyiz (Yargıtay) Hukuk Azasından Mehmed Sadık Efendi ve İdare Azasından Mimar Başı Said Efendi ile mahkemede hazır bulunmuşlar. Adı geçen köyün muhtar ve ihtiyarları bulunan (…) Şeyh İsmail bin Şeyh ve Hacı Ali bin Bekir ve Arif bin Osman ve Semo bin Vahud ve Derviş bin Şencid ve Şenbo bin Ahmed ve Halef bin Alo ve Hristiyandan Osi veledi Yaso ve Maksi Amusi veledi ve Cerco veledi Karyo ve Musa veledi Körkis ve Sado veledi Secdi ve Hano veledi Esbo ve Maksi Hususu veledi Maksi Abdo ve Şemo veledi Abdülkerim adındaki kişiler, yine adı geçen köyün ahalisinden olan Alo veledi Hano Mersumekci ve Derviş veledi Abdülkerim ve Amusi veledi Cerco ve Derviş veledi Ahmed'den Malki veledi Cemo adındaki kişilerin huzurlarında, adı geçen köyün yukarısında bulunan akarsuyun yolu eskiden beri köyün iç tarafında bulunan çeşmede olup köyün ahalisinin eskiden beri faydalandıklarını söylemişlerdir. Aynı mahallede olup başka bir mahalleye taşınmış olan köy ahalisinin akarsuyun akış yolunu değiştirip bizi sudan mahrum bırakmışlar ve akarsuyun yüzünü de bozduklarını

ve bunun için her gün kavga ettiklerini ve hatta suyun fazlası ile adı geçen Alo ve Derviş ve Emmi ve Bekir ve Derviş ve Malki'nin el koyup akarsuyun yanındaki arazilerine tütün ve sebze ekip her gün bu suyla suladıklarını da beyan ederek davacı olmuşlardır. Yeni mahalleye taşınmış olup adı geçen köyün ahalisi ise cevaplarında; akarsuyun yolunun eskiden beri çeşmeye kadar olduğunu itiraf etmişler lakin 35 seneden beridir bu mahalleden geçtiğini ve köy ahalisinin bu suyu kullandıklarını, hayvanlarını bu suyla suladıklarını ve fazla kalan suyla da tarlalarını suladıklarını, suyu götürmelerine hakları yoktur demişlerdir. Mahkemeden keşfe gelenler suyun aktığı kaynağın çeşmeye kadar olduğunu tespit etmişlerdir. Köyün ahalisinin bu suyla köyün yukarısında bulunan tarlalarını da bu suyla suladıklarını da beyan etmişlerdir. Bu yüzden 30 seneden beridir akarsuyun kaynağından çeşmeye kadar aktığını söylemişlerdir. Katibe yazı gönderen köyün ahalisi ise davalarının ispatı için Mardin ahalisinden ihtiyarlar ve bu konuyla ilgili bilgisi olan El-Hac Salih bin Seyid İbrahim Kambur ve Seyid Mahmud bin Seyid Süleyman ve Avniye Kazası köyünden Şathı Köyü ahalisinden Osman bin Berusi ve Ali bin Hasan adındaki kişilerin şahitlik etmeleri ve şahitliklerinin kabul edilmesi ile birlikte adı geçen Katipin huzurunda yeni mahalleye taşınan ahalinin suyu eski yolundan geçirmeleri ve suyu geri iade etmelerine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 30 / 258

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Satış İptal Davası

Belgenin Tarihi : Rebiül Ahir 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin ahalisinden olan Ali bin Abdulkadir adındaki kişi, Mardin mahkemesinde Ali bin Ahmed huzurunda ve yine Ahmed bin Osman adındaki kişi, bundan 2,5 ay önce adı geçen Ahmed'in mülkü olup Nusaybin'de bulunan 10 batman yapağı 417 kuruşla satın alıp mülkü müşteram iken tarihinden 10 gün önce Ahmed Eşbo Ali'ye 1.250 kuruşa benden habersiz satmış olduğunu ancak yapağı bana geriye teslim etmesi için Ali'yi tembihlemiştim diyor. Ali bin Ahmed'in davayı inkar etmesi üzerine davacı Ali bin Abdulkadir davasının ispatı için Hızır bin Hacı Abdullah ve Ali bin El-Hac Receb adındaki kişileri

şahit göstererek yapağı Ali bin Abdulkadir'e geri verilmesi için Ali'nin tembih olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 30 / 259

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : At Satışı ve Geri Alımı

Belgenin Tarihi : 6 Rebiül Ahir 1289 / 13 Haziran 1872.

Özet

Mardin Sancağından Avniye Kazası köylerinden Barman Köyü'nde ikamet eden Selim ve Mustafa ve Mehmed ve Hasan ve Derviş Ağa adındaki kişiler, Mardin mahkemesine gelerek ve yine Mardin ahalisinden Amusi veledi Hanna Naze huzurunda, bir baş beyaz bir at mülkümüz olup bu tarihten 3,5 ay önce Fatma bint-i Mustafa Ağa adındaki Hatun bizden habersiz adı geçen Amusi'ye 400 kuruşa satmış olduğunu ve atımızı tekrar bize geri vermesini istiyoruz diyerek dava açmışladır. Amusi ise cevabında atı Fatma Hatun adındaki kadından 400 kuruşa almış olduğunu ve onların mülkü olduğu beni ilgilendirmediğini ben kendi paramla satın aldım diyerek davanın ispatını istemiştir. Adı geçen davacılar davalarının ispatı için adı geçen köyün ahalisinden olan Yusuf bin Fettah ve diğer Yusuf bin İsa adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle mahkeme Amusi'nin atın sahiplerine geri verilmesine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 29 / 260

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 29 / 261

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Karşılığı Mülkü Rehin Alma ve Vekil Tayini

Belgenin Tarihi : 3 Rebiül Ahir 1289 / 10 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Seyid Mahmud bin Molla Mehmed bin Hacı İbrahim El-Şafi adındaki kişi, Mardin mahkemesinde ve adı geçen mahallede ikamet eden Hacı Şaban bin Hacı Ali huzurunda,

elimde olup 84 senesinin Aralık ayının 11. Günü tarihiyle zimmetinde 2.240 kuruş alacak hakkım olup adı geçen tarihten 10 ay kadar mühlet verdiğini ve onun mülkü olup Medrese Mahallesi'nde bulunan bir parça mülk-menzilini alacağım karşılığında bana teslim ettiğini ve ikimiz de bu durumu kabul ettik. Borcunu verene kadar mülkün elimde kalacak diye ifade ediyor. Bu durumla ilgili Hızır bin Mustafa adındaki kişi vekil olarak tayin edilmiştir. Seyid Mahmud, Hacı Şaban'ın borcunu zamanında vermediğini ve ona dava açmıştır. Dava sonucunda mahkeme Seyid Mahmud'un deyni olan 2.240 kuruşu vereceğine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 29 / 262

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini, Borç Davası ve Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiül Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Hüseyin bin Ali bin Şeyho Ceva'nın mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Keti bint-i Abdullah ile küçük kızı Dervişe ve anne-babadan amca çocukları Şeyhmus bin Kalu bin Şenco ve Farisi bin Mehmed bin Şenco ve Mahmud bin Ahmed bin Şenco'ya ait olduğu tespit olduktan sonra adı geçen vefat eden Hüseyin'in küçük çocuğuna amcasının oğlu Farisi ile Hüseyin'in eşi Keti ve diğer amca çocukları Şeyhmus ve Mahmud küçüğün buluğ yaşına erişinceye değin ona vasi olarak tayin edilmişlerdir. Eşi Keti, Ahmed Bekir Zade Hacı Ali Bey huzurunda; mirasımız olan ve vefat eden Hüseyin'in tespit edilen büyük borcu olduğunu ve onun mirasının borcuna yetmediğini söylemiştir. Borcunu ödemeden vefat ettiğini ve borcunun vaktinin geçtiğini beyan etmiştir. Mirasından olan ve borcu için Mardin dışında Vadiü's Seği adındaki yerde bulunan bir tarafı adı geçen Farisi Şenco Kalo bağı ve bir tarafı Hacı İsmed bağı ve bir tarafı Celil ve dört tarafı herkesin ortak yol ile ağaçları olan ve olmayan ve çeşit çeşit ağaçların olduğu ve üzüm ağaçları ve beyar (boş) tarlalar ile sulu tarlalar ve akarsu ve taraba ev ile çevrili 2,5 hissesini çevreleyen bir parça bağını 3.020 kuruşa El-Hac Ali Bey'e teslim

ettiğini bağın artık müşteri Ali Bey'in mülk müşterası olduğuna ve miras defterinin me'muruna da 1.000 kuruş verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 29 / 263

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Davası

Belgenin Tarihi : Rebiül Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Sadık bint-i Seyid Ali adındaki Hatun, Mardin mahkemesinde anne-babadan kardeşi Şeyhmus huzurunda, kardeşim Şeyhmus'un zimmetinde borcu olan 1.200 kuruş alacak hakkım olup ve tüccar El-Hac Yunus bin Molla Mehmed'in de kefil olduğu ve alacağımı vermediğini ve ondan hala talep ediyorum diyerek dava açmıştır. Mahkeme Sadık Hatun'un alacağı olan 1.200 kuruşu kardeşi Şeyhmus'un ona teslim edeceğine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 28 / 264

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Hisseye El Koyma

Belgenin Tarihi : 5 Rebiül Ahir 1289 / 12 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Kıssis Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Musa veledi Toma'nın mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Verdi bint-i Feti ile anne-babadan kız kardeşi Meryem bint-i Toma ve anne- babadan amcası Seci'ye ait olduğu tespit edildikten sonra eşi Verdi tarafından dava vekili olan Farisi bin Hızır'ın Batris Şami ve Hanna veledinin şahitliklerinde, Maksi Said veledi Malki El-Bam huzurunda, vefat eden müvekkilemin eşinin mevcut mirasından müvekkileme ait olan 800 kuruşluk hissesini Verdi Hatun'un zimmetine geçirip müvekkileme teslim edilmesini talep ederim diyerek dava açmıştır. Vefat eden Tomi'nin vekili cevabında adı geçen meblağ 800 kuruş vefat eden müvekkilimin eşinin zimmetinde olduğunu

kabul ediyorum lakin 800 kuruşu vefat eden Tomi'nin eşi Verdi Hatun isteğiyle eşinin amcasına ve Meryem'e verdiğini söylemesi üzerine mahkeme Verdi Hatun'u davadan men ediyor. Hissenin ona tekrar teslim edilmediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 28 / 265

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : İzinsiz Atın Alımı ve Başkasına Satımı

Belgenin Tarihi : Rebiül Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Diyarbekir Sancağına bağlı Derik Kazası köylerinden Telbesim Köyü'nde ikamet eden Yusuf bin Şeyhmus adındaki kişi, Mardin mahkemesine gelerek ve yine Mardin ahalisinden Berbercime Zade Mehmed Seyid bin Molla Salih huzurunda, bir sürü beyaz at tayı benim mülk ve hakkım iken bu tarihten 25 gün önce köyümüz ahalisinden olan Soto bin Hüseyin adındaki kişinin sürümü benden habersiz götürüp Mardin zabıt askerlerinden Mustafa oğlu Şeyhmus adındaki kişiye 600 kuruşa satmış olduğunu ve Şeyhmus'un da Mehmed Seyid adındaki kişiye 483 kuruşa satmış olduğunu söyleyerek tay sürümü Mehmed Seyid'den geri istiyorum diyerek davacı olmuştur. Mehmed Seyid cevabında tay sürüsünü zabıt askerlerinden olan Şeyhmus'dan 483 kuruş karşılığında satın aldığını itiraf ediyor ancak davacı Yusuf'un davasını inkar ediyor ve tay sürüsünün artık kendi hakkı olduğunu söylüyor. Bunun üzerine mahkeme Yusuf'tan davasının ispatı için şahit istiyor. Yusuf'un da Mahmud bin Ahmed ve Ömer bin Mehmed ve Mehmed bin İbrahim ve Ali bin Abdurrahman adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davasını ispatlamıştır. Mahkeme tay sürüsünü Yusuf'a geri teslim etmesi için Mehmed Seyid'i tembihlemiş olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 28 / 266

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiül'ahir 1289/Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Necmeddin Mahallesi ahalisinden İbrahim Bey ve Mehmed Ali ibn-i İsmail Bey adındaki kişiler, yine Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olan Hoca Yusuf Bilal ile ortağı Emsic veledi El- Kuvalmeşki (?) adındaki kişilerin huzurunda, Mardin'in Bazaristan Kapısı yakınında Derzi Çarşısı'nda bulunan bir tarafı Taz Baz mülkü ve bir tarafı Bahi Hanna Bergoz mülkü ve bir tarafı Rücaniye Hamo ortağının vakfı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış bir parça mülk dükkanımızı 1.500 kuruşa Hoca Yusuf ve Emsic'e sattık ve müşteriler de 1.500 kuruşu bize teslim ettiler dediklerine ve mülk satışının gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 28 / 267

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 12 Rebiül Ahir 1289 / 19 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in Babü'l Cedid Mahallesi'nde ikamet eden Halil bin Ali bin Molla Davud adındaki kişi, yine adı geçen mahallede ikamet eden Hüseyin bin Ali El- Suruc adındaki kişinin huzurunda, mülk ve hakkım olup adı geçen mahallede ve adı geçen Hüseyin'in mülk-menzili havlusunda bulunan bir tarafı Hüseyin'in havlusu ve diğer tarafı adı geçen kişinin evi ve iki tarafı ortak yol ile çevrili tavandan bir odayı içine alan bir parça mülk evini kendi rızasıyla 280 kuruşa Hüseyin'e teslim ettiğine ve Hüseyin'in de ev karşılığında 280 kuruşu Halil bin Ali Molla Davud'a teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 27 / 268

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiül Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Cedid Mahallesi'nde ikamet eden

Abdülaziz bin Seyid Mehmed El-Halef adındaki kişi, adı geçen mahallede ikamet eden amcası Halil bin Ali bin Molla Davud huzurunda, elimde olan mülk ve hakkım olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Esbu ve Şeyh Ahmed Zadelerin bahçeleri ve diğer tarafı adı geçen Şeyh'in ceninesi ve bir tarafı Cemo mülkü ve dört tarafı ortak yol ile çevrili ahşaptan yapılmış bir odanın iç tarafında bilinen su kuyusu ve havlusunda cenine ve incir ağaçları ve iç tarafında diğer su kuyusunu içine alan bir parça mülk-menzilimi amcam Halil'e 400 kuruşa teslim ettim ve amcam Halil de 400 kuruşu bana teslim etti. Mülkte asla hakkım ve müdahalem kalmadı tamamen amcamın mülkü oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 27 / 269

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Terekeden Borç Taksimi

Belgenin Tarihi : 5 Rebiül Ahir 1289 / 12 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Hüseyin bin Ali bin Şeyhmus'un mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Kenti bint-i Abdullah ile küçük kızı Dervişe ve anne-babadan amcasının oğulları Farisi bin Mehmed ve Şeyhmus bin Kablo ve Mahmud bin Ahmed adındaki kişilere ait olduğu tespit edildikten sonra küçük kızı Dervişe vasi olarak amcasının oğlu olan Farisi bin Mehmed tayin edilmiştir. Vefat eden Hüseyin'in mirasçılarından Kazzaz Hüeyin bin Molla Şeyhmus ve küçük kızın vasisi Farisi ile diğer mirasçılardan Keti ve Mahmud ve Şeyhmus adındaki kişilerin huzurunda, Hasan bin Ali bin Şeyho, hayatında zimmetinde 190 kuruş alacak hakkım olup Hüseyin bana paramı teslim etmeden vefat ettiğini bende alacağım olan parayı mirasından istiyorum diyerek vefat eden Hüseyin'in mirasçılarına dava açmıştır. Hüseyin'in mirasçıları ise davayı red edip alacağın vardı madem ispatla demeleri üzerine davacı Hasan adı geçen mahallede ikamet eden Kasab Ali bin Davud ve Abdulkadir bin Seyid Ali adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davasını ispatlamıştır. Mahkeme Hasan'ın alacağı olan 190 kuruşu vefat eden Hüseyin'in mirasından ona verilmesini Hüseyin'in eşi Keti ve Farisi ve Şeyho ve Mahmud'a tembih

ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 27 / 270

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Borç Taksimi

Belgenin Tarihi : 7 Rebiül Ahir 1289 / 14 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Hüseyin bin Ali bin Şeyho Kablo'nun mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Keti bint-i Abdullah ile küçük kızı Dervişe ve anne-babadan amcasının oğulları Şeyhmus bin Kablo ve Farisi bin Mehmed bin Şenbo ve Mahmud bin Şenbo'ya ait olduğu tespit edildikten sonra küçük kızı Dervişe amcasının oğlu Farisi bin Mehmed bin Şenbo vasi olarak tayin edilmiştir. Adı geçen mahallede ikamet eden Sabah bint-i Eyüp adındaki Hatun, Mardin mahkemesine gelerek vefat eden Hüseyin bin Ali'nin mirasçıları olan küçük kızın vasisi Farisi ile diğer mirasçıların huzurunda, Hüseyin'den alacağı olan 1.900 kuruşu olduğunu ve Hüseyin'in vefatı sebebiyle parasını alamadığını ve onun mirasından alacağı olan 1.900 kuruşu vefat eden Hüseyin'in eşi Keti ve vasi Farisi ve Şeyho ve Mahmud'a nakl edilip onların da bana teslim etmelerini söylemiştim. Ancak paramı bana vermediler diyerek davacı olmuştur. Hüseyin bin Ali'nin mirasçıları davacı Sabah Hatun'un davasının ispatını isteyince adı geçen mahallede ikamet eden Abdulkadir bin Hacı Abdi ve Davud bin Şeyhmus adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davasını ispatlayarak alacağı olan 1.900 kuruşu ona teslim etmeleri için mahkeme tarafından mirasçıların tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 27 / 271

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mihr-i Muaccel ve Kocalık Davası

Belgenin Tarihi : 16 Rebiül Ahir 1289 / 23 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden olan Reşmil Köyü'nde ikamet eden Hüsne

bint-i Mahmud adındaki Hatun, Mardin mahkemesine gelerek hala eşim olup adı geçen köyün ahalisinden olan Mahmud bin Şemdin adındaki kişinin huzurunda, mahkemede eşinin adı geçen türbede bulunan baba ve annesini de alarak onları başka bir yere yerleştirdiğini ve ona kocalık yapmadığını buna rağmen onu incitip kırmadığını, rencide etmediğini söylemiştir. Ancak mihr-i muaccelim olan hakkımı vermediğini ve nafakamı ödemediğini ve bide üstüme borç yaptı diyerek eşinden davacı olmuştur. Eşi Mahmud cevabında eşinin ayıplanacak bir kusur işlediğini, kendisini terslediğini ve babası Memo'ya da saygısızlık yaptığı için başka bir yere yerleştirmediğini sadece uygun bir yere bıraktığını beyan etmiştir. Mahkeme Mahmud'un doğru söylediğini ispatlaması için şahit istemiştir. Bunun üzerine Hacı Hüseyin (…) ve Davud bin Bekir ve Şemdin bin Bekir adındaki kişilerin Mahmud'a şahitlik etmeleri üzerine Hüsne Hatun'un eşine riayet etmek üzere tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 26 / 272

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiül Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden olan Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Molla Ömer bin Emin El-Kettan adındaki kişi, Mahdumi Abdulkadir huzurunda, elimde mülk ve hakkım olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı tüccar Şenbo mülkü ve üç tarafı yol ile çevrili 576 hisseden ibaret olunan bir barça evin sahip olduğum hissemin tahtadan iki maslabalı dışarıyı görecek pencere ve içinde erzak dolabı ve ahırın 3'er bağları ve 2,5 metre uzunluğunda havlu ve mutfağı içine alan tespit edilmiş hissemi iki taraftan oğlum adı geçen Abdulkadir'e 1.500 kuruşa teslim ettiğimi ve onun da kabul ettiğini ayrıca sattığım hissemde hiçbir hak ve müdahalemin kalmadığına tamamıyla oğlum müşteri Abdulkadir'in hak ve mülkü olmuştur. Alacağım olan 1.500 kuruşu da ondan teslim aldım dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 26 / 273

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'l Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyü'nde ikamet eden Şeyho bin Ali Nekşo adındaki kişi tarafından ve yine Mardin ahalisinden Hacı Farisi Ağa ibn-i El-Hac Abdülkerim huzurunda, Ali Nekşo'nun vekili ve oğlu Mahmud tarafından mahkemede kayda geçirilen Mardin dışında Ğara Bağı ve civarında bulunan bir tarafı Şeyho bin Ali Nekşo bağı ve bir tarafı yol ve iki tarafı Hacı Farisi Ağa'nın bahçesiyle çevrili bir parça boş tarla bundan önce adı geçen Hacı Farisi Ağa'nın mülkü ve tahtı tasarrufunda olduğu halde toprağına asma dikmek üzere müvekkilem babam vermiş olup elinde iken asmaları diktiğini ve asmaları bağ olduğunda 500 kuruşa yarısı müvekkilem babam Şeyho'nun mülkü ve diğer yarısı Hacı Farisi'nin mülkiyetidir. Benim ve müvekkilem babam Şeyho'nun satılan bağın yarısında asla ve kata alaka ve müdahalemiz kalmayarak Hacı Farisi Ağa'nın mülkü olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 26 / 274

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Paylaşımı

Belgenin Tarihi : 19 Rebiü'l Ahir 1289 / 26 Haziran 1872.

Özet

Belgenin üst kısmında kesiklik mevcut olmuş olup geri kalan kısmının özeti yapılmıştır. […] İsmindeki Kadın ile babası Hanna Tori birlikte bir parça mülkün paylaşımı için mahkemeden kâtip götürüp mimarlar ve bilirkişilerin huzurlarında, tespit olmuş olan mülkün şer'i olarak bölünmesi kabul edilmiş ise de Hanna Tori ile müşterinin birbirleriyle yani iki tarafın razı olup olmadıkları bilinemediğinden mülkün paylaşımı konusunda müşterinin şer'i tenbih olduğu babında ferman yazıldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 26 / 275

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'l Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Mahmud bin Şeyho Ali Nefşo adındaki kişi, yine Mardin'in Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Hacı Farisi bin Hacı Abdülkerim huzurunda, Mardin dışında Bağı Ğara Vadisi'nde adı geçen Hacı Farisi'nin ceviz bahçesi bitişiğinde bulunan bir tarafı yol ve üç tarafı Hacı Farisi'n bahçesiyle çevrili bir parça boş tarla bundan önce Hacı Farisi'n mülkü ve tasarrufunda olduğu halde toprağına asma dikmek üzere bana verdi bende kabul ettim. 1.000 adet asma civarı dikmem ve asmaların olgunluğa erişmiş olduğunda adı geçen bağın yarısı benim ve diğer yarısı Hacı Farisi'n mülkiyetidir. Benim adı geçen yarısında alakam ve müdahalem kalmamıştır tamamen Hacı Farisi'n mülkü kalmıştır dediğine ve Mahmud'un da bunu kabul edip onayladığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 26 / 276

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Davası

Belgenin Tarihi : 9 Rebiü'l Ahir 1289 / 16 Haziran 1872.

Özet

Belgenin üst kısmında kesiklik mevcut olmuş olup geri kalan kısmının özeti yapılmıştır. […] Mirası ondan kalmış olup bundan önce vefat eden Mehmed Reşid bin Bekir Ağa'nın alacaklıları olan İbrahim Bey ve Kazzaz Hasan ve Amusi Kara Güle adındaki kişiler, mahkemeye gelerek vefat eden Mehmed'in borçlusu oğlu Abdurrahman huzurunda, borçlumuz vefat eden Mehmed Reşid adı geçen Abdurrahman Çelebi'nin zimmetinde olan 400 kuruşu bize aittir ve aramızda paylaştırmak üzere adı geçen meblağın 200 kuruşunu kendi rızamızla adı geçen kişiye bırakıp bağışlyoruz. Kalan 150 kuruşu

Abdurrahman Çelebi'den istiyoruz diyerek dava açmışlardır. Dava sonucunda kalan 150 kuruş borcu olduğunu ve alacaklılara verileceğine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 26 / 277

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Karşılığında Mülkü Rehin Alma

Belgenin Tarihi : 9 Rebiü'l Ahir 1289 / 16 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Nevile bint-i El-Hac İsmail adındaki Hatun tarafından dava vekili olan Molla Yusuf El-Cabi bin Seyid Mehmed tarafından Mardin mahkemesinde kayda geçirilen ve adı geçen mahallede ikamet eden Mehmed Salih bin El-Seyid Mustafa Yeko huzurunda, adı geçen vekil; müvekkilem Nevile Hatun'un elinde olup 1288 senesi Nisan ayının 19. Günü tarihiyle yazılmış ve tarihi atılmış olup bir kıta senette 1.000 kuruş alacak hakkı olup adı geçen tarihten bir sene daha süre vermiş olduğu halde borcunu vermemiş olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı müvekkilemin mülkü ve bir tarafı Abdullah Azmi mülkü ve bir tarafı kale altında olan harabeler ve dört tarafı ortak yol ile çevrili Mustafa Yeko'nun bir parça mülkü adı geçen para karşılığında rehin aldıklarını söylemiştir. Borçlu Mehmed Salih borcunu müvekkileme teslim etmemiştir. Mehmed Salih'in borcunu biran önce vermesini talep ediyorum diyerek dava açmıştır. Dava sonucunda borçlu Mehmed Salih'in zamanında borcunu vermemiş olması hasebiyle Nevile Hatun'a parasını fazlasıyla verileceği Mehmed Salih'e tembih olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 25 / 278

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi : 5 Rebiü'l Ahir 1289 / 12 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eder iken

bundan önce vefat eden Hüseyin bin Şeyho Halo'nun mirasçıları ve küçük kızı Dervişe'nin vasisi amcasının oğlu Farisi bin Mehmed'in, Hüseyin'in mirasçıları oldukları tespit edildikten sonra vefat eden Hüseyin'in alacaklılarından: Sofi Hasan El-Battal Mardin mahkemesi'nde vasi Farisi huzurunda, vefat eden Hüseyin'in zimmetinde 147 kuruş alacak hakkı olduğunu söyleyip dava açmıştır. Vasi Farisi ise; borcu inkar etmiştir. Bunun üzerine mahkeme Sofi Hasan'dan şahit istemiş. Davacı ve alacaklı Sofi Hasan adı geçen mahallede ikamet eden Mustafa bin El-Hac Salih ve Farisi bin Kablo adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine mahkeme Sofi Hasan'ın alacağı olan 147 kuruşun Hüseyin'in mirasından verilmek üzere vasi Farisi'ye tembih ettiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 25 / 279

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Davası

Belgenin Tarihi : 5 Rebiü'l Ahir 1289 / 12 Haziran 1872.

Özet

Mardin'in Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Bakkal Ahmed bin Esad adındaki kişi, Mardin mahkemesine gelerek; bundan önce vefat eden Hüseyin Aliye Şeyho Kablo'nun küçük kızı Dervişe'nin vasisi amcasının oğlu Farisi bin Mehmed huzurunda, vefat eden Hüseyin'in zimmetinde 100 kuruş alacağı olduğunu ve Hüseyin'in vefatı sebebiyle alamadığını söyleyerek parasını isteyip dava açmıştır. Hüseyin'in mirasının vasi Farisi'nin elinde olması hasebiyle borcu inkar edip davanın reddini talep etmiştir. Mahkeme davacı Bakkal Ahmed'den davasının ispatı için şahit istemiş. Bunun üzerine Bakkal Ahmed ise; Mehmed Efendi ibn-i Hacı Halil ve Mehmed Emin bin Molla Mehmed adındaki kişileri şahit göstermesi ile alacağı olduğunu ispat etmiştir. Mahkeme vefat eden Hüseyin'in mirasından davacı Bakkal Ahmed'in borcunun vasi Farisi tarafından verilmesine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 25 / 280

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini, Malın Hıfz Edilmesi ve Nafaka Talebi

Belgenin Tarihi : Rebiü'l Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Ahmed bin Yusuf El-Akreb'in küçük oğlu Mehmed Ali ve küçük kızı Meryem'in anaları olan Rukiye bint-i Molla Mehmed adındaki Hatun, Sadr-i Kitab Refiğ Kadre Molla El-Vahhab Efendi Hazretleri huzurunda, küçüklerin buluğ yaşına erişinceye kadar babalarından kalan mallarını korumak ve onları himayelerine alması için vasi olarak tayin edilmiştir. Ayrıca çocukların vasisi anaları tarafından vefat eden Yusuf'un mirasından kendisine her ay 15 kuruş nafaka ve ihtiyaçlarının karşılanması ve çocukların da nafakalarının verilmesi ve ihtiyaçlarının karşılanması için izin talebinde bulunmuştur. Mahkemenin Rukiye Hatun'a mirastan nafakasını ve ihtiyaçlarını karşılaması için izin verdiğine ve vasi olarak tayin edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 25 / 281

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vekil Tayini

Belgenin Tarihi : Rebiü'l Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Aslen Diyarbakır ahalisinden olan ve Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Mehmed Said bin Molla Kasım ve Mehmed Efendi ibn-i Abdurrahman adındaki kişiler ve Zeyba ve Emine El-bint-i Mehmed Ağa ibn-i Abdullah mahkemeye gelerek anne-babadan kız kardeşleri Esma Hatun huzurunda, Diyarbakır'ın Hasırlı Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Cerhin ve Ali ve Ömer Ağa bir tarafı boyacı ve bir tarafı yumurtacı oğlu Mehmed Efendi mülkleri ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bilinen ölçek ve genişlikte olan bir parça mülk harabe arsasında kız kardeşimiz Esma Hatunla birlikte ortak olduğumuz 1/3'ü hisselerini vermesi için kız kardeşimiz Esma Hatun'a vekil olarak halamızı tayin ettik dedklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 25 / 282

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülke El Koyma

Belgenin Tarihi : 23 Rebiü'l Ahir 1289 / 30 Haziran 1872.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Barman Köyü'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden A'işe bint-i Davud bin Şemdin adındaki Hatun'un mirası; eşi Hasan bin hükm-ü sadri ile küçük oğulları Ahmed ve Ali ve Yusuf ve Süleyman'a kalmış olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin vasi ve velileri babaları Hasan mahkemede, vefat eden A'işe Hatun'un anne-babadan erkek kardeşi olup adı geçen köyde ikamet eden Şemdin bin el-mezbur huzurunda, vefat eden eşinin babasından ona intikal eden ve onun tasarrufunda olup yine adı geçen köyde bulunan bir tarafı Hüseyin Ceki tarlaları ve bir tarafı cem ve dört tarafı belli olan ve yine bir tarafı Ali bin Şemdin ve bir tarafı Hacı Mehmed bin Eyub tarlaları ve bir tarafı cem ve dört tarafı ortak yol ile çevrili iki parça sulu tarlalarını ve 100 kuruş elden parasına adı geçen Şemdin Bakiy el koymuş kolduğunu ancak küçüklere geri teslim etmesini istiyorum diyerek babaları Hasan davacı olmuştur. Şemdin cevabında, bunları şer'i yol ile aldığını söylese de davasını ispatlayamadığı için mahkeme Şemdin'in el koymuş olduğu iki parça sulu tarlayı ve 100 kuruşu davacı Hasan'a teslim etmesi için tembihlediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 24 / 283

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'l Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Kıssis Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Yusuf veledi Cerci Kalyoncu adındaki kişi ve anası Verdi bint-i Batris Malo ile kız kardeşleri Heyli Terzu Velusi

adındaki Hatunlar taraflarından vekilleri olduğu Amusi veledi Yusuf Akreb'in ve Semci veledi Ferso Hancı adındaki kişilerin şahitliğinde, mahkemede ve yine adı geçen mahallede ikamet eden adı geçen devletin Katolik Milletinden Cuci Hudu veledi İlya Sado huzurunda, adı geçen mahallenin ihtiyar meclisi tarafından verilen karar gereği benimle müvekkilem mülk ve hakkımız olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Taz Baz ve bir tarafı Kesi Mihail bin Hanoş ve bir tarafı Semci Batana va dört tarafı Mimar Başı Cerco menzilleriyle çevrili ve tamamı yol ile biten üç sekuli oda içinde erzak dolabı ve altında zer zemin ve dışarıyı görecek pencere ve yine içinde erzak dolabı ve bir ahır ve büyük salon ve havlu ve mutfak ve iki su kuyusu ve ayakyolu ve destani kapı ve evden hariç üç maslabalı meclis içinde kat ve küçük oda ve mutfak ve ayakyolu ve sokak kapısını da içine alan bir parça mülk menzilimi 13.960 kuruşa adı geçen Sado'ya teslim ettim. Mülkün artık Sado'nun hakkı olduğuna ve mülkte hiçbir hak ve müdahalem kalmadı parasını da 13.960 kuruş olarak ondan teslim aldım. Mülk satışının gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 24 / 284

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Devir Hükmü

Belgenin Tarihi : Rebiü'l Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Tezyan Köyü'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden İsmail bin Yusuf bin Hacı Ömer'in küçük kızı Halime ile diğer küçük oğlu Yusuf'un vasi mensubu on seneden beridir Süleyman bin Bekir iken Sadri Vefkullahu Teal'a Sebilü'l Sevab Efendi Hazretleri huzurunda, vasilik bundan sonra küçük kız Halime'nin de velisi olduğu Süleyman bin Hacı Davud tayin olmuştur. Vasiliğin devir edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 24 / 285

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Berdel

Belgenin Tarihi : 25 Rebiü'l Ahir 1289 / 2 Temmuz 1872.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Celileyn Köyü ahalisinden Ömer bin Mustafa adındaki kişi adı geçen mahalle mahkemesine gelerek ve yine adı geçen köyde ikamet eden Abdurrahim Efendi ibn-i Ali Efendi ve Semci bin Hızır adındaki kişilerin bilgisi dahilinde Zeliha bint-i Mehmed adındaki Hatun, babası Mehmed bin Süleyman huzurunda, bu tarihten 13 sene önce Zeliha Hatun yaşı küçük olduğu halde babası Mehmed, amcası Hüseyin bin Resul'un oğlu Resule nikahlamak üzere kayıp kız kardeşim Halo adındaki Hatun'a vermiştir. Aklım başımda ve olgun olduğum halde nikahıma alıp onu kabul ettim. Zeliha Hatun benim nikahlı eşim olmuşken o tarihten şimdiye kadar bana kadınlık yapmamıştır ve teslim olamamıştır. Zeliha Hatun'un bana teslim olması için onu tembihlemek isteğimdir diyerek davacı olmuştur. Dava cevabında; adı geçen tarihte kçük olduğum halde veli zorla babası Mehmed'in izni ve rızası olmadan amcası Hüseyin, davacı Ömer'in kayıp kız kardeşi Halo adındaki Hatun'un oğlu Resul'e almak ve beni davacı Ömer'e vermek üzere haksız olarak nikah yaptığını ancak ben bluğ yaşıma geldiğim zaman nikahı kabul etmeyip red etmişti. Babası Mehmed'in nikahını babasıyla külliyen inkar etmeleriyle davacı Ömer'den davasının ispatı istenmiş. Davacı Ömer ispatlayamayınca Zelih'a Hatun'u dokunmayacağına ve davasından men edilmesine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 24 / 286

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Kayıp At Davası

Belgenin Tarihi : 5 Rebiü'l Ahir 1289 / 12 Haziran 1872.

Özet

Deyru'l Zor Sancağına bağlı Hamdani Urbani Aşiretinden Casım bin Mehmed El-Havas adındaki kişi, Mardin mahkemesine gelerek; Mardin'e bağlı Ömergan Nahiyesi köylerinden Köd Köyü'nde ikamet eden Hüseyin Ağa ibn-i Mehmed Ağa huzurunda, bir baş beyaz atım benim mülküm ve hakkım iken bu tarihten bir sene önce Millili Nahiyesi'nin Ağası Şeyhmus Ağa'nın elinde kesin

olarak görülmüş olup hakkı olmadığı halde atımı aldığını gasp ettiğini ve el koyduğunu söyleyerek davacı olmuştur. Atımı elinde gördüm ve bundan daha önce de Hüseyin Ağa'dan davacı olmuştum ancak Müslüman ve gayrı Müslimlerin araya girmesiyle 1.000 kuruş karşılığında razı oldum lakin tarihinden on güne kadar parayı vereceğini ve atımın bedelini de vermek üzere razı oldum. Atın Hüseyin Ağa'nın zimmetinde kaldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 23 / 287

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasi Tayini ve Malın Hıfz Edilmesi

Belgenin Tarihi : Rebiü'l Ahir 1289 / Haziran 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden iken bundan önce vefat etmiş olan Maksi Mihail veledi Cebrail Eçadan'ın küçük oğlu Emsic ve küçük kızları Rahine ve Ferdo'nun vefat eden babalarından onlara intikal etmiş olan mallarını koruması ve işlerinin görüşülüp neticelendirilmesi için amcaları Said bin El-mezbur Cebrail adındaki kişi Sadri Kitab Tubele Hasnab Efendi Hazretleri huzurunda onlara vasi olarak tayin edilmiştir. Küçüklerin buluğ yaşına erişinceye değin vasilik görevini yapacağına karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 23 / 288

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi : Gurre-i Cemaziye'l Evvel 1289 / 7 Temmuz 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Süleyman Efendi ibn-i Şeyh Ahmed adındaki kişi, adı geçen mahallede Mütevelli Zade Ahmed Efendi ibn-i Hacı Salih Efendi huzurunda, adı geçen Ahmed Efendi zimmetinde senedli alacağım olan 2.300 kuruştan geriye 184,5 alacak hakkım kalıyor. Kalan hakkımdan da 84,5 kuruşu kendi rızamla adı

geçen kişiye verdim. Kalan bakisi olan 1.100 kuruş alacağımı Ahmed Efendi'den istiyorum diyerek davacı olmuştur. Ahmed Efendi cevabında adı geçen davacının 1.100 kuruş borcu olduğunu söyleyerek bu tarihten dört aya kadar mühlet verdiğini ve borcunu zamanında getirmediğini bu sebepten dolayı vermediğini söylüyor. Süleyman Efendi'nin davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 23 / 289

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 29 Rebiü'l Ahir 1289 / 6 Temmuz 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Mehmed Efendi ibn-i Molla Halil adındaki kişi, mahkemeye gelerek ve yine adı geçen şehrin ahalisinden olan Hacı Köz Zade Hüseyin ve Abdulkadir Ağalar huzurlarında, mülk ve hakkım olup Mardin'in Avniye Kazasına bağlı Gurs Usta Köyü'nde bulunan bir tarafı müşteri adı geçen kişinin bahçesi ve üç tarafı Hasan bin Mehmed Said bahçesiyle çevrili bir parça üzüm bağının iki taraftan ve arazi sahibinin izni ile Hüseyin ve Abdulkadir'den 50 kuruş arazi bedeli alarak bağımı 600 kuruş karşılığında Hacı Göz Zade Hüseyin ve Abdulkadir Ağalar'a teslim ettim. Müşterilerden toplam 650 kuruşu teslim aldım, bağda hak ve müdahalem asla kalmadı tamamıyla adı geçen müşterilerin hakları oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 23 / 290

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mal-Mülk Davası

Belgenin Tarihi : Gurre-i Cemaziye'l Evvel 1289 / 7 Temmuz 1872.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Kabala Köyü'nde ikamet eden Şeyhmus bin İbrahim bin Halil adındaki kişi Tapu Katibi Abdulkadir Efendi ibn-i Hafız Süleyman Efendi ile birlikte Yargıtay hukukuna bağlı şer'i mahkemeye gelerek

ve adı geçen köyde ikamet eden Esad ve Mahmud ve Yusuf ve Osman ve Halil huzurlarında, bu tarihten 25 sene önce ben ve kardeşim Halil ile ortak olduğumuz sırada adı geçen köyde bulunan bir tarafı Abdurrahman bin Hacı Salih tarlası ve bir tarafı Ahmed Feyzi bahçesi ve iki tarafı ortak yol ve Cerne bahçesi ile çevrili bir parça ve yine adı geçen köyde bulunan bir tarafı Receb oğulların meşhur vakfı ve bir tarafı dere ve iki tarafı Remin bin Ahmed bahçesiyle ve bir kiralık bahçe ile çevrili bir parça toplam iki parça sulu bahçe ile bunun gibi adı geçen köyde bulunan bir tarafı Derviş Ali tarlası ve bir tarafı Abdullah bin Mustafa tarlası ve bir tarafı dere ve dört tarafı dağ ile çevrili bir parça susuz tarla önceki tarihte 10.300 kuruşla ortak olarak satın alıp birlikte kullandıktan sonra babamız İbrahim bin Halil'den bize kalmış olup bunun gibi adı geçen köyde bulunan bir tarafı dağ ve bir tarafı tüccar bahçesi ve bir tarafı dere ve dört tarafı Necmi Zade İsmail Efendi'nin bahçeleriyle çevrili bir parça vakıf bahçeden ait olan 5 hiseden 1 hissesi ve yine adı geçen köyün sınırında bulunan bir tarafı Keri Susi ve bir tarafı Ahmed Ali Seyro ve bir tarafı adı geçen vakıf ve dört tarafı Hacı Mehmed bin Hacı Kasım Efendi mülküyle çevrili ve incir ve meşe ağaçları içine alan bir parça susuz tarla süreli olarak ortak olup satın aldığımız mallar ile birleştirip tarihinden 16 sene önce paylaştığımız hurma bahçesiyle 1 hisse vakıf ile kiralık bahçesi ve 1 hisse bana olmak üzere birbirinden ayırarak her birimiz başka hissesi diğeri tasarrufunda kalmış ve bu zamana kadar kullanmış. Bu durumu her birimiz dava etmemişken tarihinden 1,5 sene önce kardeşim Halil'in vefat etmesiyle mirası oğulları Esad ve Mahmud ve Yusuf ve Osman'a kalmış olduğu sebebiyle adı geçen ile çevrilmiş olan vakıf bahçesiye göz dikerek haksız bir şekilde tasarruf etmektedirler. Bahçenin vakıf olduğunu kabul ediyor ve mülkümden yarı yarıya bölüşüm olmak üzere onları tembihlemiştim. Bana ait olan hissemi onlardan ayırmak ve hakkımı istiyorum diyerek davacı olmuştur. Esad ve Mahmud ve Ahmed ve Yusuf ve Osman cevaplarında amcalarının adı geçen vakfın bundan 18 sene önce yarı yarıya paylaştırmış olduğunu ve herkesin kendi hissesini kullandığını ayrıca 15 sene de haksız olarak vakfın kullanıldığını söylemeleri ancak davalarını ispat edememeleri üzerine Esad ve Mahmud ve Ahmed ve Yusuf ve Osman'ın davadan men edildiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 22 / 291

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 22 / 292

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Rebiü'l Evvel 1289 / Mayıs 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden A'işe Hatun bint-i Şahveli tarafından, vekili olduğu Molla Ömer bin Mehmed El-Sarac ve Süleyman bin Mustafa adındaki kişilerin şahitliğinde, İbrahim bin Ali El-İbrahim mahkemede müvekkilemin kardeşi Yusuf bin el-mezbur Şahveli huzurunda, müvekkilemin mülk-müşterası olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Ali El-İbrahim menzili ve bir tarafı Mehmed Reşid bin Hacı Derviş Ağa menzili ve üç tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış bir ev içinde mutfak ve bir oda ve ahır ve mutfak ve dahilinde ayakyolu ve Ali El-İbrahim ile müşterinin havlu ve su kapısının yarısını içine alan müvekkilemin bir parça mülk-menzili 1.000 kuruşa Yusuf'a teslim ettiğini ve 1.000 kuruşu da ondan aldığını ve mülkte benim ve müvekkilem A'işe'nin hiçbir hak ve müdahalesinin kalmadı dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 22 / 293

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 22 / 294

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Arazi İhlali ve Ev İnşası

Belgenin Tarihi : 4 Cemaziye'l Evvel 1289 / 10 Temmuz 1872.

Özet

Baş Katip Davud Ragıp ile Mardin mahallelerinden olan Tekye Mahallesi'nde bulunan Ahmed bin Kerad ve Ali El-Müfti'nin evlerine kadar

varıp belediye azasından Hamid Ağa ve mimarlar adı geçen Ahmed mahkemede adı geçen Ali El-Müfti'nin huzurunda, görüşülmüş olunan evin Ömer'in tarafında bitişik, adı geçen Ali mülkünden sekiz sene önce yaptırdığını dışarıyı görecek pencerenin doğu tarafında eni 1 ve uzunluğu 6 cm mikdarı benim mülk odamın üzerine büyük ev inşa etmiş ve bu sebepten dolayı bana zararı dokunmuştur diyerek Ahmed dava Ali El-Müfti'ye dava açmıştır. Dava sonucunda mimarlar ve işin ehli kimselerin keşif yapmaları sonucu Ahmed'in mülküne zarar gelmediği hatta 1,5 cm boşluk olduğunu görmüşler. Bunun üzerine mahkeme Ahmed'in davadan men edilmesine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 21 / 295

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan Maksi Said veledi Malki El-Yom mahkemeye gelerek ve yine adı geçen devletin vatandaşı olup adı geçen milletten olan Davud bin Cerco Minas huzurunda, kendime ait mülk ve hakkım olup Mardin'in Sukü'l Terziyede adlı çarşısında bulunan bir tarafı Davud'un mülk dükkanı ve iki tarafı Eskiciyan Çarşısı ve dört tarafı ortak umumi yol ile çevrili taştan yapılmış bir parça mülk dükkanımı 150 kuruşa adı geçen Davud'a teslim ettim. Davud'dan da 150 kuruşu teslim aldım, mülkte hiçbir hak ve müdahalem kalmadı tamamen Davud'un mülkü oldu. Satışın gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 21 / 296

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 21 / 297

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Boşanma Davası

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden A'işe bint- i Hacı Derviş adındaki Hatun mahkemeye gelerek Ahmed bin Mehmed Efendi huzurunda, Ahmed'in eşim olup bundan önce beni boşamış olduğunu ancak zimmetinde olan 500 kuruşluk eşya ve mihr-i muaccelimi talep ederim diyerek yine bundan önce Ahmed'in bir miktarını inkar ettiği için dava açtığını beni 200 kuruşla razı edip kabul ettiğini söylemiştir. Kalan mihr-i muaccelim ve eşyalarımı Ahmed'in vereceğine mahkemenin karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 21 / 298

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Arazi Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Maserti Köyü'nde ikamet eden Molla Mustafa bin Molla Hasan adındaki kişi mahkemeye gelerek yine adı geçen şehirde ikamet eden Verdi bint-i Maksi Toma ve Heli bint-i Yuhanna adındaki Hatunlar taraflarından şeran vekilleri olduğu Yusuf veledi Cerci Mernin ve Hanna veledi Maksi Secikera bint-i adındaki kişilerin şahitliğinde, Maksi Toma veledi İbrahim El-Sabiğ huzurunda, adı geçen köyün ihtiyar meclisi tarafından verilen karar üzerine ağaçları mülk ve hakkım ve arazisi başkasına ait olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı amcasının çocuğu Hano ve bir tarafı Şaho veledi Şemo bağı ve bir tarafı Hano Meradi bağı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili 480 adet asmanın olduğu bir parça bahçemin, ağaçları iki taraftan Molla Hasan'nın vekil Maksi Toma'ya 600 kuruşa teslim ettiğini ve Maksi Toma'nın da kabul ettiğini, satılan mülkte benim hak ve müdhalemin kalmadığına tamamen vekil Maksi Toma'nın ve müvekkilleri olan Verdi ve Heli'nin mülkü oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 21 / 299

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Su Kuyusu Paylaşımı

Belgenin Tarihi : 1289 / 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Havası Hümayun Nahiyesi köylerinden Güllü Köyü'nde ikamet eden Seci veledi Beri ve Şahini veledi Behavi adındaki kişiler mahkemeye gelerek; adı geçen köyün harman yerinde bulunan 2 adet yağmur su kuyularının her birisine değeri hisse toplam ikisinde ¼ hissemiz olup babalarımızdan bu zamana kadar elimizde olduğu ve bizim tasarrufumuzda olduğunu ancak bu günlerde ortaklarımız olan Cebur Maksi Yor (?) ve Zahkı bin Esseydi adındaki kişilerin bizi hissemizden men ettikleri için onları tembihlemenizi istiyoruz diyerek dava açmışlardır. Cebur ve Zahkı cevaplarında bu durumu külliyen inkar etmeleriyle adı geçen davacıların da davalarını ispatlayamamaları sonucu Cebur ve Maksi'nin davalarından men edildiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 20 / 300

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Meclis ve Müezzinlik Makamına İmamet Atama

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Diyarbakır ili sınırında olup Mardin'in çevre köylerinden olan Kabala Köyü'nde bulunan Şeyh Abdukadir El-Geylani Küddus-ü Sırrehu El-Nurani Hazretlerinin oğlu muhterem Şeyh Abdülaziz Hazretleri türbe ve mescid şeriflerinin vakfına bakma, imamlık ve müezzinlik işlerine bakmak için Mardin'in Şehidiye Mahallesi ahalisinden ve yüce tarikatın bilinen isimlerinden Şeyh El-Hac Hafız Mehmed Efendi ibn-i Şeyhi Abdulhadi Efendi adındaki kişi vakfa bakmak, vakfın işlerini görmek, imamlık ve müezzinlik görevini yapmak üzere ve yine Mardin'in ahalisinden Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Şeyh Halid ve

Şeyhi Ali Efendi ibn-i Şeyhi Yasin ve Şeyhi Mustafa bin Bedrettin ve Molla Ahmed bin Molla Şeyhmus adındaki Müslüman kişilerin huzurunda atandığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 20 / 301

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Necmeddin Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Protestan Milleti'nden olan Cemo veledi Cercisdekdan mahkemeye gelerek yine adı geçen mahallede ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup adı geçen Milletten olan Cerci veledi Miho Seruhan huzurunda, Cemo'nun vekili Sado veledi Maksi Hanna Berihan adındaki kişi tarafından yeddimde müstakila mülk ve hakkım olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Faris Hızır harabesi ve Maksi Lulu'nun mülkü ve iki tarafı ortak yol ile çevrili adı geçen müvekkili menzili ile çevrili taştan yapılmış iki sekuli meclisin iç tarafında neccar ve doğu tarafında harabe ve incir ağaçlarını çevreleyen, kıble tarafından diğer harabe ve sulu ve yazlık ve ayakyolu ve su kuyusunu da içine alan bir parça mülk-menzilimi müvekkili için adı geçen vekil, Cercise 1.800 kuruşa teslim eylediğini ve onun da kabul ettiğini 1.800 kuruşu da adı geçen müvekkil Sado adına teslim aldığını ve mülkte vekil ve müvekkilin hak ve müdahalelerinin kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 20 / 302

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Vasinin Çocuklara Nafaka Taksimi

Belgenin Tarihi : Safer 1289 / Nisan 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Kabala Köyü'nde ikamet eder iken bundan 13 sene önce vefat eden İbrahim bin Ahmed Emini adındaki kişinin mirası;

zamanında küçük ve hala büyük oğlu Mahmud ve yine zamanında küçük ve hala büyük kızı Katfu Hatun'a ait olduğu tespit edildikten sonra oğlu Mahmud ve kızı Katfu adı geçen şehrin mahkemesinde bahçenin 1/3'ne el koyan ve adı geçen şehrin Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Zemzem bint-i El-Hac Mehmed Başvat adındaki Hatun tarafından davacı ve vekil eşi Şeyhmus bin Hüseyin huzurunda, adı geçen köyde bulunan iki tarafı Mehmed bin Ahmed Emin ve bir tarafı Şeyhmus ve dört tarafı Mehmed ve Şeyhmus bahçeleriyle ve akarsu ile ağaçları da içine alan ve arazisi devlete ait ve ağaçları kendi mülkü olan bahçenin 1/3'ü babamız vefat eden İbrahim'in hayatında onun elinde olup ve vefat ettikten sonra bize geçmiştir. Küçük olduğumuz vakitte adı geçenin müvekkilesi eşi Zemzem Hatun hakkı olmadığı halde bahçeye el koyduğunu ve şimdiye kadar gereksiz olarak tasarruf ettiğini, adı geçen bahçenin 1/3'lük kısmının bize tekrar teslim edilmesini müvekkilenin vekili Şeyhmus'tan istiyoruz diyerek dava açmışlardır. Cevabında; adı geçen tarihte bahçenin 1/3'nün davacı Mahmud ve Katfu Hatun'un babaları vefat eden İbrahim'in vefat etmeden önce mülkü idi ve vefatından sonra adı geçen davacının mülkü olduğu lakin bu tarihten 13 sene önce babaları İbrahim'in vefatında çocukların küçük olup nafaka ve diğer ihtiyaçlara muhtaç olup bilgileri olmadığı sebebiyle elimde olup mahkemede mensub vasileri şuan kayıp olan Ali Han bin Hasan adındaki kişiden davacının nafakaları için bahçenin 1/3 kısmını 1.000 kuruş müvekkilem Zemzem Hatun'a teslim etmiştir. Vekil Şeyhmus davayı inkar etmiştir. Mahkeme Şeyhmus'tan şahit istemiştir. Şeyhmus bunun üzerine adı geçen köyün ahalisinden olan İsa bin Hacı ve adı geçen şehirde ikamet eden Halil bin Mehmed Seyid ve Mustafa bin Haco ve Mehmed bin Derviş ve Hacı Ömer bin El-Hac İbrahim Efendi ve Numan bin El- Hac Mahmud adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle İbrahim'in oğlu Mahmud ve Katfu Hatun'un davadan men edildiklerine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 20 / 303

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 19 / 304

Belgenin Dili : Türkçe Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih

bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şeyh Çabuk Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Hamdullah bin Abdülsamed'in mirası; eşi Verdi bint-i Cercisi Dakmak ile büyük oğulları Maksi Cebur ve Malki ve Osep ve büyük kızı Feride'ye ait olduğu tespit edilikten sonra eşi ve kızı ve adı geçen Osep taraflarından vekilleri olduğu veledi Cebro El-sulbi ve Hacib bin Emsic Zavur adındaki kişilerin şahitliklerinde, Maksi Said veledi Malki İlyam ve diğer adı geçen büyük oğlu Cebur'un vekili İlyas Menaşi mahkemeye gelerek, Mihail ve İlyas ibn-i Yakub Abdülsamed huzurunda adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Meryem bint-i Seydi Cerco menzili ve bir tarafı Cerco Amu'nun mirası mülküyle ve dört tarafı ortak yol ile çevrili üç sekuli taştan yapılmış ev ve iç tarafında iki erzak dolabı ve mutfak ve iç tarafında dışarıyı görecek pencere ve diğer mutfak ve iki ayakyolu ve sulu ve yazlığı ve su kuyusu ve üst tarafı 2,5 maslabalı dışarıyı görecek pencere ve büyük salon ve kahve ocağı ve küçük salon ve su kuyusu ve büyük salon altında tabaka ve diğer ayakyolu ve havlu ve yazlığı dört maslabalı ve kabir ve iç tarafında küçük oda ve diğer oda ve oda içinde iki maslabalı ahır ve havlu ve ayakyolu ve su kuyusunu da içine alan bir parça mülk menzilini-evin 1/3 kısmı adı geçen müşterinin mülk-menzili ve diğer 1/3'lük kısmı müvekkilelerim mülkü olmakla bahsi olunan 1/3'lük kısmı adı geçen Mihail ve İlyas'a müvekkilelerim adına 9.600 kuruşa teslim ettim. Satılan evin 1/3'lük kısmında benim ve müvekkilelerimin; Verdi ve Feride ve Osip ve Cebur hak ve müdahaleleri kalmayıp tamamen müşteri Mihail ve İlyas'ın mülkleri olmuştur. 9.600 kuruşu onlardan teslim aldım. Satışın gerçekleştirildğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 19 / 305

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Sınır Anlaşmazlığı

Belgenin Tarihi : 15 Cemaziye'l Evvel 1289 / 21 Temmuz 1872.

Özet

Mardin'in Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan 18 sene önce

vefat eden Hacı Halil bin Mustafa El- Safer'in mirası; büyük oğulları Mehmed Ali ve Mehmed Emin ve Mehmed Seyid ve büyük kızı Adle Hatun'a ait olduğu tespit edildikten sonra adı geçen büyük oğlu Mehmed Ali ve erkek kardeşleri Mehmed Emin ve Mehmed Seyid ile kız kardeşleri Adle Hatun tarafından dava vekilleri Defter Hakani memuru Fütüvetlü Veli Efendi adı geçen ilin Yargıtay hukuk mahkemesine gelerek, yine adı geçen şehrin çevre köylerinden Reşmil Köyü'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Halil bin Semuşa'nın mirası; büyük oğlu Mehmed ve küçük oğulları Hüseyin ve Halil ve büyük kızları Nuri ve Meryem ve Zühre'ye ait olduğu tespit edildikten sonra mirasından Halil'in tarlaları ile olan sınıra yani sulu tarlalara el koyduğu büyük oğlu Mehmed huzurunda, adı geçen köyün yanında bulunan bir tarafı Mehmed'in tarlaları ve dört tarafı Hasan Şami bahçeleriyle çevrili adı geçen Mehmed'in bahçesi ile çevrili ve arazisi devlete ait olup arazi memuru keşfi sonucu tahminen bir ölçek tohumu içine alır birbirine bitişik ve birbirine karışan iki sulu tarlanın bulunduğu yerde görüşülen durum yarısını ayırıp belirten Mehmed ile erkek kardeşi ve kız kardeşleri ve diğer yarısını belirten vefat eden babamız Hacı Halil'in hayatında onun tasarrufunda olup vefatından sonra benimle adı geçen müvekkilelerime geçtiği ve babamızın vefat ettiği tarihten bu seneye kadar tespit edilmiş hissenin tasarrufumuzda olup eskiden sınır var iken bu tarihten 6 ay önce adı geçen Mehmed hissemizi bize teslim etmesi isteğimdir diyerek dava açmıştır. Cevabında; Halil'in çocukları asıl davacı vekili Mehmed Ali'nin davasını inkar etmeleri üzerine Mehmed Ali Reşmil Köyü ahalisinden Esad bin Musa ve Mehmed bin Yusuf Halil ve Hasan bin Haydar Derviş bin Ali adındaki kişilerin şahitlik etmeleri sonucu adı geçen tarlanın ve sınırının belirlenen yarısı ve taksim edilmiş olup doğu tarafında bulunan hisselerinden asıl davacı ve adı geçen vekili Ali'den adı geçen Mehmed'e teslim etmesi için tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 19 / 306

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Takas Usulü

Belgenin Tarihi : Gurre-i Cemaziye'l Evvel 1289 / 7 Temmuz 1872.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Kabala Köyü'nde ikamet eden Maksi Cerci veledi Kaş adındaki kişi mahkemeye gelerek Mardin tüccarlarından Derviş Ağa ibn-i El-Hac Hüseyin El-Kuvası huzurunda, mülk ve hakkım olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı Aboş veledi Adem bağı ve bir tarafı Maksi ve Heso veledi Yeko bağı ve bir tarafı yol ve dört tarafı dere ile çevrili arazisi devlete ait olup ve çeşitli ağaçları ve akarsu bana ait olup bir parça sulu tarla ve iki parça da üzüm bağlarını içine alan bahçenin toprağa dikili ağacı ve iki taraftan adı geçen Derviş Ağa'ya 3.000 kuruşa teslim ettim. Derviş Ağa'nın da bunu kabul ettiğini ve bana olan 3.00 kuruş borcu karşılığında takas yaptıklarını benim bahçede hiçbir hak ve müdahalemin kalmadığı, tamamen Derviş Ağa'nın mülkü oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 18 / 307

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Hacı şeyhmus bin El-Hac Mehmed El-Kallav'ın mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Rağze bint-i İsmail Bey ve büyük oğulları Numan ve Mehmed ve Farisi ve Ahmed ile küçük oğlu Sadık ve büyüğün kızı Zemzem ve küçük kızları Hüsniye ve Vesile'ye ait olduğu tespit edildikten sonra küçüklerin vasisi olan Numan vefat eden babalarının mirası, mirasçıları olan çocuklarına bıraktığı mirasın bölüşümüne ait miras defteridir.

1 Adet Küçük Teşt : 20

1 Adet Tencere : 20

1 Adet Kuşhan : 10

3 Adet Esküre : 20

1 Adet Küçük Bakır Sahan : 5

1 Adet Küçük Tava : 20 para 5 kuruş

3 Adet Sahan : 15

1 Adet Legan : 10

3 Adet Kilim : 10

2 Adet Eski Seccade : 10

6 Adet Yastık : 80

6 Adet Çapundan Çapundan : 50

4 Adet Küçük Yorgan : 80

1 Adet Büyük Yorgan : 50

1 Adet Fırın Yorgana : 40

1 Adet Tandır Kürsi : 20

1 Adet Küçük Kürsi : 2

1 Adet Eski Büyük Taht : 60 1 Adet Eski Küçük Taht : 30 Erzak Dolabının Küçüğü : 40

3 Adet Gurbul : 7

8 Adet Eski Hasır : 20

Tekye Mahallesi'nde bulunan bir parça menzilin yarısının değeri : 3.500 Toplam : 20 Para 4.176 kuruş.

Vefat eden kişinin mal varlığının 1/3'ü ispatlanan şahitliği İbrahim Bey ibn-i İsmail Bey Davud bin Hacı Abdurrahman El-Kanbur şer'i senet : 1.398

Deftere Kaydetme Ücreti : 6 Yaprak Değeri : 2

Toplam : 1.406

Sahhü'l Bahi : 20 para 2.766 kuruş

Resmi Şeriat Memuru : 0069-2697 : 20 para 2697 kuruş

Adı geçen eşinin hissesi : 337

Büyük oğlunun hissesi : 363 Diğer büyük oğlunun hissesi : 363 Diğer büyük oğlunun hissesi : 363 Diğer büyük oğlunun hissesi : 363

Adı geçen küçük oğlunun hissesi : 20 para 363 kuruş

Büyük kızının hissesi : 20 para 181 kuruş

Diğer küçük kızının hissesi : 20 para 181 kuruş

Adı geçen eşi ile büyük kızı Zemzem ve büyük oğullarının hisseleri kendilerine teslim edilmiş olup adı geçen küçüklerin hisseleri olan 726 kuruş kardeşleri vasi Numan'a teslim edilmiştir.

Sayfa No / Belge No : 18 / 308

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Tereke Kaydı ve Vasi Tayini

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Hüseyin bin Ali Şeyho Kablo'nun mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Keti bint-i Abdullah ile küçük kızı Derviş'e ve anne-babadan amca çocukları Farisi ibn-i Mehmed ve Şeyhmus bin Kablo ve Mahmud bin Ahmed'e ait olduğu tespit edildikten sonra küçük Dervişe'nin buluğ yaşına erişinceye değin amcasının oğlu Farisi ona vasi tayin edilmiştir. Hüseyin bin Ali'nin mirasının paylaşımına dair miras defteridir.

1 Adet 1 Kat Yastık : 100

1 Adet Merş : 30

1 Adet Kazan : 20

1 Adet Legan : 10

1 Adet Lengeri : 10

1 Adet Tas : 5

Vadiü'l Sabiğ adındaki yerde bulunan bir parça bağ : 3020

Adı geçen vadide bulunan bir diğer parça bağı : 1.100 Toplam : 4.295

Vefat edenin kefenlenmesi ve her türlü masrafı için : 200

Sabah bint-i Eyub'a vermesi gereken borcu : 1.900

Kazzaz bin Seyid Şeyhmus' a vermesi gereken borcu : 190 Sofi Hasan Hancı'ya vermesi gereken borcu : 147

Mero bint-i Abdi eşine vermesi gereken borcu : 100 Bakkal Ahmed'e vermesi gerekn borcu : 100

Eşi Keti'ye vermesi gereken borcu : 436 Toplam : 3073.

Sahhü'l Bahi : 1.222

Resmi Şeriat Memuru : 0030-1.191

Sahhü'l Bahi 1.100 kuruş değerinde bağ ve 91,5 kuruş akçe toplam ise 1.191,5 kuruşu eşi ve vasi mirasından Hasan rızalarıyla küçük kız Derviş'e bağışlayıp adı geçen vasi Faris'e teslim etmişlerdir. Adı geçen tarihte.

Sayfa No / Belge No : 17 / 309

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 15 Cemaziye'l Evvel 1289 / 21 Temmuz 1872.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Kalatemri (?) Köyü'nde ikamet eden Maksi Hanna veledi Abdo adındaki kişi mahkemeye gelerek adı geçen şehrin Hrıstiyan'ından Sado veledi Menco huzurunda, ağaçları mülküm olup ve arazisi de bana ait olan adı geçen köyde bulunan bir tarafı Maksi Sado veledi Abdo mülkü ve bir tarafı Eblehad veledi Maksi Allo ve bir tarafı sahibi Ceci Abdo bağı ve dört tarafı Allo veledi Kesi Yakub bağıyla çevrili bir parça bağımın toprağa dikili ağaçları ile birlikte iki taraftan müşteri Sado'ya 1.100 kuruşa teslim ettim. Sado'nun da bağın ve ayrıca toprağa dikili ağaçların değeri olan 500 kuruş daha bana verdiğini toplam olarak 1.600 kuruşu ondan teslim aldığıma bağda benim hak ve müdahalemin asla kalamdığına ve müşteri Sado'nun mülkü oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 17 / 310

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Nafaka Talebi

Belgenin Tarihi : 5 Şevval 1289 / 6 Aralık 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eder iken bu tarihten 8 ay önce Hicaz yolunda iken vefat eden Hacı Mustafa bin Hantoş'un küçük oğlu Mahmud ve küçük kızı Düri adındaki kişilerin ihtiyaçlarını karşılamak için vasileri olan Mahmud bin Seyid Ahmed adındaki kişi mahkemeye gelerek babalarının malından küçük çocuklara nafaka talebinde bulunmuştur. Mahkeme Enika Efendi Hazretleri huzurunda, küçüklerin her birine bu tarihten itibaren yövmiyesi 30 paradan toplam 60 para uygun bularak çocukların vasileri olan Mahmud'a izin verip anlaştıklarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 17 / 311

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 17 / 312

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Boşanma Davası

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Seni Cesiye adındaki Hatun mahkemeye gelerek Fenci bint-i Murad El-Hammal ve Numan bin El-Hac Hüseyin Sado huzurunda, adı geçen Numan eşim olup beni boşamış olması sebebiyle zimmetinde olan ve benim hakkım olan 250 kuruş mihr-i muaccelim ve 250 kuruş mihr-i müeccel ve nafakamı süresini de dikkate alarak ondan istiyorum. Numan'ın boşamış olduğu eşi Seni'ye hakkını vereceğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 17 / 313

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Katır İadesi

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Cedid Mahallesi'nde ikamet eden Seci veledi Emsic El-Cebbar adındaki kişi adı geçen şehrin mahkemesine gelerek; Mardin'e bağlı Savur Nahiyesi kazasından Nefsi Savur Köyü'nde ikamet eden Yusuf bin Haso huzurunda, bir baş katır tarihinden 10 gün önce sağlam olması şartıyla 600 kuruşa Yusuf'tan satın aldığını ve satın aldıktan sonra katırın sol gözünden rahatsız olduğunu yani sol gözünün ama olduğunu fark ediyor. Bu sebeple ayıplanmış ve satın alındığı tarihten önce tüccarrın ayıbı değerinin 90 kuruş olduğunu adı geçen Yusuf'a katırını iade etmek istiyorum diyerek davacı olmuştur. Yusuf cevabında adı geçen katırın Abob'dan sağlam olarak aldığını ve Semciye'de sağlam bir şekilde 600 kuruşa sattığını ancak katırın sol gözündeki rahatsızlığının eskiden olduğunu Yusuf inkar ediyor. Bunun üzerine Semci davasının ispatı için Allo veledi Haco ve Hanna veledi Miho adındaki kişileri şahit göstermesiyle Yusuf'n katırı geri almasına karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 17 / 314

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mihr-i Muaccel Taleb

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Babü'l Cedid Mahallesi'nde ikamet eden Emine bint-i Ömer El- Behameti adındaki Hatun tarafından onun dava vekili olan Farisi bin Hızır Mardin mahkemesinde; adı geçen mahallede ikamet eden Şerife bint-i Naho Ali adındaki Hatun huzurunda, adı geçen Şerife Hatun müvekkilem Emine Hatun'un eşi olup bundan 1 sene önce 2 defa evlendirip mihr-i muaccelimden 770 kuruş aldıktan sonra 170 kuruşunu müvekkilemin bakisi olan 600 kuruşu kendi işlerine harcamış olduğundan adı geçen meblanın bana vermesini istiyorum diyerek davacı olmuştur. Eşi cevabında 600 kuruşun benim zimmetimde olduğunu lakin bu tarihinden 15 gün önce adı geçen meblanın zimmetinde olduğu halde bana hibe ettiğini yani karşılıksız olarak verdi ve ben de kabul ettim. Bunun üzerine Şerife Hatun, Sofi Ahmed bin Mahmud ve

Şeyhmus bin Beno adındaki kişileri şahit göstermesi ile davasını ispat etmiştir. Davacı vekili Farisi'nin davadan men olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 16 / 315

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Katır Davası

Belgenin Tarihi : 23 Cemaziye'l Evvel 1289 / 29 Temmuz 1872.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Havası Hümayun Nahiyesi Kazasından Haryin Köyü'nde ikamet eden Fettah bin Salih El-Melo adındaki kişi Mardin mahkemesine gelerek adı geçen şehrin Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Mehmed Ali bin Hacı Halil huzurunda, ben bundan 3 gün önce tümden sağlam olmak üzere 1.250 kuruşa Mehmed Ali'den bir baş dişi katırı satın aldım. Ancak götürdükten sonra katırın sol ayağında yılan sancısından dolayı sakatlığı ve ayıbı olduğunu öğrendim. Satın aldığım tarihten önce tüccara göre değeri ayıbından dolayı 90 kuruş eksik olması gerekir isteğimdir diyerek dava açmıştır. Cevabında adı geçen katırın adı geçen tarihte 550 kuruşa hala ve 700 kuruş dahi 1 sene vade ile ki toplam 1.250 kuruşa Fettah Bey'e teslim ettim lakin şer'i olarak ayıbının tespit edilmiş olup ve şer'i olarak da kabul edilmiş olduğu ancak Mehmed Ali katırın sakatlığını inkar etmiştir. Mahkeme Mehmed Ali'den şahit istemiştir. Bunun üzerine Mehmed Ali de adı geçen mahallede bulunan Salih Efendi ibn-i El-Hac Davud Şekar Zade Molla ve İbrahim bin Molla İbrahim adındaki kişilerin şahitliğinde davasını ispat etmiştir. Adı geçen davacı Fettah Mehmed Ali'ye açtığı davadan men olunduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 16 / 316

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Arazi Paylaşımı

Belgenin Tarihi : 21 Cemaziye'l Evvel 1289 / 27 Temmuz 1872.

Özet

Mardin dışında Zenarda Deyr-i Şaiye adındaki yerde bulunan bir tarafı

çok dağ ve bir tarafı Seyid Ahmed bin Bekir Ağa tarlaları ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça meşelik, yine Mardin'in Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Hazne bint-i Mustafa adındaki Hatun, mahkemede adı geçen mahalle ahalisinden Seyid Ahmed bin Bekir huzurunda, bahsi olunan bir parça meşeliğin yarısı benim ve diğer yarısı kardeşim Ahmed bin El-merkum Mustafa'yla ortak mülkümüz iken bu tarihten 6 sene önce erkek kardeşim Seyid Ahmed'in elinde olan bahçe ve meşelik ve tarlaları değiş tokuş ile lakin meşeliğin yarısı kız kardeşim Hazne'nin mülküdür diyerek beyan etmiş ve yapılan değiş-tokuş ile Seyid Ahmed'in meşeliğin yarısına hakkı olmadığı halde el koyduğunu ve onun geri vermesini talep ediyorum diyerek dava açmıştır. Seyid Ahmed cevabında görüşülen meşeliğin yarısı davacı Hazne Hatun'un mülkü olup ancak değiş-tokuş vaktinde kardeşi Ahmed Bekir kendisine belli bir para karşılığında verdiğini söylemiştir. Ancak Baş Katip Davud Ragıp Efendi adındaki kişi ile Defteri Hakani memuru Fütüvetlü Mehmed Nuri Efendi, bahsi olunan yere keşflerinin sonucu ve Seyid Ahmed'in davasını ispat edememesi üzerine Hazne'nin hakkı olan meşeliğin yarısını ona bırakması için mahkeme tarafından Seyid Ahmed'in tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 16 / 317

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 16 / 318

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Halil bin Abdo adındaki kişi mahkemeye gelerek adı geçen şehrin Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Süleyman ibn-i Ahmed Usta huzurunda, 1/3'ü mülk ve hakkım olup adı geçen şehrin Sarachane'sinde bulunan bir tarafı Sirac Mustafa El-Dekori ve bir tarafı Gümlü Zade Abdulkadir'in mülkü ve iki tarafı

ortak yol ile Atadan Çarşı'sı içinde yer alan taştan yapılmış bir bab dükkanın mülküm olan 1/3'lük kısmını adı geçen Süleyman Efendi'ye 1.330 kuruşa teslim ettim. Süleyman Efendi'nin mülkü aldığına ve karşılığında da 1.330 kuruşu bana teslim ettiğine ve hakkım olan dükkanın yarısında artık hiçbir müdahalemin kalmadığına tamamen müşteri Süleyman'ın hak ve mülkü olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 15 / 319

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Tereke Kaydı ve Vasi Tayini

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Benabil Köyü'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Emsic veledi Seced Malki'nin mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Meryem ve küçük oğulları Sebo ve İbrahim ve küçük kızı Hüsniye'ye ait olduğu tespit edildikten sonra adı geçen küçükler Sebo ve İbrahim ve Hüsniye'nin buluğ yaşına erişnceye değin mallarına sahip çıkmak ve onlara sahip çıkmak için vasileri Şemmun veledi adı geçen vasi huzurunda taksim olunan vefat eden Emsic'in mirasına ait defterdir.

1 Adet Tencere : 20

1 Adet Tas : 5

1 Adet Sahan : 5

1 Adet Bir Kat Yastık : 50

1 Adet Kilim : 20

1 Adet Eşek : 150

Adı geçen köyde bulunan bir parça mülk bağı : 500

Adı geçen köyde bulunan bir mülk evi : 250 Toplam : 1.000

Resmi Memura : 25

Deftere Kaydetme Ücreti : 1 Yaprak Değeri : 1

Toplam : 27 Sahhü'l Bahi : 973

Mirasın kendi aralarında taksimi :

Adı geçen eşinin hissesi : 25 para 121 kuruş

Küçük oğlunun hisssesi : 22 para 340 kuruş

Diğer küçük oğlunun hissesi : 22 para 340 kuruş

Küçük kızının hissesi : 11 para 170 kuruş.

Küçüklerin hissesleri olan 10 para 851 kuruşu adı geçen eşinin bilgisi dahilinde vasileri olan Şemdun'un sahip çkması ve hıfz etmesi için kendisine teslim olundu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 15 / 320

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mal Taksimi ve Borç Talebi

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Süryani Katoliği Milleti'nden iken bundan 4 ay önce vefat eden Maksi Malki veledi İlya El-İstanbol'u adlı kişinin mirası; boşanmış olduğu eşi Keti bint-i Yaho El-Kahveci ile büyük kızları Şemi ve Nesri kadınlar ile oğulları Mihail ve Seci ve İlyas'a ait olduğu tespit edildikten sonra vefat eden Maksi'nin alacaklılarından adı geçen milletten olan Batriki ve Fukaranın ferman mütevellisi bulunan Rutbetlu Filyos Efendi ibn-i Havace Anton tarafından dava vekili olan Havace Said bin Maksi Malki Mimarbaşı adındaki kişi adı geçen şehrin mahkemesine gelerek adı geçen eş Keti ile adı geçen Şemi kadınların ispatlanan şer'i vekil Maksi Said veledi İlya El-Yem adı geçen alacaklı Seci ile diğer adı geçen kızı Nesri kadının vekili Farisi bin Hızır ve adı geçen Mihail ve İlyas Havacelerinde vefat eden Maksi mülkünü veledi İlya El-İstanbol-i hayatında miraslarından adı geçen Mihail ile birbirine kefil ve Hanna'ya ödedikleri halde tasarrufumda olup şer'i mahkemede okunan iki senet beyan edildiği üzere Batrikhaneye adı geçen kişinin malından ve bundan önce

vefat eden Batrik Anton Efendi tasarrufundan ödünç alıp ancak boş yere harcadığı 330 adet Osmanlı Lirası tasarruflarında alacakları olup adı geçen Batrik adı geçen meblağdan 1 sene içinde ödeyemeden vefat etmiş olup adı geçen meblağ müvekkilem Batrik Filbosi Efendi'ye ait olmakla adı geçen müvekkileme 42,5 Osmanlı Lirası teslim ettiğini tespit etmiş olup meblanın kalan kısmı olan 287,5 kuruşun adı geçen kefil Mihail'den alınması müvekkilem için bana teslim edilmesi adı geçen Mihail ile diğer oğlu İlyas ve vekil Farisi ve Maksi Said'den her birine şer'i tembihin yapılması isteğimdir diyerek dava açmıştır. Kefil ve adı geçen Mihail ile adı geçen vekilen Farisi ve Maksi Said buna sebebiyet verdiğini ancak İlyas'ın babasının borcu ve mirasını inkar etmesi sebebiyle davacı vekil Havace Said söylediği borcu davasını ispatlamak üzere şahit getirmiştir. Şahitlerden Kesi Hanna veledi Maksi Malki ve Mihail veledi İbrahim Ahmed Dekno adındaki kişilerin şahitlik yapmalarıyla davasını ispatlayarak bu surettin müvekkili Batrik adı geçen Filbosi Efendi mütevvelli olup mirasta bulunmağın adı geçen kalan bakisi 287,5 aynı Osmanlı Lirası vefat edenin mirasındanve kefil Mihail malından olunmak üzere adı geçen müvekkili için teslim etmesi ve müvekkillerine bağlayarak vekilanı Farisi ve Maksi Said ile Mihail ve İlyas'ın tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 14 / 321

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Kayıp Katır Davası

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Darit Köyü'nden olan Mehmed bin Mahmud adındaki kişi mahkemeye gelerek, adı geçen şehrin sakinlerinden Süleyman Efendi Maksut Ağa huzurunda; bu mahkemede bahsi olunan bir baş dişi katır bundan 15 sene önce babamdan bana kalmış mülküm iken tarihinden 1 sene önce kaybolduğunu ve Süleyman Efendi'nin elinde bulduğunu söyleyerek davacı olmuştur. Süleyman Efendi cevabında; adı geçen katırın bundan 1 ay önce Nusaybin zabıt askerlerinden uzak bir yerde ikamet eden Mehmed bin Abdullah adındaki kişiden 440 kuruşla satın aldığını ve artık

benim mülk müşteram olduğu sebebiyle senin artık katırda hakkın kalmamıştır diyerek davayı inkar etmiştir. Davasının iptali üzerine Mehmed davasını ispatlamak için adı geçen şehrin sakinlerinden olan Sofi Süleyman bin Ahmed ve Ahmed bin Ali adındaki kişileri şahit göstermesi ile adı geçen katırın Mehmed'e Süleyman Efendi'nin teslim edeceğine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 14 / 322

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 14 / 323

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mihr-i Muaccel ve Mihr-i Müeccelin Hibe Edilmesi

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet edenler Fatma bint- i Molla Halil ve Meryem bint-i Hasan adındaki Hatunlar taraflarından, vekilleri olduğu Abdülselam ibn-i Şeyh Abdülkerim ve Mehmed bin Seyid Halil şahitliklerinde, Ahmed ibn-i El-Hac Şeyhmus Cakı mahkemeye gelerek Abdullah bin Ahmed Gölnü huzurunda, müvekkilelerim Fatma ve Meryem Hatunlar, adı geçen Abdullah müvekkilelerimin eşleri ve onun zimmetinde olan mihr-i muaccel bundan önce tasarrufuna vermiştik ancak elinde olan mihr-i müeccelimizi kendi rızamızla eşimiz Abdullah bağışladığını ve bıraktığını kabul etmesiyle bizde hakkımız olan mihr-i muaccel ve mihr-i müeccelimizin eşimiz Abdullah'ta kalmasını talep ediyoruz eşlerin davada hakları kalmadığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 14 / 324

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Miras Paylaşımı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyü'nde ikamet eder iken bundan 25 sene önce vefat etmiş olan Muttali veledi Zehko'nun mirası; boşanmış olduğu eşi Heyli bint-i Yakub ile kendisinden olan küçük ve büyük oğlu Maksi Semci ile kızları Verdi ve Meryem ve diğer ölmüş eşi Abdal ve Zehko ve kızı Noyari kadın huzurunda, Muttali'nin çocukları; Kasım bint-i Meryem vefat edip mirasını anası Heyli ve anne-babadan erkek kardeşi Maksi Semci'ye ait olduğu toplam 7.776 hisseden ibaret olup adı geçen hisseden 1.259 hissesi adı geçen ibn-i Maksi Semci'ye ve 1.512 hissesi adı geçen ibn-i Abdullah'a ve yine 512 hissesi adı geçen ibn-i Zehko'ya ve 756 hissesi adı geçen bint-i Noyar kadına ait olduğu tespit edildikten sonra ibn-i Meryem adı geçen Maksi Seci ve anası Heyli tarafından diğer adı geçen Zehko ve Abdullah ile kız kardeşleri Noyarı huzurunda, dava bundan önce vefat eden babamız Muttali'nin hayatında mirası Malki ve bizlere intikal etmiş olduğunu kabul edip, adı geçen köyün yakınında bulunan bir tarafı Kilise menzili ve bir tarafı Meri bint-i Kablo menzili ve bir tarafı Abdullah ve Zehko ve Noyari hisseleri ve dört tarafı Kilisenin diğer menzilleri ile çevrili büyük bir parça menzil ile yine bunun gibi bir tarafı adı geçen kişinin menzili havlusuna ve bir tarafı Maksi Rezko menzili ve bir tarafı Şahı Amusi menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili ve diğer küçük bir parça menzil ve duvar ve köprü ile iki parça susuz tarla arasizi bağ yeri erkek kardeşlerim zapt etmişlerdir. Bu malların taksim edilmesini talep ediyorum diyerek dava açmıştır. Bunun için mahkeme Katibi Ömer Zade Mehmed Şakir Efendi durumu dinlemek için tayin edilip iki tarafın rızalarıyla büyük menzili çevreleyen Maksi Semci ve anası Heyli'ye isabet ettiği ve diğer küçük menzili ile iki parça susuz tarlalar ve bağ yeri Abdullah ve Zehko ve Noyari'ye isabet ettiği ve adı geçen hisse üzerine 200 kuruş da nakit Maksi Semci'den aldıklarını ve iki tarafın yine buna razı olduğunu ve davanın her biri için kabul edildiğine ve mirasın taksim edildiğine karar verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 13 / 325

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu: Evlilik Kaydı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'lahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Tohab (?) Köyü'nde ikamet eden Hafse bint-i Mehmed El-Kazancı Bekir aklı başında iken ve olgunluk yaşında iken adı geçen köyün ahalisinden ve Müslüman olan Şerif bin Ali ve Derviş bin diğer Ali Ömer'li adındaki kişilerin ihbarlarıyla Mehmed tarafından bahsi olunan nikahta vekil olduğu adı geçen mahalle ahalisinden Farisi Yahya (?) ibn-i Mustafa El- Kemali adındaki kişinin şahitliğinde, Halil bin Molla Mehmed Şemdin mahkemeye gelerek adı geçen köyün ahalisinden İbrahim bin Sofi Ahmed huzurunda, adı geçen İbrahim müvekkilem Hafsa Hatun'la evlenmek istediğini adı geçen müvekkilem Hafsa Hatun'a rızasıyla 200 kuruş mihr-i muaccel makbuzu ve 200 kuruş müecceli şer'i mahkeme huzurunda teslim ettiğini ve İbrahim ile evliliği kabul ettiğini beyan ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 13 / 326

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Meşeliğe Haksız El Koyma

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şehidiye Mahallesi'nde ikamet eden Faşoh Zade Kaya Çelebi bin Abdülkerim adındaki kişi, adı geçen şehrin mahkemesinde şer'i mecliste adı geçen şehrin çevre köylerinden Mansuri Köyü'nde ikamet eden Ahmed li bin Humuski huzurunda, Mardin'in dışında Zenarde Vadiüs's Safa adındaki yerde bulunan bir parça mülk bağımın yanında bulunan bir tarafı Murad Dağı başına ve tamamı Hindi Zadelerin bir parça beyaz boş tarlaları ve bir tarafı benim yengi üzüm bağımın ve bir tarafı adı geçen dağ diğer başına ve dört tarafı benim boş arazimle dere ile bağlı su kuyusuyla çevrili bir parça meşelik 15'inden önce tasarrufumda olup hıfz ve himayede iken bu tarihten 2 ay önce Ahmeki meşeliğe haksız olarak el koyduğunu ve zapt ettiğini söyleyerek dava açmıştır. Ahmeki cevabında

meşeliğin hakkı olduğunu söylemiştir ancak şahit gösterememesi üzerine mahkeme Ahmeki'nin meşeliği davacı Semci Çelebi'ye teslim edeceğine karar verdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 13 / 327

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'lahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Tekye Mahallesi'nde ikamet eden Malallah veledi Eyşoh Kara Eyşoh adındaki kişi mahkemeye gelerek adı geçen şehirde bulunan Erbain Kilisesi'nin mütevellisi bulunan Seci veledi Semas Emsic Keti huzurunda, yarısı mülk ve müşteram olan ve diğer yarısı adı geçen kilisenin mülkü olup adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Cercosi Hanna menzili ve bir tarafı Mehmed Baki veraseleri ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış iki maslabalı meclis içinde erzak dolabı ve altında zer zemin ve havlu yanında tavanlı oda ve mutfak içinde oda ve havluyu da içine alan bir parça evin yarısını iki taraftan 1.500 kuruşa Erbain Kilisesi'ne teslim ettiğine ve satılan mülkün yarısında hak ve müdahalemin asla kalmadı dediğine ve Kiliseye teslim ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 13 / 328

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Miras Paylaşımı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'lahir 1289/ Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyü'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşlarından iken bundan önce vefat eden Bro bin Şemo El-Maksu'nun mirası; eşi Meryem bint-i Hano ile ondan dünyaya gelen Semo ile kız kardeşi Curi ile diğer eşi olup kendisinden önce vefat eden eşi Hanna'dan

olan büyük oğlu Cerco ve büyük kızı Verdi kadına ait olduğu tespit edildikten sonra toplam 48 hisseden ibaret olup 6 hissesi mirasçısı eşi Meryem ve her birisine 14 hisseden 28 hissesi Semo ve Cerco'ya 70 hisse ve kalan bakisinin 14 hissesi kızı Cori ve Verdi kadına düştüğü belirlendikten sonra Semo'nun anası Meryem ve anne-babadan kız kardeşi Cori kadınlar tarafından mahkemede erkek kardeşi Cerco ile diğer kız kardeşi Verdi huzurunda, bundan 20 sene önce vefat etmiş olan babamız Bro'nun mülkü olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı Hano veledi Mütalik menzili ve bir tarafı Derviş Aslan menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça menzil ile yine bunun gibi adı geçen köyün içinde bulunan bir tarafı Hanna Abdo menzili ve bir tarafı Yusuf veledi Hano harabesi ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça menzilin harabe arsası olup Cerco'nun tamir ve bina eylediği menzil ile çölde bağlar arasında bulunan bir parça susuz tarla babamız vefatından sonra benimle müvekkilelerim ve mirasa ait olduğu sebebiyle aramzıda taksim olmasını talep ediyorum diyerek dava açmıştır. Mahkeme Katibi Arap Zade Mehmed Şakir Efendi malların bölüşülüp paylaştırılması için görevlendirilmiştir. İki tarafın rızasıyla adı geçen harabenin yarısı Semo ile müvekkilelerim ana ve kız kardeşi Cori ve Meryem kadınlara ve harabe olup Cerco'nun tamir ettiği harabe Cerco ile kız kardeşi Verdi kadına isabet edip her biri adı geçen hissesine razı olduğuna şer'i mahkemede taksimin yapıldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 12 / 329

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Karşılığı Mülke El Koyma

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Evvel 1289 / Temmuz 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Latifiye Mahallesi'nde ikamet eden Faris bin Hızır adındaki kişi mahkemeye gelerek Bakkal Ahmed bin Molla Esad ve Faşoh ZadeYahya Çelebi huzurunda, adı geçen Ahmed benim zimmetimde kendisinden satın aldığım bahsi olunan bahçenin yarısı değeri 1.700 kuruş borcum olup adı geçen meblağdan Ahmed bu tarihten 1 seneye kadar bana tamamen vermek üzere teslim ettiğini ve benim olana 1.700 kuruş karşılığında elimde mülk ve hakkım

olup adı geçen şehrin dışında bulunan Bağı Gara Vadisi'nde bulunan bir tarafı İzzetlü El-Hac Süleyman Başa'nın bahçesi ve bir tarafı Kafsanun dağ ve bir tarafı Hacı Gürmü Zadelerin bahçeleri ve dört tarafı ortak yol ile çevrili ağaçları olan bir parça bahçesini Ahmed'e teslim ettiğini ve Ahmed'in de kabul ettiğini ancak borcunu zamanında vermediği vakit değerini fazlasıyla vereceğine ve Ahmed talebiyle Yahya Çelebi'nin de vekil tayin edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 12 / 330

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağı Avniye Kazasına bağlı Kalibeyn Köyü'nde ikamet eden Amusi bin Nomi Boşcuka (?) mahkemede Mardin Hristiyan'ından Seci veledi İbrahim Heda ve Cercisi veledi Eblehad adındaki kişilerin huzurunda, ağaçları ve kütükleri benim mülküm olup arazisinin de başkasına ait olup adı geçen köyde bulunan iki tarafı Seci Heda mülkü ve bir tarafı Malki veledi Murad mülkü ve dört tarafı akarsu ile çevrili bir parça kavan bahçesi iki taraftan ağaçları 1.500 kuruşa Seci ve her hissesi arazi sahibinin de izni alınarak Seci'ye teslim ettiğine ve onun da kabul ettikten sonra ağaçların değeri ve bedeli olan 2.000 kuruşu müşteri Seci'den tamamen aldığına adı geçen bahçenin ağaçlı arazisinde Amusi'nin asla ve katta hak ve müdahelsinin kalmadığına ve müşteri Seci'nin mülk-müşterası olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 12 / 331

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağından Avniye Kazasına bağlı Savur Nahiyesi köylerinden

Kalibeyn Köyü'nde ikamet eden Amusi veledi Tomi Bolcağ (?) adındaki kişi, Mardin mahkemesinde eşi Pembe Hatun ibn-i İbrahim adındaki kişinin huzurunda, benim elimde mülk ve hakkım olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı Faşoh Zade menzili ve bir tarafı Kilise ve dört tarafı ortak yol ile çevrili ve diğer tarafında bir meclis ve havlu ve havluyu içine alan bir parça mülk menzillerinde ve yine adı geçen köyde bulunan iki taraftan Abdi Gasral bağı ve bir tarafı Faşoh'un bağı ve dört tarafı dağ ile çevrili iki parça bağını 200 kuruş asmaları olan bağımın 400 kuruş değerinde Amusi eşi Pembe Hatun'a teslim ettiğini ve her ikisinin de değeri olan 500 kuruşu eşi Pembe'den tamamen aldığına ve mülklerde hak ve müdahalesinin kalmadığıa dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 12 / 332

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi : 10 Cemaziye'l Ahir 1289 / 15 Ağustos 1872.

Özet

Mardin'in şerefli tüccarlarından Ahmed Bey Zade Hacı Ali adındaki kişi adı geçen şehrin mahkemesine gelerek adı geçen şehrin Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed bin Receb bin Abdulkadir'in mirası; büyük oğlu Casım ile nikahlı olup boşanmış olduğu eşi Anibi bint-i Şemo adındaki Hatun'a ait olduğu tespit edildikten sonra eşi ve oğlunun vekili İbrahim Ağa huzurunda, Ahmed Bey; bundan önce vefat eden Mehmed'in zimmetinde alacak hakkım olan 150 kuruşu Mehmed'in vefatı sebebiyle alamadığını ve Mehmed'in eşi ve oğlu ve onların vekilleri mirasa el koydukları için hakkımı alamıyorum hakkımı almak için vekil İbrahim Ağa'yı tembihledim diyerek davacı olmuştur. Bu yüzden Mehmed'in mirasından hakkını istedğini söylemiştir. Vekil cevabında; mirasın bizim elimizde olduğu doğrudur lakin adı geçen davacı Ahmed Bey'in alacağı yoktur eğer alacağı varsa şahit getirsin diyor. Bunun üzerine mahkeme Ahmed Bey'den şahit istemiştir. Ahmed Bey'in Ali Efendi bin Hacı Hüseyin ve Seci Faşoh Zade adındaki kişileri şahit göstermesi ile davasını ispatlamıştır. Mahkeme Ahmed Beyin alacağı olan 150 kuruşu vefat eden Mehmed'in mirasından vermek üzere eşi ve oğlu ve vekil İbrahim Ağa'nın tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 11 / 333

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 14 Cemaziye'l Ahir 1289 / 19 Ağustos 1872.

Özet

Mardin'in mahallelerinden Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Cerco veledi ve Cercibi ve Ohannes evladı Yosef El-Şed Vahud Semci veledi Mihail adındaki kişiler taraflarından ve anne-babadan kardeşleri olan Yosef El-Şed adındaki kişinin de tarafından ve Habib veledi Emsic Barışi ve Mehmi veledi Cercos El-Şed adındaki kişilerin şahitliğinde, adı geçen kişinin veledi Boğos ve adı geçen şehirde ikamet edip Osmanlı Devleti vatandaşı olup adı geçen Millet'ten olan Cercibi veledi Amusi El-Eşbiğ huzurunda, kardeşlerin; elimizde ve tasarrufumuzda olup bizim mülk ve hakkımız olan adı geçen mahallede bulunan bir tarafı Körkis ve malumesi menzili ve iki tarafı Cercisi ile mütabık hükmü menzilleri ve yine iki tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış bir meclis içinde erzak dolabı ve diğer iki maslabalı bir oda ve ve su kuyusunun yarısı ve ayakyolu ve havluyu da içine alan bir parça mülk menzilimizi adı geçen müşteri Cercisi'ye 2.300 kuruşa teslim ettik. Mülkte hak ve müdahalemiz kalmamıştır, tamamen müşteri Cercisi'nin hak ve mülkü olmuştur dedikleri, satışın gerçekleştiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 11 / 334

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak-Verecek Davası

Belgenin Tarihi : 15 Cemaziye'l Ahir 1289 / 20 Ağustos 1872.

Özet

Mardin'in ahalisinden Süleyman bin Hüseyin adındaki kişi, yine adı geçen şehirde ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Şemon veledi Cerco El-Semas huzurunda, Süleyman; adı geçen Şemon bundan önce 3.000 kuruşla bilinen adette benden koyun satın

aldktan sonra adı geçen meblağdan 500 kuruşu bana teslim ettiğini bakisi olan 2.500 kuruş ise hala elinde olup bana vermediğini ve hakkımı istiyorum diyerek davacı olmuştur. Semon cevabında adı geçen davacı Süleyman'ın bana 2.500 kuruş borcu vardı ve bu yüzden vermediğini söylemiştir. Davacı Süleyman'dan 2.500 kuruşu Semon'un almış olduğuna dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 11 / 335

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Atın Hissesine El Koyma

Belgenin Tarihi : Cemaziye'lAhir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Babü'l Sor Mahallesi'nde ikamet eden Şela bin Tabib adındaki kişi, adı geçen şehrin mahkemesinde Hristiyan tüccarından Semci Hedasi ve adı geçen mahallede ikamet eden Emin (…) Molla Yusuf huzurunda, şer'i mahkemede bahsi olunan bir baş atın mülküm olduğu halde değerinin yarısını adı geçen Emin Efendi'den satın aldıktan sonra atın yarı hissesi benim ve diğer yarı hissesi ise Emin Efendi'nin mülkü iken tarihinden 4 ay önce Emin Efendi atın hepsi benimdir diyerek hakkım olan hisseme de el koymuştur. Hakkım olan hissenin yarısını Emin Efendi'den istiyorum diyerek Semci dava açmıştır. Emin Efendi cevabında; adı geçen atın yarı hissesi ve diğer yarı hissesi Fevmun mülkü olduğunu lakin bu tarihten 4,5 ay önce adı geçen davacı kendisine ait hissesini kuyumcu Hedi'ye 450 kuruşa sattığını ve karşılığında da makbuz aldığını ondan sonra da Hedi'nin de 500 kuruşa bana sattığını söylemiştir. Semon hakkı olmadığı halde mülküme el koyduğunu, sahiplendiğini söyleyerek davanın reddini istemiştir. Emin efendi'den şahit istenmesi ile Ali bin Abdulkadir ve Abdülhali adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine Emin Efendi'nin davasını ispat ettiğine ve Semon'un davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 10 / 336

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Özel Mülkiyet İhlali

Belgenin Tarihi : 17 Cemaziye'l Ahir 1289 / 22 Ağustos 1872.

Özet

İzbeyd (?) Çöl Aşiretinden olan Hacı Salih ve Kasım Ağa Abdullah adındaki kişiler, Mardin'e bağlı şer'i mecliste ve adı geçen şehirde ikamet eden Şeyhmus Molla Yusuf huzurunda, mahkemede bahsi olunan ve kesin olarak görülmüş olan kırmızı bir baş at mülkümüz olup elimizde iken Şeyhmus haksız yere el koyup bizden almıştır. Şeyhmus'un atlarını geri vermesi için davacı olmuşlardır. Şeyhmus cevabında; adı geçen davacılardan atı 400 kuruşa satın almış olduğunu ve bu yüzden onun hakkı olduğunu söylüyor. Mahkeme Şeyhmus'tan şahit istemesi üzerine adı geçen şehrin ahalisinden Şeyhi bin Şeyh Mustafa ve Salih ibn-i İbrahim adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle davacı Hacı Salih ve Kasım Ağa davalarından men olunduklarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 10 / 337

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borca Karşılık Mülkü Rehin Alma

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Kıssis Mahallesi'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Hanna veledi Yuhanna Araklı adındaki kişi, Mardin mahkemesine gelerek; adı geçen şehrin Baş Mahallesi'nde ikamet edenlerden Maksi Cerciği veledi İlya ve onun oğlu Maksi İlya huzurlarında, sene 88 Cemaziye'l Ahir'in Gurresinde yani 1 Ağustos 1871 senesinde yazılmış olan senet gereği Yusuf Maksi Cercisi ve Maksi İlya adındaki kişiler, Mehmed Efendi bin El-Hac Halil huzurunda birbirlerine kefil oldukları halde zimmetlerinde alacağım olan 200 kuruş hakkım olup adı geçen tarihten 1 seneye kadar mühlet vermiştim ancak bu süre zarfında alacağım olan parayı alamadım. Bu yüzden borçlularımdan Maksi Cerciği'nin müstakil mülkü olup Mardin'in Baş Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Kalyoncu menzili ve bir tarafı Yusuf Emsic veraseleri ve bir tarafı Salih El-Kebir menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça mülk menzili alacağım olan para karşılığında rehin

aldım ve bana teslim ettiler. Kalan bakiyeden bana 500 kuruş teslim edip bakisi kalan 360 kuruşu da eğer zamanında borçlarını vermezler ise karşılığında 360 kuruşu fazlasıyla el koyacağını söylüyor. Bunun üzerine Maksi Cercimi tarafından Abdulkadir vekaleten Mehmed Efendi'yi vekil tayin etmiştir. Alacağım olan 360 kuruşu ve gecikme ücretini de yani fazlasıyla vermelerini istiyorum diyerek Hanna, Maksi Cercisi ve vekil Mehmed Efendi'den davacı olmuştur. Dava sonucunda davacı Hanna'ya rehinli alacağını almak ve davasının ispatı için Berber Cuma Zade Mehmed Emin bin Molla Mehmed ve Hacı Mahmud Seyid Mehmed El-Halef adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle davasını ispatlayan Hanna'nın alacağı olan 3.600 kuruşu fazlasıyla alması için Maksi Cercisi ve vekil Mehmed Efendi'nin tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 10 / 338

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 17 Cemaziye'l Ahir 1289 / 22 Ağustos 1872.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyü'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden olan Semon veledi Yaso adındaki kişi, yine Mardin'in çevre köylerinden Şamil Köyü'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup […] ve Semon hazır olduğu ve adı geçen şehrin muhasebecisi İzzetlü Mehmed Efendi tarafından gönderilmiş olan davacı reisi olan Necip Efendi ve Mahmud Efendi huzurunda, Nebabil Köyü sınırında bulunan bir tarafı Osi veledi Abdülkerim bahçesi ve bir tarafı Abdi veledi Temo El-Halef bahçesi ve bir tarafı Cebur veledi bahçesi ve dört tarafı dere ile çevrili ağaçları da olan bir parça sulu bahçenin vekaleten hissesinin yarısı adı geçen kişinin olup şer'i mahkemede yazılan Zilkade ayının 9. günü ve 82 senesi tarihiyle yani (9 Aralık 1882 tarihiyle) yazılmış olduğu üzere 1.500 kuruş makbuzu ile adı geçen kişinin bana satarak teslim ettiğini ve hissenin yarısı artık benim mülküm iken adı geçen Ceci bu tarihten önce dava vekili olan Necip Efendi vasıtasıyla hissenin yarısına el koymuştur. Hakkım olan hissenin yarısını davacı vekili Necip Efendi'den isteğimdir diyerek Semon dava açmıştır. Yusuf cevabında; adı geçen hissenin yarısının Cuma'nın mülkü

olduğu vekili olan Necip Efendi'nin el koyduğunu söylemiştir lakin davacı Semon'nun adı geçen tarihte şer'i olarak ona paylaştırılmamıştır diyerek davayı inkar etmiştir. Bunun üzerine Semon şahit olarak davacının bulunduğu yerin ahalisinden olan ve vefat etmeden önce Mehmed Efendi Arapzade ve Mahmud bin Molla İbrahim adındaki kişileri şahit göstermiştir. İspatlanan dava sonucunda ise; davacı Semon'un hakkı olan hissenin yarısının verilmesi vekil huzurunda ve vekilin tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 9 / 339

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Nizamname Maddeleri

Belgenin Tarihi : 5 Şevval 1288-15 Kanunu Evvel 1287/21 Şubat 1866-8 Aralık 1871.

Özet

13. maddeye göre; bir malın veya arazinin artırılmaya konulan nakledilenler hakkında kullanım hakkını dava eden olur ise ek hükümlere başvurarak karar ve davadan önce dava değeri lazım gelecek ve vekil iddası olmaz ise bir malın artıtırlmaya konulması geciktirilebir ve bu sebepten dolayı ortaya çıkacak zarar ve ziyanı kabul edecektir fakat şeriatın kabul ettiği duruma göre yapılmış karar ve borcunu önceden gelip iddia edememesi olunduğu ispat eder ise davası düşmez.

14. maddeye göre; borçlunun bir malın veya arazinin artırılmaya konulması borcunun vakti tespit edildiği zaman malı sattırmak diğer borçlunun iş bu nizametname hükmünce satması hakkı olacaktır.

15. maddeye göre; bir malın artırılmaya konulması bir parçayı ödemek ve borcu yeterli ise borçlunun huzurunda istediği hatırlayacak ve kendi hazır olmadığı halinde borçluya satma hakkı olanları satabilecektir. Ek hüküm.

Bu nizamnamenin tarihinden önce anlaşma olunan borçlu borcunu yenilemek istese bile daima borçlanan kimselerin zamanında geciktirilmiş nizamnameye tabiğ olup onlardan dolayı satışa çıkarılan bir mal hakkında bilinen adı geçen nizamatı sabıkaya uygun olur.

Sayfa No / Belge No : 9 / 340

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Deyn-I İçün Emval Gayr-I MenkulatınHakkında Nizamnamedir.

Belgenin Tarihi : Tarih bulunmamaktadır.

Özet

Borç İçin Bir Malın Satışa Çıkarılması Hakkında Nizamnamedir.

1. maddeye göre; kira olarak tutulan ve kulanılan vakıf ve devlete ait arazi olan borcu için borçlunun rızasına bakılmayarak mülkün boş yere satılıp fakat borçlunun haline münasip bir evi borcu için satılmayıp terk olunur borçlu ziraaddan olduğu halde evini idaresine yeterli miktar rehin olunmamış ve kayıt altına girmemiş ise bunun gibi satılmayıp terk edilecek ve bu sebeple terk olunacak arazinin miktarı davanın görüşüldüğü mahkemeye tayin edilir.

2. maddeye göre; borçlu bir malın veya arazinin 3 senelik geliri nizama lazım gelen geçmiş olan masraf ile beraber borcu yeterli olduğuna ispat eder ve yetiştirdiği ürün borcuna havale ile ise malın veya arazinin satışı masraflarına kabul edilir.

3. maddeye göre; davayı kaybeden o vekil havale tarifiyle kabul eden şahıstan elini çekip borçluya götürdükten sonra asıl borç gibi borçlu malların satışını yapabilir.

4. maddeye göre; borçlunun nakledilen malların önceki hükümler üzerine satışı olamayacağı gibi şimdi bulunmadığı halde olan hükümlerde dahi itiraz etmedikçe satılamaz.

5.maddeye göre; borçlu alacağının ödenmesi ve ödenmediği halde malın zapt ve satışı konusunda yardım isteyebileceği açıklanmış bir konuda ihbarname yazılarak ve hükümlerine bağlı kalınarak borçlunun kendisine veya adresine gönderilecektir.

6. maddeye göre; borçluya ihbarname gönderildiği tarihten 31 gün geçtikçe malın veya arazinin satışı davasına kalkışmayarak tarihi tebligattan itibaren 91 gün geçmiş olur ise tekrar bir ihbarname gönderileceği ve bunun

üzerine yine 30 geçmesi lazım gelecektir.

7. maddeye göre; 5. ve 6. maddeler hükümleri gereğince mallara el konulmuşsa, hükümet tarafından bir memur hususi gönderilip bunun için iki nüsha olarak yazılmış olacak hükümlerin meali ve tarihi gönderilen memurun karışmaması borçlu ve malın neyle alakalı olduğu, cinsi ve bulunduğu mevkisi, ve el konulan malların ve han ve hane ve dükkan ve bunun gibi mülk ise bulundukları şehir ve kasaba ve kaza ile mahalle ve serkaimin ismi ve kapısının numarası ve etrafındaki mülkün çeşitli evi ve cinsi arazi ise bulunduğu kaza ve köy ve mahalle ismi ve dönümünün tahminen miktarı ve üzerinde bina ve ağaç var ise bunların sayısı, çeşidi ve ilamı veren mahkemenin ismi ve borçlunun ismi ve şöhretiyle adresi belirtilecektir.

8. maddeye göre; bir malın veya arazinin artırılmaya konulması gününden 21 gün önce mahsusu ve yaprak ilamın olunup malın icra olunacağı şehrin bütün mahallelerine dahi birer ilanname yaptırılcaktır.

9. maddeye göre; bir malın veya arazinin satılığa çıkarılması emri 61 gün süresince ve bu süre biterde bir gecenin üzerinde kalır ise satılığa çıkarılan malın veya arazinin pusulasına hükümet tarafından geçici karar da çekilecektir bu karar da tarihinden itibaren 31 gün zarfında %5 zam olur ise tekrar mal satılığa çıkarılacak olup vuku bulacağı zammın masrafı iadesiyle beraber sonra talibinden alınıp tasarruf edilecek olan malın mensup olduğu daire tarafından verilecektrir.

Sayfa No / Belge No : 8 / 341

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : 97 Numaralı 25 Zilkade 1288 Tarihiyle Şereflendirilen Emirname Sami Suretidir.

Belgenin Tarihi : 25 Zilkade 1288 / 5 Şubat 1872.

Özet

Vazgeçen borçluların malların borcu için satışı hakkında bahsi olunan nizamname gereğince satılacak mülklerin müşterilerine verilmesi anlaşılmış tapunun sureti tanzim hakkında sonra borçlu üzerinde bulunan bir mülk satımı mahkeme hükmünden sonra nizamnamenin 7. ve 8. ve 9. maddelerinde

yazılmış hükümler yerine getirilmekle ve müşteriyi tespit ettikten sonra mahkeme tarafından bir kararname tanzim ve bu kararnamenin aslı da mahkemede saklanacak. Gerektiği zaman açıklanacak ve şer'i hükümlere göre kararnamenin verilmesi hususuna Şuray-ı Devlet ve Hazreti Padişaha bağlı kalınarak der saadette bulunan bütün hükümlerin talimatı verilmek Nizamname Kararları Mahkemesine dahi tamimen memuriyet mülkiye haber verilip tevsiye kılınmış olmakla oaraca dahi adı geçen daire karar buyrulması siyakında şukka-i senaveri yazılmış kılındı efendim denildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 8 / 342

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Kararname Hükmü

Belgenin Tarihi : 24 Zilhicce 1288 – 22 Şevval 1287 / 5 Mart 1872 – 15 Ocak 1871.

Özet

Borçlu üzerinde bulunan mülklerin satışı hakkında olunacak muamele açıklamalarına dair açıklanan emirname sureti gönderilmiş bu suretle emirnamede beyan edilen hükümlerin açıklandığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 8 / 343

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Yetim Sandıkları Malları Nizamnamesinin 6. Maddesine Ek Olmak Üzere Düzenlenen Fıkra-i Nizamiyedir.

Belgenin Tarihi : Tarih bulunmamaktadır.

Özet

Yetim müdürleri 2 senede bir kere görev yerlerine usulü üzere tayin olunup müdürün memuriyetinin son süresi sonrasında hassasiyeti mümkün değildir denildiğine dair nizamname kararıdır.

Sayfa No / Belge No : 8 / 344

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Adı Geçen Nizamnamenin 13. Maddesine Ek Olmak Üzere

Kaleme Alınan Fıkra-i Nizamiyedir.

Belgenin Tarihi : 5 Zilhicce 1288 - 2 Şevval 1287 / 15 Şubat 1872 – 26 Aralık 1870.

Özet

Kanuna bağlı olarak evlenecek yetimin yetim sandığında bulunan parasından bulundukları yerin bağlı olduğu dava veya Yargıtay meclisinin yetimin hal ve malına göre onay vereceği masrafları tamamlama ve eclisin bir tapu resmisi üzerine ödeme yapılacaktır. Vasileri alacakları miktarı tamamlamaları ve bir deftere kayıt ettirip sıralayarak yetim sandığına koymak üzere mahkemeye teslim etmek zorundadır. Nizamnamenin ek hükmünde yazılmış olduğu sebeple kanuna bağlı olarak evini taşıyan yetimin evliliğinde muameleler açıklanmış taşındıkları yere bağlı olduğu dava veya Yargıtay meclisine vasileri tarafından bildirilecek ve defterin bir sureti de sandığın bağlı olduğu yere gönderilecektir.

Sayfa No / Belge No : 8 / 345

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : 81 Numaralı 28 Şevval 88 Tarihiyle Yazılmış Olan Emirname-i Sami Suretidir.

Belgenin Tarihi : 28 Şevval 1288 / 10 Ocak 1872.

Özet

Kanuna bağlı olarak bluğ yaşını doldurmaksızın evlenecek olan yetimin yetim sandığında bulunan parasından, bulundukları ve tabi oldukları yerin dava veya Yargıtay meclisinin yetimin hal ve malına göre karar vereceği masrafı tamamlama vb. meclisin bir senedini içine alan resmi kararı üzerine bilgi verilecektir ve vasileri alacakları parayı gereksiz yere harcanmaksızın bir deftere kayıt ederek yetim sandığında hazır bulunmak üzere mahkemeye teslim etmek zorundalar. İş bu nizamnamenin ek kısmında açıklandığı sebebiyle bluğ yaşını doldurmayan, diğer bir eyalete nakil olan yetimin evliliğinde muameleler açıklandığı gittikleri yerlerin tabi oldukları dava ve Yargıtay meclisinde kararı yerine getirmek ve yetim sandığının bulunduğu dava ve Yargıtay meclisiyle birlikte karar verilecak ve vasileri tarafından düzenlenecek defter yeni deftere

tabi olduğu meclisde kesinlikle bir sureti alınarak sandığına vaz-ı sandığın bulunduğu yerin meclisine gönderilecektir. 15 Şubat 1872 ve 26 Aralık 1870.

Sayfa No / Belge No : 7 / 346

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Emirname Sami Sureti.

Belgenin Tarihi : Zilhicce 88 – 28 Şaban 287 / Şubat 1872 – 23 Kasım 1870.

Özet

Borcu için malın satışı hakkında gönderilen değişiklikler nizamnamenin kapsamış olduğu nizaname hüshasının gönderildiğine dair belirtilen emirname sami suretidir. Meclisi idare ve il muhasebese ilamı ve inkarı üzerine yüksek mahkemeye çıkarılarak keyfi olarak davrananlara adı geçen nizamnamenin sureti olunduğu gibi bir nüshası da beraber gönderildiğinden yüksek mahkemenin icra tutması hususuna himmet buyurmaları siyakında şukkai senaveri kındı efendim dedildiğine dair kayıttır.

Sayfa No Belge No : 7 / 347

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Yüce Danıştay Dairesinin 103. Numarası ve 16 Zilhicce 88 Senesi Tarihiyle Yazılmış Olan Emirname-i Sami Suretidir.

Belgenin Tarihi : 16 Zilhicce 1288 / 26 Şubat 1872.

Özet

Yetim sandıkları nizamnamesinin 13. maddesi hükmünce buluğ yaşına erişmiş 20 yaşından önce evlenecek yetim ve yetimelerin yetim sandıklarını saklanmış olan paralarından şer'iatın koymuş olduğu şartlar gereği evlilik masraflarını ihtiyaç olunacak miktarına yetmesi hakkında nizamnamenin kararı ve yetim müdürlerinin dahi mal sandıkları emin kimseler haklarında zamanı olan esasa tutma 2 sene de 1 kere değiştirecek hususları şurayı devlette uygun görerek adı geçen nizamnamenin 6. ve 13. maddelerine ek olmak üzere bunlara dair kaleme alınan fıkrasına nizamiyenin icrası ahkamına izin isteyerek hazret padişahına buyrulmuş ve vilayete gönderildiği adı geçen fıkranın bir nüshasının doğruluğu olunmuş olmakla himmet buyrulması siyakında şukkayı senaveri

yazıldı efendim denildiğine dair kayıttır.

Mardin Muatassrıflığına.

Sayfa No / Belge No : 7 / 348

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Yetim Sandıkları Ek Hüküm

Belgenin Tarihi : 23 Muharrem 1289 – 21 Mart 1288 / 2 Nisan 1872 – 15 Safer 687

Özet

Yetim sandıkları nizamnamesinin 6. ve 13. maddelerine eklenen fıkranın nizamname nüshasının gönderildiği ve buna bağlı olan yüce divanı kapsayan açıklanan emirname-i sami meclisi idareyi ceridesine ve saireyi daireye kayıt ettirildikten sonra sureti balaya çıkarılmış ve adı geçen tesniyenin bir sureti ile gönderilmiş olmakla yüca divanın hükümlerinin tamamı yolunda himmet buyurmalarına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 7 / 349

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Din Değiştirme

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 /Ağustos 1872. Tam tarih bulunamaktadır.

Özet

Aslen Siirt Sancağına bağlı Rızvan Kazası köylerinden Çınariye Köyü'nde ikamet eden ve Yezidi Taifesi'nden Reşid bin Abdi adındaki kişi, Mardin mahkemesine gelerek Hz. Muahmmed (S.A.V) 'in dinini kabul ettim ve İslam dini ile şerefli oldum diyerek kelimeyi şehadet getirerek Müslüman olduğuna ve ismini de Mehmed Reşid olarak dğiştirdiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 7 / 350

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülke El Koyma

Belgenin Tarihi : 19 Cemaziye'l Ahir 1289 / 24 Ağustos 1872.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Nebabil Köyü'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Yakubi Milleti'nden iken bu tarihten 27 sene önce vefat etmiş olan Semo veledi Halef veledi Osman'ın mirası; büyük oğlu Ceci ve büyük kızları Hedi ve Heyli kadınlara ait olduğu tespit edildikten sonra büyük kızı Sudi ve Heyli Mardin mahkemesine gelerek; erkek kardeşlerinden Ceci bahsi olunan bahçeyi fazlalaştırma Mardin'in muhasebecisi İzzetlü Mehmed Necib Efendi tarafından malı ziyan olan Necib Efendi ibn-i Mahmud Efendi huzurunda, adı geçen köyde bulunan bir tarafı Osi veledi Abdurrahim bahçesi ve bir tarafı Amusi veledi Toma El-Halef bahçesi ve bir tarafı Hamo veledi Lero bahçesi ve dört tarafı dere ile çevrili ağaçları bize ait olmayan ve nöbetli akarsuyu da çevreleyen bir parça sulu bahçe babamız vefat eden babamız Semo'nun hayatında mülkü olup vefatı ile birlikte yarısı erkek kardeşimiz Ceci'ye ve diğer yarısı bize geçmişken kardeşimiz Ceci geçen seneden beri hakkımız olana el koyarak tasarruf etmektedir. Beytül mal tarafından bahçenin kardeşimiz Ceci'nin mülkü olduğu ancak adı geçen vekili olan Necib Efendi'ye bahçenin yarısının bize ait olduğunu ve bize hakkımızı teslim etmesini söyledik. Ceci'nin vekili cevabında; adı geçen bahçenin zimmetlerinde olduğunu lakin davayı inkar ettiklerini Ceci'nin kız kardeşlerinin böyle bir hakları varsa eğer şahit getirmelerini istemiştir. Davacı Ceci'nin kız kardeşleri Mardin ahalisinden Numan bin Seyid Mahmud Kalenderan ve köylü Mehmed bin Mahmud adındaki kişilerin şahitlik etmeleriyle davalarını ispatlayarak bahçenin yarısı olan haklarının verilmesi üzerine vekil Necib Efendi'nin mahkeme tarafından tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 7 / 351

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Ömergan Nahiyesi Köylerinden Brot Köyü'nde ikamet eden Mehmed bin Alo adındaki kişi mahkemeye gelerek ve yine Mardin

ahalisinden olan Mehmed bin Halil huzurunda, Alo; ağaçları benim mülküm olup ve arazisi de bana ait olan adı geçen köyde bulunan bir tarafı Said bin Heci bağı ve bir tarafı Hasan Göci bağı ve bir tarafı Şeyh Ahmed bağı ve dört tarafı Mehmed bin Hüseyin bağıyla çevrili ağaçları da içine alan bir parça bağımın ağaçları ile birlikte Mehmed bin Halil'e 500 kuruş karşılığında sattım. Sattığım bağda benim artık asla hakkım ve müdahalem kalmadı ve 500 kuruşu da Mehmed bin Halil'den teslim aldım ve bağın artık Mehmed bin Halil'in mülkü müşterası oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 6 / 352

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Gurs Nahiyesi Köylerinden Tezyan Köyü'nde ikamet eden Gazi bin Eyyub Ağa adındaki kişi mahkemeye gelerek ve yine adı geçen şehirde Mutavvatın El-Hac Mehmed ibn-i Abdulkadir adındaki kişinin huzurunda, Gazi bin Eyyub; hakkım ve mülküm olup adı geçen Nahiyeye bağlı Esbime Köyü'nde bulunan bir tarafı Şoşi Temo bahçesi ve bir tarafı Mustafa bin Heciye bahçesi ve bir tarafı adı geçen Şoşi bahçesi ve dört tarafı ortak yol ile çevrili mülk ve diğer mülkün yarısını Hacı Mehmed'e iki taraftan 1.500 kuruşa teslim ettim. Mülkte hak ve müdahalem kalmamıştır. Tamamen Hacı Mehmed'in mülkü olmuştur. Ayrıca sattığım diğer mülkün yarısına da Hacı Mehmed 5.000 kuruş karşılığında teslim almıştır. Satılan mülkler müşteri Hacı Mehmed'in hak ve mülkü olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 6 / 353

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Değirmen Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağının Avniye Kazasına bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Hemziye Köyü'nden olan Mahmud Ağa ibn-i İbrahim Ağa adındaki kişi mahkemeye gelerek; Mardin'de Mutavvatın El-Hac Mehmed bin Abdulkadir huzurunda, bahsi olunan değirmenin 12 hissesinden 9 hissesi benim mülk ve hakkım olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı dağ ve üç tarafı ortak yol ile çevrili yeni rasatı da içine alan meşhur iki gözlü bir parça değirmenin mülküm olan 9 hisseden 3 hissesini adı geçen Hacı Mehmed'e 20.000 kuruşa teslim ettim. Satılan değirmenin 3 hissesinde hak ve müdahalem kalmamıştır tamamen müşteri Hacı Mehmed'in mülk ve hakkı olmuştur. Ayrıca Hacı Mehmed'den 20.000 kuruşu da teslim aldım dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 6 / 354

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Değirmen Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'lAhir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağının Gurs Nahiyesine bağlı Hemziyan Köyü'nde ikamet eden Derviş Ağa ve Mahmud Ağa ibn-i İbrahim Ağa adındaki kişiler mahkemeye gelerek adı geçen şehirde Mutavvatın El-Hac Mehmed bin Abdulkadir huzurunda, müstakila mülk ve hakkımız olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı Şakif (…) ve bir tarafı büyük akarsu ve bir tarafı dağ ve dört tarafı İbrahim ibn-i Ali Ağa'nın bahçesiyle çevrili bir parça mülk değirmenimiz 12 hisseden ibaret olup (…) 4 hissesi tarafımızdan El-Hac Mehmed'e 16.000 kuruşa teslim edildi. Mehmed'in 16.000 kuruşu bize teslim ettiği ve satılan değirmenin 4 hissesinde alakamız ve hakkımızın kalmadığı tamamıyla Hacı Mehmed'in mülk ve hakkı oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 6 / 355

Arapça Belge.

Sayfa No / Belge No : 5 / 356

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'de ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşı olup Katolik Milleti'nden olan Bolsi veledi Yosef El-Ko mahkemeye gelerek Osi veledi Yakub Beğkendi (?) huzurunda, kendisine ait mülk ve mevrusu olan ve Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Beyti El-Zavur menzilleri ve bir tarafı adı geçen Osi mülk menzili ve bir tarafı adı geçen Bolsi mülk menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış iki maslabalı dışarıyı görecek pencerenin altında mağara ve müşteriye ait odanın 1/3'ü ve su kuyusunun 1/3'ü ve havlu ve sokak kapısını da içine alan bir bab mülk menzilini müşteri Osi'ye 2.000 kuruşa teslim ettiğine satılan mülkte hak ve müdahalesinin kalmadığına ve 2.000 kuruşu da Osi'den teslim aldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 5 / 357

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in ahalisinden Mehmed ibn-i Mustafa Ceradef (?) adındaki kişi mahkemede kardeşi Mahmud bin El-Mezbur Mustafa huzurunda, müstakila mülk ve hakkım olup Mardin'in Şehidiye Mahallesi'nde bulunan bir tarafı Ali Zebru menzili ve bir tarafı Hanna Herik ve bir tarafı küçük Hemzol menzili ve dört tarafı ortak yol ile çevrili taştan yapılmış bir manzara içinde erzak dolabı ve havlu ve yarısı ve ayakyolu ve su kuyusunun yine yarısı ve sokak kapısını da içine alan bir bab evin 1/3'ü iki taraftan adı geçen kardeşim Mahmud'a 900 kuruşa teslim ettim. Satılan mülküm evin yarısında hak ve müdahalem

kalmayarak tamamen kardeşim Mahmud'un mülk ve hakkı olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 5 / 358

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mihr-i Muaccel ve Mihr-i Müeccel Talebi

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağının Midyat Kazası köylerinden Totob Köyü'nde ikamet eden Fatma bint-i Mustafa ibn-i Hasan adındaki Hatun, bakire ve buluğ yaşında olmasına mani olmadığı ve adı geçen köyde ikamet eden Ferman ibn-i Hasan ve Süleyman ibn-i Yusuf adındaki kişilerin şahitliğinde adı geçen Fatma'nın bahsi olunan nikahı vekili Numan ibn-i El-Hac Mahmud mahkemeye gelerek adı geçen köyün Medrese Mahallesi'nde ikamet eden Yusuf bin Osman adındaki kişinin huzurunda, Yusuf'un müvekkilem Fatma'ya evlilik talep edip adı geçen Yusuf tarafından evliliğin onaylandığı ve müvekkilemin şer'i engeli olmadığı ve adı geçen şahitlerin de şahitlik etmeleriyle iki tarafın rızasıyla 500 kuruş mihr-i muaccel ve senedi ve 500 kuruş mihr-i müeccelin müvekkilem Fatma'nın eşi Yusuf'un ona teslim ettiğine ve onun da kabul ettiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 5 / 359

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak Davası

Belgenin Tarihi: Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'in Camiü'l Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Mahmud bin Abdulhadi adındaki kişi, Mardin mahkemesinde şer'i mecliste adı geçen şehrin Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eder iken bundan önce vefat eden Mehmed bin Receb bin Abdulkadir'in mirası; nikahlı olup boşanmış olduğu eşi A'işe bint-i

ile büyük oğlu Casım huzurunda olduğu ve mirasın onlara ait olduğu tespit edildikten sonra Mehmed'in eşi ve oğlu Casım'ın vekili İbrahim Ağa bin Salih Ağa huzurunda, Mahmud; A'işe ve Casım'ın vefat eden Mehmed'in zimmetinde alacağım olup bana vermeden vefat edip ve alacağım olan hakkımı mirasından istiyorum bunun için vekili tembihlemiştim diyerek dava açmıştır. Vekil cevabında; vefat eden Mehmed'in mirasının eşi ve oğluna ait olduğu doğrudur lakin davacı Mahmud'un alacağı yoktur diyerek davayı inkar etmiştir. Ancak Mahmud'un da Şenco bin Abdulhadi ve Salih bin Mustafa adındaki kişileri şahit göstermesi üzerine davasını ispatlamıştır. Mahmud'un adı geçen meblanın bir adedi vekil İbrahim Ağa'dan alacağına ve İbrahim'in de bu konuda tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 4 / 360

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Borç Davası

Belgenin Tarihi : 23 Cemaziye'l Ahir 1289 / 28 Ağustos 1872.

Özet

Mardin'de ikamet eden ve Canbazan (Habbazan) esnafından Mustafa ibn-i El-Hac İsmail adındaki kişi, yine Mardin'de ikamet edenlerden Yunus ibn-i Mehmed ve (…) veledi Emsic huzurunda, tarihinden 5 gün önce Suk-ı Sultani'de 700 kuruşu onlara borç olarak verdiğini ve borçlarını vermediklerini bu yüzden de davacı olduğunu söylüyor. Ancak Adı geçen davacı Mustafa şahit getirmemesi üzerine davadan men edildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 4 / 361

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mahremiyetin Gizliliği

Belgenin Tarihi : 23 Cemaziye'l Ahir 1288 / 9 Eylül 1871.

Özet

Mahkeme Tapu Katibi Davud Ragıp Efendi ile Mimar Başı Mustafa ve Belediye Azası'ndan Hamid Ağa ile Haride Zade adındaki kişilerin eşliğinde, Mardin'in Şeyh Şeyhullah Mahallesi'nde ikamet eden Osmanlı Devleti

vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Bedros veledi Körkesi adındaki kişi, adı geçen mahallede bulunan evin sınırında adı geçen Bedros adı geçen mecliste bulunan Makdis Cercis Eşbiğ huzurunda, Bedros; Cercis'in evinin sınırında yeni yaptığı evinin dışarıyı gören penceresi çok eskiden beri benim evimin hizasında olmadığı ancak bundan önce bu pencerenin arsası, satın aldığım ve benim evimin hizasında yaptırdığından benim evin üstünde olan havlu ile odanın kapısına kadar önünü kapatmış olduğundan dava ettiğini, Mimar ve adı geçen keşfin odanın incelemeleri sonucu açılan iki penceresinden davacı Bedros'un sahib olduğu evin üstünde havlusuyla odasının kapısı üzerine ve Cercis'in sahip olduğu davacı Bedros'un evinin önünü kapattığı pencereyi terk etmesi Cercis'e Katip ve adı geçen yerlilerin kararı ile tembihlendiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 4 / 362

Belgenin Dili: Türkçe

Belgenin Konusu : Hisse Paylaşımı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872.

Özet

Mardin'in çevre köylerinden Mansuri Köyü'nde ikamet eden Osmanlı Devleti vatandaşlarından olan Maksi Rezko veledi Bahi adındaki kişi ile amcasının oğulları Abdaluz ve Hako huzurunda, bundan iki sene önce 4 hisseden ibaret ¾ hissesi ve yine ¼ hissesi kendilerine ait bir mülk harabe olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı Abdaluz ve Hako menzilleri ve bir tarafı Şemo veledi Abdülkerim ve dört tarafı ortak yol ile çevrili harabeyi ortaklaşa olup Maksi Rezko'nun yaptırdığı menzil benimle Abdaluz ve Hako'ya ait ve mülkmüz olduğu sebebiyle hisselerimizin paylaştırılmasını talep ederim diyerek Maksi Rezko dava açmıştır. Abdaluz ve Hako taraflarından harabenin paylaştırılması için mahkeme Katibi Aziz Zade Mehmed Şakir Efendi tayin olundu ve iki tarafın rızası da alınarak ortak oldukları ¼ 'ü Abdaluz ve Hako'ya verilip Maksi Rezko'nun tamir ettirdiği harabenin ¾'ü Maksi Rezko'ya isabet edip her biri kendisine düşen hissesine rıza gösterip ve harabenin paylaştırıldığına dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 4 / 363

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 1 Gurre 1289 / 11 Mart 1872.

Özet

Mardin'in Baş Mahallesi'nde ikamet eden Maksi Hanna veledi Yusuf Kavak adındaki kişi mahkemeye gelerek, yine adı geçen mahallede ikamet eden Maksi Cebrail veledi Maksi Hanna Nuri huzurunda, mülk ve hakkım olup Mardin'in dışında Değir-i Ferfare adındaki yerde bulunan bir tarafı müşteri Maksi Cebrail bağı ve bir tarafı Yusuf El-Hesab bağı ve iki tarafı Türkman Deresiyle çevrili badem ve ceviz ve başka ağaçlar ve kuyu ve kulübeyi de içine alan bir parça mülk bağımı müşteri Maksi Cebrail'e 110 kuruşa teslim ettim. Müşteri Maksi'nin bağı aldığına ve parayı da ondan teslim aldığıma benim bağda hak ve müdahalem kalmadığına tamamıyla müşteri Maksi'nin hakkı oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 4 / 364

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 1 Gurre 1289 / 11 Mart 1872.

Özet

Mardin'in Baş Mahallesi'nde ikamet eden Maksi Hanna veledi Yusuf Kavak adındaki kişi mahkemeye gelerek, yine adı geçen mahallede ikamet eden Maksi Cebrail veledi Maksi Hanna Nuri huzurunda, mülk ve hakkım olup Mardin'in dışında Değir-i Ferfare adındaki yerde bulunan bir tarafı müşteri Maksi Cebrail bağı ve bir tarafı Yusuf El-Hesab bağı ve iki tarafı Türkman Deresiyle çevrili badem ve ceviz ve başka ağaçlar ve kuyu ve kulübeyi de içine alan bir parça mülk bağımı müşteri Maksi Cebrail'e 110 kuruşa teslim ettim. Müşteri Maksi'nin bağı aldığına ve parayı da ondan teslim aldığıma benim bağda hak ve müdahalem kalmadığına tamamıyla müşteri Maksi'nin hakkı oldu dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 3 / 365

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak Davası

Belgenin Tarihi: 1 Receb 1289 / 4 Eylül 1872.

Özet

Mardin'in Hristiyanlarından Mehi veledi İlya El-Kendir adındaki kişi ve yine Mardin ahalisinden Zabtiye Mustafa bin Molla Bekir huzurunda, Mükerremetlü Hüseyin Fehmi Efendi'nin vekil olarak tayin edildiği zamanda Mustafa'ya 833 kuruş vermiştim. Mustafa'dan alacağım olan parayı istiyorum ancak Mustafa borcunu inkar etmiştir. Bunun üzerine Mehi dava açmıştır. Mustafa, davacı Mehi'nin alacağını inkar etmiştir. Mahkemede Mehi'nin şahit gösterememesi üzerine Mehi davadan men edilmiştir.

Sayfa No / Belge No : 3 / 366

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin Sancağına bağlı Avniye Kazası köylerinden Birti (?) Köyü ahalisinden Halid bin Sofi Ahmed mahkemeye gelerek yine Mardin'in Baş Mahallesi'nde ikamet edenlerden Sado veledi Lulu Abdo ve Seci veledi Maksi Toma huzurlarında, toprağa dikili ağaçları mülküm arazisi ise vasilerin olup adı geçen köyde bulunan bir tarafı Hasan Molla bağı ve bir tarafı İbrahim Semo bağı ve bir tarafı Mehmed bin Ahmed bağı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili Küd yolunda bulunan bir parça ve yine adı geçen köyün sınırında Maserti Köyü yolunda bulunan bir tarafı Bero bin Veli Bero ve bir tarafı Hasan Molla ve bir tarafı İsa bağı ve dört tarafı Şeyhi bağıyla çevrili bir parça ki toplam iki parça üzüm bağlarımın iki taraftan ağaçları ile birlikte ve arazi sahiplerinin de iznini alarak müşteri Sado ve Seci'ye 500 kuruşa teslim ettim ve onlar da kabul etti. Bağlarda hiç bir hak ve müdahalemin kalmadığı ve tamamen müşteri Sado ve

Seci'nin hak ve mülkleri olduğu ve parayı da onlardan teslim aldım dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 3 / 367

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Alacak Davası ve Nafaka Talebi

Belgenin Tarihi : 1 Recep 1289 / 4 Eylül 1872.

Özet

Mardin'in Gölasiyan Mahallesi'nde ikamet eden Ganime Hatun bint-i Mahmud Efendi ibn-i İbrahim Efendi adındaki kişi mahkemeye gelerek eşi olan Abdülkadir ibn-i Halil huzurunda; eşimin zimmetinde olan sadakamdan 1.490 kuruş alacak hakkım olup bana verene kadar ondan nafaka istiyorum diyerek davacı olmuştur. Bunun üzerine Hakim-i Mevkuh Sadr-i Kitab Meşkin Nisab Tubele ve Hüsnab Yevmü'l Hesab Efendi Hazretleri iki tarafın rızalarıyla eşi Ganime Hatun'a bu tarihten itibaren yövmiye 50'şer paradan her ay 37,5 kuruş nafaka verip ve Ganime Hatun'un da eşinin malından bütün ihtiyaçlarını karşılaması ve nafakasını alması ona izin verildiğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 3 / 368

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : 1 Recep 1289 / 4 Eylül 1872.

Özet

Mardin Sancağı Avniye Kazasına bağlı Gurs Nahiyesi köylerinden Azir Köyü ahalisinden olan Hızır bin Mehmed mahkemeye gelerek ve yine Mardin ahalisinden Mehmed Ali bin Hacı Ahmed Nemçe (?) adındaki kişi huzurunda, ağaçları ve arazisi mülküm olup Hafat Atvahan (?) Köyü'nde bulunan bir tarafı Ömer bin Aliki Amu bahçesi ve bir tarafı büyük akarsu ve bir tarafı Ramo bin Mehmed bahçesi ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir parça sulu bahçemi iki taraftan 1.000 kuruşa ve arazisini de 150 kuruşa müşteri Mehmed Ali'ye teslim ettim ve oda kabul etti. Satılan bahçe, arazi ve ağaçlarında hiçbir hak ve müdahalem kalmayarak tamamen müşteri Mehmed Ali'nin hakkı ve mülkü

olmuştur dediğine dair kayıttır.

Sayfa No / Belge No : 3 / 369

Belgenin Dili : Türkçe

Belgenin Konusu : Mülk Satışı

Belgenin Tarihi : Cemaziye'l Ahir 1289 / Ağustos 1872. Tam tarih bulunmamaktadır.

Özet

Mardin'de ikamet eden ve Osmanlı Devleti vatandaşı olup Ermeni Milleti'nden olan Havace Bağde veledi Yosef adındaki kişi mahkemeye gelerek Mardin'de Mutavvatın Şeyh El-Hac Mehmed ibn-i Abdülkadir huzurunda, malım ve hakkım olup Mardin'in Bedestan Çarşısında bulunan bir tarafı Amusi veledi Yosef Bağdi mülk dükkanı ve bir tarafı Değri Ohanis dükkanı ve bir tarafı Katolik Kilisesi'nin vakıf dükkanı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir bab dükkan ve yine bahsi olunan Bedestan Çarşısında bulunan bir tarafı Refi Çersi dükkanı ve bir tarafı Amusi Bağdi mirasının dükkanı ve bir tarafı Sekur Kilisesi'nin vakıf dükkanı ve dört tarafı ortak yol ile çevrili bir bab mülk dükkanın ki toplam iki bab dükkanımın ikisini iki taraftan Şeyh El-Hac Mehmed'e 3.000 kuruşa teslim ettim ve Şeyh El-Hac Mehmed de kabul edip hakkım olan 3.000 kuruşu bana teslim etmiştir. Dükkanlarda hiçbir hak ve müdahalem kalmayarak tamamıyla müşteri Şeyh El-Hac Mehmed'in hak ve mülkü olmuştur. Satışın gerçekleştirildiğine dair kayıttır.

EK-3

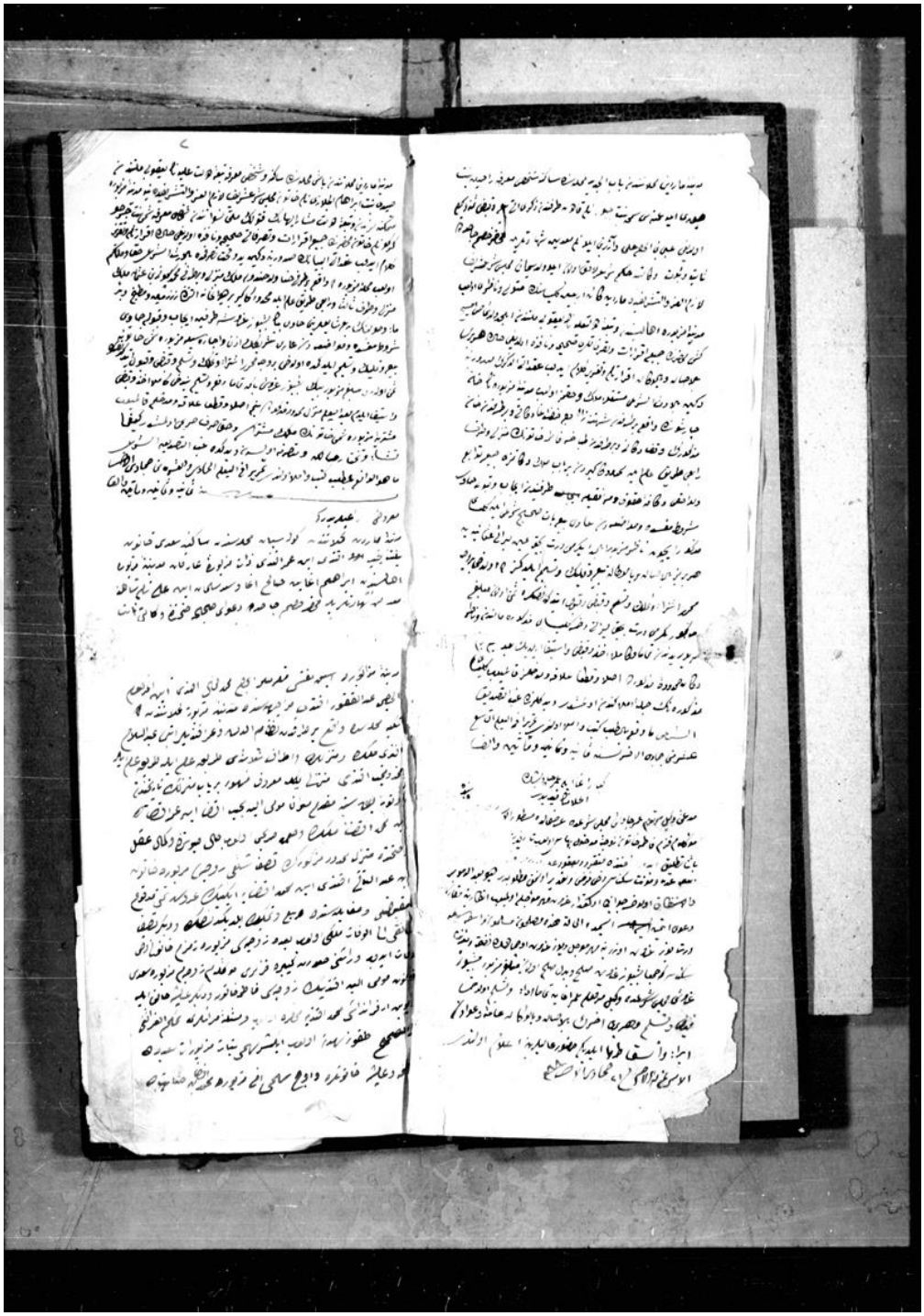

EK-4

EK-5

EK-6

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLERİ	
ADI SOYADI	Menci EYE
DOĞUM YERİ / TARİHİ	
EĞİTİM DURUMU	
LİSANS	Ordu Üniversitesi- 2012/2016
YÜKSEK LİSANS	Ordu Üniversitesi- 2018/2021
İLETİŞİM BİLGİLERİ	
E-MAİL ADRESİ	